

Holy Bible

Aionian Edition®

Open Slovo Na Cestu
Czech Living New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Open Slovo Na Cestu
Czech Living New Testament
Language: Czech
Czech Republic

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 9/10/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, International
Biblica, Inc., 1988, 2000, 2012

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Předmluva

Čeština at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Čeština at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoa Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Obsah

NOVÝ ZÁKON

Matouš	1
Marek	21
Lukáš	35
Jan	58
Skutky Apoštola	74
Římanům	97
1 Korintským	106
2 Korintským	116
Galatským	123
Efezským	127
Filipským	131
Koloským	134
1 Tesalonickým	136
2 Tesalonickým	138
1 Timoteovi	139
2 Timoteovi	142
Titovi	144
Filemonovi	146
Židům	147
Jakubův	154
1 Petrův	157
2 Petrův	160
1 Janův	162
2 Janův	164
3 Janův	165
Judův	166
Zjevení Janovo	167

PŘÍLOHA

Průvodce Čtenáři
Glosář
Mapy
Osud
Ilustrace, Doré

NOVÝ ZÁKON

Ježíš se modlil za své nepřátele: „Otče, odpust' jim, vždyť' nevědí, co dělají!“

Vojáci losovali o jeho šaty.

Lukáš 23:34

Matouš

1 Ježíšův rodokmen sahá přes Davida až k Abrahamovi. **2** Abraham – Izák Izák – Jákob **3** Jákob – Juda (a bratří) Juda – Peres a Zerach (matka Támar) Peres – Chесrón Chесrón – Rám **4** Rám – Amínadab Amínadab – Nachšón Nachšón – Salmón **5** Salmón – Bóaz (matka: Rachab) Bóaz – Obéd (matka: Rút) Obéd – Jišaj **6** Jišaj – David (král) David – Šalomoun (matka: Batšeba). **7** Šalomoun – Rechabeám Rechabeám – Abijám Abijám – Ása **8** Ása – Jóšafat Jóšafat – Jóram Jóram – Uzijáš **9** Uzijáš – Jótam Jótam – Acház Acház – Chizkijáš **10** Chizkijáš – Menaše Menaše – Ámon Ámon – Jóšijáš **11** Jóšijáš – Jechoniáš **12** Jekonjáš a jeho bratří. Babylonské zajetí – Jekonjáš – Šealtiel Šealtiel – Zerubábel **13** Zerubábel – Abiud Abiud – Eljakim Eljakim – Azór **14** Azór – Sádok Sádok – Achim Achim – Eliud **15** Eliud – Eleazar Eleazar – Mattan Mattan – Jákob **16** Jákob – Josef Josef (muž Marie) JEŽÍŠ KRISTUS (narozen z Marie). Rodokmen uzavírá Josef, manžel Marie, které se narodil Ježíš – Boží Syn. **17** Od prarotce Abrahama k Davidovi je to čtrnáct generací, dále čtrnáct generací od Davida po babylónské zajetí a od zajetí v Babyloně až ke Kristu také čtrnáct. **18** S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Ježíšova matka Marie byla zasnoubena s Josefem. Dříve, než se vzali, se však ukázalo, že bude matkou. **19** Josef byl ohleduplný muž a nechtěl Marii vystavit veřejné hanbě, proto se rozhodl, že se s ní roz jede. **20** Když o tom uvažoval, ukázal se mu ve snu Boží posel a řekl: „Josefe, Davidův synu, neboj se vzít si Marie. Co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. **21** Porodí syna a dás mu jméno Ježíš. On vysvobodí svůj lid z moci zla. **22** Témoto událostmi se splní předpověď proroka Izajáše: **23**, „Slyšte! Panna bude těhotná a porodí syna. Budete mu říkat Immanuel, to znamená: Bůh je s námi.“ **24** Když se Josef probudil, udělal vše tak, jak mu přikázal Boží posel, a oženil se s Marií. **25** Ale nežil s ní manželsky až do doby, kdy se jí narodil syn, kteremu dal jméno Ježíš.

2 Ježíš se narodil v Betlémem v Judsku za vlády krále Heroda. V té době přijeli do Jeruzaléma učenci z východní země a vyptávali se: **2** „Kde je ten židovský král, který se právě narodil? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“ **3** Tato novina velmi znepokojovala krále Heroda, a nejen jeho, ale i všechny obyvatele Jeruzaléma. **4** Král svolal všechny přední kněze a učitele zákona a ptal se jich, kde se má narodit Kristus. **5** Oni mu odpověděli: „V

Betlémem v Judsku. Prorok to předpověděl: **6** „Betléme, nejsi poslední v Judsku, z tebe vyjde vévoda, který se bude starat o můj lid jako pastýř o ovce.“ **7** Herodes si učence z východu tajně pozval a podrobně se jich vyptával, kdy se ta hvězda objevila. Poslal je do Betléma a pověřil je úkolem: **8** „Jděte a důkladně zjistěte vše o tom dítěti, a až je najdete, přijdte mi to oznamit; půjdú se mu také poklonit.“ **9** Učenci krále vyslechli a vydali se na cestu. A hle! Hvězda, kterou viděli na východě, jim ukazovala cestu až k místu, kde bylo dítě. **10** Měli z toho nevýslovnu radost. **11** Vešli do domu a našli tam dítě s jeho matkou Marií. Padli před ním na kolena, klaněli se mu a dali mu vzácné dary – zlato, kadidlo a drahocenný olej. **12** Ve snu je však Bůh varoval, aby se nevraceli k Herodovi. Zvolili tedy jinou zpáteční cestu. **13** Po odchodu učenců měl Josef sen, ve kterém mu anděl přikázal: „Vstaň, vezmi dítě a jeho matku a uteč s nimi do Egypta; tam zůstaň, dokud ti neřeknu. Herodes bude totiž pátrat po dítěti, aby je připravil o život.“ **14** Josef hned v noci vstal, vzlal dítě i matku a vydal se s nimi do Egypta. **15** Tam byli až do smrti krále Heroda. Splnila se tím Boží předpověď vyslovená prorokem: „Z Egypta jsem povolal svého syna.“ **16** Když Herodes poznal, že ho východní učenci zklamali, velmi se rozhněval a dal pobít v Betlémem a okolí všechny chlapce do stáří dvou let. Tento věk odhadl podle výpovědi učenců. **17** Tehdy se vyplnilo Jeremjášovo proroctví: **18** „Slyším nářek, pláč a bědování. To matka oplakává své syny a nedá se utěšit, protože jsou mrtví.“ **19** Když Herodes zemřel, znovu se ukázal Josefov ve snu anděl **20** a vybídí ho: „Vezmi dítě i jeho matku a vrat se do izraelské země, protože už zemřeli ti, kteří usilovali o život dítěte.“ **21** Josef poslechl a vrátil se. **22** Velmi se však zalekl, když se dověděl, že Herodovým nástupcem v Judsku je jeho syn Archelaos. Ve snu dostal od Boha další pokyn, aby šel do Galileje. **23** Usídlil se v Nazaretu a tím se splnila další proroctví o Mesiaši, že totiž bude nazýván Nazaretský.

3 V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal lidem, kteří za ním přicházeli na Judskou pouště: **2** „Obratte se od svých hříchů k Bohu, protože přichází jeho vyvolený král.“ **3** O Janovi prorok Izajáš předpověděl: „Z pouště zazní hlas: Přípravte cestu pro Pána a odstraňte všechny překážky.“ **4** Jan měl oděv z velbloudí srsti přepásaný koženým pásem. Živil se tím, co poskytovala pouště: kobylkami a medem divokých včel. **5** Scházeli se k němu lidé z Jeruzaléma, z celého Judska a ze Zajordání. **6** Dávali se od něho křtit v řece Jordánu, aby tím veřejně vyznávali svá

provinění. 7 Když Jan uviděl, že ke krtu přicházejí splnila předpověď proroka Izajáše: 15 „V Galileji, zemi mnozí horliví a nejvznešenější Židé – farizejové a Zabulónové a Neftalího, mezi mořem a Jordánem, se saducejové, řekl jim: „Myslíte si, že se z Božího soudu usídlili pohané. 16 Tento lid pohroužený do temnoty vykroutí jako hadi? 8 Dokažte změnou svého života, uvidí veliké světlo. Tém, nad kterými se rozprostírá že jste se obrátili od svých vin. 9 Nemyslete si, že vám noc smrti, se rozední.“ 17 V té době začal Ježíš pomůže, budete-li říkat: „Jsme potomci Abrahamovi, kázat: „Změňte se! Bůh je tu a zakládá na zemi svoje Boží vyvolený národ.“ 18 Ježíš šel po břehu Galilejského jezera se kterými vy pohrdáte. 10 Sekera Božího soudu je už a uviděl dva muže, jak spouštějí sítě do vody. Byly přiložena ke koření stromu. Každý člověk, který nežije to rybář Šimon, později nazývaný Petr, a jeho bratr novým životem, je jako strom, který nenese dobré Ondřej. 19 Ježíš na ně volal: „Přátelé, pojďte se ovoce; bude poražen a spálen. 11 Já krtím vodou ty, mnou! Udělám z vás jiné rybáře, budete zachraňovat kteří cítí svá provinění jako břemeno a vyznávají je. lidi!“ 20 Ti dva všeho nechali a šli s ním. 21 O kus Avšak po mně přijde někdo daleko mocnější než já; dál jiní dva bratři, Jakub a Jan, seděli spolu se svým nejsem hoden ani toho, abych mu vyčistil obuv. On otcem Zebedeem ve člunu a spravovali sítě. Také je vás bude krtít Duchem svatým a ohněm. 12 Jako se Ježíš vyzval; 22 oba se okamžitě zvedli, opustili otce prohazováním odděluje zrno od plev – zrno do sýpky, a vykročili za ním. 23 Ježíš chodil po celé Galileji, plevy na oheň, tak i on rozsoudí lidi – jedny k životu a vyučoval v synagogách, šířil radostnou zvěst o Božím druhé ke smrti.“ 13 Tehdy přišel Ježíš z Galileje k království a uzdravoval lidi postižené všemi možnými Jordánu, aby se dal od Jana pokřtít. 14 Ten se velmi nemocem. 24 Zprávy o něm se rychle roznesly, takže zdráhal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe a ty jdeš ke až ze Sýrie k němu vodili nemocné, posedlé démony, mně.“ 15 Ježíš mu odpověděl: „Jen to, prosím, udělej. duševně choré, ochrnuté a on je uzdravoval. 25 Musíme splnit Boží vůli.“ A tak ho Jan pokřtil. 16 Když Všude se za ním táhly davy lidí; nejen z Galileje, ale i Ježíš vystoupil z vody, uviděl, jak se na něj z nebe z Desítiměstí, Jeruzaléma, Judska a Zajordání. snáší Boží Duch v podobě holubice. 17 Současně se ozval hlas: „Toto je ten můj milovaný Syn, moje radost.“

4 Potom Duch Boží vedl Ježíše na poušť, kde se po dobu čtyřiceti dnů a nocí postil a velmi vyhľadověl. 3 Tu se k němu přiblížil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Boží Syn, proměň toto kamení v chleby!“ 4 Ježíš mu odpověděl: „V Písmu je napsáno: Člověk se nenasýti jen chlebem, ale hlad ve své duši utíší přijetím Božího slova.“ 5 Pak ho dábel vzal do Jeruzaléma na věž chrámu 6 a řekl: „Jsi-li Boží Syn, seskoč dolů! Vždyť je psáno, že Bůh přikáže svým andělům, aby tě zachytily na svých rukou dříve, než dopadneš na kámen.“ 7 Ježíš mu zase pohotově odpověděl: „Je však také psáno: Nepokoušej Boha, je tvůj Pán.“ 8 Nakonec ho dábel postavil na vysokou horu a ukázal mu všechna království světa s jejich okázalostí a bohatstvím. 9 Tam mu řekl: „Toto všechno ti dá, jestliže přede mnou klekněš a pokloníš se mi!“ 10 Ježíš odpověděl: „Odejdi, satane! Vždyť je psáno: Nikomu kromě Boha se nebudeš klanět ani ho uctívat.“ 11 V tu chvíli ho dábel opustil; Ježíše obkllopili andělé a pečovali o něj. 12 Když Ježíš uslyšel, že Jana uvěznili, vrátil se do Galileje. 13 Nezůstal však v Nazaretu, ale usadil se v Kafarnaum. To město leželo u jezera Genezaretského, v oblasti, kterou kdysi obývaly izraelské kmeny Zabulónovy a Neftalího. 14 Tím se

5 Když Ježíš uviděl zástupy lidí, vystoupil se svými učedníky na návrší, posadil se v jejich středu a učil je: 3 „Kteří lidé jsou skutečně šťastní? Šťastní jsou pokorní, nemamyšlení, vždyť těm patří Boží království. 4 Šťastní jsou ti, kteří pláčou v zármutku, vždyť Bůh je potěší. 5 Šťastní jsou ti, kteří pro sebe nic nevymáhají, vždyť jim Bůh dá celou zemi. 6 Šťastní jsou ti, kteří touží po tom, co je správné, jako žízníví po vodě, vždyť jejich žízeň bude utišena. 7 Šťastní jsou milosrdní, vždyť Bůh k nim bude také milosrdný. 8 Šťastní jsou ti, kteří si zachovali čistý pohled na život, vždyť oni uvidí Boha. 9 Šťastní jsou ti, kteří působí pokoj, vždyť k těm se Bůh bude hlásit jako ke svým dětem. 10 Šťastní jsou ti, kteří mají těžkosti proto, že poslouchají Boha; jim se otevírá Boží svět. 11 Šťastní jste, když vámi kvůli mně pohrdají, pronásledují vás a vymýšlejí si na vás pomluvy. 12 Máte důvod k radosti a dokonce i k veselí, nebot co vás čeká v nebi, mnohonásobně převýší vaše utrpení. Ostatně takhle zacházeli s Božími lidmi vždycky. 13 Vy jste sůl země. Když už sůl by měla ztratit svoji chut', čím se bude solit? Sůl bez chuti se nehodí k ničemu a může být jen vyhozena a zašlapána. 14 Vy jste světlo světa. Město postavené na hoře je odevšad vidět. 15 Také svíčku nerozsvěcujete proto, abyste ji schovali, ale stavíte ji na svícen, aby svítila každému v domě. 16 Tak at' svítí vaše světlo všem lidem; at' za vašimi dobrými činy vidí

Boha a jeho chválí. 17 Nemyslete si, že jsem přišel tvář, nastav mu i levou. 40 A když by se s tebou proto, abych zrušil, co bylo přikázáno a předpověděno chtěl někdo soudit a vzít ti šaty, dej mu i kabát; 41 ve Starém zákoně. Naopak, přišel jsem, abych to jestliže té někdo nutí, aby s ním šel kus cesty, jdi s všechno uskutečnil a dovršíl. 18 Ujišťuji vás, že dokud ním dvakrát tak daleko. 42 Dej tomu, kdo tě prosí, a trvá nebe a země, ani písmenko nebo čárka z toho, neodmítej toho, kdo si chce od tebe vypůjčit. 43 A co Bůh přikázal, neztratí svou platnost, dokud se dále bylo řečeno: Miluj přítele a měj v nenávisti svého nenaplní. 19 A proto každý, kdo by nebral vážně i to nepřitele! 44 Ale já vám říkám: milujte své nepřátele, nejmenší přikázání a vedl by tak lidi, bude poslední v modlete se za ty, kteří vás pronásledují. Tak budete Božím království. Ale ten, kdo se Božími přikazy rád dělat čest svému Otci v nebi. On dovoluje, aby slunce a učí tak druhé, bude velký v nebeském království. 20 svítilo na zlé i dobré, a děšť sesílá na ty, kdo ho ctí, i Pamatujte si: chcete-li vejít do nebeského království, na ty, kdo jím pohrdají. 46 Jakou máte zásluhu, když musí vám jít o víc než jen o formální plnění příkazů a projevujete lásku těm, kteří vám ji oplácejí? Copak zákazů, jako to činí učitelé zákona a farizejové. 21 to nedokážou i sobci? 47 A chováte-li se přátelsky V Desateru stojí psáno: Nezabiješ. Proto kdo zabil, jen ke svým blízkým, co děláte zvláštního? Na to musí před soudem. 22 Ale já vám říkám, že bude souzen ještě nemusíte věřit v Boha. 48 Nevymlouvejte se každý, kdo se hněvá na svého bližního. Pohrdání na hranice svých možností, ale budte tak dokonalí v člověkem je zločin, a kdo svolává na druhého Boží lásce, jako je vás nebeský Otec.

6 Dejte si pozor, abyste nedělali dobré skutky okázale před lidmi a nestavěli tím na odiv svoji dobročinnost. Tak rozhodně nezískáte odměnu od nebeského Otce.

2 Proto když pomáháš bližnímu, nechtej, aby o tom všichni věděli. Okatě – v synagogách a na ulicích – prokazují dobro pyšní pokrytcí, protože chtejí, aby je lidé chválili. Tak si vlastně vybírají svoji odměnu předem. **3** Když ty někomu pomůžeš, udělej to nenápadně. Tvůj nebeský Otec, který vidí všechno, ti to odplatí. **5** A podobně je to s modlitbami. Když se modlíš, nebud' jako pokrytcí, kteří chtejí okázalou modlitbou dokázat svoji zbožnost. Modlí se pro lidi, a tak nemohou čekat, že je Bůh vyslyší. **6** Když se chceš modlit, jdi domů, zavři za sebou dveře a modli se ke svému Otci, který je tam s tebou. **A** on, který vidí i to, co je skryto, tě vyslyší. **7** Neopakujte bezmyšlenkovitě modlitbu jako nerozumní lidé, kteří si myslí, že Boha umluví a on je vyslyší. **8** Nenapodobujte je, vždyť vás Otec zná vaše potřeby dříve, než je vyslovíte. **9** Dám vám vzor prosté modlitby: Nás nebeský Otče, vzdáváme čest tvému svatému jménu. **10** Ujmi se vlády, at' se děje všechno podle tvé vůle jak v nebi, tak na zemi. **11** Dej nám chléb i dnes **12** a odpust' nám naše provinění, tak jako my odpouštíme těm, kteří nám ublížili. **13** Chraň nás před pokušením a vysvobod' nás z moci zlého. Vždyť tobě navždy patří vláda, moc i sláva. Amen. **14** Odpustíte-li druhým jejich provinění, i vás nebeský Otec vám odpustí. **15** Jestliže jim však neodpustíte, nemůžete ani vy počítat s Božím odpuštěním. **16** Jestliže svou modlitbu podepřete postem, nenasazujte si ztrápenou, zbožnou masku jako ti, kteří úmyslně zanedbávají svůj vzhled, aby upozornili okolí na to,

že se postí. Tím už dosáhli, co chtěli, a víc nemohou stane? Všechno zašlapou a nakonec vás napadnou. čekat. 17 Když se ty postíš, dobře se uprav, 18 aby 7 Proste, a dostanete, hledejte, a najdete. Klepejte, na tobě nikdo nic nepoznal. Ví o tom jen tvůj Otec, a bude vám otevřeno. 8 Protože každý, kdo prosí, který vidí to, co je lidem skryto. Jedině tak ti půst dostane, kdo hledá, nalezne a tomu, kdo tluče, bude přinése duchovní užitek. 19 Nehromadte si bohatství otevřeno. 9 Kdyby kohokoliv z vás poprosilo vlastní zde na zemi, kde může zrezivět, padnout napospas dítě o kus chleba, dali byste mu snad kámen? 10 A molům nebo zlodějům. 20 Ukládejte si poklady v nebi, místo ryby byste mu dali hada? Určitě ne! 11 Jestliže kde nepodlehnu žádné zkáze a ani je žádný zloděj tedy vy, lidé tvrdého a hříšného srdce, dovedete nevykope a neukradne. 21 Kde je vaše bohatství, dávat svým dětem dobré věci, tím spíše je nebeský tam je i vaše srdce. 22 Světlem těla je oko. Je-li tvé Otec dá těm, kteří ho prosí. 12 Jednejte s druhými oko čisté, jsi naplněn jasem. 23 Je-li však tvé oko tak, jak byste si přáli, aby jednali oni s vámi. Tak zakaleno nečistými myšlenkami, žiješ v duchovní se dá shrnout Starý zákon. 13 Do Božího království tmě. Nemáš-li jasno v sobě, tápeš v beznadějně lze vstoupit jen úzkou brankou. Prostorná brána a temnotě. 24 Nikdo nemůže sloužit dvěma pánum. Široká cesta vedou do záhuby a mnoho lidí se tudy Jednoho bude nenávidět a druhého mít v lásku, ubírá. 14 Brána a cesta k životu jsou úzké a je málo nebo jednomu dávat přednost a druhého zanedbávat. těch, kteří je najdou. 15 Mějte se na pozoru před Nelze sloužit zároveň Bohu a majetku. 25 Radíme falešnými náboženskými učiteli, kteří přicházejí v vám: nezatěžujte se starostmi o jídlo, pití a oděv. masce neškodné ovce, ale ve skutečnosti jsou jako Cožpak nemají pokrmy sloužit jen k udržení života lační vlci. 16 Poznáte je podle toho, jak žijí a jednají – a šaty k oblečení těla? 26 Podívejte se na ptáky: právě tak jako posuzujete strom podle ovoce, které nesejí ani nesklízejí, neshromažďují obilí do sýpek, se na něm rodí. Cožpak se sklízejí hrozný z trnek a ale nebeský Otec je živí. Což vy nejste o mnoho líky z bodláčí? 17 Dobrý strom nemůže nést špatné cennější? 27 I když se budete starat sebevíc, přece ovoce a zase špatný strom dobré. 19 Každý strom, svůj život neprodloužíte ani o jedený okamžik. 28 A který nedává dobrou úrodu, je poražen a spálen. 20 proč si děláte starosti se svým oblečením? Podívejte Ovoce – činy člověka, to je spolehlivý rozpoznávací se na polní květiny: nepracuj ani nepředou, 29 a znak. 21 Ne každý, kdo mne oslovuje Pane, Pane, vidíte, ani Šalomoun ve svém královském majestátu přijde do nebeského království. Rozhodující je, zda nebyl tak oděn jako kterákoliv z nich. 30 Jestliže tedy poslouchá mého Otce. 22 V den posledního soudu Bůh dává takovou krásu nepatrnným polním kvítkům, mi mnozí řeknou: ,Pane, Pane, cožpak jsme v tvém které nemají dlouhého trvání, nepostará se tím spíše jménu nemluvili, nebojovali proti zlu a nedokázali o vás? To mu tak málo důvěřujete? 31 A tak se mnoho divů? 23 Já jím však odpovím: ,Nikdy jste mi netrapte otázkami: Co budeme jist? Co budeme pít? nepatřili a neřídili se podle Boží vůle. Jdete pryč! Co si vezmem na sebe? 32 Pro lidi bez Boha je to 24 Kdo slyší tato má slova a jedná podle nich, ten první a poslední. Ale vy máte nebeského Otce a ten může být přirovnán k prozírávemu člověku, který dobře ví, co všechno potřebujete. 33 Dejte jeho na založil svůj dům na skále. 25 Přesto, že přišly deště první místo a žijte tak, jak on si přeje, a on se o vás s povodní a vichřice se opírala do jeho zdí, dům postará. 34 Nezatěžujte se zítřejšími starostmi. Ty vydržel, protože byl postaven na skále. 26 Kdo však patří k zítřku. Každý den má dost svých problémů.

7 Nesudte druhé, abyste nebyli souzeni. 2 Podle toho, jak soudíte, budete souzeni i vy a na vás život budou přiložena stejná měřítka, jaká sami používáte. 3 Jak to, že vidíš pilinu v oku druhého člověka a poleno ve svém oku přehlížíš? 4 Jak můžeš říkat druhému: ,Dovol, abych ti vyndal smítko z oka,' a poleno ti ve vlastním oku nepřekáží? 5 Pokryťte! Vycisti si nejprve svoje oko, a teprve potom jasně uvidíš na to, abys mohl vyjmout pilinu z oka svého bližního. 6 Je zbytečné vysvětlovat Boží pravdy těm, kteří jimi pohrdají. To je stejně, jako byste očekávali, že pes ocení vzácný pokrm a veprí krásu perly. Co se

8 Velké zástupy se hrnuly za Ježíšem, když sestupoval s hory. 2 Tu se k němu přiblížil malomocný, klekl před ním a řekl: „Pane, budeš-li chtít, můžeš mne uzdravit!“ 3 Ježíš zvedl ruku, dotkl se toho muže a řekl: „Ano, chci. At' tvá nemoc zmizí!“ A hned byl ten malomocný zdrav. 4 Ježíš

mu pak řekl: „Nikomu nic neříkej, ale jdi, ukaž se Boží Synu? Ještě na nás nemáš právo!“ **30** Opodál knězi a vezmi s sebou obětní dar, který ustanovil se páslo velké stádo vepřů. **31** „Když nám bereš moc Mojíš pro uzdravené od malomocenství. To bude nad lidmi, nech nám ji aspoň nad těmi vepři,“ prosili veřejné svědectví o tvém uzdravení.“ **5** Když Ježíš démoni. **32** On jim řekl: „Zmizte! Démoni opustili přicházel do Kafarnaum, přistoupil k němu římský muže a zmocnili se zvířat. V tom okamžiku se celé setník s prosbou: **6** „Pane, můj služebník leží doma stádo splašilo a hnilo se dolů k jezeru, kde se utopilo. ochrnutý a má velké bolesti.“ **7** Ježíš mu odpověděl: **33** Pasáci vepřů utekli do města a všude roznesli, co „Přijuď za ním a uzdravím ho.“ **8** Setník mu však na se stalo. **34** Celé město se šlo na Ježíše podívat, ale to řekl: „Pane, nezasloužím si, aby ses namáhal ke žádali ho, aby z jejich kraje odešel.

mně domů. Vždyť stačí tvé slovo, a bude uzdraven. **9** Já vím, jak to je: sám poslouchám i poroučím. Když vojákoví rozkázu, tak jde, když ho zavolám, přijde. A když uložím svému služebníkovi práci, tak ji vykoná. Takovou moc máš ty i nad nemocemi.“ **10** Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kteří šli s ním: „Řeknu vám, že s tak velikou vírou jsem se nesetkal v celém Izraeli. **11** Je to opravdu tak, že mnozí lidé z celého světa budou přijati do Boží věčné říše, **12** zatímco mnozí Izraelci, pro které byla připravena, budou z ní vyloučeni; zbyde jím beznaděj, bolest a pláč.“ **13** Potom se Ježíš obrátil opět k setníkovi: „Jdi domů. Čemu jsi uvěřil, atť se stane.“ V tu chvíli se služebník uzdravil. **14** Pak Ježíš navštívil Petra a našel jeho tchyni schvácenou horečkou. **15** Dotkl se její ruky, teplota klesla a jí se ulevilo natolik, že vstala a obsloužila hosta. **16** Večer k němu přivedli mnoho posedlých, on je pouhým slovem zbalil zlého a všechny nemocné uzdravil. **17** Tím se naplnilo, co předpověděl prorok Izajáš: „On na sebe vzal naše slabosti a nesl naše nemoci.“ **18** Když Ježíš viděl, jak se kolem něj kupí množství lidí, chtěl se na lodičce přeplavit na druhou stranu jezera; **19** zadřízel ho však ještě jeden učitel zákona: „Místře, chci být stále s tebou.“ **20** Ježíš mu odpověděl: „Každá liška má svou noru, pták hnízdo, ale já často nemám kde spát.“ **21** Jeden z jeho žáků mu zase řekl: „Pane, než půjdou s tebou, dovol mi ještě pohřbit mého otce.“ **22** Ale Ježíš mu odpověděl: „Ty pojď se mnou! Poslední službu mrtvému může poskytnout za tebe i ten, kdo se ještě duchovně neprobudil.“ **23** Pak vyplul spolu se svými učedníky. **24** Nad jezerem se strhla prudká bouře, takže člunu hrozilo potopení ve vlnách. Ježíš však klidně spal. **25** Probudili ho: „Pane, zachraň nás. Jde o život!“ **26** Ale on jim řekl: „Proč se bojíte? Kde je vaše víra?“ Vstal, okříkl vítr i vlny, a nastal klid. **27** Kteří to viděli, byli naplněni údivem a říkali si: „Kdo to vlastně je, že ho poslouchají větr i moře?“ **28** Když přistáli na druhém břehu jezera poblíž Gadary, narazili na dva muže posedlé démony. Ti žili ve skalních hrobech a byli tak nebezpeční, že se nikdo neodvážil tudy chodit. **29** Na Ježíše začali křičet: „Co je ti do nás,

9 Ježíš tedy vstoupil opět do člunu, vrátil se na druhý břeh a přišel do Kafarnaum. **2** Na nosítkách k němu přinesli ochrnutého člověka. Ježíš viděl jejich víru, a tak řekl nemocnému: „Už se netrap, chlapče! Tvé hříchy jsou ti odpuštěny!“ **3** Ale někteří z učitelů zákona se nad tím pozastavovali: „To jsou prázdná slova. Na to má právo jen Bůh.“ **4** Ježíš však prohlédl jejich myšlenky a obrátil se k nim: „Myslíte si, že zůstalo jen při slovech, když jsem mu odpuštيل hřichy? Dokážu vám, že moje slovo má moc.“ Nato se obrátil k ochrnutému: „Vstaň a odnes svá nosítka domů!“ **5** Lidé nad tím žasli a děkovali Bohu, že dal člověku takovou moc. **6** Cestou odtud uviděl Ježíš muže jménem Matouš, jak vybírá poplatky. „Pojd' se mnou a staň se mým učedníkem!“ vyzval ho. Matouš hned vstal a následoval ho. **10** Později při hostině v Matoušově domě přišlo také mnoho celníků a lidí pochybné pověsti, aby poznali Ježíše a jeho učedníky. **11** Zbožné farizeje to popudilo: „Jak si váš mistr může sednout k jednomu stolu s takovými lidmi?“ **12** Když to Ježíš uslyšel, řekl jim: „Lékaře potřebují nemocní a ne zdraví. **13** Zamyslete se nad tím, co znamená to staré slovo Písma: Nechci vaše oběti a dary, ale chci, abyste byli milosrdní. Nepřišel jsem schvalovat vaši bezúhonnost, ale zvát hříšníky k pokání.“ **14** Potom přišli za Ježíšem žáci Jana Křtitele s otázkou: „My a farizejové často držíme půst. Proč se tvoji učedníci také nepostí, jak je zvykem zbožných lidí?“ **15** Ježíš jim odpověděl: „Žádá někdo po svatebčanech, aby byli smutní a odmítali jídlo, dokud je ženich mezi nimi? Kdyby někdo ženicha odvlek, bude po svatebním veselí. I moji učedníci se jednou postí, až přijde pravý čas. Nový život z Boha se nedá vtěsnat do starých zvyků a forem. **16** To je podobné, jako kdyby někdo přišel na staré šaty záplatu z neseprané látky. Co se stane? Záplata vytrhne chatrné tkanivo a díra se ještě zvětší. **17** Mladé víno přece také nedáváte do měchů ze staré kůže, jinak by popraskaly a obojí by přišlo nazmar. Nové víno potřebuje nové měchy!“ **18** Zatímco Ježíš mluvil, přišel jeden z představených místní synagogy

a poklonil se mu. „Moje dcera právě zemřela,“ řekl, nevházejte do samařských měst. 6 Raději jděte k „ale ty jí můžeš zase vrátit život. Pojdí, polož na ni těm Izraelcům, kteří se Bohu odcizili, a rozhlášujte, že ruku a vrátíš jí život.“ 19 Ježíš i jeho učedníci šli s ním. Boží království je již blízko. 8 Uzdravujte nemocné, 20 Vtom však jedna žena, již dvanáct let postižená mrtvé probouzejte k životu, očišťujte malomocné, krvácením, se k Ježíšovi ze zadu přiblížila a dotkla se vyhánějte démony. Co jste zdarma dostali, zdarma okraje jeho roucha. 21 Myslela si: Když se alespoň rozdávejte. 9 Neshánejte žádné peníze, 10 neberte dotknutí jeho šatu, určitě se uzdravím. 22 Ježíš se si na cestu zavazadlo s náhradními šaty či obuví, však otočil, podíval se na ni a řekl: „Raduj se, tvá ani hůl na obranu. Jako dělník dostává mzdu, tak víra tě zachráníla.“ A opravdu, v tu chvíli byla žena i ti, kterým sloužíte, by se měli o vás postarat. 11 zbavena svého trápení. 23 Pak Ježíš došel k domu Kdykoliv vstoupíte do města nebo vesnice, ptejte se onoho představeného synagogy, kde hrála pohřební po bohabojném člověku a v jeho domě pak zůstaňte, hudba a naříkal shromážděný dav. 24 Řekl jim: „Jděte dokud se nevydáte na další cestu. 12 Když vstoupíte všichni pryč! Smrt té dívky pomine jako spánek.“ do domu, pozdravte přání pokoj. 13 Jestliže Ale nikdo ho nebral vážně a vysmívali se mu. 25 Vaše poselství vzdělé příjmu, naplní je pokoj, který Když byl dům konečně vyklizen, Ježíš vešel, vzal přinášíte. 14 Odmlítou-li, jejich škoda, vám pokoj děvčátko za ruku a ono vstalo. 26 Zpráva o tom se zůstane. Opusťte každé město nebo dům, kde by vás rychle roznese po celém kraji. 27 Na cestě odtud ani vaše svědecství nepřijali, a nezdružujte se s nimi. se k Ježíšovi přidali dva slepci a volali: „Kriste, králi, 15 Říkám vám, že takové město na tom bude v den slituj se nad námi!“ 28 Shli za ním až do domu. Ježíš soudu hůře než Sodoma a Gomora. 16 Posíláme vás se jich zeptal: „Opravdu věříte, že vám mohu vrátit jako ovce mezi vlky. Budete tedy obezřetní jako hadi a zrak?“ 29 „Určitě, Pane,“ ujistovali ho slepci. Dotkl se bezelstní jako holubice. 17 Mějte se na pozoru před jejich očí a řekl: „Staň se vám, jak věříte.“ 30 V tu lidmi, protože vás budou vydávat soudům a budou chvíli prohlédl. Pak jim důrazně přikázal: „Nechte si vás bičovat v synagogách, 18 vláčet vás před vládce to pro sebe, at' se nikdo o tom nedoví!“ 31 Ale oni a panovník kvůli mně. To všechno bude příležitost, chodili po celém kraji a všude o něm mluvili. 32 Sotva abyste jím i celému světu vydali svědecství. 19 Až vás odešli, přivedli k Ježíšovi němého člověka, poselého postaví před soud, nedělejte si starosti s tím, jak a zlým duchem. 33 Ježíš démona vyhnal a němý začal co budete mluvit, protože vám budou dána pravá mluvit. Zástupem proběhla vlna údivu: „Nikdy se v slova v pravý čas. 20 To nebude mluvit vy, ale Duch Izraeli nic podobného nedělo!“ 34 Farizejové to však vašeho Otce promluví skrze vás. 21 Bratr vydá bratra vysvětlovali: „Vyhání dásby, protože je ve spojení s na smrt, otec syna, děti se vzbouří proti rodičům a jejich vládcem.“ 35 Potom Ježíš procházel všemi zabije je. 22 Všichni vás budou nenávidět, protože městy i vesnicemi, učil v tamních synagogách a kázal jste moji. Ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude radostnou zvěst o Božím království. A kamkoliv přišel, zachráněn pro věčnost. 23 Budou-li vás v některém všude uzdravoval nemoci všechno druhu. 36 Když se městě pronásledovat, utečte do jiného. Říkám vám, tak díval na zástupy lidí stojící před ním, bylo mu že nestačíte projít všechna izraelská města dříve, jich líto, protože nevěděli, na koho se obrátit a kde než se prokáže, kdo vlastně jsem. 24 Žák nemůže hledat pomoc. Byli jako ovce bez pastýře. 37 Svým očekávat víc než učitel, ani služebník Boží víc než učedníkům řekl: „Ti všichni patří Bohu jako úroda jeho pána. 25 At' je spokojen s údělem svého učitele a svému hospodáři. Je však málo ženců. 38 Proto pána. Když mne obvinili, že jsem ve spojení s dásblem, co si asi vymyslí na vás! 26 Ale nebojte se jich. Přijde čas, že pravda vyjde najev a všechno skryté bude odhaleno. 27 Co vám říkám ve tmě, povězte na světě, a co vám říkám do ucha, rozhlášejte veřejně! 28 A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo; věčný život vzít nemohou. Spiše mějte strach z toho, který vás může navěky zahubit. (Geenna g1067) 29 Jakoupak cenu má vrabec? A přece ani jeden nespadne na zem bez vědomí vašeho Otce. 31 Tak nemějte strach – jste daleko cennější než celé hejno vrabců. Otcí záleží na každém vašem vlásku. 32 Kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já budu hlásit před svým Otcem

10 Potom Ježíš svolal svých dvanáct žáků a dal jim moc nad temními silami, aby je vyháněli a uzdravovali všechny nemoci těla i ducha. 2 Jména těch dvanácti, které nazval svými vyslanci – apoštoly, jsou: Šimon, zvaný Petr, Ondřej – Petrův bratr, Jakub – syn Zebedejev a jeho bratr Jan, 3 Filip, Bartolomej, Tomáš, Matouš – bývalý celník, Jakub – syn Alfejev, Tadeáš, 4 Šimon Kenaanský a Jidáš Iškariotský, jenž ho nakonec zradil. 5 Těchto dvanáct Ježíš vyslal a na cestu jím dal pokyny: „Nechodte nyní mezi pohany a

v nebi. **33** Kdo mne však před lidmi zapře, toho se návsi a pokřikuji nespokojeně na své kamarády: **17** zřeknu před svým nebeským Otcem. **34** Nemyslete „Hráli jsme vám a vy jste netancovali, smutně jsme si, že můj příchod přinese světu bezprostřední pokoj; vám zpívali a vy jste neplakali.“ **18** Přišel Jan, žil můj příchod způsobí i boj a násilí. **35** Víra ve mne odříkavě a měli ho za fanatici. **19** Přišel jsem já, Syn může rozdělit syna a otce, dceru a matku, snachu a člověka, žijí normálně a říkají, že jsem žrout a pijan tchyni. **36** Nepochopení a zloba vlastní rodiny bývají vína, přítel celníků a nejhorší lžury. Ale Boží moudrost nejhľubší. **37** Kdo má ve svém srdci na prvním místě prokáže, co je pravda!“ **20** Tvrz slova měl Ježíš pro otce nebo matku, syna nebo dceru, a ne mne, není města, která byla svědky mnoha jeho mocných činů, mne hoden. **38** Kdo by chtěl za mnou jít a nevzal a přece nečinila pokání: **21** „Běda ti, Korozaim, běda by na sebe tyto těžkosti jako kříž, není mne hoden. **22** Proto vám říkám, že Týru a Sidónu bude v den **39** Kdo lpí na svém životě, ztratí ho, kdo však je soudu snáze než vám. **23** A ty, Kafarnaum, myslíš, Přijme-li někdo mého svědka s vědomím, že Bůh že poroste tvá sláva až k nebi? Do propasti věčného posílá, dostane stejnou odměnu jako on. Kdo se záhuby padne! Kdybych udělal v Sodomě takové ujme věřícího pro jeho víru ve mne, dostane stejnou zázraky jako u vás, už dávno by jejich obyvatelé činili odměnu jako ten věřící. **42** A kdo by podal třeba jen sklenici studené vody jednomu z nepatrých, protože pokání a projevili nejhľubší lítost nad svými vinami. život získá. **40** Kdo přijímá vás, přijímá mne, a kdo **22** Proto vám říkám, že Týru a Sidónu bude v den **41** přijímá mne, ten přijímá toho, který mne poslal. **42** A kdo by podal třeba jen soudu snáze než vám. **23** A ty, Kafarnaum, myslíš, Přijme-li někdo mého svědka s vědomím, že Bůh že poroste tvá sláva až k nebi? Do propasti věčného posílá, dostane stejnou odměnu jako on. Kdo se záhuby padne! Kdybych udělal v Sodomě takové ujme věřícího pro jeho víru ve mne, dostane stejnou zázraky jako u vás, stála by dodnes. (*Hadés 986*) **24** Znovu vám říkám, že zemi Sodomské bude lehčeji **43** „Otče, Pane nebe i země, děkuji ti, že pravdu skrýváš v den soudu než tobě!“ **25** Potom se Ježíš modlil: před těmi, kteří se považují za moudré a učené, a odkryváš ji nepatrým a prostým. **26** Je to, Otče, jak sis přál. **27** Otec mi svěřil všechno, jenom Otec zná Syna a Otce zná jenom Syn a ti, kterým ho Syn zjeví. **28** Pojdte ke mně všichni, kteří pracujete a nesete tíhu břemen, najdete u mne klid a úlevu. **29** To, co na vás já vložím, netlačí a není těžké. Učte se ode mne, mám tiché a pokorné srdce. U mne získáte mír a odpočinutí své duše.“

11 Když Ježíš skončil s pokyny pro svých dvanact učedníků, šel, aby učil a kázal v tamějších městech. **2** Jan Křtitel ve vězení uslyšel o Ježíšových činech, poslal za ním své dva žáky a ti se ho zeptali: **3** „Jsi opravdu ten zaslíbený Mesiáš, nebo máme čekat jiného?“ **4** Ježíš jim na to odpověděl: „Vratte se k Janovi a povězte mu o tom, co jste viděli a slyšeli: **5** slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou uzdravováni, hluší slyší, mrtví vstávají k životu a ti, kteří u lidí neznamenají nic, jsou ujištováni, že Bůh s nimi počítá. **6** Šťastný je ten, kdo mne přijímá bez výhrad.“ **7** Když Janovi žáci odešli, řekl o něm Ježíš zástupu: „Když jste šli za Janem na poušť, jistě jste v něm nenašli slabocha – ,kam vítr, tam plášť‘; **8** ani jste nenašli žádnou vysoce postavenou osobu – takoví chodí a pěkně oblečeni a bydlí v palácích. **9** Sli jste za ním jako za prorokem a měli jste pravdu. Ujištěji vás, že on je ještě víc než prorok. Proroci a celý Starý zákon až po Jana vyhlíželi Mesiáše. Chcete-li pochopit to, co míním, Jan je novým Elijášem, o kterém proroci říkali, že má přijít před začátkem království. **10** To o něm se píše v Písmu, že půjde přede mnou, ohláší můj příchod a připraví mi cestu k lidským srdcím. **11** Opravdu, mezi všemi lidmi, kteří se kdy narodili, není nikdo, kdo by převyšoval svým posláním Jana

12 Jednou v sobotu, sváteční den židů, procházel Ježíš se svými učedníky obilným polem. Učedníci měli hlad, trhali klasy a jedli zrní. **2** Farizejové to viděli a žalovali Ježíšovi: „Podívej se, tvoji žáci dělají, co je v sobotu zakázano!“ **3** Ježíš na to: „Cožpak jste nechetli, co učinil král David, když on a jeho družina byli hladoví? **4** Jak vešli do chrámu a jedli posvátné chleby, které směli jíst jen kněží? **5** Nebo jste nechetli v Moříšově zákoně, že kněží v chrámu pracují v sobotu? Porušují sobotní klid, a přesto jsou bez hříchu. **6** Ale říkám vám, že je tu někdo, kdo je víc než chrám. **7** Kdybyste rozuměli biblickému slovu „Nejde mi o oběti, ale chci, abyste byli milosrdní!“ pak byste nikoho neodsuzovali neprávem. **8** Kristus je pánem i nad sobotou.“ **9** Odtud šel do synagogy. **10** Tam byl člověk s ochrnutou rukou. Farizejové hledali Křtitele; a přece i nejskromnější z mých následovníků nějakou záminku, aby mohli Ježíše obžalovat, a proto se dostal dál než on. **12** Od doby, kdy Jan Křtitel začal se ho otázali: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat?“ **11** kázat a křtit, Boží vláda se prosazuje, ale násilí jí On jim na to řekl: „Kdyby někdo z vás měl jedinou škodí. Kdo slyšíš, rozumej! **16** K čemu mám přirovnat ovci a ta by spadla v sobotu do rokle, nepodnikli tuto generaci? Je jako hrající si děti, které sedí na byste vše, abyste ji vytáhli? **12** Oč cennější je člověk!

Proto je správné dělat dobro i v sobotu.“ **13** Obrátil oni vzali vážně Jonášovu zvěst. A k vám mluví ten, se k postiženému a řekl mu: „Natáhni ruku!“ On to kdo je víc než Jonáš. **42** Královna ze Sáby vystoupí udělal a byla zdravá jako ta druhá. **14** Farizejové na soudu jako další svědek proti vám. Neváhala přijet odešli a radili se, jak by Ježíše zneškodnili. **15** Ježíš z daleké země, aby poznala Šalomounovu moudrost. to poznal a odešel odtud. Mnozí ho však násleďovali A tady je někdo větší než Šalomoun. **43** Když je z a on uzdravil všechny nemocné. **16** Ale přikázal člověka vyhnán nečistý duch, hledá, kde jinde by jim, aby o něm moc nemluvili. **17** Tak se naplnilo se zabydlel. Ale nechce se snadno vzdát prvního Izajášovo proroctví: **18** „To je můj služebník, ten, pro hostitele. Když vidí, že srdce toho člověka je sice kterého jsem se rozhodl, můj milovaný, potěšení mé vyčištěné a upravené, ale zůstává prázdné, nastěhuje duše. Dám mu svého Ducha a bude soudit národy. se tam zpět se sedmi společníky horšími, než je sám. **19** Nebude se přít, ani nikoho překřikovat, nebude Takový člověk je na tom potom hůr než předtím. dělat hluk na ulicích, **20** nalomené stéblo nedolomí, To nebezpečí hrozí i vám.“ **46** Ježíš ještě mluvil v doutnající knot neuhasí, dokud všechno nenapraví. přeplněném domě, když přišla jeho matka a bratři. **21** Stane se nadějí všech národů.“ **22** Pak přivedli k Čekali venku, protože s ním chtěli mluvit. **47** Když ho Ježíšovi slepého a němého člověka. Ježíš ho uzdravil, jeden z davu upozornil, že na něho čekají, **48** řekl: takže viděl a mluvil. **23** Lidé užasli a říkali: „On je „Kdo je má matka a moji bratři?“ **49** Ukázal na své snad opravdu Boží král z rodu Davidova!“ **24** Ale učedníky se slovy: „To je moje rodina. **50** Každý, kdo slyšeli to farizejové a namítl: „Vždyť neuzdravuje poslouchá mého nebeského Otce, je můj bratr, sestra jinak než s pomocí temných sil!“ **25** Ježíš však i matka!“

poznal, co si myslí, a proto řekl: „Rozdělené království

končí v ruinách a žádné město nebo domov vnitřně rozdvojené neobstojí. **26** Tak nemůže satan vyhánět satana. Jak by pak obstálo jeho království? **27** Já, podle vás, odstraňuji temnotu ve jménu duchovní tmy. I mezi vám jsou lidé, kteří bojují proti temným silám. Zeptejte se jich, jakou mocí to činí. **28** Jestliže já ovšem vyháním zlo v moci Božího Ducha, pak už k vám přišlo Boží království. **29** Když chce někdo ukrást věci z domu silného člověka, musí ho nejdříve svázat, a pak si to může odnést. Tak i ze satanovy moci může vysvobodit jen ten, kdo je silnější než on. **30** Kdo není se mnou, je proti mně, kdo se mnou neshromázdí, rozchází. **31** Co mluvíte proti mně, to vám může být odpuštěno. Ale pozor – nemluvte proti moci Ducha, který působí skrze mne. To vám Bůh nikdy neodpustí. **33** Jaký strom vypěstujete, takové ponese ovoce. Dobrý dobré, planý plané. **34** Vy podvodníci! Jak byste mohli mluvit dobré, když jste zlé? Čím srdce oplyvá, tím ústa přetékají. **35** Dobrý člověk rozdává z dobrého pokladu svého srdce a zlý člověk ze zlého. **36** Počítejte s tím, že budete skládat účty z každého neupřímného slova. **37** Vaše slova o vás rozhodnou: bud' vás ospravedlní, nebo odsoudí.“ **38** Potom žádali farizejové a učitelé zákona Ježíše, aby se prokázal nějakým zázrakem. **39** On jim však odpověděl: „Vězíte v hříchu a zatvrzelosti, a proto vyžadujete další důkazy. Nedostanete jej! **40** Tak jako věříte, že byl Jonáš tři dny a tři noci v útrobách mořského živočicha, tak budete muset uvěřit, že Syn člověka třetí den vstane z hrobu. **41** Lidé z Ninive vystoupí na soudu proti vám a usvědčí vás, protože

13 Téhož dne vyšel Ježíš z domu a usedl na břehu jezera. **2** Zanedlouho se kolem něho shromázdilo tolík lidí, že musel vstoupit do lodky, aby je mohl všechny oslovit. **3** Rád vyjadřoval duchovní pravdy obrazně. Tentokrát začal vyprávět: **4** „Rolník zaséval na poli obilí. Některá zrna padla na okraj cesty. Slétly se ptáci a sezobaly je. **5** Jiná zrna dopadla na skalnatou zem, kde bylo málo ornice. Obilí rychle vyhnalo do výšky, **6** ale když začalo pálit slunce, uschlo, protože kořínky nešly do hloubky. **7** Další část zrna zapadla mezi bodláky. Když vyrostlo bodláči, udušilo klásky. **8** Ostatní zrna padla do dobré ornice. Vyrostlo obilí a přineslo úrodu. Některý klas měl sto zrnek, jiný šedesát a jiný třicet. **9** Víte, co tím myslím?“ **10** Učedníci se ho zeptali: „Proč mluvíš v obrazech?“ **11** Vysvětlil jim to: „Vám už Bůh odkrývá svoje záměry se světem. Ostatním je to zatím skryto. **12** Kdo přijímá ochotně, bude mít stále víc. Kdo je spokojen s tím, co má, př jede nakonec o všechno. **13** Používám obrazy, lidé slyší i vidí, a přece nechápou. **14** Tak se na nich plní Izajášovo proroctví: „Bude poslouchat, ale neporozumíte, budete se dívat, ale nevidíte. **15** Protože srdce tohoto lidu otupělo, jsou hluší a zavřeli oči, aby neviděli, neslyšeli a neporozuměli, aby se neobrátili k Bohu, kde by mohli být uzdraveni.“ **16** Jak je dobré, že vaše oči vidí a uši slyší. **17** Mnoho proroků toužilo vidět to, co vy vidíte, a slyšet to, co vy slyšíte, ale nebylo jim to dopráno. **18** A teď k tomu příběhu o rozsévači. **19** Cesta, kam padla některá zrna, představuje srdce lidí, kteří slyší o Božím království a nezajímá je to. Přichází satan a

sebere, co bylo zaseto. **20** Skalnatá země představuje pole získal. **45** Nebo: je jako drahocenná perla, kterou srdce člověka, který slyší Boží poselství a přijímá objeví obchodník s perlami. Vyprodá všechno, co má, je sice s velkou radostí, ale povrchně a ono v něm a koupí ji. **47** Boží království je jako síť spuštěná nezapustit kořeny. Když pak přijdou těžkosti nebo do moře, ve které uváznou nejrůznější tvorové. **48** pronásledování pro víru, jeho nadšení ochabne a to, Když je síť plná, vytáhnou ji rybáři na břeh, do košího co bylo zaseto, zmizí. **22** Země porostlá bodláčím vyberou dobré ryby a ostatní vyhodí. **49** Tak to bude i představuje člověka, který slyší poselství, ale v jehož na konci světa. Přijdou Boží andělé a oddělí zlé od srdci záležitosti každodenního života a touha po bohabojných (aiōn g165) **50** a zlé hodí do ohně. Tam lepším hmotném zajistění slovo udusí. (aiōn g165) **23** bude pláč a zoufalství. **51** Porozuměli jste všemu?" Dobrá ornice představuje srdce člověka, který slyší „Ano," odpověděli. **52** Potom dodal: „Každý vykladač Boží poselství, rozumí mu a nechává působit jeho Písma, který pochopil, oč mi jde, je jako hospodář, životodarný livil. Užitek z toho je mnohonásobný, který ze své zásobárny nabízí nové i staré." **53** Když u někoho větší, u jiného menší." **24** Potom použil Ježíš skončil svůj výklad v podobenstvích, vrátil se dalšího přirovnání. „Bůh je jako dobrý hospodář, do svého domovského města. Učil v tamní synagoze. který zasel na své pole dobré semeno. **25** V noci, Všichni se divili: „Kde se v něm bere taková moudrost když lidé spali, hospodářův nepřítel rozhodil mezi a moc? **55** Vždyť to je tesařův syn, jeho matka je pšenici semeno plevel. **26** Když vyrostlo obilí a s přeče Marie, a Jakub, Josef, Šimon a Juda to jsou ním i plevel, přišli služebníci za hospodářem a řekli jeho bratři! **56** I jeho sestry žijí mezi námi. Odkud to mu: „Vždyť jsi zasel dobré semeno, kde se tedy ten člověk má?" **57** Nemohl se s tím vyrovnat a pro vzal plevel?" **28** To udělal nepřítel!" odpověděl. „My jejich nedůvěru tam Ježíš nemohl vykonat mnoho půjdeme a vylejemme to pole," nabídl se. **29** Ten zázkrok. Vysvětlil to slovy: „Proroka si váží všechno jim na to řekl: „Ne, to nedělejte. Spolu s plevelem než v jeho rodném městě a v jeho domově!"
byste mohli snadno vytrhnout i pšenici. **30** Necháme obojí vyrůst a při žních řeknu žencům, aby vybrali plevel a spálili ho a pšenici dali do mé stodoly." **31** Předložil jim jiný obraz: „S Božím dílem je to jako s hořčičným seménkem, které člověk zasel na poli. **32** Je sice drobné, ale vyrosté z něho tak mohutná bylina, že i ptáci na ní stavějí hnizda." **33** Dále užil tohoto obrazu: „Boží livil působí jako kvas. Malé množství prokvasí i velkou dávku těsta." **34** V tomto kázání Ježíš používal výhradně podobenství. **35** Tak se naplnilo staré proroctví: „Budu mluvit v obrazech a vypovím, co bylo skryto od stvoření světa." **36** Ježíš pak opustil shromážděné posluchače a šel domů. Obklipili ho jeho učedníci a žádali, aby jim vyložil obraz plevelu na poli. **37** „Dobrě," řekl, „já jsem ten hospodář, který seje dobré zrní. **38** Pole představuje svět a zrna, to jsou lidé, kteří patří Bohu. Plevel, to jsou lidé propadlí zlému. **39** Nepřítel, který ho zasel, je dábel. Žně představují konec světa a ženci jsou andělé. (aiōn g165) **40** Tak jako v tomto příběhu je plevel oddělen a spálen, tak bude na konci světa. (aiōn g165) **41** Pošlu své anděly a ti vyženou z Boží blízkosti všechny, kterí stáli v cestě Boží věci a páchali zlo. **42** Jejich konec bude hrozný. Zbyde jim pláč a zoufalství. **43** A tehdy ti, kteří plnili Boží vůli, budou v království nebeského Otce zářit jako slunce. Přemýšlejte o tom! **44** Nový život, k němuž vás Bůh volá, je jako poklad zakopaný v poli. Kdo ho najde, zatím o tom nemluví, ale má takovou radost, že prodá všechno, jen aby to

14 Tehdy slyšel galilejský vládce Herodes Antipas vyprávění o Ježíšovi a řekl svým dvořanům: „To musí být Jan Křtitel! Vstal z mrtvých, a proto dělá takové zázraky!" **3** Před časem dal tento Herodes Jana zatkout a uvěznit. **4** Jan mu totiž vytýkal, že žije s Herodiadou, manželkou svého bratra Filipa. **5** Herodes by se Jana rád zbavil, ale bál se, protože lidé v něm viděli proroka. **6** Na oslavě Herodových narozenin tančila dcera Herodiady a okouzlila Heroda tak, **7** že jí přisahal splnit každé přání. **8** Herodiada navedla svou dceru a ta požádala: „Chci tady na mísce hlavu Jana Křtitele." **9** To bylo i na Heroda příliš. Nechtěl se však zostudit před hosty tím, že by zrušil svou přísahu. **10** Poručil proto, aby Jana stáli přímo ve vězení. **11** Jeho hlavu přenesli na míse tanečnice a ta ji donesla své matce. **12** Janovi žáci si vyžádali jeho tělo a pohřobili ho. Pak šli oznámit Ježíšovi, co se stalo. **13** Když to Ježíš slyšel, vstoupil do lodky a odplul na osamělé místo. Jakmile však lidé z okolí zjistili, kam jeho lodka míří, shromáždili se tam. **14** Když Ježíš vystoupil na břeh, čekaly ho již davy lidí. Měl s nimi soucit a uzdravil jejich nemocné. **15** Večer za ním přišli jeho učedníci a řekli: „Už je pozdě a tady v pustině se nedá koupit nic k jídlu. Rozluč se s nimi, at' si mohou po vesnicích něco opatřit." **16** Ježíš jim na to řekl: „Kam by chodili, dejte jim najist vy!" **17** Namítl: „Vždyť tu máme všechno všude pět chlebů a dvě ryby!" **18** „Přineste je sem," vybídl je. **19**

Potom řekl lidem, aby se usadili na trávě. A vzal těch do jámy.“ 15 Petr se Ježíše zeptal: „Jak's to myslí s pět chlebů a dvě ryby a poděkoval za ně Bohu. Pak tím, co nás špiní?“ 16 Ježíš se podivil: „Ani vy tomu ulamoval, dával učedníkům a ti rozdávali lidem. 20 Nerozumíte? 17 Nechápete, že všechno, co jíme, Najedlo se tam dosyta pět tisíc mužů kromě žen a prochází vnitřnostmi a vychází z těla? 18 Ale zlá slova dětí. A ještě nasbírali plných dvanáct koší zbytků. 22 Vznikají ve zlém srdci, a tak špiní člověka. 19 Ze Hned potom Ježíš přiměl své učedníky, aby přepluli srdece vycházejí špatné myšlenky na vraždu, nevěru, na druhý břeh, zatímco on propustí shromážděné lidi. necudnost, krádež, lež a pomluvy. 20 To jsou věci, 23 Když se zástupy rozcházely, vystoupil Ježíš na které člověka zbabují vnitřní čistoty. Ale jist nemýtma horu, aby se o samotě modlil. Strávil tam skoro celou rukama, to člověka nepošpiní.“ 21 Ježíš odešel do noc. 24 Lod's učedníky stále nemohla dosáhnout týrského a sidónského kraje. 22 Jedna obyvatelka druhého břehu, protože vítr hnál vlny proti ní. 25 K této pohanských končin za ním přišla a prosila: ránu se Ježíš přiblížil k lodi po hladině jezera. 26 „Slituj se nade mnou, Pane, ty očekávaný Králi! Moje Učedníci ho považovali za přízrak a vyděsili se. 27 Ale dcera je posedlá démonem a velmi trpí!“ 23 Ale on Ježíš promluvil a uklidnil jej: „Vzchop se, to jsem já, na to nic neříkal. Jeho učedníci na něho naléhali: nebojte se!“ 28 Petr zvolal: „Pane, když máš takovou „Udělej s ní něco, vždyť za námi stále volá!“ 24 Tu se moc, rozkaž, at' přijdu k tobě po vodě!“ 29 „Tak pojď!“ obrátil k té ženě a řekl jí: „Byl jsem poslán pomocí řekl Ježíš. A tak Petr opustil lod' a šel k Ježíšovi. 30 židům a ne pohanům.“ 25 Ale ona přišla až k němu, Velké vlny ho však přece poděsily a začal se topit. klaněla se mu a prosila: „Pane, pomoz mi!“ 26 „Není „Pane, pomoz!“ vykřikl. 31 Ježíš ho rychle zachytily správné bráty chléb dětem a házet ho štěňatům!“ a řekl: „Kde je tvoje víra? Proč jsi pochyboval?“ 32 řekl. 27 Ona odpovídala: „Máš pravdu, ale štěňata Vstoupili na lod' a vítr se hned utíšil. 33 Učedníci před dostávaly zbytky ze stolů svých pánu.“ 28 „Ženo,“ řekl Ježíšem pokleli a vyznávali: „Ty jsi určitě Boží Syn!“ jí Ježíš, „máš velikou víru, tvoje přání je splněno!“ A 34 Pak přistáli v genezaretském kraji. 35 Jakmile ho od té chvíle byla její dcera zdravá. 29 Pak se Ježíš tamější lidé poznali, rozeslo se to po širokém okolí a vrátil a vystoupil na pahorek u jezera. 30 Spousta lidí odevšád k němu nosili nemocné. 36 Prosili ho, aby se k němu začala scházet a měli s sebou chromé, se mohli alespoň dotknout lemu jeho šatu. A kdo se zmrazené, slepé, němá a jinak postižené. Pokládali dotkl, byl uzdraven.

15 Farizejové a učitelé zákona z Jeruzaléma přišli za Ježíšem s otázkou: „Proč tvoji žáci nedodržují staré židovské tradice? Vždyť ignorují i obřadní mytí rukou před jídlem!“ 3 Ježíš jim na to odpověděl: „Proč vy pro své tradice porušujete Boží přikázání? 4 Například – Boží příkaz zní: „Cti otce i matku; a kdo potupí otce nebo matku, at' zemře.“ 5 Ale vy říkáte: „Jestliže odkážeš svůj majetek druhému, nesmíš už z něho podporovat své rodiče, i když mají nedostatek.“ Tak jste svými ustanoveními zrušili přímý Boží příkaz. 7 Chytráci! I na vás se vztahují slova proroka Izajáše: 8 „Tento lid říká, že mne cítí, ale jejich srdce je ode mne daleko. 9 Jejich uctívání je bezcenné, protože vyučují svým vlastním zákonům místo Božím.“ 10 Pak kolem sebe shromázdil lid a řekl: „Poslouchejte, co vám říkám, a snažte se porozumět: 11 Vaše nitro nešpiní to, co vchází do úst, ale co z nich vychází.“ 12 Učedníci mu pak řekli: „Víš, že se farizejové urazili, když tě slyšeli?“ 13 On odpověděl: „S příkazy je to jako s rostlinami. Co nezasel můj Otec, je plevel a podle toho s tím bude naloženo. 14 Nechte je! Jsou to slepí vůdcové slepých. Když slepý povede slepého, oba spadnou

je před něj a on je uzdravoval. 31 Jaký div! Němí mluví, chromí chodí, zmrzačení jsou zdrávi a slepí vidí. Okolostojící nad tím žasli a vzdávali díky Bohu. 32 Ježíš zavolal svoje učedníky a řekl jim: „Je mi těch lidí líto, vždyť tu jsou se mnou tři dny a nemají už nic k jídlu. Nechci je nechat odejít hladové, vždyť by ani nedošli domů!“ 33 Učedníci odpověděli: „Kde v takové pustině vezmeme chléb pro tolik lidí?“ 34 „Kolik jídla máte s sebou?“ zeptal se Ježíš. „Sedm chlebů a několik ryb,“ odpověděli učedníci. 35 Ježíš rozkázel, aby se shromázdění lidé usadili. 36 Vzal těch sedm chlebů a ryby, poděkoval za ně Bohu; pak je lámal a dával učedníkům a ti je rozdávali shromázděným. 37 Najedlo se tam dosyta čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí – a ještě sebrali sedm košíků zbytků. 39 Pak se Ježíš s nimi rozloučil, vstoupil do člunu a přeplul do Magdalské krajiny.

16 Jednou přišla za Ježíšem farizejové a saducejové a vymáhali na něm důkaz, že má Boží pověření. 2 On jim na to odpověděl: „Když jsou večer červánky, říkáte, že bude jasno; 3 když jsou červánky ráno, říkáte, že bude špatné počasí. Úkazy na obloze umíte posoudit, a to, co se děje před vašima očima, je vám pořád málo? 4 Tento zlý, nevěřící národ se

dožaduje zvláštních znamení, ale nakonec si bude muset vzpomenout, co se stalo s prorokem Jonášem.“ ještě za svého života stanete svědky slávy a moci mého království.“

17 Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš pouze Petra, Jakuba a jeho bratra Jana a vyšli na vysokou horu. **2** Náhle učedníci zpozorovali, že Ježíšův vzhled se změnil. Tvař mu oslnivě zářila jako slunce a jeho oděv se skvěl bělostí. **3** Vtom uviděli Mojžíše a Elijáše, jak s ním rozmlouvají. **4** Petr zvolal: „Pane, je nám tu tak dobré! Jestli chceš, postavíme vám tu přistřeší a zůstaňme tady!“ **5** Než to však došel, zahalil je oblak a slyšeli hlas: „Toto je můj milovaný Syn, moje radost, toho poslouchejte!“ **6** Když to učedníci slyšeli, padli k zemi s uctívou bázni. **7** Ježíš k nim přišel, dotkl se jich a řekl: „Vstaňte a nebojte se!“ **8** Když se rozhlédli, viděli pouze samotného Ježíše. **9** Cestou z hory jim Ježíš přikázal: „Nikomu neříkejte, co jste viděli, dokud nevstanu z mrtvých.“ **10** Učedníci se ho ptali: „Proč učitelé zákona zdůrazňují, že před tebou měl přijít Elijáš?“ **11** Ježíš jim odpověděl: „Mají pravdu. On má přijít a připravit lidská srdce na Kristův příchod. **12** Já vám však říkám, že Elijáš už přišel, ale oni ho neuznali a naložili s ním podle svého. A také pro mne chystají jen utrpení.“ **13** Učedníci pochopili, že mluví o Janu Křtiteli. **14** Na úpatí hory na ně čekal zástup lidí. Nějaký muž klekl před Ježíšem a řekl: **15** „Pane, slituj se nad mým synem! Mnoho zkusí, má zlé záхватy a při nich často spadne do ohně nebo do vody.“ **16** Prosil jsem tvé učedníky, ale nevěděl si s ním rady.“ **17** Ježíš si povzdechl: „Co to s vámi je? Nevěříte a překážíte Boží moci! Nemám to s vámi lehké. Přivedte mi ho sem!“ **18** Pak Ježíš přikázal démonu, který byl příčinou nemoci, aby chlapce opustil. A od té chvíle byl chlapec zdravý. **19** Když potom byli s Ježíšem sami, zeptali se učedníci: „Proč my jsme nemohli toho chlapce uzdravit?“ **20** Ježíš jim odpověděl: „Protože málo věříte. Budete-li mít víru alespoň jako semínko hořčice a řeknete této hoře: „Posuň se, poslechně vás. Nic pro vás nebude nemožné.“ **21** Takový případ vyžaduje opravdovou modlitbu a půst.“ **22** Když přišli do Galileje, Ježíš jim řekl: „Mám být vydán do rukou těch, **23** kteří mne zabijí. Ale třetího dne zase vstanu k životu.“ Učedníky to velmi zarmoutilo. **24** V Kafarnaum přišli k Petrovi výběrčí chrámové daně a zeptali se: „Váš mistr neplatí daň?“ **25** „Platí,“ odpověděl Petr. Doma ho Ježíš předešel otázkou: „Co myslíš, Petře, od koho vybírájí králové a panovníci daně a poplatky? Od synů nebo od cizích?“ **26** „Od cizích,“ odpověděl Petr. **27** „Dobře tedy,“ řekl Ježíš, „synové tedy nejsou vázáni touto povinností! Ale nebudeme Jeruzalém

zbytečně dráždit. Jdi k jezeru, nahod' udici a v první se svými podřízenými. **24** Mezi prvními mu přivedli rybě, kterou chytneš, najdeš minci. Ta bude stačit na jednoho, který měl u něj miliónový dluh. **25** Ten muž však neměl na zaplacení. Král tedy nařídil, aby ho s celou rodinou prodali do otroctví, rozprodali jeho majetek, a tak uhradili dluh. **26** On však před králem padl na kolena a prosil ho: „Panu, měj se mnou trpělivost a já všechno zaplatím!“ **27** Králi bylo líto toho člověka, propustil ho a dokonce mu celý dluh odpustil. **28** Sotva však ten muž vyšel od krále, potkal člověka, který mu dlužil nepatrnou částku. Popadl ho a křičel: „Hned mi vrat', co jsi dlužen!“ **29** Ten chudák si před něj klekl a zoufale ho prosil: „Měj strpení a já ti zaplatím!“ **30** Ale věřitel stál na svém a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí. **31** Svědky té události to pobouřilo a šli to oznámit králi. **32** Ten si předvolal nemilosrdného věřitele a řekl mu: „Ty ničemo! Jak velký dluh jsem ti odpustil, když jsi mne prosil! **33** A tys nemohl odpustit svému druhovi tak směšnou částku?“ **34** A rozhněvaný král jej potom dal zavřít, dokud svůj dluh do posledního haléře nezaplatí. **35** Tak bude jednat můj nebeský Otec s vámi, jestliže nebudeste očotně odpoutat druhým.“

18 Tehdy Ježíše obstoupili jeho učedníci a ptali se ho: „Kdo z lidí je v nebeském království nejpřednější?“ **2** Zavolal malé dítě, postavil je mezi ně **3** a řekl: „Dobře mne poslouchejte: Půjde-li vám o přední místa, do Božího království se vůbec nedostanete. **4** Ujišťu vás, že jen s pokornou myslí dítěte tam můžete vejít a něco znamenat. **5** Kdo si umí vážit takového nepatrného člověka, prokazuje tím úctu mně. **6** Na kom by ztroskotala víra jednoho z těchto maličkých ve mne, tomu by bylo lépe, kdyby ho hodili do moře s mlynským kamenem na krku. **7** Běda světu, že se tu dějí věci, pro které člověk ztrácí víru. Pokušení jsou sice nevyhnutelná, ale běda tomu, kdo je působí. Neváhej odložit všechno, co tě odvádí od Boha. **8** I kdyby to měla být tvá ruka nebo noha, raději ji utni a zahod. Lépe je vkulhat do Božího království než skočit oběma nohami do záhuby. (ařenos g166)

9 A kdyby tě tvé oko svádělo ke zlému, zbab se ho! Je lepší získat věčný život jednooký než přijít s oběma očima do věčného zatracení. (Geenna g1067)

10 Dejte pozor, abyste nepohrdli ani tím nejprostším člověkem. Věřte tomu, každý z nich má anděla, který ho stále zastupuje před Bohem. **11** Přišel jsem zachránit ztracené. **12** Když má někdo sto ovcí a jedna z nich se ztratí, co myslíte, že takový člověk udělá? Nenechá těch devadesát devět na pastvině a neupříjemní hledat tu ztracenou? **13** A když ji najde, má z ní větší radost než z těch devadesáti devítí, které mu zůstaly. **14** A právě tak můj Otec nechce, aby sebenepatrnejší člověk zahynul. **15** Proviní-li se proti tobě někdo z věřících, vyhledej ho a promluv si s ním mezi čtyřma očima. Přizná-li svoji chybu, udělá sis z nepřítele znovu bratra. **16** Bude-li neústupný, je ústupkem vaší tvrdosti a nesnášenlivosti. Původní přízvi ještě jednoho nebo dva z věřících, aby byli Boží úmysl to však nikdy nebyl. **9** Já vám říkám, že svědky rozhovoru. **17** Když si ani tak nedá říci, pověz kdo se rozvádí z jiného důvodu, než je cizoložství to shromáždění věřících. Když neuposlechně ani jeho partnera, a uzavírá nový sňatek, dopouští se je, at' je vyloučen. **18** Mějte přitom na myslí, že co sám cizoložství.“ **10** Učedníci mu řekli: „Když mohou rozhodně zde na zemi, bude platit i v nebi. **19** nastat takové těžkosti mezi mužem a ženou, pak je A také platí: spojí-li se dva z vás k modlitbám za lepší se neženit.“ **11** On odpověděl: „Tak jednoduché jakoukoliv záležitost, nebeský Otec je vyslyší. **20** to není. Je zde nutné porozumět Boží vůli. **12** Tam, kde se už dva nebo tři sejdou, aby jednali podle Jsou tři důvody proto, aby člověk zůstal svobodný: mé vůle, tam jsem já s nimi.“ **21** Potom mu Petr když je k manželství od narození nezpůsobilý, když položil otázku: „Panu, když se proti mně můj blížní opakovaně prohřešuje, kolikrát mu mám odpustit? Sedmkrát?“ **22** Ježíš mu odpověděl: „Ne sedmkrát, věci. Rozumíte tomu?“ **13** Potom k Ježíšovi nosili ale až sedmdesátkrát sedmkrát. **23** Pán Bůh s námi malé děti, aby jim žehnal a modlil se za ně. Učedníci jedná jako král, který se rozhodl provést vyúčtování

však domlouvali těm, kteří děti přivedli, aby Ježíše

19 Po tomto hovoru Ježíš odešel do Judska za Jordánem. **2** Mnoho lidí šlo za ním a on uzdravoval nemocné. **3** Přišli za ním i farizejové a chtěli ho vyprovokovat k nějakému výroku, který by mohli použít proti němu. „Může se člověk rozvést z jakéhokoliv důvodu?“ zeptali se. **4** On odpověděl: „Nečetli jste v Písmu, že když na počátku Bůh stvořil a nečetli jste v Písmu, že když na počátku Bůh stvořil muže a ženu, ustanovil: Muž opustí své rodiče, připojí se ke své ženě a stanou se jednou bytostí? Nikdo nemá právo rozdělit to, co Bůh spojil.“ **7** Oni však namítlí: „Proč tedy Mojžíš řekl, že muž může propustit manželku jednoduše tím, že jí dá rozlukový lístek?“ **8** Ježíš odpověděl: „Toto ustanovení Mojžíšova zákona Boží úmysl to však nikdy nebyl. **9** Já vám říkám, že nemá právo rozdělit to, co Bůh spojil.“ **7** Oni však namítlí: „Proč tedy Mojžíš řekl, že muž může propustit manželku jednoduše tím, že jí dá rozlukový lístek?“ **8** Ježíš odpověděl: „Toto ustanovení Mojžíšova zákona je ústupkem vaší tvrdosti a nesnášenlivosti. Původní přízvi ještě jednoho nebo dva z věřících, aby byli Boží úmysl to však nikdy nebyl. **9** Já vám říkám, že svědky rozhovoru. **10** Učedníci mu řekli: „Když mohou rozhodně zde na zemi, bude platit i v nebi. **11** On odpověděl: „Tak jednoduché jakoukoliv záležitost, nebeský Otec je vyslyší. **12** to není. Je zde nutné porozumět Boží vůli. **13** Potom k Ježíšovi nosili malé děti, aby jim žehnal a modlil se za ně. Učedníci jedná jako král, který se rozhodl provést vyúčtování

neobtěžovali. **14** On jím ale řekl: „Nechte je, at' jdou ke mně, a nebraťte jim. Jejich místo je u mne.“ **15** kteří přišli poslední.⁴ **9** Ti, kteří nastoupili do práce až Kladl na ně ruce a žehnal jim. Pak odtud odešel. **16** Za Ježíšem přišel jeden mladý člověk a ptal se ho: „Mistře, jakými dobrými skutky mohu získat věčný život?“ **17** Ježíš mu na to řekl: „Snažíš se být dobrý? To se chceš vyrovnat Bohu, který jediný je skutečně dobrý! Plň jeho přikázání a budeš věčně žít.“ **18** „Která to jsou?“ zeptal se mladý muž. Ježíš odpověděl: „Nezabíješ, nezcizolozíš, nebudeš krást, lhát, budeš cítit svoje rodiče, své bližní budeš milovat jako sebe!“ **20** Mladík na to řekl: „To všechno jsem vždycky dodržoval. Co mi ještě chybí?“ **21** Ježíš odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi a prodej celý svůj majetek a peníze rozdej chudým, a tak budeš mít poklad v nebi. Pak se vrat' a staň se svým učedníkům: „Pro zámožného člověka je velmi nesnadné postavit se na Boží stranu. **24** Kdybych to měl k něčemu přirovat, pak snáze projde velbloud uchem jehly, nežli bohatý branou Božího království.“ **25** Učedníky to překvapilo a ptali se: „Kdo tedy vůbec jdeme za tebou. Co nás čeká?“ **27** Petr se ozval a řekl: „My jsme se vzdali všeho a jideme za tebou. Co nás čeká?“ **28** Ježíš odpověděl: „Ujišťuj vás, že až přijdu, abych stvořil nový svět, nad kterým budu panovat v plné slávě, pak vás dvanáct, kteří mne následujete, posadím po svém boku jako soudce celého Izraele. **29** A každému, kdo se vzdá domova, bratrů, sester, otce, matky, manželky, dětí nebo majetku proto, aby šel za mnou, všechno mu mnohokrát vynahradím a bude mít podíl na věčném životě. (aiōnios g166) **30** Mnozí první budou poslední a poslední budou první.

,Zavolej dělníky a zaplat' jim za práci. Začni u těch, večer, dostali po stříbrnáku. **10** Dělníci, kteří pracovali od rána, si mysleli, že dostanou víc. Dostali však stejnou mzdu. **11** Vzali ji, ale protestovali: **12** ,Ti, co přišli poslední, pracovali jenom hodinu a dostali stejně jako my, kteří jsme dřeli celý den v slunečním žáru!“ **13** Majitel vinice se obrátil k jednomu z nich a řekl: „Příteli, nekřivdím ti! Což jsme se předem nedohodli na denní mzdu? **14** Dostal jsi svoje, a tak bud' spokojený. Když chci zaplatit všem stejně, je to můj učedníkem.“ **16** A tak poslední na tom budou jako první a první jako poslední.“ **17** Během cesty do Jeruzaléma si Ježíš vzal stranou svých dvanáct učedníků a mluvil s nimi o tom, co ho tam čeká: **18** „Vstupujeme do Jeruzaléma, mým učedníkem.“ **20** Mladík zesmutněl a zklaňaně kde budu zrazen a vydán do rukou velekněžím a poslední.“ **21** K Ježísovi přišla Zebedeova manželka se svými syny Jakubem a Janem. Po uctivém pozdravu mu syny Jakubem a Janem. Po uctivém pozdravu mu přednesla své přání: „Slib mi, že až se ujměš vlády, a vydají Rímanům, aby mě zesměšnili, zbičovali a ukřízovali. Třetího dne však vstanu opět k životu.“ **22** Ale Ježíš na to řekl: „Nevíte, co chcete! Můžete pít syny Jakubem a Janem. Po uctivém pozdravu mu přednesla své přání: „Slib mi, že až se ujměš vlády, a vydají Rímanům, aby mě zesměšnili, zbičovali a ukřízovali. Třetího dne však vstanu opět k životu.“ **23** Ježíš jim řekl: „Z mého synům nejčestnější místa po svém boku.“ **24** Ostatních deset synů Jakubem a Janem. Po uctivém pozdravu mu přednesla své přání: „Slib mi, že až se ujměš vlády, a vydají Rímanům, aby mě zesměšnili, zbičovali a ukřízovali. Třetího dne však vstanu opět k životu.“ **25** Ježíš jim řekl: „Z mého synům nejčestnější místa po svém boku.“ **26** Mezi vámi to však musí být jiné. Kdo chce být velký, at' je vaším služebníkem, a kdo chce být mezi vámi první, at' slouží bez nároku všem. **28** Ani já jsem nepřišel, abych si dal sloužit, ale abych sloužil a obětoval svůj život jako výkupné za mnohé.“ **29** Když prošli Jerichem, táhl se za Ježíšem velký dav. **30** Tam u cesty seděli dva slepci. Když uslyšeli, kdo jde kolem, začali křičet: „Pane, králi Izraele, smiluj se nad námi!“ **31** Lidé z davu je okřikovali. Ale oni tím více volali: „Pane, králi Izraele, slíj se nad námi!“ **32** Ježíš se zastavil zavolal je k sobě a zeptal se jich: „Co chcete, abych pro vás udělal?“ **33** Oni odpověděli: „Pane, chceme vidět!“ **34** Ježíšovi jich bylo líto. Dotkl se jejich očí a oni v tom okamžiku prohlédlí. Pak šli za Ježíšem.

20 Když Bůh dává podíl na věčném životě, jedná jako vi nař, který časně najal dělníky k práci na své vinici **2** a dohol si s nimi na denní mzdu ve výši jednoho stříbrnáku. **3** Dopoledne šel opět okolo místa, kde se najímalý pracovní síly, a uviděl tam stát ještě jiné, kteří čekali na práci. **4** Řekl jim tedy: „Jděte i vy na mou vinici a dostanete mzdu, která vám náleží.“ **5** A oni říkali. Potom šel znovu na to místo v poledne a opět odpoledne a najal další dělníky. **6** K večeru tam uviděl postávat jiné a zeptal se jich: „Proč tu tak nečinně stojíte celý den?“ **7** Nikdo nás nenajal k práci,“ odpověděli. On jim na to řekl: „Jděte také na mou vinici a dostanete spravedlivou mzdu.“ **8** Večer potom vinař nařídil svému správci:

Když se blížili k Jeruzalému a přišli do Betfage u Olivové hory, poslal Ježíš dva ze svých učedníků napřed **2** a řekl jim: „Jakmile přijdete do

vesnice tady před námi, najdete přivázanou oslici s rozmyslel a šel. 30 O totéž požádal druhého syna. Ten oslátkem. Odvažte je a přivedte mi je. 31 Kdyby se vás řekl: „Ano, půjdu,“ ale nešel. 32 Který z těch dvou synů někdo ptal, co děláte, řekněte, co předpověděl prorok: poslechl svého otce?“ Oni odpověděli: „Ten první.“ 5 Oznamte Jeruzalému: Tvůj král přichází k tobě, „Právě tak,“ řekl Ježíš, „vás podvodníci a prostitutky tichý, přijíždí na oslátku.“ 6 Učedníci šli a udělali vše předbíhají do Božího království. 32 Jan Křtitel vám podle Ježíšova příkazu. 7 Přivedli oslici i oslátko, ukázal správnou cestu k pokání; vy jste na něj nedali, místo sedla podložili své pláště a na ně posadili ale tithe lidé ano. Ani to vás nezahanbilo a stejně Ježíše. 8 Mnozí z davu pokládali své pláště na cestu, jste neposlechli. 33 Nyní si poslechněte jiný příběh: jiní osekávali větve ze stromů a zdobili jimi cestu. 9 Byl jeden hospodář, který založil vinici. Oběhnal ji Průvod lidí, který ho obklopoval zepředu i ze zadu, plotem, zřídil v ní lis a postavil věž pro hlídače. volal: 10 Když vjel do Jeruzaléma, celé město vřelo Pak vinici pronajal vinařům a odcestoval. 34 V době a lidé se vzrušeně ptali: „Kdo je to?“ 11 Z průvodu vinobraní poslal k vinařům své zástupce, aby vybrali se ozývalo: „To je Ježíš, ten prorok z galilejského jeho podíl. 35 Vinař je však popadli, jednoho zbili, Nazaretu!“ 12 Ježíš pak vešel do chrámu a vyhnal druhého utloukli a dalšího ukamenovali. Hospodář všechny, kteří tu prodávali a kupovali, zpřevracel tedy poslal další muže; tentokrát jich bylo více. Ale stoly směnárníků a prodavačů obětních holubů 13 vinaři s nimi naložili stejně. 37 Nakonec k nim tedy a řekl jim: „Písmo praví: Boží chrám je místem pro poslal svého syna. Myslel si, že alespoň před ním modlitbu, ale vy jste z něj udělali zlodějské doupě!“ budou mít respekt. 38 Ale když jej viděli přicházet, 14 Na chrámovém nádvoří se kolem něj shlukli slepí a řekli si: „To je dědic! Zabijme ho a vinice bude naše!“ chromí a on je uzdravoval. 15 Když však velekněží a 39 Popadli ho, vyvlekli z vinice ven a zabilii. 40 Co vykladači zákona viděli ty zázraky a slyšeli, jak i malé myslíte, že udělá hospodář s těmi vinaři, až se vrátí?“ děti volají v chrámu: „Sláva Davidovu synu!“ velmi je 41 Odpověděli mu: „Ty zločince dá bez milosti popravit to pobouřilo. 16 Vyčítali mu: „Neslyšíš, co volají?“ a vinaři pronajme lidem, kteří mu budou svědomitě On jim odpověděl: „Ovšem. Což jste nečetli v Písmu: odvádět výnosy.“ 42 Potom se jich Ježíš zeptal, zda I křík nemluvňat chválí Boha.“ 17 Nechal je být a znají slova Písma: „Kámen, který stavitelé neustále odešel zpět do Betanie, kde zůstal přes noc. 18 Když odkládali, sloužil nakonec jako hlavní svorník klenby. se ráno vracel do Jeruzaléma, dostal hlad. 19 Všiml Jaký to div! Jak zvláštní věc Bůh udělal!“ 43 „Chci tím si fíkovníku u cesty. Když však přišel ke stromu, viděl, říci, že vám Bůh odejme správu nad svým královstvím že na něm nejsou žádné plody, ale jen listí. Řekl: a svěří ji lidem, kteří mu budou odvádět, co mu patří. „Už nikdy se na tobě neurodí ovoce!“ A ten fíkovník 44 Kdo ten kámen nedá na pravé místo, zakopne o rázem uschl. (aiōn g165) 20 Když to viděli učedníci, něj, nebo ho kámen rozdrtí.“ 45 Když velekněží a udíveně říkali: „Jak jsi to dokázal, že ten fíkovník tak farizejové slyšeli tyto přímery, pochopili, že mluví o rychle uschl?“ 21 Ježíš jim odpověděl: „Skutečně vám nich. 46 Chtěli ho zatknotout, ale báli se davu, protože říkám, věříte-li bez pochybností, můžete dělat i větší všechni považovali Ježíše za proroka.
věci než to, co jste nyní viděli. Kdybyste rozkázali této hoře, aby se pohnula a sesula do moře, pak se to stane. 22 Všechno je pro vás dosažitelné, zač se s vírou modlíte.“ 23 Když pak zas učil v chrámu, přišli k němu velekněží a židovští předáci a ptali se ho: „Jakým právem zde takto jednáš? Kdo ti k tomu dal moc?“ 24 „Řeknu vám to, ale nejprve odpovězte vy na moji otázku: Křtil Jan z pověření Boha nebo lidí?“ Ríkali si mezi sebou: „Odpovíme-li, že byl od Boha, namítně nám, proč jsme tedy nevěřili jeho slovům. A jestliže odpovíme záporně, pak abychom se báli davu, protože Jana všichni považují za proroka.“ 27 Tak nakonec odpověděli: „Nevíme.“ Nato Ježíš: „Ani já vám tedy neřeknu, kdo stojí za mnou. 28 Jak byste rozsoudili takový případ? Jeden muž měl dva syny a řekl jednomu z nich: „Jdi dnes pracovat na vinici!“ 29 On však odpověděl: „Nechce se mi! Potom si to ale

22 Ježíš jim vyprávěl další příběh: 2 „Když Bůh nabízí účast ve svém království, je jako král, který připravil velkou hostinu při svatbě svého syna. 3 Pozvaných bylo mnoho, ale když pro ně přišli královi poslové, odmítli pozvání. 4 Král k nim poslal ještě jednou se vzkazem: „Je pro vás připravena bohatá hostina, přijďte!“ 5 Ale pozvání to vůbec nebrali vážně. Jeden šel za prací na své pole, jiný za obchodem, některí se dokonce králových poslů zmocnili, ztýrali je a několik jich zabilii. 7 To krále popudilo, poslal vojsko, dal ty ukrutníky pobít a město vypálit. 8 Potom řekl svým poslům: „Hostina je připravena, ale svatební hosté jí nebyli hodni. 9 Jděte na rozcestí a pozvěte na svatbu každého, koho potkáte.“ 10 Poslové tedy šli a přivedli všechny, které našli, ubohé i slušné, takže svatební síň se zaplnila. 11 Když vstoupil král, aby

hosty přivítal, uviděl jednoho, který nepřijal svatební oděv. 12 Řekl mu: „Člověče, jak jsi se odvážil vejít bez svatebních šatů?“ On mlčel. 13 Král pak rozkázal sluhům: „Svažte ho a vyhodte ven do tmy, kde bude jen nárek a utrpení. 14 Mnoho je pozvaných, ale těch, kteří skutečně vejdou, je málo.“ 15 Farizejové se snažili, aby se domluvili na taktice, jak Ježíše chytit do lečky. Chtěli ho vyprovokovat k slovům, kterých by pak mohli použít k obžalobě. 16 Poslali k němu své žáky

spolu s Herodovými stoupenci a ti řekli: „Mistře, víme, že jsi čestný a že pravdivě učíš cestě k Bohu, bez ohledu na to, jaké kdo má postavení. 17 Řekni nám: Je správné odvádět římské vládce daň?“ 18 Ježíš však prohlédl jejich zlý úmysl. „Vykrytcí!“ zvolal. „Proč se mne snažíte nachytat takovými otázkami? 19 Ukažte mi minci!“ Oni mu podali denár. 20 „Cí obraz a jméno je na něm vymařeno?“ 21 „Císaře,“ odpověděli. On jim na to řekl: „Co je tedy císařovo, dávejte císaři, a co je Boží, dávejte Bohu.“ 22 Zaskočeni tou odpovědí, odešli. 23 Také za ním přišli saducejové, kteří tvrdí, že vzkříšení z mrtvých je nemožné. Předložili mu nepravděpodobný příběh: 24 „Mistře, v Mojžíšově zákoně čteme, že svobodný švagr je povinen vzít si bezdětnou vdovu po svém bratru, aby v dětech zachoval bratrovo jméno. 25 U nás se vyskytl tento případ: Bylo sedm bratrů. První z nich se oženil a potom jako bezdětný zemřel, takže jeho žena se stala manželkou druhého bratra. 26 Tento bratr také zemřel bez dětí, a tak se opakovalo u druhého, třetího – a nakonec u všech sedmi bratrů. 27 Poslední ze všech zemřela i ta žena. 28 Kterému z těch bratrů bude patřit po vzkříšení? Byla přece manželkou všech sedmi!“ 29 Ježíš odpověděl: „Mluvíte nesmysly, protože neznáte ani Písmo ani Boží moc. 30 Po vzkříšení zaniknou tělesné vztahy. Lidé nebudou žít v manželství, ale budou tvořit Boží rodinu. 31 A pokud jde o vzkříšení z mrtvých, pak čtěte pozorně Písmo. Jak nazývá Bůh sám sebe? 32 Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův. On není Bohem mrtvých, ale živých.“ 33 Tyto Ježísový odpovědi udělaly na lidi hluboký dojem. 34 Farizejové se doslechli, jak Ježíš umlčel saduceje. 35 Pověřili jednoho ze svých vykladačů Písma, aby ho vyzkoušel: 36 „Mistře, které přikázání je v zákoně nejvýznamnější?“ 37 Ježíš mu odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým srdcem, duší i myslí.“ 38 To je první a nejdůležitější přikázání. 39 Druhé v pořadí důležitostí je toto: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ 40 Na těch dvou přikázáních stojí celý Mojžíšův zákon a odkaz proroků.“ 41 Potom Ježíš, obklepen farizeji, se jich zeptal: 42 „Co si myslíte o Kristu? Čí je to syn?“ Odpověděli: „Davidův.“ 43

On na to řekl: „Jak by mohl David svého vlastního Ducha svatého píše v žalmu: 44 ‚Bůh řekl mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud ti nepodložím tvé nepřátele k nohám.‘ 45 Jestliže ho tedy David nazývá svým Pánem, jak může být jeho synem?“ 46 Na to se sěšli, aby se domluvili na taktice, jak Ježíše chytit do nikdo nedovedl odpovědět a už se mu neodvážili klást další otázky.

23 Ježíš oslovil shromážděné lidí a učedníky: 2

„Učitelé a farizejové jsou tu od toho, aby vám vykládali Mojžíšův zákon. 3 Poslouchejte všechny jejich příkazy. Avšak neřidte se příkladem jejich života, protože oni jen mluví, ale v životě to neuplatňují. 4 Vkládají na vás těžká brěmena svých požadavků, ale svoje vlastní ústupky dovedou omluvit. 5 Všechno, co dělají, je jen na efekt. Aby vypadali svatě, pořizují si nápadné odznaky své zbožnosti, 6 rádi sedávají na čestných místech na hostinách a mají vyhrazená místa při bohoslužbách. 7 Jak mají rádi, když je lidé zdraví na veřejných místech a když je oslovení „Mistře!“ 8 Ale vy se tak titulovat nedávejte, protože jenom jeden je váš Mistr a vy všichni jste navzájem bratři. 9 A nikomu z lidí nedávejte titul Otec, protože máte jediného Otce, a ten je v nebi. 10 Ani se nepovažujte za svrchovanou autoritu, protože tou je jeně Kristus. 11 Největší mezi vámi je ten, kdo všem slouží. 12 Kdo má o sobě příliš dobré mínění, bude zklamán a snížen. Pokorní však budou povyšeni. 13 Běda vám, učitelé zákona a farizejové, pokrytcí! Zavíráte lidem vstup do Božího království. Sami do něho nevcházíte a těm, kteří by tam chтиeli vejít, bráňete. 14 Pod pláštěkem dlouhých a okázaných modliteb jste schopní vymámit peníze i od vdov. Těžko vám bude na soudu! 15 Běda vám, pokrytcí! Kraj světa projdete, abyste obrátili jednoho člověka na víru, ale sotva uvěří, zavalíte ho svými předpisy. Jestliže ho předtím čekalo zatracení, vaším přičiněním ho čeká dvojnásob. (Geenna g1067) 16 Běda vám! Chcete vést druhé a sami nevidíte na krok. Stanovili jste: přísaha na chrám nezavazuje, ale teprve přísaha na chrámové zlato platí. 17 Není to nesmysl? Co je víc? To zlato nebo chrám, který mu dodává posvátnost? 18 A další vás vynález: přísaha na obětní oltář nic neznamená, zatímco přísaha na oběť se musí plnit. Jak jste na to mohli přijít? 19 Co je víc? Oběť nebo oltář? Teprve položením na oltář se oběť stává obětí. 20 Kdo tedy přísahá při oltáři, přísahá i při všem, co na něm leží. 21 At tedy přísaháte na chrám, na nebe nebo na Boží trůn, přísaháte ve skutečnosti na Boha, který tomu všemu dává smysl. 23 Běda vám, vykladači zákona a

farizejové, pokrytci. Do chrámu dáváte desetinu i z vzájemně napadat. Na mnoha místech vypukne hlad, úrody máty, kopru a kmínu, ale nedbáte na to, co rozšíří se nemoci a nastanou přírodní katastrofy. **8** Bůh považuje za důležité: abyste jednali podle jeho Ale to bude jen počátek hrůz. **9** Tehdy budete pro práva, milosrdenství a s vírou. Odvádějte desátky, ale víru ve mne všude nenaviděni, trýzněni i zabíjeni. **10** nezanedbávejte to nejdůležitější! **24** Slepí vůdcové! Mnozí toto násilí nevydrží, zradí víru i své spolubratry Dáváte si pozor, abyste nespolkli komára, ale zhltnete a navzájem se budou nenavidět. **11** Objeví se také velblouda! **25** Běda vám, pokrytci! Omýváte nádobí na nemálo falešných proroků, jimž mnozí podlehnou. povrchu a vnitřek plníte tím, co jste ve své chamevnosti **12** Na světě se natolik rozmůže zlo, že udusí lásku nahrabali. **26** Slepí farizeji, vycílí nejdříve vnitřek mnohých. **13** Ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude nádoby, jedině tak bude opravdu čistá. **27** Běda zachráněn. **14** Než však nastane konec, musejí se vám, vy pokrytci! Podobáte se ozdobeným hrobům: lidé všech národů dovědět potěšující zprávu, že Bůh zevnějšek je pěkný, ale uvnitř jsou jen kosti mrtvých v tomto světě vládne, zve všechny k sobě a plně a práchnivina. **28** Zdáte se být svatí, ale v nitru uplatní svou moc. **15** Až uvidíte, že Jeruzalému hrozí jste samá přetvářka. **29** Běda vám, vy neviňátko! zneuctění od pohanů, jak to předpověděl prorok Stavíte náhrobky prorokům, které zabili vaši předkové, Daniel, **16** pak uteče z Judská do hor; **17** kdo bude zdobít hroby mučedníků **30** a říkáte: „Kdybychom mimo dům nebo při práci, at' se pro nic domů nevrací. my žili v době našich otců, nejdrali bychom tak!“ **19** Zle na tom budou v těch dnech těhotné a kojící **31** Nic si nenamlouvezte, jste pravými potomky těch, ženy. **20** Modlete se, aby váš útek nepřišel v zimním kteří zabíjeli proroky. **32** Jděte v jejich šlépějích období deštů nebo v době sobotního klidu. **21** Přijde a dovršte jejich dílo! **33** Vy si myslíte, že ujdete velké utrpení, jaké dosud nebylo a už nebude. Ale ohni Božího soudu? Jako jedovatí hadi číháte na proroky, pravé učitele a vykládace Písma, kteří k vám přicházejí z mého pověření. Budete je bičovat ve svých synagogách a pronásledovat od města k městu, některé z nich zavraždíte, jiné ukřižujete. (Geenna g1067) **35** Na vás padne vina za všechnu prolitolu krev nevinných, počínaje od Ábela až po posledního mučedníka pro Boží věc, kterého připravíte o život. **36** Skutečně vám říkám, že to všechno padne na hlavu této generace. **37** Jeruzaléme, Jeruzaléme, město, které zabíjí proroky a kamenuje ty, kteří jsou k tobě posláni! Jak často jsem toužil shromáždit vás, jako kvočna ukrytá svá kurátká pod křídla, ale nechťeli jste. **38** Proto nyní odcházíme z vašeho chrámu **39** a k velkém utrpení se zatmí slunce a měsíc a nastane se mnou odchází vaše naděje. Teprve až se vrátíme, pochopíte a vyznáte: „Požehnaný, který přichází ve jménu Božímu!“

24 Pak Ježíš vyšel z chrámu. Učedníci ho dostihli a poukazovali mu na velkolepost staveb v chrámu. **2** Ale on jim řekl: „Vidíte to všechno? Pamatuju si, že to bude naprostě zničeno, nezůstane kámen na kameni.“ **3** „Kdy se to stane?“ vrátili se k Ježíšovým slovům učedníci, když se posadili na Olivové hoře. „Které události ohláší tvůj příchod a konec světa?“ (aiōn g165) **4** Ježíš jim odpověděl: „Mějte se na pozoru, nenechte se někým oklamat. **5** Některí se prohlásí za využivatele a svedou mnohé tím, že budou tvrdit: „Já zachráním svět.“ **6** Když uslyšíte o válkách daleko i blízko, nebojte se. Ty musí přijít, ale nebude to ještě konec. **7** Národy se znepřátelí a státy se budou

Ale to bude jen počátek hrůz. **9** Tehdy budete pro víru ve mne všude nenaviděni, trýzněni i zabíjeni. **10** nezanedbávejte to nejdůležitější! **24** Slepí vůdcové! Mnozí toto násilí nevydrží, zradí víru i své spolubratry Dáváte si pozor, abyste nespolkli komára, ale zhltnete a navzájem se budou nenavidět. **11** Objeví se také velblouda! **25** Běda vám, pokrytci! Omýváte nádobí na nemálo falešných proroků, jimž mnozí podlehnou. povrchu a vnitřek plníte tím, co jste ve své chamevnosti **12** Na světě se natolik rozmůže zlo, že udusí lásku nahrabali. **26** Slepí farizeji, vycílí nejdříve vnitřek mnohých. **13** Ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude nádoby, jedině tak bude opravdu čistá. **27** Běda zachráněn. **14** Než však nastane konec, musejí se vám, vy pokrytci! Podobáte se ozdobeným hrobům: lidé všech národů dovědět potěšující zprávu, že Bůh zevnějšek je pěkný, ale uvnitř jsou jen kosti mrtvých v tomto světě vládne, zve všechny k sobě a plně a práchnivina. **28** Zdáte se být svatí, ale v nitru uplatní svou moc. **15** Až uvidíte, že Jeruzalému hrozí jste samá přetvářka. **29** Běda vám, vy neviňátko! zneuctění od pohanů, jak to předpověděl prorok Stavíte náhrobky prorokům, které zabili vaši předkové, Daniel, **16** pak uteče z Judská do hor; **17** kdo bude zdobít hroby mučedníků **30** a říkáte: „Kdybychom mimo dům nebo při práci, at' se pro nic domů nevrací. my žili v době našich otců, nejdrali bychom tak!“ **19** Zle na tom budou v těch dnech těhotné a kojící **31** Nic si nenamlouvezte, jste pravými potomky těch, ženy. **20** Modlete se, aby váš útek nepřišel v zimním kteří zabíjeli proroky. **32** Jděte v jejich šlépějích období deštů nebo v době sobotního klidu. **21** Přijde a dovršte jejich dílo! **33** Vy si myslíte, že ujdete velké utrpení, jaké dosud nebylo a už nebude. Ale ohni Božího soudu? Jako jedovatí hadi číháte na proroky, pravé učitele a vykládace Písma, kteří k vám přicházejí z mého pověření. Budete je bičovat ve svých synagogách a pronásledovat od města k městu, některé z nich zavraždíte, jiné ukřižujete. (Geenna g1067) **35** Na vás padne vina za všechnu prolitolu krev nevinných, počínaje od Ábela až po posledního mučedníka pro Boží věc, kterého připravíte o život. **36** Skutečně vám říkám, že to všechno padne na hlavu této generace. **37** Jeruzaléme, Jeruzaléme, město, které zabíjí proroky a kamenuje ty, kteří jsou k tobě posláni! Jak často jsem toužil shromáždit vás, jako kvočna ukrytá svá kurátká pod křídla, ale nechťeli jste. **38** Proto nyní odcházíme z vašeho chrámu **39** a k velkém utrpení se zatmí slunce a měsíc a nastane se mnou odchází vaše naděje. Teprve až se vrátíme, pochopíte a vyznáte: „Požehnaný, který přichází ve jménu Božímu!“

a přítažlivé činy, že by málem na svou stranu získali i moje vyvolené. **25** Pamatuje na tato má varování. **26** A tak když vám budou říkat, že Kristus je už zde, v celou oblohou od východu k západu. **28** Znamení pustině nebo v úkrytu, nevěnujte tomu pozornost, ani se nechodte o tom přesvědčit. **27** Skutečný příchod Syna člověka bude viditelný jako blesk, který proletí celou oblohou od východu k západu. **29** A hned po tom jeho příchodu se budou hromadit, tak jako se rozrůstá hejno supů kroužících nad kořistí. **29** A hned po tom velkém utrpení se zatmí slunce a měsíc a nastane neobvyklý pohyb nebeských těles. **30** Pak se objeví poslední signály mého příchodu na obloze. Všichni lidé budou zděšeni a uvidí mne přicházet s mocí a velkou slávou. **31** Pošlu své posly s mohutným zvukem polrice a ti shromáždí mé věrné ze všech světových stran. **32** Poučte se z tohoto přirovnání: Když se větve líkovníku nalévají mízou a nasazují listy, víte, že brzy bude léto. **33** Podobně když uvidíte, že se plní, co jsem předpověděl, poznáte, že jsem blízko, ve dveřích. **34** Říkám vám, že lidstvo nevyhyne a dočká se splnění všech těchto věcí. **35** Nebe a země pominou, ale moje slova budou platit věčně. **36** Ten den a hodinu nezná nikdo, ani andělé v nebi. Pouze sám Otec to ví. **37** Můj druhý příchod bude připomínat dobu Noeho. **38** Lidé tehdy na nic nedbalí, starali se jen o jídlo a pití, ženili se, vdávaly se až do dne, kdy Noe vstoupil do korábu. **39** Potopa je

zachvátila, ačkoliv nevěřili, že by se něco takového přinesl peníze a řekl: „Pane, svěřil jsi mi pět tisíc a mohlo stát. Tak to bude i při mé příchodu.“ **40** Dva tady máš zisk dalších pět tisíc.“ **21** Pán ho pochválil budou spolu pracovat na poli, jeden z nich bude vzat, za dobrou práci a řekl mu: „Osvědčil ses v malém druhý zanechán.“ **41** Dvě ženy budou pracovat v jedné úkoli, proto ti mohu svěřit mnohem více. A nyní tě domácnosti, jedna bude vzata, druhá zanechána. **42** A tak budete připraveni, protože nevíte, kdy váš ,Pan, svěřil jsi mi dva tisíce a odevzdávám ti čtyři.“ Pán přijde. **43** Je jasné, že kdyby hospodář věděl, – **23**, „Velmi dobře!“ řekl pán, „jsi pilný a spolehlivý. že v noci přijde zloděj, byl by vzhůru a zabránil by Splnil jsi malý úkol, svěřím ti větší. I tebe zvu na vloupání.“ **44** Stejně i vy musíte být na můj příchod hostinu.“ **24** Pak skládal účty ten poslední: „Pan, stále připraveni. Přijdu, kdy se toho nenadějete.“ **45** vím, že jsi přísný a záleží ti na zisku, **25** ale já jsem Jak se chová věrný a prozírávý služebník, kterého měl strach, abych neprodělal, a proto jsem raději pán pověřil správou služebnictva? **46** Pochválen peníze zakopal a tady ti je v pořádku vrácím.“ – **26** bude tehdy, když pán při svém návratu shledá, že Pán zvolal: „Ty lenochu! Ty ničemo! Věděl jsi, oč mi věrně plnil svěřené povinnosti. **47** Takového pak jde. **27** Měl jsi svěřené peníze uložit a vynesly by mně ustanoví správcem celého svého majetku. **48** Špatný aspoň úrok! **28** Vezměte od něho ty peníze a dejte je služebník by si řekl: „Pán dlouho nejde.“ **49** začal prvnímu. **29** Protože tomu, kdo dobrě využívá, co mu by týrat své druhy a hodovat s opilci. **50** Tu se pán bylo svěřeno, bude ještě přidáno. Kdo se ani trochu neočekávaně vráti a potrestá ho jako nejhoršího nesnaží, přijde o všechno. **30** Toho lenocha vyžene podvodníka. Nezbude mu nic než zoufalství.“ **31** Až ven do tmy. Zbyde mu jen pláč a pozdní lístot.“ **32** Až přijdu v královském majestátu, v doprovodu všech andělů, zasednu k soudu, **33** kam se dostaví všichni lidé. To bude chvíle konečného rozdělení lidstva. Jako pastýř vybírá ze stáda ty, které si ponechá a které vyřadí, **34** tak i já řeknu svým věrným po pravici: „Pojdte, sám Otec vás zve do království, které je pro vás připraveno od počátku světa. **35** Měl jsem hlad, a dali jste mi najít, žízníl jsem, a dali jste mi pit, neměl jsem střechu nad hlavou, a vy jste mne přijali, **36** neměl jsem co na sebe, a vy jste mne oblékli, v nemoci jste o mne pečovali, a když jsem byl ve vězení, přišli jste za mnou.“ **37** Ti věrní namítnou: „Nevzpomínáme si, že bychom měli někdy přiležitost se takto o tebe postarat.“ **40** Tehdy jim odpovím: „Co dobrého jste udělali pro jednoho z mých nepatrnných bratrů, to jste udělali pro mne.“ **41** Těm shromážděným po levici řeknu: „Pryč ode mne, propadli jste ohni zatracení, který je připraven pro satana a pro jeho pomocníky! (aiōnios g166) **42** Vždyť když jsem měl hlad, nedali jste mně najít, žízníl jsem, a nedali jste mi pit, neměl jsem střechu nad hlavou, a zavřeli jste přede mnou, neměl jsem co na sebe, a neoblékli jste mne, v nemoci jste o mne nepečovali, a když jsem byl ve vězení, nepřišli jste za mnou.“ **44** Budou se obhajovat: „Pan, jak jsme ti mohli pomoci, když jsme tě nikdy neviděli?“ **45** Řeknu jim: „Ted' už na tom nic nezměníte. Co jste zůstali dlužní tomu nejposlednějšímu, upřeli jste mně.“ **46** Ti postavení na levici budou odsouzeni na věky, ale ti na pravici budou žít věčně.“ (aiōnios g166)

25 „Můj druhý příchod se bude v určitém smyslu podobat svatbě. Ti, kteří mne budou očekávat, jsou jako deset družiček, které vyhlížely ženicha, aby ho přivítaly světlem svých lamp. **2** Jenom pět z nich bylo prozíravých a vzalo si s sebou nádobky s olejem na doplnění svítilen. Ostatní dívky na to lehkomyslně zapomněly. **5** Ženich dlouho nešel, a tak všechny družičky zmohla únava a usnuly. **6** O půlnoci je vytrhl ze spánku křik: „Ženich jde! Pojdte ho přivítat!“ **7** Dívky vyskočily a rychle si upravovaly svítilny. Ty lehkomyslné, které si nevzaly dost oleje, žadonily na ostatních: „Dejte nám trochu svého oleje, světlo nám již zhasiná!“ **9** Ale ty rozumné jim odpověděly: „Když se rozdělíme, nevystačí olej nám ani vám. Zkuste to raději u kupce!“ **10** Sotva však odběhly pro olej, přišel ženich a ty dívky, které byly připraveny, šly s ním na svatební hostinu. **11** Dalších pět družiček přišlo už k zavřeným dveřím. Volaly: „Pan, otevř nám!“ **12** Ale on odpověděl: „Je pozdě, už vás nemohu přijmout.“ **13** A tak budete vždycky připraveni, protože nevíte, ve které chvíli přijdu. **14** Dám vám jiný příklad. Jeden člověk si před odjezdem na dalekou cestu zavolal své zaměstnance a svěřil jim svůj majetek. Každému podle jeho schopnosti: jednomu pět tisíc, druhému dva a dalšímu jeden. Potom odcestoval. **16** Zaměstnanec, který dostal pět tisíc, začal obchodovat a vydělával dalších pět tisíc. **17** Ten, který dostal dva tisíce, také sumu zdvojnásobil. **18** Ale ten, kterému byl svěřen jeden tisíc, vykopal v zemi jámu a do ní peníze ukryl. **19** Po delší době se zaměstnavec vrátil a chtěl, aby mu podřízení předložili účty. **20** První

26 Když Ježíš dokončil tento výklad, řekl svým Písmo předpovídá: „Budu být pastýře a jeho stádo se učedníkům: 2 „Jak víte, za dva dny budou rozprchne.“ – 32 Ale až povstanu k životu, sejdeme Velikonoce a já budu zrazen a ukřížován.“ 3 V tu dobu se spolu v Galileji.“ 33 Petr rozhorelen protestoval: se sešla židovská velerada v paláci nejvyššího kněze „Kdyby tě všichni opustili, já tedy ne!“ 34 Ale Ježíš Kaifáše. 4 Radili se, jak by se Ježíše nenápadně mu odpověděl: „Říkám ti, že ještě této noci, dřív zmocnili a zprovodili ho ze světa. 5 Dohodli se, že než zakokrhá kohout, mne třikrát zapřeš.“ 35 Petr by to nemělo být o velikonočních svátcích, aby to zvolal: „To raději s tebou umřu, než bych tě zapřel!“ nevzbudilo rozruch mezi shromážděnými poutníky. 6 A stejně mluvili i ostatní. 36 Potom přišli na místo Mezítin byl Ježíš pozván v Betanii do domu Šimona, zvané Getsemane a Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy zvaného Malomocný. 7 Byli již u stolu, když k se tady posadte a já se jdu modlit.“ 37 Vzal s sebou Ježíšovi přistoupila žena. Měla alabastrovou nádobku Petra, Jakuba a Jana. Padl na něho smutek a tiseň. s drahocenným vonným olejem, a ten mu všechnen 38 Řekl jím: „Sevřela mne smrtelná úzkost. Zůstaňte veřela do vlasů. 8 Učedníci tím byli pohoršeni: tu a budte se mnou vzhůru.“ 39 Poodešel, padl tváří k „Takové plýtvání! 9 To se dalo výhodně prodat a zemi a modlil se: „Můj Otče! Jestli je to možné, zbab peníze mohli dostat chudí!“ 10 Ježíš to slyšel a řekl: mne toho hrozného údělu! Ale nechci prosazovat „Proč jí to máte za zlé? Prokázala mi dobrou službu. svoji vůli. Chci, aby se stalo, co chceš ty.“ 40 Pak se 11 Chudých bude mezi vámí vzdý dost, ale já s vámí už vrátil k tém třem a oni spali. 41 „Petře,“ budil ho, „to dlouho nebudu. 12 Tato žena mne pomazala olejem, jste nemohli ani hodinu být se mnou vzhůru? Bděte a tak vlastně připravila mé tělo k pohřbu. 13 To, co modlete se, abyste obstáli ve zkoušce. Máte dobrou učinila, neupadně v zapomenutí, ale spolu se zvěstí o vůli, ale slabé tělo.“ 42 Opět se vzdálil a modlil se: mém díle záchrany to bude připomínáno.“ 14 Jeden „Můj Otče! Není-li jiné východisko, at' se stane tvá z dvanácti Ježíšových učedníků, Jidáš Iskariotský, vůle.“ 43 Vrátil se zase ke svým učedníkům a oni odešel k veleknězím 15 a řekl jim: „Kolik mi zaplatíte, opět spali. Byli velice unaveni. 44 Nechal je spát, když zradíme Ježíše, abyste ho nenápadně dostali do odešel potřetí a modlil se podobnými slovy. 45 Pak rukou?“ A oni mu dali třicet stříbrnáků. 16 Od té chvíle se vrátil k učedníkům a řekl: „Teď už nepotřebuju, hledal Jidáš vhodnou příležitost, aby provedl svůj abyste se mnou bděli. Nastává chvíle, kdy budu zámer. 17 První den Velikonoc se učedníci zeptali zrazen a vydán do rukou podlých lidí. 46 Vstaňte, Ježíše: „Kde máme připravit velikonoční večeři?“ 18 půjdeme! Tam se blíží můj zrádce.“ 47 Ještě ani Poslal je do města a k jednomu člověku se vzkazem: nedomluvil a už přicházel Jidáš. S ním táhl oddíl „Nastal můj čas, budu u tebe se svými učedníky jít ozbrojený meči a holemi, poslaný veleradou. 48 Měli velikonočního beránka.“ 19 Učedníci se podle toho s Jidášem domluvené znamení: Chopí se toho, koho zařídili a připravili tam večeři. 20 Když po setmění Jidáš políbil. 49 A tak přistoupil Jidáš k Ježíšovi: „Bud Ježíš večeřel s dvanácti učedníky, řekl: „Jeden z zdráv, Mistře!“ řekl a políbil ho. 50 Ježíš mu řekl: vás mne zradí.“ 22 To je velice zarmoutilo a jeden „Příteli, co to děláš?“ Tu se však Ježíše chopili a přes druhého se ptali: „To myslíš mne, Pane?“ 23 On zajal ho. 51 Jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, vytasil odpověď: „Je to ten, kdo si bral z mýsí současně se meč, t'ál po veleknězovu služebníkovi a usekl mu mnou. 24 Já musím jít cestou, která je mi určena, ucho. 52 Ježíš řekl svému obránci: „Schovej svůj ale to nijak neospravedlňuje toho, kdo mne zrazuje. meč! Kdo čím zachází, tím také schází. 53 Cožpak Lépe by mu bylo, kdyby se vůbec nenařodil.“ 25 Jidáš nevíš, že kdybych poprosil svého Otce o ochranu, se ho zeptal: „Mistře, jsem to já?“ On odpověděl: okamžitě by mi poslal celé nebeské vojsko? 54 Ale „Ano.“ 26 Když jedli, vzal Ježíš chléb, poděkoval jak by se pak splnil Boží plán spásy?“ 55 Pak se Bohu, rozlamoval ho a podával učedníkům se slovy: obrátil k ozbrojencům: „Přitáhli jste na mne jako „Vezměte a jezte, to je mé tělo.“ 27 Potom vzal na rebela. Proč jste mě nezatkli už v chrámu, kde kalich s vínem, vzdal díky Bohu a podal jim ho se jsem vám denně kázal? Já vím proč! 56 Plníte tak slovy: „Pijte z něho všichni, 28 to je má krev, prolítá, přesně prorocké předpovědi.“ V té chvíli ho všichni aby smyla hříchy mnohých. To je nová smlouva jeho učedníci opustili a rozutekli se. 57 Zatčeného Boha s člověkem. 29 Já s vámí pijí tento nápoj Ježíše pak odvedli k nejvyššímu knězi Kaifášovi, kde naposled. Příště budeme pít spolu nové víno až v se sešla velerada. 58 Petr je z povzdálí násleدوا království mého Otce.“ 30 Potom zapívali píseň a až k veleknězovu paláci. Vešel na nádvoří a vmlíšli na Olivovou horu. 31 Tam Ježíš řekl: „Ještě této se mezi služebnictvo, aby věděl, jak to dopadne. noci se stane něco, co vám vezme odvahu. Vždyť“ 59 Veleknězí celá rada se snažili pomocí křivého

svědectví Ježíše obvinit tak, aby ho mohli odsoudit k smrti. 60 Ale i když sehnali mnoho falešných svědků, přece se nepodařilo najít vhodnou obžalobu. Nakonec vystoupili dva 61 a shodně vypovídali: „Tento muž řekl, že má moc zničit chrám a ve třech dnech ho znovu vystavět.“ 62 Nato vstal nejvyšší velekněz a řekl Ježíšovi: „Jak se obhájíš proti této obžalobě?“ 63 Ale Ježíš mlčel. Tu sáhl velekněz k poslednímu prostředku: „Beru tě pod přísahu při živém Bohu: Jsi jeho velkému údivu Ježíš mlčel, nehájil se. 15 Bývalo ten zaslíbený Mesiáš, Boží Syn?“ 64 Ježíš odpověděl: „Ty sám jsi to řekl. Ale ujišťuji vás, že brzy budete svědky toho, že mne Bůh vyzdvihne, abych seděl po vlastní uši! Jaký vynesete rozsudek?“ 65 Velekněz si na znamení největšího pohoršení roztrhl své roucho a prohlásil: „To je rouchání! Cožpak jich vlastní uši! Jaký vynesete rozsudek?“ 66 Odpověděli: „Velekněz, protože mu záviděli jeho popularitu. 19 V „Zaslouží si smrt!“ Pak mu někteří plivali do obličeje, té chvíli dostal Pilát na soudcovském křesle vzkaz od bili ho po hlavě a tloukl holí s výsměchem: „Když své ženy: „Ruce pryč od toho nevinného člověka! jsi Mesiáš, hádej, kdo ti řekl ránu!“ 67 Petr zatím seděl venku na nádvoří. Tu si ho všimla jedna služka: „Ty jsi také byl s tím Ježíšem z Galileje!“ 70 Ale Petr přede všemi popřel: „Ani nevím, o čem mluvíš!“ 71 Pak si to namířil k bráně, kde ho uviděla jiná a řekla: „Tento člověk chodil s Ježíšem z Nazaretu.“ 72 Petr se však zapříšahal a řekl: „Vůbec toho člověka neznám.“ 73 Oni se však kolem něj shlukli a doráželi: „Určitě k němu patříš! Je to znát na tvém nárečí!“ 74 Petr se dušoval a přísahal, že Ježíše opravdu nezná. V tom okamžiku se ozval kohout a Petr si vzpomněl na Ježíšova slova: „Dříve než zakokráh kohout, třikrát mne zapřeš.“ Vyběhl ven a hořce se rozplakal.

27 Ráno se opět sešli členové židovské velerady a domlouvali se, jak by přiměli Římany, aby potvrdili rozsudek smrti. 2 Potom poslali spoutaného Ježíše k římskému místodržiteli Pilátovi. 3 Když Jidáš viděl, že Ježíše odsoudili k smrti, hnulo se v něm svědomí, že ho zradil. Vzal třicet stříbrných, které dostal za zradu, a chtěl je vrátit představitelům velerady: 4 „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinného člověka!“ Oni však ihned odpověděli: „Do toho nám nic není, to je tvoje věc!“ 5 Jidáš odhodil peníze v chrámu, vyběhl ven a oběsil se. 6 Velekněz dali peníze sebrat a řekli si: „Co s nimi? Pro chrámovou pokladnu se nehodí. Lpí na nich krev!“ 7 Dohodli se tedy, že za ně kupí pozemek, kde si dříve hrnčíři kopali hlinu, a že tam budou pohřbívat cizince, kteří zemřou v Jeruzalémě. 8 A tak se tomu místu až dodnes říká „Krvavé pole“. 9 Tím se splnilo staré proroctví: „Vzali třicet stříbrnáků – náhradu za život Božího rozkazu za hrnčířovo pole.“ 11 Ježíš byl předveden před římského místodržitele Pilátu. Ten se ho zeptal: „Tak ty jsi židovský král?“ „Když tomu tak říkáš, budíz,“ odpověděl mu Ježíš. 12 K dalšímu žalobám židovské velerady se však nevyjádřil. 13 zvýkem, že místodržitel o velikonočních svátcích propouštěl jednoho vězně podle přání lidu. 16 Tehdy svědky toho, že mne Bůh vyzdvihne, abych seděl po právě Římané měli ve vězení zvlášť pověstného jeho pravici, odkud se vrátil ve svém majestátu.“ zločince jménem Barabáš. 17 Když se lid toho jitra shromáždil před Pilátovým domem, zeptal se jich místodržitel: „Koho vám mám propustit – Barabáše, potřebujeme ještě svědky? Ted' jste to slyšeli na nebo Ježíše Krista?“ 18 Věděl, že Ježíše udali vlastní uši! Jaký vynesete rozsudek?“ 19 Odpověděli: velekněz, protože mu záviděli jeho popularitu. 19 V „Velekněz si smrt!“ Pak mu někteří plivali do obličeje, té chvíli dostal Pilát na soudcovském křesle vzkaz od bili ho po hlavě a tloukl holí s výsměchem: „Když své ženy: „Ruce pryč od toho nevinného člověka! jsi Mesiáš, hádej, kdo ti řekl ránu!“ 20 Zástupci velerady zatím přesvědčovali lid, aby „Ty jsi také byl s tím Ježíšem z Galileje!“ 21 Ale žádal svobodu pro Barabáše a pro Ježíše smrt. 22 Petr přede všemi popřel: „Ani nevím, o čem mluvíš!“ 23 Když se Pilát znova zeptal, koho z těch dvou má propustit, ozval se pokřik: „Barabášel!“ 24 A co mám upozornila okolostojící: „Tento člověk chodil s Ježíšem z Nazaretu.“ 25 Petr se však zapříšahal a řekl: „Vůbec toho člověka neznám.“ 26 Oni se však kolem něj zlého nedopustil. Ale křik davu se stupňoval: „Na shlukli a doráželi: „Určitě k němu patříš! Je to znát na kříž! Na kříž!“ 27 Petr se dušoval a přísahal, že Ježíše opravdu nezná. V tom okamžiku se ozval kohout 28 všemi ruce a řekl: „Jsem čistý od krve toho člověka. a Petr si vzpomněl na Ježíšova slova: „Dříve než Je nevinný, odpovědnost je na vás!“ 29 Nato dav volal: „Jeho krev na nás i na naše děti!“ 30 Barabáše jim tedy propustil, Ježíše nechal zbičovat a svolil, aby byl ukřižován. 31 Když se Pilát viděl, že jeho snaha zachránil Ježíše je marná a že napětí davu roste, umyl si přede do vládní budovy a svolal k němu celou četu. 32 Svlékli ho a přes ramena mu přehodili rudý plášť. 33 Z trní upletli korunu, narazili mu ji na hlavu a do pravé ruky mu dali prut místo žezla. Pak před ním klekali a posmršně volali: „At žije židovský král!“ 34 Plivali na něj a tím prutem ho bili po hlavě. 35 Když se dost pobavili, vyměnili mu zase plášť za jeho šaty a vedli ho na popraviště. 36 Cestou popadli jednoho muže a přinutili ho, aby nesl Ježíšův kříž. Byl to Šimon z Kyrény. 37 Došli až na pahorek zvaný Golgota – Lebka. 38 Tam mu nabídli zkyslé víno s hořkou přisadou. Když ochutnal, odmítl. 39 Ukržovali ho a pak mezi sebou losovali o jeho šaty. Tím se splnilo jedno z proroctví: „Rozebrali si můj oděv, o mé šaty losovali.“ 40 Pak se posadili a drželi stráž. 41 Nad hlavou mu připevnili nápis s označením viny: „Ježíš, král Židů.“ 42 Současně s ním byli po obou stranách

27 Ráno se opět sešli členové židovské velerady a domlouvali se, jak by přiměli Římany, aby potvrdili rozsudek smrti. 2 Potom poslali spoutaného Ježíše k římskému místodržiteli Pilátovi. 3 Když Jidáš viděl, že Ježíše odsoudili k smrti, hnulo se v něm svědomí, že ho zradil. Vzal třicet stříbrných, které dostal za zradu, a chtěl je vrátit představitelům velerady: 4 „Zhřešil jsem, zradil jsem nevinného člověka!“ Oni však ihned odpověděli: „Do toho nám nic není, to je tvoje věc!“ 5 Jidáš odhodil peníze v chrámu, vyběhl ven a oběsil se. 6 Velekněz dali peníze sebrat a řekli si: „Co s nimi? Pro chrámovou pokladnu se nehodí. Lpí na nich krev!“ 7 Dohodli se tedy, že za ně kupí pozemek, kde si dříve hrnčíři kopali hlinu, a že tam budou pohřbívat cizince, kteří zemřou v Jeruzalémě. 8 A tak se tomu místu až dodnes říká „Krvavé pole“. 9 Tím se splnilo staré

ukřížování dva zločinci. **39** Kolemjdoucí se Ježíšovi pošklebovali **40** a vysmívali: „Tak chrám jsi chtěl zbořit a za tři dny znova postavit. Ted' ukaž svou moc a zachraň sám sebe. Když jsi Boží Syn, sestup z kříže!“ odvalil kámen a sedl si na něj. **3** Září jako blesk **41** K nim se přidali i členové velerady: „Podívejte se a jeho oděv byl bílý jako sníh. **4** Strážci byli tak na zachráncé! Sám se zachránit neumí. Židovský král vyděšení, že se nemohli ani hnout. **5** Anděl promluvil – visí na kříži! Sestup dolů a uvěříme ti. **43** Dovolával k ženám: „Nebojte se, vím, že hledáte Ježíše, který se Boha, říkal, že je Boží Syn. At' ho tedy Bůh byl ukřížován. **6** Ale on tu již není, vstal opět k životu, vysvobodí!“ **44** Podobná slova se ozvala i z vedlejších jak to předpověděl. Pojdte se podívat do hrobu. **7** křížů. **45** V poledne se nad celým krajem setmělo a A ted' si pospěšte a řekněte jeho učedníkům, že tma trvala až do tří hodin. **46** Pak Ježíš hlasitě zvolal: vstal z mrtvých a jde napřed do Galileje, kde ho „Eli, Eli, lema sabachtani?“ což znamená: „Bože můj, uvidíte. To jsem vám měl vyřídit.“ **8** S bázní, a přece Bože můj, proč jsi mne opustil?“ **47** Někteří z těch, co s velkou radostí opustily ženy rychle hrob a běžely stáli poblíž, se domnívali, že volá proroka Elijáše. to oznámit učedníkům. **9** Na cestě se setkaly se **48** Jeden z nich běžel pro houbu, namočil ji v tom samém Ježíšem. Pozdravil je a ony padly na kolena kyselém nápoji, nastrčil na prut a podával Ježíšovi a objímaly jeho nohy. **10** Ježíš jim řekl: „Nebojte k ústům. **49** Ostatní ho okřikovali: „Jen ho nech, at' se, jen jděte za mými bratry a řekněte jim, at' jdou vidíme, jestli mu přijde Elijáš na pomoc!“ **50** Potom do Galileje a tam se setkáme.“ **11** Po odchodu žen Ježíš znova vykřikl a zemřel. **51** V tom okamžiku se někteří strážci odebrali do města, aby ohlásili se v chrámu roztrhlá opona, zakrývající vstup do velekněžím všechno, co se stalo. **12** Ti hned svolali svatyně. Tak bylo naznačeno, že úloha bohoslužeb je poradu s ostatními židovskými představiteli, aby se Kristovou oběti naplněna a končí. Země se chvěla, dohodli, co dělat. Potom štědře podplatili vojáky, aby skály pukaly **52** a hroby se otvíraly. Když pak Ježíš mluvili shodně s nimi: „V noci jsme usnuli, a zatímco vstal z mrtvých, mnozí v Jeruzalémě dosvědčovali, jsme spali, přišli Ježíšovi učedníci a ukradli jeho že viděli vzkříšené z těch hrobů. Byli předzvěstí toho, tělo.“ **14** Pak vojákům slíbili, že doslechně-li se o že Ježíš zvítězil nad smrtí a jedhou vzkříší všechny tom místodržitel, uchlácholí ho a postaráj se, aby své věrné. **54** Když velitel s popravčí četou viděli z toho vyvázli bez nepřijemností. **15** Vojáci si tedy zemřenesí a všechno, co se dělo, padla na ně hrůza vzali peníze a rozhlášovali, k čemu byli navedeni. a říkali: „On to byl opravdu Boží Syn!“ **55** Z povzdálí Tato verze se mezi židy rozšířila, takže tomu věří přihlíželo také mnoho žen, které přišly s Ježíšem až z dodnes. **16** Jedenáct apoštolů šlo do Galileje, na Galileje a staraly se o něj a jeho učedníky. **56** Mezi horu, kterou Ježíš určil jako místo setkání. **17** Tam nimi byla i Marie Magdaléna, Marie – matka Jakuba a ho uviděli, klaněli se mu, ale někteří pochybovali, Josefa, a matka Jakuba a Jana Zebedeoých. **57** že to je skutečně on. **18** Ježíš jim řekl: „Je mi dána Když nastal večer, přišel jeden bohatý muž z Arimatie, veškerá moc na nebi i na zemi. **19** Proto jděte a jménem Josef, jeden z Ježíšových následovníků. **58** získávejte mi následovníky ve všech národech, křížete Dal se ohlásit u Piláta a prosil, aby mu vydal Ježíšovo je ve jméno Otce, Syna i Ducha svatého. **20** Vedte tělo. Pilát mu vyhověl. **59** Josef zavinul Ježíšovo tělo tyto nové učedníky k tomu, aby poslouchali všechny do čistého plátna **60** a uložil do hrobu, který si dal příkazy, které jsem vám dal. A spoléhejte na to, že já před nedávnem vytěsats ve skále. Vchod do hrobky jsem vždy s vámi až do konce světa.“ (aiōn g165) dal po pohřbu uzavřít těžkým balvanem. Pak odešel.

61 Dvě Marie – jedna z nich Marie Magdaléna – přihlížely pohřbu. **62** Druhý den v sobotu šli velekněží a farizejové k Pilátovi **63** a řekli: „Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník svého času řekl: ‚Třetího dne opět vstanu k životu.‘ **64** Dej tedy aspoň tři dny hlídat hrob, nebo přijdou jeho učedníci, ukradnou ho a pak budou lidem namlouvat, že vstal z mrtvých. A to by k tomu bludu ještě chybělo!“ **65** „Dobře,“ řekl Pilát, „postavte tam stráž, jak myslíte.“ **66** Oni šli, postavili tam stráž a dokonce zapečetili vstupní kámen.

Marek

1 Zde začíná radostná zpráva o podivuhodnému životě Ježíše Krista, Božího Syna. 2 Již prostřednictvím dávného proroka Izajáše Bůh promluvil tak, jako by mluvil přímo ke svému Synovi: „Pošlu před tebou zvláštního posla, který připraví svět na tvůj příchod.“ 3 V době duchovně pusté bude volat: „Přichází k vám Bůh! Napravte svůj život, odložte všechno, co mu stojí v cestě!“ 4 Tím poslem byl Jan Křtitel. Žil na poušti a vybízel lidem, aby od něho přijali křest a dali tak najevo, že se veřejně přiznávají ke svým proviněním, že jich litují a touží, aby jim Bůh odpustil. 5 Lidé z Jeruzaléma a z celého Judska přicházeli, aby mu naslouchali, a když vyznali své viny, Jan je pokřtil v řece Jordánu. 6 Jan nosil oděv z velbloudí srsti přepásaný pásem a živil se kobylkami a medem divokých včel. 7 Ve svých kázáních stále zdůrazňoval: „Záhy po mně přijde někdo daleko mocnější, než jsem já; bude tak vzešený, že nejsem hoden ani jako otrok rozvázat řemínek jeho obuvi.“ 8 Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křít Duchem svatým.“ 9 Jednoho dne přišel Ježíš z galilejského Nazaretu k Janovi a dal se od něho v Jordánu pokřtí. 10 Ve chvíli, kdy vystupoval z vody na břeh, viděl, jak se obloha rozevřela a na jeho hlavu se snesl Boží Duch v podobě holubice. 11 Současně z nebe promluvil hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, z tebe mám radost.“ 12 Hned nato Boží Duch vnukl Ježíšovi, aby odešel na poušť do samoty. 13 Šel tedy a čtyřicet dní tam strávil sám mezi divokou zvěří, vystaven satanovu pokoušení; potom přišli andělé a pečovali o něho. 14 Později, když král Herodes uvěznil Jana Křtitele, vydal se Ježíš do Galileje a hlásal tam radostné poselství od Boha: 15 „Konečně přišel čas a přiblížilo se Boží království. Přestaňte myslit jen na pozemské věci, změňte svůj život a uvěřte tomu, co vám Bůh vzkazuje!“ 16 Jednoho dne šel Ježíš po břehu Galilejského jezera a uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají do vody sítě; byli totiž rybáři. 17 Ježíš na ně zavolal: „Pojdte za mnou! Udeřám z vás jiné rybáře, budete loviti lidi!“ 18 Ti dva všechno nechali a šli s ním. 19 O něco dálé pak spatřil jiné dva rybáře – Jakuba a Jana Zebedeovy. Seděli v lodi a opravovali potrhané sítě. 20 I ty Ježíš vyzval. Oba bratři se okamžitě zvedli, opustili svého otce a najaté pomocníky a vykročili za Ježíšem. 21 Tak přišli společně do města jménem Kafarnaum; v sobotu navštívili tamější synagogu, ve které se židé scházeli ke společným modlitbám, ke čtení i výkladu Písma. Ježíš tam začal kázat a 22 posluchači žasli, protože

mluvil s nezvyklou přesvědčivostí. Bylo to úplně něco jiného, než co dosud slýchali od učitelů zákona. 23

Byl tam také jeden muž posedly démonem a ten začal vykřikovat: 24 „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Chceš nás snad zničit? Vím dobré, že jsi svatý Boží Syn!“ 25 Ježíš ho rázně okřikl: „Už ani slovo! Vyjdí z něho ven!“ 26 Posedlý se ještě chvíli zmítl a křičel, než ho démon opustil. 27 Lidé byli ohromeni a začali se dohadovat: „Co to je? Nové učení? Odkud bere takovou moc? Vždyť i zlým duchům poroučí a oni ho poslouchají!“ 28 A zpráva o tom, co Ježíš učinil, se rychle roznesla po celém kraji. 29 Když pak Ježíš opustil synagogu, vydal se s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. 30 Šimonova tchyně právě ležela v horečkách na lůžku, tak o tom povíděli Ježíšovi. 31 Ten k ní přistoupil, vzal ji za ruku a pomohl jí, aby si sedla. Horečka hned přestala, žena vstala a začala se starat o hosty. 32 Jakmile slunce zmizelo za obzorem (a skončil sobotní klid), sešli se lidé z celého města u Šimonova domu. Přivedli s sebou nemocné a posedlé. 34 Toho večera uzdravil Ježíš mnoho lidí a z velkého množství posedlých vyhnal démony. Těm však nedovolil mluvit, protože věděli, že je Mesiáš – svatý Boží Syn. 35 Příští ráno vstal Ježíš ještě před svítáním a odešel na osamělé místo, kde se mohl v klidu modlit. 36 O něco později jej Šimon se svými druhy začali hledat. 37 Když ho našli, řekli mu: „Každý se ptá jenom po tobě!“ 38 Ježíš jim však povíděl: „Musím jít také do jiných měst, abych i tam oznámil své poselství. Vždyť proto jsem přišel.“ 39 A tak procházel celou galilejskou zemí, kázal v synagogách a mnohé vysvobozenoval z moci démonů. 40 Jednou za ním přišel člověk postižený malomocenstvím a na kolenu ho prosil: „Pane, vím, že mne můžeš uzdravit, když budeš chtít.“ 41 Ježíš, pohnut soucitem, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, abys byl zdravý.“ 42 V tu chvíli malomocenství zmizelo a muž byl uzdraven. 43 Ježíš mu však přísně nařídit: „Jdi a dej si své uzdravení ověřit knězem. Cestou se však nikde nezastavuj a s nikým nemluv. Vezmi s sebou obětní dar, jak to uzdraveným z malomocenství předepsal Mojžíš, aby se všichni přesvědčili, že jsi očistěn.“ 45 Muž odešel, ale nevydržel mlčet. Každému na potkání radostně vyprávěl, že je uzdraven. A tak Ježíš nemohl veřejně vstoupit do žádného města a zůstával venku na osamělých místech. I tam se však za ním ze všech stran táhly zástupy lidí.

2 Po několika dnech se Ježíš opět vrátil do Kafarnaum a hned se rozneslo, že je opět doma.

2 Nahrnulo se tam tolík lidí, že zaplnili celý dům, díra by se ještě zvětšila. 22 Nové, bouřlivé víno také ba dokonce ani přede dveřmi nebylo k hnútí. 3 nedáváto do měchů ze staré kůže; ty by popraskaly a Když jím Ježíš zvěstoval Boží poselství, chtěli se obojí by přišlo nazmar. Nové víno potřebuje nové, k němu dostat čtyři muži, kteří nesli na nosítkách nezpuchřelé měchy.“ 23 Jednou v sobotu procházel ochrnutého člověka. 4 Protože se k němu nemohli Ježíš se svými učedníky obilným polem. Protože měli prodrat zástupem, vystoupili po vnějším schodišti na hlad, trhali učedníci klasy a jedli zrní. 24 Farizejové to plochou střechu domu, tu rozebrali a spustili lehátko s uviděli a vytýkali Ježíšovi: „Proč to dělá? Vždyť nás ochrnutým přímo před Ježíše. 5 Když viděl, jak ti muži Zákon přece zakazuje v sobotu pracovat, a oni trhají bezvýhradně věří v jeho pomoc, řekl nemocnému: obilí!“ 25 Ježíš na to odpověděl: „Nikdy jste nečetli, „Synu, tvé hřichy jsou ti odpuštěny.“ 6 Sedělo tam co udělal král David a jeho družina, když měli na také několik učitelů zákona a ti se mezi sebou začali úteků hlad? Neslyšeli jste o tom, jak vešli do Božího domlouvat: 7 „Slyšeli jste, co ten člověk řekl? To chrámu – nejvyšším knězem byl tehdy Ebjátar – a je přece rounhání! On si snad o sobě myslí, že je jedli posvátné chleby, které směli jíst pouze kněží?“ Bohem! Vždyť jediné Bůh může odpuštět hřichy.“ 8 27 A potom ještě dodal: „Sobotní klid má přece sloužit Ježíš však četl jejich myšlenky a obrátil se k nim: člověku, a ne aby předpisy lidi zotročovaly. 28 Já, „Proč vás to tak popudilo, co jsem právě řekl? 9 jako Syn člověka, který přišel z nebe, stojím nade Co je snadnejší? Oznámit ochrnutému, že se mu všemi zákony, i nad dodržováním soboty.“

3 Když opět přišel Ježíš do synagogy, spatřil tam člověka, který měl bezvládnou ruku. Protože byla pravě sobota, 2 Ježíšovi nepřátelé napjatě sledovali, co učiní. Jestliže ho uzdraví, bude to vítaná příležitost, jak jej obžalovat z rušení předepsaného svátečního klidu. 3 A opravdu, Ježíš vyzval postiženého, aby předstoupil před celé shromázdění, 4 a pak položil ostatním otázku: „Co se smí v sobotu? Mohou se konat dobré skutky, nebo se má páchat zlo? Je možné zachránit život, nebo jej zničit?“ Na tyto otázky se nikdo neodvážil odpovědět. 5 Jejich mlčení Ježíš naplnilo spravedlivým hněvem, jejich lhostejnost k lidskému utrpení ho roztrpčila. Přeměřil si je přísným pohledem a potom se obrátil k postiženému. „Natáhní tu rukou!“ řekl mu. On to učinil, a ejhle – ruka byla zdravá. 6 Farizejové opustili synagogu a šli se domlouvat s přívrženci krále Heroda na tom, jak Ježíš odstranit. 7 Ježíš se opět se svými učedníky uchýlil k jezeru. Znovu jej následovaly zástupy lidí z celé Galileje, Judska, 8 Jeruzaléma, Idumeje a Zajordání, ba dokonce přišli i lidé z okolních pohanských měst Týru a Sidónu. Široko daleko se roznesly zprávy o jeho zázracích a velmi mnoho lidí se o nich chtělo přesvědčit na vlastní oči. 9 Ježíš požádal své učedníky, aby pro něj měli připravenu lodku, na kterou by se mohl uchýlit, kdyby ho dva příliš tísnil. 10 Mnoho nemocných už totiž uzdravil a další se k němu přímo vrhali, jen aby se ho mohli dotknout. 11 A když ho spatřili ti, kdo byli posedlí démonem, padali před ním na zem a křičeli: „Ty jsi Boží Syn!“ 12 On je však rázně umlčoval, protože nestál o jejich svědecktví. 13 Potom k sobě zavolal ty, které si vybral pro zvláštní svědecké poslání, a

vystoupil s nimi na horu. 14 Z nich pak ustanovil „Poslouchejte! Jeden rolník se vydal na pole, aby dvanáct, kteří ho měli všude doprovázet a které bude zasel obilí. 4 Ne každé zrno však padlo na vhodnou posílat samostatně kázat 15 a uzdravovat. 16 Bylo to: půdu. Některá se dostala na okraj cesty, kde je Šimon, kterému přidal jméno Petr, 17 Jakub a Jan sezobali ptáci. 5 Jiná padla na skálu, kde bylo jen – synové Zebedeovi, kterým někdy říkával „synové málo půdy. 6 Tam sice zrna brzy vyklíčila, ale ve hromu“, 18 Ondřej, Filip, Bartoloměj, Matouš, Tomáš, slunečním žáru osení uschlo, protože kořínky v mělké Jakub Alfeuš, Tadeáš, Šimon Kenaanský a 19 Jidáš vrstvě země neměly dost vláhy. 7 Jiná zrna zapadla Iškariotský, který ho později zradil. 20 Když se Ježíš mezi bodláčí, které záhy mladé rostlinky udusilo, vrátil domů, lidé se k němu začali znova scházet a takže ani nenasadily klasy. 8 Ovšem to zrní, které brzy jich bylo tolik, že se ani neměl kde najist. 21 padlo do úrodné půdy, přineslo třicetinásobný, jiné Jeho příbuzní uslyšeli, co se děje, a tak se vypravili dokonce šedesáti – až stonásobný užitek.“ 9 „Kdo za ním, aby ho přinutili k návratu domů; domnívali má uši k naslouchání, ten at' poslouchá a přemýslí,“ se, že ztratil zdravý rozum. 22 Židovští náboženští uzavřel Ježíš. 10 Později, když byl sám se svými učitelé, kteří přišli z Jeruzaléma, dokonce tvrdili, že dvanácti učedníky, ptali se ho: „Jak máme tvým Ježíš je posedlý Belzebubem, králem všech démonů. podobenstvím rozumět?“ 11 „Vy, kteří mi býváte Jen proto prý ho dáblové poslouchají, když je vyhání. nabízku,“ odpověděl, „jste už pochopili mnohé z 23 Ježíš je pozval k sobě a vyvracel tyto pomluvy. tajemství Božího království. Ale těm, co jsou ještě Aby mu všichni rozuměli, použil příklad: „Jak může opodál, se to snažím vysvětlovat v podobenstvích. 12 satan vyhnat satana? 24 Království, které je vnitřně Je však o nich psáno v proroctví: Dívaj se, a nevidí, rozdělené, se musí zhroutit. 25 Také rodina, kde poslouchají, a přece nerozumějí, a tak nejsou ochotni je svář a nejednota, se nakonec rozpadne. 26 A obrátit se k Bohu, aby jim odpustil jejich viny. 13 jestliže satan bojuje sám proti sobě, jak může něco Jestliže ovšem ani vy nechápete tento jednoduchý dokázat? Nutně musí přijít jeho konec. 27 Chce-li obraz, jak potom porozumíte všem dalším, které vám někdo vniknout do domu siláka a zmocnit se jeho chci vyprávět? 14 Zde je tedy výklad: Tím rolníkem, věcí, musí ho nejprve spoutat. Tak i démony může o kterém jsem mluvil, je každý, kdo lidem přináší vyhánět jen ten, kdo přemohl satana. 28 Ujišťují vás o Boží poselství, aby je zasel do jejich života jako jednom: všechno může být lidem odpuštěno, i když dobrou setbu. 15 Srdce některých posluchačů je se v nevědomosti Bohu rouhají a hrubě ho urázejí tvrdé jako ušlapaná cesta. Satan okamžitě přichází slovy i skutky. 29 Když ovšem někdo v zatvrzelosti odmítá Boží záchrannou moc a přitom ví, co odmítá, takový člověk se rouhá Du-chu svatému. A to je hřich, který nemůže být odpuštěn.“ (aiōn g165, aiōnios g166) 30 To jim Ježíš řekl proto, že jeho činy úmyslně připisovali satanově moci, místo aby přiznali, že uzdravuje mocí Ducha svatého. 31 Tehdy přišli k s matkou a vzkázali mu, že s ním potřebují mluvit. 32 touha po blahobytu Boží poselství v srdci lidí, Sedělo kolem něj plno lidí, když mu kdosi oznámil: takže zůstane bez užitku. (aiōn g165) 20 Úrodné půdě „Tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě.“ se podobají ti, kteří bez výhrad přijímají Boží zvěst, 33 Ježíš věděl, s jakým záměrem rodina přichází, a proto mohou přinést bohatou sklizeň – někteří proto řekl: „Kdo je má matka? A kdo jsou moji bratři?“ dokonce mimořádnou sklizeň.“ 21 „Když někdo z vás 34 Rozhlédl se po těch, kteří mu dychtivě naslouchali, rozsvítí lampu, zakryje ji snad nádobou nebo ji strčí a řekl: „Hle, tady je má matka a tady jsou moji bratři. pod postel, aby zakryl její světlo? Určitě ne! Umístí 35 Každý, kdo jedná podle Boží vůle, je můj bratr, ji tak, aby svítila. 22 Všechno, co je dosud skryto, moje sestra i moje matka.“

4 Jednou Ježíš opět učil na břehu jezera. A protože se kolem něho znova shromázdily davы lidí, nastoupil do člunu a odtud mluvil k těm, kteří byli na břehu. 2 Ježíš své učení často vkládal do zvláštních obrazů – podobenství. Toto je jedno z nich:

3 vyjdeajevo a tomu, co je nesrozumitelné, bude porozuměno. Dobře poslouchejte, co vám říkám. Kolik jste ochotni přijmout, tolik dostanete a ještě vám bude přidáno. 25 Kdo už něco pochopil, porozumí ještě víc; kdo o to nestojí, přijde o všechno.“ 26 Dále Ježíš vyprávěl jiné podobenství: „S Božím královstvím je to jako s rolníkem, který oseje pole a odejde. 27 Dny

plynou, zrno vyklíčí a roste ve dne v noci, aniž by se se. 14 Pasáci těch veprů utekli do města a cestou o ně musel nějak starat nebo mu pomáhat. 28 Půda všude rozhlašovali, co se stalo. Každý, kdo je uslyšel, sama dává semenu, co potřebuje k růstu. Nejdříve spéchal se o tom přesvědčit na vlastní oči. 15 A tak vzejde klíček, pak vyroste stéblo, potom klas. 29 A se kolem Ježíše shromáždilo mnoho lidí. Když viděli když v něm nakonec dozraje zrno, přijde rolník a sklidí uzdraveného muže, jak sedí oblečený a chová se je.“ 30 „Jak ještě znázornit Boží království? K čemu rozumně, polekali se. 16 Ti, kteří byli svědky celého přirovnat?“ uvažoval Ježíš. 31 „Je to s ním jako se události, jim totiž vyprávěli, co se událo s mužem a seménkem hořčice. 32 To sice patří mezi nejmenší kam se poděli veprí. 17 A tak začali všichni Ježíše semena, ale vyrostě z něho největší bylina na poli. prosit, aby z jejich kraje raději odešel. 18 Nastoupil Na jejich větvích mohou dokonce hnízdit ptáci.“ 33 tedy zase do člunu. Uzdravený muž ho prosil, aby Ještě mnoha podobných obrazů Ježíš použil, aby mohl jít s ním. 19 Ježíš však odmítl: „Jdi domů ke své lidem přiblížil svoje učení. 34 Když mluvil veřejně, rodině a řekni všem známým, jaké dobrodiní ti Bůh používal výhradně přirovnání. Když však potom býval prokázel a jak se nad tebou slitoval.“ 20 Ten člověk se svými učedníky o samotě, všechno jim vysvětloval. tedy v celém tom kraji zvaném Desítiměstí vyprávěl, 35 K večeru toho dne vyzval Ježíš své učedníky: jak velké dobrodiní mu prokázel Ježíš. A každý nad „Přeplavme se na druhou stranu jezera.“ 36 Odrazili tím žasl. 21 Když se Ježíš znova vrátil na galilejský tedy s lodí, ve které seděl, a vzdalovali se od zástupu břeh, sešel se kolem něho zase obrovský zástup lidí. na břehu. Několik člunů však vyplulo za nimi. 37 22 Přišel i představený místní synagogy Jairo, klekl Zanedlouho se strhla silná větrná bouře. Vysoké vlny před ním 23 a úpěnlivě ho prosil: „Moje dceruška dorážely na člun a ten se začal plnit vodou. 38 Ježíš umírá. Pojd' a zachraň ji, aby žila.“ 24 Ježíš tedy šel s však klidně spal na zádi, s poduškou pod hlavou. ním. Také zástup se vydal s nimi a tlačil se na Ježíše Učedníci ho probudili: „Mistře, tobě je jedno, že se ze všech stran. 25 V davu byla jedna žena, která potápíme?“ 39 Ježíš vstal, okříkli vítr a poručil vlnám: už dvanáct let trpěla krvácením. 26 Mnoho lékařů „Uklidněte se!“ V tu chvíli se vítr utíšil a kolem se na ní zkoušelo své umění. Stálo ji to celé jméní, ale rozhostil klid. 40 Pak se Ježíš obrátil na učedníky: nebylo to nic platné, nemoc se stále zhoršovala. 27 Až „Proč jste se tolik báli? Copak mi nedůvěrujete?“ 41 jednou se doslechl o Ježíšovi a jeho zázračné moci, Byli tím vším ohromeni a ptali se jeden druhého: „Kdo a tak ho hledala s myšlenkou: „Když si jen sáhnu na jeho plášt, určitě se uzdravím.“ 29 A opravdu! Jakmile to jen může být, že ho poslouchá vítr i voda?“

5 Na protějším břehu jezera přistáli v gerasenském kraji. 2 Jakmile Ježíš vystoupil ze člunu, přiběhl k němu nějaký člověk. Byl to muž posedlý démony, 3 který žil ve starých hrobech vytesaných do skály 4 a měl takovou sílu, že když ho spoutali okovy na nohou a řetězy na rukou, pouta vždycky rozlámal a řetězy roztrhal. Nenašel se nikdo tak silný, aby ho mohl zkrotit. 5 Ve dne i v noci se skrýval v hrobech a touhal se po okolních pahorcích, skučel a tloukl se kamením. 6 Když teď uviděl Ježíše, přiběhl a vrhl se před ním na zem. Ve chvíli, kdy Ježíš přikazoval démonovi, aby posedlého muže opustil, začal onen ubožák křičet: „Co si mne všímas, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Zapříšahám té při Bohu, nech mne na pokoji!“ 9 „Jak se jmenuješ?“ zeptal se Ježíš. „Zástup, protože je nás v tomto těle mnoho,“ zněla odpověď. 10 A potom démoni žadonili, aby je neposílal nikam daleko. 11 Na stráni nad pobřežím se právě páslo stádo veprů. 12 „Pošli nás do těch prasat,“ volali démoni. 13 Ježíš svolil a nečistí duchové vjeli do zvířat. Vzápětí se to velké, asi dvoutisícové stádo splašilo a hnalo se po stráni dolů k jezeru, vběhlo do vody a utopilo

se. 14 Pasáci těch veprů utekli do města a cestou o ně musel nějak starat nebo mu pomáhat. 28 Půda všude rozhlašovali, co se stalo. Každý, kdo je uslyšel, sama dává semenu, co potřebuje k růstu. Nejdříve spéchal se o tom přesvědčit na vlastní oči. 15 A tak vzejde klíček, pak vyroste stéblo, potom klas. 29 A se kolem Ježíše shromáždilo mnoho lidí. Když viděli když v něm nakonec dozraje zrno, přijde rolník a sklidí uzdraveného muže, jak sedí oblečený a chová se je.“ 30 „Jak ještě znázornit Boží království? K čemu rozumně, polekali se. 16 Ti, kteří byli svědky celého přirovnat?“ uvažoval Ježíš. 31 „Je to s ním jako se události, jim totiž vyprávěli, co se událo s mužem a seménkem hořčice. 32 To sice patří mezi nejmenší kam se poděli veprí. 17 A tak začali všichni Ježíše semena, ale vyrostě z něho největší bylina na poli. prosit, aby z jejich kraje raději odešel. 18 Nastoupil Na jejich větvích mohou dokonce hnízdit ptáci.“ 33 tedy zase do člunu. Uzdravený muž ho prosil, aby Ještě mnoha podobných obrazů Ježíš použil, aby mohl jít s ním. 19 Ježíš však odmítl: „Jdi domů ke své lidem přiblížil svoje učení. 34 Když mluvil veřejně, rodině a řekni všem známým, jaké dobrodiní ti Bůh používal výhradně přirovnání. Když však potom býval prokázel a jak se nad tebou slitoval.“ 20 Ten člověk se svými učedníky o samotě, všechno jim vysvětloval. tedy v celém tom kraji zvaném Desítiměstí vyprávěl, 35 K večeru toho dne vyzval Ježíš své učedníky: jak velké dobrodiní mu prokázel Ježíš. A každý nad „Přeplavme se na druhou stranu jezera.“ 36 Odrazili tím žasl. 21 Když se Ježíš znova vrátil na galilejský tedy s lodí, ve které seděl, a vzdalovali se od zástupu břeh, sešel se kolem něho zase obrovský zástup lidí. na břehu. Několik člunů však vyplulo za nimi. 37 22 Přišel i představený místní synagogy Jairo, klekl Zanedlouho se strhla silná větrná bouře. Vysoké vlny před ním 23 a úpěnlivě ho prosil: „Moje dceruška dorážely na člun a ten se začal plnit vodou. 38 Ježíš umírá. Pojd' a zachraň ji, aby žila.“ 24 Ježíš tedy šel s však klidně spal na zádi, s poduškou pod hlavou. ním. Také zástup se vydal s nimi a tlačil se na Ježíše Učedníci ho probudili: „Mistře, tobě je jedno, že se ze všech stran. 25 V davu byla jedna žena, která potápíme?“ 39 Ježíš vstal, okříkli vítr a poručil vlnám: už dvanáct let trpěla krvácením. 26 Mnoho lékařů „Uklidněte se!“ V tu chvíli se vítr utíšil a kolem se na ní zkoušelo své umění. Stálo ji to celé jméní, ale rozhostil klid. 40 Pak se Ježíš obrátil na učedníky: nebylo to nic platné, nemoc se stále zhoršovala. 27 Až „Proč jste se tolik báli? Copak mi nedůvěrujete?“ 41 jednou se doslechl o Ježíšovi a jeho zázračné moci, Byli tím vším ohromeni a ptali se jeden druhého: „Kdo a tak ho hledala s myšlenkou: „Když si jen sáhnu na jeho plášt, určitě se uzdravím.“ 29 A opravdu! Jakmile to jen může být, že ho poslouchá vítr i voda?“

Ježíš jim důrazně nařídil, aby nikomu nevypravovali, co se stalo. „Dejte jí najít,“ připomněl rodičům.

6 Pak se Ježíš s učedníky vrátil do svého domovského města Nazaretu. **2** Když přišla sobota, kázal v tamější synagoze, kde mu naslouchalo mnoho lidí. Všichni žasli a říkali si: „Kdepak se to naučil? Kde se u něho vzala ta moudrost? A dokonce dělá i zázraky! **3** Známe ho přece jako tesaře, syna Marie. Jeho bratři jsou Jakub, Josef, Juda a Šimon. A také jeho sestry žijí mezi námi.“ Nemohl se s tím prostě vyrovnat, dokonce se nad tím pohoršovali. **4** Ježíš jen poznamenal: „Nikde prorok neznamená tak málo, jako ve vlastní obci a rodině.“ Jejich nedůvěra ho zarmoutila **5** a nemohl tam učinit žádný zázrak; jen na několik nemocných položil ruku a uzdravil je. Rozhodl se, že se obrátí k lidem v okolních vesnicích. **7** Potom svolal svých dvanáct učedníků, vysílal je po dvojicích do okolních vesnic a propůjčil jim schopnost osvobozovat lidi z moci zla. **8** Nakázal jim, aby si na cestu kromě hole nic nebrali: žádný chléb, žádná zavazadla, žádné peníze, dokonce ani nahradní obuv nebo šaty. **10** „V každé vesnici se ubytujte na jediném místě, a to tam, kde vás nejprve přjmou. **11** Když vás někde nebudou chtít přijmout ani vyslechnout, jděte pryč a vyklepejte i ten jejich prach ze svých bot; at' mají, co jim patří.“ **12** Vydali se tedy na cesty a všude vyzývali, aby lidé zanechali svých zlých činů, litovali jich a začali žít nový život. **13** Vyháněli démony, nemocné potírali olejem a uzdravovali je. **14** Ježíšův věhlas se šířil a zprávy o něm se donesly až k uším krále Heroda. Někteří lidé říkali, že to ožil Jan Křtitel, proto prý koná takové zázraky. **15** Jiní se zase domnívali, že znova přišel dávný prorok Elijáš, a další byli přesvědčeni, že prostě povstal nový prorok, jak tomu bývalo za starodávna. **16** Sám Herodes, když se o Ježíše dozvěděl, se polekal: „Je to Jan, kterého jsem dal popravit. Určitě vstal z mrtvých.“ **17** Král dal již dříve Jana zatkout a uvěznit ho ve své tvrzi. **18** Jan mu totiž vytýkal, že odloučil vlastnímu bratru Filipovi manželku Herodiadu. **19** Ta Jana Křtitele za to nenáviděla a ukládala mu oivot, bez králova souhlasu se však neodvážovala dát ho zavraždit. **20** Věděla, že Herodes si ho vážil jako spravedlivého a svatého člověka a držel nad ním ochrannou ruku. Rozhovory s ním ho sice vždycky jaksi znepokojovaly, ale přesto mu rád naslouchal a někdy se podle jeho slov i řítil. **21** Herodiadě se naskytla příležitost Jana odstranit, když král na oslavu svých narozenin uspořádal hostinu pro své dvořány, důstojnictvo a vedoucí osobnosti Galileje. **22** Dcera Herodiady při banketu tančila před hosty a všem se velice líbila. **23** Král byl tak okouzlen, že jí pošetile slíbil splnit jakékoli přání, i kdyby to měla být polovina království. Dokonce to přede všemi slavnostně odpřísahlo. **24** Šla se tedy poradit se svou matkou a ta ji navedla, aby si řekla o hlavu Jana Křtitele. **25** Rychle se vrátila ke králi a přednesla mu své přání: „Chci, abys mi hned teď dal přinést mísu s hlavou Jana Křtitele.“ **26** Král tím byl otresen, ale neměl odvahu odvolat, co přede všemi hosty tak okázale slíbil. **27** Poslal tedy do vězení kata, aby Jana stál. **28** Kat rozkaz splnil a na míse přinesl Janovu hlavu. Děvče ji předalo své matce. **29** Když se to doslechli Janovi učedníci, přišli pro jeho tělo a pohřobili ho. **30** Apoštolové se vrátili z cest a znova se sešli u Ježíše. Vyprávěli mu o všem, co dělali a o čem hovořili s lidmi, se kterými se setkali. **31** Ježíš jim navrhl: „Pojďme na chvíli někam do ústraní a opočíme si.“ Stále totiž měli kolem sebe tolik lidí, že jim sotva zbýval čas na jídlo. **32** Odjeli tedy lodí na odlehle místo. **33** Lidé je však viděli odplouvat, naděběhli si je po břehu, a než lodka přirazila, už tam na ně čekali. **34** Když Ježíš vystoupil a uviděl znovu veliký zástup, bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře. Začal je tedy opět učit. **35** Později odpoledne mu jeho učedníci připomnáli: „Už bys je měl poslat domů. Tady se široko daleko nedá koupit nic k jídlu a za chvíli bude večer.“ **37** „Tak jim dejte najít vy!“ navrhl Ježíš. „Kde bychom vzali tolik jídla,“ namítl, „to by stálo pěkné peníze nakrmit takový zástup.“ **38** „Kolik tu mají lidé potravin? Jděte a zjistěte to!“ požádal Ježíš. „Všechno všudy jen pět chlebů a dvě ryby,“ hlásili mu, když se vrátili. **39** Vyzval je, aby se posadili po padesáti na travnatá místa. **40** Vzniklo sto takových skupin. **41** Potom vzal těch pět chlebů a dvě ryby a poděkoval za ně Bohu. Lámal je na kusy a předával učedníkům, aby jídlo roznášeli lidem. **42** Tak se všichni najedli dosyta **43** a ještě se sesbíralo dvanáct plných koší zbytků. **44** Těch, kteří se najedli, bylo na pět tisíc. **45** Hned nato nařídil Ježíš svým učedníkům, aby nasedli na lod' a vyrazili přes jezero do Betsaidy. Sám se rozhodl vydat se na cestu o něco později, protože se chtěl ještě s lidmi rozloučit a poslat je domů. Potom vystoupil na blízkou horu, aby se tam modlil. **47** Noc mijela, lod' byla někde uprostřed jezera a on sám ještě na hoře. **48** Za ranního svítání viděl, že jeho učenici stále ještě namáhavě veslují proti větru. Vydal se za nimi po hladině jezera. Přiblížil se až k lodi a chtěl kolem nich přejít. **49** Když ho spatřili kráčet po vodě, začali křičet hrůzou, protože ho pokládali za přízrak. **50** On je však uklidňoval: „Nebojte se,

vždyť jsem to já!“ **51** Pak vstoupil k nim do člunu a vítr jen žaludkem a vychází ven.“ **20** K tomu připojil: hned ustal. Dlouho se z toho nemohli vzpamatovat. „Člověku škodí to, co pochází z jeho nitra. **21** Tam se **52** Nechápali ještě, že když Ježíš může rozmožit línou zlé myšlenky, necudnost, **22** nevěra, krádež, chléb, má moc i nad přírodou. **53** Potom přistáli u vražda, sobectví, zlost, podlost, sprostota, závist, nejbližšího břehu, v oblasti, která se nazývala stejně urážky, pýcha a všelijaké výstřednosti. **23** To je to зло, jako jezero: Genezaret. **54** Sotva vystoupili z lodi, lidé které vychází z nitra člověka a odděluje ho od Boha.“ hned Ježíše poznali a po celém okolí se rozkřiklo, že **24** Když opustil Ježíš Galileu, odešel na sever do sem připlul. **55** Atž Ježíš odešel kamkoliv, z celé té pohanské Fénicie, kde se ubytoval v jednom domě. krajiny k němu přinášeli nemocné. **56** Všude, kam Chtěl utajit svou přítomnost, ale bylo to marné; už se přišel, ve vesnicích, městech i venku na samotách, o něm vědělo i tam. **25** Tak o něm uslyšela i jedna kladli na volně přístupná místa nemocné. Prosili ho, Syroféniciánka. **26** Přišla a prosila ho na kolenu, aby aby se mohli dotknout alespoň cípu jeho šatů. A uzdravil její pomatenou dceru. **27** Ježíš jí odpověděl: každý, kdo se ho s vírou dotkl, byl uzdraven.

7 Jednou za Ježíšem přišli z Jeruzaléma farizejové a učitelé zákona. **2** Všimli si, že jeho učedníci nedodržují obřad umývání rukou před jídlem a tak porušují židovskou tradici. **3** Židé a zvláště znalcí zákona úzkostlivě lpěli na zvycích svých předků a nedotkli se jídla dříve, než si pečlivě umyli ruce. **4** A když přišli z trhu, vždy se umyli celí, než se pustili do přípravy pokrmů. Stejně pečliví byli i při omývání číši, džbánů a kuchyňského nádobí. Už po staletí dodržovali mnoho podobných předpisů. **5** Ted' tedy dotírali na Ježíše: „Proč tvoji učedníci nedodržují zvyky našich předků a jedí neumytýma rukama?“ **6** „Pokrytcí!“ odrazil je. „Pravdivě o vás řekl Izajáš: ‚Ústa mají plná Boha, ale srdce prázdné. **7** Jejich obřady jsou k ničemu, jejich učení nic než lidské výmysly.‘ **8** Opomíjíte skutečné Boží příkazy a nahrazujete je svými předpisy. **9** Vždyť vy vlastně rušíte Boží zákon ve jménu svých tradic. **10** Tak například Mojžíš vám tlumočil toto přikázání Božího zákona: ‚Měj v úctě svého otce i svou matku.‘ K tomu dodal, že každý, kdo by třeba jen nadával svým rodičům, propadá trestu smrti. **11** Vy však připouštíte, aby člověk zanedbával své rodiče, kteří potřebují pomoc, jestliže má výmluvu: ‚Nemohu se o vás postarat, protože to, co z mého výdělku mělo patřit vám, jsem odevzdal jako příspěvek v chrámu.‘ **12** Tak stavíte svoje názory nad Boží zákon. A to je jenom jeden příklad z mnoha.“ **14** Pak k sobě přivolal zástup lidí a řekl jim: **15** „Poslouchejte mě a snažte se porozumět. To, co sníte, nemůže nikak ublížit vaší duši; ničíte ji však, když se zabýváte nečistými a zlými myšlenkami a šíříte je kolem sebe.“ **17** Když potom vešel do nějakého domu, aby si odpočinul, začali se ho učedníci vyptávat na význam toho, co právě řekl. **18** „Ani vy tomu nerozumíte?“ divil se Ježíš. „Nechápete, že duši člověka nemůže uškodit to, co snídl? **19** Vždyť jídlo neznečišťuje nitro; projde

jen žaludkem a vychází ven.“ **20** K tomu připojil: „Člověku škodí to, co pochází z jeho nitra. **21** Tam se **52** Nechápali ještě, že když Ježíš může rozmožit línou zlé myšlenky, necudnost, **22** nevěra, krádež, chléb, má moc i nad přírodou. **53** Potom přistáli u vražda, sobectví, zlost, podlost, sprostota, závist, nejbližšího břehu, v oblasti, která se nazývala stejně urážky, pýcha a všelijaké výstřednosti. **23** To je to зло, jako jezero: Genezaret. **54** Sotva vystoupili z lodi, lidé které vychází z nitra člověka a odděluje ho od Boha.“ hned Ježíše poznali a po celém okolí se rozkřiklo, že **24** Když opustil Ježíš Galileu, odešel na sever do sem připlul. **55** Atž Ježíš odešel kamkoliv, z celé té pohanské Fénicie, kde se ubytoval v jednom domě. krajiny k němu přinášeli nemocné. **56** Všude, kam Chtěl utajit svou přítomnost, ale bylo to marné; už se přišel, ve vesnicích, městech i venku na samotách, o něm vědělo i tam. **25** Tak o něm uslyšela i jedna kladli na volně přístupná místa nemocné. Prosili ho, Syroféniciánka. **26** Přišla a prosila ho na kolenu, aby aby se mohli dotknout alespoň cípu jeho šatů. A uzdravil její pomatenou dceru. **27** Ježíš jí odpověděl: „Přišel jsem především pro ty, kdo se hlásí k živému Bohu. Nech nejprve najist děti. Nebylo by správné vzít jim jídlo a hodit je štěňatům.“ **28** Žena se však nevzdala: „To je pravda, Pane, ale i štěňata sbírají pod stolem, co dětem upadne.“ **29** „Když to vidíš tak,“ řekl jí, „jdi klidně domů, tvoje dcera je zdravá.“ **30** Vrátila se tedy domů, kde našla dítě, jak klidně spí, bez stopy pomatenosti. **31** Z Fénicie se Ježíš vracel velikou oklikou zpět ke Genezaretskému jezeru, až se ocitl na území Desítiměstí. **32** Tamější lidé k němu přivedli hluchoněmého člověka a žádali, aby ho uzdravil. **33** Ježíš si vzal muže stranou od zástupu. Nasliněným prstem se dotkl jeho jazyka a vložil mu své prsty do uší. (To byla jeho řeč k hluchoněmému.) **34** Pak se Ježíš krátce pomodlil a zvolal: „Otevři se!“ **35** V té chvíli začal muž slyšet a srozumitelně mluvit. **36** Pak Ježíš žádal všechny shromážděné, aby se o tom nikomu nezmíňovali; ale čím více jim to zakazoval, tím více o tom mluvili, protože se s něčím podobným ještě nesetkali. **37** Lidé žasli a říkali: „To už je schopen napravit všechno, když hluchým vrací sluch a němým řeč.“

8 Opět se kolem Ježíše shromáždilo velké množství lidí. Byli s ním tak dlouho, že dojedli své zásoby. Ježíš si svolal učedníky, aby se o tom poradili. **2** „Je mi líto těch lidí,“ řekl. „Jsou zde již tři dny a nemají co do úst. **3** Když je pošlu domů bez jídla, cesta je vyčerpá. Vždyť někteří bydlí daleko.“ **4** „Chceš snad, abychom jim tady v té pustině sháněli něco k jídlu?“ ulekl se učedníci. **5** „Kolik chlebů máte?“ zeptal se Ježíš. „Sedm,“ odpověděli. **6** Nato řekl všem shromážděným, aby se posadili na zem. Vzal těch sedm chlebů, děkoval za ně Bohu, ulamoval z nich a dával svým učedníkům, kterí je rozdělovali všem ostatním. **7** Měli ještě několik malých ryb, za které Ježíš také Bohu poděkoval a dal je učedníkům, aby je opět rozesli. **8** Všichni se dosyta najedli; bylo jich tentokrát asi čtyři tisíce. Když potom posbírali

zbytky nalámaných chlebů, naplnili jimi sedm košů. odložit své vlastní zájmy, nést kříž svých nesnází a Pak Ježíš poslal lidí domů **10** a sám se svými utrpení a ve všem následovat můj příklad. **35** Kdo si učedníky nastoupil na lodku a přeplavili se k městečku život a jeho radosti chce zachovat za každou cenu, Magdala. **11** Když se o Ježíšově příchodu dověděli ten přijde o všechno. Kdo se však všeho zrekne tamější farizejové, přišli k němu a začali na něj pro mne a moji nabídku, najde pravý a věčný život. dotírat: „Udělej nějaký zázrak! Prokaž se nějakým **36** Vždyť co člověku prospěje, získá-li celý svět, a božským znamením, a pak ti uvěříme.“ **12** „Kolik pravý život promarní? **37** Dostane snad ještě jednou zázraku a znamení byste ještě chtěli?“ povzdechl si takovou příležitost? **38** Jestli se někdo stydí za mne Ježíš. „Stejně byste ani potom neuvěřili.“ **13** Nechal a za má slova před nevěřícími a hříšnými lidmi, za je, nastoupil s učedníky znovu do lodky a pluli jinam. **14** Protože se zapomněli postarat o doplnění zásob, toho se také já budu stydět, až se vrátím se svatými anděly v slávě svého Otce.

měli s sebou jen jednu chlebovou placku. **15** Během plavby jim Ježíš vážně kladl na srdce: „Dejte si pozor na farizejský a herodovský kvas!“ **16** Tu si uvědomili, že nemají dost chleba. Neřešitelná situace! **17** Ježíš zaslechl, co je znepokojuje. „Co se staráte o jídlo? Ještě pořád vám nic nedošlo? To jste tak nechápaví? **18** Oči mají a nevidí, uši mají a neslyší. Cožpak si nic nepamatujete? **19** Co těch pět tisíc, které jsem nasytily pěti chleby? A kolik košů jste nasbírali?“ „Dvanáct,“ odpověděli. **20** „A když jsem nasytily čtyři tisíce pouhými sedmi chleby, kolik ještě zbylo? Vzpomínáte si?“ „Sedm plných košů,“ přiznali. „Tak vidíte – ještě vám to nestačí?“ **22** Když dorazili do Betsaidy, přivedli k němu slepce s prosbou, aby ho svým doteckem uzdravil. **23** Ježíš ho vzal za ruku a vyvedl za vesnici. Tam se nasliněnými prsty dotkl očí slepce a zeptal se: „Vidíš něco?“ **24** Muž se rozhlédl a zvolal: „Ano, vidím lidi, ale nejasné; vypadají jako chodící stromy!“ **25** Ježíš se ještě jednou dotkl jeho očí. Když se muž znova podíval kolem sebe, viděl všechno jasně; jeho oči byly uzdraveny. **26** Ježíš ho poslal domů se slovy: „Přes vesnici raději nechod a nikomu to neříkej.“ **27** Potom Ježíš se svými učedníky opustil Galileu a procházel vesničkami v okolí Césareje Filipovy, na úpatí pohoří Hermonu. Cestou se svých učedníků zeptal: „Za koho mne lidé považují?“ **28** „Některí se domnívají, že jsi Jan Křtitel, jiní říkají, že jsi Elijáš nebo jiný velký prorok.“ **29** „A za koho mne považujete vy?“ otázal se dále. „Ty jsi ten zaslíbený král – Kristus,“ zvolal Petr. **30** Nato jím přikázal, aby to nikomu neříkali, **31** a začal jím vykládat, co ho čeká, než uskuteční své poslání. Bude muset velmi trpět, velekněží, učitelé zákona i židovští předáci ho odsoudí, bude zabít, ale třetí den vstane z mrtvých. **32** Mluvil s nimi naprostě otevřeně. Petr si ho vzal stranou a chtěl mu to rozmluvit. **33** Ježíš se však obrátil k učedníkům a před nimi Petra pokáral: „Mlč, pokušitel! Díváš se na to z lidského hlediska, a ne z Božího.“ **34** Ke svým učedníkům přizval ještě další lidí a kladl jim na srdce: „Kdo mě chce následovat, musí

9 Některí z vás, jak tu stojíte, se ještě dočkají mocných projevů Božího království.“ **2** Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra, Jakuba a Jana a vystoupili na vršek hory. Tam, daleko od lidí, se před očima učedníků stala s Ježíšem zvláštní proměna. **3** Jeho tvář ozářila nadzemská sláva a oděv se skvěl oslnivou bělostí, nedosažitelnou lidskými prostředky. Tu uviděli dva muži, jak s Ježíšem rozmlouvají; **4** byli to Elijáš a Mojžíš. **5** Petr zvolal: „Mistře, jak je dobré, že nás nás vzal s sebou! Hned vám třem postavíme přístřeší.“ **6** Ani si vzrušením neuvědomoval, co říká; tak byli tím viděním vyvedeni z míry. **7** Vtom je všechny zahánil oblak a z něho se ozval hlas: „Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchejte!“ **8** Když se mrak rozplynul, učedníci se rozhlédli, ale kromě Ježíše už nikoho neviděli. **9** Cestou dolů jím Ježíš přikázal, aby o té události nikomu nevyprávěl dříve, než vstane z mrtvých. **10** Slíbili, že o tom zatím budou mlčet, ale vůbec nechápalí, co myslí tím, že „vstane z mrtvých“. **11** „Proč učitelé zákona říkají, že dříve než Kristus musí znova přijít prorok Elijáš?“ otázali se Ježíše. **12** „Ano, nejprve měl přijít Elijáš, aby dal vše do porádku. A on také přišel a připravil mi cestu. Ovšem, jak je v Bibli předpověděno, naložili s ním, jak se jim zlábilo. Ale všimněte si, že Písmo hovoří také o Synu člověka, jak musí velmi trpět a upadnout do opovržení.“ **14** Když sestoupili k ostatním učedníkům, našli je obklopené množstvím lidí; mezi nimi byli i učitelé zákona, kteří se s učedníky o něčem dohadovali. **15** Když však uviděli Ježíše, učitvě ztichli a šli mu naproti, aby ho uvítali. **16** „O čem se dohadujete?“ zeptal se jich. **17** Z davu vystoupil jeden muž: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna; je posedlý démonem, který ho připravuje o řeč i sluch. **18** Kdykoliv se ho ten duch zmocní, svíjí se v křeči, skřípe zuby, z úst mu jde pěna a upadá do bezvědomí. Žádal jsem tvé učedníky, aby ho od toho osvobodili, ale nedokázali to.“ **19** „Ach, vy lidé,“ zvolal Ježíš, „jak dlouho bude trvat, než uvěříte? Jak

dlouho vás budu ještě snášet a mít s vámi trpělivost? Přivedte toho hocha ke mně!“ 20 Šli pro něj. Sotva se s však přiblížil k Ježíšovi, chlapec se svalil na zem a svíjel se s pěnou u úst. 21 „Jak dlouho tím trpí?“ otázal se Ježíš otce. „Už od malíčka. 22 Často byl ve smrtelném nebezpečí, protože ten démon jím smýkal do ohně i do vody. Jestliže je to možné, slíť se a pomoz!“ 23 „Jestli je to možné?“ podivil se Ježíš. „Všechno je možné pro toho, kdo věří.“ 24 „Věřím, Pane, ale pomoz mi věřit víc!“ zvolal otec se slzami v očích: 25 Ježíš si všiml, že se sbíhají další lidé, a tak přikázal: „Duchu, který ovládáš jeho smysly, vyjdi z něho – jednou provždy!“ 26 Mladík vykřikl, ještě jednou se zkroutil křečí a pak ztichl. Démon ho opustil. Hoch však zůstal ležet bez známeček života. Davem proběhl šepot, že je mrtvý. 27 Ale Ježíš ho vzal za ruku, zvedl jej a on se postavil. 28 Když pak Ježíš vešel do domu a jeho učedníci s ním byli sami, zeptali se ho: „Proč jsme toho démona nemohli vyhnat my?“ 29 „Zde pomůže jen modlitba a půst,“ odpověděl jim. 30 Když se odtamtud vydali na další cestu, procházeli Galileou, ale Ježíš si nepřál, aby se o něm lidé dozvěděli. 31 Chtěl mít čas pro své učedníky. Znovu je připravoval na to, že Syn člověka – totiž on sám – bude vydán na pospas lidem, kteří ho zabijí. Ale třetí den po smrti zase vstane k životu. 32 Oni tomu sice stále nerozuměli, styděli se však zeptat se ho. 33 Potom se vrátili do Ježíšova příbytku v Kafarnaum. Tam se Ježíš zeptal svých učedníků, o čem se to cestou dohadovali. 34 Oni však mlčeli. Přeli se totiž, kdo z nich je významnější. 35 Ježíš se posadil a shromáždil je kolem sebe. „Kdo chce být na prvním místě u mne, bude u lidí jako ten poslední a všem bude sloužit,“ řekl. 36 Pak k sobě zavolal malé děcko a vzal je před nimi do náruče se slovy: 37 „Kdo se zastane takového dítěte a přijme ho v mé jméně, přijímá mne. Nepřijímá však jenom mne, ale i toho, který mne poslal.“ 38 „Mistře,“ hlásil mu Jan, „viděli jsme člověka, který tvým jménem vyhání démony, a nebyl to nikdo z našich. Zakázali jsme mu to, když mezi nás nepatří.“ 39 „Neměli jste mu bránit,“ odpověděl Ježíš. „Vždyť přece žádný, kdo v mé jméně učiní zázrak, nemůže se hněd po tom obrátit proti mně. 40 Kdo není proti nám, je s námi. 41 A kdyby vám někdo podal sklenici vody jen proto, že jste moji – říkám vám, nepřijde o svou odměnu.“ 42 Kdo by však připravil o víru někoho, kdo mi důvěřuje jako toto dítě, lépe by mu bylo uvázat mlýnský kámen na krk a hodit ho do moře. 43 Svádí-li tě tvá ruka k činění zla, utni ji! Je pro tebe rozhodně lépe být bez ruky a mít jistotu, že budeš žít věčně, než mít

obě ruce a jít do neuhasitelného ohně, odkud není vysvobození. (Geenna g1067) 45 Podobně – svádí-li tě ke zlému tvá noha, zbav se jí. Je lépe být chromý a mít jistý věčný život, než s oběma nohami navék zahynout. (Geenna g1067) 47 A tak i oko: je-li původcem zla ve tvém životě, zbav se ho. Lépe je vejít do Božího království jednooký, než s oběma očima do věčného zahynutí. (Geenna g1067) 49 Ke každé oběti patří sůl. 50 Sůl je dobrá věc. Ztratí-li však svou chut' a schopnost bránit rozkladu, čím ji nahradíte? Nebraňte se proto zkouškám a držte spolu.“

10 Ježíš opustil Kafarnaum a prošel Zajordáním do Judska. I zde ho obklopilo množství lidí a on je začal učit jako obvykle. 2 Přišli však za ním farizejové a pokoušeli se ho nachytat: zeptali se ho, zda je dovolen rozvod. 3 Místo odpovědi jim dal otázku: „Co řekl o rozvodu Mojžíš?“ 4 „K tomu, aby manželství bylo zrušeno, podle Mojžíše stačí, když muž napíše ženě rozlučkový list.“ 5 „To byl jen Mojžíšův ústupek tvrdosti lidského srdce,“ řekl na to Ježíš. „Bůh si to tak nikdy nepřál. 6 Hned na počátku stvořil člověka jako nerozlučnou dvojici, muže a ženu. 7 Proto muž opustí své rodiče a připojí se ke své manželce; 8 v tom spojení již nežijí jako dva jedinci, ale stávají se jednou bytostí. 9 A proto člověk nemá právo rozdělit, co Bůh spojil.“ 10 Později se učedníci znova k té otázce vrátili. 11 Vyložil jim to: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se sjinou, hřeší stejně, jako by měl ženy dvě. 12 A právě tak rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství.“ 13 Lidé nosili k Ježíšovi děti, aby jim žehnal. Učedníci jim domlouvali, aby ho neobtěžovali. 14 Když to Ježíš slyšel, zlobil se: „Neodhánějte ty děti a nebraňte jim, když chtejí ke mně. I jim přece patří Boží království. 15 A říkám vám, že kdo nepřijde k Bohu s dětskou prostotou, nestane se občanem toho království.“ 16 Bral děti do náruče, hladil je a žehnal jim. 17 Když se zase vydali na cestu, dohonil je nějaký muž a padl před Ježíšem na kolena: „Dobrý učiteli, co mám dělat, abych získal věčný život?“ (aiōnios g166) 18 „Proč mi říkáš dobrý? Vždyť dobrý je jen Bůh,“ odvětil Ježíš. 19 „A k tvé otázce – přikázání přece znás: nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, lhát, podvádět, budeš si vážit svých rodičů.“ 20 „Mistře, všechno jsem dodržoval od mládí.“ 21 Ježíš ho objal pohledem: „A přece ti něco schází. Jdi a prodej všechno, co máš, peníze rozdej chudým a získáš tak poklad v nebi. Potom se vrat’ a staň se mým následovníkem.“ 22 Když to ten člověk vyslechl, zasmuňněl a odešel s těžkým srdcem. Byl totiž velmi

bohatý. **23** Ježíš ho mlčky sledoval očima a pak se uslyšel, že to jde Ježíš Nazaretský, křičel: „Ježíši z otočil k učedníkům: „Jak těžké je pro boháče vejít rodu krále Davida, slituj se nade mnou!“ **48** Lidé mu do Božího království!“ **24** To je zarazilo. Není snad domluvali, aby mlčel. Ale on volal tím hlasitěji: „Synu majetek důkazem Boží přízně? „Přátelé, do Božího Davidův, slituj se nade mnou!“ **49** Ježíš ho uslyšel, království se těžko dostanou ti, pro které jsou peníze zastavil se a přikázal, aby slepce zavolali. Vrátil se a majetek smyslem života. **25** Snáze projde velbloud tedy k Bartimeovi se vzkazem: „Máš štěstí, Ježíš tě tou uzučkou brankou, které říkáte jehelné ucho, než volá – vstan!“ **50** Slepec odhodil svůj starý kabát, bohatý vejde do Božího království.“ **26** To jim dodalo. vyskočil a klopýtal k Ježíšovi. **51** „Co pro tebe mohu „Má vůbec někdo naději, že se tam dostane?“ říkali udělat?“ dotkl se ho Ježíš. „Mistře, chci vidět!“ **52** si mezi sebou. **27** Podíval se na ně. „Člověk na to „Staň se, tvá víra tě zachránila.“ V té chvíli se slepci nestačí, ale Bůh je všemocný.“ **28** Tu promluvil Petr: vrátil zrak a on se vydal také za Ježíšem.

„Ale my jsme se všechno vzdali a šli za tebou.“ **29**

„Ujišťují vás,“ odpověděl Ježíš, „že každému, kdo se z lásky ke mně a pro šíření evangelia něčeho vzdá – at' už domova, života se sourozenci, rodiči, manželkou a dětmi, nebo majetku, **30** se to vrátí stonásobně už zde na zemi (i když neujede pronásledování) a v budoucnosti ho čeká věčný život. (aiōn g165, aiōnios g166) **31** Mnozí, kteří u lidí něco znamenají, budou poslední, a těm nejpohrdanějším se tam dostane čestných míst.“ **32** Když potom byli na cestě do Jeruzaléma, Ježíš šel vpředu a ostatní se drželi za ním. Co jim Ježíš řekl, to je znepokojovalo a naplnilo obavami. Zavolal k sobě svých dvanáct učedníků a znovu je připravoval na to, co ho čeká: **33** „Musíme do Jeruzaléma a tam Syn člověka padne do rukou velekněží a učitelů zákona a ti ho odsoudí a vydají pohanům. **34** Budou se mu veřejně vysmívat, plivat na něj, zbičují a zabijí ho. Ale třetí den vstane z mrtvých.“ **35** Přihlásili se Zebedeevi synové Jakub a Jan: „Mistře, chtěli bychom tě o něco poprosit.“ **36** „Co si ode mne přejete?“ vzhlédl Ježíš. **37** „Až usedneš na trůn, chtěli bychom ti sedět nejbliže se všech, každý z jedné strany vedle tebe.“ **38** „Nevíte, oč prosíte. Můžete pít z kalicha hořkosti, ze kterého musím pít já, a projít křtem utrpení, který mě čeká?“ **39** „Ale jistě,“ přisvědčili. „Dobře, budeste pít z mého kalicha a budete pokřtěni stejným křtem. **40** Ale není mou věcí určovat vám pořadí v Božím království. To už je stanoveno.“ **41** Ostatních deset se zlobilo na Jakuba a Jana. **42** Ale Ježíš je svolal dohromady a řekl jim: „Víte, že vládcové mají moc nad národy, a kdo vládne, obvykle druhé utlačuje. **43** Ale mezi vámi to tak být nemá. Naopak, kdo z vás chce být velký, at' všem pokorně slouží. **44** A kdo z vás chce být na předním místě, at' je pomocníkem všech. **45** Vždyť já – Syn člověka – jsem nepřišel na svět proto, aby mi ostatní sloužili, ale abych já sloužil jim a abych položil život pro záchrannu mnoha lidí.“ **46** Procházel také Jerichem, kde se k nim přidal velký zástup. U cesty seděl slepý žebrák Bartimeus – Timeův syn. **47** Když

11 Když se blížili k Jeruzalému a stoupali na Olivovou horu, uviděli Betfage a Betanii. Ježíš poslal dva ze svých učedníků napřed a řekl jim: „Jděte do vesnice tamhle před námi. Na kraji vesnice uvidíte u plotu uvázané oslátka, na kterém ještě nikdo nejel. To mi přivedte. **3** A kdyby se vás někdo ptal, co to děláte, odpovězte krátce: Pán ho potřebuje a brzy ho vrátí.“ **4** Učedníci šli a skutečně našli u jednoho domu přivázané oslátka. **5** Když ho odvazovali, někteří z kolemjdoucích se ptali, proč to dělají. **6** Odpověděli tak, jak jim poradil Ježíš, a lidé je nechali zvítězovat. **7** Přivedli oslátka k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště, Ježíš se na ně posadil a vydali se na cestu. **8** Lidé ze zástupu, který ho provázel, se začali předhánět v pozornostech; prostírali před ním své pláště, jiní lámalí větve a zdobili jimi cestu. **9** Za ním i před ním se utvořil průvod a všichni volali: „At' žije král! Sláva! **10** Jde v Božím jménu! At' žije Davidovo království! Nebe jásá s námi!“ **11** Tak vstoupil Ježíš do Jeruzaléma a vešel do chrámu. Všechno si tam pozorně prohlédl, a protože byl již večer, odešel se svými dvanácti na noc do Betanie. **12** Druhý den cestou z Betanie dostal Ježíš hlad. **13** Z dálky uviděl fíkovník obalený listím a šel se podívat, zda nemá nějaké ovoce. Když pak přišel až ke stromu, zjistil, že kromě listí na něm nic neroste; první úroda byla pryč a na novou strom ještě nenasadil. **14** Učedníci slyšeli, jak říká stromu: „Nikdo už z tebe nebude jíst ovoce!“ (aiōn g165) **15** Vrátili se do Jeruzaléma a Ježíš šel do chrámu. Když na nádvoří chrámu uviděl stánky s obětními zvířaty a pulty směrnáříků, zpřevracel je a obchodníky vyhnal. **16** Nedovolil ani, aby si někdo tamudy krátil cestu s vodou od studny. **17** „Cožpak nevíte,“ horlil, „že je napsáno v Písmu: „Můj chrám je určen k tomu, aby se v něm všechny národy modlily?“ Vy jste však z něho udělali lupičské doupě.“ **18** Slyšeli to i velekněží a učitelé zákona a přemýšleli, jak by se Ježíše zbavili. Měli z něho strach, protože lid byl jeho učením nadšen. **19** Večer

Ježíš s učedníky opustil město. 20 Když šli ráno 12 Židovští vůdci pochopili, že ten příběh platil jim, zase kolem toho fíkovníku, viděli, že je úplně suchý. že oni jsou těmi proradnými pachtýři. Rádi by byli 21 Petr si vzpomněl na včerejší příhodu. „Mistře, Ježíše zatkli, ale báli se davu. Prozatím od toho ten fíkovník, který jsi odsoudil, uschl!“ 22 „To vás museli upustit. 13 Poslali však za ním několik farizejů překvapuje?“ usmál se Ježíš. „Boží moc je daleko a členů Herodovy strany, aby ho vyprovokovali k větší. 23 Když budete věřit Bohu – a myslím to nejakému žalovatelnému výroku. 14 „Mistře,“ oslovili smrtelně vážně – a řekli byste této hoře: „Zvedni se ho úlisně, „víme, že pravda je ti nade všechno; a padni do moře,“ ta hora to udělá. Musíte jen věřit at' se to komu líbí či nelibí, učíš pravdě tak, jak ji bez nejmenší pochybnosti. 24 Pamatujte si: budete-li znáš od Boha. Řekni nám: máme platit Římu daně, za něco prosit ve svých modlitbách s pevnou vírou, nebo nemáme?“ 15 Ježíš však nastraženou past že vaše prosba bude naplněna, pak se tak určitě prohlédl. „Co to na mě zkoušíte, podejte mi peníz!“ stane. 25 Ale když se modlíte, odpusťte nejdříve tomu, 16 Když mu ho podali, zeptal se: „Čí obraz a jméno je proti komu něco máte, aby i vás nebeský Otec mohl na té minci?“ „Římského císaře,“ řekli. 17 „Dávejte odpustit vám. 26 Jestliže ve vás zůstane hněv, ani tedy císař, co je císařovo, a co je Boží, dávejte Bůh vám nepromine vaše provinění.“ 27 Přišli zase do Bohu.“ Tak jim to zase nevyšlo. 18 Potom přišli se Jeruzálema. Když Ježíš procházel chrámem, zastavili zálužnou otázkou příslušníci skupiny saducejů, kteří ho zástupci představenstva chrámu 28 „Od koho máš nevěřili ve vzkříšení z mrtvých. 19 Řekli: „Mistře, v pověření k takovým činům? Kdo tě k tomu zmocnil?“ Možíšově zákoně je psáno: Zemře-li ženatý muž a 29 „Já se vás také zeptám na jednu věc,“ opácl Ježíš. nezanechá po sobě žádného dědice, jeho svobodný „Když mi odpovíte, řeknu i já, od koho mám tu moc. bratr je povinen oženit se s vdovou a zplodit bratrovi 30 Povězte mi: Byl Jan Křtitel skutečně poslan od potomka. 20 Povíme ti příběh: Bylo sedm bratrů. Boha, nebo si to vymyslel?“ 31 Dali hlavy dohromady: Nejstarší se oženil, brzo však zemřel a nenechal po „Odpovíme-li, že od Boha, pak nám řekne, proč jsme mu tedy neuvěřili. 32 A před lidmi zase nemůžeme všichni přesvědčení, že to byl Boží prorok.“ 33 A tak odpověděli Ježíšovi: „Nevíme!“ „Ani já vám tedy 22 Nakonec zemřela i ta žena. 23 Naše otázka zní: Čí bude ta žena po vzkříšení? Vždyť ji mělo za nepovím, od koho mám pověření,“ odtušil Ježíš.

12 Začal pak vyprávět následující příběh: „Jeden člověk založil vinici. Obehnal ji plotem, postavil lis na víno a vystavěl hlídkovou věž. Potom vinici pronajal pachtýřům a sám odcestoval. 2 Když přišla doba vinobraní, pověřil jednoho ze svých služů, aby od pachtýřů vybral podíl z úrody, který mu náležel. 3 Ale pachtýři služu ztloukli a vyhodili s prázdnou. 4 Majitel tam poslal jiného. Po něm začali házet kamení, těžce ho zranili na hlavě a vynhalí. 5 Poslal tam tedy dalšího a toho zabili. Tak majitel vinice postupně vyslal ještě několik svých lidí. Ke všem se chovali surově, některé ztloukli, jiné ubili. 6 Nakonec tam vypravil svého jediného milovaného syna. Domníval se, že před ním přece jen budou mít respekt. 7 Ale nájemci si řekli: „To je jediný dědic. Zabijme ho a vinice bude naše.“ 8 A tak se stalo. Syna zavraždili a tělo vyhodili z vinice ven. 9 Co si myslíte, že udělá ten majitel, až příde? Spravedlivě je odsoudí k smrti a vinici pronajme jiným. 10 Vzpomeňte si, že v Bibli je psáno: „Kámen, kterým stavitele opovrhli, se nakonec stal kamenem nejdůležitějším – svorníkem klenby. 11 Pán Bůh to tak učinil a my stojíme v údivu.“

12 Židovští vůdci pochopili, že ten příběh platil jim, zase kolem toho fíkovníku, viděli, že je úplně suchý. že oni jsou těmi proradnými pachtýři. Rádi by byli 21 Petr si vzpomněl na včerejší příhodu. „Mistře, Ježíše zatkli, ale báli se davu. Prozatím od toho ten fíkovník, který jsi odsoudil, uschl!“ 22 „To vás museli upustit. 13 Poslali však za ním několik farizejů překvapuje?“ usmál se Ježíš. „Boží moc je daleko a členů Herodovy strany, aby ho vyprovokovali k větší. 23 Když budete věřit Bohu – a myslím to nejakému žalovatelnému výroku. 14 „Mistře,“ oslovili smrtelně vážně – a řekli byste této hoře: „Zvedni se ho úlisně, „víme, že pravda je ti nade všechno; a padni do moře,“ ta hora to udělá. Musíte jen věřit at' se to komu líbí či nelibí, učíš pravdě tak, jak ji bez nejmenší pochybnosti. 24 Pamatujte si: budete-li znáš od Boha. Řekni nám: máme platit Římu daně, za něco prosit ve svých modlitbách s pevnou vírou, nebo nemáme?“ 15 Ježíš však nastraženou past že vaše prosba bude naplněna, pak se tak určitě prohlédl. „Co to na mě zkoušíte, podejte mi peníz!“ stane. 25 Ale když se modlíte, odpusťte nejdříve tomu, 16 Když mu ho podali, zeptal se: „Čí obraz a jméno je proti komu něco máte, aby i vás nebeský Otec mohl na té minci?“ „Římského císaře,“ řekli. 17 „Dávejte odpustit vám. 26 Jestliže ve vás zůstane hněv, ani tedy císař, co je císařovo, a co je Boží, dávejte Bůh vám nepromine vaše provinění.“ 27 Přišli zase do Bohu.“ Tak jim to zase nevyšlo. 18 Potom přišli se Jeruzálema. Když Ježíš procházel chrámem, zastavili zálužnou otázkou příslušníci skupiny saducejů, kteří ho zástupci představenstva chrámu 28 „Od koho máš nevěřili ve vzkříšení z mrtvých. 19 Řekli: „Mistře, v pověření k takovým činům? Kdo tě k tomu zmocnil?“ Možíšově zákoně je psáno: Zemře-li ženatý muž a 29 „Já se vás také zeptám na jednu věc,“ opácl Ježíš. nezanechá po sobě žádného dědice, jeho svobodný „Když mi odpovíte, řeknu i já, od koho mám tu moc. bratr je povinen oženit se s vdovou a zplodit bratrovi 30 Povězte mi: Byl Jan Křtitel skutečně poslan od potomka. 20 Povíme ti příběh: Bylo sedm bratrů. Boha, nebo si to vymyslel?“ 31 Dali hlavy dohromady: Nejstarší se oženil, brzo však zemřel a nenechal po sobě žádných dětí. 21 Druhý se oženil s vdovou, ale brzy zemřel bezdětný. Tak to stále pokračovalo, až zemřel i poslední. Nikdo z nich nezanechal dědice. 22 Nakonec zemřela i ta žena. 23 Naše otázka zní: Čí bude ta žena po vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm.“ 24 Ježíš odpověděl: „Vaše chyba je v tom, že neznáte Bibli a nevěříte v Boží moc. Manželství je záležitostí pozemského života. 25 Až lidé vstanou z mrtvých, nebudou už mezi nimi tělesné svazky. Přetrvají jen svazky ducha. 26 A o vzkříšení samotném vůbec nepochybujte. Cožpak jste nečetli o Možíšovi a horícím keři? Jak se tam Bůh tehdy představil? „Já jsem Bůh Abrahámov, Bůh Izákův, Bůh Jákobův.“ Když o lidech zesnulých před mnoha staletími říká: „Já JSEM jejich Bůh,“ pak je jasné, že pro něj nikdy nepřestali existovat. Vidíte, jak jste vedle.“ 28 Tyto rozhovory sledoval jeden z učitelů zákona. Zdalo se mu, že Ježíš odpovídá znamenitě. A tak mu předložil svůj problém: „Které příkázání je nejdůležitější?“ 29 Ježíš nezaváhal: „První příkázání zní takto: „Slyš Izraeli, Pak Bůh je jediný Pán. 30 Miluj ho z celého srdce, celou bytostí a ze všech sil. 31 A to druhé: Miluj druhého člověka tak, jako miluješ sebe. Nejsou důležitější příkázání než tato.“ 32 „Mistře, tys dobré vystihl to podstatné,“ musel uznat tazatel. „Bůh je jen jeden a kromě něho není jiného. 33 Milovat ho z celého srdce, celým rozumem a vší silou své vůle a druhé lidé milovat jako sebe – to je víc než všechny oběti zvířat na oltáři.“ 34 „Ty

nejsi daleko od Božího království,“ ocenil jeho postoj svého bratra, otec syna. Děti se postaví proti rodičům Ježíš. Pak už se ho nikdo neodvážil na nic zeptat. **35** a zničí je. **13** A vy? Vás budou všichni nenávidět, Později, když Ježíš učil v chrámu, položil otázku: „Z protože jste mi oddáni. Ale kdo se mne přes všechno čeho náboženští učitelé usuzují, že Kristus musí být nezřekne, bude spasen. **14** To, co se odehraje zde v potomkem krále Davida? **36** Vždyť sám David napsal, Jeruzalémě, bude obrazem událostí na konci světa. inspirován Duchem svatým: „Bůh řekl mému Pánu: Až bude chrám znesvěcen, nečekejte na nic a uutečte Sed’ po mé pravici, dokud ti tvé nepřátele nepoloží do hor. **15** Budete-li na schodišti, už se nevracejte k nohám.“ **37** Když ho David nazývá svým Pánem, do domu, abyste si něco vzali s sebou. **16** Budete-li jak by tedy mohl být Davidovým synem?“ Ježíš měl pracovat na poli, nechodte se domů převléknout. **17** vždycky mnoho pozorných posluchačů. **38** Jednou Zle bude v těchto dnech těhotným ženám a kojícím je varoval: „Dejte si pozor na učitele, kteří se na matkám. **18** Proste Boha, abyste nemuseli utíkat v veřejnosti procházejí v krásných šatech a čekají, že zimě. **19** Také na konci věků budou strašné doby, je lidé budou uictivě zdravit a klanět se jim. **39** Rádi jaké tu od stočení světa nebyly. **20** Kdyby Bůh ty dny si zajišťují přední sedadla v modlitebnách a cestná nezkrátil, žádný člověk by nebyl zachráněn. Ale zkrátí místa na hostinách. **40** Vyjídají vdovské domy tím, že je pro záchrana svých vyvolených. **21** A když vám si dávají platit za modlitby, které úmyslně protahují. někdo řekne: Hledě, tenhle je spasitel nebo tamten Protože učí jiné a takhle se chovají, Bůh je potrestá – nevěřte! **22** Ukaže se mnoho falešných spasitelů tím přísněj.“ **41** Jednou si Ježíš sedl proti chrámové a lživých proroků a budou dělat lecjaké zázraky ve pokladně a pozoroval lidi. Mnozí bohatí tam vkládali snaze obelstít všechny, kteří patří Bohu – kdyby to značné částky peněz. **42** Přišla také jedna chudá bylo možné. **23** Předem vás varuji, dejte si na ně vdova a do pokladny vhodila dvě drobné mince. **43** Ježíš si zavolal své učedníky a řekl jim: „Poslyšte, ta pozor. **24** Po těchto útrapách se slunce zatmí, měsíc přestane svítit, **25** hvězdy budou padat a zákony chudá vdova vlastně dala víc než boháči. **44** Ti dávali vesmíru budou otreseny. **26** A pak uvidíte mne – jen přebytky, bez kterých se snadno obejdou, ale ta skutečného Spasitele, jak přichází v oblacích s mocí žena dala všechno, co měla na živobytí.“ a slávou. **27** Vyšli své posly, aby shromázdili moje vyvolené ze všech koutů světa. **28** Posuzujte znamení té doby, jako pozorujete ovocné stromy: Nejprve raší listí, pak stromy nasazují na květ a potom na ovoce; tehdy víte, že brzo přijde sklizeň. **29** Až se stanou ty věci, o kterých jsem hovořil, vězte, že konec je blízko, přede dveřmi. **30** Již vaše generace se přesvědčí o pravdivosti mých slov. **31** Nebe a země zaniknou, ale má slova nepozbudovaly platnosti. **32** Dnes nikdo, ani anděl, ani já, neznáme den a hodinu, kdy se to má stát; jen můj Otec to ví přesně. **33** A protože to ani vy nemůžete vědět, budete bdělí. Čekejte na mne. **34** Můj příchod bude jako návrat muže, který odcestoval do ciziny. Svým zaměstnancům uložil práci, kterou mají zatím vykonávat, a vrátnému poručil, aby bděl. **35** Budete ostražití! Vždyť nevíte, kdy se mám vrátit. Může to být večer, v noci, za svítání nebo i za bílého dne. **36** Nerad bych vás našel spící. Očekávejte můj návrat. **37** Ríkám vám i všem po vás: Bděte!“

13 Když vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Podívej, Mistře, z jakých mohutných kvádrů je chrám vystavěn. Není to krása?“ **2** „Z téhle krásy,“ zachmuřil se Ježíš, „nezbude nic než rozvaliny. Vše bude rozbořeno.“ **3** Vyhledal tiché místo na svahu Olivové hory, odkud byl výhled na chrám. Petr, Jakub, Jan a Ondřej se ho ptali, **4** kdy ta pohroma nastane a jaké varování ji bude předcházet. **5** Ježíš začal hovořit: „Dejte si pozor, aby vás někdo neoklamal. **6** Mnozí přijdou a budou tvrdit, že oni spasí svět. A řadu lidí zmatou. **7** Na mnohých místech vzplanou války a nepokoje. Neděste se, to bude znamení konce, ale ještě ne konec světa. **8** Znepřátelí se národ s národem, stát se státem. Na různých místech budou zemětřesení, nastane hlad. Ale to bude jen počátek porodních bolestí nového věku. **9** Nedejte se překvapit. Budou vásvláčet před soudy, bičovat v synagogách, předvedou vás před vlády a krále, protože jste moji následovníci. A to bude vaše příležitost, abyste jim svědčili, že já jsem přišel zachránit svět. **10** Dříve, než nastane konec světa, musí se o mně dozvědět lidé všech národů. **11** Až vás budou vyslýchat, nestarejte se předem, jak budete odpovídat. Duch svatý vám dá pravá slova. **12** Bude to těžká doba; bratr vydá na smrt

14 Dva dny před židovskými Velikonocemi byl Ježíš v Betanii hostem u Šimona, zvaného Malomocný. **2** Právě byli u stolu, když do domu přišla žena s alabastrovou nádobkou drahocenného vonného oleje z pravého nardu. Otevřela ji a olej vylila na Ježíšovu hlavu. **3** Některým se to zdalo přehnané a říkali si mezi sebou: „K čemu takové plýtvání? Vždyť

ten olej měl cenu přes tři sta denárů. Mohli jsme ho kohout ráno podruhé zakokrhá, třikrát mne zapřeš.“ prodat a výtěžek rozdat chudým.“ 4 Vyčetli to i té ženě. 31 „Kdybych měl i zemřít, nezapřu tě,“ zapřísahal se Ale Ježíš se jí ujal: „Nechte ji. Proč jí kazíte radost? Petr. Ostatní slibovali podobně. 32 Přišli do olivového Vždyť ona to myslí dobře. 5 Chudých bude vždycky sadu, zvaného Getsemáne. „Počkejte tady na mne, dost a budete mít příležitost jim pomáhat, ale já od než se pomodlím,“ požádal Ježíš učedníky. 33 Vzal vás odejdu. 6 Udělala, co mohla. Vlastně předem s sebou jenom Petra, Jakuba a Jana. Ti viděli, že ošetřila moje tělo, jako se to dělá před pohřbem. 7 Ježíše se zmocňuje strach a tíseň. 34 Netajil se tím: Poslyšte, co vám ted’ řeknu: Kdekoliv po světě se „Je mi těžko až k smrti. Zůstaňte tady a bděte se bude mluvit o mně, tam se také bude připomínat tento mnou.“ 35 Odešel kousek dál, padl na zem a modlil jeji čin.“ 8 Mezitím se radili velekněží a učitelé zákona, se, aby byl ušetřen nastávajících hodin, kdyby to jak by Ježíše nenápadně zatkli a odstranili. 9 Usnesli bylo možné. 36 „Otče, Otče,“ volal, „ty máš všechny se: „Nesmíme to udělat o svátcích, aby nevznikly možnosti. Ušetř mne toho kalicha utrpení. Nehled' nepokoje, když je v Jeruzalémě mnoho poutníků.“ však na to, co chci já, podrobím se poslušně tvé 10 Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti Ježíšových vůli.“ 37 Vrátil se k těm, které vzal s sebou, a viděl, učedníků, nabídł vedoucím židovským kněžím, že že spí. Probudil Petra: „Šimone, jak můžeš spát? To jim Ježíše vydá, až bude na nějakém opuštěném nedokážeš se mnou bdít ani tu chvíli? 38 Probudte se místě. 11 To právě potřebovali, a tak mu za to slíbili a modlete se, abyste obstáli v přicházející zkoušce. peněžitou odměnu. Od té chvíle čekal Jidáš na svou Odhadlání nestací, když člověk nemá dost sil.“ 39 příležitost. 12 První den svátků, kdy se zabíjel a jedl A opět odešel a modlil se jako předtím. 40 Když se velikonoční beránek, zeptali se učedníci Ježíše: „Kde k nim vrátil podruhé, spali zase, protože byli velmi máme připravit velikonoční večeři?“ 13 Ježíš poslal unaveni. Nevěděli, co říci na svou omluvu. 41 Když dva z nich do města; měli potkat člověka se džbánem přišel potřetí, řekl jim: „Ještě spíte? Ještě odpočíváte? vody 14 a sledovat ho až do domu. Majiteli toho domu Už dost! Přichází chvíle, kdy Syn člověka bude vydán měli říci: „Mistr prosí, abys nám ukázal místo, kde do rukou zlých lidí. 42 Vstaňte a pojďte, můj zrádce máme jist velikonoční večeři.“ 15 A on jim měl ukázat už je zde.“ 43 Jen to dořekl, přicházel Jidáš – jeden velikou jídelnu v patře, zařízenou a připravenou. Tam z dvanácti nejbližších, a s ním velký zástup mužů, měli prostřít k jídlu. 16 Dva z učedníků šli tedy do ozbrojených meči a obušky. Byla to chrámová stráž, města, podle Ježíšova návodu našli dům a připravili poslaná velekněžími. 44 Aby se ve tmě nezmylili, velikonočního beránka. 17 Večer tam přišel Ježíš s zrádce si s nimi smluvil toto znamení: „Kterého z ostatními. 18 Při večeři se na ně obrátil: „Poslyšte, co nich políbím na pozdrav, to je on. Chytte ho a dobré vám řeknu: Jeden z vás, kteří jste se mnou u stolu, držte.“ 45 Přistoupil tedy k Ježíši a se slovem „Mistře“ mě zradí.“ 19 Zaraženě na sebe pohlédli: „Koho tím ho políbil. 46 Ozbrojenci Ježíše popadli a zajali ho. 47 mím? Snad ne mne?“ 20 Opakoval jim: „Je to jeden z Jeden z jeho učedníků vytasil meč a sekly po jednom vás dvanácti, který si nabírá ze stejně mýsy se mnou. z útočníků tak, že mu utál ucho. 48 Ježíš se hájil 21 Jdu cestou, která je mi určena, ale běda tomu pouze slovy: „Cožpak jsem zločinec, že jste na mne člověku, který se propůjčil ke zradě. Bylo by pro něho přitáhli jako do boje? 49 Každý den jsem přece učíval lépe, kdyby se byl nenarodil.“ 22 Na závěr večeře v chrámu, ale tam jste se na mne neodvážili. Ani vzdal Ježíš díky Bohu za chléb, lámal ho a podával nevíte, jak přesně plníte proroctví řečená o mně.“ 50 kousky stolovníkům se slovy: „Jezte, to je moje tělo!“ Ježíšovi učedníci se rozprchli. 51 Pouze jeden chlapec 23 Pak se pomodlil nad kalichem vína a podával narychlly oblečený sledoval Ježíše z povzdálí. Strážci jím ho všem se slovy: 24 „To je moje krev, prolité ho chytily za plášt', 52 ale on se z něj vyvlekl a utekl za mnohé jako pečeť nové smlouvy mezi Bohem a nahý. 53 Ježíše odvedli k velekněží, který ihned svolał člověkem. 25 A já vám říkám, že už neokusím jiného nejvyšší židovskou radu. 54 Petr se opatrně vydal vína až do té doby, než s vám zasednu k hostině za nimi, a tak se dostal až na nádvorí veleknězova v Božím království.“ 26 Nakonec zapívali písce a paláce. Posadil se k ohni strážců a hral se s nimi. 55 vyšli ven na Olivovou horu. 27 Cestou jim Ježíš řekl: Mezitím velekněž a jeho poradní sbor marně hledali „Tuto noc mě všichni opustíte. Prorok o tom napsal: člověka, který by dosvědčil, že Ježíš spáchal nějaký „Zabij pastýře a ovice se rozprchnou.“ 28 Ale vstanu z hrdelní zločin. 56 Měli dost falešných svědků, ale jejich mrtvých a půjdú napřed do Galileje, kde se setkáme.“ výpovědi si příliš odpovádely. 57 Několik se jich shodlo 29 „I kdyby tě všichni zradili, já tě neopustím,“ prohlásil na Ježíšově výroku: „Zbořím tento chrám, postavený Petr. 30 „Poslyš, co ti řeknu,“ odvětil Ježíš. „Dřív než rukama. Za tři dny pak postavím jiný a nebude k

tomu třeba lidských rukou.“ 59 Ale ani tato svědectví ukřížovali. 16 Vojáci odvedli Ježíše na nádvori vládní nebyla jednotná. 60 Velekněz se ujal slova a zeptal budovy a svolali celou rotu. 17 Oblékli ho do purpurové se Ježíše: „Jak vyvrátíš tato obvinění?“ 61 Ježíš však látky jako do královského pláště, spletli věnec z trní a mlčel a nijak se nehájil. „Jsi Kristus, Boží Syn?“ dotíral posadili mu ho na hlavu jako korunu. 18 Začali ho velekněz. 62 „Ano, jsem,“ potvrdil Ježíš. „Uvidit mne, výsměšně zdravil a volal: „Atžije židovský král!“ 19 jak sedím po Boží pravici a jak se vracím na zem Bili jej holí do hlavy, plivali na něj a pak si zase před z nebeských oblaků.“ 63 Ted velekněz roztrhl svoje něj klekali a klaněli se mu. 20 Když se dost pobavili, vnější roucho na znamení pobouření a vykřikl: „Nač svelkli mu zase purpurový pláště, oblékli mu jeho ještě svědky? 64 Sami jste slyšeli, jak se rouhá. Co si vlastní šaty a vedli ho na popraviště. 21 Ježíš nemohl zasloužit?“ Jednohlasně ho odsoudili k smrti. Někteří těžký kříž sám unést. Do města právě přicházel se vrhli dopředu, 65 plivali na Ježíše, pak mu zavázali jistý Šimon, rodák z Kyrény, a toho vojáci přinutili, oči, políčkovali ho a křičeli: „Hádej, kdo to byl, ty aby mu pomohol. (Šimon je otec pozdějších křestanů proroku?“ A také strážci ho začali bít obušky. 66 Alexandra a Rufa.) 22 Tak přivedli Ježíše až na Mezičím jedna z veleknězových služek uviděla Petra u popraviště, které se jmenovalo Golgota, což znamená ohně, prohlédla si ho a řekla: „Ty jsi také jeden z těch, Lebka. 23 Nabídli mu víno s omamnou příměsí, ale co chodili s tím Nazaretským Ježíšem!“ 68 „Nechápu, on je odmítl. 24 Pak jej přibili na kříž a losovali o čem mluvíš,“ zapíral. Vykradl se z nádvori a tehdy o jeho šaty. 25 Poprava se konala v devět hodin poprvé zakokral kohout. 69 Služka ho za chvíli opět ráno. 26 Ježíšovu vinu oznamoval nápis nad jeho zahledla a začala vykládat okolostojícím: „Je to jeden z hlavou: „Židovský král“. 27 Zároveň s ním ukřížovali z jeho přívrženců!“ 70 Petr to však znova poprel. dva zločince; jednoho po pravé a druhého po levé Kdosi se na něj osopil: „Určitě k nim patříš, máš straně. 28 Splnila se tak prorocká předpověď: „Je taky galilejský přízvuk.“ 71 Tu se Petr začal dušovat zahrnut mezi zločince.“ 29 Kolemjdoucí mu nadávali a přísahal: „Neznám vůbec toho člověka, o kterém a vysmívali se mu: „Tak tys nám chtěl zbořit chrám a mluvíte.“ 72 A právě tehdy zakokral kohout podruhé. za tři dny ho zase postavit? 30 Když jsi tak mocný, To připomnělo Petrovi Ježíšova slova, že ho třikrát pomoz si sám a sestup z kříže!“ 31 Mezi posměvači zapře, než kohout dvakrát zakokrhá. Vyběhl ven a byla i skupina významných kněží a učitelů zákonu, propukl v pláč.

15 Brzy ráno velekněží s nejvyšší židovskou radou vynesli nad Ježíšem rozsudek smrti a poslali ho v poutech k římskému místodržiteli Pilátovi. 2 „Tak ty jsi ten král Židů?“ ušklíbl se Pilát. „Jak říkáš,“ odpověděl Ježíš. 3 Velekněží ho u Piláta obvinili z mnoha zločinů. 4 „Co ty na?“ dal mu slovo místodržitel. „Co odpovíš na všechny ty žaloby?“ 5 Ježíš však už ani nepromluvil, nehájil se. Divný zločinec! 6 Vždy o Velikonocích amnestoval místodržitel podle volby lidu jednoho ze židovských vězňů. 7 Pro výtržnost a vraždu seděl ve vězení jakýsi Barabáš se svými kumpány. 8 Před Pilátovým sídlem se shromázdil dav a začal se dovolávat tradiční amnestie. 9 Pilát toho využil a promluvil k nim: „Chcete, abych propustil toho židovského krále?“ 10 Tušil totiž, že velekněží ho odsoudili k smrti, protože se báli jeho vlivu na lidi. 11 Ale velekněžími navedená chátra žádala propuštění Barabáše. 12 „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ 13 „Ukřížovat!“ ozvaly se výkřiky. 14 „Ale za jaký zločin?“ namítl Pilát. Lůza však skandovala: „Na kříž! Na kříž!“ 15 Pilát tedy ustoupil nátlaku davu, dal propustit z vězení Barabáše a Ježíše vydal popravčí četě, aby ho zbičovali a

ukřížovali. 16 Vojáci odvedli Ježíše na nádvori vládní nebyla jednotná. 17 Oblékli ho do purpurové budovy a svolali celou rotu. 18 Začali ho do královského pláště, spletli věnec z trní a mlčel a nijak se nehájil. „Jsi Kristus, Boží Syn?“ dotíral posadili mu ho na hlavu jako korunu. 19 Začali ho velekněz. 20 Když se dost pobavili, vnější roucho na znamení pobouření a vykřikl: „Nač svelkli mu zase purpurový pláště, oblékli mu jeho ještě svědky? 21 Sami jste slyšeli, jak se rouhá. Co si vlastní šaty a vedli ho na popraviště. 22 Tak přivedli Ježíše až na Mezičím jedna z veleknězových služek uviděla Petra u popraviště, které se jmenovalo Golgota, což znamená ohně, prohlédla si ho a řekla: „Ty jsi také jeden z těch, Lebka. 23 Nabídli mu víno s omamnou příměsí, ale co chodili s tím Nazaretským Ježíšem!“ 24 „Nechápu, on je odmítl. 25 Poprava se konala v devět hodin poprvé zakokral kohout. 26 Služka ho za chvíli opět ráno. 27 Zároveň s ním ukřížovali z jeho přívrženců!“ 28 Petr to však znova poprel. dva zločince; jednoho po pravé a druhého po levé Kdosi se na něj osopil: „Určitě k nim patříš, máš straně. 29 Splnila se tak prorocká předpověď: „Je taky galilejský přízvuk.“ 30 Když jsi tak mocný, pomoz si sám a sestup z kříže!“ 31 Mezi posměvači byla i skupina významných kněží a učitelů zákonu, kteří si mezi sebou říkali: „Jiným pomáhal a ted je bezmocný. 32 Jestli je to opravdu Mesiáš, zaslibený král Izraele, atž sestoupí z kříže. To nás přesvědčí a uvěříme mu.“ A také zločinci na křížích mu spílali. 33 V poledne se náhle setmělo a zlovestné šero trvalo až do tří hodin. 34 Ve tři hodiny odpoledne vykřikl Ježíš: „Eloi, Eloi, lema sabachtani?“ Jsou to úvodní slova dvacátého druhého žalmu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ 35 Někteří z přihlížejících mu nerozuměli a domnívali se, že volá na pomoc proroka Elijáše. 36 Jeden z nich připevnil na hůl houbu nasátou kyselým vínem a přistrčil mu ji ke rtům se slovy: „Počkáme si, zda mu Elijáš přijde na pomoc.“ 37 Ježíš vykřikl ještě jednou a zemřel. 38 V tu chvíli se opona, která zastírala nejsvatější místo chrámu, roztrhla napůl od shora až dolů. 39 Římský setník, který velel popravčí četě a byl svědkem Ježíšových posledních chvil, zvolal: „Ten člověk byl opravdu Boží Syn!“ 40 Zpovzdál přihlížely některé ženy, mezi nimi Marie Magdaléna, Marie, matka Jakuba „malého“ a Josefa, a Salome. 41 Ty v něho uvěřily už kdysi v Galileji a od té doby mu sloužily. A byly tu i jiné ženy, které s ním přišly do Jeruzaléma. 42 Nastával páteční večer, pro židy začátek sobotního svátku. 43 Josef z Arimatie, vážený člen velerady, který také vyhližel

Mesiášovu vládu, příšel odvážně k Pilátovi a žádal všude zvěstovali radostnou zprávu o Kristu. Pán jím Ježíšovo tělo. **44** Místodržitel se podivil, že by Ježíš pomáhal a jejich slova potvrzoval mocnými činy. tak brzy zemřel. Zavolal si velitele popravčí čety a zeptal se ho na to. **45** Když mu to setník potvrdil, přikázal vydat Ježíšovo tělo Josefovi. **46** Ten koupil plátno, a když sňali Ježíšovo tělo z kříže, zavinul je a uložil do vlastní hrobky, vytěsané ve skále. Před vchod přivalili kamennou desku. **47** Marie Magdaléna a Marie Josefova je sledovaly, a věděly tak, kde je Ježíš pohřben.

16 V sobotu večer, když skončil svátek, Marie Magdaléna, Jakubova matka Marie a Salome nakoupily vonné masti, aby jimi podle židovského zvyku potřely Ježíšovo tělo. **2** Druhý den, již za svítání, šly ke hrobu. **3** Cestou hovořily o tom, kdo jim odstraní obrovský kámen, kterým byl vchod zatarasen. **4** Když tam došly, pohlédly na hrob a zjistily, že kámen už někdo odvalil. Vchod byl volný. **5** Vešly do hrobky a na pravé straně uviděly sedět mladého muže v bílých šatech. Ženy se ho velice lekly, **6** ale on jim řekl: „Nebojte se! Hledáte ukřížovaného Ježíše Nazaretského? Není tady, vstal z mrtvých. Podívejte se na místo, kam ho položili; je prázdné. **7** Jděte a ohlaste jeho učedníkům i Petrovi, že půjde napřed do Galileje. Tam ho uvidíte, jak vám to před svou smrtí řekl.“ **8** Ženy vyšly ven a utíkaly pryč, protože se vyděsily. Ze strachu o tom ani nikomu neřekly. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Ježíš Kristus vstal z mrtvých časně ráno v neděli. Nejprve se ukázal Marii Magdaléně, ženě, ze které kdysi vyhnal sedm démonů. **10** Ta šla a oznamila to Ježíšovým učedníkům, které nalezla plačící a zoufalé. **11** Vyprávěla jim, že Ježíš žije a že ho viděla, ale nevěřili. **12** Pak se Ježíš za jiných okolností ukázal dalším dvěma, kteří odcházeli z Jeruzaléma. **13** Když ho poznali, vrátili se, aby to sdělili ostatním. Ale ani těm neuvěřili. **14** Později se ukázal svým jedenácti apoštolům, právě když jedli. Káral je pro jejich nevěru a nechápavost, když odmítali uvěřit, že je živ. **15** Pověřil je úkolem: „Jděte do celého světa a neste všem lidem radostnou zprávu: **16** Kdo uvěří ve mne a dá se pokřtít, bude zachráněn; kdo však neuvěří, toho Bůh odsoudí. **17** Věřící dostanou různé důkazy moci: budou mým jménem vyhnáti démony a mluvit novými jazyky. **18** Bez nebezpečí budou brát do ruky hady a jedovatý nápoj jim neuškodí. Svým dotykem budou uzdravovat nemocné.“ **19** Po těchto slovech byl Pán Ježíš vzat do nebe a zaujal své místo po Boží pravici. **20** Jeho apoštolové se rozešli do světa a

Lukáš

1 Vážený Teofile! Mnozí přede mnou se snažili pravdivě vylíčit život a dílo Ježíše Krista na základě spolehlivých zpráv jeho žáků a jiných očitých svědků. **3** Nyní jsem se tedy rozhodl i já důkladně přezkoumat, utřídit a sepsat veškeré dostupné zprávy. Vznikl tento spisek, který ti věnuji, **4** abys nabyl jistoty, že to, o čem ses již leccos dověděl, je pravda. **5** Začnu tím, co se přihodilo židovskému knězi Zachariášovi, který žil v době vlády judského krále Heroda. Zachariáš byl členem jedné ze čtyřiadvaceti kněžských skupin, jejichž povinností bylo dvakrát do roka, vždy po celý týden, přisluhovat při bohoslužbách v jeruzálemském chrámu. Jeho manželka Alžběta pocházela z kněžského rodu Árónova. **6** Oba byli upřímně zbožní a řídili se svědomitě všemi Božími příkazy a předpisy. **7** Byli to již starší lidé a zůstali bezdětní, protože Alžběta byla neplodná. **8** Jednoho dne šel Zachariáš do chrámu, aby tam splnil svoji kněžskou povinnost. **9** Tentokrát byl vylosován, aby vstoupil do svatyně a tam na oltáři pálil kadidlo. **10** Zatím se venku shromázdění lidé modlili, jak bylo v té hodině zvykem. **11** Tu se kněz po pravé straně oltáře ukázala postava. **12** Zachariáš se vyděsil. **13** Boží posel ho však uklidňoval: „Neboj se, Zachariáši! Přišel jsem ti oznámit, že Bůh vyslyšel tvé modlitby. Tvoje manželka porodí syna, kterému dáte jméno Jan (Bůh je milostivý). **14** Přinese ti mnoho radosti a mnozí budou vděčni, že se narodil. **15** Stane se jedním z velkých Božích mužů. Nedotkne se nikdy vína ani opojného nápoje. Duch svatý ho naplní hned od narození. **16** Mnohé z židů přivede zpět k Bohu, jejich skutečnému Pánu. **17** Svou duchovní mocí a horlivostí bude připomínat proroka Elijáše. Smíří otce se syny a vzpurným otevře oči pro pravdu. Jako královský posel připraví lidi na příchod Božího vládce.“ **18** Zachariáš namítl: „Jak tomu mohu věřit? Vždyť jsem už starý a moje žena také není mladá.“ **19** Anděl ho pokáral: „Já jsem Gabriel a přijímám rozkazy přímo od Boha. On sám mě poslal, abych ti vyřídil tyto radostné zprávy. **20** Protože jsi však neuvěřil, budeš němý, dokud se má slova ve svůj čas nesplní.“ **21** Lidé zatím venku čekali na Zachariáše a už jim bylo divné, že tak dlouho nejde. **22** Když se konečně objevil, nemohl promluvit. Posunky jím dal najevo, že měl ve svatyni vidění. **23** Když skončil týden jeho chrámové služby, vrátil se domů. **24** Brzy na to Alžběta otěhotněla, ale tajila to před veřejností až do pátého měsíce. **25** Radovala se: „Bůh se nade

mnou slitoval a sejmul ze mne pohrdání a neúctu lidí.“ **26** Asi půl roku po Zachariášově vidění poslal Bůh anděla Gabriela do galilejského městečka Nazaretu **27** k dívce jménem Marie. Byla snoubenkou Josefa, který pocházel z Davidova královského rodu. **28** Anděl ji oslovil: „Blahopřej ti, Marie, Bůh ze všech žen vyvolil právě tebe k velikému úkolu!“ **29** Jeho slova ji znepokojovala a nechápala jejich smysl. **30** Posel pokračoval. „Neboj se, Marie. Bůh ti chce nevídání požehnat. **31** Narodí se ti syn a dáš mu jméno Ježíš (Bůh vysvobozuje). **32** Nebude to obyčejný člověk, ale právem bude nazýván „Syn Nejvyššího“. **33** Usedne na trůn Davidův a bude nejen vládce Izraele, ale založí království, které nikdy neskončí.“ (aiōn g165) **34** Marie namítlá: „Jak se mi může narodit dítě? Vždyť nežiji s mužem!“ **35** Anděl jí řekl: „Sám Stvořitel na tobě projeví svou moc. Duch svatý to způsobí, a tak tvé dítě bude svatý Boží Syn. U Boha není nic nemožného. **36** Vždyť i tvá příbuzná Alžběta, po celý život neplodná, bude mít nyní ve svém stáří syna. Již za tři měsíce se jí narodí.“ **38** Marie na to řekla: „Chci přijmout, co mi Bůh ukládá. Ati se tedy stane, jak jsi řekl.“ Pak anděl odešel. **39** Brzy nato se Marie vydala do judských hor, do města, kde žil Zachariáš s Alžbětou. **40** Když k nim vešla a pozdravila, pocitila Alžběta, jak se její dítě živě pohnulo. V tu chvíli Alžbětu nadchl Boží Duch **42** a zvolala: „Marie, Bůh tě vysvětil mezi všemi ženami a tvůj syn bude veliký dar lidem. **43** Jaká je to pro mne čest, že mne navštívila matka mého Pána! **44** Sotva jsem zaslechla tvůj pozdrav, děťátko ve mně radostí poskočilo. **45** Jak je dobré, že jsi uvěřila Božím slibům. On je všechny splnil.“ **46** Nato se Marie začala modlit: „Celým srdcem chválím Pána **47** a raduji se v Bohu, svém Spasiteli. **48** Mne, nepatrné, si povšiml. Lidé ze všech národů si mne budou vděčně připomínat pro velké věci, které mi Bůh prokázel. Je mocný a svatý, **50** ale neustále se slitovává nad těmi, kteří ho ctí v kterékoliv době. **51** Vztahuje svoji mocnou ruku, aby mařil plány pyšných, **52** aby sesazoval mocné z trůnu, pozvedal ponížené, **53** sytil hladové dobrými věcmi a bohaté propouštěl s prázdnýma rukama. **54** Ujmá se svého lidu, Izraele, protože slíbil našim otcům, **55** Abrahamovi i jeho potomkům, že k nim bude na věky milosrdný.“ (aiōn g165) **56** Marie pobyla u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů. **57** Přišel Alžbětin čas a narodil se jí syn. **58** Všichni sousedé a příbuzní se radovali, že ji Bůh tak obšťastnil. **59** Sešli se osmého dne, kdy podle zákona bývali chlapci obřezávání. Všichni předpokládali, že dítě se bude jmenovat po otci Zachariáš. **60** Alžběta však chtěla, aby se

jmenoval Jan. **61** Namítlal: „Ale vždyť se tak ve vaší rodině nikdo nejmenoval.“ **62** Žádali, aby se k tomu napsal: „Jeho jméno je Jan.“ **64** A tehdy se jeho ústa zase otevřela a prvními slovy děkoval Bohu. **65** Uzásli Kdo ji slyšel, uvažoval, co s tím dítětem Bůh zamýšlí. Všichni viděli, že ho provází Boží moc. **67** Duch svatý Vnukl Zachariášovi tato prorocká slova: **68**, „Chvála Pánu, Bohu Izraela, že přichází svému lidu na pomoc a vysvobozuje ho. **69** Posílá nám mocného Zachránce z rodu krále Davida, **70** kterého již dávno ústy svých proroků ohlašoval. (aiōn g165) **71** Ten nás vyrhně rukou nepřátele a všech, kteří nás nenávidí. **72** Dnes se Bůh láskyplně přiznává k našim otcům a ke své smlouvě s nimi. **73** Vždyť se zavázal Abrahamovi, že jednou budeme sloužit Bohu po celý život, zbaveni útlaku a strachu, očištěni a poslušní. A ty, synu, budeš prorokem Nejvyššího. Připravíš cestu Božímu Synu: Lidem budeš ohlašovat, že je přichází zachránit a odpusť jím všechna provinění. V něm k nám přichází Bůh plný slitovné lásky. Slunce spásy již vychází, aby zazářilo všem, kdo žijí ve tmách a ve stínu smrti, a osvítilo nám cestu ke smíření s Bohem!“ **80** Chlapec Jan se dobře rozvíjel tělesně i duševně. Později odešel na poušť, kde žil v ústraní až do chvíle, kdy vystoupil se svým posestvím před veřejností.

2 V té době nařídil císař Augustus, aby bylo provedeno sčítání lidu v celé římské říši. **2** Bylo to první soupis a prováděl ho římský místodržitel v Sýrii Quirinius. **3** Každý byl povinen dát se zapsat v místě, odkud pocházel jeho rod. **4** Tak se vydal na cestu i Josef s Marií, která byla již ve vysokém stupni těhotenství. Putovali z galilejského Nazaretu do judského městečka Betléma, rodiště krále Davida; Josef totiž pocházel z jeho rodu. **6** Sotva tam došli, naplnil se Mariin čas **7** a porodila svého prvorozzeného syna. Zabalila ho do plenek a položila do jeslí, protože v hostincích bylo plno a jinde než ve chlévě už na ně nezbylo místo. **8** Nedaleko Betléma pásli pastýři ovce. V noci se střídali v hlídках u svých stád. **9** Najednou se před nimi objevil anděl a celá krajina se rozzařila odleskem Boží slávy. Velice se ho ulekli, ale anděl je uklidňoval: „Nebojte se, nesu vám dobrou zprávu, ze které se mohou radovat všichni lidé. **11** V Betlému, ze kterého před dávnými časy vyšel David, se vám dnes narodil Kristus, Spasitel poslaný od Boha. **12** Jak ho poznáte? Najdete malé dítě v plenkách, položené do jeslí v chlévě.“ **13** Potom

se k andělu připojilo mnoho dalších andělů a všichni provolávali: **14**, „Sláva Bohu na nebi! Pokoj lidem na zemi! Zjevil lásku všem!“ **15** Anděl je opustil a pastýři si řekli: „Pojďme do Betléma a přesvědčme se o tom, co nám anděl oznámil.“ **16** Rychle se začali vyprávět, co jim bylo pověděno o tom dítěti. **17** Když je uviděli, zapamatovala a přemýšlela o tom. **20** Pastýři se vrátili ke svým stádům, radovali se a děkovali Bohu, že našli všechno tak, jak jim anděl oznámil. **21** Osmý den dali Marie s Josefem chlapce obřezat. Dostal jméno Ježíš, jak to anděl určil ještě před jeho narozením. **22** Mojžíšův zákon přikazoval, aby každá žena čtyřicátý den po narození chlapce přinesla oběť do chrámu. **24** Proto i Marie po této době splnila tuto povinnost. **25** V Jeruzalémě žil zbožný stařec jménem Simeon. Řídil se Božími přikázáními a očekával Mesiáše. **26** Byl veden Duchem svatým, který ho také ujistil, že nezemře dříve, dokud Mesiáše na vlastní oči neuzří. **27** Na pokyn Ducha přišel do chrámu právě ve chvíli, kdy rodiče zasvěcovali Ježíše Bohu. **28** Simeon vzal dítě do náruče a modlil se: **29**, „Pane, děkuji ti, že jsi splnil svůj slib. Nyní mohu klidně zemřít, protože jsem na vlastní oči viděl Spasitele, **31** kterého dáváš celému světu. **32** Pohanům bude světem a Izraeli slávou.“ **33** Josef a Marie se podivili tomu, co Simeon pověděl o dítěti. **34** Potom jim požehnal a Marii ještě řekl: „Toto dítě bude přičinou pádu jedných a vyvýšení druhých v Izraeli. On je znamení z nebe, proti kterému se mnozí postaví a tak prozradí svoje nejvnitřnejší smýšlení. **35** Tvé vlastní srdce pronikne bolest jako meč.“ **36** Byla tam také prorokyně Anna, dcera Fanuelova z rodu Ašerova. Po sedmiletém manželství ovdověla a nyní jí bylo čtyřiaosmdesát let. Nevycházela už vůbec z chrámu a její dny i noci byly naplněny službou Bohu, modlitbami a častými posty. **38** V tu chvíli k nim přistoupila i ona a děkovala za to dítě. Všem, kteří v Jeruzalémě vyhlíželi Spasitele, oznamovala, že očekávaný Mesiáš je již zde. **39** A tak Josef s Marií splnili, co přikazoval zákon. Později se vrátili do Nazaretu v Galileji. **40** Dítě rostlo, sílilo a bylo velice moudré. Všichni mohli poznat, že ho Bůh miluje. **41** Ježíšovi rodiče putovali každý rok do Jeruzaléma slavit velikonoční svátky. **42** Když bylo Ježíšovi dvanáct let, vzali ho poprvé s sebou. **43** Po slavnosti se všichni vydali na cestu domů, ale Ježíš zůstal bez vědomí rodičů v Jeruzalémě. **44**

Ti ho zpočátku ani nepohrešovali. Domnívali se, že se ptali: „A co my?“ Těm říkal: „Nikoho netýrejte a zůstal někde vzadu mezi poutníky, kteří s nimi měli nevydírejte, spokojte se se svým žoldem.“ **15** Lidé stejnou cestu. Protože se však celý den neukázal, byli plni očekávání Mesiáše a začali se dohadovat, sháněli ho mezi přibuznými a známými. **45** Když ho zdali to není Jan. **16** On to však popřel: „Já vás křím nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho tam. **46** vodou, ale přichází mocnější, než jsem já. Tomu Po třech dnech ho objevili v chrámu, jak sedí mezi nejsou hodni ani boty zavázat. Ten vás bude křít učiteli zákona, naslouchá jim a hovorí k nim. **47** Duchem svatým a pročistí vás ohněm soudu. **17** Již Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad moudrostí, se kterou drží lopatu, aby na mlatu proházel zrno a oddělil odpovídalo na otázky. **48** Rodiče tím byli překvapeni a je od plev. Přenici shromázdí do své sýpky, ale matka mu vyčítala: „Chlapče, proč nám děláš takové plevy spálí neuhasitelným ohněm.“ **18** A podobným starosti? Otec a já jsme tě hledali celí zoufalí.“ **49** způsobem mluvil Jan k lidem, aby je vyburcoval a Ježíš jim odpověděl: „Proč jste mne hledali? Cožpak vnitřně připravil na příchod Mesiáše. **19** I Heroda, nevíte, že musím být tam, kde se jedná o záležitosti vládce Galileje, káral za to, že svému bratru Filipovi mého Otce?“ **50** Ale oni nepochopili, co tím mínil. **51** přebral manželku Herodiadu, a za všechno další zlo, Ježíš se pak s rodicemi vrátil do Nazaretu a poslouchal které napáchal. **20** Později dal Herodes Jana uvěznit je. Jeho matka si všechny takové události dobře a tím svoje zločiny dovršil. **21** Jednoho dne přišel zapamatovala. **52** S Ježíšovým věkem rostla i jeho moudrost a byl milý Bohu i lidem.

3 Z Božího pověření Jan Křtitel procházel údolím řeky Jordánu a kázal: „Zanechejte hříšného života a proste Boha, aby vám odpustil. Já vás pokřtím na znamení vašeho pokání.“ Jana, syna Zachariášova, Bůh vyzval, aby vystoupil z ústraní. Stalo se to v patnáctém roce vlády císaře Tiberia. Tehdy byl římským správcem Judská Pontský Pilát, Herodes byl knížetem v Galileji, jeho bratr Filip v Iturii a Trachonitidě a Lyzaniáš v Abiléně. Velekněžský úřad v Jeruzalémě zastávali Annáš a Kaifáš. **4** Tak se splnila dávná předpověď proroka Izajáše: „Z pouště volá hlas: Připravte Pánu cestu a odstraňte mu překážky! **5** Zasypejte všechny strže, srovnajte každou horu a pašorek, napříme křivé stezky a uhladte hrabalé pěšiny, dříve než se zjeví Boží Vysvoboditel všem!“ **7** Lidé se k Janovi hrnuli v zástupech, aby se od něho dali pokřtít. Často však od něho slýchali ostrá napomenutí: „Vy chytráci! Myslíte, že se vykroutíte z Božího soudu jako hadi? **8** Ovoce pokání jsou činy; dokažte jimi, že se opravdu chcete změnit! **9** Na kořeny stromů již míří sekera. Každý strom, který neponese dobré ovoce, bude poražen a vložen do ohně.“ **10** přece psáno, že Bůh přikáže svým andělům, aby Lidé se ho ptali: „Tak co máme dělat?“ **11** Jan jim tě ochránili, **11** a že tě ponesou na rukou, aby ses odpovídalo: „Máš dvě košile? Rozděl se s tím, kdo nemá žádnou. Máš co jíst? Rozděl se s tím, kdo hladoví.“ **12** Přicházel k němu i výběrčí daní a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat my?“ **13** A on jim řekl: „Nevymáhejte více, než je stanovenno.“ **14** I vojáci Ducha, vrátil se Ježíš do Galileje. Pověst o něm se

se zástupem ke krátu také Ježíš. Byl pokřtěn, a když se modlil, otevřelo se nebe, **22** Duch svatý na něj sestoupil v podobě holubice a ozval se hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, moje radost.“ **23** Ježíšovi bylo asi třicet let, když začal veřejně působit. Lidé ho považovali za syna tesaře Josefa. **24** V Josefově rodokmenu se setkáváme s některými významnými muži historie. Jsou to například Zerubábela – obnovitel chrámu po babylónském zajetí, krále Davida, praotcové Juda, Jákob, Izák, Abraham, Noeho syn Šém, který byl potomkem Šéta a jeho otce Adama, jehož stvořil Bůh.

4 Ježíš se vrátil od Jordánu naplněn Duchem svatým a ten ho nyní vedl do ústraní na poušť. **2** Pobyl tam čtyřicet dní a po celou tu dobu nic nejedl. Když už byl vyčerpán hladem, přišel k němu dábel **3** a pokoušel ho: „Jsi-li opravdu Boží Syn, nadělej si chleba z těchto kamenů.“ **4** Ježíš odpověděl: „Je psáno v zákoně: „Člověku nestáčí k životu jen chléb, ale Boží slovo potřebuje vždycky.“ **5** Potom dábel v jediném okamžiku odkryl moc a bohatství všech království světa **6** a řekl: „To všechno mi patří a mohu to rozdávat, komu se mi zlíbí. **7** Vzdej mi poctu a všechno to bude tvé.“ **8** Ježíš řekl: „Je psáno, že jedině Boha máme uctívat a jenom jemu se klanět.“ **9** Nakonec ho ještě dábel vyvedl na ochoz chrámu a řekl: „Jsi-li Boží Syn, seskoč dolů. **10** Vždyť je dobré ovoce, bude poražen a vložen do ohně.“ **11** přece psáno, že Bůh přikáže svým andělům, aby pokoušet.“ **13** Po těchto slovech ho dábel opustil a nezrnil.“ **12** Ježíš na to odpověděl: „Ale je také psáno, že nemáme Boží sliby zneužívat, ani Boha pokoušet.“ **13** Po těchto slovech ho dábel opustil a čekal na svou další příležitost. **14** Vyzbrojen mocí Duchem, vrátil se Ježíš do Galileje. Pověst o něm se

brzy rozšířila po celém okolí. 15 Učil v synagogách, blízké postižené nejrůznějšími nemocemi. Kladl na ně lidé se mu obdivovali a pozorně mu naslouchali. 16 ruce a uzdravoval je. 41 Osvobodil také mnoho lidí Přišel i do Nazaretu, kde vyřístal. I tam šel podle od démonů, kteří hrůzou křičeli: „Ty jsi Boží Syn.“ svého zvyku v sobotu do synagogy. Povstal, aby dal Ježíš je umlčoval, protože nestál o to, aby právě oni najevo, že chce čist z Písma. 17 Podali mu svitek z zveřejňovali, že je Mesiáš. 42 Časně ráno opustil knihy proroka Izajáše. Rozvinul ho a nalezl místo, Ježíš dům a vyhledal si osamělé místo. Lidé ho kde je psáno: 18 „Duch Boží mě vede, protože mne všude hledali. Chtěli ho zadržet a zabránit mu, aby Bůh určil, abych chudým přinesl radostnou zprávu, od nich odešel. 43 On jím však řekl: „Musím i v jiných uzdravil ty, kteří jsou v srdci zraněni, sňal lidem městech hlásat radostnou zprávu o přicházejícím pouta, kterými jsou svázáni, slepým abych vrátil zrak, Božím království, vzdýt k tomu mne Bůh poslal.“ 44 A utlačené osvobodil a ohlásil, 19 že ted' přichází čas, tak kázal v různých synagogách i v Judsru.

kdy se Bůh chce nad každým slitovat a zachránit ho.“ 20 Pak Ježíš stočil svitek, podal ho sluhovi a posadil se. Lidé napjatě čekali na výklad přečteného oddílu. 21 Obsahem Ježíšova kázání bylo: „Dnes se uskutečnuje to, co jsem právě četl.“ 22 Všichni souhlasně přikyvovali a divili se, jak pěkně Ježíš hovořil. Ríkali: „A to je syn tesaře Josefa!“ 23 Ježíš ale pokračoval: „Asi byste mi rádi připomněli přísløví: Lékaři, uzdrav se sám! Proč neuděláš doma stejně zázraky, o jakých slyšíme třeba z Kafarnaum? – 24 Víte proč? Protože jako každý prorok nacházím nejméně víry u vás doma. 25 Jen si vzpomeňte, jak to bylo v době proroka Elijáše, kdy tři a půl roku nepršelo. 26 V Izraeli bylo mnoho vdov, ale Elijáš byl poslán jen k jediné, a to ještě pohanské vdově ze Sarepy v Sidónsku. 27 Anebo v době proroka Eliši bylo v Izraeli mnoho malomocných, a nakonec byl uzdraven jen Naamán, pohan ze Sýrie.“ 28 Po těchto slovech se lidé v synagoze rozlučili, 29 popadli Ježíše a vlekli ho za město na sráz hory, odkud ho chtěli svrhnut dolů. 30 On se jim však ztratil v davu a odešel odtud. 31 Odešel do Kafarnaum v Galileji a kázal tam v sobotu k lidem. 32 Na posluchače udělal hluboký dojem, protože z jeho slov vyzářovala zvláštní moc. 33 V synagoze byl také muž posedlý démonem a ten vykřikoval: 34 „Co je ti do nás, Ježíši z Nazaretu? Přišel jsi nás zničit? Znám tě, tebe posílá Bůh.“ 35 Ježíš démona okřikl: „Bud' zticha a ven z něho!“ Zlý duch s tím mužem ještě zalomcoval, ale už mu neublížil. Od té chvíle měl ten muž pokoj. 36 Lidé se polekali a dohadovali se mezi sebou: „Co je to v jeho slovech? S jakou autoritou poroučí démonům, že ho na slovo poslouchají?“ 37 A tak se o Ježíši brzy mluvilo po celém okolí. 38 Ze synagogy odešel Ježíš do domu rybáře Šimona. Tam ho prosili, aby pomohl Šimonové tchyni, která ležela na lůžku s vysokou horečkou. 39 Ježíš se nad nemocnou sklonil a slovem ji uzdravil. Horečka okamžitě klesla, žena vstala a dokonce byla schopna je pohostit. 40 Večer přicházeli mnozí k Ježíšovi a přiváděli s sebou svoje

5 Jednoho dne stál Ježíš u Genezaretského jezera.

Lidé se kolem něho tlačili a chtěli slyšet jeho kázání. 2 Všimli si, že u břehu jsou dvě lodi. Opodál prali rybáři svoje sítě. 3 Posadil se do jedné lodi, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby ho zavezl kousek od břehu. Odtud pak kázal zástupům. 4 Když skončil, navrhl Šimonovi: „Zajed' s lodí na hloubku a roztahněte sítě k lovů.“ 5 Šimon namítl: „Pane, celou noc jsme se namáhali, ale marně. Když to však říkáš ty, zkusím to ještě jednou.“ 6 Vypluli a zatáhli takové množství ryb, že se i sítě trhaly. 7 Museli si zavolat na pomoc své přátele z druhé lodi. Obě lodi byly nakonec rybami tak naplněny, že se div nepotopily. 8 Když to viděl Šimon, padl před Ježíšem na kolena a prosil: „Odejdi Pane, neobstojím v tvé blízkosti, jsem hříšný člověk.“ 9 Všichni rybáři, kteří u toho byli – mezi nimi také Šimonovi přátele, Jakub a Jan, synové Zebedeovi, žasli nad tím neobvyklým úlovkem. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Učiním tě rybářem lidí. Budeš je získávat pro mne.“ 11 Přirazili s loděmi ke břehu, všechno tam nechali a šli s Ježíšem. 12 V jednom městečku potkal Ježíš člověka s pokročilým malomocenstvím. Ubožák před ním poklekl a prosil: „Pane, kdybys chtěl, mohl bys mne uzdravit.“ 13 Ježíš se ho dotkl a řekl: „Ano, chci, bud' zdráv!“ V tom okamžiku malomocenství zmizelo. 14 Ježíš mu poručil: „Nikomu o tom nevyprávěj, jdi, ukaž se kněži, at' tě prohlásí za zdravého, a pak oběť předepsanou oběť vděčnosti.“ 15 Zpráva o Ježíšovi se rychle šířila. Lidé za ním přicházeli v houfech, aby ho slyšeli a aby uzdravoval jejich nemoci. 16 On si však vždycky našel čas, aby se v ústraní modlil. 17 Jednoho dne se kolem Ježíše shromáždili farizejové a učitelé zákona z různých měst Galileje a Judska a dokonce i z Jeruzaléma. Posadili se kolem něho a naslouchali mu. I zde mu dal Bůh moc k uzdravování. 18 Nějací lidé přinesli na nosítkách ochrnutého muže. Chtěli ho vnést dveřmi a položit před Ježíše, ale bylo tam tolik lidí, že nemohli projít. Vystoupili tedy na střechu

a otvorem spustili nemocného i s lehátkem přímo družinou, když měli hlad? 4 Jak vešel do svatyně, před něho. Když **20** Ježíš viděl, kolik důvěry v něho vzal tam posvátné chleby, jedl je a podělil jimi i své mají, řekl: „Příteli, tvoje hřichy jsou ti odpuštěny.“ **21** druhý? Posvátné chleby přece smějí jíst jen kněží. Učitelé zákona a farizejové uvažovali: „Jak se může **5** A pak, Syn člověka je i pánem soboty.“ **6** Jinou opovážit něco takového říci? To je přece rouchání. sobotu šel Ježíš kázat do synagogy. Byl tam člověk, Nikdo jiný než Bůh nemůže odpouštět hřichy!“ **22** který měl pravou ruku ochrnutou. **7** Farizejové a Ježíš dobrě věděl, co si myslí, a proto řekl: „To vám učitelé zákona čekali, zdali se Ježíš odváží v sobotu vadí? **23** Co je snažíš? Zvěstovat člověku odpuštění toho muže uzdravit. Chtěli mít totiž záminku, aby jeho hřichů, anebo ho uzdravit? **24** Přesvědčím vás, Ježíše mohli obžalovat. **8** On však dobrě znal jejich že Syn člověka má na zemi právo odpouštět hřichy.“ zámery, a přesto toho člověka s ochrnutou rukou Obrátil se k ochrnutému se slovy: „Vstaň, vezmi si vyzval, aby přišel k němu. Muž poslechl. **9** Ježíš svoje lehátko a jdi domů!“ **25** A tak se stalo: před pak oslovil všechny přítomné: „Ptám se vás, má se očima všechn muž vstal, sbalil svou rohož, šel domů a podle zákona konat v sobotu dobro, nebo зло? Má se cestou hlasitě děkoval Bohu. **26** Celé shromáždění člověk zachránit, nebo nechat hynout?“ **10** Když nikdo bylo vzuřeno a lidé, plni svaté bázně, chválili Boha a neodpovídaly, řekl nemocnému: „Natáhni tu ruku!“ říkal: „Dnes jsme viděli neuvěřitelné věci.“ **27** Ježíš Muž poslechl a jeho pravice byla zdravá. **11** Ježíšovi šel dál. Cestou uviděl v celnicí výběrčího daní jménem protivníci, na nejvyšší míru podráždění, se domluvali, Levi a řekl mu: „Pojď, staň se mým následovníkem!“ co by se dalo proti Ježíšovi podniknout. **12** V těch **28** Levi nechal všechno, vstal a šel za Ježíšem. **29** dnech vystoupil Ježíš na horu, aby se modlil. Celou Doma pak vystrojil pro Ježíše a jeho žáky hostinu. noc hovořil s Bohem. **13** Když se rozdenilo, svolał Na ni pozval i mnoho svých dřívějších kolegů. **30** všechny svoje učedníky, které pak nazval apoštoly. To pohoršilo farizeje a učitele zákona, takže vytýkali **14** Byli to: Šimon, kterému dal nové jméno Petr, jeho učedníkům: „Proč jíte a pijete s lidmi, kterými každý bratr Ondřej, Jakub, Jan, Filip, Bartoloměj, **15** Matouš slušný člověk pohrdá?“ **31** Ježíš na to odpověděl: – původně výběrčí Levi, Tomáš, Jakub – syn Alfeův, „Lékaře nepotřebuji zdraví, ale nemocní. **32** Nepříšel Šimon – bývalý příslušník tajné organizace radikálů, jsem volat k pokání ty, kteří mají o sobě dobré **16** Juda – syn Jakubův a Jidáš Iškariotský, který mínění, ale hřišníky.“ **33** Někteří farizejové Ježíšovi později Ježíše zradili. **17** Když pak sestoupili na rovné předhazovali: „Janovi učedníci se často s postem prostranství, očekával je už veliký dav Ježíšových modlí a právě tak i naši žáci. Jak to tedy, že tvoji stoupenců i mnoho lidí z Jeruzaléma, z celého Judska hodují?“ **34** Ježíš odpověděl: „Je přrozené, aby se i z pobřežních měst Týru a Sidónu. **18** Příšli, aby svatebčané postili, když je ženich s nimi? **35** Však si poslechl jeho kázání a dali se uzdravit. Vylečil příjde chvíle, kdy ženicha odvedou, a pak bude tam celou řadu duševně chorých. **19** Lidé se ho vhodný čas k půstu.“ **36** Ještě přidal další přirovnání: chtěli alespoň dotknout, protože z něho vycházela „Nikdo si přece nevystříhne kus látky z nových šatů, uzdravující moc. **20** Ježíš se obrátil na své učedníky aby si jím vyspravil starý oděv. Zničil by si tak šaty a řekl: „Radujte se, vy chudí, protože vám bude patřit nové a na starých šatech by se záplata srazila a díra Boží království. **21** Radujte se, kdo ted' hladovité, by byla ještě větší. **37** Nikdo také nebude nalévat protože Bůh vás nasytí. Radujte se i vy, kdo ted' víno do starých kožených měchů, protože kvasící pláchte, protože jednou se budete smát. **22** Radujte víno by staré měchy roztrhalo, a tak by obojí přišlo se, když vás budou nenávidět, vyženou jako prašivé nazmar. **38** Proto mladé víno patří do nových měchů. a pošpiní vaše jména, protože se hlásíte k Synu **39** Vás ovšem znepokojuje moje poselství. Jako mladé člověka. **23** Radujte se a prozpěvujte si, protože víno nesnesou staré měchy, ani ono se nevtěsná do vás v nebi čeká velká odměna. Stejným způsobem vašich starých tradic a zvyklostí. Jste jako pijáci, kteří zacházeli jejich předkové s Božími proroky. **24** Ale si libují ve starém uleželém vínu.“

6 Jedné soboty procházel Ježíš a jeho učedníci obilným polem. Učedníci ulamovali klasy, vymílali je a zrní jedli. **2** Viděli to farizejové a pohoršovali se: „Co to děláte? Vždyť přece Boží zákon zakazuje v sobotu i takovou práci!“ **3** Ježíš odpověděl: „Nikdy jste nečetli o tom, co udělal král David se svou

proklínají, a modlete se za ty, kteří vám činí bezpráví. nesl, když otrok smrtelně onemocněl. 3 Důstojník se
29 Tomu, kdo tě uhodí do tváře, nastav i druhou. Tomu, doslechl o Ježíšovi a poslal k němu židovské starší
kdo ti bere kabát, přidej i košili. 30 Každému, kdo tě o s prosbou, aby přišel a otroka zachránil. 4 Ti se
něco prosí, dej, a jestliže tě někdo okradl, nevymáhej vydali za Ježíšem a naléhalo: „Ten muž si zaslouží
to zpátky. 31 Jak chcete, aby s vámi lidé jednali, tak s tvou pomoc. 5 Má rád nás národ a dokonce nám
nimi jednejte vy. 32 Jakou čekáte od Boha pochvalu, dal postavit synagogu.“ 6 Ježíš s nimi šel. Když už
když milujete jen ty, kteří milují vás? To uměj lídery, byli nedaleko jeho domu, poslal k němu důstojník
kteří se na Boha neptají. 33 Jestliže jednaté dobře své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se tolík,
jen s těmi, kteří se k vám chovají slušně, jaké uznání nezasloužím si, abys mne poctil svou návštěvou.
od Boha čekáte? 34 A myslíte, že Bůh ocení, když 7 Jako pohan jsem se ani neodvážil jít za tebou
půjčujete jenom těm, kteří vám to vzdycy vrátí? Tak osobně. Stačí, když řekneš slovo, a můj otrok se
to přece na světě chodí, že si lidé půjčují, jenom když určitě uzdraví. 8 Vždyť i já musím splnit rozkaz svých
mají jistotu, že o nic nepřijdou. Ale vy jednejte jinak. nadřízených a moji podřízení se musí zase podrobit
35 Milujte své nepřátele, konejte dobro, půjčujte a mým povelům. Řeknu-li vojákoví: „Jdi!“ tak jde, a
nevymáhejte zpět. Vždyť vás čeká bohatá odměna. Řeknu-li druhému: „Přijď!“ tak přijde. Poručím-li svému
Budete jednat jako Boží děti. 36 Vždyť Bůh je dobrý otrokovi: „Udělej totol! tedy to udělá.“ 9 Ježíš byl těmi
i k lidem neváděčným a zlým. Budte tedy velkorysi slovy velmi udiven a řekl svým průvodcům: „S tak
jako váš Otec. 37 Nesudte nikoho, a Bůh vás také velkou vírou jsem se nesetkal u žádného Žida.“ 10
nebude soudit. Nezavrhuje nikoho, a ani Bůh vás Když se poslové vrátili do domu římského důstojníka,
nezavrhně, odpouštějte, a Bůh vám také odpustí. 38 byl již otrok zdráv. 11 Brzy nato se Ježíš odebral
Dávejte ochotně, a Bůh vás zahrne svými dary. Bůh do města Naim. Jeho žáci a mnozí další lidé ho
neskrblí, ale dává vrchovatou míru. Jak tedy odměříte doprovázeli. 12 V blízkosti městské brány potkali
lidem, tak bude odměřeno i vám.“ 39 Ježíš použil pohrební průvod. Jedna vdova pochovávala svého
také několika přirovnání: „Slepec přece nepovede jediného syna. K pohřbu se sešlo hodně lidí. 13
slepého, vždyť by oba spadli do jámy. 40 Učedník Když Ježíš spatřil tu vduvu, bylo mu jí velice líto a
nezná tolík jako mistr; teprve když se vyučí, může řekl: „Neplač!“ 14 Pak přistoupil blíže, dotkl se már
se mu podobat. 41 Proč se staráš o pilinu v oku a zastavil průvod. „Mládenče, vstaň!“ zvolal. 15 Tu
svého bližního a polena ve svém oku si nevšímáš? se mrtvý posadil a promluvil. Tak Ježíš vrátil matce
42 Jak můžeš říkat svému bratrovi: „Dovol, odstraním syna. 16 Počáteční zděšení okolostojících vytrídala
ti pilinu z oka, a přehlížet poleno ve svém vlastním radost a začali chválit Boha: „Velký prorok přišel
oku? Pokrytče, nejprve si vyčisti své vlastní oko, a mezi nás! Bůh navštívil svůj lid.“ 17 Zpráva o této
teprve potom jasně uvidíš, co potřebuje tvůj bratr. 43 události se rozšířila po celém Judsku a okolí. 18 O
Štěpovaný strom nerodí plané ovoce a žádný planý tom všem vyprávěli učedníci Jana Křtitele svému
strom nenese ušlechtile ovoce. 44 Jakost stromu se učitel. 19 Jan poslal dva z nich za Ježíšem, aby se
pozná podle ovoce, které dává. Z trn se neskřízejí zeptali: „Jsi Mesiáš, anebo máme čekat ještě někoho
fíky ani z bodláku hrozny. 45 Člověk je schopen konat jiného!“ 20 Když přišli s tou otázkou, Ježíš právě
skutečné dobro jen tehdy, je-li jeho srdce plné dobra. uzdravoval nemocné, všeljak postižené, osvobozoval
Když je však jeho srdce naplněno zlem, šíří jenom zlo. spoutané duševními nemocemi, mnohým slepým
Čím srdce naplněno, tím ústa přetékají. 46 Proč mi vracej zrak. 22 Poslům odpověděl: „Jděte zpět k
stále říkáte: Pane, Pane, a neděláte, co vám říkám? Janovi a řekněte mu, co jste viděli a slyšeli: slepí
47 Každý, kdo ke mně přichází a naslouchá tomu, co vidí, chromí chodí, hluší slyší, mrtví ožívají a těm,
říkám, a řídí se podle toho, podobá se člověku, který kteří nic nemají, nabízí Bůh podíl ve svém království.
začal stavět dům a vykopal základy hluboko ve skále. 23 Šťasten je každý, kdo mne neodmítne.“ 24 Když
Když se přihnalova povodeň, dům se ani nepohnul, poslové odešli, začal Ježíš mluvit ke shromážděným
protože měl dobré základy. 49 Každý, kdo mě slyší, lidem o Janu Křtiteli: „Když jste chodili za mužem,
ale neřídí se podle toho, podobá se člověku, který si kteří strávil život v pustinách, koho jste očekávali?
vystavěl dům bez základů: dům smetla povodeň.“

7 Když Ježíš skončil kázání k lidem, šel do Kafarnaum. 2 Tam žil jeden římský důstojník, který vlastnil otroka. Velice si ho cenil, a proto těžce

vidět člověka v přepychových šatech? Takoví jsou jen v palácích. 26 Chtěli jste slyšet proroka? Ano, poznali jste někoho ještě většího než proroka. 27 Jan je ten, o němž je napsáno: „Posílám svého posla před

tebou, aby ti připravil cestu.²⁸ Jan dostał nejvyšší úkol ze všech lidí: oznámit, že Kristus přichází! A k vesnici a všude kázal radostnou zvěst, že Boží přece i ten nejnepatrnejší, kdo se dočkal a uvěřil, byl království přichází. Dopravázel ho jeho dvanáct poctění více než Jan. ²⁹ Víte, že Janovi posluchači – učedníků a některé ženy, které zbavil démonů a byli mezi nimi i lidé s všelikou pověstí – přijali uzdravil z různých nemoci. Byly to: Marie Magdaléna, Jana jako Božího posla a dali se proto od něho kterou osvobodili od naprosté posedlosti, z Jana – pokřtíti. ³⁰ Farizejové a znalci zákona však Janův žena Herodova správce Chuzy, Zuzana a mnohé křest odmítli, protože nepochopili, že i oni potřebují jiné, které je ze svých prostředků podporovaly. ³¹ Boží odpusťtení.“ ³² Ježíš pokračoval: „Komu se tak jednou se okolo Ježíše shromáždilo mnoho lidí ze podobají? ³³ Jsou nespokojení a náladoví jako děti, všech koutů. Vyprávěl jim totiž podobenství: ³⁴ „Vysel které si hrají na návsi chvíli na svatbu, chvíli na rolník na pole, aby rozséval. Jak rozséval, padlo pohřeb a vzájemně si vyčítají: „Pískali jsme vám, a vy některé zrno na cestu, kde je bud' zašlapali lidé, jste netancovali. A pak jsme vám zase smutně zpívali, nebo sezobali ptáci. ³⁵ Jiné padlo na skalnatou půdu, a vy jste neplakali.“ ³⁶ Když se Jan Křtitel postil a nepil výklíčilo sice, ale pro nedostatek vláhy uschllo. ³⁷ víno, říkali jste, že je fanatic, ³⁸ a když Syn člověka jí I do trní některé zapadlo, trní je však přerostlo a a pije, říkáte pohrdlivě: „Podívejte se na toho žrouta a udusilo. ³⁹ Pouze v připravené půdě se zrno trvale pijana, který se přátele i se zrádci národa a s kdejakou uchytílo a vyhnalo do plních klasů, v jakých bývá i sebrankou.“ ⁴⁰ Ale kdo přijme Boží moudrost, ten na sto zrnek.“ Když dovyprávěl, řekl: „Slyšeli jste – tomu porozumí.“ ⁴¹ Jeden farizej pozval Ježíše na přemýšlejte!“ ⁴² Později se ho učedníci ptali, co to oběd. Ten přišel a stoloval s ním. ⁴³ V tom městě podobenství znamená. ⁴⁴ Ježíš odpověděl: „Bůh vám žila také žena, která měla špatnou pověst. Když doprává, abyste porozuměli jeho záměru se světem. slyšela, že Ježíš je na návštěvě u farizeje Šimona, Ostatním jsou dána podobenství: vidí, a přece mnozí vzala alabastrovou nádobku s drahocenným vonným olejem a šla tam. ⁴⁵ Poklekl k Ježíšovým nohám, nic. ⁴⁶ Tomu podobenství je třeba rozumět takto: Zrno smáčela mu je slzami, utírala svými vlasy, líbalu je je Boží řeč k lidem. ⁴⁷ U mnohých se mu daří tak jako a potírala vonným olejem. ⁴⁸ Když to viděl farizej, zrnu, které padlo na cestu. Ti Boží slovo vyslechnou, který Ježíše pozval, myslí si: „Kdyby to byl prorok, a pak přichází dábel a to, co slyšeli, jim ze srdce věděl by, co je to za ženu, a nedovolil by, aby se sebere, jen aby neuvěřili a nebyli zachráněni. ⁴⁹ U ho taková hříšnice vůbec dotkla.“ ⁵⁰ Tu ho Ježíš těch druhých se daří slovu jako zrnu, které padlo na oslovil: „Rád bych se tě, Šimone, na něco zeptal.“ skalnatou půdu. Ti Boží slovo vyslechnou, radostně „Prosím, jen mluv,“ řekl Šimon. ⁵¹ „Jeden věřitel měl je přijmou, ale nedovolí, aby v jejich životě zapustilo dva dlužníky. První mu byl dlužen pět set stříbrných, kořeny. Nějakou dobu vydrží věřit, ale když přijdou druhý padesát. ⁵² Když však ani jeden z nich nemohl zkoušky, odpadnou. ⁵³ U jiných je to jako se zrnm, zaplatit, věřitel odpustil dluh oběma. Co myslíš, který z které padlo do trní. Ti rozumějí Božímu slovu, ale nich ho bude mít víc rád?“ ⁵⁴ Šimon odpověděl: „Mám nedozraje v nich a nepřinese užitek; každodenní za to, že ten, kterému více prominul.“ „Správně,“ starosti, snaha něco vlastnit a honba za požitky je řekl Ježíš. ⁵⁵ Pak ukázal na ženu u svých nohou udusí. ⁵⁶ A konečně u některých je to jako se zrnm, a povíděl Šimonovi: „Podívej se na tu ženu. Přišel které padlo do úrodné půdy. Ti slyší rádi Boží slovo, jsem do tvého domu a ty jsi mi nedal umýt nohy, opatruj je v připraveném srdci a upřímně mu věří. Ti jak je zvykem; tato žena mi je umyla svými slzami pak přináší trvalý užitek. ⁵⁷ Nikdo nerozsvěcuje a vytřela svými vlasy. ⁵⁸ Na uvítanou jsi mne jako svíci proto, aby ji přikryl nádobou nebo strčil pod hostitel nepolibil, ale tato žena mi neprestává líbat postel, ale proto, aby ji postavil na svícen. Jenom nohy. ⁵⁹ Nepořel jsi mi hlavu olejem, ale tato žena tak posvíti na cestu těm, kdo vcházejí. ⁶⁰ Všechno, nelitovala drahocenného oleje na mé nohy. ⁶¹ Je to co je skryté, bude jednou vyneseno na světlo a vše, jako s těmi dlužníky: velký hřich je jí odpuštěn a to se co se úzkostlivě tájí, vyjde najevo. ⁶² Zamyslete se projevuje na lásce, kterou mi prokazuje. Kdo si myslí, nad tím, jak nasloucháte Božímu slovu! Kdo je bere že odpusťení nepotřebuje, pak málo miluje.“ ⁶³ Potom vážně, porozumí víc a víc, ale kdo je bere na lehkou se obrátil k ženě: „Tvoje hřichy jsou ti odpuštěny.“ ⁶⁴ váhu, přijde nakonec i o to, co si myslí, že má!“ ⁶⁵ Když si ostatní hosté říkali mezi sebou: „Co je to za Ježíšova matka a jeho bratři pro ně přišli, ale nemohli člověka, že si troufá odpouštět hřichy?“ ⁶⁶ uklidnil ji: se k němu dostat pro nával lidí. ⁶⁷ Lidé mu oznámili: „Tvoje vira tě zachránila, jdi pokojně domů.“ ⁶⁸ Tvoje matka a tvoji bratři stojí venku a chtějí ti něco

říci.“ 21 Ježíš jím odpověděl: „Moje matka a moji bratři ačkoliv nechala u lékařů již celé své jméní, nikomu se jsou ti, kteří slyší Boží slovo a řídí se podle něho.“ 22 nepodařilo ji uzdravit. 44 Ta se zezadu dotkla trásní Jednoho dne nastoupil Ježíš se svými učedníky na Ježíšova pláště a hned ucítila, že její nemoc přestala. lod’ a řekl jím: „Přeplavíme se na druhý břeh jezera.“ 45 Ježíš se zeptal: „Kdo se mne to dotkl?“ Nikdo se 23 Cestou usnul. Vtom se na jezero přihnalá větrná nepřiznával a Petr řekl: „Pane, vždyť je kolem tebe bouře. Vlny se vysoko zvedaly, lod’ se plnila vodou a tolik lidí a ti se na tebe tlačí.“ 46 Ježíš na tom však hrozilo, že se potopí. 24 Učedníci Ježíše vzbudili a trval: „Někdo se mne úmyslně dotkl, pocítíl jsem, že volali: „Pane, Pane, utopíme se!“ Ježíš vstal, poručil ze mne vyšla síla.“ 47 Když žena viděla, že se to větru a utíšil vlny. 25 V nastalém tichu se zeptal nedá tajit, přišla celá rozechvělá k Ježíši a padla na učedníků: „Kde zůstala vaše víra?“ Byli celí vyděšení kolena. Přede všemi lidmi mu vyprávěla, proč se ho a udívení a říkali si mezi sebou: „Kdo to jen může být, dotkla a že se v tom okamžiku uzdravila. 48 Ježíš jí že ho i vítr a vlny poslouchají?“ 26 Plavili se dále do řekl: „Tvoje víra tě uzdravila. Jdi pokojně domů.“ 49 gerasenského kraje, který leží na protějším břehu než Zatímco Ježíš mluvil, přišel kdosi k Jairovi a sděloval Galilea. 27 Sotva Ježíš vystoupil na břeh, přiběhl k mu: „Tvoje dcera zemřela, už Ježíše neobtěžuj.“ 50 němu muž z Gerasy, posedlý démony. Již delší dobu Ježíš to slyšel a řekl: „Neboj se, jen věř a tvoje dcerka pobíhal nahý, potloukal se bez domova a přespával v bude zachráněna.“ 51 Když došli k Jairovu domu, prázdných skalních hrobec. 28 Když uviděl Ježíše, vzal s sebou Ježíš dovnitř jen Petra, Jana, Jakuba a zaječel, vrhl se před ním na zem a křičel: „Co ode rodice dívenky. 52 Tam už nad ní všichni plakali a mne chceš, Ježíši, synu Nejvyššího Boha? Nech naříkali. Ježíš řekl: „Neplače, vždyť neumřela, ale mne na pokoj!“ 29 Ježíš přikázal démonu, aby toho spí.“ 53 Hořce se mu vysmáli, protože věděli, že muže opustil; záchvaty jej totíž týraly už dlouhou dívka skutečně zemřela. Ježíš všechny poslal ven, 54 dobu. Lidé ho svazovali na rukou řetězy, na nohy vzal ji za ruku a zvolal: „Dítě, vstaň!“ 55 A ona hned mu nasazovali okovy, ale on měl takovou sílu, že začala dýchat a vstala. Nařídil, aby jí dali něco k jídlu. všechno zpřetrhal. Pak se skryval v pustinách. 30 56 Rodičů se zmocnil úžas a radost. Ježíš jim však Ježíš se ho zeptal: „Kdo vlastně jsi?“ On odpověděl: nařídil, aby nikomu nevyprávěli, co se stalo.

„Nás je spousta.“ Byl totíž posedlý mnoha démony.

31 Nešťastník ted’ za ně prosil Ježíše, aby je úplně nezničil. (Abyssos g12) 32 Vybrali si stádo veprů, které se páslo nedaleko na stráni. Když Ježíš dovolil, 33 démoni opustili muže a zmocnili se veprů. Stádo se splašilo a hnalo se po srázu rovnou do jezera, kde utonulo. 34 Když to viděli pasáci veprů, utekli a ve městě i na vesnicích vyprávěli, co se stalo. 35 Lidé se chtěli na vlastní oči přesvědčit a přišli k Ježíši. U jeho nohou seděl onen muž uzdravený a oblečený. Bylo na něm jasně znát, že má zdravý rozum. Nejvíce lidmi otřásllo vyprávění očitých svědků, jakým způsobem byl ten člověk uzdraven. 37 Zmocnil se jich takový strach, že prosili Ježíše, aby jejich krajinu opustil. A tak vstoupil na lod’ a plavil se zpět. 38 Muž, kterého Ježíš uzdravil, prosil, aby ho vzal s sebou. Ježíš odmítl a rozloučil se s ním se slovy: 39 „Jdi domů a vypravuj, jak velké věci s tebou Bůh učinil.“ Muž poslechl, odešel a všude vyprávěl, jaké dobrodílné mu Ježíš prokázal. 40 Na druhém břehu zatím čekal na Ježíšův návrat zástup lidí. 41 Byl mezi nimi také představený synagogy Jairus. Padl Ježíšovi k nohám a prosil, aby šel k němu, 42 že jeho jediná, dvanáctiletá dcerka umírá. Cestou se na Ježíše tlačili lidé ze všech stran. 43 Byla tam i jedna žena, která již dvanáct let trpěla krvácením, a

9 Ježíš svolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad všemi démony a nemocemi. 2 Poslal je, aby uzdravovali a oznamovali, že Boží království je zde.

3 Řekl jim: „Nic si s sebou na cestu neberte, ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani peníze, ani náhradní šaty.

4 Kde vám poskytnou přístřeší, tam nějakou dobu zůstaňte a odtamtud vycházejte ke svým úkolům. 5

Jestliže vás někde nepřijmou, nevnučujte se, odejděte a setřeste před nimi i prach se svých opánek, abyste je tak varovali před Božím hněvem.“ 6 Učedníci se vypravili na cestu a chodili od vesnice k vesnici. Všude kázali radostnou zvěst o spásce a uzdravovali.

7 Všechno, co Ježíš kázal a činil, se doneslo až k vlaďci Galileje Herodovi. Nevěděl dobře, co si o tom má myslit. Někteří tvrdili, že to Jan Křtitel, kterého dal Herodes popravit, vstal z mrtvých. 8 Jiní se domnívali,

že se znovu ukázel prorok Elijáš, další usuzovali, že vstal z mrtvých některý ze starých proroků. 9

Herodes říkal: „Jana Křtitela jsem přece dal popravit, kdo je tedy ten muž, o kterém slyším tak zvláštní věci?“ Proto si velice práli Ježíše poznat. 10 Učedníci se vrátili k Ježíšovi a vypravovali mu o všem, co vykonali. Odebral se s nimi na odlehle místo v okolí

města Betsaidy. 11 Jakmile se však lidé dozvěděli, kam šel, vypravili se za ním. Ježíš je neodmítl, ale

znovu kázel o Božím království a uzdravoval ty, kteří nedorekl, když je zahalil oblak. To je naplnilo bázní. to potřebovali. 12 Začalo se stmívat. Učedníci za ním 35 Z oblaku se ozval hlas: „Toto je můj vyvolený Syn, přišli a říkali: „Propust' už lidí, at' se mohou rozejít toho poslouchejte!“ 36 Po tom všem zůstal na hoře do okolních vesnic a dvorců, aby si sehnali něco k Ježíš zase jen se svými učedníky. O tom, co zde jídla a mohli tam přenocovat; tady v té pustině nic učedníci prožili, zatím nikomu nevyprávěli. 37 Když nesezenou.“ 13 Ježíš jim řekl: „Tak jim dejte najist vy.“ příštího dne sestupovali z hory, vyšel jim naproti velký Podivili se: „My? Vždyť máme jen pět chlebů a dvě zástup lidí. 38 Z davu začal na Ježíše volat jeden ryby a jen mužů je tu asi pět tisíc. Ledaže bychom muž: „Pane, prosím tě, ujmí se mého syna. Mám jen my sami šli a něco pro ně nakoupili.“ Ježíš nato jeho. 39 Zmocňuje se ho démon, můj syn pak křičí, u řekl svým učedníkům: „Rozsadte je do skupin asi po úst má pěnu a je celý zkroucený. Ten záchvat trvá padesáti.“ 15 Tak se stalo. 16 Potom vzal Ježíš těch dlouho a nesnadno ho přechází, strašně ho to týrá. pět chlebů a ty dvě ryby a poděkoval za ně Bohu. 40 Prosil jsem tvoje učedníky, aby mi syna uzdravili, Pak lámal ty pokrmy a podával svým učedníkům, aby ale nepodařilo se jim to.“ 41 Ježíš na to řekl: „Vý je předkládali lidem. 17 Všichni se dosyta najedli. ale napínače moji trpělivost. Jak dlouho vám to bude Nakonec učedníci ještě sesbírali dvanáct koší zbytků. ještě trvat než uvěříte? Přived' sem svého syna!“ 42 18 Jednou se Ježíš odebral se svými učedníky na Než však k němu chlapec došel, padl k zemi v novém odlehle místu k modlitbám. Otákal se jich: „Za koho záchvatu. Ježíš démona vyhnal, chlapce uzdravil a mě vlastně lidé považují?“ 19 Odpověděli mu: „Některé předal ho otci. 43 Všichni byli tím jasným projevem za Jana Křtitele, jiní za Elijáše, anebo za některého Boží moci ohromení. Lidé se ještě obdivovali Ježíšovu z dávných proroků, který vstal z mrtvých.“ 20 A tu skutku, ale on se obrátil na své učedníky: 44 „Ted' mne jim Ježíš položil přímou otázku. „A za koho mě máte obdivují, ale uvidíte, co se mnou jednou provedou.“ vy?“ Petr odpověděl: „Ty jsi ten Boží Syn, Mesiáš.“ 45 To ovšem učedníci tenkrát nechápali, ale neovázavili 21 Ježíš svým učedníkům kladl na srdce, aby o tom se ho zeptat. 46 Jednou se učedníci začali dohadovat, zatím nehovořili. 22 A dodal: „Syn člověka musí kdo z nich je nejvýznamnější. 47 Ježíš to postřehl, ještě mnoho vytrpěl. Starší, přední kněží a učitelé postavil před ně dítě a 48 řekl: „Podle toho, jak se zákona ho odsoudí, bude zabít, ale třetí den vstane z chováte k nejmenším, se dá usoudit, jaký vztah máte mrtvých.“ 23 Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, ke mně, a tak ukazujete svůj postoj k Bohu, který přestaň myslit na sebe, den za dnem nes svůj kříž a mne poslat. Ten nejpokornější mezi vámi je v Božích následuj mne. 24 Kdo chce žít podle sebe, promarní očích největší.“ 49 Ještě se ozval Jan: „Pane, viděli svůj život, ale kdo mi svěří celý svůj život, zachrání ho jsme člověka, který ve tvém jméně vyháněl démony. pro věčnost. 25 Co by z toho člověk měl, kdyby získal Snažili jsme se mu v tom zabránit, protože s námi třeba celý svět, ale prohrál věčnost? 26 Kdo se ke nechodí.“ 50 Ježíš odpověděl: „Jen ho nechte, kdo mně nezná a za má slova se stydí, za toho se budu není proti nám, je s námi.“ 51 Přiblížil se čas, kdy jednou stydět i já, až znovu přijdu v plné slávě Boha měl Ježíš zemřít, a tak nastoupit cestu vzhůru k Otci a v doprovodu andělů. 27 Můžete se spolehnout, Bohu. Uvědomil si, že proto musí do Jeruzaléma. že někteří z vás nezemřou dříve, dokud neuvidí 52 Na cestě přes samařské území poslal napřed rozmach Božího království na zemi.“ 28 Asi za týden učedníky, aby vyjednali nocleh v jedné vesnici. 53 po této rozmluvě vystoupil Ježíš s Petrem, Jakubem Tamní obyvatelé však Židy a Jeruzalém nenáviděli a a Janem na jednu horu, aby se tam modlili. 29 Během nepřijali tedy Ježíše. 54 Jakuba a Jana to rozhněvalo modlitby se proměnil výraz Ježíšovy tváře a také jeho a řekli: „Pane, nemáme na ně svolat oheň z nebe, šat oslnivě zbělel. 30 Pojednou se tam objevili dva jako to kdysi udělal Elijáš? At' ta vesnice shoří!“ muži nadzemského vzhledu – byl to Mojžíš a Elijáš. 55 Ježíš to rozhodně odmítl: „Jak vás může něco Hovořili s Ježíšem o údalostech, které ho čekají v takového napadnout? Jako byste ani nebyli moji Jeruzalémě – o závěru jeho pozemského života a učedníci. 56 Syn člověka přece nepřišel lidské životy jeho odchodu k Otci. 32 Petra a jeho druhy však měřit, ale zachraňovat.“ Šli tedy do jiné vesnice. 57 přemohl spánek. Když procitli, uviděli Ježíše zářícího Cestou mu řekl jeden muž: „Pane, jsem připraven tě nebeským jasem a ty dva muže vedle něho. 33 Když kamkoliv následovat.“ 58 Ježíš ho však upozornil: se pak proroci chtěli vzdálit, řekl Petr Ježíšovi: „Jak „Lišky mají své nory, ptáci hnizda, ale já často nevím, je nám tu dobře, Pane! Co kdybychom tu postavili kam se večer uložím.“ 59 Jiného muže vyzval: „Pojď tři přístrešky: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden se mnou! Ale on váhal a vymluoval se: „Dovol mi Elijášovi?“ Nevěděl dobře, co mluví. 34 Ještě to ani nejprve pochovat mého otce.“ 60 Ježíš řekl: „Poslední

službu mrtvým může vykonat kdokoliv, ale ty neotálej a kaž o Božím království, o záchraně člověka pro věčnost.“ **61** A ještě jiný řekl Ježíš: „Chci jít s tebou, ale dovol, abych se nejprve doma pořádně rozloučil.“ **62** Ježíš mu řekl: „Chce-li oráč vyarat rovnou brázdu, nemůže se ohlížet nazpátek. Kdo není ochoten jít hned, není způsobilý pro Boží království.“

10 Ježíš vybral ještě jiných sedmdesát svých hásledovníků a poslal je ve dvojicích napřed do míst, která chtěl později sám navštívit. **2** Řekl jim: „Úroda je bohatá, ale ženců je málo. Proste Boha, ať pošle dělníky na svoji sklizeň. **3** Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. **4** Neberte s sebou žádnou peněženku, ani mošnu, ani náhradní obuv. Nemarněte čas zbytečným povídáním. **5** Do kteréhokoliv domu vejďete, pozdravte je přáním pokoje. **6** Přijmou-li vás přátelsky, usídlí se skutečně v tom domě pokoj, který jste jim přáli. Odmítňou-li vás, vám pokoj zůstane, a oni ho budou postrádat. **7** Tam, kde vás přijmou, zůstaňte potřebnou dobu a nerozpakujte se přijmout jejich pohostinnost, protože dělník má právo na svou mzdu. **8** V tom místě uzdravujte nemocné a hlasejte, že docela nabízík je Boží moc a milosrdenství, že Kristus je zde. **10** Tam, kde vás nepřijmou, vyjděte do ulic a řekněte: **11** „Nechceme od vás nic, i ten váš prach se těsňáme ze svých nohou. Vezměte však na vědomí, že i k vám přichází Kristus, a protože ho odmítáte, čeká vás Boží soud. **12** Budete na tom hůř než lidé ze Sodomy, kteří neměli takovou příležitost jako vy.“ **13** Pak Ježíš začal hovořit o galilejských městech, kde mu tak mnozí neuvěřili: „Běda ti, Korozaim, běda ti, Betsaido! **14** Kdyby se v pohanských městech Týru a Sidónu děly takové zázraky jako u vás, dávno by činili pokání ze všeho zlého, kterého se kdy dopustili. A tak Týru a Sidónu bude v den posledního soudu snesitelnější než vám. **15** Poroste až do nebe tvá pýcha, Kafarnaum? Tvůj pád bude veliký!“ (**Hadēs g86**) **16** Potom učedníkům ještě dodal: „Kdo vám bude naslouchat, naslouchá mně, kdo vám pohrdne, pohrdá i mnou. A kdo mne odmítne, odmítne toho, který mne poslal – samého Boha!“ **17** Později se těch sedmdesát učedníků vrátilo s radostnými zprávami: „Pane, dařilo se nám vyhnat i démony, když jsme vyslovili tvé jméno.“ **18** Ježíš řekl: „Mám před očima satanovu konečnou porážku. **19** Už teď vám dávám moc zašlapávat síly tohoto nepřitele, jako když člověk hubí jedovaté hady a štíry. Nebojte se jich, neuškodí vám. **20** Z toho se však neradujte, že se vám mocnosti zla podrobují, ale radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“ **21** Boží Duch

naplnil Ježíše v té chvíli velkou radostí, takže se modlil: „Děkuji ti, Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl před učenými a rozumáři tyto skutečnosti a odkrýváš je dětsky prostým lidem. Ano, Otče, tak se ti to líbí. **22** Všechno jsi mi svěřil; jen ty víš, kdo jsem já, a já vím, kdo jsi ty. Nikdo není schopen tě pochopit, pokud mu to neobjasním.“ **23** Pak se obrátil na své učedníky a řekl jim: „Radujte se, že to všechno smíte vidět na vlastní oči. **24** Mnozí proroci a králové si přáli vidět a slyšet, co vy ted' spoluprožíváte, ale nebylo jim to dánno.“ **25** Jeden z učitelů zákona chtěl přivést Ježíše do úzkých a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych si zajistil věčný život?“ (**aiōnios g166**) **26** Ježíš mu odpověděl otázkou: „Co o tom říká Mojžíšův zákon? Co tam čteš?“ **27** Muž na to uvedl slova ze zákona: „Miluj Pána Boha z celého srdce, z celé duše, vší silou a celým rozumem a svého blížního miluj tak, jako miluješ sebe.“ **28** „Správně,“ řekl Ježíš, „říd' se podle toho a přijdeš do nebe.“ **29** Učitel zákona se však nechtěl tak lehce vzdát, a proto se ještě zeptal: „Ale kdo je můj bližní?“ **30** Na to mu Ježíš vyprávěl následující příběh: „Jeden muž se vydal z Jeruzaléma do Jericha. Cestou ho přepadli lupiči, okradli, zbilí a polomrtvého nechali ležet. **31** Šel kolem kněz, uviděl zraněného, ale vyhnul se mu. **32** I jeden chrámový sluha šel okolo, ale ani ten mu neposkytl pomoc. **33** Nakonec přišel jeden muž ze Samaří. Když uviděl zraněného, bylo mu ho lito. **34** Zapomněl na starou nenávist mezi Židy a Samařany, ošetřil přepadeného a ovázal mu rány. Pak ho posadil na svého mezka, zavezl do hostince a tam o něho pečoval. **35** Druhého dne dal hostinskému dva stříbrnáky s prosbou: „Věnuj mu potřebnou péci, a kdyby tě to stálo víc, než jsem ti dal, vyrovnám se s tebou, až pojedu zpátky.“ **36** „Co myslíš,“ zeptal se Ježíš, „který z těch tří se zachoval k tomu přepadenému jako bližní?“ **37** Učitel zákona odpověděl: „Ten, který mu pomohl.“ Ježíš na to řekl: „Jdi a jednej také tak.“ **38** Ježíš s učedníky pokračoval v cestě. V jedné vesnici je do svého domu pozvala žena jménem Marta. **39** Její sestra Marie se posadila a pozorně naslouchala Ježíšovým slovům. **40** Marta měla zatím plné ruce práce s pohoštěním. Za chvíli přišla k Ježíšovi s výčítkou: „Pane, nevidíš, co mám práce, a že Marie si jen tak sedí? Pošli ji, ať mi pomůže!“ **41** Ježíš jí odpověděl: „Milá Marto, ty se moc staráš a příliš se namáháš pro věci, které za to nestojí. **42** Člověk potřebuje jen málo. Doopravdy vlastně jen jedno. Marie to pochopila a to jí nikdo nevezme.“

11 Jednou se Ježíš opět modlil o samotě. Když předmět svého zájmu. Když se mu to nedáří, vrací se skončil, požádal ho jeden z učedníků: „Pane, k člověku, kterého musel opustit. **25** Vidí-li, že dům – nauč nás, jak se máme modlit. Jan Křtitel tomu své srdce toho člověka – je sice čistý, vyzdovený, ale učedníky také učil.“ **2** Ježíš mu vyhověl: „Když se prázdný, **26** pozve si sedm jiných společníků, horších modlite, říkejte: Nás nebeský Otče, vzdávámé čest než je sám, a usídli se tam. S takovým člověkem je tvému svatému jménu. Ujmí se vlády, at' se děje to pak horší než na začátku.“ **27** Když domluvil, jedna všechno podle tvé vůle jak v nebi, tak i na zemi. **3** Dej žena zvolala: „Šťastná ta žena, která tě porodila a nám chléb i dnes **4** a odpust' nám naše provinění, tak odkojila.“ **28** Ježíš na to řekl: „Šťastnější jsou ti, kteří jako my odpouštíme těm, kteří nám ubližují. Chraň slyší Boží slovo a žij podle něho.“ **29** Lidé se scházeli nás před pokušením a vysvobod' nás z moci zlého. u Ježíše a on k nim začal mluvit: „Jak jsou dnešní lidé Amen.“ **5** Dále řekl svým učedníkům: „Představte si, zaslepení! Domáhají se na Bohu nějakého důkazu, že někdo z vás má přitele a o půlnoci u něj zaklepé ale nedostanou ho. **30** Niniští neviděli od Jonáše se žádostí: „Prosím tě, půjč mi tři chleby, **6** dostal žádné zázraky, ale uvěřili, že jeho ústy mluví Bůh. jsem nenadálou návštěvu a nemám jí co podat k Tak i já mám být pro vás dostatečným důkazem. jídlu.“ **7** Přítel neotevře a nevlídně odpoví: „Dej mi **31** Královna ze Sáby neváhala podniknout dalekou pokoj! Nevidíš, že je zamčeno, všichni jsme v posteli cestu, aby poznala Šalomounovu moudrost. A proto a děti spí? Ted' ti přece nebudu něco dávat!“ **8** Napřed ona bude jednou soudit tuto generaci pro lhotejnou, odmítá, ale nakonec určitě vyhoví, když se žádající se kterou se staví k moudrosti, jež převyšuje moudrost nenechá odradit, ale buší a vytrvale prosí. **9** Podobně Šalomounovu. **32** A tak v den posledního soudu je tomu i s modlitbami. Proste vytrvale, a bude vám obyvatele Ninive obviní lidi dnešní doby, protože oni dánou, hledejte bez přestání, a naleznete, tlucte znovu tenkrát litovali svých zlých činů, když jim Jonáš kázal, a znovu, a bude vám otevřeno. **10** Protože, kdo a tady je přece kdosi větší, než byl Jonáš. **33** Žádný prosí, obdrží; kdo hledá, nalezne; kdo klepe, bude nerozsvítí lampu proto, aby ji strčil do kouta anebo mu otevřeno. **11** Je snad mezi vámi takový otec, který pod kbelík, ale postaví ji tak, aby všem, kdo chtějí by dal svému synovi kámen, kdyby prosil o chléb, vejít, svítila. **34** Světlo vstupuje do člověka okem. Je-li nebo by mu dal hada, kdyby prosil o rybu, **12** či snad oko zdravé a čisté, pronikne světlo do celé bytosti; jedovatého štíra místo vajec? **13** Vy, hříšní lidé, nikdy je-li zalednené špínou, je celý člověk ve tmě. **35** Dej nedáte dětem, co by jim uškodilo. Tím spíše váš tedy pozor, aby to světlo, které jsi už obdržel, nebylo nebeský Otec vyslyší vaše vytrvalé modlitby. Usměrní zastíněno. **36** Budeš-li naplněn vnitřním světlem a vaše přání a dá to, co vám skutečně prospívá.“ **14** nebude-li v tobě žádného tmavého koutu, pak celý Jednou Ježíš vysvobodil člověka ze zajetí němoty. tvůj život bude svítit, jako bys stál v plné záři lampy.“ Když lidé slyšeli, že němý mluví, divili se. **15** Některé **37** Když Ježíš domluvil, pozval ho jeden farizej k sobě však říkal: „To máte tak: Zlí duchové ho poslouchají, na oběd. Ježíš přišel a posadil se za stůl. Vynechal protože mu kníže démonů propůjčil moc.“ **16** Jiní obřadné omytí rukou a to nemile překvapilo hostitele. ho chtěli vyzkoušet a žádali ho, aby nějak prokázal **39** Ježíš mu řekl: „Vy, farizejové, omýváte nádobí svoje spojení s Bohem. **17** Ježíš však věděl, oč jim jen zvenku a vnitřku si nehledíte. A právě tak přes jde, a proto řekl: „Stát, v němž zuří občanská válka, všechno obřadné mytí je vaše nitro plné hrabivosti a je v nebezpečí zániku, a jsou-li v rodině neustálé špatnosti. **40** Vy zaslepenci! Bohu Stvořiteli patříme se hádky, nemá daleko k rozpadu. **18** Podle vás tedy vším, co jsme i co máme. **41** Chudým dejte všechno, bojuje satan sám proti sobě. **19** Ríkáte, že vyháním co máte v mísách, a pak i na vás bude všechno čisté. démony mocí satana. Ale co vaši léčitelé? Jakou **42** Běda vám, farizejové! Pečlivě odvadíte desátý mocí oni přemáhají nemoci? Na nich si ověřte, jak díl ze všeho, i z máty, heřmánku a každého koření, mne nesmyslně obviňujete. **20** Jestliže však skrze ale nejednáte spravedlivě a podle lásky k Bohu. Je mne pracuje Boží ruka, budete si jisti, že k vám už pěkné, že odvadíte desátky, ale to hlavní byste neměli přisko Boží království. **21** Střeží-li nějaký statný, dobré zanedbávat. **43** Běda vám, farizejové! Vyhledáváte ozbrojený muž svůj majetek, nemůže se mu nic stát, čestná místa v synagogách a vyžadujete, aby vás **22** ledaže by přišel někdo silnější, odzbrojil ho a lidé na ulicích uctivě zdravili. **44** Jste jako místo, kde majetku se zmocnil. **23** Kdo není se mnou, je proti je tajně zakopaná mrtvola. Lidé tam klidně chodí mně. Kdo mi nepomáhá, maří moji práci. **24** Když a nevědí, jak nakažlivá hnilioba se tam skrývá.“ **45** se člověk rozhodne skončit se špatným životem, Ozval se jeden z učitelů zákona: „Mistře, to, co tu opouští ho vlastně duch nečistoty. Ten hledá jiný říkáš, uráží i nás.“ **46** Ježíš odpověděl: „Však ani s

vámi zákoníky to není lepší. Nakládáte lidem víc, než na léta po starosti a v klidu a pohodě si bude všechno mohou unést, ale sami s tím nehněte ani prstem. 47 Běda vám! Stavíte sice pomníky prorokům, které užívají noci zemřeš, a komu případně, co sis nahromadil?"¹ zabili vaši otcové, ale od svých předků se nijak 21 Ježíš uzavřel: „Tak se stane každému, kdo hromadí nelišíte. Bůh ve své prozřetelnosti věděl, že budete majetek a nestará se o to, co má věčnou hodnotu v pronásledovat a zabíjet jeho proroky a posly. 50 Na Božích očích.“ 22 Pak ještě řekl svým učedníkům: hlavu této generace padne vina za prolitou krev všech „Týká se to i Vás: Nedělejte si starosti, co budete jist, Božích mužů od Ábela až po posledního mučedníka pít a jaké šaty si pořídíte. 23 Život je víc než pokrm a pro Boží věc. Říkám vám, že vaše generace na sebe nápoj a tělo je důležitější než šaty. 24 Podívejte se na svolá trest. 52 Běda vám, učitelům zákona! Skryli Bůh je živí. Pro něho máte větší cenu než ptáci! 25 Sami jste neveslali a překázíte těm, kdo by vejtí chtěli.“ Kdyby se někdo z vás sebevíc snažil, může povyrůst 53 Když domluvil, začali na něj farizejové a učitelé zákona zle dotírat a kladli mu záladné otázky, 54 aby třeba jen o jediný centimetr? 26 Když ani taková ho pro nějaký výrok mohli obžalovat.

12 Mezitím se shromázdily tisíce lidí. Bylo jich tolik, že se málem ušlapali. Ježíš však nejprve promluvil ke svým učedníkům: „Varujte se pokrytectví farizejů. Je jako kvas, který snadno pronikne těsto. 2 Nic se nedá navždy zatajit. 3 Všechno, co jste si řekli za tmy, bude jednou řečeno na denním světle. A co jste si šeptali za zavřenými dveřmi, bude voláno ze střech. 4 Jako přátelům vám radím: nebojte se těch, kteří mohou zabít jen tělo, ale víc vám udělat nemohou. 5 Jen toho se bojte, kdo má moc ukončit nejen časný život, ale rozhodnutí i o vaši věčnosti: Boha mějte v úctě! (Geenna g1067) 6 Jakou cenu má vrabec na vašem trhu? Pár haléřů. Vidíte, a ani na jednoho z nich Bůh nezapomene. Jak by tedy mohl zapomenout na vás? 7 On ví i to, kolik máte vlasů na hlavě. Proto se nebojte, vás si Bůh váží daleko víc než mnoha vrabců dohromady. 8 Říkám vám, kdo se ke mně hlásí před lidmi, toho jako Syn člověka zastoupím na posledním soudu. 9 Kdo mě však před lidmi zapře, k tomu se hlásit nebudu. 10 Kdo urazí Syna člověka, tomu může být odpuštěno. Ale kdo urazí Ducha svatého, který působí skrz mne, tomu odpuštěno nebude. 11 Až vás budou vyslychat před úřady a soudy, nestarejte se, co a jak byste měli mluvit, 12 protože Duch svatý vám to v té chvíli vnukne.“ 13 Jeden ze zástupu ho požádal: „Pane, řekni mému bratrovi, at' se se mnou spravedlivě rozdělí o dědictví.“ 14 Ježíš mu odpověděl: „Nejsem tu na to, abych rozsuzoval vaše spory.“ 15 Všem potom řekl: „Varujte se chamativosti. Vždyť smysl života není v tom, aby člověk hromadil.“ 16 A pověděl jim k tomu příběh: „Když jeden člověk sklidil z polí velkou úrodu, 17 přemýšlel, kam ji uložit. 18 Rozhodl se, že dá zbořit staré stodoly a postavit prostornější, kam si všechno uskladní. 19 Těšil se, že bude mít

na léta po starosti a v klidu a pohodě si bude všechno užívat. 20 Ale promluvil k němu Bůh: „Blázne, dnes v noci zemřeš, a komu případně, co sis nahromadil?“ 21 Ježíš uzavřel: „Tak se stane každému, kdo hromadí majetek a nestará se o to, co má věčnou hodnotu v Božích očích.“ 22 Pak ještě řekl svým učedníkům: „Týká se to i Vás: Nedělejte si starosti, co budete jist, Božích mužů od Ábela až po posledního mučedníka pít a jaké šaty si pořídíte. 23 Život je víc než pokrm a pro Boží věc. Říkám vám, že vaše generace na sebe nápoj a tělo je důležitější než šaty. 24 Podívejte se na havrany! Nesejí, nežnou, nemají spíše ani stodoly a Bůh je živí. Pro něho máte větší cenu než ptáci! 25 Sami jste neveslali a překázíte těm, kdo by vejtí chtěli.“ Kdyby se někdo z vás sebevíc snažil, může povyrůst maličkost není ve vaší moci, proč se trápite starostmi 26 Když ani taková třeba jen o jediný centimetr? 27 Když o to ostatní? 28 Podívejte se, jak rostou květiny na louce. Nepředou, netkají, a přece ani Šalomoun v celé své nádhře nebyl tak skvostně oblečen jako kterákoliv z nich. 29 Když tedy Bůh tak překně odívá rostlinu, která jeden den kvete a druhý den uvadá, jak by se tím spíše nepostaral o vás, vy malověrní. 30 To bývá hlavní zájem lidí, kteří Boha neznají. Váš Otec ví, že i ty věci potřebujete. 31 Hledejte především Boží království a on vás opatří vším, co k životu potřebujete. 32 Nebojte se, ač je vás jen malá hrstka; jste občany Božího království. 33 Nelpěte na tom, co máte, ale dávajte to do služby a rozdávejte potřebným. To je to nejlepší, co můžete s pomíjivým majetkem udělat. Promění se v nevyčerpateLNÝ poklad u Boha, kde ho žádný zloděj nemůže ukrást a mol rozežrat. 34 Člověk totiž přilne k tomu, na čem mu opravdu záleží. 35 Budte připraveni a udržujte své lampy rozsvícené. 36 Budte jako sluhové, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu otevřeli na první zaklepání. 37 Pochválí ty, kteří budou při jeho příchodu vzhůru. Dokonce je posadí za stůl, sám si vezme zástěru a bude je obsluhovat. 38 Dobrě bude těm, které jejich pán najde bdělé, i kdyby přišel o půlnoci nebo až k ranu. 39 Je přece jasné: Kdyby hospodář věděl, v kterou dobu přijde zloděj, jistě by se na něj přichystal. 40 Proto budete připravení vždycky, protože Syn člověka přijde ve chvíli, kdy se toho nenadějete.“ 41 Petr se zeptal: „Pane, to, co říkáš, platí jenom nám, anebo všem lidem?“ 42 Ježíš odpověděl: „Vy máte být jako dobrý správce, kterému pán dal na starost ostatní pracovníky, aby jím pravidelně rozděloval pokrm.“ 43 Pán bude spokojen s takovým správcem, kterého zastihne, že to tak pocitě dělá. 44 Takovému pak svěří do správy celý svůj majetek. 45 Ale běda tomu správci, který by si

říkal: „Můj pán se hned tak nevrátí“ a začal by špatně let nemocí, která ji tak pokřivila, že se nemohla nakládat s těmi, kdo by mu byli svěřeni, a sám by napiřímit. **12** Když ji Ježíš uviděl, zavolal jí k sobě hodoval a opíjel se. **13** Když jeho pán nenadále přijde, a řekl: „Ženo, tvé trápení končí.“ Dotkl se jí **14** a v potrestá ho a vyhodí. **15** Kdo zná vůli svého pána, ale tom okamžiku se žena narovnala a srdečně děkovala neřídí se podle ní, bude tvrdě potrestán; **16** kdo ji Bohu. **17** Představený synagogy však byl pobouřen, nezná a udělá něco, co zasluhuje trestu, nedopadne že Ježíš uzdravoval v sobotu a napomínal zástup: tak zle. Od toho, komu bylo mnoho svěřeno, bude „Šest dní se má pracovat! Nechte se uzdravit jindy mnoho očekáváno, a kdo dostal jasné pokyny, od a ne v sobotu, kdy dodržujeme klid.“ **18** Ježíš na toho bude mnoho vyžadováno. **19** Zvést o spásé, to řekl: „Pokrytci! Kdo z vás neodvazuje dobytek, kterou jsem přinesl na zem, se bude šířit jako oheň; a aby ho zavedl k napajedlu? **20** A tato žena, která jak si přejí, aby už vzplál! **21** Předtím ovšem musím je potomkem Abrahama, neměla být v sobotu projít křtem utrpení. Jak je mi úzko, než se dokoná. **22** Zbavena toho, co ji osmnáct let svazovalo?“ **23** Jeho **24** Myslíte si, že jsem přišel, aby zůstalo všechno odpůrci se zastyděli, ale ostatní lidé se upřímně při starém? S tím nepočítejte! Zvést o mně každého radovali z podivuhodných činů, které konal. **25** Ježíš zneklidní a dokonce postaví i lidí proti sobě navzájem. řekl: „K čemu mám přirovat Boží království? **26** **27** I leckterá rodina se rozdělí do dvou táborů: **28** Je jako nepatrné hořčicné semeno, které si člověk otec se postaví proti synovi a syn proti otci, matka zaseje do zahrady. Ono vyklíčí a vyroste z něho tak proti dceři, dcera proti matce, tchyně proti snaše a mohutná bylina, že na ní mohou hnizdit ptáci. **29** Boží snacha proti tchyni.“ **30** Pak Ježíš řekl zástupům: království se dá také přirovat ke kvasu, který žena „Když vidíte, že se od západu zatahuje, čekáte déšť zadělá do těsta. I když mouky bude hodně, postačí a míváte pravdu. **31** Když vane jižní vítr, očekáváte jen trochu kvasu, aby celé těsto nakynulo.“ **32** Ježíš horko a bývá horko. **33** Chytráci! Úkazy na nebi i na pokračoval na své cestě do Jeruzaléma. Chodil od zemi posuzujete a umíte z nich vyvodit závěry. Jak města k městu, od vesnice k vesnici a všude kázal. to, že nedovedete posoudit znamení této doby? **34** **35** Kdosi se ho zeptal: „Pane, je asi málo těch, kteří Jestliže je tu chvíle rozhodnutí, proč otálike dát věci budou zachráněni, že?“ **36** **37** Ježíš odpověděl: „Do do pořádku? **38** Je to tak, jako když té věřitel už vede Božího království vedou úzké dveře a těmi se snažte k soudu. Snažíš se s ním ještě cestou vyrovnat. Jinak za každou cenu vejít. **39** Jakmile totiž jednou Pán té předá soudu a skončí ve vězení. **40** Odtamtud domu přijde, zamkne a pak už bude pozdě. Mnozí se nedostaneš dříve, dokud svůj dluh do posledního haléře nezaplatiš.“

13 V té době lidé přinesli Ježíšovi zprávu, že Pilát dal pobít galilejské poutníky, zrovna když obětovali. **2** Ježíš na to řekl: „Myslíte si, že ti, které zavraždili, byli horšími hříšníky než ostatní obyvatelé Galileje? **3** Ne, nebyli. Atí je vám to výstrahou: Smrt čeká na každého z vás a potom bude pozdě litovat svých hříchů. **4** Anebo těch osmnáct, na které se zřítila věž v Siloe; ti také nebyli horší než druzí lidé v Jeruzalémě. **5** Když však nebudeš litovat svých zlých činů, i vás čeká Boží soud.“ **6** Ježíš pak vyprávěl toto podobenství. „Jeden muž si vypěstoval na své vinici fíkovník. Když přišel čas sklizně, hledal na něm ovoce, avšak marně. **7** Řekl vinaři: „Podívej, už třetí rok čekám na ovoce z tohoto fíkovníku, ale nic nerodí. Poraž ho, jenom tu překáží.“ **8** Vinař se přimlouval: „Pane ponech ho ještě jeden rok. Zkypřím mu a pohnojím půdu, snad přece bude rodit. **9** Když na něm ani příští rok nic nebude, dás ho porazit.“ **10** Jednou v sobotu kázal Ježíš v synagoze. **11** Mezi posluchači byla také žena postižená již osmnáct

12 a kdybyste říkali: „Sedávali jsme s tebou u stolu a učil jsi v našich ulicích,“ ani to vám nepomůže. **13** Jen byste znova slyšeli: „Neznám vás a nevím, odkud jste. Promarnili jste svůj život v hříchu, pryč s vámi.“ **14** Bude pozdě na nárek, až uvidíte Abrahama, Izáka, Jákoba a všechny proroky v Božím království a vy budete odmítnuti. **15** Ze všech světových stran budou proudit lidé, aby v něm zaujali svá místa. **16** Mnozí, kteří dnes platí mezi lidmi za poslední, budou první a mnozí, kteří jsou dnes vysoce ceněni, se octnou mezi posledními.“ **17** Za Ježíšem přišlo několik farizejů a varovali ho: „Měl bys utéci z Galileje, Herodes tě chce zabít.“ **18** On jim řekl: „Jdete a řeknete tomu lišákovi: Ještě po nějaký čas budu uzdravovat, zbavovat lidí trápení na těle i na duchu. **19** Ale přijde chvíle, kdy odtud odejdu do Jeruzaléma a tam všechno dokonám. Vždyť je nesmyslné, aby prorok zemřel jinde než tam. **20** Jeruzaléme, Jeruzaléme, zabíjíš proroky a kamenuješ ty, které ti Bůh posílá. Jak často jsem

toužil shromáždit svoje děti jako kvočna kuřátka pod všechny tuláky a pobudy, at' se můj dům naplní. ochranná křídla, ale nechtěli jste. 35 I váš slavný Přemluv i ty, kteří by si sami netroufali. 24 Ale to vám chrám bude Bohem opuštěn. Říkám vám, že mne říkám, žádný z těch pozvaných nevděčníků neokusí neuvidíte do chvíle, kdy budete volat: „Sláva tobě, nic z mé hostiny.“ 25 Když se Ježíš zase vydal na který přicházíš ve jménu Božím.“

14 Jednou v sobotu pozval významný farizej Ježíše do svého domu, aby s ním pojedl. Všichni přítomní pozorně sledovali, zda Ježíš dodrží všechny předpisy zákona. 2 V blízkosti Ježíšově se objevil muž postižený těžkou vodnatehlostí. 3 Ježíš se na farizeje a vykladače zákona obrátil s otázkou: „Je dovoleno v sobotu uzdravovat, nebo ne?“ 4 To jim zavřelo ústa. Ježíš se muže dotkl, uzdravil ho a poslal pryč. 5 Pak jim ještě řekl: „Kdyby někomu z vás spadlo dítě nebo dobytče do jámy, nevytáhli byste ho, i kdyby byla sobota?“ 6 A zase nevěděli, co na to odpovědět. 7 Všiml si, jak se některé hosté snaží zaujmout čestná místa u stolu, a řekl jim: 8 „Pozve-li vás někdo na svatbu, nesedejte si na přední místa. Mohlo by se totiž stát, že by přišel někdo vážnější než vy a bylo by trapné, kdybyste mu se zahanbením museli ustoupit. Není lépe posadit se skromně stranou a nechat hostitele říci: „Pojď, příteli, posad' se blíž!“ To ti bude v očích druhých ke cti. 11 Protože každý, kdo vynáší sám sebe, bude pokořen, ale kdo se umí pokořit, ten bude povýšen.“ 12 A hostitel řekl: „Dáváš-li oběd nebo večeři, nezvi své přátele, sourozence, příbuzné či vlivné známé. Oni by zase na oplátku pozvali tebe, aby nezůstali nic dlužni. 13 Raději pozvi chudé, zmrzačené, kulhavé a slepé. 14 Ti nemají, čím by ti to vynahradili, ale ty budeš mít radost. Takový čin nebude zapomenut ani na věčnosti.“ 15 Jeden z hostů ho slyšel a řekl: „Jaká pocta pro každého, kdo bude pozván ke stolu v Božím království.“ 16 Na to mu vyprávěl Ježíš podobenství: „Jeden muž připravoval velkou hostinu a pozval na ni mnoho lidí. 17 Když se už přiblížil ten slavnostní den, poslal svého sluha k pozvaným se vzkazem: „Přijdte, vše je uchystáno!“ 18 Ale pozvaní se začali svorně vymluvit. Jeden řekl: „Koupil jsem pole a musím ho jít obhlédnout. Prosím tě, omluv mě u svého pána.“ 19 Druhý řekl: „Koupil jsem pět volských spřežení a chci je vyzkoušet. Prosím tě, omluv mě.“ 20 Jiný řekl: „Právě jsem se oženil. Uznáš, že ted' nemohu přijít.“ 21 Když se sluha vrátil a sdělil vše svému pánovi, ten se rozhněval a nařídil mu: „Vydí rychle do ulic a na náměstí a pozvi chudé, zmrzačené, slepé a chromé.“ 22 Když se tak stalo, oznámil sluha pánovi: „Splnil jsem tvůj příkaz a ještě zbývá místo.“ 23 Pán mu řekl: „Prohledej ohrahy a příkopy a přived'

všechny tuláky a pobudy, at' se můj dům naplní. ochranná křídla, ale nechtěli jste. 35 I váš slavný Přemluv i ty, kteří by si sami netroufali. 24 Ale to vám chrám bude Bohem opuštěn. Říkám vám, že mne říkám, žádný z těch pozvaných nevděčníků neokusí neuvidíte do chvíle, kdy budete volat: „Sláva tobě, nic z mé hostiny.“ 25 Když se Ježíš zase vydal na cestu, doprovázely ho davy lidí. Obrátil se k nim a řekl: 26 „Kdo se chce ke mně připojit a nemiluje mne víc než svého otce, matku, ženu, děti, bratry a sestry a dokonce víc než sám sebe, nemůže se stát mým učedníkem. 27 Kdo není ochoten vzít na sebe těžkosti, které mu nastanou, když mne bude následovat, nemůže být mým učedníkem. 28 Kdo chce stavět dům, musí si nejprve udělat rozpočet a odhadnout, bude-li mít dost prostředků na to, aby stavbu dokončil. 29 Když tak neučiní, stavbu začne, ale nedokončí ji. Všichni se mu vysmějí a řeknou: 30 „Podívejte se, chtěl stavět, ale nemá na to.“ 31 A když panovníkovi hrozí válka, neporadí se nejprve, zda se může se svými deseti tisíci vojáky postavit proti dvaceti tisícům? 32 Nepošle raději mírové poselstvo dříve, než ho nepřítel napadne? 33 A tak každý, kdo se chce stát mým učedníkem, at' si dobrě rozváží, čeho by se pro mne musel vzdát. 34 Sůl je dobrá věc, ale k čemu bude, ztratí-li svou chut' a schopnost bránit hniliobě? 35 Ani k hnojení se nehodí, musí se vyhodit. Snažte se pochopit, co vám říkám.“

15 Za Ježíšem přicházeli výběrcí daní a jiní lidé se stejně špatnou pověstí, aby si ho poslechli. 2 Farizejové a učitelé zákona se nad tím pohoršovali a říkali: „S takovou sebrankou se přátel a sedá s nimi za jedním stolem!“ 3 Ježíš na to odpověděl podobenstvím: 4 „Kdyby někdo z vás měl sto ovcí a jedna z nich by se mu zaběhla, nepokusil by se ji nalézt? Těch devadesát devět ponechá na pastvě a půjde za tou ztracenou tak dlouho, dokud ji nenaleze. 5 Když ji najde, vezme ji na ramena 6 a s radostí ji ponese domů. Svolá své přátele a sousedy a vybídne je: „Radujte se se mnou, našel jsem svou ztracenou ovečku.“ 7 Říkám vám, že v nebi je daleko větší radost nad jedním ztraceným člověkem, který lituje svých hříchů, než nad devadesáti devíti takovými, kteří si myslí, že pokání nepotřebují. 8 Nebo si představte ženu, která má deset stříbrných mincí a jedna se jí doma někam zakutálí. Nerozsvítí světlo, nevymete kouty a nebude hledat tak dlouho, až peníz najde? 9 Určitě pak svolá přítelkyně a sousedky a řekne jim: „Radujte se se mnou, našla jsem svůj ztracený peníz.“ 10 Říkám vám: Zrovna takovou radost mají v nebi andělé nad jedním ztraceným člověkem, který lituje svých hříchů.“ 11 Ježíš dále vyprávěl: „Jeden muž měl dva syny. 12 Mladší přišel za otцem a řekl:

,Otče, dej mi už ted' podíl z dědictví, které nám chceš jednou odkázat.' A tak otec rozdělil svůj majetek mezi oba syny. **13** Po několika dnech zpeněžil ten mladší svůj podíl a odešel daleko od domova. Tam prohýřil všechno, co měl. **14** A nejenže všechno utratil; v té krajině vypukl hlad, a tak neměl co do úst. **15** Konečně si našel práci u jednoho sedláka. Ten ho poslal na pole pást veprě. **16** Byl by se rád dosytia najedl alespoň sladkých lusků, kterými krmili veprě, ale nikdo mu nic nedal. **17** A tak šel do sebe a uvažoval: ,Dělníci mého otce mají jídla více, než mohou spotřebovat, a já tu umírám hladky. **18** Půjdou za ním a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě! **19** a dobré vím, že si nezasloužím, abys mne ještě nazýval svým synem. Najmi mne, prosím, jako dělníka.' **20** A tak se vydal na cestu k domovu. Otec ho už z dálky uviděl a plný souditné lásky mu vyběhl naproti, objal ho a políbil. **21** ,Otče,' řekl syn, ,zhřešil jsem proti Bohu a proti tobě, nejsem hodný, abych byl ještě tvým synem.' **22** Ale otec nařídil služebníkům: ,Rychle přineste nejlepší šaty, navlékněte mu synovský prsten a obujte ho!' **23** Poražte vykřmené tele a připravte hostinu. Oslavíme společně návrat mého syna. **24** Vždyť je to, jako by umřel, a zase oživil. Byl ztracen, a je nalezen.' A tak oslavovali jeho návrat. **25** Starší syn se vracel z pole a uslyšel hluk hostiny. **26** Zavolal si jednoho sluha a zeptal se, co se děje. **27** Sluha řekl: ,Tvůj bratr přišel domů a otec dal porazit pěkné tele z radosti, že se mu syn vrátil zdráv.' **28** Starší bratr se rozhněval a vůbec nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel ven a domlouval mu. **29** Ale syn mu vyčítal: ,Tolik let jsem pro tebe dělal, ve všem tě poslechl a co z toho mám? Nikdy jsi mi nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli.' **30** A ted', když se vrátil tenhle tvůj synáček, který všechno prohýřil s děvkami, ještě mu vystrojil hostinu.' **31** ,Hochu,' řekl otec, ,my jsme tu přece vždycky byli spolu a ty víš, že všechno, co mám, je tvoje.' **32** Ale ted' nemůžeme dělat nic jiného než se radovat. Vždyť tvůj bratr, kterého jsme považovali za mrtvého, žije, ztratil se a je nalezen.'

Muž odpověděl: ,Sto džbánů olivového oleje.' **6** Správce řekl: ,Tady máš svůj dlužní úpis, sedni si a napiš nový na padesát.' **7** Zeptał se pak toho druhého: ,Co dlužíš mému pánovi?' On odpověděl: ,Sto pytlů pšenice.' I řekl mu správce: ,Vezmi si dlužní úpis a napiš jíny na osmdesát.' **8** Pán nakonec vychytalého správce pochválil, že si uměl v nouzi poradit. Nutno přiznat, že lidé, kterým jde o hmotný zisk, bývají ve svých záležitostech prozírávější než věřící, (aiōn g165) **9** když jde o zajištění věčného života. Ríkám vám: Na penězích lpí hodně špíny a jednou úplně ztratí hodnotu. Jestliže však jimi někomu pomůžete, proměníte je na lásku, se kterou se sejdete na věčnosti." (aiōnios g166) **10** Ježíš pokračoval: „Kdo je spolehlivý v drobnostech, je spolehlivý i v podstatných věcech. A ten, kdo je nečestný v malichernostech, selhává i ve věcech závažných. **11** Jste-li nepoctiví v ,Otče,' řekl syn, ,zhřešil jsem proti Bohu a proti tobě, záležitostech tohoto života, kdo může důvěrovat vaši nejsem hodný, abych byl ještě tvým synem.' **22** Ale viře v Bohu? Neumíte-li správně zacházet s mizernými otcem nařídil služebníkům: ,Rychle přineste nejlepší penězi, jak vám může Bůh svěřit věčné bohatství? **13** šaty, navlékněte mu synovský prsten a obujte ho!' **23** Žádný nemůže sloužit dvěma pánum. Vždycky bude Poražte vykřmené tele a připravte hostinu. Oslavíme jednoho nenávidět a druhého milovat. Jednomu dá společně návrat mého syna. **24** Vždyť je to, jako by umřel, a zase oživil. Byl ztracen, a je nalezen.' A tak sloužit Bohu a zároveň otročit majetku." **14** Slyšeli to oslavovali jeho návrat. **25** Starší syn se vracel z pole farizejové, kteří byli chtiví peněz a vysmáli se mu. a uslyšel hluk hostiny. **26** Zavolal si jednoho sluha a **15** On jim však řekl: „Chcete dělat dobrý dojem na zeptal se, co se děje. **27** Sluha řekl: ,Tvůj bratr přišel jednoho nenávidět a druhého bude pohrdat. Nemůžete tedy domů a otec dal porazit pěkné tele z radosti, že se mu syn vrátil zdráv.' **28** Starší bratr se rozhněval a vůbec nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel ven a domlouval úspěchem, kterému se obdivují lidé, Bůh pohrdá." **16** Období zákona a proroků skončilo Janem Křížitelem. **17** Ale dříve, když se vrátil tenhle tvůj synáček, 18 Například, kdo se rozvádí se svou ženou a bere který všechno prohýřil s děvkami, ještě mu vystrojí si jinou, provinuje se proti příkázání „nezcizoložš"; hostinu.' **31** ,Hochu,' řekl otec, ,my jsme tu přece a kdo se žení s rozvedenou, také cizoloží.' **19** Byl vždycky byli spolu a ty víš, že všechno, co mám, je jednou jeden bohatý muž, který se nákladně oblékal tvoje.' **32** Ale ted' nemůžeme dělat nic jiného než se a každý den u něj bylo veselo a bohatě prostřeno. radovat. Vždyť tvůj bratr, kterého jsme považovali za **20** U vrat jeho domu sedával žebrák Lazar. Jeho tělo bylo samý vřed. **21** Aby utíšil hlad, čekával na mrtvého, žije, ztratil se a je nalezen."

zbytky ze stolu toho boháče. Psi přibíhali a olizovali mu rány. **22** Lazar zemřel a andělé ho přenesli k Abrahamovi. Krátce nato zemřel i boháč a pohřbili ho. **23** V ohnivých mukách pozdvihl oči a uviděl v dálce Abrahama s Lazarem (Hadēs g86) **24** a prosil: ,Otče Abrahame, smiluj se nad mnou a pošli Lazar, at' namoči alespoň špičku prstu ve vodě a svlaží mi rty, hrozně tu v tom žáru trpím.' **25** Abraham však řekl: ,Vzpomeň si, jak se ti vedlo na zemi. Tobě se vždycky dařilo dobře, ale na Lazara zbylo jen to nejhorší. Nyní se má dobré on, a ty trpíš.' **26** Kromě toho je mezi

16 Ježíš vyprávěl svým učedníkům: „Jeden boháč měl správce a ten byl obviněn ze zpronevěry. **2** Pán si ho dal zavolat a řekl mu: ,Co to o tobě slyším? Předlož mi všechny účty, a jestli jsi mě podváděl, dám ti výpověď!'" **3** Správce přemýšlel: ,Co ted? Krumpáčem se neužívím, žebrat se stydím. **4** Mám nápad, jak si získat prátele; snad mi pak nabídnu slušné místo, až budu propuštěn!'" **5** Dal si zavolat dva dlužníky svého pána, ale s každým mluvil zvlášť. Zeptał se prvního: ,Kolik jsi dlužen mému pánovi?"

námi taková propast, že ji nikdo nemůže překonat, i se mylit, když vám budou říkat: „Kristus je tamhle“ kdyby se snažil.“ 27 Boháč se ještě přimlouval: „Otče nebo je tady!“ Nechodte nikam a nikoho takového Abrahame, pošli ho tedy do mého rodného domu. 28 nenásledujte. 24 Jako když oslňující blesk protne Mám pět bratrů, at' je někdo varuje, aby nedopadli oblohu a je dobré viditelný z mnoha míst země, tak jako já.“ 29 Abraham odpověděl: „Mají přece Bibli, at' náhlý a zřetelný bude můj návrat. 25 Napřed však se podle ní řídí.“ 30 Boháč však odporoval: „Kdepak, musím mnoho vytrpět a tato nevěřící generace mne otče Abrahame, Písmo na ně nestáčí, ale kdyby tak zavrhně. 26 V den, kdy znova přijdu, bude to s lidmi někdo vstal z mrtvých, to by na všechno hleděl jinak.“ stejně jako za dnu Noeho. 27 I tehdy se lidé zajímali 31 Abraham odpověděl: „Když nedají na Mojžíšův jen o jídlo, pití a sex až do chvíle, kdy přišla potopa zákon a proroky, neuvěří nikomu, i kdyby vstal a všechny zahubila. Jen Noe se svou rodinou se mrtvých.“

17 Ježíš řekl svým učedníkům: „Vždycky se setkáte

s někým, kdo svádí ke zlému, ale běda tomu, kdo to dělá. 2 Pro takového by bylo lépe, kdyby mu uvázali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře, než aby svedl ke zlému jednoho z těch nejposlednějších. 3 Budte na to opatrní! Jestliže se proti tobě někdo proviní, domluv mu, a když toho bude litovat, odpust mu. 4 A i kdyby tě prosil o odpuštění sedmkrát za den a upřímně litoval svých činů, vždy mu znova odpust.“ 5 Učedníci prosili Ježíše: „Dej nám mocnou víru!“ 6 On odpověděl: „Kdybyste měli víru aspoň jako zrunko hořčice a řekli tomuto stromu: „Vyrvi se i s kořeny a přesad' se do moře,“ stalo by se to. 7 A ještě něco: Když se nějaký otrok vráti po celodenní práci na poli, není zbaven domácích povinností. Nebo jste snad slyšeli, že by si sedl ke stolu a že by ho pán obsluhoval a děkoval mu za vyplněný úkol? 8 Podobně je to i s vámi. Když uděláte všechno, co vám Bůh ukládá, řekněte: „Jsme jen služebníci, vykonalí jsme pouze svou povinnost.“ 9 Na cestě do Jeruzálera procházel Ježíš pomezím Samařska a Galileje. 10 U jedné vesnice se s ním potkalo deset malomocných. Zastavili se opodál 11 a volali: „Ježíši, Pane, slíť se nad námi.“ 12 Podíval se na ně a řekl: „Jděte a ukažte se kněžím, at' vám potvrď, že jste zdrávi.“ Poslechli a cestou byli své nemoci zbaveni.

13 Jeden z nich, když zjistil, že je zdráv, vrátil se a hlasitě chválil Boha. 14 Padl Ježíšovi k nohám a z celého srdce mu děkoval. Ten muž byl Samařan. 15 Ježíš se ho zeptal: „Nebylo vás uzdraveno deset? Kde je devět ostatních? 16 Proč se také nevrátili, aby Bohu poděkovali jako tento cizinec?“ 17 A tomu muž řekl: „Vstan a jdi, tvá víra tě zachránila.“ 18 Farizejové se Ježíše ptali, kdy přijde Boží království. Odpověděl jim: „Boží království nenajdete na určitém místě, 19 abyste mohli říci: Je tady nebo tam. Ono už je mezi vámi.“ 20 Svým učedníkům řekl: „Přijde doba, kdy si budete toužebně přát, abych se vrátil a viditelně se ujal vlády. Ale ještě to nebude tak hned. 21 Nedejte

zachránil v korábu. 28 Stejně tomu bylo s Lotem. Obyvatelé Sodomu jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli i stavěli 29 až do dne, kdy Bůh Lota vyvedl z města. Tehdy nastala zkáza a celá Sodoma zahynula v ohni. 30 Tak překvapivý a zřejmý bude i můj příchod. 31 At' v té chvíli budete kdekoliv, nevracejte se už pro nic domů. 32 Vzpomeňte si na Lotovu ženu. Jediné ohlédnutí po Sodomě ji stálo život. 33 Kdo lpí jenom na svém pozemském životě, ztratí všechno, ale kdo ho odevzdá Bohu, bude zachráněn. 34 Říkám vám: V tu noc budou dva na jednom lůžku, jednoho vezmu k sobě, druhý bude zanechán. 35 Dvě ženy budou spolu pracovat v kuchyni, jedna bude zachráněna, druhá zanechána. 36 Dva muži budou spolu dělat na jednom poli, jeden bude zachráněn, druhý zanechán.“ 37 Učedníci se ho zeptali: „Kde se to všechno stane?“ Odpověděl jim: „Tak jako supi bezpečně najdou každé mrtvé tělo, tak také nikdo na žádném místě neunikne Božímu soudu.“

18 Ježíš ještě připojil podobenství o tom, jak je

zapotřebí vytvářet se modlit: 2 „V jednom městě žil soudce, který na Boha nedal a na lidi se neohlízel. 3 Byla tam také jedna vdova a ta za ním neustále chodila, aby jí dopomohl v právu proti člověku, který jí ublížil. 4 Soudce ji dlouho odbýval, ale nakonec řekl: „Je mi sice jedno, co si Bůh nebo lidé o té věci myslí, 5 ale když je tak neodbytná, vyhovím jí. Jinak bude stále za mnou chodit, až mne umoří.“ 6 Vidíte, neodbytné prosebnici nakonec vyhoví i tak špatný soudce. 7 Jak by Bůh nepřišel na pomoc těm, kteří k němu volají dnem i nocí. 8 I když jim okamžitě nevyhoví, přesto jim trpělivě naslouchá a nakonec pomůže v pravý čas. Ale až znova přijdu, naleznou lidi s tak vytrvalou vírou?“ 9 Těm, kteří si myslí, že jsou bez chyby, a dívají se na druhé spatra, vyprávěl Ježíš toto podobenství: 10 „Dva muži přišli do chrámu, aby se pomodlili; jeden farizej a druhý publikán. 11 Farizej si stoupil dopředu a modlil se: „Bože, děkuji ti, že nejsem tak chamtivý, nečestný nebo rozbíječ rodiny jako ostatní lidé, třeba jako tady

ten výběrčí daní. **12** Dvakrát týdně se postím a dávám ti desetinu ze všech svých příjmů.“ **13** Ten výběrčí stál úplně vzadu, hlavu měl skloněnou, ani se neodvážil pohlédnout vzhůru. Na znamení lítosti se bil do prsou a modil se: „Bože, slíj se nadé mnou, jsem velký hříšník.“ **14** Ježíš uzavřel: „Publikán nebyl v chrámu nadarmo; Bůh ho vzal na milost, ale toho farizeje si ani nevšiml. Každý, kdo vynáší sám sebe, bude pokročen, a kdo se před Bohem koří, bude povyšen.“ **15** Lidé přinášeli k Ježíšovi i malé děti, aby jim zehnal. Když to učedníci viděli, odháněli je. **16** Ježíš však zavolal rodiče s dětmi k sobě a řekl: „Nebráňte dětem v přístupu ke mně, neodhánějte je. Boží království je právě pro takové, jako jsou ony; **17** kdo neuvěří tak prostě jako dítě, nevejdě do něho.“ **18** Jeden vzněšený muž se Ježíše zeptal: „Svatý učiteli, co musím dělat, abych získal věčný život?“ (ař. 166) **19** Ježíš mu řekl: „Co tě vede k tomu, že mě nazýváš svatým? Vždyť svatý je pouze Bůh! **20** Znáš jeho přikázání: Nezczizoložiš, nezabiješ, nikoho neokradeš, nepomluvíš a nenařkeš nikoho křivě, budeš si vážit svých rodiců.“ **21** Muž odpověděl: „Tato přikázání se snažím dodržovat už od svého mládí.“ **22** Ježíš mu řekl: „A přece ti ještě něco chybí. Prodej všechno, co máš, rozdej to chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mne.“ **23** Jak to muž uslyšel, zesmutněl a odešel, protože byl velice bohatý. **24** Když to Ježíš uviděl, řekl: „Jak nesnadno přicházejí lidé k Bohu. **25** To spíš projde velbloud uchem jehly než boháč do Božího království.“ **26** Lidé, kteří to slyšeli, se ptali: „Kdo tedy vůbec může být spasen?“ **27** On odpověděl: „Na co člověk nestáčí, to může učinit Bůh.“ **28** Na to řekl Petr: „Ty víš, že jsme pro tebe opustili všechno a šli za tebou.“ **29** Ježíš odpověděl: „Žádný, kdo se musel pro Boží království něčeho vzdát – domova, manželky, sourozenců, rodiců nebo dětí, nezůstane bez odměny. **30** Již v tomto světě získá mnohem více a v budoucím obdrží život věčný.“ (ař. 165, ař. 166) **31** Ježíš si vzal stranou svých dvanáct učedníků a řekl jim: „Jdeme teď do Jeruzaléma a tam se vyplní všechno, co napsali starodávní proroci o Synu člověka. **32** Budu vydán do rukou pohanů, budou se mi vysmívat, budou mne týrat a plivat na mě. **33** Pak mne zbijí a zabijí, ale třetího dne vstanu z mrtvých.“ **34** Učedníci to vůbec nechápali a jeho slova jim byla záhadou. **35** Když se blížili k Jerichu, seděl u cesty slepec a žebral. **36** Slyšel, že kolem proudí davy lidí a ptal se, co to má znamenat. **37** Řekli mu, že tudy jede Ježíš z Nazaretu. **38** Začal volat: „Ježíši, Davidův potomku, slíj se nadé mnou.“ **39** Lidé, kteří Ježíše provázeli, slepce okřikovali, ale on volal tím víc: „Králi z Davidova rodu, slituj se nadé mnou.“ **40** Ježíš se zastavil a zavolal slepce k sobě. **41** Když ho k němu přivedli, zeptal se Ježíš: „Co pro tebe mám udělat?“ Slepec odpověděl: „Pane, at' vidím!“ **42** Ježíš řekl: „Prohlédni! Tvá víra tě zachránila.“ **43** V tom okamžiku slepec nabyl zrak, děkoval Bohu a šel za Ježíšem. A všichni, kteří toho byli svědky, chválili Boha.

19 Potom Ježíš vešel do Jericha. **2** Žil tam vrchní výběrčí daní Zacheus, velký boháč. **3** Chtěl za každou cenu vidět Ježíše, ale protože sám byl malé postavy a okolo Ježíše se tísnily davy lidí, **4** předběhl průvod a vylezl na strom; odtamtud ho vyhlízel. **5** Když Ježíš došel až k tomu místu, podíval se vzhůru a řekl: „Zachee, pojď rychle dolů, chci dnes být tvý hostem.“ **6** Zacheus slezl, jak nejrychleji uměl a plný radosti si odváděl Ježíše domů. **7** Lidé se posmívali: „Jde na návštěvu k takovému hříšníkovi!“ **8** Tu se Zacheus zastavil a obrátil na Ježíše: „Pane, polovinu svého majetku rozdám chudým a koho jsem okradl, tomu to čtyřnásobně vynahradím.“ **9** Nato Ježíš řekl: „Dnes se pro tohoto muže a jeho rodinu všechno mění. Ted' plným právem patří k Božímu lidu. **10** Přišel jsem hledat a zachránit právě ty ztracené.“ **11** Tyto události a to, že měl Ježíš namířeno do Jeruzaléma, vedlo lidi k doměněnce, že se nyní ujme své vlády. **12** Jak to doopravdy bude, jím Ježíš naznačil následujícím vyprávěním: „Jeden vzněšený muž odešel daleko za hranice své vlasti, aby se tam dal korunovat a vrátil se zpět jako král. **13** Předtím si však zavolal svých deset úředníků, dal každému z nich určitý obnos a řekl: „Nenechte je ležet ladem a snažte se jimi něco získat.“ **14** Některého občaného však nenáviděli, a proto žádali: „Nechceme, aby byl naším králem.“ **15** Vladař se však přesto vrátil s královskou hodností. Ihned si dal předvolat úředníky, kterým svěřil peníze, aby zjistil, jak hospodařili. **16** Přišel první a řekl: „Pane, získal jsem desetkrát tolik, než jsi mi svěřil.“ **17** Král ho pochválil: „Výborně, jsi dobrý hospodář. Nešlo o mnoho a obstál jsi. Svěřuji ti proto vládu nad deseti městy.“ **18** Přišel druhý úředník, aby vykázal zisk: „Pane, mám pro tebe pětkrát tolik, než jsi mi svěřil.“ **19** I toho krále pochválil a svěřil mu správu nad pěti městy. **20** Pak přišel další a řekl: „Pane, vím, že jsi přísný, **21** a tak jsem se bál o tvůj majetek. Dobře jsem ho ukryl a tady ti ho vracím nedotčený.“ **22** Král mu řekl: „Tvá vlastní slova tě soudí, lenochu. Věděl jsi, co jsem nařídil, a nesplnil jsi to. **23** Proč jsi moje peníze alespoň neuložil na úrok?“ **24** Pak řekl okolostojícím: „Vezměte ty peníze od něho a dejte je

tomu, kdo získal desetinásobek.²⁵ Namíti: „Pane, lid kamenovat, protože oni věří, že Jan Křtitel byl vždyť ten už má dost.“ ²⁶ Král odpověděl: „Každému, prorok.“ ⁷ Nakonec odpověděl: „Nevíme, kdo poslal kdo se osvědčí, bude ještě přidáno, ale ten, kdo se Jana.“ ⁸ Nato Ježíš řekl: „Pak nemá význam, abych neosvědčí, přijde o všechno. ²⁷ A mé nepřátele, vám pověděl, kdo pověřil mne.“ ⁹ Pak se obrátil k kteří mne nechtěli za panovníka, popravte!“ ²⁸ Když okolostojícím a vyprávěl jim obrazný příběh: „Jeden skončil svoje vypravování, pokračoval v cestě do člověk založili vinici. Pronajal ji vinařům a na dlouhou Jeruzaléma. ²⁹ V blízkosti dvora Betfage u Betanie dobu odcestoval. ¹⁰ Když přišla doba sklizně, poslal pod Olivovou horou vyzval dva své učedníky: „Jděte k vinařům svého sluha, aby mu odevzdali podíl z naproti do městečka. Najdete tam uvázané oslavko, na úrody. Ti však posla zmrskali a vyhnali s prázdnou. ¹¹ kterém dosud nikdo neseděl. Odvážte ho a přivedte. Majitel vinice tam poslal jiného sluha, ale i toho zbili, ³¹ Kdyby se vás někdo ptal, proč to děláte, řekněte: vysmáli se mu a nic mu nedali. ¹² Ještě třetího sluhu Pán ho potřebuje.“ ³² Ti dva šli a nalezli všechno tam pán poslal. Toho dokonce zranili a vyhnali. ¹³ tak, jak Ježíš řekl. ³³ Když oslavko odvazovali, přišli Majitel vinice si řekl: Co mám dělat? Zkusím to ještě majitelé a ptali se, proč to dělají. ³⁴ Odpověděl: s nimi. Pošlu tam svého syna, před ním budou mít „Pán ho potřebuje.“ ³⁵ Přivedli oslíka, pokryli mu respekt. ¹⁴ Ale když vinař uviděl majitelova syna, hřbet svými pláště a posadili na něj Ježíše. ³⁶ Ostatní dohodli se mezi sebou: „To je dědic, zabijeme ho, a lidé stali dokonce své pláště na cestu, kudy jel. ³⁷ vinice bude naše.“ ¹⁵ A tak se stalo. Vyklekli ho ven Když začali sestupovat z Olivové hory, zmocnilo se z vinice a zabili ho. ¹⁶ Co myslíte, že udělá majitel zástupu nadšení; děkovali Bohu za všechny divy, s těmi proradnými nájemci? Přijde, podle zásluhu které na vlastní oči viděli. ³⁸ Provolávali: „Sláva je ztrestá a vinici svěří jiným.“ Posluchači pochopili, králi, Bůh ho posílal! Nebe je smířeno, sláva!“ ³⁹ kam tím Ježíš míří, a namíti: „Co si to o nás Byli tam také některí farizejové a ti mu domlouvali: myslíš? Tak hluboko jsme neklesli.“ ¹⁷ Ježíš se na ně „Pokárej své učedníky, aby se takhle nerouhali.“ ⁴⁰ podíval a řekl: „Přemýšlejte o tom, co znamenají slova Ježíš odpověděl: „Jestliže oni zmlknou, bude volat napsaná v Bibli: Kámen, který stavitelé odhodili jako kamení.“ ⁴¹ Když se před Ježíšem otevřel pohled na nepotřebný, se ukázal jako nejdůležitější – svorník Jeruzalém, vstoupily mu slzy do očí a plný smutku stavby.“ ¹⁸ Každý, kdo ten kámen přehlíží, o něj ⁴² řekl: „Město, kéž bys alespoň dnes pochopilo, co dříve nebo později klopýtne a potluče se. Kdo ho ti může přinést pokoj. Ty však nic nechápeš, ⁴³ a dává jinam, než kámen skutečně patří, vystavuje se tak příje den, kdy tě obklíčí neprátelé a oblehnou nebezpečí, že se mu celá stavba zřítí a ten kámen tě. ⁴⁴ Nakonec tě srovnají se zemí a tvé syny pobijí, ho rozdrtí.“ ¹⁹ Velekněží a učitelé zákona mu v té protože jsi nerozeznalo čas, kdy k tobě přichází Bůh.“ chvíli v duchu podepisovali rozsudek smrti, ale nic ⁴⁵ V Jeruzalémě vešel do chrámu a hned za branou nepodnikli, protože se báli lidu. Dobře totiž pochopili, narazil na ty, kdo tam prodávali. Začal je vyhnájet ⁴⁶ že to podobenství platilo jím. ²⁰ Hledali tedy vhodnou se slovy: „Je psáno, že tento chrám je svaté místo příležitost a poslali za ním své lidi. Měli předstírat pro modlitby, a vy jste z něho udělali tržiště.“ ⁴⁷ Po upřímný zájem o jeho kázání a vyprovokovat ho k několik dní se Ježíš vracel do chrámu a učil tam. ⁴⁸ Po nějakém výroku, pro který by mohl být obžalován Velekněží a vykladači zákona se ho chtěli za podpory před římskou správou. ²¹ Zeptali se ho tedy: „Mistře, předních občanů Jeruzaléma zmocnit a připravit ho o my víme, že tvoje učení je správné, neděláš mezi život, ⁴⁹ ale nevěděl, jak to udělat, protože lid ho lidmi rozdíl a hlásáš Boží pravdu, padni komu padni. miloval a rád mu naslouchal.

20 Jednoho dne, když Ježíš mluvil k lidem shromážděným v chrámu a ukazoval jim, jak se k nim Bůh přiblížil, přišli za ním velekněží, učitelé zákona a židovští představitelé s otázkou: ² Kdo tě pověřil, od koho máš takovou pravomoc?“ ³ Řekl jim: „Než odpovím, chci slyšet od vás: ⁴ Kdo pověřil Jana Křtitele jeho poslání? Bůh nebo lidé?“ ⁵ Tou otázkou je zaskočil a oni se mezi sebou dohadovali: „Řekneme-li Bůh, pak se nás zeptá, proč jsme mu tedy neuvěřili, ⁶ a řekneme-li, že lidé, mohl by nás

nebo nemáme?“ ²³ On však prohlédl jejich lešt a vyzval je: ²⁴ „Podejte mi peníz! Čí obraz a jméno jsou na něm vyraženy?“ Odpověděl: „Císaře.“ ²⁵ On jim na to řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, dávejte Bohu.“ ²⁶ A tak se jim nepodařilo Ježíše nachytat a zmlkli, překvapeni jeho odpovídí. ²⁷ Pak přišli k Ježíšovi saducejové. Ti chtěli být moderní, a tak popírali i vzkříšení z mrtvých a věčný život. Předložili mu vymyšlený problém: ²⁸ „Mistře, Mojžíš napsal ve svém zákoně: Zemře-li ženatý muž bezdětný, jeho bratr je povinen oženit

se s vdovou. 29 Představ si rodinu, kde bylo sedm Mnozí přijdou a budou se prohlašovat za Mesiáše. bratrů. Nejstarší se oženil a zemřel, aniž by zanechal Budou říkat: „Čas se naplnil.“ Ale nevěřte jim. 9 AŽ potomka. 30 S vdovou se oženil druhý bratr, ale uslyšte o různých válkách a povstáních, neděste se. také zemřel bez dětí. 31 Tak tomu bylo i s třetím a To vše musí přijít, ale ještě to nebude konec světa.“ dalšími, až se s tou ženou oženilo postupně všech 10 A dodal: „Znepřátelí se národy i státy. 11 Budou sedm a všichni zůstali bezdětní. 32 Nakonec zemřela velká zemětřesení a z různých stran přijdou zprávy o i ona. 33 Komu bude při vzkříšení náležet, když měla hladu, nakažlivých nemocech, hrůzách a nezvyklých sedm manželů?“ 34 Ježíš odpověděl: „Manželství úkazech na obloze. 12 Ale než k tomu dojde, nastane a rodina jsou záležitostí pozemského života. (aiōn ještě doba velkého pronásledování. Budou vás vláčet g165) 35 Avšak pro ty, které Bůh vzkřísí a přijme před soudy, vodit před krále a vladaře, uvrhnou vás do věčného života, ztratí manželství svůj pozemský do vězení, a to všechno proto, že jste uvěřili ve smyslu. (aiōn g165) 36 Budou všichni tvorit Boží rodinu, mne. 13 To bude vaše příležitost, abyste se ke mně podobně jako jeho andělé. 37 A že bude vzkříšení z příznali. 14 Nepřipravujte si předem svoji obhajobu. mrtvých, to poznal již Mojžíš, na kterého se tak rádi 15 Já vám v té chvíli vnuknu pravá slova i vhodné odvoláváte. Když k němu Bůh mluvil z hořícího keře, argumenty, které vaše protivníky umlčí. 16 Někdy představil se mu jako Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a vás zradí i vlastní rodiče, sourozenci, příbuzní a Bůh Jakobův. Ti přece dávno před tím zemřeli. 38 A přátelé. A některé z vás dokonce vydají i na smrt. tak Bůh není Bohem mrtvých, ale živých; on nabízí 17 Budete v nenávisti, protože se ke mně hlásíte. život všem, kdo mu uvěří.“ 39 Několik učitelů zákona 18 Ale nebojte se, ani jeden vlas z hlavy neztratíte řeklo: „Mistře, to jsi jím dobrě odpověděl.“ 40 Pak se zbytečně. 19 Jen vydržte, získáte život! 20 Až uvidíte, už nikdo neodvážil na něco se ho zeptat. 41 Položil že se kolem Jeruzaléma stahuje vojska, pak přišla jim tedy otázku: „Jak to, že některí z vás nazýváte chvíle, kdy bude zpustošen. 21 Koho to zastihne v Mesiáše synem Davidovým? 42 Vždyť sám David Judsku, ať uprchne do hor. Kdo bude v Jeruzalémě, o něm píše v knize Žalmů: „Bůh říká mému Pánu: at' se pokusí rychle z něho utéci, a kdo bude mimo, Sed' po mé pravici a vládní se mnou, 43 dokud ti at' se do něho nevrací. 22 To budou dny trestu a neodevzdám moc nadě všemi lidmi.“ 44 Jak by tedy splní se vše, co o tom napsali proroci. 23 Zle bude mohl být Mesiáš Davidovým potomkem, když ten v těch dnech těhotným ženám a kojícím matkám. ho nazývá svým Pánem?“ 45 Učedníkům pak řekl Velké strádání čeká tento národ, protože Boží hněv je přede všemi lidmi: 46 „Varujte se takových znalců namířen proti němu. 24 Mnozí budou zabiti, mnozí zákona, kteří se rádi ukazují v honosných talárech odvlečeni do otroctví po celé říši; v Jeruzalémě se a čekají, že je lidé budou na ulici uctivě zdravit. Při budou roztahovat pohané, ale i na ně nakonec dojde. bohoslužbách sedají v předních řadách a vyhrazují 25 Na konci času vyměřeného lidstvu se objeví na si čestná místa na hostinách. Dlouze se modlí, aby slunci, měsíci i hvězdách zvláštní úkazy. 26 Lidé na udělali dobrý dojem. Ve skutečnosti jsou to pokrytci, zemi budou prožívat velikou úzkost a události se na kteří se nestydí vyjídat domácnosti vdov. Ti budou jednou zvlášť přísně potrestáni.“

21 Ježíš pozoroval, jak zámožní lidé vhazují peníze do chrámové pokladny. 2 Přišla také jedna chudá vdova a vhodila tam dvě nepatrné mince. 3 Ježíš k tomu poznamenal: „Tato chudá vdova dala vlastně více než kterýkoliv z těch boháčů. 4 Ti darovali jen to, co mohli snadno postrádat, ale ta žena obětovala všechny své peníze, vše, co měla na živobytí.“ 5 Některí se obdivovali, z jakého pěkného kamene je chrám vystavěn a jak je nádherně vyzdoben. Ježíš ale řekl: 6 „Přijdou dny, kdy ze všeho, čemu se ted' obdivujete, nezůstane kámen na kameni, všechno to bude rozbořeno.“ 7 Zeptali se ho: „Mistře, kdy se to stane? Budou tomu předcházet nějaká znamení?“ 8 Odpověděl: „Nedejte se nikým svést.

Mnozí přijdou a budou se prohlašovat za Mesiáše. Budou říkat: „Čas se naplnil.“ Ale nevěřte jim. 9 AŽ To vše musí přijít, ale ještě to nebude konec světa.“ 10 A dodal: „Znepřátelí se národy i státy. 11 Budou sedm a všichni zůstali bezdětní. 12 Ale než k tomu dojde, nastane a rodina jsou záležitostí pozemského života. (aiōn ještě doba velkého pronásledování. Budou vás vláčet g165) 13 To bude vaše příležitost, abyste se ke mně podobně jako jeho andělé. 14 Nepřipravujte si předem svoji obhajobu. mrtvých, to poznal již Mojžíš, na kterého se tak rádi 15 Já vám v té chvíli vnuknu pravá slova i vhodné odvoláváte. Když k němu Bůh mluvil z hořícího keře, argumenty, které vaše protivníky umlčí. 16 Někdy představil se mu jako Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a vás zradí i vlastní rodiče, sourozenci, příbuzní a Bůh Jakobův. Ti přece dávno před tím zemřeli. 17 Budete v nenávisti, protože se ke mně hlásíte. život všem, kdo mu uvěří.“ 18 Ale nebojte se, ani jeden vlas z hlavy neztratíte 19 Jen vydržte, získáte život! 20 Až uvidíte, už nikdo neodvážil na něco se ho zeptat. 21 Koho to zastihne v Jeruzalémě synem Davidovým? 22 To budou dny trestu a neodevzdám moc nadě všemi lidmi.“ 23 Zle bude mohl být Mesiáš Davidovým potomkem, když ten v těch dnech těhotným ženám a kojícím matkám. ho nazývá svým Pánem?“ 24 Mnozí budou zabiti, mnozí zákona, kteří se rádi ukazují v honosných talárech odvlečeni do otroctví po celé říši; v Jeruzalémě se a čekají, že je lidé budou na ulici uctivě zdravit. Při budou roztahovat pohané, ale i na ně nakonec dojde. 25 Na konci času vyměřeného lidstvu se objeví na si čestná místa na hostinách. Dlouze se modlí, aby slunci, měsíci i hvězdách zvláštní úkazy. 26 Lidé na udělali dobrý dojem. Ve skutečnosti jsou to pokrytci, zemi budou prožívat velikou úzkost a události se na kteří se nestydí vyjídat domácnosti vdov. Ti budou jednou zvlášť přísně potrestáni.“

27 A tehdy uvidí přichážet Syna člověka v oblaku s královskou mocí a slávou. 28 Až se to všechno začne dít, vzmužte se a hleďte vzhůru, protože vaše konečné vysvobození bude již blízko.“ 29 Ještě jim to zdůraznil přirovnáním: „Všimněte si fíkovníku nebo kteréhokoliv jiného stromu. 30 Když vyraší listí, sami dobře víte, že se blíží léto. 31 Zrovna tak, až uvidíte všechna znamení, o kterých jsem s vámi mluvil, poznáte, že se blíží Boží království ve své plné moci. 32 Ríkám vám, že ještě tato generace uvidí, jak se má slova začínají plnit. 33 Nebe i země jednou skončí, ale má slova nikdy neztratí svou platnost. 34 Dejte si na sebe pozor! Nedopustěte, aby vaše mysl byla otupena nesídlomstí, opilstvím a starostmi o živobytí. Pak by vás ten den zastihl jako

past, ze které nikdo nepřipravený neunikne. **36** Budte nimi vznikl spor, kdo z nich je přednější. **25** Ježíš jim proto na stráži, modlete se, abyste unikli hrůzám, řekl: „Vládci panují nad svými poddanými a dávají které mají přijít, a mohli nakonec obstat před Synem si říkat dobrodinci. **26** U vás at' je tomu naopak. člověka.“ **37** Ve dne učil Ježíš v chrámu a večer Nechtejte panovat, ale sloužit. Kdo je mezi vámi odcházel na Olivovou horu a zůstával tam přes noc. nejvyšší, at' jedná, jako by byl nejnižší, kdo je vůdčí **38** Už časně ráno přicházeli lidé do chrámu, aby mu osobnosti, at' slouží druhým. **27** Kdo je přednější? naslouchali.

22 Přiblížily se Velikonoce. **2** Velekněží a učitelé zákona hledali vhodný způsob, jak Ježíše zprovidit ze světa. Báli se však lidí, kteří se v Jeruzalémě shromažďovali k velikonočním svátkům. **3** Jidáš Iškariotský – jeden z dvanácti Ježíšových učedníků – podlehl satanskému pokušení, **4** odešel za velekněži a veliteli chrámové stráže a nabídil jim pomoc při Ježíšově zatčení. **5** Ti se samozřejmě zaradovali a slíbili mu odměnu. **6** Jidáš souhlasil a od té chvíle čekal na vhodnou příležitost, kdy by Ježíš mohl být nenápadně, bez mnoha svědků, zatčen. **7** Židé se o Velikonocích scházeli k večeři, při níž jedli nekvašený chléb a předepsaným způsobem připraveného beránka. **8** Proto Ježíš uložil Petrovi a Janovi, aby tuto večeři uchystali pro něj a ostatní učedníky. **9** Zeptali se: „Kde chceš, abychom ti udělali?“ **10** Odpověděl: „Když přijdete do města, potkáte muže, který ponese džbán vody. Jděte za ním do domu, kam vejde. Majiteli domu řekněte: **11** ‚Mistr tě žádá abys nám ukázal místo, ve které by se mohl se svými učedníky sejít k velikonoční večeři.‘ **12** Zavede vás do velké jídelny v horním patře. Tam všechno nachystejte.“ **13** Odešli a našli všechno přesně tak, jak jim Ježíš řekl, a připravili velikonočního beránka. **14** Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš se svými dvanácti apoštoly místo u stolu. **15** Řekl jim: „Velice jsem si přál ještě jist s vámi beránka, dříve než budu trpět. **16** Je to naposledy, co ho takto jíme. Záhy se totiž stane to, co vám Bůh obětí velikonočního beránka naznačoval.“ **17** Když jim po modlitbě podával kalich s vínem, **18** řekl, že už ho s nimi nebude pít, dokud se nesejdou k hostině v nebi. **19** Pak vzal chléb, poděkoval Bohu, rozlámal ho a podával svým učedníkům se slovy: „To je moje tělo, které se za vás obětuje. Tímto způsobem si mne vždycky znova připomínejte.“ **20** Po večeři jim podal opět víno a řekl: „Tento kalich je znamením nové smlouvy Boha s člověkem, zpečetěné krví, kterou za vás prolji.“ **21** Zde u stolu sedí člověk, který se tváří jako přítel, ale je odhodlán mne zradit. **22** Vím, že musím zemřít, ale běda zrádci.“ **23** Po těchto slovech se začali mezi sebou dohadovat, kdo z nich by byl schopen něčeho takového. **24** Nakonec mezi

nimi vznikl spor, kdo z nich je přednější. **25** Ježíš jim řekl: „Vládci panují nad svými poddanými a dávají které mají přijít, a mohli nakonec obstat před Synem si říkat dobrodinci. **26** U vás at' je tomu naopak. Nechtejte panovat, ale sloužit. Kdo je mezi vámi odcházel na Olivovou horu a zůstával tam přes noc. nejvyšší, at' jedná, jako by byl nejnižší, kdo je vůdčí osobnosti, at' slouží druhým. **27** Kdo je přednější? Ten, kdo sedí za stolem a dá se obsluhovat, nebo ten, kdo obsluhuje? Obecně platí, že ten, kdo se dá obsluhovat. Vidíte, a já jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží. **28** Až dosud jste mi v mých zkouškách stáli věrně po boku. **29** Můj Otec mi dal království a já vám uděluji právo, **30** abyste v tom království jedli a pili u mého stolu. Však také usednete na soudné stolice a budete soudit dvanáct izraelských rodů.“ **31** Pak oslovil Šimona Petru: „Satan si vyžádal, aby vás mohl prosívat jako obilí, **32** ale já jsem se za tebe přimluoval, aby tvoje víra vydržela. A až se pak obrátíš, utvrzuj ve víře své bratry.“ **33** Šimon odpověděl: „Pane, s tebou jsem odhodlán jít do vězení i na smrt.“ **34** Ježíš mu řekl: „Říkám ti, Petře, že dříve než dnes zakokrá první kohout, třikrát popřeš, že s mne znal.“ **35** Pak jim ještě řekl: „Posílal jsem vás za lidmi bez peněz, bez zásob a bosé. Můžete říci, že jste měli v něčem nedostatek?“ Oni odpověděli: „Ne, ani v nejmenším.“ **36** Ježíš pokračoval. „Ted' se situace mění, přijde pro vás těžká doba. Dobře se na ni vybavte a vyzbrojte. **37** Brzy budu souzen jako zločinec, jak to bylo předpověděno. Prorocká slova o mně se plní.“ **38** Řekl: „Pane, máme tu dva meče.“ Ježíš odpověděl: „To stačí.“ **39** Pak se jako obvykle vydal na Olivovu horu a jeho učedníci ho provázeli. **40** Když došli na místo, řekl jim: „Modlete se, abyste obstáli v těžkých zkouškách, které vás čekají.“ **41** Sám se pak vzdálil, co by kamenem doholil, poklekl a modlil se: **42** „Otcе, kdybys mne mohl ušetřit tohoto kalicha utrpení, ale at' se vyplní tvoje vůle, ne moje.“ **43** Tu při něm stál anděl a dodával mu sílu. **44** Ježíš se modlil v smrtelné úzkosti. Pot jako krvavé kapky mu stékal na zem. **45** Když skončil modlitbu, šel ke svým učedníkům a shledal, že pod tíhou událostí usnuli. **46** Probudil je: „Jak můžete spát? Vstaňte a modlete se, abyste obstáli ve zkouškách, které jsou před vámi.“ **47** Ještě to ani nedořekl a objevil se houf lidí s Jidášem v čele. Ten přistoupil k Ježíšovi, aby ho políbil. **48** Ježíš mu řekl: „Jidáši, polibkem mne zrazuješ?“ **49** Když ostatní učedníci pochopili, co se děje, volali: „Pane, máme tě bránit?“ **50** A jeden z nich skutečně vytasil meč a utáhl pravé ucho jednomu muži z chrámové stráže. **51** Ježíš však řekl: „Dost! Nechte toho! Dotkl se ucha zraněného a uzdravil ho. **52** Pak Ježíš oslovil stráž, jejich velitele a kněze, kteří

je vedli: „Přišli jste si pro mne s meči a klacky jako pro lotra. **53** A přitom jsem s vámi denně býval v chrámu a ruku jste na mne nevztáhli. Ale já vím, přišla vaše chvíle a tma teď nabývá vrchu.“ **54** Tu se ho zmocnili a odvedli do veleknězova paláce. Petr je zpovzdálí sledoval. **55** Vojáci rozdělali uprostřed nádvoří oheň a sesedli se okolo. Petr se přišel mezi ně také ohřát. **56** Jak mu plamen osvěcoval tvář, všimla si ho jedna služka, prohlédla si ho a řekla: „Podívejte se, ten ním také chodil.“ **57** Petr se bránil: „Ženo, vždyť já ho vůbec neznám.“ **58** Za chvíli si ho všiml někdo jiný: „Ty k nim taky patříš.“ Petr řekl: „To se mylité.“ **59** Asi za hodinu zase někdo jiný začal tvrdit: „Tenhle ním určitě byl také, je to Galilejec.“ **60** Petr to popřel: „Člověče, vůbec nevím, o čem mluvíš.“ Než to došlo, zakokrhla kohout. **61** A tu se Ježíš otočil a podíval se na Petra a ten si vzpomněl, že mu Pán řekl: „Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mne zapřeš.“ **62** Vyběhl propustím Ježíše. **63** Stráž se propust' Barabášel! **19** Barabáš byl odsouzen k smrti začala Ježíšovi vysmívat. **64** Zavázali mu oči, bili ho do tváře a říkali: „Jsi přece prorok, tak hádej, kdo tě uhodil.“ **65** A předháněli se v tom, kdo ho víc poníží. **66** Když se rozednilo, sešla se nejvyšší rada, kdybych vám to řekl, stejně tomu neuvěříte. **67** On odpověděl: „I kdybych vám to řekl, stejně tomu neuvěříte.“ **68** A kdybych se já vás na něco zeptal, neodpovíte mi. **69** Ježíš poslal na popravu, jak Řeknu vám jenom to: „Již záhy usedne Syn člověka po Boží pravici.“ **70** Všichni začali volat: „Ty jsi tedy jednoho muže, aby nesl Ježíšův kříž. Byl to Šimon z Boží Syn?“ Ježíš odpověděl: „Vaše vlastní slova Kyrény, který právě přicházel z pole. **71** Tu křičeli jeden přes druhého: „To nám stačí, už žádné další svědectví nepotřebujeme, nade mnou neplaťte, ale nad sebou a svými dětmi. **72** Celé shromáždění velerady povstalo a odvedli Ježíše k římskému místodržiteli Pilátovi. **2** Tam ho začali obviňovat: „Tento člověk rozvrací naš národ, nabádá, aby se neplatily daně císaři, a sám se vydává za krále posланého od Boha.“ **3** Pilát se Ježíše zeptal: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš řekl: „Chceš-li mne tak nazvat...“ **4** Pilát namítl žalobcům: „Nezdá se mi, že by se ten člověk provinil něčím závažným.“ **5** Ale oni naléhali: „Jeho učení působí nepokoje v celém Judsku. Nejdříve to začalo v Galileji, ale už je toho i tady plno.“ **6** Když to Pilát uslyšel, zeptal se, zda je Ježíš Galilejec. **7** Přisvědčili; Pilát se toho chopil a poslal Ježíše k Herodovi, vládci Galileje, který byl právě o svátcích v Jeruzalémě. **8** Herodes tím byl nadšen, protože si už dávno přál Ježíše vidět. Mnoho o něm slyšel a doufal, že mu Ježíš

předvede nějaký zázrak. **9** Kladl mu řadu otázek, ale Ježíš na ně neodpovídal. **10** Zato přítomní kněží a zákoníci se předháněli v obviňování. **11** Herodes se chvěl dvořany, že Ježíše zesměšní: dal ho obléci do bílého korunovačního roucha a tak ho poslal zpět k Pilátovi. **12** Tehdy se Herodes a Pilát sprátelili, ačkoliv předtím si nemohli přijít na jméno. **13** Pilát svolal přední kněze, členy velerady i lid **14** a řekl jim: „Přivedli jste mi tohoto za pravdu, že jsem ho neusvědčil ze žádného zločinu. **15** Stejně jste dopadli se svou žalobou u Heroda, jinak pro pokus o povstání a pro vraždu. **20** Pilát se znovu pro pokus o povstání a pro vraždu. **21** Ale lidé ho přehlušili: „Ukřižovat, zákonu. Dali si Ježíše předvést a naléhali na něho: zákonu trest smrti. Dám ho zbičovat a propustím ho.“ **22** Zkusil to ještě do třetice: „Ale cím se kterou tvorili představitelé lidu, velekněží a učitelé provinil? Nedokázal jsem mu přece nic, za co je podle zákona. **23** Propustil Barabáše a Ježíše poslal na popravu, jak Řeknu vám jenom to: Již záhy usedne Syn člověka žádali. **26** Když vojáci Ježíše odváděli, přinutili cestou kdybych vám to řekl, stejně tomu neuvěříte. **27** A stupňovalo, a tak jim Pilát nakonec vyhověl. **28** A kdybych se já vás na něco zeptal, neodpovíte mi. **29** Propustil Barabáše a Ježíše poslal na popravu, jak Řeknu vám jenom to: Již záhy usedne Syn člověka žádali. **26** Když vojáci Ježíše odváděli, přinutili cestou po Boží pravici.“ **70** Všichni začali volat: „Ty jsi tedy jednoho muže, aby nesl Ježíšův kříž. Byl to Šimon z Boží Syn?“ Ježíš odpověděl: „Vaše vlastní slova Kyrény, který právě přicházel z pole. **27** Odsouzeného to potvrzuji.“ **71** Tu křičeli jeden přes druhého: „To nám stačí, už žádné další svědectví nepotřebujeme, a naříkaly. **28** Ježíš se k nim otočil a řekl: „Ženy, nade mnou neplaťte, ale nad sebou a svými dětmi. **29** Jednou budete litovat, že jste do tohoto světa přivedly děti. **30** Lidé budou prosit hory, aby se na ně sesuly a pohřbily je. **31** Jestliže se takto nakládá se zeleným stromem, jak to může dopadnout se suchým? Když jdu na smrt já, co můžete čekat vy?“ **32** Spolu s Ježíšem byli vedeni na popraviště ještě dva zločinci. **33** Když je dovezeni na místo, kterému se říká Golgota – Lebka, ukřižovali tam Ježíše i ty dva zločince; jednoho po Ježíšově pravici, druhého po levici. **34** Ježíš se modlil za své nepřátele: „Otče, odpust' jím, vždyť nevědí, co dělají!“ Vojáci losovali o jeho šaty. **35** Kolem stál a přihlížel dav. Ozval se i posměch, který podněcoval přítomní členové nejvyšší rady: „Pomáhal jiným, at' pomůže ted' sobě. Mesiáš poslaný od Boha by to dokázal!“ **36** Také vojáci se přidali k posměchu. Nabízeli mu svoje kyselé víno a říkali: **37** „Jsi-li skutečně židovský král, zachraň

23 Celé shromáždění velerady povstalo a odvedli Ježíše k římskému místodržiteli Pilátovi. **2** Tam ho začali obviňovat: „Tento člověk rozvrací naš národ, nabádá, aby se neplatily daně císaři, a sám se vydává za krále poslaného od Boha.“ **3** Pilát se Ježíše zeptal: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš řekl: „Chceš-li mne tak nazvat...“ **4** Pilát namítl žalobcům: „Nezdá se mi, že by se ten člověk provinil něčím závažným.“ **5** Ale oni naléhali: „Jeho učení působí nepokoje v celém Judsku. Nejdříve to začalo v Galileji, ale už je toho i tady plno.“ **6** Když to Pilát uslyšel, zeptal se, zda je Ježíš Galilejec. **7** Přisvědčili; Pilát se toho chopil a poslal Ježíše k Herodovi, vládci Galileje, který byl právě o svátcích v Jeruzalémě. **8** Herodes tím byl nadšen, protože si už dávno přál Ježíše vidět. Mnoho o něm slyšel a doufal, že mu Ježíš

se sám!" 38 Nad jeho hlavou byl upevněn nápis v však nevěřili a považovali jejich zprávu za výplod řečtině, latině a hebrejštině: „Král Židů.“ 39 Také fantazie. 12 Petr se však přece jen rozběhl ke hrobu, jeden z ukřížovaných zločinců se Ježíšovi posmíval: nahlel dovnitř a uviděl jen odložená plátna. Vrátil se „Co jsi za Mesiáše, když nepomůžeš sobě ani nám!“ a nemohl pochopit, co se stalo. 13 Jiní dva Ježíšovi 40 Ale ten druhý ho okřikl. „Ani ve chvíli smrti se učedníci šli toho dne do městečka Emauzy, nedaleko nebojíš Boha? 41 My si to všechno zasloužíme, ale Jeruzaléma. 14 Cestou spolu hovorili o událostech tenhle člověk určitě nespáchal nic špatného a trpí posledních dnů. 15 Byli zabráni do rozhovoru, takže nevinně.“ 42 Pak se obrátil k Ježíšovi a řekl: „Pane, skoro ani nezpozorovali, že se k nim někdo přidal; byl vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.“ to Ježíš. 16 Ale oni, jako by měli milu před očima, 43 Ježíš mu odpověděl: „Slibuji ti, dnes budeš se nepoznali ho, 17 ani když se s nimi dal do řeči: „O mnou v ráji.“ 44 Kolem poledne se najednou setmělo čem to mluvíte, že jste tak smutní? Zastavil se 18 a a tma trvala do tří hodin. 45 Chrámová opona, která jeden z nich, Kleofáš, mu řekl: „Jdeš z Jeruzaléma a oddělovala svatyni od nejsvatějšího místa, se v tu nevíš, co se tam teď o svátcích stalo?“ 19 Ježíš chtěl, chvíli roztrhla od shora až dolů. 46 Ježíš hlasitě zvolal: aby mu to vyprávěli, a tak pokračovali: „Cožpak jsi „Otče, odevzdávám svého ducha do tvých rukou!“ nic neslyšel o Ježíši z Nazaretu? O tom prorokovi, A s těmi slovy na rtech zemřel. 47 Když důstojník který tak mocně kázel a dělal zázraky? Bůh stál při velící popravě viděl, co se stalo, vzdal čest Bohu něm a lidé ho měli v úctě. 20 A toho muže velerada a řekl: „Je jasné, že tenhle člověk byl nevinný.“ 48 odsoudila k smrti a byl ukřížován! 21 My jsme doufali, Také v přihlížejícím davu se probudilo svědomí a lidé že on je ten očekávaný Mesiáš a že vysvobodí Izrael. odcházel otřesení. 49 Nakonec tam zůstali v povzdálí Stalo se to předevčírem. 22 Dnes nás některé ženy jen Ježíšovi přátelé a ženy, které ho doprovázely překvapily zprávou: byly časně ráno u hrobu 23 a z Galileje a všechno to viděly. 50 Jeden z členů nenašly jeho tělo. Dokonce prý viděly anděly, kteří jim velerady, Josef z Arimatie, čestný a ušlechtilý člověk, řekli, že Ježíš žije. 24 Některí z našich si ověřili, že 51 nesouhlasil s postupem a rozsudkem ostatních. hrob je prázdný, ale jeho neviděli. A tak nevíme, co si Patřil k těm, kdo uvěřili zvěsti o Božím království. o tom všem máme myslit.“ 25 Ježíš jim na to řekl: 52 Ten teď navštívil Piláta a vyžádal si tělo mrtvého „Proč jste tak nechápaví a proč váháte uveřít tomu, Ježíše. 53 Sňal je z kříže, zavinul do plátna a uložil co předpovídali už dávní proroci? 26 Mesiáš to musí do hrobky vytěsané ve skále, kde ještě nikdo nebyl přece všechno vytrpět, než nastolí své království.“ 27 pochován. 54 To bylo v pátek večer, právě před A začal jim vykládat všechna slova, která o něm byla začátkem soboty. 55 Ženy, které provázely Ježíše z napsána od Mojžíše až po proroky. 28 Když došli do Galileje, se připojily k pohřbu. Viděly hrobku i způsob, Emauz, cíle jejich cesty, Ježíš jako by chtěl jít dál. 29 jakým bylo tělo uloženo. 56 Chtěly je ještě potřít Oni ho však přemlouvali: „Zůstaň s námi, vždyť je již vonnými oleji a mastmi, ale musejí to odložit, aby pozdě a stmívá se. Kam bys šel?“ Dal se tedy pozvat a vešel s nimi do domu. 30 Když zasedli k večeři, vzal Ježíš do rukou chléb, poděkoval Bohu, rozlomil ho a podával jim. 31 A v tu chvíli konečně prohlédli a poznali ho. Ale v tom okamžiku jim Ježíš zmizel. 32 Ríkali si vzrušeně: „A proto nám bylo tak dobře u srdece, když s námi na cestě mluvil a vykládal nám smysl proroctví.“ 33 Už nehleděli na to, že je večer a hned se vydali zpátky do Jeruzaléma. Našli jedenáct učedníků pohromadě s ostatními. 34 Apoštolové jim řekli: „Pán opravdu vstal z mrtvých! Ukázal se Petrovi!“ 35 A oni zase vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak poznali Ježíše podle způsobu lámání chleba. 36 Ještě neskončili svoje vyprávění a tu sám Ježíš stál mezi nimi a pozdravil je: „Pokoj vám!“ 37 Velice se lekli; domnívali se, že se jim zjevil nějaký duch. 38 Avšak on je pokáral: „Co se lekáte a proč si vymýšíte takové věci? 39 Podívejte se na moje ruce a nohy, jsem to opravdu já. Můžete si na mne

24 V neděli brzy ráno se ženy vydaly ke hrobu a nesly s sebou vonné masti a oleje. 2 Kámen, který zakrýval vchod do hrobu ve skále, byl však odvalen stranou. 3 Ženy vešly dovnitř, ale tělo Pána Ježíše tam nenašly. 4 Bezradně se rozhlížely a vtom u nich stáli dva muži v oslnivě bílých oděvech. 5 Ženy se jich velice lekly a sklopily oči. Oni jim řekli: „Proč hledáte živého tam, kde jsou jen mrtví? 6 Ježíš tady není, je živ! Vzpomeňte si, jak vám ještě v Galileji říkal, 7 že bude jako Syn člověka vydán do rukou zlých lidí, ukřížován, ale třetí den vstane z mrtvých.“ 8 Ženy si na to skutečně vzpomněly. 9 Vrátily se od hrobu a všechno vyprávěly jedenácti apoštolům a všem ostatním Ježíšovým žákům, které našly. 10 Svědkyně vzkříšení byly: Marie z Magdaly, Jana, Marie Jakubova a ještě další. 11 Učedníci jim

sáhnout, nejsem duch, ten nemá tělo z masa a kostí.“
40 Při těch slovech jim ukázal rány po hřebech na rukou i na nohou. 41 Jeho žáci tomu stále nemohli uvěřit, připadalo jim to příliš krásné, než aby to mohla být pravda. Požádal je tedy: „Máte tu něco k jídlu?“
42 Podali mu pečenou rybu a plástev medu 43 a on to s nimi snědl. 44 Pak jim řekl: „Vzpomeňte si! Když jsem býval s vámi, často jsem vám připomíнал, že se musí naplnit všechno, co je o mně předpověděno u Mojžíše, Proroků a v Žalmech.“ 45 A tak je dovedl k tomu, že konečně porozuměli slovům Bible, která o něm hovořila. 46 Pak pokračoval: „To všechno ukazovalo k tomu, že předpověděný Mesiáš musí mnoho vytrpět, zemřít a třetího dne vstát z mrtvých. 47 A nyní se lidé všech národů musí dovědět, že on má právo odpouštět hříchy a moc změnit jejich život. Začne se to rozhlašovat nejprve v Jeruzalémě. 48 Vý budete dosvědčovat všechno, co se událo a čeho jste byli svědky. 49 A já vám pošlu Ducha svatého, kterého vám slíbil můj Otec. Čekejte v Jeruzalémě, pokud vás Bůh nevybaví touto mocí.“ 50 Pak je vedl známou cestou z Jeruzaléma do Betanie. Zastavili se a Ježíš zvedl ruce, aby učedníkům požehnal. 51 Když jim žehnal, vzdaloval se vzhůru, až jim zmizel v oblacích. 52 Uctivě se mu poklonili a pak se radostně vrátili do Jeruzaléma. 53 Dobu čekání trávili v chrámu, kde chválili Boha.

Jan

1 Kristus existoval od věčnosti, byl stále s Bohem Otcem a byl to Bůh sám. On byl tvořícím Božím Slovem, kterým vše vzniklo a trvá. **4** Je zdrojem všeho života a pro lidi světlem na cestě k Bohu. **5** To světlo přemáhá temnotu světa, ale ta ho nikdy nepřekoná. **6** Bůh pověřil muže, který se jmenoval Jan (zvaný Křtitel), **7** aby svědčil o Ježíši a vedl lidi k víře, že Ježíš je tím světlem. **8** Jan nikdy ani nenaznačil, že by jím byl on sám. **9** Ježíš je to pravé světlo, které září vstří každému člověku. **10** Přišel na zem, kterou stvořil a k lidem, které miloval, ale oni ho nepřijali. **11** Těm však, kteří ho přece přijali a uvěřili v něho, otevřel přístup do Boží rodiny. **12** Nestali se jejimi členy rodem ani lidským úsilím, ale Božím působením. **14** A věčné Slovo se stalo člověkem, který žil mezi námi. Viděli jsme jeho vznešenosť, vznešenosť vlastní jedinému Božímu Synu. Poznali jsme jej plného lásky a pravdy. **15** Také Jan Křtitel o něm vydával jasné svědectví: „To je ten, který jde sice za mnou, ale je mnohem významnější a byl dávno přede mnou.“ **16** Z jeho bohatství jsme přijímalí dar za darem. **17** Mojžíšovým prostřednictvím nám Bůh sdělil požadavky svého zákona, ale v Ježíši Kristu jsme se setkali s Božím milosrdenstvím a pravdou. **18** Boha nikdo z lidí neviděl; jenom ten, který má k němu blízko jako jediný Syn k Otcí, nám o něm sdělil pravdu. **19** Z Jeruzaléma přšla za Janem Křitem delegace židovských kněží s otázkou, zda je očekávaný Mesiáš – Boží Syn, izraelský král. **20** „Ne, nejsem Mesiáš,“ řekl jim Jan otevřeně. „Kdo tedy jsi?“ zeptali se ho znovu. „Jsi prorok Elijáš?“ „Nejsem.“ **22** „Tak řekni, kdo jsi. Musíme o tobě podat zprávu těm, kteří nás poslali. Jsi tedy jiný Mesiášův předchůdce?“ **23** „Nedávejte mi žádný titul. Jsem hlas, který na poušti volá: Upravte cestu pro Pána. Tak to předpověďl prorok Izajáš.“ **24** Protože Janovu odpověď nepochopili, ptali se dál: „Když tedy nejsem Mesiáš, ani jeho předchůdce, proč kříš?“ **26** Jan odpověděl: „Divíte se, že křím. Ale co budete říkat tomu muži, který přichází za mnou? Ještě ho neznáte, ale je už mezi vámi. Jemu nejsem hoden ani obuv rozvázat.“ **28** To se stalo v Betanii u Jordánu, kde Jan křtil. **29** Druhého dne spatřil Jan Ježíše, jak k němu přichází. Ukázal na něho a řekl: „Beránek Boží, který bere na sebe hříchy celého světa.“ **30** To o něm jsem vám včera řekl, že za mnou jde mnohem významnější muž, který byl dávno přede mnou. **31** Když jsem byl pověřen, abych křtil a připravoval izraelský lid na

příchod Mesiáše, ještě jsem nevěděl, kdo to je. **32** Bůh mi však řekl: „Dávej pozor, na koho při křtu sestoupí můj Duch a zůstane na něm. To je ten, kdo bude křít Duchem svatým.“ Pak jsem viděl, jak se Boží Duch v podobě holubice snáší z nebe na Ježíše. Do té chvíle jsem ho neznal, ale protože se to na něm vyplnilo, vydávám svědectví, že je Boží Syn.“ **35** Příštího dne, asi ve čtyři hodiny odpoledne, stál Jan se dvěma svými učedníky. **36** Opět spatřil Ježíše, jak jde okolo a zvolal: „Podívejte se, to je Boží Beránek!“ **37** Když to Janovi učedníci uslyšeli, vydali se za Ježíšem. **38** Ten se po chvíli ohlédl a viděl, že ho oba následují. Zeptal se jich: „Přejete si něco?“ „Mistře,“ odpověděli, „kde bydlíš?“ **39** „Pojdte se mnou!“ řekl Ježíš. Přijali to pozvání a zůstali ten den u něho. **40** Jeden z těch učedníků se jmenoval Ondřej a měl bratra Šimona. **41** Po návštěvě u Ježíše vyhledal Ondřej svého bratra a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše – Krista.“ **42** Pak ho přivedl k Ježíšovi. Ten se na něj zahleděl a řekl: „Ty jsi Šimon, Janův syn. Ode dneška se však budeš jmenovat Petr.“ **43** Příštího dne se Ježíš rozhodl, že půjde do Galileje. Setkal se s Filipem a vyzval ho, aby ho následoval. **44** Stejně jako Ondřej a Petr pocházel i Filip z Betsaidy. **45** Filip pak vyhledal Natanaela a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o kterém hovořil Mojžíš a kterého předpověděli proroci. Jmenuje se Ježíš a je to syn Josefa z Nazaretu.“ **46** „Může být z Nazaretu něco dobrého?“ zapochyboval Natanael. „Pojď a přesvědč se sám!“ řekl Filip. **47** Když Ježíš spatřil Natanaela, řekl: „To je pravý a bezelstný Izraelec.“ **48** „Odkud mne znáš?“ zeptal se ho překvapeně Natanael. „Viděl jsem tě pod fíkovým stromem dříve, než tě našel Filip,“ odpověděl Ježíš. **49** Natanael s údivem zvolal: „Mistře, ty jsi Boží Syn a izraelský král.“ **50** Ježíš mu na to řekl: „Ty mi věříš proto, že jsem ti pověděl, jak jsem tě viděl pod fíkovníkem. **51** Uvidíš větší věci a uvěříš, že jsem v neustálém spojení s nebem.“

2 V galilejské vesnici Káně se za tři dny konala svatba a byla tam Ježíšova matka Marie. **2** Mezi svatebními hosty byl Ježíš a jeho učedníci. **3** Docházelo jim víno a Marie o tom řekla Ježíšovi. **4** „Proč mi to říkáš?“ odpověděl Ježíš. „Moje chvíle ještě nepříšla.“ **5** Marie vyzvala obsluhující: „Udělejte všechno, co vám můj syn přikáže.“ **6** Na chodbě stálo šest kamenných – asi hektolitrových – nádob, kterých se používalo k obřádnímu umývání. **7** Ježíš poručil sloužícím, aby je naplnili vodou. **8** Když to udělali, vyzval je: „Dejte z toho ochutnat správci hostiny.“ **9** Nic netušící správce ochutnal vodu, kterou Ježíš proměnil ve víno, zavolal ženicha **10** a řekl mu:

„To víno je vynikající. Obvykle se začíná lepším a končí horším. Ale tobě vydrželo dobré víno až do konce.“ 11 Zázrakem v Káni Ježíš poprvé projevil svou božskou moc. A jeho učedníci v něho uvěřili. 12 Potom Ježíš se svou matkou, bratry a učedníky strávil několik dní v Kafarnaum. 13 Blížily se židovské velikonoční svátky, a tak se Ježíš vydal na cestu do Jeruzaléma. 14 Na nádvoří Jeruzálemského chrámu našel směnárníky peněz, prodavače obětních býčků, ovcí a holubů. 15 Upletl si z provázků důtky a z chrámového nádvoří prodavače i s dobytkem vyhnal. 16 „Pryč s tím odtud. Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“ volal za nimi. 17 V té chvíli si učedníci vzpomněli na starozákonní proroctví: „Stravuje mne horlivost pro Boží dům.“ 18 Židé se ho hněvivě ptali: „Jak si můžeš dovolit takto jednat? Máš-li pověření od Boha, dokaž je nějakým zázrakem!“ 19 „Dobре,“ odpověděl Ježíš, „zbořte tento chrám, a já ho ve třech dnech znovu postavím.“ 20 „Co je to za nesmysl?“ posmívali se mu Židé. „Vždyť chrám stavěli plních čtyřicet šest let, a ty bys ho chtěl vystavět ve třech dnech?“ 21 Židé Ježíšova slova nepochopili. Nemluvil totiž o chrámu, ale o svém těle. 22 I učedníci tomu porozuměli až po jeho zmrtvýchvstání. 23 Během Velikonoc vykonal Ježíš v Jeruzáleme řadu zázraků, a tak v něj mnozí uvěřili. 24 Věděl o každém všechno, nepotřeboval se na nikoho vyptávat. Sám však zůstával pro mnohé hádankou.

„Jsi učitelem Božího národa a toto nevíš?“ podivil se Ježíš. 11 „Věř mi, že mluvím o tom, co vím, a svědčím o tom, co jsem viděl. Vy ovšem moje slova neberete vážně.“ 12 Když nechápete to, co se týká člověka, jak porozumíte tomu, co se týká Boha? 13 Nikdo z lidí vám nemůže podat svědectví jako já, vždyť jsem přišel od Boha. 14 Vzpomínáš si, co Izraelcům zachránilo život na pohlédl s vírou, zachránil si život? Tak i já musím být vyzdvížen na kříž. 15 Každý, kdo ve mne uvěří, ujde smrti a narodí se pro věčnost. (aiōnios g166) 16 Vždyť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho uvěří, unikl záhubě a získal věčný život. (aiōnios g166) 17 Bůh svého Syna neposlal proto, aby svět odsoudil, ale zachránil. 18 Kdo v něho věří, unikne odsouzení. Kdo však v něho nevěří, odsuzuje sám sebe, protože odmítá milost nabízenou samým Bohem. 19 Pro takové lidi je osudné, že na svět přišlo světlo, ale oni se nechtejí vzdát tmy, protože doufají, že ta zakryje jejich viny. 20 Zlé činy dělá člověk potmě, aby to nikdo nevěděl. 21 Kdo se však Boží se světla, aby nebyl odhalen. 22 Kdo se však řídí Boží pravdou, tíhne ke světlu, aby věděl, zda jsou jeho činy v souladu s Boží vůlí.“ 22 Potom Ježíš odešel se svými učedníky na židovský venkov, aby tam s nimi mohl v klidu pobývat a aby křtil. 23 Také Jan Křtitel, který byl v té době ještě na svobodě, křtil v

3 Jedním z předních Židů byl Nikodém, člen nejvyšší židovské rady. Patřil do skupiny farizejů, kteří přísně dodržovali všechny náboženské předpisy. **2** Ten jedné noci vyhledal Ježíše a řekl mu: „Mistre, víme, že jsi učitel poslaný od Boha. Kdyby za tebou nestál sám Bůh, nemohl bys dělat takové zázraky, jaké jsi nám ukázal.“ **3** Ježíš mu řekl: „Víš, na čem záleží? Na tom, aby se člověk znovu narodil, protože jinak se nestane občanem Božího království.“ **4** „Znovu se narodit v mém věku?“ podivil se Nikodém. „Cožpak se někdo může vrátit do matčina těla a narodit se podruhé?“ **5** Ježíš vysvětloval: „Jestliže se s člověkem nestane zásadní proměna a není na něm patrný nový život z Ducha a jestliže není na znamení toho pokřtěn, nemůže vstoupit do Božího království. **6** Život zrozený z člověka je tělesný. Teprve Boží Duch v člověku probouzí duchovní život. **7** Nediv se mým slovům, že se musíte znovu narodit. **8** Ovšem s Duchem svatým je to jako s větrem: Nemůžete ho ovládat, ale pozoruješ jeho účinky. Tak se člověk znovu narodí z Ducha.“ **9** Nikodém se zeptal: „Jak

byl využíván na kríz. 15 Kazdy, kdo ve mně uvěří, ujde smrti a narodí se pro věčnost. (aiōnios g166) 16 Vždyť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něm uvěří, unikl záhubě a získal věčný život. (aiōnios g166) 17 Bůh svého Syna neposlal proto, aby svět odsoudil, ale zachránil. 18 Kdo v němuvěří, unikne odsouzení. Kdo však v němuvěří, odsuzuje sám sebe, protože odmítá milost nabízenou samým Bohem. 19 Pro takové lidi je osudné, že na svět přišlo světlo, ale oni se nechťejí vzdát tmy, protože doufají, že ta zakryje jejich viny. 20 Zlé činy dělá člověk potmě, aby to nikdo nevěděl. Bojí se světla, aby nebyl odhalen. 21 Kdo se však řídí Boží pravdou, tíhne ke světlu, aby věděl, zda jsou jeho činy v souladu s Boží vůlí.“ 22 Potom Ježíš odešel se svými učedníky na judský venkov, aby tam s nimi mohl v klidu pobývat a aby křtil. 23 Také Jan Křtitel, který byl v té době ještě na svobodě, křtil v Ainonu nedaleko Salimu, kde bylo mnoho vody. Četní lidé se tam dali od Jana pokřtít. 25 Někteří Židé se dohadovali s Janovými učedníky, kdo má právo křít. 26 Ti se obrátili na svého učitele: „Mistře, ten, kterého jsi označil za Mesiáše, také křtí a všichni teď chodí k němu.“ 27 Jan jim řekl: „Člověk sám si nemůže přisvojit žádnou duchovní moc, pokud mu není dána od Boha. 28 Vy sami jste svědky, že jsem prohlásil: ‚On je Bohem poslaný Mesiáš a já mu jen připravují cestu.‘ 29 Nevěsta přece patří ženichovi. Jeho přítel je také na svatbě, ale raduje se z ženichova štěstí. To je právě moje radost. Jeho hvězda vychází a já chci, aby jasně zářila, a nechci jí zaclánět. 31 Protože Ježíš přišel z nebe, převyšuje nás všechny. My lidé mluvíme jen o tom, co jsme prožili na zemi. 32 On svědčí o tom, co viděl v nebi, a přece ho tak málo lidí přijímá. 33 Kdo mu uvěří, dává za pravdu Bohu. Ježíš totiž mluví Boží slova z Božího pověření. 34 Bůh jej k tomu také plně uschopnil svým Duchem. 35 Vždyť Otec miluje Syna a svěřuje mu všechno. 36 Proto, kdo věří Synu, má věčný život. Kdo mu nedůvěřuje, místo života ho stíhá Boží hněv“ (aiōnios g166)

4 Stále více lidí se připojovalo k Ježíšovi a jeho nejistoty: „Sytím se tím, že konám Boží vůli. Dokončit učedníci je křtili. **3** Aby zabránil případnému jeho dílo – to je můj pokrm. **35** Obilí bude zralé za sítěnutí s náboženskými vůdci, opustil Ježíš Judsko čtyři měsíce, ale lidé jsou již zralí ke žni. **36** Ten, kdo a vrátil se do Galileje. **4** Šel skrze Samařsko. **5** Kolem bude sklízet a shromažďovat tuto úrodu pro věčnost, poledne přišel k Jákobově studni u městečka Sychar. **7** Jeho učedníci odešli do města nakoupit něco k jídlu. **7** bude se radovat spolu s ním. (aiōnios g166) **37** Neříká Ježíš si chtěl u studny odpočinout. Sotva usedl, jedna se nadarmo, že jeden zasévá a druhý žne. **38** Já z místních žen přišla pro vodu. „Prosím tě, dej mi vás posílám sklízet pole, které jste neosévali. Jiní se napít,“ obrátil se na ni Ježíš. **9** „Jak to, že žádáš před vámi lopotili a vy sbíráte výsledky jejich práce.“ službu od Samařanky, když jsi Žid?“ (Mezi Židy a **39** Na základě svědectví té ženy uvěřilo v Ježíše Samařany vládlo totiž napětí.) **10** Ježíš jí odpověděl: mnoho Samařanů ze Sychar. **40** Prosili ho, aby u nich „Kdybys věděla, kdo jsem a co ti nabízím, prosila zůstal. Zdržel se tam dva dny, mluvil k nim a jejich bys ty mne, abych ti dal napít té životodarné vody.“ víra rostla. **42** Ženě řekl: „Ted už věříme ne pro to, **11** „Vždyť nemáš žádnou nádobu! Jak chceš nabrat co jsi o něm pověděla, ale slyšeli jsme ho a víme, vodu z tak hluboké studny?“ namítl žena. **12** „Jsi že je opravdu Spasitel světa.“ **43** Po dvou dnech snad mocnější, než byl náš praotec Jákob, který ji pokračoval Ježíš v cestě do Galileje. **44** I když doma vylouobil? Čerpal z ní vodu pro sebe, svou rodinu i nebyvá nikdo ve vážnosti, přijali ho Galilejští velmi svůj dobytek.“ **13** Nato jí Ježíš odpověděl: **14** „Voda, srdečně. I oni byli totiž o Velikonocích v Jeruzalémě a kterou nabízím já, uhašuje žízeň navždy a naplňuje stali se tam svědky některých jeho zázraků. **46** Když touhu po věčnosti.“ (aiōn g165, aiōnios g166) **15** „Pane, Ježíš procházel Galileou, zastavil se také v Káni, kde tu vodu mi dej at' už sem nemusím chodit,“ prosila před nedávnem při svatbě proměnil vodu ve víno. ho žena. **16** „Jdi a přived' svého muže,“ přikázal jí Nedaleko odtud leželo město Kafarnaum. Zde žil Ježíš. **17** „Nemám muže,“ odpověděla žena. „To máš jeden královský úředník, jehož syn těžce onemocněl. pravdu,“ řekl jí Ježíš. **18** „Vystřídala jsi jich pět a ani 47 Jakmile se dověděl o Ježíšově návratu, hned ho ten, se kterým žiješ nyní, není tvůj muž.“ **19** „Pane, vyhledal a prosil o pomoc. Žádal ho, aby s ním šel vidím, že jsi prorok,“ vyhrkla s údivem. **20** „To bys domů a vrátil zdraví umírajícímu synovi. **48** Ježíš mu mi mohl odpovědět, proč vy Židé považujete jen odpověděl: „Cožpak mi neuveděte, pokud neuvidíte Jeruzalém za místo vhodné k uctívání Boha. Naši zázraky?“ **49** Královský úředník úpěnlivě prosil: „Pane, předkové se od nepaměti modlili na této hoře.“ **21** pojď hned se mnou, vždyť mi doma umírá syn.“ **50** Ježíš jí odpověděl: „Věř mi, blíží se doba, kdy lidé Ježíš mu však jen krátce řekl: „Vrat' se domů. Tvůj nebudu uctívat Boha ani v Jeruzalémě, ani na této syn je zdráv.“ Úředník jeho slovům uvěřil a rychle hoře. **22** My známe smysl naši bohoslužby, ale vy ho spěchal domů. **51** Již cestou potkal své sluhy, kteří neznáte, protože Mesiáš vyjde ze Židů. **23** Nastává mu běželi naproti se zprávou o synově uzdravení. **52** však doba, kdy nebude záležet na tom, kde se kdo Ten se jich dychtivě zeptal, v kterou dobu se jeho modlí, ale jak se modlí. Skuteční vyznavači budou syn uzdravil. „Včera v jednu hodinu odpoledne mu cítit Otce upřímně a neformálně. O takové vyznavače přestala horečka,“ odpověděli. **53** Radostí naplněný Otci jde. **24** Bůh je duchovní bytost a ti, kdo ho otec si uvědomil, že právě v tu chvíli mu Ježíš řekl: vzývaj, mají tak činit opravdově a pod vedením „Tvůj syn je zdráv.“ Po této události královský úředník Ducha svatého.“ **25** „Vím, že příjde Mesiáš,“ pravila uvěřil, že Ježíš je pravý Mesiáš. A uvěřila tomu i jeho žena, „ten nám všechno vysvětlí.“ **26** „Ten Mesiáš rodina a všechno služebnictvo. **54** Tak Ježíš učinil jsem já,“ řekl jí nato Ježíš. **27** V té chvíli se učedníci druhý zázrak v Galileji po svém návratu z Judska. vrátili z města a byli překvapeni, když Ježíše zastihli v rozhovoru se ženou. Neodvážili se však zeptat, proč s ní mluví. **28** Žena nechala své vědro ležet u studny a spěchala do města, kde řekla lidem: **29** „Pojdte se podívat na člověka, s nímž jsem se dosud nesetkala, a přesto o mně všechno ví. Není to snad Mesiáš?“ **30** Lidé z města se tedy vydali za Ježíšem. **31** Učedníci ho zatím pobízeli, aby se najedl. **32** On však odmítl: „Nebudu jíst. Má méně pokrm, který neznáte.“ **33** „Kdo mu přinesl jídlo?“ říkali si. **34** Ježíš je hned vyvedl z

5 Dalším židovském svátku se Ježíš zase vracel do Jeruzaléma. **2** Ve městě nedaleko Ovčí brány je rybník zvaný Bethesda. **3** Podél jeho břehů leželi pod pěti podloubími nemocní, slepi a ochrnutí. Toužebně cekali na okamžík, kdy se hladina vody zčer. Čas od času se to stávalo a lidé věřili, že kdo první vstoupí do vřídla, bude uzdraven, at' už trpí čímkoliv. **5** Mezi postiženými ležel muž nemocný už třicet osm let. **6** Když ho Ježíš uviděl a zjistil, že je už dlouho

nemocen, zeptal se ho: „Chceš být zdráv?“ **7** „Chci, pane, ale nemohu,“ odpověděl mu ubohý muž. „Sám svědectví i můj Otec, který mne poslal. **8** Ale vy se špatně pohybuji a nemám nikoho, kdo by mi jste jeho hlas nikdy neslyšeli a nemáte o něm ani pomohl v pravý čas do vřídla. Ať se namáhám, jak zdá ní. Jeho slovo ve vás neutkvělo a tomu, kterého chci, pokaždé mě někdo předběhne.“ **9** Ježíš mu poslal, nevěříte. **10** Zkoumáte Písmo a domníváte řekl: „Vstaň, vezmi si své lehátko a chod!“ **11** Muž se, že jeho plněním získáte věčný život. Ale i ono se zvedl, sebral svoje věci a šel. Po nemoci nebylo svědčí o mně. (aiōnios g166) **12** Vy mne odmítáte a tak ani památky. **13** Protože se to stalo v sobotu, Židé zavrhujete život. **14** Nechci, abyste mi děkovali nebo napomínali uzdraveného: „Nesluší se, abys dnes mne chválili, **15** vždyť já vás dobře znám a poznal něco nosil.“ **16** „Vím,“ odpověděl. „Ale poručil mi to jsem, že nemáte pravý vztah k Bohu. **17** Ale jsem člověk, který mne uzdravil.“ **18** „A kdo to byl?“ ptali se k vám v Božím pověření a to vás dráždí. Kdybych rozhořčeně Židé. **19** To ovšem uzdravený nevěděl, přišel se svým vlastním programem, přijali byste mne protože se mu Ježíš ztratil v davu. **20** Později se s nadšením. **21** Jak byste mi mohli uvěřit, když se setkali v chrámu. Ježíš mu řekl: „Važ si toho, že jsi chcete líbit lidem a ne Bohu. **22** Nemyslete si, já na zdráv. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco mnohem vás nebudu Otci žalovat. Na to stačí Mojžíšův zákon, horšího.“ **23** Muž běžel za Židy a oznámil jim, že ho na jehož plnění tolík spoléháte. **24** Kdybyste opravdu uzdravil Ježíš. **25** Židé začali na Ježíše dotírat, že ruší věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, protože on o mně souborí řád. **26** Ježíš jim však řekl: „Můj Otec stále psal. **27** Když nevěříte jemu, jak byste mohli věřit pracuje ve prospěch stvoření, proto ani já nemohu mně.“

18 Ta slova Židé považovali za routhání a odpočívat.“ **19** Ta slova Židé považovali za routhání a rozhodli se, že Ježíše zabijí. **20** Ježíš na jejich hrozby odpověděl: „Syn může opravdu dělat jen to, co vidí, že dělá jeho Otec. A činí to právě tak jako on. Vždyť Otec miluje svého Syna a ukazuje mu všechno, co sám koná. Budete žasnout nad ještě většími skutky. **21** Tak jako Otec má moc nad životem a smrtí, tak i Syn vzkříší k životu ty, které bude chtít. **22** Vždyť ani Otec sám nikoho nesoudí, ale všechnen soud předal Synovi, **23** aby si ho všichni vázili a ctili ho stejně jako Otce. Kdo si neváží Syna, nemá úctu ani k Otci, který ho poslal. **24** Ujišťuji vás, že každý, kdo přijímá moje slovo jako slovo Boha, má věčný život a unikl smrti při soudu. (aiōnios g166) **25** Ríkám vám podle pravdy, že začíná doba, kdy lidé uslyší hlas Božího Syna a kdo ho poslechně, bude žít, **26** protože jako Otec je dárce života, tak i Syna pověřil, aby dával život. **27** A také jedině jemu dal právo konat soud. **28** Jednou však k údivu všech budou muset všichni poslechnout jeho hlas **29** a povstat ze svých hrobů: ti, kteří uveríli Synu, vstanou k věčnému životu, ti kteří ho za vrhli, vstanou k odsouzení. **30** Já osobně nemohu udělat nic. Má vůle je totožná s vůlí Otce. Jak mi radí, tak soudím. Proto je můj soud spravedlivý. **31** Jistě by nepůsobilo věrohodně, kdybych sám dokazoval, že jsem Boží Syn. **32** Já mám někoho, kdo by pro mne svědčil. **33** Sami jste poslali k Janu Křtiteli a on vydal pravdivé svědectví. **34** Nemusím však stavět na lidském svědectví, ale připomínám to pro vaši záchrannu. **35** Jan Křtitel zářil jako pochodeň a vy jste se radovali z jeho světla. Ale bylo to jen na čas. **36** Je tu ještě závažnější svědectví, a to jsou moje skutky.

6 Ježíš se vydal na druhou stranu Galilejského jezera, jinak zvaného Tiberiádské. **2** Lidé viděli, že mnohé uzdravil, a hrnuli se za ním v zástupech. **3** Ježíš vystoupil na jednu horu a tam se posadil se svými učedníky. **4** Bylo krátce před velikonočními svátky a Ježíš ze svého vyvýšeného místa viděl, že se mnoho poutníků připojuje k zástupu jeho posluchačů. Obrátil se na Filipa s otázkou: „Kde nakoupíme tolík chleba, aby se všichni ti lidé najedli?“ **5** (Ježíš chtěl tou otázkou vyzkoušet Filipovu víru; sám již věděl, jak tu situaci vyřeší.) **6** Filip mu odpověděl: „Panu, i kdybychom měli chleba za deset tisíc, stále by to pro ně bylo málo, i kdyby každý jen ochutnal.“ **7** Jeden z učedníků, Šimonův bratr Ondřej, Ježíše upozornil: **8** „Je tu jeden chlapec, který má s sebou pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale to je jako kapka do moře!“ **9** „Zařidte, at' se všichni lidé posadí,“ přikázal Ježíš učedníkům. Rozsadili se tedy pohodlně po travnatém úbočí; jen mužů tam bylo asi pět tisíc. **10** Ježíš vzal těch pět chlebů, poděkoval za ně Bohu, rozlamoval je a učedníci je roznášeli sedícím. Stejně tak učinil i s rybami a každý dostal, kolik chtěl. **11** Když se všichni najedli, přikázal Ježíš učedníkům: „Seberte všechny zbytky, at' nic nepřijde nazmar.“ **12** Nasbírali dvanáct košů zbytků. **13** Lidé si uvědomili, jak velký zázrak Ježíš udělal, a s úžasem říkali: „To je jistě ten prorok, na kterého už tak dlouho čekáme.“ A chtěli ho provolat králem, třeba proti jeho vůli. Ježíš to však poznal, a proto se vrátil sám do hor. **14** Když nastal večer, odešli učedníci dolů k jezeru. **15** Tma houstla, Ježíš stále nepřicházel, a tak

učedníci nasedli do člunu a plavili se do Kafarnaum. k věčnému životu. 45 Proroci přece předpověděli, 18 Začal vát prudký vítr a jezero se vzdulo silným že Bůh ke každému člověku promluví. Kdo dbá na vlnobitím. 19 Když učedníci urazili pět šest kilometrů tento Otcův hlas, přijde určitě ke mně. 46 To ovšem od břehu, uviděli Ježíše, jak k nim přichází po vodě. neznamená, že pozná o Bohu všechno – jenom já Protože ho hned nepoznali, zmocnil se jich strach. jsem Otce viděl a znám ho. 47 Znovu vám opakuji, 20 Ježíš je však uklidnil: „Nebojte se, to jsem já!“ 21 že každý, kdo mi uvěří, získává věčný život. (aiōnios Tak ho pozvali s radostí k sobě do člunu a brzy byli g166) 48 Já jsem ten životodárný chléb. 49 Vaši u břehu. 22 Zástupy na protějším břehu čekaly na předkové jedli na poušti manu, a přesto zemřeli. 50 Ježíše až do rána. Věděly totiž, že učedníci odpluli Kdo však okusí skutečný nebeský chléb – a to jsem do Kafarnaum bez něho na jediném člunu, který měli. já, nezemře. 51 Kdo se mnou sytí, bude věčně žít. 23 K místu, kde Ježíš nasytil zástup, připlulo příštího Tím chlebem je mé tělo a já je obětuji, aby svět mohl dne několik člunů z Tiberiady. 24 Když lidé poznali, že se nedočkají ani Ježíše, ani učedníků, nasedli rozruch: „Jak si to představuje, cožpak můžeme jít některí do těch lodí, přeplavili se do Kafarnaum a tam jeho tělo?“ 53 Na to jím Ježíš řekl: „Je to tak. Žádný Ježíše skutečně nalezli. Ptali se ho: „Mistře, jak jsi se z vás sám o sobě nebude žít věčně. Chcete-li mít sem dostal?“ 26 Ježíš jim místo odpovědi řekl: „Stále věčný život, musíte se sytit mým tělem a krví. 54 ještě nechápate pravý smysl mých činů. Hledáte mne Jedině ten, kdo přijme moji oběť, bude žít na věky a ted' jen proto, že jsem vás včera nasytil. 27 Proč já ho vzkřísím v poslední den. (aiōnios g166) 55 Moje se staráte pořád o tak pomíjivé věci, o jídlo a pití? oběť je váš pravý duchovní pokrm a nápoj. 56 Kdo ji Usilujte o duchovní pokrm, kterým byste rostli pro věčný život. Nabízím vám ho, protože mne k tomu pověřil Bůh, můj Otec.“ (aiōnios g166) 28 „A co bychom měli dělat, abychom se Bohu líbili?“ ptali se. 29 „Bůh jedli manu, a přece zemřeli. Jestliže vy přijmete mne od vás žádá jenom jedno,“ odpověděl. „Věřte v jeho jako svůj chléb, budete žít věčně.“ (aiōn g165) 59 To Syna, kterého poslal!“ 30 „Jak nám dokážeš, že jsi Ježíš prohlásil v kafarnaumské synagoze. 60 Mnozí z Bohem poslaný Mesiáš?“ namítlí některí. „Ty jsi sice jeho dosavadních přívrženců ted' říkal: „Co je to za nasytí několika chleby zástup, 31 ale Mojžíš dělal moje oběť ten pravý nebeský chléb. Vaši předkové pro naše předky na poušti větší zázraky. Je přece o že se je ho posluchači rozhořčují, a zeptal se jich: něm psáno: „Sytíl je manou – chlebem z nebe.“ 32 „To je vám kamenem úrazu? 62 A co řeknete, až „Ten chléb jím nedával Mojžíš, ale můj Otec,“ řekl na uvidíte, jak vystupuji tam, odkud jsem přišel? 63 Mluvil to Ježíš. „On vám nabízí pravý chléb a tím i život jsem o duchovních skutečnostech, ale vy chápete věčný.“ 34 „Pane,“ prosili ho lidé, „dávej nám ten moje výroky hmotně. Váš rozum na to nestáčí, jenom chléb pořád!“ 35 „Já jsem ten životodárný chléb. Kdo Duch vám pomůže, abyste pochopili a získali tak přijde ke mně, nebude už nikdy hladovět, 36 a kdo život. 64 Ale některí mi nevěříte.“ Ježíš totiž hned ve mne uvěří, nebude nikdy žíznit,“ odpověděl jim poznal, kdo k němu přistupoval s nedůvěrou a kdo ho Ježíš a pokračoval: „Slyšeli jste má slova, viděli jste zradí. 65 Pak dodal: „Proto jsem vám řekl, že vám ke mé činy, a přece mi nevěříte. 37 Každý, koho mi mně může otevřít cestu jedině Bůh.“ 66 Tehdy Ježíše Bůh dává, přichází ke mně a já ho neodmítám. 38 opustilo mnoho dosavadních přívrženců. 67 Obrátil se Přišel jsem z nebe ne proto, abych dělal, co chci, ale tedy ke svým dvanácti nejbližším s otázkou: „Co vy, abych plnil vůli nebeského Otce. 39 A ten si přeje, všechny: „Pane, ke komu bychom šli? Tvoje slova abych nikoho z těch, které mi svěřil, neztratil, ale pro nás znamenají věčný život. (aiōnios g166) 69 Uvěřili vzkříšil je v den svého druhého příchodu k věčnému životu. 40 Boží vůle je, aby každý, kdo se rozhodne pro Syna a uvěří v něho, získal věčný život. Já ho na to řekl: „Vás dvanáct jsem si vyvolil, a přece i v vzkřísím v onen den.“ (aiōnios g166) 41 Židy pobouřilo, jednom z vás je dábel.“ 71 Myslel tím Jidáše, syna že se přirovnal ke chlebu přicházejícímu z nebe. 42 Šimona Iškariotského. Věděl, že ten ho zradí, třebaže „Je to přece Ježíš, Josefův syn! Dobře známe jeho rodiče. A to se nám odváže tvrdit, že pochází z nebe?“ volali rozhořčeně. 43 „Nevzpírejte se tomu,“ řekl Ježíš. 44 „Sám Bůh mne poslal k vám a vás přivádí ke mně, abyste ve mne uvěřili a já vás vzkříšil

7 Pak Ježíš chodil po Galileji, v Judsku mu ukládali o život. 2 Když se blížily židovské svátky díkůvzdání, 3 Ježíšovi bratři naléhalí: „Jdi do Judska, at' lidé vidí

tvoje činy! 4 Neskrývej se v ústraní, ale snaž se jít mezi pohany a učit je?“ 37 Poslední den svátků, prosadit na veřejnosti.“ 5 Oni ho totiž nechápali. 6 když kněží v průvodu nesli vodu do chrámu, stál tam Ježíš jim řekl: „Půjdu, až příjde můj čas. Vy můžete Ježíš a volal: „Kdo má žízeň, pojď se ke mně napít. jít kdykoliv, 7 protože vás lidé nebudou nenávidět Písma říká, že nitro každého, kdo ve mne uvěří, tak jako mne. Neradi slyší, když je obviňují z jejich vydá životodárný pramen.“ 39 Mluvil o Božím Duchu, zlých činů. 8 Jděte klidně sami a já příjdu, až bude který měl být seslán až po dovršení Ježíšova díla vhodná chvíle.“ 9 Ježíš zůstal v Galileji, ale brzy po na zemi. Měl ho dostat každý, kdo ve Ježíše uvěří. odchodu svých bratrů se tajně vydal na cestu. Chtěl 40 Ze zástupu se ozvaly dohady: „To je asi Mesiáš.“ totiž dojít do Jeruzaléma nepoznán. 11 O svátcích ho 41 Někteří však namítali: „Ne, to může být nanejvýš tam lidé hledali a všude se o něm hovořilo. Někteří jeho předchůdce. Pochází přece z Galileje! 42 A ho chválili, jiní zase říkali, že plete lidem hlavu. 13 Ale Písma říká, že Mesiáš se narodí v Betléme a že bude to se jen šeptalo, protože mluvit o něm na veřejnosti potomkem krále Davida.“ 43 Nakonec se pohádali. 44 bylo nebezpečné. 14 Uprostřed oslav se Ježíš objevil Chrámová stráž se neodvážila Ježíše zatknot. Vrátili v chrámu a začal kázat. 15 Překvapení Židé se se ke knězím a farizejům, kteří se na ně obořili: „Kde divili: „Jak to, že se tak vyzná v Písma, když na to ho máte? Proč jste ho nepřivedli?“ 46 „Nemohli jsme, nemá školy?“ 16 Ježíš jim odpověděl: „Nepředkládám takového člověka jsme ještě neslyšeli.“ 47 „Tak i vý vám své vlastní názory. Tlumočím jen to, co vám jste se nechali svést?“ zlobili se farizejové. 48 „Uvěří chce sdělit Bohu. 17 Jste-li ochotni plnit Boží vůli, mu snad někdo z velerady nebo z nás? 49 Co se dá jistě poznáte, že to nejsou má vlastní slova. 18 Kdo čekat od nezdělaného davu! Nevyznají se v Bibli a přináší světu jen vlastní myšlenky, ten touží po slávě takhle to dopadá.“ 50 Jeden z farizejů – Nikodem, a lidské chvále. Ale ten je upřímný a pravdomluvný, který před časem Ježíše navštívil, namítl: 51 „Jak kdo svou řecí oslavuje Boha. 19 Mojžíš vám dal můžete odsoudit člověka, kterého jste nevyslechli? zákon, ale nikdo z vás ho neplní. Jakým právem mne Odpovídá to našemu zákonu?“ 52 „Nejsi snad jeho osočujete? Proč mi ukládáte o život?“ 20 „Ty ses krajany?“ zeptali se ho. „Ukaž nám v Bibli, že má přijít snad pomátl na rozumu! Copak tě chce někdo zabít?“ 53 A s tím se rozešli.

ozvalo se z davu. 21 Ježíš jim řekl: „Uzdravil jsem 8 Ježíš odešel na Olivovou horu. 2 Brzy ráno v sobotu nemocného člověka, a vyvedlo vás to z se do chrámu vrátil, sedl si tam a začal učit míry. 22 Přitom vy sami nepovažujete za porušení, shromážděný dav. 3 Za chvíli k němu znalcí zákona a když připadne na sobotu povinnost udělat obřízku, a klidně ji vykonáte. Proč vás tedy tak rozčíluje, že farizejové přivedli jednu ženu přistiženou při nevěře. jsem v sobotu vrátil člověku zdraví? 24 Neulpívejte na povrchu, ale pronikejte k jádru věci.“ 25 Někteří z 4 „Mistr,“ oslovili Ježíše, „tuto ženu jsme přistihli při cizoložství. 5 Mojžíšův zákon je přísný. Odsuzuje jí k jeruzálemských občanů povstali: „Je to opravdu ten, kterého chtejí zabít? 26 Veřejně káče v chrámu, a oni smrti ukamenováním. Co ty tomu říkáš?“ 6 Čekali, ho nechají. Že by ho přece uznali za Mesiáše? To se že jím Ježíšova odpověď poskytne záminku k jeho nám nezdá. O Mesiáši prý nikdo nebude vědět, odkud odsouzení. Ježíš však mlčel, sklonil se k zemi a psal přišel, ale Ježíšův původ známe.“ 28 „Znáte mne a něco prstem v prachu. 7 Žalobci stále dotírali, aby vite, odkud pocházím,“ zvolal Ježíš. „Ale neznáte odpověděl. Ježíš se vzprímal a řekl: „Kdo vás je bez toho, který mne poslal. 29 Já ho znám dobré a vím, že hříchu, at' po ní hodí první kamenem!“ 8 Pak se znovu si zaslouží naši důvěru. On za mnou stojí, neprosazují sklonil a psal po zemi. 9 Jeho slovy byli zahanbeni. svou vlastní věc.“ 30 Chtěli ho zatknot, ale nikdo Ozvalo se v nich svědomí, a tak jeden po druhém se k tomu neodhodlal, protože ještě nepřišla chvíle odcházel – ti nejváženější jako první. Nakonec zůstal učit. 10 Znovu se vzprínila Ježíš s provinilou ženou sám. 11 Znovu se vzprínila žena. „Já tě také neodsuzuji,“ řekl Ježíš. „Jdi, ale už zeptal se ženy: „Kam se podělí tvoji žalobci? Žádný nehřeš!“ 12 Jindy Ježíš řekl: „Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude tápat ve tmě, ale bude kdo mne následuje, nebude tápat ve tmě, ale bude mít světlo na cestu života.“ 13 Nato mu farizejové mít světlo na cestu života.“ 13 Nato mu farizejové řekli: „Mluvíš stále jen sám o sobě. Kdo to potvrď?“ 14 Ježíš jim odpověděl: „Říkám jen pravdu, i když se týká mne samotného. Já vím, odkud jsem přišel

a kam jdu, ale vy to nevíte. **15** Vy mne posuzujete jízlivě mu odsekli: „Nenarodili jsme se ze smilstva nesprávně – jen podle svého zdání. Já tak nesoudím, jako ty. Kdo myslíš, že je naším otcem? Kdo jiný, **16** Můj úsudek odpovídá skutečnosti, protože není jen než Abrahamův Bůh! Nezpronevěřili jsme se mu.“ můj, ale i Boží. **17** A když se dva svědci shodnou ve **42** Ježíš však namítl: „Kdyby Abrahamův Bůh byl výpovědi, vaše zákony považují takové svědectví za opravdu vaším otcem, milovali byste mne. V něm platné. **18** Nemluvíme tedy o sobě jen sám, ale svědčí je můj původ. Nepřicházím sám od sebe, ale on o mně i Otec, který mne poslal.“ **19** „A kde je ten tvůj mne k vám posílá. **43** Proč nechápete, co říkám? Otec?“ ptali se farizejové. Řekl jim: „Když neznáte **44** Protože váš otec je däbel a vy děláte, co vám mne, nemůžete znát ani mého Otce. Kdybyste znali našeptává. Jeho lží od počátku přinášejí smrt a nic mne, znali byste i jeho.“ **20** Tato slova Ježíš řekl v jiném, protože v něm není ani trochu pravdy. Nemůže blízkosti chrámových pokladen, kde byla stráž. Přesto si pomoci, Ihaní je jeho přirozenost. A je původcem ho nezatkl, protože ještě nepřišel čas, kdy se to mělo každě lží. **45** Kdo z vás mne může usvědčit z hříchu? stát. **21** „Opustím vás,“ pokračoval Ježíš. „Budete Nikdo! Proč mi tedy nevěříte, když říkám pravdu? mne hledat, ale bude pro vás pozdě. Zemřete v zajetí **47** Kdo je opravdu Božím dítětem, ten rád přijímá svých hříchů a tam, kam jdu, nebudeste moci přijít.“ Boží slovo. Vy je odmítáte, a to dokazuje, že z Boha **22** „Chce snad spáchat sebevraždu?“ ptali se mezi nepocházíte.“ **48** „Vždyť to říkáme, jsi odrodilec a sebou. „Proč by jinak říkal, že za ním nemůžeme přijít blázen,“ křičeli na něj Židé. **49** „Nejsem,“ odpověděl tam, kam jde?“ **23** Ježíš jim řekl: „Já jsem od Boha, jsem Ježíš klidně. „Já Otci vzdávám čest, ale vy mu ji vy jste ze světa, který je Bohu odcizen. **24** Proto upíráte, když mne nepřijímáte. **50** Nemyslete si, že zemřete v hříchu, když mi neuvěříte.“ **25** „Tak nám toužím po slávě a velikosti. Mne chce oslavit Bůh. tedy řekni, kdo vlastně jsi!“ naléhal na Ježíše. **26** Odsoudí každého, kdo mne odmítne. **51** Budete-li „Už jsem vám to jasně řekl. Jsem ten, za koho se od žít podle mého slova, nemusíte se bát smrti.“ (aión začátku prohlašují,“ odpověděl. „Ale o vás bych mohl **g165** **52** „Ted' se ukázalo, jaký jsi blázen!“ posmívali říci mnoho, co vás odsuzuje. A není to můj úsudek. se. „Abraham zemřel, proroci zemřeli, a ty tvrdíš, že Každé mé slovo pochází od toho, který mne poslal. kdo dá na tebe, unikne smrti. (aión **g165**) **53** Myslíš On je pravda sama.“ **27** Nikdo v té chvíli nepochopil, si snad, že jsi významnější než náš otec Abraham že Ježíš mluví o Bohu. **28** Proto na vysvětlenou a větší než proroci? Co to ze sebe děláš? Vždyť ti dodal: „Poznáte mne, až mne přibijete na kříž, teprve všechni zemřeli!“ **54** Ježíš jim odpověděl: „Kdybych pak si uvědomíte, že všechno, co jsem vám říkal se chválí sám, má slova by neměla žádnou váhu, a co jsem udělal, nebylo ode mne, ale od mého ale chválí mne můj Otec, kterého uznáváte za svého Otce. To on mne naučil všemu, co jsem vám řekl. **29** Boha. **55** Nikdy jste ho však nepoznali, ale já ho znám Je stále se mnou. Neopouští mne, protože dělám dobré. Kdybym to zapřel, byl bych stejný lhář jako vy, jen to, co mu je milé.“ **30** Po těch slovech mnozí Opravdu ho dobrě znám a ve všem ho poslouchám. v něho uvěřili. **31** Těm Ježíš řekl: „Držte se mých **56** Jakou radost by měl vás otec Abraham, kdyby se slov a budete opravdu mými učedníky. **32** Poznáte dočkal mého příchodu. Už tehdy věděl, že přijdu, a pravdu a pravda vás osvobodí.“ **33** „Jsme potomci jak se z toho radoval.“ **57** „Ted' jsi se projevil. Není ti Abrahama,“ ozvali se. „Nikdy jsme nebyli otroky, proč ani paděsát, a pamatuješ Abrahama?“ smáli se Židé. tedy říkáš, že budeme osvobozeni?“ **34** Ježíš jim **58** Ježíš odpověděl: „Žil jsem dávno před tím, než se řekl: „Nemyslete si, že jako potomci Abrahama to narodil Abraham.“ **59** To rozpáilo jejich hněv a chtěli mít u Boha jisté. Každý člověk je otrokem hříchu **35** ho ukamenovat. V rozruchu, který nastal, se Ježíš a otrok nemá právo na nic. (aión **g165**) **36** Musíte se vytratit z chrámu.

stát svobodnými členy Boží rodiny, a to vám může darovat jedině Syn. Nabízím vám takový dar, ale vy ho odmítáte a chcete se mne zbavit. Nedorozumění mezi námi je v tom, že nemáme stejného Otce.“ **39** „Naším otcem je Abraham,“ řekli jednomyslně Židé. „Byl by vaším otcem,“ odpověděl jim Ježíš, „kdybyste ho svými životy následovali. **40** Chcete mne zabít, přestože vám říkám pravdu, kterou mi sdělil Bůh. Abraham by tak nejednal. **41** Projevujete se jako děti svého skutečného otce.“ To je rozhněvalo a

9 Cestou Ježíš potkal člověka, který byl od narození slepý. **2** „Mistře,“ ptali se Ježíše učedníci, „proč se narodil slepý? Zhrešil on, nebo jeho rodiče?“ **3** „Nehledejte vinu ani u něho, ani u jeho rodičů,“ odpověděl Ježíš. „Jeho slepotu dovolí Bohu, aby ukázal svoje dílo pro člověka. **4** Dílo spásy musí být vykonáno, pokud je k němu příležitost. Člověk pracuje ve dne, v noci jsme všichni jako slepí. **5** Dokud prosvětlují temnotu světa, je čas k Božímu

dílu.“ **6** Pak Ježíš plivil na zem, ze sliny udělal bláto, řekl: „Vidíš ho a právě s tebou mluví.“ **38** „Věřím, potřel jím slepcovy oči **7** a přikázal: „Běž se umýt Pane!“ vydechl a padl před Ježíšem na kolena. **39** do rybníka Siloe.“ Slepý Ježíše poslechl. Umyl si v Ježíš dodal: „Přišel jsem na svět proto, abych uvedl rybníku obličeji a pak si promnul oči. Náhle zjistil, že věci na pravou míru: slepí prohlédnou a ti, kdo vidí, vidí. **8** Ti, kdo ho znali jako slepého, se divili: **9** „Je oslepou.“ **40** Zaslechli to někteří farizejové a zeptali to ten slepý žebrák, nebo ne?“ Některí si mysleli, že je to on, jiní, že je to jeho dvojníc. Ale on řekl: „Jsem to já!“ **10** „A jak to, že ted' vidíš?“ ptali se ho. **11** Pověděl jím, jak se to stalo: „Nějaký Ježíš mi potřel oči blátem a řekl mi, abych se umyl v rybníku Siloe. Udělal jsem to a od té chvíle vidím.“ **12** „Nevíš, kde bychom ho našli?“ ptali se zvědavě. „To nevím,“ odpověděl. **13** Slepec byl uzdraven v sobotu, a proto ho odvedli k farizejům a tam musel znova vyprávět, jak se to přihodilo. **16** Některým z nich se to nelíbilo: „Ten člověk neuzdravuje z Božího pověření. Vždyť nezachovává sobotu.“ Jiní ho zase bránili: „Takové zázraky přece nemůže dělat hříšný člověk.“ A už byli v sobě. **17** Znovu se tedy obrátili na uzdraveného: „Co ty si o něm myslíš?“ „Určitě je to Boží posel,“ odpověděl jím. **18** Farizejové začali pochybovat o tom, že býval slepý. Zavolali si jeho rodiče **19** a zeptali se jich: „Je to váš slepý syn, který od narození neviděl?“ **20** Rodiče odpověděli: „Je to náš syn a býval vždycky slepý. **21** Ovšem nevíme, kdo ho uzdravil. Konečně, je už dospělý, ať vám to řekne sám.“ **22** Farizejové hrozili vyloučením z židovské obce každému, kdo by Ježíše prohlásil za Mesiáše. **23** Odpověděli vyhýbavě, protože se báli. **24** A tak si znova zavolali toho bývalého slepce a přikázali mu: „Řekni pravdu! Bůh tě slyší! Víme, že Ježíš je špatný člověk.“ **25** „Nevím, co je to za člověka,“ odpověděl uzdravený, „ale vím, že jsem byl slepý a ted' vidím!“ **26** „Jak tě uzdravil, co s tebou dělal?“ ptali se ho znovu. **27** „Už jsem vám to řekl jednou,“ odpověděl, „proč se mne na to znova ptáte? Chcete se snad stát jeho učedníky?“ **28** Farizejové mu spílali a osopili se na něj: „Ty jsi jeho učedník, my jsme učedníci Mojžíšovi. **29** Víme, že Bůh mluvil k Mojžíšovi, ale o tomto člověku nevíme vůbec nic.“ **30** „To je ale divné! Vy nevíte, kdo to je, a otevřel mi oči,“ řekl uzdravený. **31** „Bůh by jistě nevyslyšel prosbu zlého člověka! Slyší jen toho, kdo ho poslouchá a cítí. **32** Ještě jsem neslyšel, že by někdo uzdravil slepého od narození. (aiōn g165) **33** Proto si myslím, že by Ježíš nedokázal něco podobného, kdyby ho neposlal Bůh.“ **34** „Ty mrzáku, ty nás budeš poučovat?“ křičeli na něho farizejové a vyhodili ho. **35** Když se Ježíš dověděl, co se mu přihodilo, vyhledal ho a zeptal se: „Věříš v Božího Syna?“ **36** Uzdravený odpověděl: „Rád bych v něho věřil, ale neznám ho.“ **37** Ježíš

10 „Každý ví, že kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, není pastýř, ale zloděj. **2** Pastýř vchází do ovčince zásadně dveřmi. **3** Hlídač otevírá jenom jemu a ovce svého pána poznávají už po hlase. Pastýř na ně volá jménem a ony k němu běží, protože vědí, že je vyvede na pastvu. **4** Vodí své stádo a ovce ho následují, protože znají jeho hlas. **5** Cizího člověka neposlechnou a nejdou za ním, protože jeho hlas neznají.“ **6** Posluchači nepochopili toto Ježíšovo srovnání, **7** a tak je vysvětlili: „Já jsem pastýř, který střeží vchod do ovčince. **8** Všichni, kdo se tam dobývají jinudy, jsou zloději a lupiči a ovce je neposlouchají. **9** Já jsem vchod. Kdo mnou vejde, bude zachráněn. A kdo se mnou bude vcházet i vycházet, nebude mít nedostatek. **10** Zloděj ovce krade a zabíjí, já jim však přináším život plný hojnosti. **11** Já jsem dobrý pastýř, který za ovce i život obětuje. **12** Námezdný pastvec nemá k ovčím vztah, a když se blíží vlk, uteče. Ovce nejsou jeho, a tak mu na nich nezáleží. Até je vlk třeba rozežene nebo roztrhá. **14** Já jsem však dobrý pastýř a mám rád své ovce a ony mne. **15** Podobně mne miluje Otec a já zas Otce. Za ovce položím i život. **16** Má mě ještě jiné ovce, mimo vyvolený národ. I ty svolám, přivedu je a bude jeden ovčinec a jeden pastýř. **17** Protože dávám svůj život, Otec mne miluje a z lásky mi ho zase vráti. **18** Nikdo mne nemůže zabít bez mé vůle. Je v mé moci, abych se života vzdal a opět ho získal. Činím to z pověření svého Otce.“ **19** Ježíšova slova opět vyvolala mezi posluchači roztržku. **20** Mnozí říkali: „Je posedlý démonem a dočista se zbláznil. Vůbec ho neposlouchejte.“ **21** Jiní však mínili: „To není řeč posedlého. Což může zlá moc uzdravit slepého?“ **22** V Jeruzalémě se právě konala výroční slavnost zasvěcení chrámu. Bylo to v zimním období deštů, **23** a tak se Ježíš procházel chrámovým podloubím. **24** Žídé ho obklaplí a ptali se ho: „Jak dlouho nás necháš ještě v nejistotě? Proč nám otevřeně neřekneš, jsi-li opravdu Mesiáš?“ **25** „Vždyť jsem vám to již nejednou řekl, ale vy jste to nikdy nevzali vážně,“ odpověděl jím Ježíš. „Mé činy vydávají svědectví o tom, že

jsem Mesiáš. Vždyť je konám z Otcova pověření. **26** smrtí. Mohu vám tak podat nový důkaz o své moci, Nevěříte mi, protože nepatříte do mého stáda. **27** abyste mi uvěřili. Pojdme tam.“ **16** Tomáš, kterému Moje ovce slyší můj hlas a následují mne; já je miluji říkali Dvojče, rezignovaně povzdechl: „Pojdme, at' **28** a dávám jim věčný život. Vysvobodím je ze smrti, třeba umřeme s ním!“ **17** Do Betanie přišli čtyři dny po nikdo a nic mi je z ruky nevyvře. (aiōn g165, aiōnios Lazarově pohřbu. **18** Z Jeru-zaléma bylo do Betanie g166) **29** Já a Otec jsme jedno, a koho Bůh uchopil, jen asi tři kilometry, **19** a tak mnozí známi z města toho se nikdy nevzdá. Kdo je větší než Bůh?“ **30** To přicházel těšit Lazarovy sestry v jejich žalu. **20** Ty se Židy tak popudilo, že začali sbírat kameny a chtěli doveděly, že Ježíš přichází. Marie zůstala doma, **21** Ježíše zabít. **32** Ježíš se hájil: „Ve všech mých činech ale Marta mu běžela vstříc se slovy: „Pane, kdybys tu jste mohli vidět Boží lásku. Pro který z nich mne byl, bratr by jistě neumrel. **22** Ale já vím, že ani ted' chcete ukamenovat?“ **33** „Nechceme tě ztrestat pro Bůh neodmítně žádnou tvoji prosbu.“ **23** „Neboj se,“ tvé činy, ale protože se rouhás,“ vyjeli na něho Židé. odpověděl ji Ježíš, „tvůj bratr bude zase žít.“ **25** Ježíš „Jsi člověk a děláš ze sebe Boha.“ **34** Ježíš se hájil jí řekl: „To já přináším vzkříšení a život. Ti, kdo ve mne slovem Písma, kde sám Bůh propůjčuje určitým lidem uvěřili, at' zemřeli nebo ještě žijí, **26** v žádném případě titul bohové. „Písmo berete za neměnnou autoritu. nezemřou navždy. Věříš tomu, Marto?“ (aiōn g165) **27** Proč vám najednou vadí, když se Božím Synem „Věřím, že jsi Boží Syn. Jsi Mesiáš, který měl přijít na nazývám já, zplnomocněný Boží vyslanec? Prokázal svět,“ odpověděla. **28** Marta se pak vrátila domů a jsem přece, že mne Bůh poslal a zplnomocnil. **37** pošeptala své sestře: „Přišel Mistr a chce s tebou Jestliže jsem nekonala Otcovy skutky, nevěřte mi. mluvit.“ **29** Sotva to Marie uslyšela, vstala a spěchala **38** Jestliže jsem je konala, nechte se jimi přesvědčit. k němu. **30** Ježíš se zatím zdržoval na místě, kde Dokazují důvěrnou jednotu mezi mnou a jím.“ **39** Židé se setkal s Martou. **31** Židé, kteří Marii utěšovali, se se chtěli Ježíše znova zmocnit, ale on jim unikl. **40** domnívali, že se jde vyplakat k Lazarovu hrobu, proto Odešel za Jordán a zdržoval se na místě, kde předtím šli za ní. **32** Jakmile Marie našla Ježíše, pokleklá Jan křítil. **41** Mnozí z těch, kteří za Ježíšem přicházeli, před ním na zem a naříkala: „Pane, kdybys byl zastihl si říkali: „Jan sice nedělal zázraky, ale všechno, co Lazara živého, jistě bys ho nenechal zemřít.“ **33** o tomto muži řekl, se plní.“ **42** Mnozí tam v Ježíše Mariin pláč Ježíše rozrušil a okázał nářek Židů se uvěřili.

11 Ježíšův přítel Lazar těžce onemocněl. Žil se svými sestrami Marií a Martou ve vesnici Betanii. **2** (Marie byla ta žena, která pomazala vzácnou mastí Ježíšovy nohy, jak se ještě dovíme.) **3** Bály se o bratrův život, a tak poslaly Ježíšovi vzkaz: „Pane, tvůj milovaný přítel je vážně nemocný.“ **4** Když se to Ježíš doveděl, řekl: „Nebojte se, Bůh nechce Lazarovu smrt, chce jen oslavit svého Syna.“ **5** Měl velmi rád obě sestry i Lazara, **6** ale přesto se ještě dva dny zdržel na místě, kde ho zastihla zpráva o Lazarově nemoci. **7** Teprve pak řekl svým učedníkům: „Pojdme tedy do Betanie!“ **8** Ale ti namítlí: „Mistře, ty chceš do Judska? Vždyť tě tam chtěli nedávno zabít, a ty se tam chceš vrátit?“ **9** „Proč se bojíte, jako by už nastávala noc,“ řekl jim Ježíš. „Můj den ještě neskončíl. **10** Kdo chodí ve dne, nemusí se bát úrazu, protože dobré vidí na cestu. Teprve cesta za tmy je nebezpečná.“ **11** Potom dodal: „Náš přítel Lazar usnul a já ho jdu probudit.“ **12** Učedníci se zaradovali: „Tak on spí? To mu udělá dobré.“ **13** Ježíš však nemluvil o uzdravujícím spánku, ale o Lazarově smrti. **14** Řekl jim tedy otevřeně: „Lazar zemřel **15** a já jsem rád, že jsem k němu nepřišel před jeho

pohřbili?“ „Pojď, Pane, ukážeme ti,“ odpověděli. **35** Ted' výhrkly slzy i Ježíšovi. **36** „Podívejte, jak ho měl rád,“ šeptali někteří mezi sebou. **37** Jiní však namítlí: „Proč nechal Lazara zemřít? Vždyť před tím uzdravil slepce. Nemohl ho zachránit?“ **38** To Ježíše popudilo a vykročil k hrobu. Byla to jeskyně zavalená balvanem. **39** „Odvalte ten kámen!“ přikázal Ježíš. „Pane, bratr zde leží už čtyři dny a jeho tělo je jistě v rozkladu,“ namítlala Marta. **40** „Kde zůstala tvoje víra, že se Bůh oslaví?“ podivil se Ježíš. **41** Otevřeli hrob, Ježíš pohlédl k nebi a modlil se: „Otče, děkuji ti, že mne vyslyšíš. **42** Já vím, že vždycky slyšíš, ale říkám to nahlas, aby tito lidé uvěřili, že jsi mne poslal.“ **43** Pak zvolal: „Lazare, pojď ven!“ **44** A Lazar vyšel. Ruce a nohy měl ovinuté plátnem, tvář zahalenou šátkem. „Sundejte mu to,“ přikázal Ježíš, „at' může chodit.“ **45** Tehdy mnoho z přihlížejících Židů Ježíšovi uvěřilo, protože se stali svědky tohoto zázraku. **46** Někteří z nich však zprávu o této události donesli farizejům. **47** Ti se sešli k poradě s předními židovskými kněžími: „Co si s ním počneme? Ten člověk dělá skutečné divy! **48** Bude-li ve své činnosti pokračovat, všichni mu uvěří a provolají ho králem. Římané zakročí a je konec s naší vládou, chrámem i národem.“ **49**

Úřadující velekněz Kaifáš řekl: „Vezměte rozum do Lazarova vzkříšení. Všem o tomto divu vyprávěli, 18 hrstí! 50 Proč by měl být zničen celý národ, ať zemře a tím zástup naruštal. 19 Farizejů se zmocnila panika: jeden za všechny.“ 51 Když Kaifáš navrhoval tento „Jsme ztraceni! Všichni se k němu přidávají.“ 20 V úklad proti Ježíšovi, netušil, že pověděl slova, která Jeruzalémě bylo i několik Řeků, kteří přišli oslavit se naplní. Jako velekněz prohlásil, že Ježíš má být velikonoční svátky spolu s Židy. Chtěli Ježíše poznat, obětován za svůj lid. 52 Jeho výrok se nevztahoval 21 a tak poprosili o pomoc Ježíšova učedníka Filipa: jen na Židy, ale na lidi ze všech národů, ze kterých „Pane, rádi bychom se setkali s tvým učitelem.“ 22 bude vytvořena Kristova církev. 53 Od této chvíle Filip vyrozuměl o jejich prosbě Ondřeje a společně to usilovali židovští kněží a farizejové o Ježíšův život. sdělili Ježíšovi. 23 Ježíš jim na to řekl: „Blíží se chvíle, 54 Ježíš přestal veřejně vystupovat mezi Židy a usadil se se svými učedníky v Efrajimu, na okraji pouště. 55 Přiblížily se opět Velikonoce. Do Jeruzaléma přišlo mnoho poutníků, aby se ještě před hlavními svátky očistili od hříchů. 56 Ptali se po Ježíši a říkali si mezi sebou: „Co si myslíte o tom, že tu není?“ 57 Kněží a farizejové veřejně vyhlásili, že každý, kdo by o Ježíši věděl, musí to ihned oznámit, aby ho mohli zatkout.

12 Asi týden před Velikonocemi se Ježíš vrátil do

Betanie, kde žil vzkříšený Lazar. 2 Na Ježíšovu počest připravili večeři. Marta obsluhovala a u stolu seděl i Lazar. 3 Marie vzala nádobku s drahým olejem, který byl vyroben z pravého nardu. Pomazala jím Ježíšovy nohy a utřela mu je svými vlasy. Vůně nardu naplnila celý dům. 4 Jeden z Ježíšových učedníků – Jidáš Iškariotský, který ho pak zradil, nesouhlasil s počínáním Marie. Řekl jí: 5 „Proč tak vzácný olej raději neprodáš? Vždyť by na něj musel dělník pracovat celý rok. Utržené peníze se mohly rozdat chudým.“ 6 Jidáš to neřekl ze soucitu s chudými, ale proto, že byl zloděj. Staral se o společnou pokladnu, avšak často si z ní něco přivvojil. 7 Ježíš mu k tomu řekl: „Nech ji, připravila mne tím na můj pohreb.“ 8 Chudé budete mít mezi sebou stále, ale já už tu s vámi dlouho nebudu.“ 9 Poutníci v Jeruzalémě se brzo dověděli o Ježíšově pobytu v Betanii. Ve velkých zástupech se za ním vypravili. Nepřitaňoval je však jenom Ježíš, ale chtěli spatřit i vzkříšeného Lazara. 10 Přední židovští kněží se proto usnesli, že odstraní i Lazara, 11 protože byl přesvědčivým dokladem Ježíšovy moci. Mnoho lidí kvůli němu věřilo. 12 Příštího dne se po Jeruzalémě rozkřiklo, že do města přichází Ježíš. Shromáždil se velký dav lidí a šli ho vítat. 13 Natrhali palmové ratolesti a nadšeně volali: „Sláva Ježíši! At' žije Mesiáš! At' žije náš Král!“ 14 Ježíš k nim přijel na oslátku a tak se naplnila předpověď dávného izraelského proroka: 15 „Neboj se, Jeruzaléme. Tvůj král se blíží, přijíždí na oslátku.“ (Ježíšovi učedníci si tehdy tuto souvislost neuvědomili. 16 Tepře po Ježíšově vzkříšení pochopili, že se tenkrát naplnilo proroctví.) 17 Ježíše doprovázelo mnoho svědků

Lazarova vzkříšení. Všem o tomto divu vyprávěli, 18 a tím zástup naruštal. 19 Farizejů se zmocnila panika: Jeruzalémě bylo i několik Řeků, kteří přišli oslavit se naplní. Jako velekněz prohlásil, že Ježíš má být velikonoční svátky spolu s Židy. Chtěli Ježíše poznat, obětován za svůj lid. 20 V Ježíš se chvíle, kdy dílo Božího Syna bude dovršeno. 24 Přeničné srno, které není zaseto do země, se sice zachová, ale zůstane samo a bez užitku. Zaseté srno odumírá, aby mohlo vzkliknout a přinést hojný užitek. 25 Ten, kdo hledá jen vlastní prospěch, prohraje všechno, kdo mi však dá svůj život k dispozici, bude zachráněn pro věčnost. (aiōnios g166) 26 Svěřit mi svůj život znamená následovat důsledně mého příkladu. To znamená jít cestou radosti i utrpení. Takového služebníka si i můj Otec váží. 27 Nyní mne svírá úzkost. Mám říci: Otče, uchraň mne toho, co se na mne valí? Ne, tím bych zradil svoje poslání. 28 Otče, proved svůj plán záchrany, ukaž lidem svoji slávu!“ Vzápětí se z nebe ozval hlas: „Již jsem to učinil a ještě učiním.“ 29 Ježíš v té chvíli stál uprostřed velkého davu lidí. Někteří z nich tvrdili, že zahřmělo. Jiní mínili: „To k němu mluvil anděl.“ 30 „Hlas, který jste slyšeli, nepromluvil kvůli mně, ale kvůli vám,“ vysvětloval Ježíš. 31 „Teď se rozhoduje o tomto světě. Satanova nadvláda nad lidmi budezlomena. 32 Tím, že za lidí zemřu, vysvobodím je z jeho tyranie a vezmu je pod svoji ochranu.“ 34 „Mluvíš o smrti?“ ozvalo se ze zástupu. „Vždyť Písmo říká o Mesiáši, že bude žít navždy. O kom to tedy vlastně mluvíš?“ (aiōn g165) 35 Ježíš jim odpověděl: „Světlo vám zůstane už jen krátce. Važte si ho, dokud svítí. Jděte za světlem, jinak se ocitnete ve tmě. A bez světla ztratíte cestu. 36 Uvěřte tomu světlu a nechte se jím naplnit, aby z vás svítilo dál, až tu nebude.“ Po těchto slovech se Ježíš vzdálil a skryl se. 37 I když Ježíš učinil mnoho zázraků, lidé mu stejně neuvěřili 38 a tak se potvrdila slova proroka Izajáše: „Pane, kdo uvěřil našim slovům? Kdo poznal Boží moc?“ 39 Prorok Izajáš dál ukazuje, jaký důsledek Bůh vyvodil z jejich nevěry. 40 „Zaslepil jejich oči a zatvrdil srdce, takže nevidí a nechápou. Neobrátí se k Bohu, aby jim mohl pomoci.“ 41 Prorok zde mluví o Mesiáši a jeho majestátu. 42 V Ježíše uvěřilo sice mnoho významných mužů, ale veřejně se k němu nepřiznali, protože se báli o své postavení. 43 Záleželo jim více na lidském než na Božím hodnocení. 44 Ježíš mluvil naléhavě k lidem: „Kdo mně věří, věří Bohu, který

mne poslal. **45** Kdo mne vidí, vidí také toho, z jehož vůle přicházím. **46** Přišel jsem na svět jako světlo, a kdo ve mne uvěří, nezůstane ve tmě. **47** Kdo slyší má slova a nedbá na ně, toho nesoudím. Nepřišel jsem svět soudit, ale zachránit. **48** Kdo mne odmítá a má slova neprijímá, ten má již svého soudce: moje slova ho budou soudit v poslední den. **49** Ríkám jen to, cím mne Otec pověřil, **50** a moje poselství přináší věčný život. To, co vám říkám, jsou Otcova slova.“ (aiōn g166)

13 Ježíš věděl, že nastávající Velikonoce jsou poslední dny jeho života na zemi, než se vrátí k Otci. Miloval ty, mezi nimiž žil, a prokazoval jim lásku až do konce. **2** V předvečer svátků večeřel Ježíš společně se svými učedníky. To už Jidáš pojál dábelský zámér zradit svého Mistra. **3** Ježíš si byl vědom velikosti svého poslání a moci jako ten, kdo byl a bude rovný Bohu. Když viděl, že se nikdo z učedníků nechtlé snížit k službě, kterou obvykle konali otroci, vstal od stolu, **4** odložil svrchní oděv a opásal se ručníkem. **5** Nalil vodu do umývadla a začal učedníkům umývat a utírat zaprášené nohy.

6 Když došlo na Petra, ten se začal bránit: „Pane, ty mi přece nebudeš mýt nohy!“ **7** Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neočistím, ztratíš se mnou spojení a odcizíš se mi.“ **8** A tak Petr najednou obrátil: „Když je to tak, Pane, umyj mne celého.“ (aiōn g165) **10** Ježíš mu na to řekl: „Koho Bůh už jednou očistil, ten se potřebuje zbavovat jen každodenní špíny a vy jste čistí, ale ne všichni.“ Tím myslel na svého zrádce.

12 Když umyl nohy poslednímu, oblékl se, vrátil se ke stolu a zeptal se jich: „Pochopili jste, proč jsem to udělal? **13** Jestliže jsem vám umyl nohy já, vás Pán a Mistr, i vy si máte navzájem sloužit v pokorné lásce. **15** Dal jsem vám příklad. A vy se jím řidte a jednejte jako já. **16** Je nepochybně, že sluha není větší než jeho pán a vyslanec není významnější než hlava státu. **17** Tak tedy to víte, a když se podle toho budete řídit, přinese vám to radost. **18** Na jedno se můžete spolehnout: kdo přijímá moje posly, přijímá mne, a tím i Otce. To, co jsem řekl, netýká se všech. Vím, koho jsem vytvořil. Plní se výrok Písma: ,Ten, kdo se mnou jídal, podrazil mi nohy.' Až se to stane, pochopíte, že to byla řeč o mně a mém zrádci.“ **21**

Když to Ježíš řekl, teprve to na něj v plné síle dolehlo a dodal otevřeně: „Je to tak, jeden z vás mne zradí.“ **22** Učedníci se tázavě dívali jeden na druhého, o kom to vlastně mluví. **23** Petr se naklonil k učedníkovi, který byl u stolu Ježíšovi nejbliže, a naznačil mu, aby se zeptal. Ten se obrátil k Mistroví: „Pane, kdo

to je?“ **26** „Ten, kterému podám chléb,“ odpověděl ho Jidášovi. **27** V tu chvíli naplnil Jidáše hněv. Ježíš mu řekl: „Neotálej a proved' rychle, co chceš.“ **28** Učedníci nechápali, o čem je řeč. Někteří si dokonce mysleli, že Jidáš má nakoupit nějaké jídlo na svátky nebo že má rozdat peníze chudým; **29** byl totiž jejich pokladníkem. **30** Jidáš přijal podávaný chléb, zvedl se a odešel. Byla noc. **31** Po Jidášově odchodu Ježíš řekl: „Je rozhodnuto, půjdou poslušně cestou, která se líbí Bohu, cestou Božího vítězství. Moji milí, už s vámi dlouho nebudu. Marně mne budete hledat. Na mojí cestě mne nemůžete doprovodit. **34** Odkazují vám, abyste se navzájem milovali, jako jsem já miloval vás. **35** Vaše vzájemná láska dokáže světu, že jste mými žáky.“ **36** „Mistře, kam chceš odejít?“ zeptal se Petr. „Tedy se mnou nemůžeš jít,“ odpověděl mu Ježíš, „budeš mne následovat později.“ **37** „Proč s tebou nemohu jít už tedy?“ ptal se znovu Petr. „Jsem ochoten dát za tebe život!“ **38** „Život za mne chceš dát?“ zeptal se Ježíš. „Uvidíš, že mne třikrát zapřeš, než ráno zakokrhá kohout.“

14 „Nebudete smutní, věříte v Boha, věřte i ve mne. **2** U mého Otce je domov pro všechny. Odcházím, abych vám připravil místo. **3** Až ho připravím, přijdu, vezmu si vás k sobě a zůstanete se mnou. Kdyby to nebyla pravda, já bych vám to neřekl. **4** Znáte cíl i cestu.“ **5** „Pane, nevíme, kam jdeš,“ namítl Tomáš, „jak bychom mohli znát cestu?“ **6** Ježíš mu na to řekl: „Já jsem cesta k Bohu, pravda o Bohu a život s Bohem. Proto k mému Otci můžete přijít jen skrze mne. **7** Kdo zná mne, zná i Otce a vidí ho.“ **8** „Ukaž nám Otce a budeme spokojeni,“ řekl Filip. **9** Ježíš ho pokáral: „Filipe, tak dlouho s vámi žijí a ty jsi mne ještě nepoznal? Jak se tak můžeš ptát? Kdo vidí mne, vidí Otce. Proč mne tedy žádáš, abych ti ho ukázal? **10** Nevěříš, že mezi mnou a Otcem je dokonalá jednota? Vždyť všechno, co říkám a dělám, pochází z mého Otce. **12** V těch, kteří mi uvěří, bude moje dílo pokračovat a rozmáhat se, protože já odcházím k Otci. **13** Tam se postarám o to, aby vaše modlitby v zájmu mého díla došly naplnění. Tak bude oslavlen Otec i Syn. **15** Milujte mne a nebude vám zatěžko mne poslouchat. **16** Přimluvím se u Otce, aby vám seskal za mne Zástupce, který by s vámi navždy zůstal. (aiōn g165) **17** Bude to Boží Duch, který vás povede k pravdě. Lidem, kteří dají jen na své smysly a pocity, zůstane skryt. Vám nebude cizí, protože bude s vámi a ve vás. **18** Vrátím se k vám a nenechám vás opuštěné. **19** Zanedlouho mne

svět ztratí z očí, ale vy mne budete vidět očima víry se stali mými přáteli. 16 Já jsem si vybral vás, ne a budete mít podíl na mému životě. 20 Pak budete vy mne. Vybavil jsem vás k tomu, abyste žili plodný prožívat skutečnou jednotu se mnou. 21 Svou lásku život, který by před Bohem obstál. Proste a Otec vám mi dokážete tím, že mne budete poslouchat. A kdo to dá. 17 Usilujte předeším o vzájemnou lásku. 18 mne miluje, zachová si Otcovu lásku. I já ho budu Lidé vás budou nenávidět, ale vzpomeňte si, že mne milovat a dám se mu poznat.“ 22 „Pane, proč tě nenáviděli dříve než vás. 19 Milovali by vás, kdybyste smíme poznat jen my a ostatní ne?“ zeptal se Juda. se přizpůsobili. Vy mezi ně ale nepatríte, protože já 23 „Kdo mne miluje oddanou láska, také můj Otec jsem si vás vyvolil. Vyvedl jsem vás ze světa a oni mu vyjde vstří; přijdeme k němu a budeme u něho. vás za to nenávidí. 20 Připomeňte si slova, která jsem 24 Kdo mě nemiluje, nedbá na moje slova a pohrdá vám už jednou řekl: sluha není větší než jeho pán. Bohem. 25 Řekl jsem vám vše, co jsem vám tu na Jestliže pronásledují mne, jak by nepronásledovali zemi měl říci. 26 Až odejdu, Otec vám pošle Ducha vás! Když chytali za slovo mne, budou číhat i na vás. svatého, který mne zastoupí. Ten vás všemu naučí 21 To všechno vám budou dělat proto, že nevěří, že a bude vám připomínat, co jsem vám kdy řekl. 27 za mnou i za vámi stojí Bůh. 22 Kdybych byl nepřišel Odkazují vám svůj pokoj. Dávám jiný pokoj, než a nemluvil k nim, byli by bez viny. Ted' jsou však bez slibuje svět, a tak se nebojte a nedejte se zatrašit. výmluvy. 23 Ti, kdo mnou pohrdají, pohrdají Bohem. 28 Vždyť jsem řekl: odcházím a zase přídu. Milujete-li 24 Usvědčuje je moje dílo, které nemá obdobu. Mají mne, pak se z mého odchodu budete radovat spolu je před očima, a přece se zatvrtili proti mně i Otci. se mnou. Vždyť odcházím k Otci, který je větší než já. Však je o nich psáno v Písmu: „Nenáviděli mne bez 29 Odhalil jsem vám to, co se stane, abyste uvěřili, až důvodu.“ 26 Pošlu vám zastánce od Otce – Ducha se mé předpovědi splní. 30 Nezbývá už mnoho času pravdy, který pochází z Otce. Ten dosvědčí, co vám k rozmluvě, protože přichází zlý vládce tohoto světa. říkám. 27 Ale i vy budete mými svědky, protože mne Proti mně však nic nezmůže, protože se podřízuji všude provázíte. Otcově vůli. Činím to z lásky k Otcu a na svědectví světu. Pojdme, přátelé!“

16 Těmito slovy jsem vás chtěl varovat, abyste nepodlehli zmatku z budoucích událostí. 2

15 „Jsem kmen vinné révy a můj Otec je vinařem. Nejdříve vás vyženou ze synagog. Pak vás budou 2 Odřezává plané výhonky a plodné očistí, dokonce zabíjet v domnění, že tím slouží Bohu. 3 aby nesly větší úrodu. 3 I vás očistil, a to mým Budou to dělat, protože nepoznali Otce ani mne. 4 poselstvím. 4 Zůstaňte ve spojení se mnou. Vždyť Říkám to proto, abyste se na má slova rozpomněli, výhonek oddělený od kmene nemůže nést žádné až se naplní. Zatím jsem o tom nemluvil, protože ovoce; právě tak je to i s vámi. 5 Já jsem vinný kmen jsem byl s vámi. 5 Můj čas se však naplnil a já brzy a vy jste výhonky. Proto jen v těsném spojení se mnou odejdu k tomu, který mne poslal. Vidím však, že prožijete plodný život. Beze mne to nedokážete. 6 nechápete, kam jdu. Místo abyste se radovali, jste Kdo žije beze mne, bude jako planý výhonek odříznut, stísněni smutkem a starostmi. 7 Věřte mi, že pro vás uschne a bude spálen. 7 Zůstanete-li se mnou spojeni bude lepší, když odejdu. Kdybych zůstal, Zastánce a nepřestane-li na vás působit mé poselství, pak by k vám nepřišel. Odejdu-li, pošlu ho k vám. 8 Až dostanete všechno, o co v modlitbě požádáte. 8 Když přijde, ukáže lidem, v čem spocívá hřích, zda existuje povídete plodný život jako moji učedníci, vzdáte tím spravedlnost a koho je třeba soudit. 9 Hřich je v čest Bohu. 9 Miluji vás tak, jako mne miluje Otec. 10 tom, že lidé ve mne nevěří. 10 Spravedlnost je v Jste-li se mnou spojeni poslušností mých příkazů, tom, že Bůh potrestal Krista jako zástupce hříšníků, proudí do vás Boží lásku jako životodárná míza. Právě vzkřísil ho a přijal do své slávy. 11 A soud znamená, tak jsem já spojen poslušností s Otcem a naplněn že uchvatitel tohoto světa je již odsouzen. 12 Je jeho láskou. 11 Raduji se z toho a chci, abyste se i vy toho ještě mnaho, co bych vám chtěl říci, ale vy to mohli vždycky plně radovat. 12 Přikazují vám, abyste nemůžete v této chvíli pochopit. 13 Teprve až přijde se vzájemně milovali tak, jako jsem já miloval vás. 13 Duch svatý, odkryje vám plnou pravdu. 14 On bude Největší lásku přátelem prokáže ten, kdo za ně položí jejím věrným tlumočníkem. Oznámí vám i to, co má vlastní život. 14 Zůstanete mými přáteli, budete-li přijít. 15 Nebude zdůrazňovat sebe, ale vyvysovat jednat v souladu se mnou. 15 Nejste už mými sluhy, mne, protože mně Otec svěřil všechno. A tak co protože sluha se nevyzná v úmyslu svého pána. Řekl vám sdělí Duch, bude ukazovat vždycky ke mně. 16 jsem vám s důvěrou vše, co vím od Otce, a proto jste Zanedlouho již mezi vámi nebudu, ale brzy potom

mě znova uvidíte. Pak půjdu zase k Otci.“ **17** „O se ted' za celý svět, ale za ty, které jsi mi už dal, čem to jen mluví?“ ptali se učedníci jeden druhého. nebot' oni jsou tvoji. **10** Vždyť' všechno, co patří „Kde bude zanedlouho? Kdy ho zase uvidíme? Co mně, je tvoje a všechno, co je tvé, je moje. Na nich to znamená, že půjde k Otci? Tomu nerozumíme.“ bude patrná moje sláva. **11** Já odcházím k tobě, oni **19** Ježíš poznal, že si učedníci s jeho slovy nevědí zůstávají. Otče svatý, vezmi si je ted' na starost a rady. „Vysvětlím vám to,“ řekl. **20** „Brzy se svět bude sjednocuj je tak, jak jsme my zajedno. **12** Já jsem radovat z mého utrení, zatímco vy budete plakat. Ale o ně pečoval, dokud jsem byl s nimi. Chránil jsem váš pláč se záhy promění v radost, protože mne opět je, takže jsem nikoho neztratil – kromě Jidáše. Ale i uvidíte. **21** Vaše radost se bude podobat radosti ženy, jeho zrada musí posloužit tvým plánům. **13** Proč o která zapomněla na všechnu úzkost a porodní bolesti, té péci znova mluvím? Odcházím k tobě, ale chci, protože se jí narodilo dítě. **22** Nyní jste smutní, ale aby si oni uchovali plnou radost. **14** Svěřil jsem jim budete se zase radovat, až se setkáme. O tuto radost tvé slovo a svět se postavil proti nim, protože stejně vás nikdo nepřipraví. Pak všechno pochopíte. **24** jako já nesplnuli s proudem. **15** Neprosím, abys je Znovu vás vyzývám, abyste se ve svých modlitbách vzal ze světa, ale abys je chránil od zlého. **16** Oni k Otci na mne odvolávali a on vás vyslyší. Proste, nepatří světu, jako ani já mu nepatřím. **17** Strhni je Bůh vás obdaruje a vaše radost bude plná. **25** Dosud svým slovem a přived' je k dokonalosti svou pravdou. jsem o těchto věcech mluvil v podobenstvích, ale brzy **18** Posílám je do světa právě tak, jako jsi ty poslal budu o Otci hovořit otevřeně. **26** Nespoléhejte se na mne. **19** Pokládám za ně svůj život, aby oni své životy to, že já budu prosit Otce za vás, ale vy se modlete a zasvětili pravdě. **20** Nemodlím se jen za ně, ale také odvolávejte na mne. **27** Vždyť' vás Otec miluje pro za ty, kteří přijmou jejich poselství a uvěří ve mne. vaši lásku ke mně a pro víru, se kterou jste mne přijali **21** Dávěj jim tutéž jednotu, která spojuje nás, aby z jako Božího Syna. **28** Pravda je nejen to, že jsem od jejich jednomyslného svědectví svět poznal, že jsi Otce přišel, ale i to, že se k němu opět vrátím.“ **29** ty mne poslal. Jejich jednomyslnost at' je odleskem „Ted' už ti rozumíme,“ přivěděli učedníci. „Co jsi dříve jednoty mezi mnou a tebou. Já působím v nich, jako říkal v náznacích, pověděl jsi ted' jasně. **30** Pochopili ty působiš ve mně. To je sjednocuje a lidé pozají, jsme, že víš všechno a rozumíš už napřed našim že jsi mne poslal a že je miluješ tak jako mne. **24** otázkám. Ted' opravdu věříme, že jsi přišel od Boha.“ Otče, dal jsi mi je a já chci, aby přišli tam, kam jdu já. **31** „Opravdu tomu věříte?“ otázał se jich Ježíš. **32** Poznali mne v plné slávě, kterou jsi mi dal z lásky, dřív „Nastane čas, vlastně už nastal, kdy se rozprchnete než byl svět. **25** Otče, vím, že jsi hoden vší důvěry, do svých domovů a necháte mne samotného. Já ale svět si to neuvědomuje. Tito však poznali, že jsi však nebudu sám, protože Otec je se mnou. **33** Toto mne poslal. **26** Objasnil jsem jim a ještě objasním, všechno jsem vám řekl proto, abyste ve spojení se kdo jsi. At' milují tak, jako miluješ ty mne. Pak se mezi mnou našli jistotu a klid. Svět vám připraví mnoho nimi budou lidé setkávat se mnou.“

těžkostí, ale neztrácejte odvahu. Já jsem nad ním zvítězil.“

18 Po této modlitbě odešel Ježíš se svými učedníky do olivového háje za potok Kidrón. z Zrádce

17 Když Ježíš domluvil, pohlédl vzhůru k nebi a řekl: „Otče, přichází můj čas. Přiznej se ke mně a dovol, abych prokázal tvoji velikost. **2** Svěřil jsi mi přece moc nade všemi, abych ty, které mi dáváš, a věděl, co ho čeká. Vyšel jím naproti a zeptal se: věčně žít, musí poznat tebe jako jediného pravého Boha a mne jako toho, kterého jsi poslal. (aiōnios g166) **3** Kdo chce vědět, co ho čeká. Vyšel jím naproti a zeptal se: věčně žít, musí poznat tebe jako jediného pravého Boha a mne jako toho, kterého jsi poslal. (aiōnios g166) **4** Vykonal jsem vše, co jsi mi uložil, a tím jsem dokázal, v čem je tvoje velikost. **5** Otče, navrat' mi nyní moc a čest, kterou jsem měl u tebe dřív, než byl svět. **6** Lidé tě nechápou, ale těm, které jsi mi dal, máte, ale tyhle nechte odejít.“ **9** Tak se splnil jeho jsem objasnil, kdo vlastně jsi. Patří tobě a tys mi je slib, že neztratí žádného z těch, které mu Otec svěřil. **7** Dali na má slova a poznali, že pocházejí od tebe. **8** Všechno, cos mi pro ně svěřil, jsem jim od tebe. **9** Nemodlím kněze. **10** Šimon Petr vytasil meč, napadl jednoho z nich a předal a oni uvěřili, že jsi mne poslal. **9** Nemodlím kněze. **11** Ale Ježíš řekl Petrovi: „Schovej svůj meč!

Otec určil, abych trpěl.“ 12 V té chvíli se ozbrojenci se proto, abych oznámil pravdu o tomto království. Ježíše zmocnili a spoutali ho. 13 Vedli ho nejprve k Kdo miluje pravdu, ten mne poslouchá.“ 38 „Co Annášovi, tchánovi úřadujícího velekněže Kaifáše. 14 je pravda?“ ukončil Pilát rozhovor a vyšel opět k Byl to právě Kaifáš, který zastával ve veleradě názor, Židům. „Ten člověk je nevinny,“ prohlásil. 39 „Jestli ho že je prospěšnější, aby zemřel jeden člověk, než vy považujete za zločince, udělím mu velikonoční aby byl vydán všanc národ. 15 Petr Ježíše neopustil amnestii, jak je tady zvykem. Chcete, abych vám sledoval ho s jiným učedníkem. Ten byl známý propustil židovského krále?“ 40 Oni však křičeli: „Toho nejvyššího kněze, a tak se dostali za Ježíšem až ne! Propust' Barabáše!“ Ten Barabáš byl buřič.

na nádvoří veleknězova paláce. 16 Petr zůstal před 19 Potom dal Pilát Ježíše zbičovat. 2 Vojáci upletli vraty. Jeho společník se přimluvil u vrátné, aby Petra z trní věnec, nasadili ho Ježíšovi na hlavu pustila dovnitř. 17 Ta se Petra zeptala: „Nepatří i ty a hodili mu přes ramena rudý plášť. 3 Obklipili mezi společníky toho člověka?“ „Co tě nemá!“ ohradil Ježíše, bili ho a pokřikovali: „Ať žije židovský král!“ 4 se Petr. 18 Protože bylo sychravo, zapálili si sluhy a strážci oheň a hřáli se kolem něho. Petr se šel také hřát. 19 Mezitím Annáš zahájil výslech: „Kdo s tebou chodil? Čemu jsi učil?“ 20 „Mé učení je obecně známé,“ odpověděl Ježíš. „Mluvíval jsem veřejně v synagogách i v chrámu. Tam má každý Žid přístup. Potají jsem nemluvil nic. 21 Co se vyptáváš mne? Ptej se mých posluchačů, ti vědí, co jsem říkal.“ 22 „Jak to mluvíš s veleknězem?“ obořil se na Ježíše jeden ze strážných a udeřil ho. 23 Ježíš se ohradil: „Jestli nemám pravdu, tak to dokaž. Jsem-li v právu, proč mne biješ?“ 24 Annáš potom předal spoutaného vězně Kaifášovi. 25 Jak se tak Petr hřál u ohně, kdo si se ho zeptal: „Nejsi také jeden z Ježíšových učedníků?“ Petr to poprel. 26 Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný Malchose, kterého Petr poranil, ho obvinil: „Vždyť jsem tě s ním viděl tam v zahradě!“ 27 Petr to opět poprel a vtom zakokral kohout. 28 Ráno odvedli Ježíše od Kaifáše k římskému místodržiteli. Židovští žalobci do jeho domu nevstoupili, aby se neposkrvnili v den svátku a nebyli tak vyloučeni z účasti na velikonoční večeři. 29 Pilát tedy vyšel k nim a ptal se: „Z čeho toho člověka obviňujete?“ 30 „Je to zločinec! Proč bychom ho sem jinak vodili,“ odpověděli. 31 „Tak si ho nechte a sudte podle svých zákonů,“ odsek Pilát. „Vždyť víš, že nemáme právo nikoho popravit,“ bránil se Židé. 32 Tak se naplnila Ježíšova slova, kterými předpověděl způsob své smrti. 33 Pilát se vrátil dovnitř, nechal si Ježíše předvolat a zeptal se ho: „Ty jsi král Židů?“ 34 „Zajímá tě to osobně, nebo v souvislosti s žalobou?“ otázal se Ježíš. 35 „Jsem snad Žid, abys mohl být mým králem?“ ohradil se Pilát. „Tvůj vlastní národ a tvoji představení tě sem předvedli. Čeho ses dopustil?“ 36 Ježíš odpověděl: „Jsem král, ale nejde mi o politickou moc. Kdyby moje království bylo pozemské, moji poddaní by mne proti Židům ubránili. Má říše je jiného druhu.“ 37 „Přece jsi tedy král,“ konstatoval Pilát. „Sám to připouštíš,“ odpověděl Ježíš. „Narodil jsem

jsem napsal, to tam bude!“ 23 Popravčí četě podle práva náležely svršky odsouzenců. Ježíšův svrchní pláště – pruh plátené látky – roztrhali na čtyři díly a všechno si prohlédl a uvěřil, že Ježíš vstal z mrtvých. podélili se o ně. Jeho nesešíváný spodní oděv, utkaný vcelku, necháli trhat, 24 ale řekli si: „Budeme losovat, kdo z nás ho dostane.“ Tím nevědomky uskutečnili u hrobu a plakala. 25 U Ježíšova kříže stála jeho matka, Ježíš její sestra, Marie Kleofášova a Marie Magdaléna. „Ženo, proč pláčeš?“ zeptali se jí. „Vzali mého Pána a 26 Ježíš pohlédl na svou matku a na milovaného bratra Jana, který stál vedle ní. Jí řekl: „On ted' bude tvůj syn,“ 27 a jemu: „Přijmi ji jako svou matku.“ „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Myslela, že je to Od té chvíle se ten učedník o ni staral jako o vlastní. Zahradník, a odpověděla: „Pane, jestli jsi ho odnesl, 28 Ježíš věděl, že se blíží konec. Řekl: „Žízním.“ 29 řekni mi, kam jsi ho uložil, a já ho pochovám.“ 16 Vojáci namočili houbu do kyselého vína a na lodyze Ježíš ji řekl: „Marie!“ Pohlédla na něj a řekla: „Můj yzopu mu ji podali k ústům. Tím se také vyplnila Mistře!“ a poklekl před ním. 17 „Nedotýkej se mne!“ prorocká předpověď. 30 Ježíš slyšel rty a řekl: „Je varoval ji Ježíš, „ještě jsem se nevrátil k svému Otci. dokonáno.“ Hlava mu klesla a skonal. 31 Protože se blížila sobota a navíc začátek velkého svátku, nemohli Běž a pověz bratřím, že odchází k svému i vašemu Oběma zločincům vojáci přerazili nohy. 33 U Ježíše to bylo zbytečné, protože viděli, že je už mrtev. 34 Jeden židé pripustit, aby těla zůstala na křížích. Žádali řekla jím: „Viděla jsem Pána,“ a sdělila jím, co jí Piláta, aby urychlil popravu a mrtvý dal sejmout. 32 Popisuje to, kdo to viděl na Pána! 21 Ježíš opakoval: „Pokoj vám!“ a pokračoval: vztah k židovskému lidu. 35 Popisuje to, kdo to viděl na Pána! 21 Ježíš opakoval: „Pokoj vám!“ a pokračoval: vlastní oči. Můžete se na to spolehnout, je to pravda. „Otec vyslal mne a já vysílám vás.“ 22 Dýchla na ně 36 Opět se naplnila dvě prorocitví Písma: „Ani kost a řekl: „Přijměte svatého Ducha! 23 Komu budete mu nebude zlámána,“ 37 a „Uvidí, koho probodli.“ 38 Zvěstovat odpuštění hřichů a kdo je přijme, tomu Ježíšovo tělo si na Pilátovi vyžádal Josef z Arimatie. bude odpuštěno. Komu tu zvěst zadržíte, zůstává ve Byl to Ježíšův učedník, který se dosud bál veřejně se svém hřichu.“ 24 Toho večera chyběl mezi učedníky k němu přiznat. Pilát souhlasil a Josef Ježíšovo tělo Tomáš, kterému přezdívali Dvojče. 25 Ostatní mu sňal z kříže. 39 Pomáhal mu přítom Nikodém, který o setkání s Ježíšem vyprávěl, ale on pochyboval: měl kdysi s Ježíšem noční rozhovor. Ten přinesl velké „Neuvěřím, dokud neuvědím a neohmatám rány na množství vonných látek. 40 Ježíšovo tělo s těmito rány na jeho rukou a boku.“ 26 Po týdnu byli učedníci znova vonnými věcmi zavinili do plátna, jak to židé dělávají spolu a tentokrát byl s nimi i Tomáš. Dveře byly zase při pohřbívání. 41 V zahradě nedaleko popraviště byla zamčeny, když se Ježíš mezi ně postavil a oslovil je: nová, dosud nepoužitá hrobka, vytěsaná do skály. „Pokoj vám!“ 27 Potom se obrátil k Tomášovi: „Podívej 42 Tam Ježíše uložili, protože do začátku soboty se a sáhni si na mé rány! Už nepochybuj, ale věř!“ nezbývalo mnoho času.

20 První den po sobotě, ještě před rozdením, přišla k Ježíšovu hrobu Marie Magdaléna. Uviděla, že kamenný uzávěr hrobky je odsunut. 2 Běžela k Petrovi a k učedníkovi, kterého měl Ježíš tolík rád, a oznamila jím: „Našeho Pána vzali z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ 3 Ti dva se zvedli a spěchali ke hrobu. Druhý učedník Petra předběhl a byl tam první. 5 Do hrobu však jenom nahlédl a uviděl prázdné plátno. 6 Ale tu přiběhl Petr, který vešel dovnitř a kromě plátna nalezl 7 i šátek, jímž byla

ovázána Ježíšova hlava; ten byl svinutý a položený Genezaretského jezera. 2 Šimon Petr tehdy totiž řekl ostatním: „Jdu lovit ryby.“ Některí se přidali:

21 Později se Ježíš zjevil učedníkům na břehu Genezaretského jezera. 2 Šimon Petr tehdy totiž řekl ostatním: „Jdu lovit ryby.“ Některí se přidali:

„Půjdeme s tebou.“ Byli to: Tomáš Dvojče, Natanael z galilejské Káně, Jakub a Jan a ještě další dva. Vypluli na jezero, ale celou noc se namáhali zbytečně. **4** Za svítání si všimli, že někdo stojí na břehu. **5** Zavolal na ně: „Přátelé, máte něco k jídlu?“ „Nemáme. Nic jsme neulovili,“ odpověděli. **6** „Já vám poradím: Hodte síť na pravou stranu a ulovíte!“ Uposlechli a nemohli přeplněnou síť ani utáhnout. **7** Jan řekl Petrovi: „To je Pán!“ Jakmile to Petr uslyšel, přioblékl se a brodil se ke břehu. **8** Ostatním učedníkům ještě chvíli trvalo, než se člunem a sítí plnou ryb překonali tu nevelkou vzdálenost. **9** Když vystoupili na břeh, uviděli ohniště, na kterém se pekla ryba a chléb. **10** „Přineste několik ryb ze svého úlovku,“ řekl jim Ježíš. **11** Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb. Napočítal jich sto padesát tři, a presto se síť nepotrhala. **12** „A ted' se pojďte nasnídat,“ pozval je Ježíš. Nevyptávali se ho, kdo je; věděli že je to Pán. **13** Ježíš jim rozdělil chléb i ryby. **14** To bylo Ježíšovo třetí setkání s učedníky po vzkríšení. **15** Když pojedli, rozvinul se mezi Ježíšem a Petrem tento rozhovor: „Šimone, miluješ mne více než ostatní?“ „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ „Pas mé beránky!“ **16** Podruhé se zeptal: „Miluješ mne, Šimone?“ „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ „Pečuj o mé ovce!“ **17** Zeptal se ho ještě potřetí: „Šimone, máš mne rád?“ Petra zarmoutilo, že se ho potřetí zeptal, zda ho má rád, a odpověděl: „Pane, ty víš všechno, i to, že tě mám rád.“ „Starej se o mé ovečky! – **18** Na jedno však nezapomeň: Donedávna jsi chodil, kam jsi chtěl. Jako stařec rozpřáhneš ruce, přivážou tě a povedou vstříc smrti.“ **19** Tím mu chtěl naznačit, že bude ukřižován a touto smrtí oslaví Boha. A pak ještě dodal: „Následuj mne!“ **20** Petr si všiml, že za nimi jde učedník, který byl Ježíšovi tak blízký. (Ten se při poslední večeři ptal, kdo Ježíše zradí.) **21** Petr se zeptal: „Pane, co bude s ním?“ **22** Ježíš odpověděl: „Kdybych ho tu ponechal až do svého příchodu, je to moje věc. Nestarej se o to, ale pojď mojí cestou!“ **23** O tom učedníkovi se rozhlásilo, že nezemře, ale Ježíš nic takového neřekl. **24** Je to učedník, který to všechno zaznamenal, a jeho svědectví je spolehlivé. **25** Ježíš učinil ještě mnoho jiného, co tu není zaznamenáno. Kdyby se to všechno mělo vypsat, svět by to nemohl pochopit. To, co je zapsáno, stačí, abyste uvěřili, že Ježíš je Kristus, Boží Syn, a aby se vám v něm otevřel věčný život.

Skutky Apoštola

1 Milý Teofile, také tuto druhou knihu věnuji tobě. V té první jsem se snažil zachytit vše, co Ježíš dělal a učil od počátku až do svého odchodu k Bohu. Tehdy dal také poslední pokyny o Duchu svatém úzkému kruhu svých učedníků. V období čtyřiceti dnů od své smrti a zmrvýchvstání se s nimi setkával, dokázal jim, že je opravdu živ, a pověděl jim, že se vrátí, aby uskutečnil Boží zámér se světem. **4** Když byli ještě spolu, řekl jim, aby po jeho odchodu neopouštěli Jeruzalém, ale čekali tam, až Bůh vyplní svůj slib. **5** Vysvětil jim: „Jan křtí vodou, ale vás Bůh v nejbližších dnech pokřtí svým svatým Duchem.“ **6** Učedníci se ho také otázali: „Pane, ted' už konečně vezmeš do ruky vládu nad Izraelem?“ **7** Odpověděl: „Není vaše starost, kdy to bude! Nechte to na Bohu, který jedná podle svých rozhodnutí. **8** Ted' dostanete Ducha svatého a s ním zvláštní sílu k tomu, abyste se stali mými vyslanci nejen v Jeruzalémě, ale v celém Judsku, v Samařsku a po celém světě.“ **9** Potom byl před jejich očima zdvižen vzhůru a zakryt oblakem. **10** Když se upřeně dívali za ním, objevili se vedle nich dva muži v bílém **11** a oslovilil je: „Galilejci, co tu tak stojíte a díváte se do oblak? Ježíš od vás odešel do nebe, aby se jednou vrátil stejným způsobem.“ **12** To se stalo na Olivové hoře, jen asi čtvrt hodiny cesty od Jeruzálerma. **13** Vrátili se do města, kde v horní místnosti domu bydleli společně Petr, Jakub, Jan, Ondřej, Filip, Tomáš, Bartoloměj, Matouš, Jakub – syn Alfeův, Šimon Zélot a Juda – syn Jakubův. **14** Ti všichni se jednomyslně a vytrvale modlili a s nimi ještě některé ženy, Ježíšova matka Marie a Ježíšovi bratři. **15** Na jednom shromáždění, kde se sešlo asi sto dvacet Ježíšových následovníků, vystoupil Petr a řekl: **16** „Bratři, Jidáš byl jeden z nás, dvanácti apoštolů. Dostal stejně pověření jako my, a přece se propůjčil k tomu, že přivedl na Ježíše stráž, aby ho zatkla. Pak se sám zprovolil ze světa tak hrozným způsobem, že mu až vyhřezly vnitřností. **18** Za jeho zrádcovskou odměnu byl koupen pozemek, kterému dnes jeruzalémští obyvatelé říkají „Hakeldama“ – Kravé pole. Tak se naplnila předpověď Bible. To Duch svatý vložil Davidovi do úst slova o Jidášovi, **20** která jsou zaznamenána v Žalmech: ‚at' zpustne jeho dům, at' v něm nikdo nebydlí,‘ a jinde: ‚...jeho pověření at' převezme jiný.‘ **21** Je tedy nutné nahradit Jidáše. Vyberme muže, který s námi následoval Pána Ježíše po celou dobu od chvíle, **22** kdy ho pokřtil Jan, a byl s ním až do jeho odchodu do nebe.

Takový at' se spolu s námi stane jedním ze svědků Ježíšova zmrvýchvstání.“ **23** Vybrali dva takové: Josefa Barsabáše, kterému se říkalo Justus, a Matěje. **24** Potom se modlili: „Ty, Pane, znás srdce každého člověka. Ukaž, kterého z těchto dvou jsi vybral, **25** aby byl tvým apoštolem místo Jidáše, který zradil.“ **26** Dali jim vytáhnout los, a ten označil Matěje. Tak se tedy připojil k jedenácti apoštolům.

2 Padesát dní po Velikonocích začaly Letnice, svátek vděčnosti za úrodu. Kristovi následovníci se opět shromáždili. **2** Náhle se ozval zvláštní zvuk, jako by celým domem zavanul silný vítr. **3** Tu se jim objevil plápolající oheň, který se rozdělil a hořel nad každým z nich. **4** A všichni byli naplněni Duchem svatým. Projevilo se to tím, že získali schopnost mluvit cizími jazyky, které předtím neovládali. **5** V Jeruzalémě byli na svátky zbožní židé, kteří jinak žili mimo Palestinu v různých zemích a s různými národy. **6** Ten zvláštní zvuk přilákal zástup těchto poutníků a oni ted' naslouchali učedníkům. Přitom každý slyšel, že učedníci mluví jeho rodným jazykem. **7** To je velice překvapilo a vzrušeně o tom hovořili: „Vždyť je známe, to jsou přece samí prostí Galilejci! **8** A každý z nás je slyší ve svém rodném jazyce! Mluví o tom, že Bůh udělal něco velikého.“ **9** Mezi posluchači byli Partové, Médové, Elamité, Mezopotámci, Judejci, lidé z Kapadokie, od Černého moře a z Malé Asie, **10** z Frýgie, Pamfylie, z Egypta, Libye, z Ríma, Kréty i Arábie, **11** rození židé i na židovskou víru obrácení pohané. **12** Ptali se mezi sebou: „Co se to děje?“ **13** Ale některí se tomu smáli a říkali: „Vždyť jsou opilí!“ **14** Tu vystoupilo dvanáct apoštolů do popředí a Petr promluvil k zástupu: „Židé a vy všichni, kteří jste právě v Jeruzalémě! Vysvětlím vám, co se zde děje, ale prosím vás o pozornost. **15** Určitě nejsme opilí, jak se nám některí posmívají. Vždyť je teprve devět hodin, doba ranních modliteb. **16** Tady se však plní, co předpověděl prorok Jóel: **17**, Bůh říká: V posledních dnech sešlu svého Ducha na lidi, vaši synové a dcery budou prorokovat, mladí budou mít vidění a starí významné sny. **18** Moji služebníci a služebnice dostanou mého Ducha a stanou se proroky. **19** Na obloze i na zemi se objeví zvláštní úkazy, krev, oheň a sloupy dýmu, **20** slunce se zatmí a měsíc zrudne. To bude znamením, že Pán přichází soudit všechny lidi. **21** Jenom ten, kdo ho uznává svým Pánem, bude zachráněn.“ **22** Izraelci, poslyšte! Žil tady mezi vámi Ježíš z Nazaretu, muž, kterému dal Bůh moc činit zázraky a znamení; mnozí z vás by to mohli dosvědčit. A tohoto muže jste se vy zmocnili a zabili jste ho na

kříži rukama pohaniů. Tím jste vlastně jen splnili Boží úmysl. **24** Bůh však vyrval Ježíše z moci smrti, která ho nemohla udržet, a vzkřísil ho z mrtvých. **25** To o něm zpívá David v žalmu: „Pána mám neustále před očima, stojí při mně, a tak nezakolísám.“ **26** Proto se mé srdce raduje, moje ústa zpívají, vždyť i pro mě mrtvé tělo zůstává naděje. **27** Ty mne nenecháš mezi mrtvými, nedopustíš, aby tělo tvého vyvoleného podlehlo zkáze. (Hadēs g86) **28** Povedeš mne cestou života a dás mi, abych se radoval u tebe.“ **29** Je nám všem jasné, že dávný král David zemřel, byl pochován a jeho hrob je tady až dodnes. **30** Nemluvil tedy o sobě, ale prorokoval to o Mesiáši, který podle Božího slibu měl být Davidovým potomkem. **31** A tak když říkal, že nezůstane mezi mrtvými a jeho tělo nepodlehne zkáze, viděl vlastně dopředu Kristovo vzkříšení z mrtvých. (Hadēs g86) **32** Ano, právě Ježíše Bůh vzkřísil a my všichni to můžeme dosvědčit. **33** Nyní je na nebesích po Boží pravici a má právo dávat svatého Ducha. Všechno to zvláště, co vidíte a slyšíte, pochází od něho. **34** A zase David nemluvil o sobě, když napsal: „Bůh řekl mému Pánu: Sed' po mé pravici, až ti všechny neprátele položím k nohám.“ **36** At' tedy ví každý Izraelec: Toho Ježíše, kterého jste ukřížovali, toho poslal Bůh jako Pána a Mesiáše!“ **37** Petra slova zasáhla mnoho posluchačů a ti se začali ptát apoštolu: „Bratři, co máme dělat?“ **38** „Litujte svých hříchů,“ volal Petr, „vyznávejte je a na znamení Božího odpustění přijměte křest, který Ježíš Kristu určil pro své následovníky. Také vy dostanete Ducha svatého. **39** Vždyť ten prorocký slib platí vám, vašim dětem, a dokonce lidem po celém světě, které si Pán Bůh zavolá.“ **40** A ještě jím říkal mnoho dalších věcí a radil jim naléhavě: „Nemějte už nic společného s těmi, kteří se postavili proti Mesiáši!“ **41** Ti, kteří Petra poslechli, byli nakonec pokřtěni. Toho dne se připojilo k Ježíšovým následovníkům okolo tří tisíc lidí. **42** Všichni chtěli slyšet od apoštola ještě více, bývali rádi pohromadě, společně stolovali, lámali chléb na památku Kristovy poslední večeře a modlili se. **43** Apoštolové činili mnoho mocných činů a divů, takže každý cítil, že tu působí Bůh. **44** Věřící vytvořili pospolitost, ve které se o všechno dělili a dokonce majetek měli společný. **45** Zámožní mezi nimi prodávali své nemovitosti a výtěžek dělili mezi všechny, jak kdo potřeboval. **46** Všichni se společně shromažďovali každý den v jeruzalémském chrámu. V menších skupinách se pak scházeli po domech a jedli společně, s radostí a upřímností. **47** Svou vděčnost Bohu vyjadřovali modlitbami a zpěvem, a

kdo to slyšel, tomu se to líbilo. Pán jim denně přidával další, kteří uvěřili a byli zachráněni.

3 Petr a Jan šli jednou ve tři hodiny do chrámu, aby se zúčastnili pravidelných odpoledních modliteb. **2** Mezi četnými žebráky tam byl také muž chromý od narození, kterého jeho přítel každý den přinesl a posadili u chrámových vrat, zvaných Krásná brána. Chodilo tudy hodně lidí a on je prosil o almužnu. **3** Tak požádal i Petra s Janem. **4** Zastavili se u něho a Petr mu řekl: „Podívej se na nás!“ **5** Žebrák dychtivě zvedl oči, protože čekal dobrou almužnu. **6** Petr však pokračoval: „Peníze nemám, ale dám ti cennější dar. Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, vstaň a chod!“ **7** Pak uchopil žebráka za napřáženou pravici, pozvedl ho a v tom okamžiku do ochrnutých nohou vstoupila síla. **8** Postavil se, zkusil chodit a za chvíli už mohl jít dovnitř chrámu spolu s apoštoly. Dokonce radostně poskakoval a hlasitě chválil Boha. **9** Lidé nevěřili svým očím, ale jasně poznávali, že dlouholetý mrzák, který žebrával u Krásné brány, ted' chodí a z vdečnosti k Bohu prozpívá. Sbíhali se kolem uzdraveného i kolem apoštola, kteří zatím došli do Šalamounova podloubí. **12** A tak k nim Petr začal mluvit: „Přátelé, proč se divíte? Snad si nemyslíte, že jsme toho člověka uzdravili vlastní mocí nebo mimořádnou zbožností? **13** Kdepak! To Bůh, kterého vyznáváte, Bůh našich praotců – Abrahama, Izáka a Jákoba – tu právě před vámi dokázal moc svého Syna Ježíše. **14** Toho Ježíše, kterého vy jste vydali Římanům a veřejně jste se ho zřekli před Pilátem, ačkoliv ho chtěl zprostít obžaloby. A když vám dal vybrat, koho má propustit, vy jste se zřekli svatého a spravedlivého muže a vyžádali jste milost pro vrahů. **15** Toho, kdo vám chtěl dát věčný život, jste zabil! Ale Bůh ho vzkřísil z mrtvých a my to můžeme osobně dosvědčit. **16** Protože v něho věříme, dal nám sílu uzdravit tohoto muže, kterého znáte po léta jako bezmocného. To, že je ted' zdráv, je výsledkem víry v Ježíše Krista. **17** Uvědomuj si však, bratři, že jste se Ježíše zřekli z nevědomosti a že ani vaši vůdcové netušili, o koho se jedná. **18** Bůh tak vlastně dopustil, aby Kristus trpěl, jak to už dávno předpověděl ústy svých proroků. **19** Přiznejte svou vinu na tomto hrozném činu a proste Boha, aby vám odpustil. **20** Pak se i vy budete moci těšit na dobu, kdy Bůh znovu posle Ježíše jako vašeho osvoboditele. **21** Ted' je v nebi a zůstane tam až do chvíle, kdy se Bůh rozhodne obnovit celý svět, jak to také předpovídali proroci. (aiōn g165) **22** Tak například Mojžíš přece řekl: „Z vašeho národa jednou Bůh povolá nového proroka, podobně

jako k vám poslal mne, ale toho budete skutečně přikázali, že už o Ježíšovi nesmí mluvit. **19** Petr s poslouchat na slovo. **23** Kdo by se mu nepodřídil, Janem odpověděl: „Myslíte, že je správné, abychom nebude už náležet mezi Boží vyvolené.“ **24** Samuel a dali víc na vás než na Boha? **20** Nemůžeme přece všichni další proroci mluvili často o době, kterou my zamlčet, co jsme viděli a slyšeli.“ **21** Velerada jim ještě právě prozíváme. **25** Vy jste syny těch proroků a máte vyhrožovala, ale pak je propustila. Neodvažovali se dědicky podíl v úmluvě mezi Bohem a Abrahámem. apoštoly potrestat, protože se báli, že by se lid bouřil. Bůh přece Abrahamovi slíbil: „Tvůj potomek bude Všichni totiž děkovali Bohu za tento zázrak.“ **22** Vždyť požehnáním pro všechny národy země.“ **26** Vám na tomu uzdravenému člověku bylo už přes čtyřicet let. prvním místě poslal Bůh svého Syna Ježíše, aby **23** Jakmile se Petr s Janem dostali na svobodu, šli ke vám přinesl všechno dobré a odvrátil vás od vašich svým a vyprávěli jim, co bylo ve veleradě. **24** Když to všechno vypověděli, modlili se společně: „Pane Bože, ty jsi stvořil nebe, zemi i moře a všechno, co žije.“ **25** Ty jsi vnukl Davidovi slova: „Proč se lidé bouří a národy se obírají marnými plány?“ **26** Pozvedají se pozemští králové a vladaři se spolu umlouvají proti Pánu a jeho Mesiáši.“ **27** A skutečně se spojil král Herodes s místodržitelem Pilátem, Izraelci neváhali spřáhnout se s pohany, aby zabili tvého svatého Syna Ježíše, kterého jsi ustanovil Vysvoboditelem. **28** Vykonal však jenom to, co jsi předem určil a rozhodl. **29** Pane, ted' vyhrožují také nám. Prosíme, dej nám odvahu, abychom tvoje slovo mluvili s odvahou a bez zábran, **30** a dávej nám i dálé svoji moc, abychom ve jménu tvého Svatého Syna Ježíše mohli činit zázraky na důkaz pravdivosti našeho zvěstování.“ **31** Ještě během této modlitby se pod nimi zachvěla země a všichni shromázdění byli naplněni svatým Duchem. A tak dále odvážně hýasali Boží poseství.

32 Všichni ti věřící byli podivuhodně jednomyslní. Nikdo z nich nepovažoval nic za vlastní, ale dávali vše ke společnému užívání. **33** Svědectví apoštolů o vzkříšení Pána Ježíše bylo velmi přesvědčivé a všichni se navzájem měli rádi. **34** Netrpěli mezi sebou chudobu a bídou; majitelé pozemků a domů prodávali své nemovitosti **35** a skládali stržené peníze u apoštolů. Ti je rozdělovali všem potřebným. **36** Tak prodal a obětoval své pole také muž, o kterém později ještě uslyšíme: Josef, kterému dali apoštolové přezdívku Barnabáš (to znamená Syn útěchy). Byl z rodu lévijských chrámových pomocníků, ale narodil se na Kypru.

5 Svůj pozemek prodal i jistý Ananiáš a jeho manželka Zafira. **2** Ti se však domluvili, že část získaných peněz odnese Ananiáš apoštolům a bude je vydávat za celou částku. **3** Ale Petr mu řekl: co s nimi. **16** „Nemůžeme zakrýt, že udělali nesporný „Ananiáši, tento podvod ti poradil sám dábel. Tím, že zázrak,“ přiznávali. „Už to ví celý Jeruzalém.“ **17** se nás snažíš obelstít a vydáváš částku za celek, Musíme však zabránit tomu, aby se ty jejich zvěsti obelháváš vlastně svatého Ducha. **4** Vždyť to pole šířily dál. Postrašíme je, aby už o Ježíšovi nikomu nevyprávěli.“ **18** Zavolali je zpátky a důrazně jim patřily tobě a nikdo z nás by ti nevyčítal, kdyby sis je

byl všechny ponechal. Co tě to jen napadlo? Chtěl jsi vám nezakázali Ježíšovo jméno veřejně vyslovit? podvést nejen lidí, ale samotného Boha.“ 5 Když to Jak to, že jste naplnili celý Jeruzalém svými výklady Ananiáš vyslechl, zhroutil se mrtev na zem. Všechny, o něm a nás označujete za jeho vrahů?“ 29 Petr kdo se to dověděl, naplnila hrůza. 6 Několik mladých promluvil jménem ostatních apoštolů: „Boha přece muž vyneslo Ananiášovo tělo, aby ho pohřbili. 7 Asi musíme poslechnout víc než lidí. 30 To Bůh našich za tři hodiny přišla také Zafira, která netušila, co se prácto vzkřísil z mrtvých Ježíše, kterého jste ve mezikáru odehrálo. 8 Petr se jí zeptal: „Poslyš, Zafiro, zabili potupným způsobem na římském kříži. 31 Bůh prodali jste to pole za tolík a za tolík?“ Odpověděla: mu však svěřil veliký úkol Mesiáše a Vysvoboditele. „Ano, jistě za tolík.“ 9 Na to Petr: „Proč jste se tak Jenom on může Izraeli odpustit jeho hřichy, když se smluvili? To jste chtěli podvést Božího Ducha? Právě mu ovšem pokoříte. 32 My jsme svědkové všeho, se vracejí chlapci, kteří pohřbili tvého muže. A tebe co říkáme. Jasným dokladem vám může být moc stihne stejný trest jako Ananiáše.“ 10 Zafira padla k svatému Ducha, kterou Bůh dal těm, kdo si už dali Petrovým nohám a zemřela. Ti mládenci právě vešli říct a učinili pokání.“ 33 To ovšem veleradu rozrušilo do dveří a hned museli jít vykonat ještě druhý pohřeb a ozvalo se volání, aby byli apoštolové popraveni. do stejněho hrobu. 11 To se samozřejmě rychle 34 O slovo se však přihlásil známý farizejský učitel rozkříklo nejen mezi věřícími, ale i mezi ostatními zákona Gamaliel, muž značné autority, a dal pokyn, lidmi a všemi to hluboce otráslo. 12 Apoštolové aby na chvíli obžalované odvedli. 35 Pak oslovil se pravidelně scházeli v Šalomounově podloubí v veleradu: „Izraelci, dobře si rozmyslete, co chcete chrámu, 13 kde se je nikdo neodvážil rušit. Stali se udělat s těmito lidmi. 36 Vzpomínáte na rozruch totiž mezi jeruzalémským lidem velmi populárními kolem Teuda? Ten ze sebe dělal velkou osobnost a pro divy a zázračná uzdravení, která se dělá jejich shromáždil na čtyři sta přívěrců. Když však zemřel, prostřednictvím. 15 Došlo to tak daleko, že když jeho lidé se rozprchli a všechno utichlo. 37 Nebo měl jít Petr do chrámu nebo zpět, lidé podél cesty vzpomeňte na povstání Judy z Galileje za scitání lidu. připravovali nemocné na rohožích a nosítkách, aby Měl hodně následovníků, ale i on zahynul a jeho tlupa na ně padl alespoň Petru stín. 16 Dokonce z širého se rozptýlila. 38 A tak vám radím, nechte ty lidi prostě okolí snášeli do Jeruzálema nemocné a pomatené na pokoji. Jestli je to zase nějaké lidské hnutí, brzo a všichni byli uzdraveni. A mnoho dalších mužů a se rozpadne. 39 Stojí-li však za tím Bůh, nic proti žen uvěřilo Pánu a připojilo se k církvi. 17 Toto hnút tomu nezmůžete a vlastně byste se snažili bojovat vyvolalo žárlivost a strach především u nejvyššího s Bohem.“ Dali na jeho radu. 40 Opět předvedli kněze a jeho přívěrců – saducejů. Ti totiž učili, apoštoly, vyměřili jim obvyklý trest bičování a znova že se žádné zázraky – a natož vzkříšení z mrtvých jim přísně zakázali hlásat cokoliv o Ježíšovi a šířit jeho – nedějí. 18 Dali proto apoštoly zatknot a uvěznit, učení. Pak je propustili. 41 Apoštolové šli ze soudu a tentokrát do městské věznice. 19 Boží anděl však radovali se, že byli vyznamenáni těžkostmi a utrpením v noci otevřel dveře žaláře, vyvedl apoštoly ven a pro jméno Pána Ježíše. 42 Učili i nadále každý den povzbudil je: 20 „Nebojte se, jděte zase do chrámu a o Ježíšovi a jak v soukromí, tak na veřejnosti ho říkejte lidem, jak mohou dosáhnout věčného života!“ prohlašovali za Božího Syna.

21 Poslechl a už na úsvítě byli v chrámu a učili. Mezitím velekněz a jeho stoupenci svolali zasedání velerady a přikázali, aby byli apoštolové předvedeni. 22 Chrámoví strážci však našli vězení prázdné, vrátili se a podali hlášení: 23 „Věznice je v naprostém pořádku, dveře zamčené, strážníků u nich drželi rádné hlídku, ale když jsme odemkli, uvnitř nikdo nebyl.“ 24 Velekněz, velitel a jeho chrámová stráž vyslechli tu zprávu a byli zmatení. Nevěděli, co si o tom mají myslet. 25 Vtom někdo přiběhl a hlásil: „Ti muži, které jste včera uvěznili, jsou zase v chrámu a klidně mluví k lidem!“ 26 Velitel tam spěchal se stráží, ale neodvážil se žádného násilí, protože lid by je ukamenoval. 27 Apoštolové však s nimi šli dobrovolně před veleradu. Velekněz je obvinil: 28 „Copak jsme

6 Jak církev rychle rostla, vyskytly se neshody. Řecky mluvící křestané si stěžovali, že jejich vdovám se dostává méně podpory než vdovám po křestanech ze židovského prostředí. 2 Dvanáct apoštolů svolalo společné shromázdění celého sboru a předložilo tento návrh: „My se musíme plně věnovat rozhlašování Božího poselství a nemůžeme tedy ještě dohlížet na pořádek a spravedlnost při rozdílení jídla. 3 Navrhujeme vám, bratři, abyste ze svého středu zvolili sedm mužů, kteří se už osvědčili, jsou naplněni svatým Duchem a dovedou moudře rozhodovat. Těm svěříme starost o hmotnou pomoc ve sboru, 4 abychom se my mohli plně soustředit na modlitby a kázání.“ 5 Sborové shromázdění

souhlasilo s návrhem apoštola a hned přistoupilo k volbě. Zvoleni byli: Štěpán, muž neobyčejně silné víry a plný Ducha svatého, Filip, Prochorus, Nikánor, Timón, Parménas a Mikuláš, který již dříve v Antiochii přestoupil z pohanství k židovskému náboženství. 6 Po volbě se těch sedm postavilo před apoštoly, kteří se modlili a pak jim udělili pro jejich práci zvláštní pozehnání. 7 Toto nové rozdělení práce prospělo šíření Božího poselství a k jeruzalémskému sboru věřících se připojovali stále další a další lidé. Dokonce uvěřila v Krista i početná skupina židovských kněží. 8 Štěpán byl tak naplněn vírou, že měl moc ke konání zázračných činů mezi lidmi. 9 Jednou se dostal do diskuse s příslušníky takzvané Synagogy propuštěnců, židovského sboru, který shromažďoval bývalé otroky z Kyrenaiky, Alexandrie, Kilikie a Malé Asie. 10 Když viděli, že jejich argumenty neobstojí před Štěpánovou moudrostí a Božím Duchem, který z něho mluvil, 11 nastrčili proti němu křivé žalobce. Ti ho falešně obvinili: „Slyšeli jsme, jak se posmíval Mojžíšovu zákonu a jak se rouhal samotnému Bohu!“ 12 Tak poštvali proti Štěpánovi prosté lidi i některé učitele zákona. Nakonec byl Štěpán zatčen a předveden před veleradu. 13 Falešní svědci tam zopakovali své tvrzení: „Ten člověk stále jen poburuje proti chrámu a Mojžíšovu zákonu. 14 Slyšeli jsme, jak říká, že Ježíš z Nazaretu zničí chrám a dá nám nové zákony!“ 15 Po tomto obvinění se všechni obrátili na obžalovaného. Stál tam a z obličeje mu zářil přímo andělský klid.

7 Předsedající kněz ho vyzval: „Můžeš poprít tu obžalobu?“ (Před židovskou veleradou měl obžalovaný právo obhajoby a Štěpán toho využil. Chtěl dokázat, jak zvěst o Ježíši zřetelně navazuje na Boží činy v izraelských dějinách.) „Bratři a otcové,“ oslovil je, „sám jediný Bůh se kdysi zjevil našemu předku Abrahamovi, který pocházel z Mezopotámie a později bydlil v Cháranu. 3 Dal mu příkaz: „Vystěhuji se z rodné země a od svého kmene a putuj do země, kterou ti určím.“ 4 Nejprve se tedy Abraham přestěhoval z Chaldeje do Cháranu a po smrti svého otce až do této naší vlasti. Ačkoliv měl Boží slib, že té zemi bude vládnout on i jeho potomci, 5 nepatřil mu zde ani kousek, na který by se mohl postavit, a dokonce ani neměl dědice. 6 Další Boží předpověď Abrahamovi byla ještě podivnější: „Tvoji potomci se odtud vystěhují do cizí země a tam budou otročit čtyři sta let ve špatných podmínkách. 7 Ten národ otrokářů však potrestám, tvoje potomky vysvobodím a budou mě vzývat v této zemi.“ 8 Viditelným znakem smlouvy Boha s člověkem se stala obrázek. A tak, když se Abrahamovi narodil syn Izák, obřezal ho. Posloupnost této smlouvy šla dále přes Izáka syna Jákoba na jeho dvanáct synů, našich patriarchů. 9 Jeden z nich, Josef, se stal terčem nenávisti bratrů a oni ho prodali jako otroka do Egypta. 10 Bůh však Josefa neopustil a nakonec ho vysvobodil ze všech těžkoстí. Vybaril ho neobyčejnou prozíravostí a naklonil mu i samotného egyptského faraóna. Ten ho pak jmenoval svým ministrem a pobočníkem. 11 Potom celý Egypt i Palestinu zachvátil hladomor a naši praotcové prožívali těžké chvíle, když jim došly zásoby potravin. 12 Jákob se doslechl, že v Egyptě se ještě prodává obilí, a poslal tam syny. 13 Při druhém nákupu se dal Josef svým bratrům poznat a představil je faraónovi. 14 Pak Josef poslal pro otce Jákoba a přestěhoval celou rodinu, celkem sedmdesát pět lidí, do Egypta. 15 Usadili se tam a Jákob i naši patriarchové zůstali v Egyptě do smrti. 16 Pochování však byli v Palestině do hrobky v Šekemu, na malém pozemku, který si Abraham kdysi kupil od místních obyvatel. 17 A tak se splnilo, o čem Bůh mluvil Abrahamovi. Zpočátku se našemu lidu dařilo v Egyptě dobré a jeho počet rostl. 18 Ale přišla jiná dynastie faraónů a na Josefovou zásluhu se zapomnělo. 19 Naše předky zotročili, a protože si nepřáli, aby se rozmáhali, přikázali házet narozené hochy do řeky. 20 Tehdy se narodil Mojžíš. Bylo to krásné dítě a rodiče ho tři měsíce skrývali doma. 21 Když už nemohli chlapce dále utajit, položili ho v košíku do rákosí. Našla ho faraónova dcera a dala jej vychovat, jako by to byl její syn. 22 Tak se Mojžíšovi dostalo nejlepšího egyptského vzdělání a vyrostl z něho výmluvný a schopný muž. 23 Když mu bylo čtyřicet, napadlo ho, aby navštívil svůj lid. 24 Přitom uviděl, jak Egyptan nespravedlivě trápi Žida, a tak toho otrokáře zabil. 25 Už tehdy totiž tušil, že mu Bůh ukládá, aby svůj lid osvobodil z otroctví. Nenašel však u Izraelců pochopení. 26 Příštího dne se snažil usmířit dva Židy, kteří se hádali, 27 ale ten, který nebyl v právu, Mojžíše odbyl: „Kdo tě ustanovil za našeho vládce a soudce?“ 28 To mě chceš zabít jako včera toho Egyptana?“ 29 Mojžíš se polekal a uprchl z Egypta do Midjánské země. Oženil se tam a měl dva syny. 30 Po čtyřiceti letech tohoto vyhnanství se Mojžíšovi zjevil Boží anděl v hořícím keři na Sínajské poušti. 31 Když se chtěl Mojžíš zblízka podívat na ten neobvyklý úkaz, uslyšel Boží hlas: „32 JÁ jsem Bůh tých otců Abrahama, Izáka a Jákoba.“ Mojžíš se vyděsil a zakryl si tvář, aby nic neviděl. 33 Ale Bůh mluvil dál: „Zuj si opánky, vždyť stojíš na svatém místě!“ 34 Viděl jsem trápení svého lidu v Egyptě,

slyšel jsem jejich vzdechy a jdu, abych je vysvobodil. kterou mu dal svatý Duch zahlednout. Díval se vzhůru Seber se a pojď, mám pro tebe v Egyptě úkol!“ 35 A 56 a volal: „Vidím otevřené nebe a Ježíše Krista, jak tak prostřednictvím tohoto vidění poslal Bůh Mojžíše Izraelcům za vůdce a vysvoboditele, přestože ho před čtyřiceti lety nechtěli uznat. A on je vysvobodil, činil před jejich očima mnoho zázračných věcí už v Egyptě, pak při přechodu Rudého moře a během čtyřicetiletého putování pouštěmi. 37 Vzpomeňte si, že právě Mojžíš řekl Izraelcům: „Pán Bůh vám pošle proroka z vašeho národa, Vysvoboditele, tak jako k vám poslal mne; toho poslouchejte.“ 38 Mojžíš byl zprostředkovatelem mezi našimi otci a Bohem, který mu na hoře Sínaji svěřil slova života, aby nám je předal. 39 Přesto ho naši otcové neposlouchali, ale bouřili se proti němu a pořád vzpomínali jen na Egypt. 40 Když se Mojžíš ze Sínaje dlouho nevracel, řekli jeho bratrů Áronovi: „Nevíme, co se stalo s Mojžíšem, který nás vyděl z Egypta. Udělej nám bohy, aby nás chránili na další cestě.“ 41 A tak zhotovili sochu býčka, obětovali té modle a radovali se, jak si to dobře zařídili. 42 Bůh se od nich odvrátil a dopustil, že propadli ještě horšímu modlárství. Uctívali i hvězdné mocnosti, jak o tom mluví Bůh v knize proroka Ámose: „Vy, že jste mi věrně sloužili a obětovali po čtyřicet let na poušti, národe izraelský? 43 Naopak, nosili jste s sebou svatyni Moleka a symbol planety Saturna, modly, které jste si sami udělali a pak jste se jim klaněli. Proto půjdete do vyhnanství až za Babylón.“ 44 Bůh však nařídil Mojžíšovi, aby vybudoval Stan Smlouvy, přesnou svatyni, a dal mu pokyn, jak má vypadat. 45 Tento stan přenášeli naši otcové při svém kočování pouští a pod Jozuovým vedením ho vnesli až do zaslíbené země. Ta byla tehdy domovem pohanů, ale Bůh je vytlačil, aby našim otcům udělal místo. Stan Smlouvy sloužil až do dne krále Davida, kterého Bůh miloval. 46 Ten velice stál o to, aby mohl Jákobovu Bohu vystavět chrám, 47 ale uskutečnit to směl až jeho syn Šalomoun. 48 Ovšem Nejvyšší nebydlí v chrámech, které postavili lidé. U proroka Izajáše Pán říká: 49 „Vesmír je můj trůn a země koberec pod mýma nohami. Jaký mi chcete postavit dům a kam mě chcete vtěsnat? 50 Což jsem všechno nestvořil?“ 51 A tak se to zase opakuje. Jste právě tak tvrdosíjní jako vaši otcové, zacpáváte si uši, zavíráte srdce a stavíte se proti svatému Duchu. 52 Byl nějaký prorok, aby ho vaši předkové nepronásledovali? Zabíjeli ty, kteří předpovídali příchod Spravedlivého, a vy jste se ho ted' úplně zřekli a zavraždili jste ho! 53 Dostali jste zákon přímo od Boha, ale stejně se jím neřídíte.“ 54 Tato slova působila jako píchnutí do vosího hnizda. 55 Ale Štěpán byl v té chvíli uchvacen Boží slávou,

Ti, kdo házeli na Štěpána kameny, odložili své pláště k nohám mladého farizeje Saula, který souhlasil se Štěpánovou smrtí. 59 Štěpán nejprve stál, vzýval Boha a modlil se: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“ 60 Pak sražen na kolena se ještě modlil: „Pane, nepočítej jim to za vinu!“ a zemřel.

8 Kristovi následovníci odnesli Štěpánovo tělo a pochřibili je. Církev byla velice zarmoucená jeho smrtí. Pro křesťany v Jeruzalémě nastaly zlé časy a všichni – kromě apoštola – se rozptýlili po Judsku i Samařsku. Saul se ted' chopil iniciativy: pronásledoval církev, vnikal do soukromých domů a dával zatýkat věřící muže a ženy, kteří se tam scházeli. 4 Ti, kdo uprchli z Jeruzaléma, se však neskrývali, ale na svých cestách šířili Boží poselství. 5 Filip, další ze sedmi zvolených pracovníků, se dostal do města Samaři a tam hlásal Krista. 6 Celé zástupy lidí mu pozorně naslouchaly, zvláště když se staly svědky Filipových mocných činů. 7 Uzdravil totiž mnoho posedlých, ochrnutých i chromých a město bylo brzo plné těchto radostních zpráv. Mnoho mužů i žen uvěřilo Filipově zvesti o Božím království a o tom, kdo je Ježíš Kristus, a dávali se od něho pokřtít. 9 V Samaři žil také nějaký Šimon, který ze sebe dělal velkou osobnost, ale vlastně jen pletl Samařanům hlavu kouzelnými triky a magií. 10 Měl však velkou autoritu u prostých i významných lidí a obecně se soudilo, že jeho síla pochází od Boha. 12 Tento Šimon sledoval pozorně Filipa a zachvátily ho posvátná hrůza nad skutečnými zázraky, vykonanými Boží mocí. Vyznal víru v Krista, dal se pokřtit a skoro se od Filipa nehnul. 14 Apoštolové v Jeruzalémě se dověděli, že také Samařsko přijalo Boží zvěst, a vyslali tam Petra a Jana. 15 U Samařanů se zatím projevovala práce svatého Ducha tím, že se obraceli ke Kristu a byli pokřtěni. Petr a Jan se modlili, aby i samařským věřícím byla dána moc svatého Ducha. 17 Pak na ně kladli ruce a skutečně i skrze Samařany začala působit Boží moc. 18 Když Šimon viděl, co se dělo s lidmi, na které apoštolové položili ruce, přinesl jím peníze s prosbou: 19 „Dejte i mně tu moc, abych mohl pokládáním rukou udělovat Ducha svatého!“ 20 Petr mu řekl: „Ty tvé peníze tě ještě přivedou do zatracení. Copak myslíš, že se takový Boží dar dá koupit? 21 Předávat Ducha ti nepřísluší a ztrácíš i to,

co jsi dostal, protože chceš jednat s Bohem nečestně. rozbit zed.“ Saul zlomený hrůzou řekl: „Pane, čekám 22 Uznej, že je to tak, a pros Boha, snad ti tvůj špinavý na tvoje rozkazy.“ 6 A Pán k němu: „Vstaň, jdi do úmyslu odpustí. 23 Vidím, že v tobě hlodá závist a ještě města a tam se dozvíš další.“ 7 Muži ze Saulova nejsi osvobozen od své hříšné minulosti.“ 24 Šimon doprovodu stáli v úžasu; něco slyšeli, ale nevěděli, s zahanbeně prosil: „Modlete se za mne, aby mne Pán kym jejich velitel mluví. 8 Saul se zvedl ze země, nepotrestal.“ 25 Apoštolové také vykládali Kristova protíral si oči, ale neviděl nic; oslepl. Uchopili ho za slova a dotvrzovali je tím, co na vlastní oči viděli. ruce, a tak ho odvedli do Damašku. 9 Tři dny trvala Také na zpáteční cestě do Jeruzaléma rozhlašovali jeho slepota a po celou tu dobu nic nejedl ani nepil. evangelium po samařských vesnicích. 26 Filip dostal 10 V Damašku žil věřící muž jménem Ananiáš. Tomu pokyn od Božího anděla: „Připrav se a jdi na silnici se zjevil Pán Ježíš a oslovil ho jménem. Ananiáš se z Jeruzaléma do Gázy, tam, kde prochází pouště.“ 11 Žeptal: „Pane, co si přeješ?“ 11 Pán mu řekl: „Vstaň a 27 Filip se hned vydal na cestu. Brzy uviděl průvod jdi do Přímé ulice. Tam v Judově domě najdeš Paula, etiopského hodnostáře, ministra financí kandaky, jak který pochází z Tarsu. 12 Při modlitbě tě uviděl, jak k se tehdy nazývala vládkyně Etiopie a Súdánu. Byl němu jdeš, kdeš na něj ruce a on znovu dostává v Jeruzalémě, aby vzýval Boha, 28 a ted'jel zpátky zrak. Zjevil jsem mu i tvoje jméno.“ 13 Ale Ananiáš a na voze si četl svitek proroka Izajáše. 29 Boží namítl: „Pane, o tom muži kdeko vypráví, jak mnoho Duch vnukl Filipovi: „Dohoř ten vůz!“ 30 Filip přiběhl zla způsobil mezi tvými věrnými v Jeruzalémě. 14 k vozu a tu slyší, že si černoch nahlas předčítá I sem prý přišel s pověřením předních kněží, aby knihy Izajášových proroctví. Filip se řeptal: „Říká ti pozatýkal všechny, kdo vyznávají tvoje jméno.“ 15 něco?“ 31 Ministr mu odpověděl: „Neříká, potřeboval Pán mu však řekl: „Přesto jdi. Já jsem si ho vybral bych to vyložit. Pojd' si ke mně sednout a pomoz mi!“ za svůj zvláštní nástroj, který bude šířit zvuk mého 32 Právě četl slova: „Byl veden jako ovce na porážku, jména nejen mezi židy, ale i mezi pohany a donese a jako beránek ztichne, když mu stříhají vlnu, tak ho až před panovníky. 16 A ukáži mu, že pro moje ani on neotevřel ústa. 33 Ponížili ho a nespravedlivě jméno hodně vytrpí.“ 17 Ananiáš šel a v určeném odsoudili. Kdo by čekal, že bude mít tolik potomků, domě nalezl Paula. Položil na něj ruce a řekl: „Saule, když ho přece zabili!“ 34 Dvořan se řeptal Filipa: bratr, posílá mě k tobě Pán Ježíš, který se ti ukázal „Prosím tě, to mluvil prorok o sobě, nebo o někom na cestě k nám. Máš zase prohlédnout a být naplněn jiném?“ 35 A tak Filip navázal na to prorocké slovo a svatým Duchem.“ 18 A tu jako by se protrhla tma a ukázel, jak se vyplnilo na Ježíšovi. 36 Cestou přijeli k Saul okamžitě prohlédl. Povstal a dal se pokřtít. 19 nějaké vodě. Dvořan zvolal: „Podívej se, voda! Mohl Potom se posílil jídlem. Připojil se k damašským bych i já být pokřtěn?“ 37 Filip na to: „Jestliže jsi uvěřil následovníkům Krista a byl s nimi několik dní. 20 celým srdcem, proč ne?“ A on vyznal: „Věřím, že Brzy však začal chodit také do synagog a veřejně Ježíš Kristus je Boží Syn.“ 38 Etiopský ministr dal hlásal, že Ježíš je Boží Syn. 21 Všichni posluchači příkaz k zastavení, vstoupil s Filipem do vody a ten se divili a říkali: „Cožpak to není ten, kdo tak tvrdě ho pokřtil. 39 Když se vrátili na břeh, Kristův Duch v Jeruzalémě pronásledoval Ježíšovy vyznavače? I způsobil, že se Filip ztratil dvořanovi z očí. Musel tedy sem přeče přišel, aby je pochytil a předvedl před pokračovat sám, ale měl velkou radost. 40 Filip se veleradu.“ 22 Avšak Paula tím neumlčeli. Naopak on pak objevil v Azotu, prošel celým krajem až k Césareji v Jeruzalémě pronásledoval Ježíšovy vyznavače? I a ve všech městech zvěstoval Ježíše.

9 Saul se však snažil Ježíšovy následovníky zastrašit a zlikvidovat. 2 Výzádal si od velekněze pověřující listiny pro židovské synagogy v Damašku. Chtěl tam pátrat po křesťanech, mužích i ženách, zatknot je a přivést do Jeruzaléma před soud. 3 Vydal se tam se svým doprovodem a byl již před branami Damašku, když ho obklopilo zvláštní světlo z nebe. 4 V úleku padl na zem a uslyšel hlas: „Saule, Saule, proč mne pronásleduješ?“ 5 Žeptal se: „Ale kdo jsi, pane?“ Pán mu odpověděl: „Já jsem Ježíš a ty mne pronásleduješ v mých učednících. Je to stejně, jako bys chtěl hlavou

některé z nich, že ho zabijí. 24 Saul se dozvěděl o těch úkladech, ale oni dali hlídat ve dne i v noci městské brány, aby jim neunikl. 25 Tak ho křesťané nakonec spustili v koší přes hradby. 26 Saul přišel zpět do Jeruzaléma a pokoušel se připojit k Ježíšovým následovníkům, ale všichni se ho báli; nevěřili, že by se mohl tak změnit. 27 Tu se ho ujal Barnabáš, přivedl ho k apoštolům a všechno jím vyprávěl: Jak se Pán na cestě ukázal Saulovi a mluvil s ním a jak potom Saul v Damašku bez bázně hlásal Ježíše. 28 A tak ho věřící v Jeruzalémě přijali mezi sebe a také zde směle mluvil o Pánu Ježíši. 29 Zvláště rád

diskutoval s řecky mluvícími židy. Ti mu nakonec za čtyři rohy. 12 V té plachtě byla všelijaká zvířata, také ukládali o život. 13 Když se to dozvěděli bratři, čtvernožci, plazi i ptáci. 13 Vtom uslyšel hlas: „Vstaň, odvedli ho tajně do Césareje a odtud ho poslali do Petře, zabíjej a jez!“ 14 Petr odpověděl: „Kdepak, rodného Tarsu. 15 Saulovým obrácením nastala pro Pane, zásadně nejím, co je podle tvého zákona sbory v Judsku, Galileji i v Samařsku pokojná doba nečisté.“ 15 Ale hlas se ozval znovu: „Neodtahuj vnitřní budování a života v oddanosti Bohu. Duch se od toho, co Bůh pokládá za čisté!“ 16 Tak se to svatý mezi nimi působil, takže rostly i počtem. 17 Petr opakovalo třikrát a nakonec byla plachta vytážena do podnikl okružní cestu po všech sborech a přišel tak i do nebe. 17 Petr byl zaražený tím viděním a přemýšlel, k věřícím v Lyddě. 18 Navštívil tam jakéhosi Eneáše, co mu to má říci. Kornéliovi poslové mezitím nalezli který byl už osm let ochrnutý upoután na lůžko. 19 dům Šimona koželuha a stál před vraty. 18 Dotazovali Petr mu řekl: „Eneáši, Ježíš Kristus tě uzdravuje. 19 Petrovi, Vstaň a sklid si své lůžko!“ A on hned vstal. 20 Když který ještě přemýšlel o tom vidění, ujasnil Boží Duch: to viděli obyvatelé Lyddy a Sáronu, uvěřili v Pána „Ti muži, co tě hledají, jsou sice pohané, 20 ale ty Ježíše. 21 Nedaleko Lyddy, v Joppe, žila věřící žena sejdí dolů a bez rozpaků se vyprav s nimi. Já jsem jménem Tabita, řecky Dorkas. Byla známá tím, jak z je k tobě poslal.“ 21 Petr tedy sestoupil dolů a řekl lásky podporovala chudé. 22 Právě v těch dnech však jim: „To jsem já, koho hledáte. Proč jste přišli?“ 22 onemocněla a zemřela. Připravili ji k pohřbu a zatím Odpověděl: „Posílá nás římský setník Kornélius, uložili do místo v patře. 23 Věřící se doslechli, že spravedlivý muž, který ctí Boha a má dobrou pověst Petr je v Lyddě, a poslali k němu s prosbou, aby k mezi všemi Izraelci. Zjevil se mu totiž anděl a dal nim hned přišel. 24 Petr šel s posly a ti ho vedli přímo mu pokyn, aby tě pozval do svého domu a vyslechl nahoru do domu. Tam byl zástup plačících vdov, ty ho tvoje poseství.“ 23 Petr uvedl ty muže dovnitř a oni obklopily a ukazovaly mu šaty, které jim ušila jejich u něho přenocovali. 24 Nazítří se Petr s několika milá Dorkas. 25 Petr požádal, aby všichni odešli, bratří z Joppe vypravil s nimi. Dalšího dne dorazili poklekl a modlil se. Po chvíli se obrátil k mrtvemu do Césareje, kde už je očekával Kornélius. K setkání tělu a řekl: „Tabito, vstaň!“ Ona otevřela oči, uviděla s Petrem sezval své příbuzné a dobré přátele. 25 Petra a posadila se. 26 Petr jí podal ruku a pomohl jí Když Petr vcházel do jeho domu, Kornélius mu vyšel vstát. Pak zase zavolal všechny nahoru a odevzdal naproti, klekl si před ním a hluboce se mu poklonil. 26 jim Tabitu živou. 27 To se rychle rozkřiklo po celém Petr ho však pozvedl se slovy: „Vstaň, já jsem také jen Joppe a mnoho lidí uvěřilo v Pána Ježíše. 28 Petr pak bydlel dlouho v Joppe v domě koželuha Šimona. 27 A v přátelekém rozhovoru šli spolu dovnitř, kde Petr uviděl to shromáždění. 28 Oslovil je: „Vy jistě víte, že jako žid bych sem neměl chodit a že máme zakázáno přátelit se s lidmi jiného původu. Ale Bůh mi ukázal, že nemám žádného člověka považovat za poskrvněného nebo nečistého. 29 Poslechl jsem proto bez rozpáku vašeho pozvání a tady mě máte. Jen chci vědět, proč jste mě pozvali.“ 30 Kornélius vysvětloval: „Před třemi dny jsem držel půst až do tří hodin a pak jsem se tady doma modlil. Najednou přede mnou stál muž v běloskvoucím rouchu 31 a oslovil mne: „Kornélie, Bůh slyší tvé modlitby a ví o tvé dobročinnosti. 32 Pošli do Joppe a pozvi k sobě Šimona řečeného Petr. Bydlí u moře v domě koželuha Šimona. Má pro tebe důležité zprávy.“ 33 Tak jsem tedy pro tebe hned poslal a jsem rád, že mi vyhověl. Všichni, co jsme tady, věříme v jediného Boha a tvá slova přijmeme jako jeho vzkaz.“ 34 Petr k nim promluvil: „Ted jsem tedy přesvědčen, že Bůh nedělá mezi lidmi rozdílu 35 a že je mu milý člověk z kteréhokoliv národa, když ho ctí a jedná správně. 36 Izraelcům svěřil své poseství, radostnou zprávu, že nastává věk smíření ve jménu Ježíše Krista, Pána

10 V Césareji žil římský setník Kornélius, který sloužil u takzvaného Italského pluku. 2 Tento voják s celou svojí rodinou uvěřil v jediného Boha. Podporoval chudé a pravidelně se modlival. 3 Při odpolední modlitbě, která se konala ve tři hodiny, uviděl, jak k němu přichází Boží posel, a uslyšel oslovení: „Kornélie!“ 4 Setník na něj ustrašeně zíral a zeptal se: „Co tě ke mně přivádí, Pane?“ Anděl mu řekl: „Bůh slyší tvé modlitby a ví o tvé dobročinnosti. 5 Pošli své sluhy do Joppe a pozvi k sobě Šimona zvaného Petr. 6 Bydlí v domě koželuha Šimona u moře. Petr ti poví, co máš dělat.“ 7 Potom anděl odešel. Kornélius si hned zavolal dva ze svých sluhů a jednoho oddaného vojáka ze své stráže. 8 Vysvětlil jim, co se stalo, a poslal je do Joppe. 9 Druhého dne v poledne, když se Kornéliovi poslové blížili k městu, byl Petr na ploché střeše domu, aby se tu mohl v klidu modlit. 10 Dostal velký hlad, a zatímco mu připravovali jídlo, spatřil zvláštní vidění. 11 Jako by se nebe otevřelo a někdo k němu spouštěl plachtu uvázanou

všeck. 37 Snad už víte, jaké události začaly v Galileji a pak se rozšířily i do Judska. Nejprve Jan hlásal pokání a kříž. 38 Potom Ježíše z Nazaretu vybavil Bůh zvláštní mocí a svatým Duchem. Všude, kam přišel, pomáhal a uzdravoval všechny, které sužoval dábel. Bůh se k němu přiznával 39 a my můžeme dosvědčit jeho činy v zemi Židů i v Jeruzalémě. A přesto ho tam popravili na kříž! 40 Bůh však Ježíše třetího dne vzkřísil a my jsme se s ním opět setkávali. Neukázal se všem lidem, ale jenom nám, které si vybral za svědky zmrtvýchvstání. Dokonce jsme s ním po jeho vzkříšení jedli a pili. 42 Dostali jsme příkaz, abychom všem hlásali a dosvědčovali, že toho Ježíše Bůh ustanovil soudcem nad živými i mrtvými. 43 Na něho se vztahují sliby, které vyřízovali proroci: „Na něho uverí, odpustí Bůh hřichy.“ 44 Petr ještě nedomluvil a Duch svatý již sestoupil všechny posluchače. 45 Petrovi průvodci, kteří byli židé obráceni ke Kristu, žasli, že dar Ducha svatého dostávají nyní i lidé pohanského původu. 46 Vždyť je slyšeli, jak mluví zvláštními jazyky a chválí Boha. Petr jim řekl: 47 „Copak jim můžeme odepřít křest, když jim Bůh dal svého Ducha jako nám?“ 48 A dal pokyn, aby noví věřící byli pokřtěni ve jméno Ježíše Krista. Na jejich prosbu tam pak iště několik dní zůstal.

stál při nich a velký počet lidí uvěřil a obrátil se ke Kristu. 22 Když se o tom doslechli v jeruzalémském sboru, vyslali do Antiochie Barnabáše. 23 Ten tam uviděl, jak mocně zapůsobila Boží milost. Měl z toho velkou radost a všechny povzbuvoval, aby věrně vytrvali při svém rozhodnutí pro Pána. 24 Barnabáš byl muž na svém místě, plný Ducha svatého a víry. V Antiochii bylo pro Ježíše získáno velké množství pohanů. 25 Barnabáš se odtud vypravil do Tarsu, 41 Neukázal se všem lidem, ale jenom nám, které vyhledal Saula a přivedl ho s sebou do Antiochie. 26 Tam zůstali po celý rok, a když kázali o Kristu, připojilo se ke skupině tamějších věřících překvapivé množství lidí. V Antiochii se poprvé začalo říkat Ježíše Bůh ustanovil soudcem nad živými i mrtvými. Kristovým následovníkům kristovci – křestané. 27 Do antiochijského sboru přišli také z Jeruzaléma někteří každému, kdo v něho uverí, odpustí Bůh hřichy.“ 44 věřící, kteří měli dar prorockého vidění. 28 Jednomu z nich, Agabovi, ukázal Bůh, že v celé říši bude velký hlad. To se skutečně vyplnilo za vlády císaře Kláudia. 29 Křestané v Antiochii se tedy rozhodli přispět každý podle svých možností a podpořit věřící v Judska, kde bylo mnoho chudých. 30 Sbírku poslali představeným církve v Jeruzalémě po Barnabášovi a Saulovi.

11 Apoštolové a ti bratři, kteří zůstali v Judsku, se dozvěděli, že i pohané uvěřili Boží zvěsti. **2** Když se Petr vrátil do Jeruzaléma, některí křesťané židovského původu mu vyčítali: **3** „Ty jsi navštěvoval pohany a dokonce jsi s nimi jedl!“ **4** Petr jim to překněpno po pořádku vypověděl. **5** Vyprávěl o vidění, které měl na střeše domu v Joppe, o příchodu Kornélio východního poslu a o všem, co se pak událo v Césareji. Představil jim i šest křesťanů z Joppe, kteří s ním šli ke Kornéliovi. Pak Petr ukončil slovy: **15** „Když jsem k nim mluvil o Kristu, sestoupil na ně svatý Duch právě tak jako tenkrát na nás. **16** Vzpomněj, jsem si v té chvíli na slova Pána Ježíše: „Jan vás křtil na znamení pokání vodou, ale vy budete pokřtěni svatým Duchem.“ **17** A tak když uvěřili v Pána Ježíše Krista jako my a dostali i stejný dar od Boha, nemohl jsem se přece stavět proti Boží vůli!“ **18** Když to židovští bratři vyslechli, ulkdnili se, s radostí děkovali Bohu a říkali: „Tedy i pohany probouzí Bůh k pokání a k novému životu!“ **19** Ti věřící, kteří po Štěpánově smrti při pronásledování uprchli z Jeruzaléma, se dostali až do Fénicie, na Kypr a do města Antiochie v Sýrii. Radostné zvěsti o spásce hlásali jenom židům. **20** Některí však, rodáci z Kypru a Kyrenaiky, začali v Antiochii mluvit o Ježíši Kristu také pohanům. **21** Pán dal popratit mečem. **3** Když viděl, jak se tím zalibil židovským předákům, dal o Velikonocích zatknot i Petra. **4** Vsadil ho do žláče, který hlídal šestnáct vojáků. Střídali se po čtveřicích; z toho dva strážili přede dveřmi a dva byli stále uvnitř s Petrem, který měl s každým z nich spojenou jednu ruku řetězem. **5** Tak pečlivě dal král svého vězně hlídat a po Velikonocích ho chtěl okázale soudit. Po celou tu dobu se církve za Petra nepřetržitě modlila. **6** V noci před chystaným procesem, když Petr spal mezi svými strážci, rýpl ho někdo do boku a probudil ho. **7** Petr viděl, že kobka je plná světla a řetězy z jeho rukou dole. Před ním stojí Boží anděl a říká: „Rychle, vstávej, oblec se a obuší!“ Petr poslechně a dostavá další příkaz: „Vezmi si plášt' a pojď za mnou!“ **9** Anděl jde napřed, Petr ho následuje, ale neví, zda bdí či sní. **10** Minou bez potíží vnitřní i vnější stráž a už přichází k zelezné hlavní bráně. Ta se před nimi sama otevírá! Vycházejí do ulice, projdou ji a tu se anděl Petrovi ztrácí. **11** Tehdy jako by se Petr probral ze sna; stál na ulici a teprve si plně uvědomil, že to Pán poslal svého anděla, vytrhl ho z Herodových rukou a tak zmařil plány židů. **12** Když si to Petr ujasnil, spěchal do domu Marie, matky Jana Marka. Tam se právě sešli křesťané a modlili se. **13** Petr zabušil na dveře a služebná jménem Rodé se přišla zeptat, kdo to je. **14**

Když se Petr ohlásil, poznala ho Rodé po hlase, ale samou radostí zapomněla otevřít a běžela zvěstovat dovnitř, kdo to stojí u dveří. **15** Nikdo jí nechtěl Saul, nyní známější pod jménem Pavel, se v síle uvěřit: „To není možné, tys to popletla!“ Rodé však svatého Ducha podíval Barjezovi přímo do očí a trvala na svém: „Poznala jsem přece Petru hlas!“ řekl: **10** „Tvoje jméno sice znamená ‚syn Ježíšův‘, Usoudili tedy, že apoštol byl zabit a že přišel jeho ale ve skutečnosti jsi syn dáblův, plní klamu a falše! anděl. **16** Vtom však Petr zaklepal znovu. Otevřeli a Jsi nepřítel Boží pravdy a stojíš v cestě lidem, kteří celí užaslí uvítali Petra živého. **17** Když je konečně hledají Boha. **11** On je však pánem i nad tebou. utísil, vypravoval jím, jak ho Pán vyvedl ze žaláře. Na důkaz toho ted' oslepneš a na čas neuvidíš ani Ještě je požádal, aby podali zprávu Ježíšovu bratru slunce!“ Barjezovi se skutečně setmělo před očima, Jakubovi a ostatním křestanům; pak odešel, aby se tápal kolem sebe a hledal, kdo by mu podal ruku ukryl. **18** Ráno vypukl mezi strážci poplach: Kam se a vedl ho. **12** Když místopředstavitel viděl, co se stalo, podél věžeň? **19** Herodes ho dal hledat, ale marně. uvěřil a dychtivě přijímal Ježíšovo učení. **13** Z Páfu Vyslýchal vojáky, a když se od nich nic nedozvěděl, se Pavel a jeho průvodci plavili do Perge v Pamfylii. dal je popravit. **20** Záhy nato se Herodes odebral z Jan Marek se však od nich odloučil a vrátil se odtud Judska do Césareje, kde se nějaký čas zdržel. Měl do Jeruzaléma. **14** Z Perge šli do Pisidiské Antiochie tehdy spory s obyvateli přístavů Týr a Sidón. Ti se a zúčastnili se tam sobotní bohoslužby v synagoze. nakonec zalekli jeho výhůřek a chtěli raději uzavřít **15** Když byly přečteny oddíly ze zákona a prorockých příměří, protože byli na Herodově území hospodářsky knih, vyzvali je představení synagogy: „Bratři, jestliže závisí. Poslali společného vyslance a úplatkem získali máte pro nás nějaké duchovní povzbuzení, ujměte přízeň předního králova dvořana Blasta. **21** V den se slova!“ **16** Tu vystoupil Pavel, naznačil obvyklý audience usedl Herodes ve slavnostním rouchu na gestem, že bude hovořit, a začal: „Muži Izraele, i trůn a přednesi řeč. **22** Lid začal provolávat: „Nemluvil vy, jiného původu, kteří ctí jediného Boha! Dobře člověk, to promluvil bůh!“ **23** Herodes tu božskou pocutu poslouchejte! **17** Bůh si vytvořil naše prarotce a za přijímal jako samozřejmost, ale náhle se zhroutil; Bůh pobytu v Egyptě dal jejich potomkům vyrůst ve veliký ho ranil pro jeho pýchu. Zemřel pak velice bídně, plný národ. Mocnými činy je pak z té otrokářské země červů. **24** Navzdory pronásledování se Boží poselství vysvobodil. **18** Po čtyřicet let kočovali pouštěmi a rozmáhalo a šířilo. **25** Barnabáš a Saul splnili svoje Bůh se o ně pečlivě staral. **19** Potom jim podmanil poslání v Jeruzalémě a vrátili se do Antiochie, kam s poslouchejte! **17** Bůh se vytvořil naše prarotce a za sebou vzali Jana Marka.

13 Ve sboru v Antiochii bylo několik mužů, kterým Bůh dával zvláštní porozumění jeho pokynům i schopnost tlumočit je lidem. Byli to Barnabáš, Šimon zvaný Černý, Lucius z Kyrény, Manahen, který byl vychováván spolu s galilejským knížetem Herodem Antipou, a Saul. **2** Ti se jednou připravovali postem a modlitbami na službu Bohu a dostali pokyn od Ducha svatého: „Vyslete ze svého středu Barnabáše a Saula k práci, kterou jim chci svěřit!“ **3** Znovu se tedy modlili a postili, pak jim požehnali pokládáním rukou a vyslali je na misii. Jako pomocník s nimi šel Jan Marek. **4** Podle pokynů Ducha se vypravili do přístavu Seleukie a odtud se plavili na ostrov Kypr. **5** Přistáli v městě Salamině a v židovských synagogách začali kázat o Kristu. **6** Prošli tak celým ostrovem až do Páfu. **7** Tam sídlil římský místopředstitel Sergius Paulus, vzdělaný muž, a ten k sobě pozval Barnabáše a Saula, aby od nich slyšel Boží zvést. **8** U Sergia byl také židovský mág Barjezus, který se vydával za proroka. Říkalo se mu Elymas, to znamená čaroděj.

Ten se ted' tvrdě postavil proti Barnabášovi a Saulovi a snažil se ze všech sil, aby jim Sergius neuvěřil. **9** Saul, nyní známější pod jménem Pavel, se v síle uvěřil a dychtivě přijímal Ježíšovo učení. **10** „Tvoje jméno sice znamená ‚syn Ježíšův‘, Usoudili tedy, že apoštol byl zabit a že přišel jeho ale ve skutečnosti jsi syn dáblův, plní klamu a falše! anděl. **11** On je však pánem i nad tebou. **12** Když místopředstavitel viděl, co se stalo, podél věžeň? **13** Z Páfu Vyslýchal vojáky, a když se od nich nic nedozvěděl, se Pavel a jeho průvodci plavili do Perge v Pamfylii. **14** Záhy nato se Herodes odebral z Jan Marek se však od nich odloučil a vrátil se odtud Judska do Césareje, kde se nějaký čas zdržel. Měl do Jeruzaléma. **15** Když byly přečteny oddíly ze zákona a prorockých příměří, protože byli na Herodově území hospodářsky knih, vyzvali je představení synagogy: „Bratři, jestliže závisí. Poslali společného vyslance a úplatkem získali máte pro nás nějaké duchovní povzbuzení, ujměte přízeň předního králova dvořana Blasta. **16** Tu vystoupil Pavel, naznačil obvyklý audience usedl Herodes ve slavnostním rouchu na gestem, že bude hovořit, a začal: „Muži Izraele, i trůn a přednesi řeč. **17** Lid začal provolávat: „Nemluvil vy, jiného původu, kteří ctí jediného Boha! Dobře člověk, to promluvil bůh!“ **18** Po čtyřicet let kočovali pouštěmi a začali za krále Saula, syna Kíšova z kmene Benjamín. Vládl jim vysvobodil. **19** Potom jim podmanil všechny národy, které obývaly Kenaan a daroval tu zemi dědičně Izraeli. **20** Po více než čtyři století jim Bůh vládl prostřednictvím moudrých vůdců, z nichž poslední byl prorok Samuel. **21** V jeho době zatoužili naši předkové po králi a Bůh jim tedy dal za krále Izraeli za krále Davida, o němž řekl: „Vybral jsem si Davida, Jíšajova syna. To je muž podle mých představ a bude se řídit mou vůlí.“ **22** Slíbil také, že z Davidova rodu se narodí Vysvoboditel, a splnil to, když poslal Ježíše. **23** Před jeho příchodem hlásal Jan všem Izraelcům, aby se zřekli svých hříčů a dali se pokřtíti. **24** Ke konci své činnosti Jan říkal: „Nemyslete si, že já už jsem ten očekávaný! Ten přichází po mě a pro mne by byla příliš velká čest, kdybych mu směl třeba jen boty rozvázat.“ **25** Bratři, kteří jste z Abrahamova národa, i vy ostatní, kteří spolu s námi ctíte jediného Boha, dnes vám přinášíme zvést o spásce! **26** Obyvatelé Jeruzaléma ani jejich vůdcové však v Ježíšovi nerozeznali Spasitele. Odsoudili ho a nevědomky tak splnili, co o něm psali proroci, jak to čítáme každou sobotu. **27** Neměli žádný důvod, aby

ho vydali na smrt. Přesto však naléhali na Piláta, aby ho dal popravit. **29** Ale i tak se uskutečnily doslova všechny předpovědi Písma. Ježíšovo tělo bylo sňato z kříže, pohřbeno, **30** ale Bůh jej vzkřísl z mrtvých! **31** Po řadu dní jej vídali jeho galilejskí učedníci, kteří s ním přišli do Jeruzaléma. Ti to dosud osobně dosvědčují. **32** I vám dnes zvěstujeme, že veliký slib, který Bůh dal našim předkům, **33** splnil nyní jejich potomkům a potvrdil ho Ježíšovým vzkříšením. Na něho se vztahují slova druhého žalmu: „Ty jsi můj syn, dávám ti dnes život.“ Bůh slíbil Davidovi, že jeho království bude věčné. **35** A David říká Bohu: „Nedopustiš, aby tvůj vyvolený podlehl smrti.“ To se ovšem netýkalo samého Davida, jenž splnil ve své době úkol, zemřel, byl pohřben a jeho tělo se rozpadlo v prach. **37** Ta prorocví se vztahuje na Krista, Davidova potomka, kterého Bůh vzkřísl, takže jeho tělo nepodlehlo zkáze. **38** Uvědomte si, bratři, co to pro vás znamená: Každému, kdo uvěří v Ježíše, odpouští Bůh všechny hříchy, a to i ty, které podle Mojžíšova zákona nemohly být odpustěny. **39** Dejte si však pozor, aby se na vás nesplnila prorocká předpověď: „Jen se dobře dívejte, vy, kteří mnou opovrhujete. Zděste se, váš konec se blíží. Před vašimi zraky se děje něco velikého, druzí vám o tom svědčí, ale vy tomu nechcete věřit.“ **42** Když vycházeli ze synagogy, posluchači prosili Pavla a Barnabáše, aby jim o tom všem znovu vyprávěli ještě další sobotu. **43** Mnozí židé i na židovskou víru obrácení pohané doprovázeli Pavla a Barnabáše. Ti s nimi hovořili a vedli je k tomu, aby se drželi Božího odpuštění. **44** Následující sobotu se shromázdilo skoro celé město, aby slyšelo hlásání Božího slova. **45** Židé žárlili, že se sešlo tolik lidí, skákali Pavlovi do rukou, odporovali a posmívali se mu. **46** Nakonec jim tedy Pavel s Barnabášem řekl: „Vy jste měli přednost, vám jsme měli vyřídit Boží slovo jako prvním. Protože je však odmítáte a vzdáváte se tak naděje na věčný život, obracíme se k pohanům. (aiōnios g166) **47** Tak nám to Pán totiž přikázal: „Neste světlo pohanům a zvěstujte spásu všem lidem.“ **48** Pohané z toho měli velkou radost a ze srdc děkovali Bohu za to, co od Pavla slyšeli. Ti, v nichž Bůh probudil touhu po věčném životě, uvěřili (aiōnios g166) **49** a Kristovo evangelium se šířilo v celém kraji. **50** Židé, kteří Krista odmítli, však využili svého vlivu na urozené ženy, které se přiklonily k víře Izraele, a na městské úředníky. Vzbuďili tak nepřátelství proti Pavlovi a Barnabášovi, až je vyhnali z kraje. **51** Ti se rozhodli, že se nebudou svým odpůrcům vnucovat a odešli do Ikonia. **52** Sbor v Antiochii však rozkvétal a Bůh tamějším věřícím dával radost a svého Ducha.

14 Také v Ikoniu kázali Pavel s Barnabášem nejprve v synagoze, a to tak mocně, že uvěřilo mnoho židů i pohanů. **2** I tam se ovšem vyskytly židé, kterým se to nelíbilo, popouzeli místní obyvatele a šířili nenávist proti křesťanům. **3** Pavel s Barnabášem tam přesto zůstali dost dlouho a neohroženě zvěstovali Krista. Pán se přiznával k jejich hlásání evangelia, dával jim moc konat znamení a divy. **4** Obyvatelé Ikonia se rozdělili na dva tábory – jedni byli s pravověrnými židy a druzí s křesťany. **5** Apoštolové se dozvěděli, že jejich odpůrci – pohané i židé v čele s představenstvem synagogy – je chtějí napadnout a ukamenovat. Proto utekli a zdržovali se v nedalekých městech Lystře, Derbe a v jejich okolí. **7** Nedali se však zastrásit a hlásali tam dálé Kristovo evangelium. **8** V Lystře žil muž s ochrnutýma nohami. Měl vrozenou vadu, takže nikdy v životě nechodil. **9** Ten byl také mezi Pavlovými posluchači. Pavel se na něj pozorně zahleděl a poznal u něho víru v Boží pomoc. **10** Zavolal na něj: „Narovnej se a postav se na nohy!“ Chromý vyskočil a chodil. **11** Lidé, kteří byli u toho, začali provolávat: „Navštívili nás bohové v lidské podobě!“ **12** O Barnabášovi tvrdili, že je Zeus, a o Pavlovi, že je Hermes – posel bohů, protože většinou mluvil. **13** Došlo to tak daleko, že kněz místního Diova chrámu už přiváděl na shromázdění ověnčené býky a chystali se je apoštolům obětovat. Ti nejprve netušili, co se děje, protože lidé mezi sebou mluvili lykaonsky. **14** Když to však pochopili, roztrhli svá vrchní roucha na znamení nesouhlasu, rychle sestoupili z vyvýšeného místa, odkud mluvili k lidem, **15** a horlivě je přesvědčovali: „Přátelé, co to děláte? My jsme přece lidé jako vy! Vyzýváme vás, abyste zanechali též marné modloslužby a obrátili se k jedinému živému Bohu, stvořiteli nebe, země, moře a všech tvorů. **16** Dosud vás nechával jít po vašich vlastních cestách, ale nyní chce, abyste opustili své bludy. **17** Vždyť vás má rád a všechno dobré máte od něho: děšť, úrodu, jídla dosyta a každou radost.“ **18** Jen stěží jim apoštolové rozmluvili, aby jim neobětovali jako bohům. **19** Potom se však objevili židé z Antiochie a Ikonia, přetáhli zmatený zástup na svou stranu a poštváli ho proti apoštolům. A tak místo pocyt Pavla kamenovali a jeho bezvládné tělo vyvlekli za hradby, protože se domnívali, že je mrtev. **20** Křesťané se k němu sběhli, a když se Pavel probral, vrátil se do města. Příštího dne však raději odešel s Barnabášem do Derbe, **21** kde opět kázali radostnou

zvěst o Kristu a získali mu tam mnoho následovníků. Pak se vydali na zpáteční cestu přes Lystru, Ikonium a Pisidiskou Antiochii. 22 Všude dodávali křesťanům odvahu a povzbuzovali je: „Jen vytrevejte ve víře! lid. 15 To plně souhlasí se slovy proroka: 16 „Vrátím se Čeká nás mnoho utrpení, ale cíl – Boží království a obnovím svůj přibytek, který je v rozvalinách, znovu – za to stojí.“ 23 V každém sboru po modlitbách budu bydlet s vámi. 17 Potom mne naleznou i pohané, a půstu ustanovili správce a odevzdali všechny do ochrany Pána, v něhož uvěřili. 24 Pisidi tentokrát jen prošli, 25 ale v Pamfylia kázali ve městě Perge. Z přistavu Attalia 26 se pak plavili zpět do Antiochie v Sýrii, kde jim před časem vyprosili Boží milost k práci, kterou právě dokončili. 27 Po návratu apoštola se shromáždil celý sbor a oni vyprávěli, co Bůh konal jejich prostřednictvím a jak otevírá pohanům přístup k víře. 28 Pavel a Barnabáš pak zůstali s křesťany v Antiochii delší dobu.

15 V Antiochii se objevili někteří křesťané z Judska a přesvědčovali bývalé pohany, že nestačí jen uvěřit v Krista, ale že ke spásce je nutné přijmout židovské tradice, jak je předepisuje Mojžíšův zákon, a to především obrízku. 2 Pavel a Barnabáš s nimi naprostě nesouhlasili a vznikl z toho vážný spor. Nakonec se rozhodli předložit spornou otázku apoštolům a vedení církve v Jeruzalémě. Vyslali tam skupinu pod vedením Pavla a Barnabáše. 3 Ti, když cestovali Fénicií a Samařskem, vyprávěli křesťanům, jak pohané přijímají víru v Pána Ježíše, a bratři z toho měli všude velkou radost. 4 V Jeruzalémě je přijali starší sboru a apoštolové. I těm vyprávěli, jak se Bůh přiznává k jejich práci mezi pohany. 5 Hned se však ozvali někteří křesťané – příslušníci židovské sekty farizejů: „Pohané, kteří uvěřili v Krista, musejí přijmout obrízku a dodržovat Mojžíšův zákon.“ 6 Apoštolové a starší svolali poradu o této těžké otázce. 7 Když po dlouhém rozhovoru stále nemohli dojít k žádnému rozhodnutí, vzal si slovo Petr a řekl: „Bratři, víte, že mne si Bůh vybral, abych jako první zvěstoval evangelium pohanům, a oni uvěřili. 8 Bůh, který vidí do srdce člověka, se k nim přiznal a dal jim stejného Ducha jako nám. 9 Nedělal v tom žádný rozdíl mezi rozeným židem a pohanem – očistil i jejich srdce vírou. 10 Proč chcete být moudřejší než sám Bůh a předlávat je na židy? Vždyť je to zbytečné břemeno, které jsme my ani naši předkové nemohli unést. 11 I my jsme uvěřili, že nebudem zachráněni pro svoje židovství, ale pro lásku Pána Ježíše Krista. A v tom jsou nám plně rovní.“ 12 Po tomto projevu celé shromáždění ztichlo a vyslechl zprávu Barnabáše a Pavla o tom, jaké divy a nadpřirozené věci konal Bůh jejich prostřednictvím mezi pohany. 13 Když skončili,

ujal se slova Jakub: „Bratři, chtěl bych něco říci. 14 Slyšeli jsme Šimonovu zkušenosť: sám Bůh to byl, kdo poprvé promluvil k pohanům a příjal je mezi svůj který budete hlásat moje jméno.“ To říká Bůh, 18 který nyní koná, co slíbil už před věky. (aion g165) 19 Nenakládejte tedy na pohany, kteří uvěřili v Boha, zbytečná břemena. 20 Napišme jim, aby zachovávali jen základní pravidla: at' se vyhýbají všemu, co souvisí s modloslužbou, mravní nezřízeností, a at' nejedí maso s krví ani samotnou krev. 21 Vždyť Mojžíšův zákon se už odedávna vyučuje každou sobotu v synagogách a má dost horlivých zastánců.“ 22 S tím celé shromáždění souhlasilo. Vybrali z vedoucích bratří dva muže. Ti měli v Antiochii vyřídit vše, na čem se v Jeruzalémě usnesli. Byli to Juda zvaný Barsabáš a Silas. 23 Po nich poslali tento dopis: „Apoštolové a starší jeruzalémského sboru vzkazují bratrský pozdrav bratřím v Antiochii, Sýrii a Kylikii, bývalým pohanům. 24 Slyšeli jsme, že k vám přišli od nás lidé, kteří vás znepokojovali a mátlí svými názory. My jsme je ničím nepověřili. 25 Ted' jsme se jednomyslně rozhodli poslat k vám Judu a Silase společně s Barnabášem a Pavlem, o nichž víme, že ve službě Kristovu evangeliu nasazují život. Ti vám ještě blíže vysvětlí naše písemné usnesení. 28 Podle rozhodnutí Ducha svatého i podle našeho názoru není nutno vám ukládat jakákoliv břemena kromě těchto nejzákladnějších požadavků: 29 Varujte se toho, co bylo obětováno modlám, nejezte krev ani maso s krví a zachovávejte mravní čistotu. Budete jednat správně, když se přidržíte těchto pokynů. Mějte se dobré!“ 30 Pověření bratří se tedy odebrali do Antiochie, odevzdali dopis 31 a ten byl přečten celému shromáždění. Přinesl všem velkou úlevu a radost. 32 Juda a Silas, kterým Duch svatý ukazoval, co mají mluvit, posilovali a povzbuzovali celý sbor. 33 Po nějaké době se měli zase vrátit do Jeruzaléma, ale Silas raději zůstal v Antiochii. Také Pavel a Barnabáš tam zůstali a spolu s mnoha dalšími vyučovali a hlásali Kristovo učení. 36 Po čase navrhl Pavel Barnabášovi: „Měli bychom se vypravit navštívit sbory a bratry ve všech těch městech, kde jsme kázali o Pánu Ježíši. Rád bych věděl, jak si počínají.“ 37 Barnabáš souhlasil a radil, aby s sebou vzali zase Jana Marka. 38 To se Pavlovi nezdálo, protože je Marek opustil už v Pamfylia a do hlavní práce s nimi nešel. 39 Nemohli se dohodnout, a tak se raději rozdělili. Barnabáš vzal s sebou Marka a vypluli na Kypr. 40 Pavel si

vybral Silase, vyžádali si požehnání od bratří a vydali se na cestu po pevnině. **41** Prošli Sýrií a Kilikií a povzbuzovali křestany v tamních sborech.

16 Dorazili do Derbe a pak do Lystry. Tam žil mladý věřící muž jménem Timoteus, syn křesťanské Židovky a pohanského otce. **2** Křesťané v Lystře a Ikoniu si ho velice pochvalovali. **3** Také Pavel si ho oblíbil a vybral za svého dalšího průvodce. Protože v těchto oblastech měli stále co činit s židovskými usedlíky, kteří Timotea znali a považovali ho podle otce za pohana, Pavel mu raději doporučil obřízku. **4** Putovali pak společně do dalších měst a seznamovali je s dopisem apoštola a vedoucích jeruzalémské církve. **5** Maloasijské sbory se upevňovaly ve víře a také tam stále přibývali noví křesťané. **6** Tak procestovali Frygii a obrátili se nazpět do Galacie, protože neměli vnitřní jistotu, že mají pokračovat dále na západ do provincie Asie. Pak chtěli na pobřeží Černého moře do Bytinie, ale cítili, že ani tam je Kristus neposílá. **8** Obrátili se tedy znovu k západu, bez zdržování prošli Mysí, až dorazili do Troady. **9** V noci měl Pavel sen. Stál před ním muž v makedonském kroji a prosil ho: „Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“ **10** My všichni jsme uvěřili, že tento sen byl Božím příkazem, abychom šířili zvěst o spásce také v Evropě, a hned jsme se začali připravovat na cestu. **11** Z troadského přístavu jsme se plavili na ostrov Samotráké a na evropskou pevninu jsme vystoupili v makedonské Neapolu. **12** Po souši jsme pokračovali do Filip, nejvýznamnějšího města severní Makedonie, obydleného hlavně římskými kolonisty. Tam jsme se usadili na několik dní. **13** Protože ve městě nebyla synagoga, vyšli jsme v sobotu za bránu na břeh řeky. Předpokládali jsme totiž, že by se tam mohli scházet místní židé a bohabojní pohané k modlitbám. Byla tam opravdu skupina žen, a tak jsme se posadili a mluvili k nim. **14** Mezi posluchačkami byla také Lydie, obchodnice s purpurovými sukny, pohanka, která uvěřila v Bohu. Kristovo slovo ji zaujalo a ona dychtivě naslouchala Pavlovu kázání. **15** Přijala s celou svou rodinou křest a přiměla nás, abychom se stali hosty v jejich domě. **16** Když jsme zase jednou šli na místo modliteb, potkala nás mladá otrokyně, která měla všecké nadání. Její majitelé na tom pořádně vydělávali. **17** Připojila se hned k nám a hlasitě vyvolávala: „Vidíte ty lidí? To jsou sluhové nejvyššího Boha a říkají nám, jak najít záchrannu!“ **18** Tak to dělala den za dnem. Pavel to těžce nesl a jednoho dne jí přikázal: „Ve jménu Ježíše Krista, okamžitě přestaň!“ Dívka se probrala ze svého

vytržení a úplně tu schopnost ztratila. **19** To ovšem

vznesli proti nim vážné obvinění: „To jsou židé, kteří pobouřují v našem římském městě a snaží se tu šířit svoje náboženství.“ **22** Srocený lid se také připojil k tomu obvinění a úředníci tedy dali Pavla a Silase zmrskat pruty po nahém těle. **23** Po krutém bičování je předali vězeňskému strážci do přísné vazby. **24** Ten je vsadil do nejhlbší kobky a nohy jim sevřel kládou. **25** Pavel a Silas se ještě o půlnoci hlasitě modlili a zpívali Bohu chvalozpěvy, až se to rozléhalo celou věznici. **26** Tu se zatrásla země, základy vězení byly porušeny, dveře vyvaleny a okovy se uvolnily. **27** Žalářník se probudil a viděl, co se stalo. Tasil svůj meč a chtěl se jím probodnout, protože se domníval, že vězňové utekli, a on za ně ručil svým životem. **28** Pavel na něj zavolal: „Nezabíjej se, vždyť nikdo neutekl!“ **29** Správce žaláře popadl pochodeň, seběhl do jejich kobky a vrhl se před nimi na kolena. **30** Pak je vydyl ven a ptal se: „Vy jste jistě bohové; co mám dělat, abych byl zachráněn?“ **31** Řekli mu: „Bůh je Ježíš Kristus, v něho uvěř a budeš zachráněn s celou rodinou.“ **32** A vyprávěli jemu a všem obyvatelům jeho domácnosti o Kristu. **33** Žalářník je pečlivě ošetřil a ještě v noci se dal s celou svojí rodinou i otroky pokřtít. **34** Pak zasedl ke stolu a bylo tam veselo, vždyť uvěřili v živého Boha! **35** Ráno k němu poslali úředníci vojáka se vzkazem, aby apoštoly propustil. **36** Žalářník měl radost, že mohou klidně odejít, **37** ale Pavel si postavil hlavu: „To tedy ne! Nás, římské občany, dají bez výslechu veřejně zmrskat, vsadit do žaláře, a ted' by se nás chtěli v tichosti zbavit? At' pékně sami přijdou a propustí nás.“ **38** Voják to vyřídil. Městští úředníci se polekali té skutečnosti, že Pavel a Silas jsou občany Římské říše. **39** Přišli tedy s omluvami, ale prosili je, aby opustili Filipy. **40** A tak apoštolové ještě navštívili křest'anku Lydií, kde se setkali s věřícími, potěšili se navzájem a odešli z města.

17 Vydal se přes Amfipolis a Apollonii, až přišli do Tesaioniky, kde byla židovská synagoga. **2** Pavel, jak už to měl ve zvyku, zahájil svou misijní činnost mezi židy. Tři soboty po sobě k nim promlouval a snažil se jim dokázat z Bible, že slíbený Mesiáš musel projít utrpením, zemřít a vstát z mrtvých. „Ten Mesiáš je Ježíš a o něm jsem vám přišel povědět,“ říkal Pavel. **4** Některí z nich tomu uvěřili a ty Pavel a Silas dále vyučovali. Získali pro Krista i mnoho bývalých pohanů, mezi nimi také řadu žen z

významných rodin. 5 To vzbudilo závist židů, kteří chrámů. 25 On není závislý na tom, zda ho někdo v Ježíše neuvěřili. Najali si lidi z městské spodiny uctívá a přináší mu oběti. Vždyť on sám dává všem a ti vytvořili pouliční výtržnost. Přitáhli k Jásonovu život a udržuje i zajišťuje ho vším potřebným. 26 domu, kde Pavel a Silas bydleli, a chtěli je lynčovat. Celé lidstvo vytvořil z jediného člověka, rozsadil nás 6 Nezastihli je však, a tak dovedli Jásona s několika po celé zemi a vymezil jednotlivým národům prostor věřícími na radnici. Tam židé žálovali na křesťany: 7 i dějinrná období. 27 A všichni máme veliký úkol: „Tihle lidé organizují vzpoury v celé říši. Ruší císařovy hledat Boha. A tu po pracném poznávání zjištujeme, zákony a snaží se nastolit za krále jakéhosi Ježíše. že je nám vlastně nablízku. 28 On nám totiž dává Ted' dorazili až k nám a tento muž jim poskytl svůj život, pohyb a celé bytí. Pěkně to vyjádřili někteří vaši dům.“ 8 Městští úředníci dostali strach, 9 ale nakonec básníci: jsme jeho děti, Boží rodina. 29 Jak bychom si propustili Jásona a jeho přátele, když zaplatili kauci. tedy měli myslet, že božská pocta přísluší nějakému 10 Křestanští bratři hned v noci tajně vydali Pavla lidskému dílu ze zlata, stříbra nebo mramoru? To je a Silase z města a vypravili je na cestu do Beroje. přece výtvor lidského umění a obratnosti. Vidíte, do Také tam začali činnost v židovské synagoze. 11 takového omylu lidstvo zapadlo, 30 ale Bůh je trpělivý Berojští židé byli otevřenější a naslouchali ochotně a chce nám to prominout. Ted' ale vzkazuje všem zprávám o Ježíšovi; každý den se scházeli a studovali lidem, že je na čase toho všechno nechat a obrátit se k Písmu a ověřovali si, zda se Pavlova zvěst shoduje němu, k pravému Bohu. 31 Blíží se totiž den, kdy nás s předpověďmi izraelských proroků. 12 Mnoho jich bude soudit, a všechno závisí na tom, jaký zaujmeme uvěřilo a opět se k nim připojili pohané, muži i ženy, postoj k jedinému muži, kterého Bůh poslal, ke Kristu někteří i z urozených vrstev. 13 To se ovšem doneslo Ježíši. K němu se Bůh jasně přiznal tím, že ho vzkřísil k židům v Tesalonice. Vypravili se do Beroje a snažili z mrtvých.“ 32 Dosud pozorní posluchači ted' Pavla se i tam Pavlovu práci překazit. 14 Berojští křestané přerušili. Vzkříšení z mrtvých bylo na ně příliš. Někteří raději hned dovedli Pavla do nejbližšího přístavu se mu rovnou vysmáli, druzí se vymluvili: „Pro dnešek a někteří ho doprovodili po moři až do Atén. Silas to stačí, poslechneme si tě zase příště.“ 34 Ale a Timoteus zůstali zatím v Beroji. Pavel jim však někteří byli přece jen zaujati, požádali Pavla o bližší vzkázal po svých průvodcích, aby se za ním co vysvětlení a uvěřili. Byl mezi nimi i člen soudního nejdříve vypravili. 16 Zatímco na ně čekal, procházel dvora Areopagu Dionysios a žena jménem Damaris. Pavel Aténami. Všechno se v něm bouřilo, když viděl, jak tam lidé horlivě uctívali sochy bohů. 17 Den co den hovořil s židy a bohabojnými Řeky v synagoze, ale vycházel i na náměstí a mluvil ke všem, kdo mu byli ochotni naslouchat. 18 Tak se dostal do hovoru i s aténskými filozofy, epikurejci a stoiky, a vyprávěl jim o Ježíšovi, který vstal z mrtvých. Někteří ho okřikovali: „Neposlouchejte toho žvanila!“ ale druhé to začalo zajímat. Říkal: „To bude nějaké nové náboženství.“ Atéňané i lidé, kteří tam přicházeli studovat, byli totiž velice zvědaví a posedlou touhou povědět nebo uslyšet něco nového a neobvyklého. Vzali Pavla mezi sebe, dovedli ho na řečníště zvané Areopag a požádali ho, aby jim pověděl něco více o tom novém učení plném překvapujících myšlenek. 22 Pavel tedy vystoupil na místo pro řečníky a oslovil shromázděné: „Atéňané, všiml jsem si, že jste opravdu nábožensky založení lidé. 23 Když jsem prohlížel vaše četné chrámy a svatyně, viděl jsem také oltář zasvěcený neznámému bohu'. Tušíte tedy, že je zde někdo, kdo pferustá vaše představy a máte ho v úctě. A právě o něm jsem vám přišel povědět! 24 Jediného pravého Boha, který stvořil svět a všechno živé, který ovládá Zemi a celý vesmír, toho nemůžete postavit jako sochu do svých

18 Pavel pak odcestoval z Atén do Korintu. 2 Tam se seznámil s židovskými manžely; Akvila byl rodák z Pontu, ale do Korintu se přistěhoval se svou ženou Priscilou teprve nedávno z Itálie. Císař Klaudius totiž nařídil, aby se všichni židé vystěhovali z Ríma. 3 Pavel u nich našel byt i zaměstnání, protože měli dílnu na výrobu stanů, a to bylo jeho řemeslo. Pracoval tady s nimi 4 a o sobotách v synagoze rozmlouval s židy i pohany. 5 Když konečně z Makedonie dorazili Silas a Timoteus, mohl se Pavel více soustředit na šíření evangelia. I tady se především snažil přesvědčit židy, že Ježíš je ten slíbený Mesiáš. 6 Oni mu však napořád odpovídali, a když dokonce začali mluvit o Ježíšovi neutivě, Pavel symbolicky naznačil, že za ně nenese odpovědnost: vytáhl si prach ze šatů a řekl jim: „Přivoláte na sebe Boží soud a moje vina to nebude; já se od této chvíle budu věnovat pohanům.“ 7 Ke své další činnosti si zvolil dům zbožného muže Tita Justa, který bydlel hned vedle synagogy. Někteří ze židů uvěřili, 8 dokonce i sám představený synagogy Krispus s celou rodinou. I mnozí jiní Korintané se pod tlakem Pavlova kázání obrátili ke Kristu a dali se pokřtít. 9 Jedně noci měl Pavel vidění a dostal od

Pána Ježíše pokyn: „Neboj se a nedej se umlčet. **10** Já jsem s tebou a odrazím všechny útoky proti tobě. V Korintu je ještě mnoho těch, kteří se stanou mými následovníky.“ **11** A skutečně, Pavel tam zůstal mužů, kteří si říkali „učedníci“. **12** Pavel chtěl zjistit, půl roku a mohl pokojně kázat Boží slovo. **13** čemu vlastně věří, a tak se jich vyptával: „Projevila Když se římským místodržitelem Řecka stal Gallio, se na vás moc Božího Ducha, když jste uvěřili?“ smluvili se židé na Pavla a přivedli ho před soud **14** s Oni odpověděli: „Ne, o něčem takovém jsme ani obžalobou: „Tento muž navádí lidi, aby ctili našeho neslyšeli.“ **15** Pavel jim položil další otázku: „Cíjste Boha způsobem, který se příčí zákonům?“ **16** Pavel tedy následovníci? Pokřtil vás někdo?“ Prohlásili: se chystal k obhajobě, ale Gallio ho předešel a „Byli jsme pokřtěni po způsobu Jana Křtitele.“ **17** 4 řekl žalobcům: „Kdyby se jednalo o nějaké bezpráví „To je dobré,“ navázal na to Pavel. „Jan křtil ty, kdo nebo zločin, vyslechl bych vás jako kterokoliv jiné vyznávali své hříchy a chtěli jich upřímně zanechat. občany. **18** Ale spory o silvka, jména a články vašeho Snad tedy také víte, že Jan vybízel lidi, aby uvěřili náboženství si vyřizujete mezi sebou. Do toho mně v Ježíše, který vystoupil po něm, a přijali ho jako nic není.“ **19** Potom židy vykázal ze soudní síně. Vykupitele.“ **20** Ti mužové přijali vše, co jim Pavel **21** Srocený dav napadl představeného synagogy vyprávěl, a dali se pokřtit na znamení toho, že Sostena. Tloukli ho přímo před Galliovýma očima, uvěřili v Ježíše Krista. **22** Když jim potom Pavel ale ten si toho nevšímal. **23** Pavel zůstal v Korintu žehnal, sestoupil na ně Duch svatý a oni začali ještě delší dobu. Nakonec se však rozloučil s bratry a mluvit v prorockém nadšení. **24** Tři měsíce pak Pavel vydal se na cestu lodí zpět do Sýrie. Spolu s ním navštěvoval synagogu, svobodně tam promlouval a vypluli i manželé Priscila s Akvilou, kteří se stěhovali snažil se přesvědčit židy, že zaslíbený Boží Král už do Efezu. Ve východním korintském přístavu si dal přísel. **25** Někteří se však ostře stavěli proti němu, Pavel naposled ostříhat vlasy. Po celou cestu až do odmítali mu uvěřit a snažili se jeho kázání před Jeruzaléma se totíž zavázel dodržovat nazírský slib ostatními zesměšnit. Nakonec musel Pavel zřídit (vnějšími projevy tohoto slibu bylo, že si muž nestříhal oddělená shromáždění pro křesťany. Hovořil k nim vlasy a vousy a nepil žádné opojné nápoje). **26** V každodenně v přednáškové síni filozofa Tyrana. **27** Efezu se Pavel rozloučil s přáteli, ale před odjezdem Kázel tam dva roky, takže snad všichni obyvatelé toho ještě zašel do tamní synagogy pohovorit si s židy. kraje, židé i pohané, uslyšeli o Ježíšovi. **28** Bůh se Ti ho dokonce přemlouvali, aby u nich nějakou přiznával k této službě tím, že v Pavlově blízkosti byli dobu zůstal, ale Pavel nechtěl. Při loučení jim řekl: lidé mimořádným způsobem uzdravování. **29** Dokonce „Bude-li to Boží vůle, tak se k vám vrátím.“ **30** i Pavlový kapesníky a části oděvu kladli lidé s vírou na Z Efezu odplul do Césareje v Judsku a pak přešky nemocné a ti, zvláště duševně chorí, tak byli vyléčeni. pokračoval až do Jeruzaléma. Pozdravil jeruzalémské **31** Toho se pokoušeli využít někteří židovští zaklínači křesťany a odcestoval do syrské Antiochie. **32** Pavel nemoci. Začali používat novou formulku: „Zaklínám tě se však ve svém domovském sboru dlouho nezdřel ve jménu Ježíše, kterého káže Pavel.“ Nepřineslo jim a brzy vyrazil na další cestu do Galacie a Frygie. to však úspěch. **33** Sedm synů jakéhosi významného Postupně tam navštívil všechny sbory a upěvňoval židovského kněze Skévy zkoušelo tímto způsobem jejich členy ve víře. **34** Mezitím přišel do Efezu žid z uzdravit jednoho šílence. **35** Temný duch z něho Alexandrie jménem Apollos. Byl to výborný řečník a promluvil: „Ježíše i Pavla znám, ale kdo jste vy?“ znalec Starého zákona. Byl pokřtěn po způsobu Jana **36** Pak se na ně ten člověk vrhl, strhal z nich šaty, Křtitele, **37** znal leccos z Ježíšova učení a nadšeně ztloukl je a jen tak tak, že vyzvázli živí; všechny je a přiléhavě mluvil o Ježíšovi. **38** Tak vystoupil bez zmohl. **39** To se rozkřiklo po celém Efezu mezi židy i bázne i v efezské synagoze. Tam ho uslyšeli Priscila pohany, takže si už na takové čáry nikdo netroufal a a Akvila, pozvali ho k sobě a důkladněji mu vysvětli jméno Pána Ježíše bylo vyslovováno s úctou. **40** Také Kristovo evangelium. **41** Apollos se pak rozhodl jít dále křesťané přicházeli a veřejně se přiznávali, že se dříve do Řecka a zvěstovat Ježíše. Efezští křesťané mu to pokoušeli zaklínat. **42** Mnozí ted' přinášeli své knihy o schvalovali a dali mu překný doporučující dopis. Svým magii a veřejně je páli. Takového čarodějnického výjimečným obdarováním prokázal platné služby braku bylo spáleno dobře za padesát tisíc stříbrných věřícím v Řecku. **43** Zvláště vynikal v debatách se drachem. **44** I to byl projev šířícího se vlivu a rostoucí židy, kterým dokazoval ze Starého zákona, že Ježíš moci Kristovy. **45** Pavel chtěl pokračovat v misijní cestě do Makedonie, do Řecka a pak se mnil vrátit

do Jeruzaléma. Říkal: „Po nějakém čase bych se rád vypravil do Říma.“ 22 Dva ze svých pomocníků, Timotea a Erasta, vyslal do Makedonie napřed, ale sám se ještě zdržel v Asii. 23 Pak ale vypukl odpor proti křesťanskému učení, tentokrát ze strany pohanů. 24 Přičinou byly ohrožené zisky efezských řemeslníků, kteří ve velkém vyráběli upomínkové modely chrámu řemeslníků, které se sochou bohyně Diany a prodávali je poutníkům. 25 Vydal se do Makedonie a Řecka a cestou přes Efezus a Troas, kde se zdržel čtvrt roku a potom chtěl odplout do Troady a čekali tam na nás. Byli to Sopatros z Aled, jak jste jistě slyšeli, přijde si nějaký Pavel a Beroje, Aristarchos a Sekundus z Tesaloniky, Gájus a nejenom v Efezu, ale i po celé Asii odvárací lidi od Timoteus z Derbe, Tychikos a Trofimosa ze západní naší výře! Že prý bohové vyrobění lidskýma rukama Malé Asie. 6 My s Pavlem jsme nasedli ve Filipách po nejsou bohové, ale jen modly. 7 Tím nejen poškozuje Velikonocích na lod' a po pěti dnech jsme se s nimi naše obchody, ale vážnost efezského chrámu a sešli v Troadě, kde jsme se zdrželi týden. 8 V neděli samotné Diana tak povážlivě upadá v Asii a snad v večer se tamní sbor sešel ke svaté večeři Páně. Pavel celém světě!“ 28 Tím ovšem přivedl shromáždění do kázel, a protože to bylo slovo na rozloučenou, mluvil varu a ti začali provolávat: „Velká je Diana z Efezu!“ až do půlnoci. 8 V místnosti hořelo mnoho lamp a Nepokoje se rychle rozšířily po celém městě, lidé se byla plná lidí, takže tam bylo horko. Mladenci se proto sbíhali do amfiteátru. Někde chytili Gaja a Aristarcha, posadili do oken. 9 Jak se shromáždění protáhlo, Pavlový makedonské průvodce, a přivlekli je tam. 30 jeden z nich, Eutychos, usnul a vypadl z třetího Pavel chtěl jít a promluvit ke shromážděnému lidu, poschodí na dvůr. Běželi k němu, ale ležel tam mrtev. 31 ale ostatní křesťané z provinčního úřadu, kteří 10 Pavel k němu poklekl, vzal ho do náruče a po chvíli sympatizovali s Pavlem, mu naléhavě vzkazovali, řekl: „Nedělejte si starosti, žije.“ 11 Vrátili se nahoru aby tam nechodil. 32 V amfiteátru zatím už každý a pokračovali ve večeři Páně. Pavel k nim mluvil vyvolával něco jiného a většina lidí vůbec nevěděla, celou noc a teprve za svítání se rozloučili. 12 Eutycha proč tam přišli. 33 Židé dostali strach, aby se hněv přivedli zase zdravého a všichni z toho měli radost. davu nevybil na nich, a vyslali tam svého řečníka 13 Pavel nás poslal lod' napřed do přístavu Assos, Alexandra. Chtěl si zjednat ticho a vysvětlit, že s ale sám tam šel po souši. 14 V Assu nastoupil k nám. Pavlem nemají nic společného. 34 Jakmile však lidé Po přistání v Mitylénu a po obeplutí ostrovů Chios poznali, že je to žid, sjednotili se zase na společném a Samos jsme třetí den zakotvili v Milétu. 16 Pavel heslou: „Velká je Diana z Efezu!“ A tak křičeli skoro se úmyslně vyhnul Efezu, protože se bál zdržení. dvě hodiny. 35 Konečně se dostavil tajemník městské Spéchal totiž, aby byl na svátek Letnic v Jeruzalémě. rady, podařilo se mu dav utišit a promluvit k nim: 17 Pozval si však do Milétu představené efezského „Občané Efezu! To přece ví každý, že právě v našem sboru 18 a řekl jim: „Jistě si pamatuji, že jsem po městě je nejvýznamnější chrám bohyně Diany a že celý čas u vás sloužil Pánu se vši skromností, ale její zdejší socha spadla přímo z nebe. 36 Kdo by se to pěsto s velikými obtížemi a úklady ze strany židů. odvážil popírat? Přivedli jste k soudu tyto muže. Ale 20 Neopomněl jsem nic, co jste měli slyšet, hlásal oni přece neznesvětili nás chrám, ani se nerouhali jsem to veřejně i v soukromých domech. 21 Židům i naši bohyni. Prosím vás, uklidněte se a neukvapujte pohanům jsem stejně zdůrazňoval, že musejí vyznat se! 38 Jestliže si Demetrios a ostatní řemeslníci chtějí Bohu své hříchy a uvěřit v Ježíše Krista jako Pána na někoho stěžovat, jsou tady od toho veřejné soudy nás všech. 22 Ted' mne však Duch svatý posílá do a římské úřady, kde se může konat rádné přelíčení. Jeruzaléma a já nevím, co mne tam potká. 23 V 39 A máte-li nějaké požadavky, je třeba je projednat každému sboru, kde jsme se zastavili, mně bratři z ve schůzi městské rady. 40 Takhle je nebezpečí, Božího vnuknutí předpovídali, že mě tam čeká vězení že budeme obviněni z povstání. Vždyť nemáte pro a těžkosti. 24 Ale já si tolik nezakládám na životě. Jde tenhle rozruch žádný rozumný důvod.“ 41 Po těch mi především o to, abych doběhl závod až do konce slovech se lidé rozešli.

20 Když se rozruch utišil, svolal Pavel shromáždění, povzbuzoval efezské křesťany a zároveň se s nimi loučil; rozhodl se totiž pokračovat ve své misijní cestě. 2 Vydal se do Makedonie a Řecka a cestou dodával skupinám křesťanů odvahu a naději. 3 V 24 Přičinou byly ohrožené zisky efezských řemeslníků, Řecku se zdržel čtvrt roku a potom chtěl odplout hledají přístavy a chtějí se ho zmocnit, a tak se rozhodl Vedl je stříbrotepec Demetrios, 25 který svolal všechny pro zpáteční cestu zase přes Makedonii. 4 Některí podnikatele a jejich dělníky a oslovil je: 26 „Přátelé, z Pavlových spolupracovníků se přeplavili napřed všichni dobře víme, jak výnosné je naše řemeslo. do Troady a čekali tam na nás. Byli to Sopatros z A ted', jak jste jistě slyšeli, přijde si nějaký Pavel a Beroje, Aristarchos a Sekundus z Tesaloniky, Gájus a nejenom v Efezu, ale i po celé Asii odvárací lidi od Timoteus z Derbe, Tychikos a Trofimosa ze západní naší výře! Že prý bohové vyrobění lidskýma rukama Malé Asie. 6 My s Pavlem jsme nasedli ve Filipách po nejsou bohové, ale jen modly. 7 Tím nejen poškozuje Velikonocích na lod' a po pěti dnech jsme se s nimi naše obchody, ale vážnost efezského chrámu a sešli v Troadě, kde jsme se zdrželi týden. 7 V neděli samotné Diana tak povážlivě upadá v Asii a snad v večer se tamní sbor sešel ke svaté večeři Páně. Pavel celém světě!“ 28 Tím ovšem přivedl shromáždění do kázel, a protože to bylo slovo na rozloučenou, mluvil varu a ti začali provolávat: „Velká je Diana z Efezu!“ až do půlnoci. 8 V místnosti hořelo mnoho lamp a Nepokoje se rychle rozšířily po celém městě, lidé se byla plná lidí, takže tam bylo horko. Mladenci se proto sbíhali do amfiteátru. Někde chytili Gaja a Aristarcha, posadili do oken. 9 Jak se shromáždění protáhlo, Pavlový makedonské průvodce, a přivlekli je tam. 30 jeden z nich, Eutychos, usnul a vypadl z třetího Pavel chtěl jít a promluvit ke shromážděnému lidu, poschodí na dvůr. Běželi k němu, ale ležel tam mrtev. 31 ale ostatní křesťané z provinčního úřadu, kteří 10 Pavel k němu poklekl, vzal ho do náruče a po chvíli sympatizovali s Pavlem, mu naléhavě vzkazovali, řekl: „Nedělejte si starosti, žije.“ 11 Vrátili se nahoru aby tam nechodil. 32 V amfiteátru zatím už každý a pokračovali ve večeři Páně. Pavel k nim mluvil vyvolával něco jiného a většina lidí vůbec nevěděla, celou noc a teprve za svítání se rozloučili. 12 Eutycha proč tam přišli. 33 Židé dostali strach, aby se hněv přivedli zase zdravého a všichni z toho měli radost. davu nevybil na nich, a vyslali tam svého řečníka 13 Pavel nás poslal lod' napřed do přístavu Assos, Alexandra. Chtěl si zjednat ticho a vysvětlit, že s ale sám tam šel po souši. 14 V Assu nastoupil k nám. Pavlem nemají nic společného. 34 Jakmile však lidé Po přistání v Mitylénu a po obeplutí ostrovů Chios poznali, že je to žid, sjednotili se zase na společném a Samos jsme třetí den zakotvili v Milétu. 16 Pavel heslou: „Velká je Diana z Efezu!“ A tak křičeli skoro se úmyslně vyhnul Efezu, protože se bál zdržení. dvě hodiny. 35 Konečně se dostavil tajemník městské Spéchal totiž, aby byl na svátek Letnic v Jeruzalémě. rady, podařilo se mu dav utišit a promluvit k nim: 17 Pozval si však do Milétu představené efezského „Občané Efezu! To přece ví každý, že právě v našem sboru 18 a řekl jim: „Jistě si pamatuji, že jsem po městě je nejvýznamnější chrám bohyně Diany a že celý čas u vás sloužil Pánu se vši skromností, ale její zdejší socha spadla přímo z nebe. 36 Kdo by se to pěsto s velikými obtížemi a úklady ze strany židů. odvážil popírat? Přivedli jste k soudu tyto muže. Ale 20 Neopomněl jsem nic, co jste měli slyšet, hlásal oni přece neznesvětili nás chrám, ani se nerouhali jsem to veřejně i v soukromých domech. 21 Židům i naši bohyni. Prosím vás, uklidněte se a neukvapujte pohanům jsem stejně zdůrazňoval, že musejí vyznat se! 38 Jestliže si Demetrios a ostatní řemeslníci chtějí Bohu své hříchy a uvěřit v Ježíše Krista jako Pána na někoho stěžovat, jsou tady od toho veřejné soudy nás všech. 22 Ted' mne však Duch svatý posílá do a římské úřady, kde se může konat rádné přelíčení. Jeruzaléma a já nevím, co mne tam potká. 23 V 39 A máte-li nějaké požadavky, je třeba je projednat každému sboru, kde jsme se zastavili, mně bratři z ve schůzi městské rady. 40 Takhle je nebezpečí, Božího vnuknutí předpovídali, že mě tam čeká vězení že budeme obviněni z povstání. Vždyť nemáte pro a těžkosti. 24 Ale já si tolik nezakládám na životě. Jde tenhle rozruch žádný rozumný důvod.“ 41 Po těch mi především o to, abych doběhl závod až do konce a splnil úkol, který mi Pán Ježíš dal: být nositelem radostné zvěsti o Boží lásku. 25 Dnes naposled hovořím k vám, kterým jsem tolirkátně mluvil o Božím

království. 26 Mohu říci, že mou vinou nikdo neztratí věčný život. 27 Všechno, co mi Bůh pro vás dal, jsem vyřídil. 28 Ted' je na vás, abyste si dobře počívali a jako pastýři vedli stádo, které vám Duch svatý řebla i zabít.“ 14 Viděli jsme, že je marné na Pavla svěřit. Pamatujte, že Kristus za ně prolil svou krev! 29 naléhat, a tak jsme řekli: „At' se tedy stane, co chce Vím, že po mému odchodu se mezi vás vplíží jako Bůh.“ 15 Skončil odpocinek u Filipovy rodiny a my draví vlcí falešní učitelé a nadělají ve stádu škody. 30 nachystali svá zavazadla na poslední pěší úsek cesty Dokonce z vašeho vlastního středu povstanou lidé, kteří budou překrucovat pravdu a přetahovat lidi na svou stranu. 31 Budte na stráži a pamatujte, že po tři roky jsem ve dne v noci na každém osobně pracoval, i když to nebylo lehké. 32 Ted' vás tedy poroučím Bohu a jeho milostivému slovu, které má sílu vás zdokonalovat a zajistit vám dědický podíl mezi jeho věrnými. 33 Nikdy jsem od vás nežádal peníze ani oděv; 34 svýma rukama jsem si na všechno vydělával pro sebe i pro své pomocníky. 35 Snažil jsem se dát vám příklad: vaší povinností je ujímat se slabých a pracovat pro ně. Vždycky mějte na paměti slova Pána Ježíše: Větší radost je dávat než dostávat!“ 36 Po těch slovech s nimi poklekl a modlil se. 37 Loučení se neobešlo bez slz a bylo mnoho objímání a bratrských polibků. 38 Nejvíce je zarmoutilo, že by se už neměli s Pavlem vidět. Nakonec ho doprovodili až k lodi.

21 Skončilo loučení a lod' zvedla kotvy. Pluli jsme k ostrovu Kós, druhý den na ostrov Rodos a jižního pobřeží Malé Asie jsme dosáhli v přístavu Patara. 2 Tam jsme přestoupili na lod', která směřovala do fénických měst v Palestině. 3 Kypr jsme obepluli vpravo a dorazili jsme do Týru, kam lod' vezla nějaký náklad. 4 Využili jsme času a strávili jsme celý týden s tamními křesťany. Také těm Bůh vnukl obavu, že Pavla nečeká v Jeruzalémě nic dobrého, a tak mu další cestu rozmlouvali. 5 Přesto jsme pokračovali dál. Vyprovodili nás s celými svými rodinami až za město. Na pobřeží jsme společně klečeli a modlili se. 6 Pak jsme se rozloučili a vypluli do Ptolemaidy. Také tam jsme mohli zůstat jeden den s věřícími. Naše lod' končila svou plavbu v Césareji, kde jsme navštívili známého kazatele Filipa, jednoho z těch prvních sedmi apoštolských pomocníků. Ubytoval nás jako hosty své rodiny. 9 Filipovy čtyři svobodné dcery byly také nadšené tlumočnice Kristova poselství. 10 Po několika dnech tam přišel jeden křesťan z Judska, Agabos, který měl prorocký dar. 11 Půjčil si od Pavla jeho opasek, spoutal si jím ruce i nohy a řekl: „Duch svatý mi ukázal, že majitele tohoto pásu židé v Jeruzalémě takhle svážou a vydají ho pohanům.“ 12 To už bylo příliš, a tak jsme všichni, průvodci i místní křesťané, začali Pavla přemlouvat, aby do

Jeruzaléma nechodil. 13 On nás však napomenul: „Proč tolík pláče a děláte mi to těžší? Pán Ježíš doprovodilo až do cíle. Zavedli nás tam k našemu do Jeruzaléma. 16 Několik křesťanů z Césareje nás k Jakubovi, představenému sboru, kde se shromázdili dalšímu hostiteli, Mnasonovi z Kypru, jednomu z prvních křesťanů. Jeruzalémská církev nás přijala radostně. 18 Hned druhý den jsme byli všichni pozváni k Jakubovi, představenému sboru, kde se shromázdili všichni starší. 19 Pavel se s nimi pozdravil a podal jim zevrubnou zprávu o výsledcích práce mezi pohany, k níž ho Bůh zmocnil. 20 Rádi to slyšeli a chválili Boha. Potom však řekli Pavlovi: „Jistě už víš, že u nás již několik tisíc židů uvěřilo v Pána Ježíše a ti i nadále horlivě zachovávají Mojžíšův zákon. 21 Zde se však šíří zprávy, že ty přesvědčuješ židy v pohanském světě, aby od zákona odstoupili, syny už nedávali obřezat a vůbec zavrhlí starobylé židovské zvyky. 22 Měl bys něco podniknout dříve, než se všichni dozvědí, že jsi tady. 23 Máme pro tebe tento návrh: Mezi námi jsou ted' čtyři muži, kteří se zavázali plnit nazírský slib. Jejich lhůta vypršela, ale jsou chudí a nemají prostředky na závěrečný obřad v chrámu. Jistě by na židy dobré zapůsobilo, kdybys za ty muže zaplatil a při té příležitosti podstoupil očištování navrátilců z pohanské ciziny. Všichni by viděli, že máš zákon v úctě a pomlouvačům by to vzalo vítr z plachet. 25 Pro obrácené pohany ovšem platí naše původní rozhodnutí, které jsme vám kdysi dali písemně. Žádáme od nich jen základní ohled na zákon, aby totíž nejedli maso obětované předem modlám, krev a maso s krví a především aby odložili pohanskou pohlavní nevázanost.“ 26 Druhého dne tedy Pavel podstoupil spolu s těmi čtyřmi muži obřad očištění. Pak šel do chrámu, aby oznámil, kdy skončí jejich nazírský závazek a jeho očištování, a aby za každého z nich objednal oběti. 27 Když končilo sedm dní a Pavel s nimi přišel zase do chrámu, aby byli obřadně prohlášeni za čisté, poznali ho židovští poutníci z Malé Asie. Poštvali na něho okolostojící, popadli ho 28 a křičeli: „Věrní Izraelci, pojďte sem! Tady máme toho odpadlíka! Všude hlásá bludy a nic mu není svaté: ani naše vyvolení, ani zákon, ani chrám. Ted' sem dokonce přivedl pohany, aby poskvrtí svaté místo.“ 29 Předtím totiž Pavla zahlédli ve městě s Trofimem z Efuzu a mysleli, že ho vzal i do chrámu, kam pohané nesměli. 30 To ovšem

vyvolalo obrovský rozruch a lidé se sbíhali ze všech do Damašku, veden za ruce svými průvodci. **12** Tam stran. Mezitím vyvedli Pavla z vnitřního chrámového mne navštívil Ananiáš, zbožný ctitel zákona, kterého nádvoří a brány rychle zavřeli. **13** Vypadalo to, že si židé v Damašku velice vážili. **14** Přišel a řekl mi: rozlícený dav Pavla utluče, když vtom zasáhl Římané. „Bratře Saule, otevř oči! Tu se mi vrátil zrak a já ho Velitel posádky hradu Antonia, který přiléhal přímo ke chrámu, dostal hlášení o nepokoji **15** a seběhl s pojnal jeho vůli, abys uviděl Božího Spravedlivého a pohotovostní četou do nádvoří. Lidé se vojáku lekli, uslyšel jeho vlastní hlas. **16** Staneš se Ježíšovým přestali Pavla tlouci a stáhlí se od něho. **17** Velitel ho svědkem celému světu a budeš všude vyprávět, co považoval za původce výtržnosti, dal ho zatkout a jsi viděl a slyšel. **18** Neváhej, vyznej, že je tvým nasadit mu pouta. Pak začal vyšetřovat, kdo to je a co Pánem, dej se pokřtít na znamení, že jsi očištěn od udělal. **19** Lidé křičeli jeden přes druhého. Velitel viděl, hřichů. **20** Později, když jsem se vrátil do Jeruzaléma že se takhle nic nedozví, a tak dal rozkaz odvést a modlil se v chrámu, měl jsem ještě jedno vidění. Pavla do pevnosti. **21** Dav však táhl za nimi, dorázil **22** Viděl jsem Pána a slyšel jeho slova: „Nezdržuj a křičel: „Zabijte ho!“ Po schodišti do hradu museli se a rychle odejdi z Jeruzaléma. Tady nepřijmou vojáci vězně dokonce nést, aby na něho rozrušení tvoje svědecství o mně.“ **23** Ale já jsem odporoval: lidé nemohli. **24** Pavel se zeptal velitele, zda s ním ,Pane, tady jsem dával tvoje věrné vězni a bičovat může mluvit. Ten se podivil: „Ty mluvíš řecky? **25** Já v synagogách. **26** Tady byla prolita první krev, krev jsem myslí, že jsi ten Egyptan, co se před nedávnem tvého svědka Štěpána. Já byl při tom, souhlasil jsem pokusil o povstání a schovává se někde v poušti se s tím a hlídal jsem pláště těm, kdo ho kamenovali. čtyřmi tisíci banditů.“ **27** „Ne,“ řekl Pavel, „jsem žid Všichni to tu o mně vědí.“ **28** Pán mi však řekl: „Jen jdi, z Tarsu v Kilikii, římský občan. Dovol mi, prosím, protože tě pošlu k pohanům.“ **29** Až potud dav Pavla promluvit k těm lidem.“ **30** Velitel souhlasil, Pavel pozorně poslouchal, ale zmínka o pohanech je znovu postavili na vrchol schodiště a on dal znamení, že pobouřila. Začali mávat pláště, házeli na něho hrsti chce mluvit. Dav se utíšil a Pavel začal hebrejsky: prachu a křičeli: „Pryč s tím zrádcem! Na smrt! Nemá tu co dělat!“ **31** Velitel dal Pavla rychle odvést do pevnosti a nařídil, aby ho zbičovali a vyslechli; chtěl vědět, cím vzbudil tolik nenávisti. **32** Už ho připoutali k bičovací lavici, když se Pavel obrátil k velícímu setníkovi: „Nemáte přeče právo bičovat římského občana. Musím být postaven před rádný soud.“ **33** Důstojník dal přerušit přípravy, šel k velitelovi a hlásil mu: „Stal se nějaký omyl, ten člověk prohlašuje, že je občanem Říma.“ **34** Velitel s ním šel k Pavlovi a zeptal se: „Je pravda, že jsi římský občan?“ „Ano, jsem,“ odpověděl všechno. **35** Velitel zapochyboval: „Vím z vlastní zkušenosti, že je to překně drahé. Kdepak bys na to vzal?“ Pavel řekl: „Já jsem nic nekupoval, jsem občanem od narození.“ **36** Po tomto prohlášení vojáci odhodili důtky a spěšně jej odvazovali. Velitel měl obavy, protože se dopustil takového přehmatu vůči rodilému římskému občanu. Rozhodl se, že vyšetří, z čeho židé Pavla vlastně obviňují. **37** Na velitelovo žádost se nazíří sešla židovská velerada za předsednictví úřadujícího i minulého velekněze.

22 „Bratři a otcové, rád bych se před vámi obhájil.“ **23** Lidé byli překvapeni, že mluví jejich rodným jazykem, a tak tiše poslouchali. Pavel pokračoval: **24** „Jsem žid, narozený sice v Tarsu v Kilikii, ale vychován jsem byl zde v Jeruzalémě. Vám dobrě známý učenec Gamaniel mě vyškolil přesně podle zákona našich otců a horlil jsem pro Boha, právě tak jako vy dnes. **25** Víru v Ježíše Krista jsem nenáviděl k smrti. Dokonce jsem jeho vyznavače, muže i ženy, dával zatýkat a věznit. **26** To mi může dosvědčit velekněz a celá velerada. Jednou mi také vydali pověřující listiny pro židovskou obec v Damašku a já jsem se tam vypravil, abych mezi nimi pozatýkal křesťany a dopravil je do Jeruzaléma k potrestání. **27** A poslyšte, co se stalo. Bylo kolem poledne a my jsme byli na dohled od damašských hradeb. Náhle se okolo mne rozzářilo oslnivé světlo, mnohem jasnější než polední slunce. **28** Padl jsem na zem, když jsem uslyšel hlas: „Saule, Saule, proč mne pronásleduješ?“ **29** Ozval jsem se: „Kdo jsi, Pane?“ Slyšel jsem odpověď: „Já jsem Ježíš z Nazaretu a ty bojuješ proti mně.“ **30** Moji průvodci byli tím světem také oslněni, ale neslyšeli, že by ke mně někdo mluvil. **31** Zeptal jsem se: „Pane, co mám dělat?“ Ježíš mi odpověděl: „Ted' vstaň a jdi do Damašku. Tam ti řeknou, jaký mám pro tebe úkol.“ **32** Jas toho světla mne docela oslepl a tak jsem klopýtal

23 Když byl Pavel předveden k výslechu, nijak se nezalekl a odvážně začal: „Bratři, sám Bůh ví, že mám čisté svědomí.“ **24** Velekněz Ananiáš to považoval za rouhání a přikázal strážnému, aby vězně udeřil přes ústa. **25** Pavel na něj zavolal: „Ty křiváku, tebe jednou udeří Bůh! Tváříš se jako ochránce zákona a

místo spravedlivého soudu rozdáváš rány.“ 4 Strážní 27 Muže, kterého ti posílám, jsem se svým oddílem ho okřikl: „Takhle mluvíš s Božím veleknězem?“ 5 zachránil z rukou židů. Ti ho málem zabili. Zjistil jsem Pavel se omlouval: „Nevěděl jsem, bratři, že je to totiž, že je to římský občan. 28 Abych se dozvěděl, velekněz. Vím, že je psáno: Nespíše svému vládci!“ 6 co vlastně proti němu mají, dal jsem ho předvést Věděl však, že v radě jsou dva tábory, saducejský a jejich veleradě. 29 Ukázalo se, že nejde o žádný farizejský. Zvolal tedy, aby to všichni slyšeli: „Bratři, vážný nebo dokonce hrdelní zločin, ale pouze o jejich jsem farizej a byl jsem tak už od mládí vychován. náboženské spory. 30 Dostal jsem však zprávu, že ho Jsem postaven před soud, protože hlásám naději na chtěj úkladně zavraždit, a tak ho rychle posílám pod vzkříšení a věčný život!“ 7 Tím se mu podařilo vnést do tvoji ochranu. Zároveň dávám na vědomí veleradě, velerady rozkol. 8 Saducejové totiž popírali vzkříšení, že žalobu na něho mohou podat u tebe. Srdečně tě věčný život a existenci duchovního světa, kdežto zdravím!“ 31 Pěši oddíly provázely vězně v noci na farizejové to všechno vyznávali. 9 Obě strany se do hranice Judska, do Antipatridy, odkud se vrátily do sebe pustily a byla z toho velká hádka. Bohoslovci kasáren. 32 Za dne doprovodila Pavla již jen jízda. 33 farizejského směru nakonec žádali, aby byl Pavel V Césareji jej předali místopředsedovi a odevzdali mu osvobozen. Říkali: „Vždyť se ničím neprovinil. Co i velitelův dopis. 34 Felix vzkaž přečetl a hned se když k němu skutečně promluvil duch nebo anděl? zajímal, ze které římské provincie Pavel pochází, Abychom se nestavěli proti Bohu!“ 10 Ted' teprve zda totiž vůbec spadá pod jeho pravomoc. Když se vypuklo pobouření. Velitel se polekal, že věčeř, za dovděčí, že je z Kilikie, 35 řekl: „Vyslechnu tě, až se kterého ručil, by mohl být ubit. Přivolal rychle vojáky, dostaví tvoji žalobci.“ A dal Pavla střežit ve vládní vysvobodili Pavla z té vřavy a dal ho znovu odvést budově, kterou kdysi postavil Herodes Veliký.

do pevnosti. 11 Té noci se Pavlovi ukázal Pán Ježíš a posíloval ho slovy: „Neztrácej odvahu! Vydal jsi o mně statečné svědectví v Jeruzalémě a vydáš je i v samotném Římě.“ 12 Druhý den ráno se smluvilo přes čtyřicet židovských mužů, 14 šli k veleknězům a prohlásili: „Přísahali jsme si, že se nedotkneme jídla ani pití, dokud toho Pavla nezabijeme. 15 Vzkažte veliteli, ať ho znovu přivede do velerady, a řekněte, že se chcete jeho případem důkladněji zabývat. My si na něj počkáme a na cestě ho sprovodíme ze světa.“ 16 O tomto spiknutí se však dověděl syn Pavlový sestry. Podařilo se mu strýce v pevnosti navštívit a varovat. 17 Pavel požádal sloužícího důstojníka: „Prosím, zaved' toho mládence k veliteli, má pro něho důležité sdělení.“ 18 Důstojník jeho přání vyhověl. Velitel hovořil s Pavlovým synovcem mezi čtyřma očima. Ten mu řekl: „Židé chystají léčku; zítra tě požádají, abys jim vězně znova přivedl do velerady, že ho musí ještě důkladněji vyslechnout. Cestou však bude na Pavla číhat víc než čtyřicet mužů ke všemu odhadlaných; zavázali se slavnostní přísahou, že ho zabijí. Jeho život, pane, je ve tvých rukou!“ 22 Velitel mladíka propustil a varoval ho: „Nikomu ani slovo, že o tom vím!“ Rozhodl se, že raději Pavla odesle pod bezpečným doprovodem k římskému místopředsedovi Felixovi do Césareje. 23 Dvěma důstojníkům vydal rozkaz, aby v devět hodin večer nastoupilo dvě stě pěšáků, sedmdesát jezdců a dvě stě lehkooděnců. 24 Pro vězně měli připravit nosítka mezi dvěma mezky. 25 Po důstojníkovi eskorty poslal dopis tohoto znění: 26 „Klaudius Lysias ctěnému místopředsedovi Felixovi.

24 Za pět dní dorazil do Césareje sám velekněz Ananiáš v doprovodu několika členů velerady a právního zástupce Tertulla, aby Pavla zažalovali u místopředsedového. Ten dal vězně přivést 2 a Tertullus přednesl obžalobu: „Slavný Felixi! Náš národ ti vděčí za mnoho; tvou zásluhou žijeme již tolík let v míru a pod tvou moudrou vládou se nám dobře daří. Mohl bych tě chválit mnohem déle, ale nechci si dělat nárok na tvůj vzácný čas. 4 Vyjádřím se stručně a prosím, abys nám laskavě věnoval pozornost. 5 Máme důkazy, že tenhle člověk patří k vůdcům křesťanské sekty a znamenitě přispívá k tomu, že se v celé říši mezi židy jako epidemie šíří jejich buričské názory. 6 Nakonec chtěl také znesvětit jeruzalémský chrám. Přitom jsme ho chytili a chtěli jej soudit podle našich zákonů. 7 Velitel Lysias se ho však násilně zmocnil a nás odkázal na tebe. 8 Vyslechni ho a přesvědčí se, že naše stížnosti jsou oprávněné.“ 9 Potom vystoupili židé jako svědkové obžaloby. 10 Nato pak udělil místopředsedový slovo Pavlovi. Ten řekl: „Vím, že náš národ spravuje již delší dobu. Důvěřuju tvým zkušenostem a na svoji obhajobu chci uvést jen to, co si můžeš ověřit. 11 Před dvanácti dny jsem dorazil do Jeruzaléma jako poutník do svatyně. 12 Ani v chrámu ani v synagogách jsem za tu dobu nepronásledoval jediný veřejný projev, s nikým jsem nediskutoval a nikoho jsem nepodněcoval ke vzpouře. 13 Nic takového mi nemohou dokázat. 14 Rád se ovšem před tebou přiznávám, že sloužím Bohu našich otců podle způsobu, který oni považují

za sektářství. **15** Věřím všemu, co je psáno u Mojžíše Jeruzalémě před soud, kterému bych předsedal?" i proroků, a vyznávám naději na vzkříšení všech lidí z **10** Pavel vytušil smrtelné nebezpečí, a tak odmítl: mrtvých, což ostatně hlásají i mnozí mezi nimi. **16** „Ne, trvám na tom, abych byl ponechán v pravomoci Tato víra mě zavazuje, abych se choval před Bohem římského soudu. Sám jsi zjistil, že jsem se proti židům i před lidmi podle svého nejlepšího svědomí. **17** nijak neprovinil. **11** Kdyby mně byl prokázán nějaký Nyní se po několika letech vrácím a nesu chudým zločin, byl bych ochoten podstoupit spravedlivý trest, svého lidu peněžitou podporu od křesťanů z jiných třeba i popravu. Jejich žaloby jsou však smyšlené a národů. **18** Když jsem pak v chrámu podstupoval ty nemáš právo vydat mě jím. Odvolám se k císařovu předepsané náboženské očištění, nařkli mě někteří soudu!“ **12** Festus se odebral k poradě se svými rádci židé z Malé Asie, že jsem tam přivedl pohany. Nebyla a vynesl rozsudek: „Odvoláváš se k císaři, tedy tam to ovšem pravda a ty židy ani nevidím mezi žalobci. půjděš.“ **13** Po několika dnech navštívil Césareju král To oni způsobili srocení ve svatyni, ne já. **20** Ani Herodes Agrippa se svojí sestrou Bereniké. Přijeli velerada mi nedokázala žádný zločin. **21** Jediné, co přivítat Festa a zdrželi se u něho delší dobu. Festus jsem tam stačil říci, bylo: „Mám být souzen pro víru se jim při jedné příležitosti zmínil: „Podědil jsem ve vzkříšení!“ **22** Felix už sice o křesťanství něco tu po Felixovi zvláštního vězně. **15** V Jeruzalémě věděl, ale přesto líčení odročil s tím, že musí ještě na něho žalovali velekněží a velerada a žádali na vyslechnout svědec velitele Lysia. **23** Důstojníkovi mrně rozsudek smrti. **16** Musel jsem jim dát lekci z pak nařídil, aby Pavla držel jen v lehkém vězení, kde římského práva a poučit je, že my Rímané nikoho by ho mohli jeho přátele navštěvovat a posloužit mu. nesoudíme bez rádného slyšení obou stran a že **24** Po několika dnech si dal Felix Pavla předvést v každý musí dostat možnost obhajoby. **17** Hned po přítomnosti své manželky Drusilly, která byla židovka, mém návratu do Césareje se dostavili žalobci, a tak a vyptával se ho na učení Ježíše Krista. **25** Pavel jsem toho muže vyslechl. **18** Očekával jsem kdovíjaké ochotně vykládal, ale když začal mluvit o otázkách zločiny, ale nic takového mu nemohli dokázat. **19** mravnosti, sebeovládání a Božího soudu, bylo to Mají nějaké náboženské spory o jakéhosi Ježíše; Felixovi nepříjemná a přerušil ho: „Pro dnešek to byl popraven, ale ten Pavel tvrdí, že žije. **20** V tom stačí, zase si tě pozvu, až budu mít čas.“ **26** Opravdu se ovšem nevyznám. Když jsem mu navrhl, aby se si pro Pavla často posílal a hovořil s ním, ale hlavně obhajoval přímo v Jeruzalémě, trval na tom, aby proto, že od něho čekal nějaký úplatek. Aby si usmířil byl ponechán v pravomoci římského soudu. Je to židy, nechával Pavla i nadále ve vězení. **27** Tak to římský občan, a dokonce se odvolal k císaři. Tak trvalo po celé dva roky, až byl Felix v úřadě vyštrídán ho tu mám ve vězení a s příštím transportem ho Porciem Festem.

25 Třetí den po převzetí úřadu přijel Festus z Césareje do Jeruzaléma, kde přijal velekněze a další židovské představitele. Ti mu připomněli svou žalobu proti Pavlovi a snažili se pohnout Festa k tomu, aby dal vězně dopravit zase zpět do Jeruzaléma; ve skutečnosti však zamýšleli Pavla na cestě přepadnout a zavraždit. **4** Festus je však odbyl: „Vézeň je v Césareji a já se tam vrátím co nevidět. **5** Vyšlete se mnou své zplnomocnence, a máte-li svou žalobu dobře podloženou, at' ji přednesou u rádného soudu.“ **6** V Jeruzalémě se zdržel ještě osm deset dní a pak se vrátil do Césareje. **7** Hned následující den zahájil přelíčení a dal Pavla předvést. Jeruzalémští vyslanci vězně obžalovali z mnoha zločinů, ale neměli pro ně žádné důkazy. **8** Pavlova obhajoba zněla: „Neprovinil jsem se ani proti židovskému zákonu, ani proti chrámovým předpisům, a tím méně proti římskému právu.“ **9** Festus chtěl židům ukázat dobrou vůli, a tak Pavlovi navrhl: „Jsi ochoten postavit se v

člověk mě zajímá, rád bych si ho poslechl.“ Festus tedy navrhl, že uspořádá slyšení hned následujícího dne. **23** Nazítří se dostavili Agrippa a Bereniké v celé královské pompě s dvorní sítou i hodnostáři města. **24** Festus dal předvést Pavla a představil ho slovy: „Králi Agrippo, dámy a páновé! To je člověk, jehož smrt tak neodbytně vymáhají židé v Jeruzalémě i zde. **25** Nedopustil se něčeho, za co by podle římského práva mohl být odsouzen k smrti. Sám se však odvolal k jeho císařskému veličenstvu, a tak jsem se rozhodl poslat ho do Říma. Jsem ted' na rozpacích, co uvést v obžalovacím spisu, který musím vystavit. Snad mně v tom pomůžete vy, znalcí židovských záležitostí, a zvláště ty, králi, až ho vyslechnete.“

26 Agrippa vyzval Pavla: „Pověz, co můžeš uvést na svou obhajobu!“ Pavel pozvedl ruku po způsobu řečníků a začal: **2** „Jsem rád, králi Agrippo, že se mohu hájit proti obžalobám židů právě před tebou. **3** Vím, že znás dobré židovské zvyky i sporné

otázky. Chci ti vše vyložit od začátku, a tak tě prosím plně při smyslech. **26** Král je v pojmech židovské víry o trpělivost. **4** Už v mládí jsem přišel do Jeruzaléma a doma, a proto mohu mluvit tak otevřeně. Myslím, že i všichni se tam na mne pamatuji. Musejí připustit, že o nás křesťanech dobré ví; vždyť nejsme žádná tajná jsem patřil k nejhorlivější skupině našeho náboženství, sekta. **27** Jde vlastně o to, králi Agrippu, zda skutečně k farizejům. **6** A vlastně i dnes stojím před soudem věřící tomu, co předpověděli židovští proroci. A já vím, proto, že pevně držím to nejlepší, co vyznávají že věříš.“ **28** Agrippa mu řekl: „Mluvíš tak, že bys farizejové: že totiž Bůh splní sliby, které dal našim mne málem přesvědčil, abych se stal křesťanem.“ **29** otcům, když mu budeme všichni vytrvale sloužit. **8** Pavel nato odpověděl: „Kéž by Bůh dal, abys nejen Možná, že vám to připadá absurdní, ale opravdu ty, ale vy všichni byli to, co jsem já, až na ty řetězy.“ věřím, že Bůh vzkříší mrtvé. **9** Tehdy jsem se ovšem **30** Král, místodržitel, Bereniké a pak i ostatní se zvedli i já domníval, že musím všemi prostředky bojovat a odcházeli. **31** Jejich shodný úsudek byl, že Pavel proti učení Ježíše z Nazaretu, **10** a byl jsem při tom v nespáchal nic, zač by si zasloužil smrt nebo vězení. Jeruzalémě nejhorlivější. Velekněží mne zplnomocnili, **32** Agrippa řekl Festovi: „Nebýt toho odvolání k císaři, abych Ježíšovy následovníky vyhledával, zatýkal a mohl bys ho klidně propustit.“ dával uvěznit. Vždy jsem byl pro to, aby byli odsouzeni k smrti. **11** Dával jsem ty lidi bičovat v synagogách a nutil je, aby veřejně tupili svou víru. Byl jsem jako posedlý a začal jsem je pronásledovat i v jiných městech. **12** Tak jsem se také vypravil s plnou mocí od velekněží do Damašku. **13** A tu na cestě, ačkoliv to bylo v pravé poledne, nás zalilo světlo, proti kterému se polední slunce zdálo stínem. **14** V úleku jsme se vrhli na zem a ke mně promluvil hlas v hebrejstině: „Saule, Saule, proč mne pronásleduješ? Proč biješ hlavou proti zdi?“ **15** Zeptal jsem se: „Kdo jsi, pane?“ a on mi odpověděl: „Já jsem Ježíš, proti kterému se stavíš. **16** Ale teď vstaň a poslouchej: Jak jsi mne horlivě pronásledoval, tak horlivě mne budeš vyznávat. Budeš svědkem toho, že s mne potkal, a všechno, co ti ještě ukáži. **17** Budu tě chránit před lidmi, židy i pohaný, mezi kterými ti dávám nesnadný úkol: **18** Budeš jim otevřírat oči oslepené hříchem, aby přestali tápat ve tmě, kde vládne satan a aby vešli do Božího světla. Všem, kdo ve mne uvěří, odpustím hřichy a dám jim místo mezi svým lidem, který usiluje o nový způsob života podle mé vůle.“ **19** Jistě uznáš, Agrippu, že jsem nemohl odmítout tak zřetelný pokyn z nebe. **20** A tak jsem začal hned v Damašku, potom v Jeruzalémě, v celém Judsku a konečně i mezi pohany volat lidi, aby se dali na pokání, obrátili se k Bohu a dotvrdili to novým životem. **21** To je můj „zločin“, pro který mne chtěli židé v chrámu ubít. **22** Bůh mne však z jejich rukou vytrhl, a tak tu stojím a mohu vydávat své svědectví prostým i vznešeným. To, co hlásám, je totéž, co předpovídali proroci i Mojžíš: **23** že Mesiáš bude trpět, že však vstane jako první z mrtvých a tak přinese naději na věčný život židům i pohanům.“ **24** To už bylo pro Festa příliš, a proto se ozval: „Pavle, ty ses zbláznil. Znás toho tolik, že tě to připravilo o rozum!“ **25** Pavel se však bránil: „Můj rozum je v pořádku, vážený Feste. Mluvím jen pravdu a jsem

snad v plné rychlosti nenajeli na nebezpečné mělčiny podle římských pravidel pro takové situace pobít Syrtis u afrického pobřeží. **18** Druhý den vlny už všechny vězně, aby některý z nich neodplaval na dosahovaly nebezpečné výše, takže jsme museli břeh a neutekl. **43** Velitel však chtěl zachovat Pavla zmenšit ponor lodi: plavci vyházelí část nákladu při životě, vzal na sebe odpovědnost a nedovolil jim **19** a další den i část lodní výstroje. **20** Po mnoho to. Nařídil, aby nejprve skočili přes palubu ti, kdo dní bylo zataženo, neviděli jsme slunce ani hvězdy, umějí plavat, **44** ostatní at' si opatří kusy dřeva z takže jsme ztratili orientaci a divoká bouře stále lodi a všichni at' se snaží dostat na břeh. Tak nikdo zmenšovala naši naději na záchranu. **21** Po celou neutronul a všichni se v pořádku dostali na souš. tu dobu nikdo na lodi ani nepomyslel na jídlo. Pavel vyšel na palubu a oslovil námořníky: „Přátelé, měli jste dát na mne a prezimovat na Krétě v ‚Dobrých přístavech‘. Byli byste si ušetřili spoustu těžkostí a škod. **22** Ale neklesejte na mysl, není všechno ztraceno: nikdo z nás nezahyne, jen lod' vezme za své. **23** Dnes v noci se mi zjevil posel Boha, kteremu náležím a sloužím, **24** a řekl mi: ‚Neboj se, Pavle, máš ještě stát před císařem! Jako dar ti Bůh přidá životy všech, kteří se s tebou plaví.‘ **25** Odvahu, přátelé! Já věřím svému Bohu, že se jeho vzkaz doslova splní. **26** Máme se zachránit na nějakém ostrově.“ **27** Už čtrnáctou noc jsme byli unášeni Středozemním mořem do neznáma, když kolem půlnoci hlídka hlásila zemi na obzoru. **28** Námořníci spustili olovnicku a naměřili hloubku čtyřiceti metrů a po chvíli už jen třicet metrů. **29** Dostali strach, že bychom mohli potmě najet na skaliska, a tak vyhodili přes zád' čtyř kotvy a všichni jsme toužebně očekávali svítání. **30** Ale námořníci chtěli zrádně opustit ohroženou lod'. Spustili na moře záchranný člun, jako že roztahnou ještě další kotvy z přídi. **31** Pavel však postřehl jejich pravý úmysl a řekl důstojníkovi a vojákům: „Pozor na ně, bez nich se nezachráníte!“ **32** Vojáci tedy přesekli lana člunu a nechali ho odplout prázdný. **33** Ještě než se rozednilo, přesvědčoval Pavel posádku: „Čtrnáct dní tu zápolíte, hlídáte a přitom skoro nic nedáte do úst. **34** Alespoň teď se pořádně najezte, at' máte sílu dostat se na břeh. Řekl jsem vám přece, že se nikomu nic nestane.“ **35** Vzal chléb, přede všemi za něj Bohu nahlás poděkoval a začal jíst. **36** Ostatní to povzbudilo a dali se také do jídla. **37** Bylo nás tam všech dohromady dvě sta sedmdesát šest. **38** Když jsme se najedli, vyhazovali námořníci do moře obilí, hlavní náklad, aby zmenšili ponor lodi. **39** Konečně se rozednilo. Viděli jsme před sebou pás plochého pobřeží se zálivem, ale nikdo tu zemi neznal. Plavci se chtěli pokusit o přistání v zátoce. **40** Kotvy nevytahovali, ale odsekli kotevní lana, odvázali upěvněné kormidlo a s přední plachrou na stožáru se pustili ke břehu. **41** Brzy jsme však najeli na písčinu a lod' uvázla. Příd' se zaborila pevně do dna a prudký příboj začal rozbit jízdu. **42** Vojáci se už chystali

28 Od lidí, kteří se seběhli k místu naší záchrany, jsme se dozvěděli, že jsme na ostrově Malta. **2** Byli k nám neobyčejně laskaví. Pršelo a bylo zima, a tak nám rozdělali velký oheň a vůbec se o nás starali. **3** Pavel také pomáhal sbírat chrastí. Jak je však přikládal na oheň, vylezl z jeho otoky zmije vypuzená horkem a zakousla se mu do ruky. **4** Mezi domorodci se ozvalo: „Ten člověk je jistě vrah! Zachránil se z moře, ale božské spravedlnosti neutekl.“ **5** Pavel však klidně hada setřásl do ohně a nic zlého se s ním nedělo. **6** Lidé čekali, že opuchne a zemře. Když však byl Pavel i po hodně době v pořádku, začali si lidé šeptat, že je to asi nějaký vtělený bůh. **7** Zachránil jsme se na pomezí statků Publia, římského správce ostrova. Přijal nás a tři dny přátelsky hostil. **8** Publiův otec stonal – byl postižen horečnatou úplavici. Pavel ho navštívil, modlil se nad ním a pak ho dotelem rukou uzdravil. **9** Rozkřiklo se to po ostrově, a tak ze všech stran přicházeli za Pavlem nemocní a on je uzdravoval. **10** Za to si nás ohromně vázli a před odjezdem nás zahrnuli všemi potřebnými věcmi. **11** Trvalo to však tři měsíce, než jsme mohli pokračovat v cestě. Vzala nás lod', která měla domovský přístav v Alexandrii a jejíž znamením byla dvojčata Kastor a Pollux, ochránci námořníků. **12** Přistála nejprve v Syrakusách na Sicílii, kde jsme se zdrželi tři dny. **13** Pak jsme přepluli úžinu do Regia a s jižním větrem v zádech jsme se po dalších dvou dnech dostali do přístavu Puteoli. **14** Tam tedy skončila naše pohnutá plavba do Itálie. Na prosby tamních křesťanů jsme zůstali v Puteolech celý týden. **15** Odtud jsme se pěšky vydali do Říma. Mezitím se o nás dozvěděli bratři v Římě a někteří nám přišli naproti sedmdesát kilometrů, až na Appiovo tržiště, jiní alespoň ke Třem hospodám. Když se s nimi Pavel setkal, děkoval Bohu a šel dál s novou odvahou. **16** V Římě byl potom umístěn v soukromém bytě – vždy s jedním vojenským strážcem. **17** Tři dny po příchodu do Říma si Pavel k sobě pozval tamní významné židy. Když přišli, řekl jim: „Bratři, nijak jsem se neprovinil proti našemu národu, ani proti našim tradicím. Přesto jsem byl v Jeruzalémě

uvězněn a předán Římanům. 18 Ti mě vyslýchali a byli by mě propustili, protože jsem neudělal nic, zač bych zaslouhoval smrt. 19 Jeruzalémští židé však proti mně byli zaujatí, a tak jsem nakonec nucen odvolut se k císaři. Nehodlám tu však žalovat na svůj národ. 20 Proto jsem si právě setkat se s vámi a vysvětit vám to. Pro naši společnou víru v Mesiáše mám tato pouta!“ 21 Odpověděli mu: „My jsme o tobě z Judska nedostali žádnou zprávu nebo žalobu, ani písemně, ani ústně. 22 Chtěli bychom však slyšet tvoje názory. Víme totiž, že vaše sekta se všude setkává s odporem.“ 23 Dohodli se tedy na dalším setkání a pak se jich u něho sešlo mnohem více. Pavel jim celý den vykládal o tom, že Boží království přišlo mezi lidí v osobě Ježíše Krista. Snažil se je o tom přesvědčit důkazy a předpovědmi ze Starého zákona. 24 Některé získal, jiní však odmítali uvěřit. 25 Odcházeli takto rozdvojeni a Pavel téměř zatvrzelym řekl: „Přesně tak to Duch svatý předpověděl vašim předkům ústy proroka Izajáše: 26 „Jdi k tomu lidu a řekni mu: Budete naslouchat a naslouchat, a přece neporozumíte. Budete se dívat a dívat, ale nic neuvidíte. 27 Máte totiž otupělé srdce, zacpané uši a zavřené oči, aby se vám snad nestalo, že byste viděli, slyšeli a srdcem pochopili; to byste se totiž ke mně obrátili a já bych vás uzdravil.“ 28 „Proto se nedivte,“ dodal Pavel, „že zprávu o Boží záchrane hlásáme pohanům. Ti ji dychtivě přijímají.“ 29 Celé dva roky byl Pavel ve svém soukromém římském vězení a směl přijímat všechny návštěvy. 30 A tak svobodně a bez překážek hlásal Boží království a učil o Pánu Ježíši Kristu.

Římanům

1 Milí přátelé, jako Kristův služebník posílám všem křestanům v Římě srdečný pozdrav a přeji vám Boží milost a pokoj. Jak víte, byl jsem pověřen šířením radostné zprávy o Božím Synu Ježíši Kristu, **2** zprávy, kterou z Božího vnuknutí předpovídali už proroci. **3** Tělesně je Kristus potomkem Davidovým, **4** ve skutečnosti je však Synem samého Boha, jak nade vší pochybnost dokázalo jeho vzkříšení z hrobu. **5** Nám nehodným prokázal tu přízeň, že z nás učinil své vyslance a uložil nám vybízet lidi všech národů, aby ho uposlechli a uvěřili mu. **6** K tomu jste byli mezi všemi povoláni i vy. **8** Nemohu však zamílet, jak jsem za vás vděčný Bohu, vždyť o vás a vaší věře se všude s uznáním hovoří. **9** Bůh dobře ví, jak na vás nepřetřízí myslím **10** a neustále ho prosím, aby mi někdy doprál přijít k vám, bude-li chtít. **11** Rád bych vás osobně viděl a **12** rozdělil se s vámi o povzbuzení a potěšení ze společné víry. **13** Už několikrát jsem se k vám chystal, ale vždycky mi do toho něco příšlo. Tak jako v jiných zemích i u vás chci pomáhat v šíření Kristova radostného poselství. **14** Cítím totiž svůj dluh nejen vůči Řekům a vzdělancům, ale i vůči prostým lidem z jiných národů. **15** Všem chci sloužit. A tak toužím promluvit o Ježíši Kristu také u vás v Římě. **16** Za jeho poselství se rozhodně nestydím. Vždyť ono může zachránit každého, kdo mu uvěří; nejen člověka zbožného, ale i toho, kdo žil dosud bez Boha. **17** On sám v něm oznamuje, jak se postaral o to, aby chom před ním obstáli. Nežádá od nás nic jiného než bezpodmínečnou důvěru. Vždyť již prorok Abakuk napsal: „Kdo Bohu důvěřuje, obstojí před ním a bude žít.“ **18** Boží hněv se však obrací proti těm, kdo pošlapávají jeho zákony a svévolně přehlížejí pravdu. **19** Vždyť vše, co může člověk o Bohu poznat, ukázal on sám i jim. I takovým lidem Bůh poskytl možnost, aby jej poznali. **20** Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, mohou spatřit ve stvořeném přírode. Protože nad tím zodpovědně nepřemýšleli, není pro ně omiluvy. (a) **21** Leccos o Bohu poznali, a přece ho jako Boha nechteli. Spláceli mu nevděčností. To je zavedlo na scestí a jejich mysl pozbyla schopnosti rozpoznat pravdu. **22** Svou pošetilosť hrdě nazývali moudrostí **23** a místo Boha uctívali člověka a přírodu. **24** Bůh jim pak už nebránil, ale nechal je, aby okusili ovoce svého počinání. **26** Proto klesli do nízkých vášní. Začali holdovat pohlavním výstřednostem a oddali se homoseksualitě. **28** Jejich bezbožnost je doveďla ke všemu špatnému a zlému;

29 jsou naplněni podlostí, chamtivostí a nevraživostí. Snížili se k závisti, vraždám, svářům, podvodům a zlomyslnostem, udavačství, **30** pomluvám, urážkám, pýše a domýšlivosti, neúctě k rodičům, otupělosti, bezcitnosti, věrolomnosti a nenávisti k Bohu. Každá bezzákonost je jím vlastní. **32** Ačkoliv vědí, že podle Božích ustanovení odplatou za takové věci je smrt, nejen to sami dělají, ale schvalují to i jiným.

2 „Dobре jim tak,“ říkáš si, „mají, co si zasloužili.“ Ale pozor! Myslím, že sám jsi na tom lépe? Chceš snad tvrdit, že ses nikdy ničeho špatného nedopustil? **3** Druhé soudíš a doufáš, že sám soudu ujdeš, přestože dělš totéž? **4** Nepohrdáš tak i ty Boží laskavostí, trpělivostí a shovívavostí? Uvědom si, že právě Boží laskavost vede člověka k tomu, aby se zastyděl a začal nový život! **5** Kdo však setrvává v tvrdošíjném odporu proti Bohu, na toho dopadne Boží hněv v den soudu. **6** V ten den Bůh spravedlivě odplati každému po zásluze: **7** věčný život dá těm, kdo usilují o nepomíjející hodnoty neúnavným konáním **dobra**; (a) **8** ty však, kteří prosazují sami sebe, odporují pravdě a dopouštějí se bezpráví, stihne spravedlivý trest. **9** Zlo se jako bumerang vrátí na každého, kdo je páčhá, at' je to nevěrec nebo pobožnůstkar – na toho tím spíš! **10** Věčná sláva, čest a pokoj budou však odměnou všech, kdo konají dobro: věřících především, ale stejně tak i nekřestanů. **11** U Boha neplatí žádná protekce. **12** Každý, kdo hřeší proti Božím přikázáním, musí zahynout, at' už je zná či nikoliv. **13** Aby byl člověk uznán za bezúhonného, k tomu nestačí zákon pouze znát; je nutno také jej plnit. **14** Jestliže nevěrci, přestože Boží zákon neznají, jednají podle svého svědomí tak, že je to v souladu s Božími přikazy, **15** dokazují tím, že Boží zákon skrytě existuje v jejich svědomí. Ono je jejich zákonem, který je bud' obviňuje nebo obhajuje, **16** a to se ukáže i v den soudu, kdy Bůh odhalí hlubiny lidského nitra. **17** Ty jsi věřící, spolehláš na příslušnost k církvi, ohániš se Bohem, **18** znalostí jeho vůle, poučen Bíblí umíš věci správně hodnotit. **19** Domníváš se, že ostatní jsou slepí, nevzdělaní a nevychovaní a ty že jsi jejich vůdce, učitel a vychovatel, poněvadž z Bible čerpáš právě vědění a poznání. **21** Jak je tedy možné, když druhé poučeješ, že si sám poučení nebereš? Kážeš, že krást je hřich, ale to ti nebrání, aby sis přivlastňoval cizí majetek? **22** Druhým cizoložství zakazuješ, sobě ne? Modláře zatracuješ, jejich peníze jsou ti však dobré? **23** Na všechno máš pohotově biblický citát, ale Boha urážíš tím, že ho neposloucháš. **24** Jaký div, že se nevěrci Bohu posmívají, když u věřících vidí

takové jednání! 25 Na svém vyznání si může zakládat sám, jak odpovídá jeho povaze, rozhodl se dát novou jen ten, kdo podle něj žije. 26 Jestliže se věřící člověk příležitost lidem, kteří svými vinami ztratili podíl na ve svém jednání rozchází s učením Bible, není víc Boží slávě: odevzdat život do všech důsledků Kristu. než pohan a nevěrec. 27 Spiše má právo počítat se mezi lidi ten, kdo Boha sice nezná, ale žije v souladu Kristus – tot' svrchovaný důkaz Boží shovívavosti s Božími požadavky. Takový člověk, který zásady tvé k nám. 25 Jeho krev prolitá na popravišti je pečetí víry nepoznal – ač třeba jiného náboženství nebo smíření Boha se světem. Až dosud Bůh trest za naše ateista, pokud žije podle biblických zásad, plným viny pouze s nekonečnou trpělivostí odkládal; nyní právem zahanbí tebe se vším tvým náboženstvím, je však vložil na Ježíše Krista, který pro ně zemřel. jehož zákony přestupuješ. 28 Pravým židem rozhodně není ten, kdo tak navenek vypadá nebo se může A tak jsou nám definitivně odpuštěny; odpuštěny vykázat židovským původem. To snad udělá dojem na všem, kdo tuto Boží nabídku smíření přijali. Tak Bůh lidi. 29 Před Bohem však je rozhodující čistota srdce. z hříšných dělá opět bezúhonné, aniž sám cokoliv slevuje ze své spravedlnosti. 27 Čím se tedy můžeme před Bohem chlubit? Ničím! Skutky? Ty nás nespasí. Jedině víra nás může zachránit. 28 Jsem přesvědčen, že nikoliv úzkostlivé dodržování všech přikázání a předpisů, ale pouze víra nás uschopní obstat před Bohem. 29 Což je tu Bůh jen pro členy církve? Není snad Bohem všech lidí? To se rozumí, že je! 30 Bůh je pouze jeden a bez rozdílu přijímá všechny, kdo se obrátí ke Kristu. 31 Neprohlašujeme snad zákon za bezcenný tím, že stavíme víru tak vysoko? Rozhodně ne! Naopak, platnost zákona se tím jen potvrzuje.

3 Přece však má židovský národ zvláštní postavení a určité výsady. Jaké? Není jich málo! 2 Předně jim byla svěřena Boží slova. 3 A co když jim někteří neuvěřili – můžete namítnout. A já se ptám: Myslíte, že Bůh jen pro jejich nedůvěru nedostojí svému slovu? 4 Ale kdepak! Právě na tom ukáže, jak dovele být věrný i tehdy, když mu člověk nevěří. Tak to stojí i v Písmu: „Každý uzná, že čestně dodrží to, co jsi slíbil, a jako vítěz vyjdeš z každého obvinění.“ 5 Někdo však může namítnout: „Jestliže naše špatnost dává vyniknout Boží spravedlnosti, snad by nás Bůh neměl za ni trestat.“ 6 Jaký smysl by potom měl Boží soud? 7 To bychom mohli rovnou nabádat ke zlu, aby se dobro vedle něj tím víc zaskvělo. 8 Některé lidé to opravdu dělají, ale my ne, i když nás z toho obvinují. Takoví hříšníci budou plným právem odsouzeni. 9 Napsal jsem vám již, že židovský národ má určité přednosti. To však neznamená, že židé jsou před Bohem lepší než ostatní. O všech lidech je v Žalmech napsáno: 10 „Nikdo na světě není spravedlivý, ani jediný. 11 Nikdo není moudrý, nikdo Boha nehledá. 12 Všichni úplně zabloudili, jejich život ztratil smysl. Opuštěná je cesta dobra, nikdo po ní nekráčí. 13 Jejich hrdlo – otevřený hrob; jazyk – nástroj lsti a podvodu; rty – schránky jedu, uštknou tě jako had. 15 K prolití krve je nemusíš pobízet, 16 zkáza a bída jsou jejich průvodci, 17 cestu k pokoji však neznají, 18 ani úctu před Bohem.“ 19 Víme však, že ustavenové zákona jsou závazná pro všechny, kterým byla určena. Každý tu musí uznat, že před Bohem je vinen, 20 nebot' sebeupřímnější snahu dodržovat zákon si nikdo před Bohem nedobude postavení bezúhonného; zákon naši vinu pouze blíže určuje a usvědčuje nás z ní. 21 Dnes však už známejinou cestu k věčnému životu než spoléhání se na vlastní dodržování Božích zákonů. Už Mojžíš a proroci o ní mluvili, 22 ale teprve Kristem ji Bůh otevřel. On

4 O Abrahamovi je napsáno: „Uvěřil Bohu, a byl proto uznán za dokonalého.“ 2 Kdyby toho byl dosáhl svými skutky, měl by na co být hrdý. 3 On si však nedobyl Božího uznání tím, co dělal, ale jen tím, že Bohu důvěroval. 4 Stejně i David mluví o šťastných lidech, které Bůh považuje za bezúhonné bez jakékoli vlastní zásluhy: 7 „Jak dobré je těm, jimž Bůh odpustil jejich provinění, 8 jak šťasten je každý, komu viny nepočítá a na jeho poklesky nehděl!“ 9 Nuže, platí to snad jen o zidech, kteří se podrobili obřadu náboženské obřizky? O Abrahamovi jsem řekl, že byl uznán dokonalým pro svoji víru. 10 Kdy se to stalo? Po jeho obřezání na znamení židovství – nebo ještě před ním? Ano, bylo to ještě před tím, než se stal židem. 11 Obřizka jako znamení židovství měla jen zpečetit, že ho Bůh uznal za bezúhonného ještě dříve, než totto znamení přijal. 12 Tak se stal Abraham nejen praotcem židů, nýbrž i duchovním předchůdcem všech, kdo se vydali cestou víry, jako to učinil on před svým obřezáním. 13 Abrahamovi a jeho potomkům zaslíbil Bůh slavnou budoucnost nikoliv na základě poslušnosti zákona, ale pro jejich bezúhonnost, kterou přijali vírou. 14 Kdyby tu rozhodoval jen zákon, víra by nebyla k ničemu a Boží sliby Abrahamovi by pozbyly smyslu. 15 Zákon je pouze měřítkem provinění – bez zákona by vina neexistovala. Protože Bůh je milostivý, zahrnul do

svého slibu nejen zákonité potomky Abrahamovy, ale jeho působnost má pro nás stejně zásadní význam, také všechny ty, které s Abrahámem spojuje stejná jenže ve smyslu opačném. **16** Tak jako Adamova víra. Proto nezaložil svůj slib na zákonu, ale na vídě. neposlušnost přivedla k smrti celé množství lidí, tak Věříme-li tedy, pak naším společným duchovním dar Boží milosti prostřednictvím Ježíše Krista ruší otcem je Abraham, jak je o něm napsáno: „Otcem všechna provinění bez ohledu na jejich množství. **17** početných národů jsem tě ustanovil.“ **18** On také A jako vinou jediného člověka ovládla smrt celý svět, uvěřil, ač se to zdálo nemožné, že Bůh mu skutečně tím spíš budou prostřednictvím Ježíše Krista vládnout dá tak četné potomstvo. **19** Nepochyboval o Božím ti, kterým on jediný vydobyl milost a bezhršnosť. **18** slibu, i když mu bylo bezmála sto let a jeho žena Sára Shrnu: Jako pro neposlušnost jednoho byly všichni již překročila věk, kdy mohla mít děti. **20** Abraham byl lidé odsouzeni, tak zase poslušnost jednoho přinesla přesvědčen, že Bůh nic neslibuje naplano, a to mu celému lidstvu odpuštění znamenající život. **20** Zákon stačilo, aby Boha chválil a děkoval mu. **22** A právě ovšem přispěl k tomu, že přestupků jen přibyla. Čím tuto hlubokou Abrahamovu důvěru ocenil Bůh stejně větší však odpadnutí od Boha, tím většího významu vysoko jako to nejpříkladnější dodržování požadavků nabývá jeho milost. **21** Odpadnutí od Božího zákona zákona. **23** Toto však nebylo zaznamenáno jen kvůli Abrahamovi, ale i pro nás. **24** I nás Bůh přijme, když se na něj spolehneme. Vzdyť on vzkrásl z mrtvých Ježíše, **25** který odpypkal trest za naše viny a vstal z hrobu, aby nás změnil do té podoby, v níž bychom před Bohem mohli obstát.

5 Poněvadž naše víra v Ježíše Krista má u Boha stejnou hodnotu jako nevinost, nejsme již Bohu odcizeni. **2** Právě Kristus nám umožnil tímto způsobem dosáhnout důstojného postavení u Boha. **3** Naše výsada není však jen v této naději, nýbrž i v nesnázích. Víme přece, že když snášíme nesnáze, získáváme vytrvalost, **4** vytrvalostí dosahujeme osvědčenost a ta nás opět vede k naději. **5** A to není klamná naděje, protože Bůh nám dal svého Ducha a ten v nás probouzí lásku. **6** Mějme na paměti, že za nás Kristus umíral v době, kdy jsme si zasloužili Boží odsouzení. **7** A to je co říci, protože i za nejužlechtilejšího člověka málokdo takovou oběť podstoupí. **8** Nám však Bůh dokázal svou lásku právě tím, že Kristus zemřel za nás, třebaže jsme byli špatní. **9** Oč více můžeme počítat s jeho milostí ted', kdy jsme Kristovou obětí již očištěni od svých vin! **10** Jestliže Kristova smrt smířila nás s Bohem ještě v době, kdy nás dělilo nepráteleství, tím spíše nás Kristův život zachránil před Božím hněvem nyní, kdy jsme již smířeni. **11** I Bohem se tedy můžeme chlubit díky Ježíši Kristu, který nás s ním smířil. **12** Hřích se v tomto světě usadil prostřednictvím jednoho člověka a stejně i důsledek hříchu – smrt. A protože všichni podlehli hříchu, propadli také všichni smrti. **13** Již před vydáním zákona lidé Boha neposlouchali, ale nemohli být odsouzeni podle zákona, protože ještě nebyl vydán. **14** Ale výsledkem jejich neposlušnosti byla stejně smrt, i když nešlo o stejně provinění jako Adamovo. Ježíš je jakýmsi Adamovým protějškem; **15** nevolnictví zla, když jste se přiklonili ke Kristovu

6 Co z toho plyne pro nás? Že máme setrvávat v hříchu, abychom mu dali příležitost udělit nám ještě větší milost? **2** Ovšemže ne! Náš dřívější bezbožný život přece již zanikl, jak by mohl ještě pokračovat? **3** Kdo se bytostně spojil s Kristem, má účast jak na jeho životě, tak hlavně na jeho smrti, **4** jak vyznáváme ponořením do vody při křtu; vzdyť je to výraz definitivního rozchodu s dřívějším životem. Současně však jako za Kristovou smrtí násleovalo vzkříšení – je to počátek úplně nového života, nové existence. **6** Víme přece, že naše dřívější „já“ bylo ukřížováno s Kristem. Aby se vymanilo z nadvlády zla, muselo zemřít, protože jen mrtvý je mimo jeho dosah. **8** Když jsme tedy své „já“ nechali s Kristem zemřít, musí ted' být na nás vidět, že žijeme docela jiný život. **10** Kristus zemřel proto, aby jednou provždy zničil зло, jímž člověk dává smrti právo nad sebou. Když potom vstal z mrtvých, je už smrt proti němu bezmocná, na jeho život má nárok pouze Bůh. **11** I vy tedy – jestliže jste zemřeli hříchu a jste spojeni s Ježíšem Kristem – se zlem ted' nemáte nic společného a vás život patří jedině Bohu. **12** Zlo už nesmí nabýt vrchu ve vašem jednání. **13** Nestůjte znovu v jeho službách, ale dejte se plně k dispozici Bohu, aby vás mohl užívat jako své nástroje v šíření dobrá. **14** Ne už zákon, nýbrž Boží silitování nás zavazuje k dokonalému životu! **15** To ovšem neznamená, že bychom si nyní mohli dovolit cokoliv. **16** Komu se totiž dáváme do služeb, tomu jsme zavázáni poslušností. Povolíme-li zlu, stane se naším pámem a to vede ke smrti; anebo budeme poslouchat Boha – a pak budeme žít bezhršně. **17** Bohu díky za to, že vy jste byli vysvobozeni z

učení a rozhodli se žít bezúhonné. **19** Přiblížím správné, a chceme se tím řídit, vyzní naše snaha vám to ještě jinak: kdysi jste své tělo propůjčovali často v pravý opak. **16** Třebaže dobrou vůli máme, pochybným požitkům a nevázaným zábavám, takže neumíme ji proměnit v čin. **17** Jako by v nás jednal jste žili nezřízeně. Ted' se tedy celou svou osobností kdosi jiný proti našemu lepšímu přesvědčení, takže oddávejte novému bezúhonnému životu, který by Boží vůli neustále přestupujeme, ačkoliv ji rozumem nehyzdila žádná skvrna. **20** Dokud jste se řídili svými schvalujieme. Čemu to nasvědčuje? **18** Ukazuje to, choutkami, byly vám nějaké mravní požadavky docela že uvnitř jsme ovládání zákonem zla, který i naše lhostejné. **21** Ted' se za to stydíte, a co jste z toho měli nejlepší úmysly dovede převrátit ve špatné jednání. tenkrát? Stejně to vše končí smrtí. **22** Ted' jste však Na jedné straně tedy rozumem chceme sloužit Bohu vůči zlu svobodni a dali jste se do Božích služeb. A a dobrnu, na druhé straně neustále podléháme zlu. **24** co z toho máte? Život bez poskvrny už v přítomnosti Jak ubozí jsme my lidé! Což neexistuje vysvobození a život věčný před sebou. (aiōnios g166) **23** Hřich dává z tohoto nešťastného otroctví? **25** Díky Bohu existuje svou odplatu – smrt; Bůh dává jako projev své milosti Je tu cesta, kterou nám otevřel Ježíš Kristus.

věčný život. Získáváme ho prostřednictvím našeho

Pána, Ježíše Krista. (aiōnios g166)

7 Milí, bratři, vy se přece dobře vyznáte v zákoně, a **8** My, kdo jsme spojeni s Kristem, nemusíme se tak víte, že se vztahuje pouze na živého člověka. Duch skrze naše spojení s Kristem, nás vymanil ze **2** Podle zákona je například žena vázáná věrností zákonitosti hříchu a ze smrti. Zákon nás sice mohl svému muži jen potud, dokud její muž žije. **3** Jestliže před zlem varovat, ale nemohl nás před ním uchránit. však manžel zemřel, závazek tím pro ženu skončil; **3** Proto Bůh poslal svého Syna Ježíše Krista, aby se když se tedy provdá za jiného, nikdo ji nemůže stal člověkem a byl pokoušen k neposlušnosti. Takto obžalovat z mnohomužství. **4** Tak i vaše podřízenost odsoudil hřich tam, kde nejvíce působí, tedy v lidské zákonu Kristovou smrt skončila a vy ted' náležíte přirozenosti. **4** Tak můžeme i my Ježíšovou zásluhou jinému Pánu, totiž vzkříšenému Kristu, aby z vás měl splnit požadavky zákona, když nepodléháme tomu, co užitek Bůh. **5** Dokud jsme si žili po svém, ovládal chce tělo, ale jsme vedeni Duchem. **5** Jestliže někdo nás hlad po zakázaném ovoci, touha po tom, co žije podle své přirozenosti, je ovládán sobeckými zákon zakazuje; tím jsme si vysloužili smrt. **6** Když touhami. Žije-li však v někom Boží Duch, je jím také jsme však s Kristem obrazně zemřeli, unikli jsme usměrňován. **6** Vlastní touhy vedou ke smrti. Duch moci zákona. Nad naším nynějším životem už není Boží však dává život a pokoj. Ti první nemají Boha nejvyšší autoritou mrvitá litera zákona, nýbrž Duch příliš v lásce, protože je jím nepřijemný a jeho zákony živého Krista. **7** Tím však nechceme říci, že zákon neprřijatelné. Takoví se Bohu ovšem nemohou líbit. není dobrý. Vždyť právě zákon nám říká, co je hřich. **9** Ale vy, jestliže Boží Duch ve vás působí, jste jím Kdyby zákon nezakazoval touhu po cizím vlastnictví, vedeni k docela jinému životu. **10** Patříte-li opravdu ani bych nevěděl, že je to něco špatného. **8** Na druhé Kristu, nemůže to být jinak. Z vlivu zla se vaše tělo straně však zákon také ukazuje, že existuje i zakázané vyprostilo Kristovou zásluhou; jeho bezúhonnost vám ovoce, když říká: Nepožádáš. Tím podněcuje k silnější ted' zprostředkovává život, vyvěrající z jeho Ducha. touze po zakázaném ovoci. A tak vidíme, že kdyby **11** A tento Duch, Jenž vzkřísil z mrtvých Ježíše Krista, tu nebyl zákon, nebyl by tu ani hřich. **9** Příchodem vzkříší i vaše smrtelné tělo, pokud jej v sobě necháte zákona do mého života hřich začal existovat **10** a silit a vládnout. **12** Ano, bratři, ted' už nejsme podřízeni s hříchem příšla smrt. A tak se ukázalo, že Boží tomu, k čemu nás dříve naše přirozenost samozřejmě příkaz, který měl můj život chránit, způsobil vlastně veda. **13** Kdo totíž sám sobě ve všem vyhoví, ten sám jeho zkázu. Jakmile jsem chtěl jednat nezávisle na sebe zničí. Kdo však s Boží pomocí vítězí nad svými Bohu, byl ortel smrti zpečetěn. **12** Nuže, byla to tedy slabostmi, ten získá nepomíjející život. **14** Kdo se ta dobrá a správná Boží příkázání, která zapříčinila dá vést Božím Duchem, smí se právem pokládat za moji smrt? Nikoliv ona, nýbrž neposlušnost, pýcha Božího syna a dceru. **15** Bůh nám daroval postavení mého „já“ přivolala na mou hlavu prostřednictvím vlastních dětí, které se k němu smějí obracet jako k dobrých příkázání rozsudek smrti a tím se odhalila milujícímu Otci a jimž patří všechno, co patří jemu. jako skutečný nepřítel života. **14** Zákon, jak víme, Duch svatý nás o tom ujišťuje. **18** Stejnou slávu, jakou pochází od Boha. My jsme však slabí lidé, jako obdaří Krista, jednou přizná i nám, budeme-li ochotni otroci prodaní hříchu. **15** I když víme, co je dobré a podstoupit i stejně utrpení. Jsem plně přesvědčen,

že všechno pozemské trápení neznamená nic proti Duchu nelze nic předstírat. Tolik jsi toho od Boha slávě, která nás nakonec čeká. **19** Vždyť celá příroda dostačovala, a přesto nechceš poslouchat! **4** Za vlastní děti dychtivě očekává, kdy se objeví Boží synové v plné vás přijal, slavně vás vedl dějinami k ještě slavnější slávě. **20** Hříchem se porušilo všechno stvořené; budoucnost, dal vám své zákony, abyste v životě přesto však zde zůstává naděje na vysvobození nemuseli tápat, naučil vás, jak ho máte uctítavat, dal všeho tvorstva. Svým věrným dá Bůh svobodu a vám úžasné slyšky, **5** slavné vůdce jste měli mezi slávu a ostatnímu stvoření vrátí neporušenost. **22** praotci a nejslavnější – Kristus, věčný Bůh a Vládce – Jen se podívejte, jak nyní celá příroda úpí a sténá se jako člověk také narodil z vaší krve. A toho jste se jako v porodních bolestech! **23** A dokonce i my zřekli! (aiōn g165) **6** Boží slovo však platit nepřestalo: křestané, kterým Bůh jako příslib nového života dal Izraelci nejsou všichni, kdo odvozuji svůj rodokmen svého Ducha, toužebně vyhlížíme viditelný důkaz, **24** od Abrahama nebo Jákoba – Izraele. I když jsou to že jsme byli přijati mezi Boží děti, které zachrání k potomci Abrahamovi, měl Bůh na mysli pouze Izáka, věčnému životu; touto nadějí jsme naplněni. Těšíme když Sáře slyšovala syna. To znamená, že ne všichni z se na to, co brzy uvidíme. **25** Čekáme trpělivě, nebot' Abrahama jsou Božími dětmi, ale jenom ti, kteří se mít naději znamená čekat, i když ještě není nic vidět. narodili na základě Božího slobodu. **10** Také o synech, **26** My sami jsme slabí a často ani nenacházíme slova které měl Izák se svou ženou Rebekou, **11** rozhodl k modlitbě. Ale Duch Boží nám přichází na pomoc a Bůh ještě před jejich narozením. Oznámil, že starší úplňlivě volá za nás slovy, která se vymykají našemu z nich bude sloužit mladšímu. Když tak Bůh určil jazyku. **27** A Bůh, který vidí do nejhľubších záhybů jejich vzájemné postavení ještě před tím, než se o to lidského srdce, přímluvná volání Ducha přijímá a mohli osobně nějak zasloužit, zdůraznil tím, že má dobré mu rozumí. **28** Víme, že vše nakonec slouží právo rozhodovat o lidech naprostě svobodně, **12** bez k prospěchu těch, kteří Boha milují. Ti jsou podle ohledu na jejich záslužné skutky. Proto mohl také říci, jeho vůle povoláni, aby získali podobu Božího Syna. jak stojí jinde v Bibli: „Dal jsem přednost Jákobovi Mají se stát jeho rodinou a Ježíš bude nejpřednější. před Ezauem.“ **14** Můžeme z toho usuzovat, že je Bůh Proč jsou k tomu povoláni? **30** Protože je Bůh před nespravedlivý? Naprostě ne! **15** Mojžíšovi přece řekl: věky důvěrně poznal a k tomu vyvolil. Tento cíl „Projevím svou přízeň komu chci a slituj se nad kým dosáhnou, protože je spravedlní a oslaví. **31** Co z chci.“ **16** Nikomu tím není povinen, nikdo na to nemá toho plyně? Je-li Bůh s námi, kdo nás může ohrozit? nárok. Je to jen jeho milost, když to učiní. Faraónovi, **32** Když neváhal vzdát se kvůli nám svého vlastního jak sám říká, propůjčil jeho postavení proto, aby na Syna, co by pro nás ještě neudělal? **33** Kdo se něm ukázel svou moc a aby rozšířil svůj věhlas po odváží být naším žalobcem před Božím soudem, celé zemi. Tak tedy žádným sebevětším úsilím, nýbrž když soudcem je ten, kdo nás sám spravedlnil? z pouhé Boží milosti jsou lidé to, co jsou. **19** Možná **34** Kdo nás odsoudí, když naším obhájcem je sám někdo namítně: Proč nám tedy Bůh ještě pořád něco Ježíš Kristus? **35** Kdo nás odloučí od jeho lásky? vytýká, když se nic nemůže dít proti jeho vůli? **20** Snad téžnosti nebo strach, pronásledování či hlad, Ale člověče, kdo ty vlastně jsi, že si troufáš přít se nebezpečí života nebo sama smrt? To vše se nám s Bohem? Ríká snad výrobek svému tvůrci: Proč může přihodit. **36** Vždyť už dávný žalmista napsal: jsi mne udělal zrovna takhle? **21** Copak se hrnčíř „Každou chvíli vedou někoho z nás na smrt kvůli ptá hlíně, zda z ní má udělat vázu nebo mísu? **22** tobě, mají nás za ovce, určené na porážku.“ **37** Ale s Nemohl i Bůh ukázat nejen svou pravomoc trestat, jeho pomocí máme vítězství zajistěno. Vždyť si nás zamíval! **38** A já jsem přesvědčen, že ani smrt, ani **23** Nemá právo projevit svou dobrrotu k lidem, které nebo teprve má přijít, ani moc světské ani duchovní a zahrnul milosrdenstvím a určil pro věčnou slávu? **24** vůbec nic z toho, co vyšlo z rukou Stvořitele, nemůže nás odloučit od Boží lásky. Vždyť jsme ji poznali v „Nazvu svým lidem ty, k nimž jsem se nechtěl znát, Ježíši Kristu, když za nás umíral.

9 Ach, Izraeli! Ach, můj národe! Kéž bys i ty našel cestu ke Kristu! Trápím se a naříkám pro tebe dnem i nocí. **3** Život bych za tebe dal, kdyby tě to mohlo zachránit. Kristus ví, že nepřeháním, Božímu

Duchu nelze nic předstírat. Tolik jsi toho od Boha slávě, která nás nakonec čeká. **19** Vždyť celá příroda dostačovala, a přesto nechceš poslouchat! **4** Za vlastní děti dychtivě očekává, kdy se objeví Boží synové v plné vás přijal, slavně vás vedl dějinami k ještě slavnější slávě. **20** Hříchem se porušilo všechno stvořené; budoucnost, dal vám své zákony, abyste v životě přesto však zde zůstává naděje na vysvobození nemuseli tápat, naučil vás, jak ho máte uctítavat, dal všeho tvorstva. Svým věrným dá Bůh svobodu a vám úžasné slyšky, **5** slavné vůdce jste měli mezi slávu a ostatnímu stvoření vrátí neporušenost. **22** praotci a nejslavnější – Kristus, věčný Bůh a Vládce – Jen se podívejte, jak nyní celá příroda úpí a sténá se jako člověk také narodil z vaší krve. A toho jste se jako v porodních bolestech! **23** A dokonce i my zřekli! (aiōn g165) **6** Boží slovo však platit nepřestalo: křestané, kterým Bůh jako příslib nového života dal Izraelci nejsou všichni, kdo odvozuji svůj rodokmen svého Ducha, toužebně vyhlížíme viditelný důkaz, **24** od Abrahama nebo Jákoba – Izraele. I když jsou to že jsme byli přijati mezi Boží děti, které zachrání k potomci Abrahamovi, měl Bůh na mysli pouze Izáka, věčnému životu; touto nadějí znamená čekat, i když ještě není nic vidět. narodili na základě Božího slobodu. **10** Také o synech, **26** My sami jsme slabí a často ani nenacházíme slova které měl Izák se svou ženou Rebekou, **11** rozhodl k modlitbě. Ale Duch Boží nám přichází na pomoc a Bůh ještě před jejich narozením. Oznámil, že starší úplňlivě volá za nás slovy, která se vymykají našemu z nich bude sloužit mladšímu. Když tak Bůh určil jazyku. **27** A Bůh, který vidí do nejhľubších záhybů jejich vzájemné postavení ještě před tím, než se o to lidského srdce, přímluvná volání Ducha přijímá a mohli osobně nějak zasloužit, zdůraznil tím, že má dobré mu rozumí. **28** Víme, že vše nakonec slouží právo rozhodovat o lidech naprostě svobodně, **12** bez k prospěchu těch, kteří Boha milují. Ti jsou podle ohledu na jejich záslužné skutky. Proto mohl také říci, jeho vůle povoláni, aby získali podobu Božího Syna. jak stojí jinde v Bibli: „Dal jsem přednost Jákobovi Mají se stát jeho rodinou a Ježíš bude nejpřednější. před Ezauem.“ **14** Můžeme z toho usuzovat, že je Bůh Proč jsou k tomu povoláni? **30** Protože je Bůh před nespravedlivý? Naprostě ne! **15** Mojžíšovi přece řekl: věky důvěrně poznal a k tomu vyvolil. Tento cíl „Projevím svou přízeň komu chci a slituj se nad kým dosáhnou, protože je spravedlní a oslaví. **31** Co z chci.“ **16** Nikomu tím není povinen, nikdo na to nemá toho plyně? Je-li Bůh s námi, kdo nás může ohrozit? nárok. Je to jen jeho milost, když to učiní. Faraónovi, **32** Když neváhal vzdát se kvůli nám svého vlastního jak sám říká, propůjčil jeho postavení proto, aby na Syna, co by pro nás ještě neudělal? **33** Kdo se něm ukázel svou moc a aby rozšířil svůj věhlas po odváží být naším žalobcem před Božím soudem, celé zemi. Tak tedy žádným sebevětším úsilím, nýbrž když soudcem je ten, kdo nás sám spravedlnil? z pouhé Boží milosti jsou lidé to, co jsou. **19** Možná **34** Kdo nás odsoudí, když naším obhájcem je sám někdo namítně: Proč nám tedy Bůh ještě pořád něco Ježíš Kristus? **35** Kdo nás odloučí od jeho lásky? vytýká, když se nic nemůže dít proti jeho vůli? **20** Snad téžnosti nebo strach, pronásledování či hlad, Ale člověče, kdo ty vlastně jsi, že si troufáš přít se nebezpečí života nebo sama smrt? To vše se nám s Bohem? Ríká snad výrobek svému tvůrci: Proč může přihodit. **36** Vždyť už dávný žalmista napsal: jsi mne udělal zrovna takhle? **21** Copak se hrnčíř „Každou chvíli vedou někoho z nás na smrt kvůli ptá hlíně, zda z ní má udělat vázu nebo mísu? **22** tobě, mají nás za ovce, určené na porážku.“ **37** Ale s Nemohl i Bůh ukázat nejen svou pravomoc trestat, jeho pomocí máme vítězství zajistěno. Vždyť si nás zamíval! **38** A já jsem přesvědčen, že ani smrt, ani nebo teprve má přijít, ani moc světské ani duchovní a zahrnul milosrdenstvím a určil pro věčnou slávu? **24** vůbec nic z toho, co vyšlo z rukou Stvořitele, nemůže nás odloučit od Boží lásky. Vždyť jsme ji poznali v „Nazvu svým lidem ty, k nimž jsem se nechtěl znát, Ježíši Kristu, když za nás umíral.

vládce ten zbytek lidu nezachoval, byli bychom jak a poznat jsem se dal těm, kdo se o mne nestarali.“ 21 Sodoma zpustili a Gomoře se podobali.“ 30 Co tu O Izraelsích však mluví jako o lidu neposlušném a vidíme? Že ti, kdo k izraelskému náboženství nepatřili vzpurném.
a o bezúhonnost před Bohem nijak neusilovali, ti ji dosáhli na základě víry. 31 A ti, kdo spoléhali na svou příslušnost k vyvoleným a na plnění náboženských předpisů, vyšli naprázdno. 32 Proč to? Protože se domnívali, že si Boha nakloní okázalou zbožností místo upírnou vírou. Na tom ztroskotali, 33 zcela podle slov Izajášových: „Hle, na Sijón kladu kámen úrazu, o něj se mnohý z vás rozbije. Kdo se mne však vírou uchopí, ten žádnou škodu neutrpí.“

10 Bratři, denně prosím Boha za Izraelce, aby si uvědomili svůj omyl. 2 Musí se jim přiznat, že o Boží přízeň horlivě usilují, ale mají klapky na očích. 3 Nepochopili ospravedlnění v tom způsobu, jak je nabízí Bůh, a proto je odmítají a chtějí si je vydobýt sami. 4 Zákon je měl přece přivést ke Kristu, který je vrcholem a dává bezúhonnost tomu, kdo věří. 5 Mojžíš řekl, že člověk získá život plnění zákona; říkejme tomu ospravedlnění cestou zákona. 6 Ospravedlnění cestou víry je však něco jiného. Klíč k životu není třeba hledat v nadzemských výšinách, 7 ani pracně dobývat z hlubin země. Vše potřebné již za nás udělal Kristus. (Abyssos g12) 8 Každý člověk má ten klíč na dosah, má ho ve svém srdci: je to víra, kterou hlásáme. 9 Jestliže tedy Krista vyznáváš jako Pána a opravdu věříš, že jej Bůh pohanům, sloužím tak horlivě, 10 vzkřísil z mrtvých, jsi zachráněn. 10 Kdo věří, ten je žárlivost u svých soukmenovců a alespoň některé tak před Bohem spravedlivý a jako takový, hlásí-li se k zachránil. 11 Bible přece říká: „Kdo mu uvěří, nebude zklamán.“ 12 A v tom není rozdíl mezi židem a jinověrcem. Všichni mají jednoho a téhož Pána a ten je stejně štědrý ke všem, kdo se k němu obracejí. 13 Je přece psáno, že každý, kdo ho bude vzyvat, bude zachráněn. Každý! 14 Vzývat ho může ovšem jen ten, kdo v něj uvěřil: uvěřil jen 15 To, že se ocitl v nepřátelském tábore, tomu veřejně, je u něho v milosti. 11 Bible přece říká: „Vzývajte se nad větve původní.“ Nezapomeňte, že kořen nese vás a ne naopak! 16 Co vystrolo ze svatých kořenů, je rovněž svaté. 17 Jestli byly některé větve ze svatého stromu ulomeny a vy, jako plané větve, naroubováni na jejich místo, 18 nevpínejte se nad větve původní. Nezapomeňte, že kořen nese vás a ne naopak! 19 Ríkáš: „Byly ten, kdo o něm slyšel; slyší jen tehdy, když bude přece ulámaný, abych já mohl zaujmout jejich místo.“ někdo mluvit; 15 a mluvit o něm – k tomu právě Bůh 20 Máš pravdu, byly ulámaný kvůli své nevěře a ty posílá nás. Vždyť víte, co je psáno v Písmu: „Vždy rosteš na jejich místě díky své věře. To však měj za víc, že kdo dobrou zprávu nese!“ 16 Skutečnost je důvod spíš k pokoře než k domyšlivosti. 21 Když ovšem taková, že ne všechni tu zprávu uvítali. Vždyť už Izajáš si stěže: „Pane, kdo uvěřil tomu, co jsme tebe.“ 17 Věříme-li my, je to proto, že jsme Kristovo poselství přijali. 18 Pokládám však otázku: Což snad už Izraelci neslyšeli stejně poselství? Jistě slyšeli. 19 i tebe. 23 A stejně i židé, vrátí-li se k Bohu, budou Nepochopili je snad? ptám se dál. Už Mojžíš říkal: „Bude jednou žárlit na ty, kterými pohrdáte, a hněvat se na ně, národe nechápavý!“ 20 A Izajášovými ústy by vám zůstat tajemstvím, bratři, jaké úmysly má říká Bůh: „Dal jsem se nalézt těm, kdo mne nehledali, Bůh s Izraelem, 25 a nechci vás ponechat jen vašim

11 Ptám se tedy: Zavrhl snad Bůh svůj národ?

Rozhodně ne! Vždyť já jsem také židovské národnosti, potomek Abrahámově z větve Benjamínovy. 2 Bůh nezavrhl svůj lid, který si předtím vybral. V Bibli se dočteme, že už Elijáš si Bohu na svůj národ stěžoval: 3 „Pane, tvé proroky povraždili, tvé oltáře rozbořili. Už jen já jsem zůstal při tobě a také mně o život ukládají.“ 4 A co mu na to odpovídá Bůh? „Sedm tisíc věrnych – kromě tebe – se bohùm cizím

ještě neklání!“ 5 Stejně tak dnes je tu takový zbytek věrnych. Bůh je ovšem nevyvolil pro jejich zásluhy, nýbrž ze své milosti. 6 Tak tedy: o co se tolik snažili Izraelci, toho – kromě těch vyvolených – nedosáhli. 8 Bůh je ranil slepotou, takže mají oči – a přesto nevidí, mají uši – a přesto neslyší, slepí a hluší jsou až dodnes. 9 A David říká v jednom svém žalmu: „Jejich blahobyt at' je jim osidlem a kamenem úrazu. 10 Zatmi jim zrak, at' nevidí a pod břemenem stále se hrbi.“

11 Ptám se tedy: Je snad smyslem jejich klopýtání, aby padli nadobro? V žádném případě! 12 Jejich pád výšinách, 7 ani pracně dobývat z hlubin země. Vše však umožnil záchrana pohanů, a to má probudit u potřebné již za nás udělal Kristus. (Abyssos g12) 8 zidu zdravou žárlivost. Oč větším požehnáním pro Každý člověk má ten klíč na dosah, má ho ve svém svět bude návrat Izraele k Bohu, když jeho úpadek srdeci: jestliže tedy Krista známenal už takové dobrodíni! 13 Proto vám, bývalým vyznáváš jako Pána a opravdu věříš, že jej Bůh pohanům, sloužím tak horlivě, 14 abych vyvolal vzkřísil z mrtvých, jsi zachráněn. 10 Kdo věří, ten je žárlivost u svých soukmenovců a alespoň některé tak před Bohem spravedlivý a jako takový, hlásí-li se k zachránil. 15 To, že se ocitl v nepřátelském tábore, tomu veřejně, je u něho v milosti. 11 Bible přece říká: „Vzývajte se nad větve původní.“ Nezapomeňte, že kořen nese vás a ne naopak! 16 Co vystrolo ze svatých kořenů, je rovněž svaté. 17 Jestli byly některé větve ze svatého stromu ulomeny a vy, jako plané větve, naroubováni na jejich místo, 18 nevpínejte se nad větve původní. Nezapomeňte, že kořen nese vás a ne naopak! 19 Ríkáš: „Byly ten, kdo o něm slyšel; slyší jen tehdy, když bude přece ulámaný, abych já mohl zaujmout jejich místo.“ někdo mluvit; 15 a mluvit o něm – k tomu právě Bůh 20 Máš pravdu, byly ulámaný kvůli své nevěře a ty posílá nás. Vždyť víte, co je psáno v Písmu: „Vždy rosteš na jejich místě díky své věře. To však měj za víc, že kdo dobrou zprávu nese!“ 16 Skutečnost je důvod spíš k pokoře než k domyšlivosti. 21 Když ovšem taková, že ne všechni tu zprávu uvítali. Vždyť už Izajáš si stěže: „Pane, kdo uvěřil tomu, co jsme tebe.“ 17 Věříme-li my, je to proto, že jsme Kristovo poselství přijali. 18 Pokládám však otázku: Což snad už Izraelci neslyšeli stejně poselství? Jistě slyšeli. 19 i tebe. 23 A stejně i židé, vrátí-li se k Bohu, budou Nepochopili je snad? ptám se dál. Už Mojžíš říkal: „Bude jednou žárlit na ty, kterými pohrdáte, a hněvat se na ně, národe nechápavý!“ 20 A Izajášovými ústy by vám zůstat tajemstvím, bratři, jaké úmysly má říká Bůh: „Dal jsem se nalézt těm, kdo mne nehledali, Bůh s Izraelem, 25 a nechci vás ponechat jen vašim

představám. Část židů zůstane od Boha odvrácena tak dlouho, dokud počet povolaných z ostatních národů nebude dovršen. Když se to stane, 26 otevře cesta všemu Izraeli a nalezne spasení, jak píše Izajáš: „Z Jeruzaléma přijde vysvoboditel a všechnu bezbožnost z národa vymýti. 27 Já, Bůh, s nimi pláče s plačícími. 28 Jak se tedy máte na židy dívat? Nepríjali Pána učiním smlouvu, že všechny jejich viny zahladím.“ 29 Když se tedy máte na židy dívat? Nepríjali Pána vzdor přivedl k Božímu milosrdenství. Bůh je však stále miluje, protože jsou dětmi svých předků, které on vyvolil. 30 Vy jste kdysi Boha odmítali, ale teď se vám dostalo Božího milosrdenství, když ho židé odmítli. 31 V podobné situaci jsou teď oni. Staví se odmítavě k milosti, která byla udělena vám právě proto, aby ji nakonec mohli dostat i oni. 32 Tak se všichni nerozdílně stali svou neposlušností stejně závislými na Boží milosti, jak Bůh chtěl. (eleššé g1653) 33 Jak nesmírné je Boží bohatství, jak hluboká jeho moudrost a poznání. Jak nevyzpytatelná jeho rozhodnutí a nepředvídatelné jeho jednání! 34 Kdo může pochopit Boží myšlení, kdo byl kdy jeho poradcem? 35 Kdo mu kdy dal něco ze svého, aby mu to on musel vrátit? 36 Vždyť z Boha vše pochází, díky jemu a pro něho vše trvá. Jemu sláva na věky! (aiōn g165)

12 Když nám Bůh tak mnoha způsoby projevuje své milosrdenství, dejte mu i vy sami sebe plně k službám. Taková oběť je mu nejmilejší, tím ho nejlépe můžeme uctít. 2 Přestaňte napodobovat zvyky a způsoby ostatního světa a změňte celé svoje smýšlení, abyste byli schopni rozpoznat, co je v souladu s Boží vůlí, co je tedy správné, dokonale a jemu milé. (aiōn g165) 3 Jako Boží vyslanec vám kladu na srdce: nikdo at' si o sobě nemyslí víc, než odpovídá jeho víře. 4 Tělo se skládá z mnoha orgánů a každý v něm má jinou funkci. 5 Také my všichni tvoříme s Kristem jedno tělo, ale jako jeho jednotlivé orgány máme různé úkoly podle schopnosti, jimiž nás Bůh obdaroval. 6 Komu Bůh svěřil poselství, at' ho zvěstuje v souladu s vírou. 7 Kdo je nadán k službě, at' slouží. 8 Kdo má schopnost vyučovat, at' se věnuje vyučování. Kdo umí povzbuzovat, at' povzbuzuje. Kdo rozdává, at' přitom neskrblí. Kdo stojí v čele, at' je horlivý. Kdo slouží trpícím, at' to dělá s radostí. 9 V láscích nemá místo přetrváka. Ke zlu mějte odpor, dobro milujte. 10 Mějte se rádi jako bratři, překonávejte se ve vzájemné útcě. 11 V horlivosti nepodléhejte únavě,

ale služte Pánu v duchovním zápalu. 12 Z naděje tak dlouho, dokud počet povolaných z ostatních se radujte, v soužení budte trpěliví, v modlitbách vytvárali. 13 Podporujte spolubratry v nouzi, budete se cesta všemu Izraeli a nalezne spasení, jak píše pohostinní. 14 Svým nepřátelům přejte jen dobré a neživte v sobě nenávist. 15 Radujte se s radujícími, dosáhnout závratných úspěchů, spíš budte svědomití 16 Žijte spolu v souladu. Nechtějte učiním smlouvu, že všechny jejich viny zahladím.“ 17 Zlo nikdy neoplácejte odpůrce; přitom však nezapomínejte, že vás jejich zlem, ale usilujte o dobro pro všechny. 18 Pokud bude vzdor přivedl k Božímu milosrdenství. Bůh je však záležet na vás, udržujte dobré vztahy se všemi lidmi. 19 Nejdřívejte si spravedlnost sami, moji drazí, přenechte odplatu Bohu, nebot' v Bibli čteme: „Mně patří odveta, já odplatím, praví Pán.“ 20 Pro vás však platí: když má nepřítel hlad, dejte mu najist, když má žízeň, dejte mu napít. Tím dosáhnete toho, že se za své jednání zastydí. 21 Nenechte se strhnout ke zlému, ale přemáhejte zlo dobrem.

13 Každý se má podřídit pozemské vládě, nebot' vládní moc má svůj původ od Boha. 2 Kdo se staví proti ní, staví se proti rádu, který Bůh ustanovil, a přivolává na sebe trest. 3 Vládu tu není od toho, aby naháněla strach za dobré jednání, nýbrž za špatné. Jednej v souladu se zákony a nemusíš se jí bát. 4 Jejím úkolem od Boha je sloužit občanům k dobru. Kdo ovšem páchá zlo, má se proč bát; ne nadarmo má vláda také meč. I to je jejím posláním od Boha, aby trestala zlo. 5 Proto je nutno vládu respektovat nejen ze strachu před trestem; to je i věc svědomí. 6 Ze stejného důvodu například platíme daně. Stát je vybírá v zájmu veřejného blaha a také výberci svým způsobem slouží všem, když plní tento svěřený úkol. 7 Dávejte tedy každému, co mu náleží: Komu daň – tomu daň, komu clo – tomu clo, komu úcta – tomu úcta, komu čest – tomu čest. 8 Nedělejte si dluhy. Jediný dluh nikdy nesplatíte: vzájemnou lásku mezi vámi. Kdo druhé lidi miluje, ten plní zákon. 9 Vždyť všechna ta přikázání jako „nebudeš cizoložit, zabíjet, krást, toužit po cizím vlastnictví“ a kterákoliv jiná jsou zahrnuta v tomto jediném: Miluj svého bližního jako sám sebe. 10 Láska neumí ublížit, proto láska je naplněním zákona. 11 Mějte to vše na paměti tím spíše, že víte, v jak kritické době žijeme. Přišel už čas probrat se z netečnosti. Očekávané vysvobození se blíží. 12 Noc se chýlí ke konci, den je přede dveřmi. Nechme tedy všeho, co patří do říše tmy, jako jsou pitky a nevázané zábavy, nemravnosti a bezuzdnosti, sváry a závist a připravujme se vstří světlu. 14 Všechno vaše jednání at' určuje Ježíš

Kristus. Nevěnujte příliš pozornosti tělu, abyste se nestali otroky jeho potřeb.

14 Lidi, kteří mají příliš úzkostlivou víru, přijímejte mezi sebe, ale ne proto, abyste kritizovali a vyvraceli jejich názory. **2** Jeden je přesvědčený, že je nutno dodržovat celou řadu náboženských zákazů a příkazů, například nejí jídla, která pokládá za nečistá. **3** Jiný naopak věří, že na tom tolik nezáleží, že může jíst všechno. Kdo jí všechno, ať se nedívá spatra na toho, kdo třeba nejí vůbec maso. A kdo nepožívá maso, ať nekritizuje toho, kdo ho jí bez zábran: vždy také on byl přijat Bohem. **4** Jakým právem chceš odsuzovat toho, jehož pámem nejsi ty, ale Bůh? Jejen Boží záležitostí, zda člověk stojí nebo padá – a i v pádu ho Bůh dokáže zadržet. **5** Někdo zase ční rozdíl mezi dny v týdnu, zatímco pro jiného je den jako den. Důležité je, aby v těchto věcech každý jednal podle svého přesvědčení a s touhou oslavit Boha. **7** Vždyť nikdo z nás nežije ani neumírá jen pro sebe. **9** Proto Kristus zemřel a zase vstal, aby si podmanil vše živé i mrtvé. Tak tedy v životě i ve smrti náležíme jemu. **10** Proč tedy odsuzovat bratra a pohrdat jím? Všichni se přece budeme muset postavit před Boží soud. **11** Vždyť je psáno: „Každé koleno přede mnou poklekně, každý jazyk mě bude velebit.“ **12** Každý sám za sebe bude skládat účty Bohu. **13** Nechte už tedy vzájemného kritizování; raději se mějte na pozoru, aby vás bratr neklopýtal a nepadl vaší vinou. **14** Vím a jsem o tom plně přesvědčen – tak mi to dal poznat Ježíš, že nic není nečisté samo o sobě. Nečistými se stávají věci jen tomu, kdo je za nečisté považuje. Ale rozhodujícím hlediskem ať je vždy láska. I když nám svědomí v tom či onom nebrání, důležitější je nepohoršit bratra. Co samo o sobě ještě není špatné, může vyvolat špatnou odezvu. **17** V Božím království nejde přece o jídlo a pití, ale o spravedlnost, pokoj a radost, jak je dává Duch svatý. **18** Kdo v tomto duchu slouží Kristu, líbí se Bohu a váží si ho i lidé. **19** Usilujme tedy především o to, co slouží všem k pokoji a ke vzájemnému duchovnímu prospěchu. **20** Nepoškozujme Boží dílo kvůli podružnostem a vyhýbejme se všemu, co by mohlo oslabit víru bratra. **21** Je lepší odeprít si, co vadí mému bratru, než někoho zranit. **22** Své přesvědčení však nezrazujme; Bůh o něm ví. Budeme šťastní a bez výčitek, když uposlechneme hlas svého svědomí. Neřídit se jím a zapřít své přesvědčení je hřích.

15 My vyspělejší ve víře jsme povinni snášet nedostatky těch, kdo tak pokročili nejsou, a nesmíme být na svou úroveň domýšliví. **2** Pamatuje-

především na bližní a na to, co prospívá jím. **3**

Vždyť ani Kristus nehledal svůj prospěch, ale podle prorockých slov ze žálu snášel výsměch nepřátel: „Urážky těch, kdo tebe, Bože, tupili, snesly se na moji hlavu.“ **4** I toto, jako vše v Písmu, bylo napsáno k našemu naučení, abychom získali vytrvalost a čerpali z toho povzbuzení a naději. **5** At vám tedy Bůh, dárce toho všeho, dá žít navzájem v souladu.

6 Tak si to přál Ježíš Kristus, abyste jednomyslně oslavovali Boha, jeho Otce. **7** Nechtějte být nějakou uzavřenou společností. Nestraňte se jeden druhého; přijímejte se navzájem, jako nás Kristus přijal do slávy. **8** Kristus byl poslán k židům, aby tak Bůh prokázal svou věrnost a splnil sliby, jež dal praotcům.

9 Současně přinesl milost i všem ostatním lidem, aby také oni oslavovali Boha. Bible to potvrzuje na mnoha místech. Cituj alespoň některá: „Velebit tě budu mezi pohany a před nevěrci budu chválit tvé jméno.“ **10** „Pohaní, i vy se radujte společně s jeho lidem!“ **11** „Chvalte Boha ve všech národech, celý svět mu vzdej chválu!“ **12** „Z kořene Jišajova vyrosté výhonek, početných národů stane se vládcem. On bude nadějí pohanů, nadějí vzdálených Bohu.“ **13** At' vás Bůh, dárce naděje, naplní pokojem, radostí a důvěrou, abyste s pomocí Ducha svatého naději neztráceli, ale naopak šířili. **14** Nepochybuj o tom, moji bratři, že co do vědomostí i schopnosti jste sami dostatečně na výši, abyste se obešli i bez mých rad.

15 Přesto jsem si v tomto dopise dovolil připomenout vám některé věci. **16** K tomu mne přece Bůh povolal, abych byl služebníkem Ježíše Krista mezi všemi národy. Plním tedy tento svatý úkol, aby se všichni obrátili k Bohu a pod vedením Ducha svatého se mu cele odevzdali. **17** Účast na Božím díle je mou největší chloubou. **18** Považuju za přednost, že Kristus mým prostřednictvím probouzí víru v pohanech, méně jejich život a zázračným způsobem je přesvědčuje o své moci. Rozšířil jsem jeho poselství po celém okolí Jeruzaléma a ve všech krajích až po Illyrii. **20** Zakládám si na tom, že zvěstuj Krista těm, kteří o něm dosud neslyšeli. Nechci stavět na cizích základech, **21** ale řídím se slovy Písma: „Uvidí ho ti, kdo o něm nic neveděli, a pojď ho ti, kdo o něm nikdy neslyšeli.“

22 To byl tedy důvod, který mě dlouho zdržoval od cesty k vám do Říma. **23** Ale nyní jsem v této oblasti svou práci dokončil. **24** Už několik let se těším, že se u vás zastavím při cestě do Španělska. Doufám, že teď se mi to přání konečně splní a že se s vámi nějakou chvíli potěším, než mne zase vyprovodíte dál. **25** Zatím však musím ještě podniknout cestu do Jeruzaléma, abych pomohl tamním křesťanům. **26** V

Makedonii a Řecku uspořádali totiž sbírku na potřebné bratry v Jeruzalémě. 27 Rozhodli se tak, protože jsou Jeruzalémským zavázání vděčností za užitek jejich duchovního bohatství. 28 Až tedy vyřídím tuto záležitost a vybrané peníze odevzdám, vypravím se do Španělska a cestou se zastavím u vás. 29 Už teď cítím, že Kristus našemu setkání určitě požehná. 30 Chci vás ještě poprosit, milí bratři, modlete se za mne, 31 abych byl ochráněn před nepřátelstvím nevěřících v Judsku a také aby Jeruzalémští mou službu dobře přijali. 32 Potom – když mi to dopřeje Bůh – s radostí přídu k vám, abych mezi vámi trochu pookrál. 33 Bůh, dárce pokče, bud's vámi všemi.

16 Doporučuji vám sestru Fébu, obětavou služebnici Kenchrejského křesťanského sboru. Ochotně pomáhala mně i jiným. 2 Jestli se na vás obrátí, udělejte pro ni všechno, co budete moci, jak se na křest'any sluší. 3 Pozdravujte Prisku a Akvilu, kteří pro mne v Kristových službách riskovali život; nejen já, ale všichni křesťané jsou jim za to dlužníky. 5 Také všem věřícím, kteří se u nich scházejí, posílám srdečný pozdrav. Obzvlášť zdravím Epaineta, prvního asijského křest'ana, 6 a Marii, která tolík pro vás udělala. 7 Pozdravujte mé krajany a bývalé spoluvedně Andronika a Junia, vynikající muže mezi apoštoly, kteří se stali křest'any dříve než já. 8 Dále pozdravujte Ampliáta, Urbana, Stachyna a Apella. Také všechny od Aristobulů a Narcisů, Herodiona, Tryfainu, Tryfosu a Persidu. A ovšem Rufu a jeho matku – měla mě jako vlastního. A ještě Asynkrita, Flegonta, Herma, Patrobu, Hermeu a ostatní tamější bratry, Filologa, Julii, Nerea a jeho sestru, Olympu a všechny křest'any u nich. Pozdravte je ode mne bratrským polibkem. Taky ode všech křesťanských sborů a skupin vyrizuji pozdravy. 17 Jedno bych vám ještě rád položil na srdce: dejte si pozor na ty, kdo vyvolávají spory a svádějí vás z cesty, kterou jste nastoupili. 18 Takoví kážou neproto, aby sloužili Kristu, ale pro svůj vlastní prospěch. Vyhýbejte se jim. Bezeztného člověka snadno zmatou líbivými řečmi. 19 O vaší víře všude slyším jen to nejlepší a mám z toho radost. Přejí vám moudrost v konání dobrá a zlo at' se vás ani nedotkne. 20 Bůh, dárce pokče, už brzo rozdrtí satana u vašich nohou. Náš Pán Ježíš Kristus at' vás obdaří svou milostí. 21 Pozdravuje vás můj spolupracovník Timoteus a přátele Lucius, Jásón a Sozipater. 22 I já, písář tohoto listu, Tercius, připojuji svůj pozdrav. 23 Také Gaius, náš hostitel, vás pozdravuje a rovněž vás zdraví správce městské pokladny Erastus a bratr

Kvartus. 25 Bůh vám může dát schopnost žít podle slov, která jsem vám zvěstoval. Byly vám zjeveny jeho dávné plány, dlouho skryté, (aiōnios g166) 26 ale nyní objasněné proroctvími, abyste je vírou poslušně přijali a podle nich žili. (aiōnios g166) 27 Nade vše moudrému Bohu věčná sláva za Ježíše Krista. Váš Pavel (aiōn g165)

1 Korintským

1 Milí přátelé a drazí bratři, srdečně vás zdravím a zároveň i od Sosthena vyřízuji přání Boží milosti a pokoji – nejen vám v Korintu, ale i všem, kteří se kdekoliv hlásí ke Kristovu jménu. **4** Stále znovu musím děkovat Bohu, když vidím, jaké cenné hodnoty zplodilo mezi vámi svědectví o Ježíši Kristu. **5** Právě tím se potvrdila jeho pravdivost, takže teď víte a znáte všechno, co je třeba. **6** Zbývá jen jedno: s touhou vyhlížet návrat našeho Pána, Ježíše Krista.

8 On vám dá také sílu vydržet až do konce, takže se toho dne určitě dočkáte bez úhony. **9** Vždyť ke společenství s Kristem nás povolal přece sám Bůh – můžeme snad mít lepší záruku? **10** Doslechl jsem se, milí bratři, že vaše obec není jednotná a že se dělíte na skupiny, které se mezi sebou hádají. **12** Jedni prý vynášíte Pavla, jiní držíte s Petrem, jiní se hlásí k Apollovi a jiní zase ke Kristu. Proto vás jménem našeho Pána, Ježíše Krista, napomínám: budte všichni zajedno a nehádejte se. Smýšlejte a usuzujte stejně; **13** Kristus je přece jen jeden. Byl snad za vás ukřížován Pavel? Nebo jsem snad někoho křtil ve svém vlastním jméně? **14** Ještě dobré, že jsem kromě Krispa a Gája nikoho z vás nekřtil, **15** takže se na můj křest nemůže nikdo odvolávat. **16** Vlastně jsem křtil ještě Štěpánovu rodinu, ale jinak už o nikom nevím. **17** Kristus mě totiž neposlal křtit, ale hlásat jeho radostné poselství; ne ovšem tak, abych posluchače osloňoval svou moudrostí, která nikomu nepomůže, nýbrž abych jim předkládal jedinou cestu k záchrane – jeho kříž. **18** Kdo směřuje do záhuby, má ovšem učení o Kristově kříži za hloupost. Ale my víme – a to je naše záchrana, že Bůh právě tímto způsobem projevil svou moc. **19** V Písmu stojí: „Způsobím, že moudrým nepomůže jejich moudrost a chyrost chytrých nebude k ničemu.“ **20** Kde jste, filozofové, znalcí zákona a všichni učenci? Nedokázal Bůh, jak pošetilá je všechna moudrost světa? (aiōn g165) **21** A protože přemoudřelému světu nestačily projevy Boží moudrosti k poznání Boha, rozhodl se Bůh zachránit ty, kdo mu uvěří, „pošetilým“ kázáním. **22** Židé čekají jen samé zázraky, Řekové ve všem hledají logiku, **23** ale my kážeme – ukřížovaného Krista. Židy to uráží a ostatní to pokládají za nesmysl. **24** Ale povolaní, ať židé či jinověrci, získávají v Kristu Boží moc i moudrost. **25** Boží „pošetilosť“ je totiž moudřejší a Boží „nemohoucnost“ je silnější než lidé. **26** Jen se kolem sebe rozhlédněte, bratři, koho si to vlastně Bůh povolal. Zjistíte, že mezi vámi není mnoho

vzdělanců ani lidí vlivných a vážených. **27** A přece si Bůh vyvolil právě ty nevzdělané, aby zahanbil moudré. Obyčejné malé lidi si vyvolil, aby zahanbil vlivné a mocné, **28** a bezvýznamné „nuly“ si vybral, aby zlomil moc pyšných domýšlivců. **29** A to všechno proto, aby se před Bohem nikdo nepovyšoval. **30** Vždyť jen z vašeho spojení s Ježíšem Kristem pramení vaše moudrost, bezúhonnost, svatost i vykoupení. Opravdu se nemáme chlubit ničím jiným než Kristem, **31** jak nás i Písmo napomíná: Kdo se chlubí, chlub se skutky Božími.

2 Bratři, když jsem vám hlásal poselství o Kristu, také jsem nepršel s nějakými zvlášť výřečnými proslovými nebo kドvýjak učenými výklady. **2** Rozhodl jsem se totiž, že pokud budu u vás, nechci mluvit o ničem jiném než právě o Kristu, a to o Kristu ukřížovaném. **3** Často se mi trásl hlas, musel jsem překonávat slabost a všelijaké obavy. A jestli vás nakonec něco přesvědčilo, tak to nebyla moje učenost nebo výmluvnost, nýbrž moc Božího Ducha. **5** A to je dobré, protože vaše víra nemá stát na lidské moudrosti, ale na moci Boží. **6** Je pochopitelné, že pokročilejším křesťanům předkládáme i náročnější učení. Nejsou to ovšem poznatky přírodních nebo společenských věd, (aiōn g165) **7** nýbrž pravdy pocházející z Boha, a proto bez Božího přispění zůstávají tajemné a skryté. Bůh už před věky připravil moudrý plán, jak nás převést do své nebeské slávy. (aiōn g165) **8** Nikdo z těch, kdo vládnou světu, neměl o nich tušení. Jinak by byli nemohli Krista ukřížovat. (aiōn g165) **9** My hlásáme, jak stojí i v Písmu: „Co lidské oko nikdy nevidělo ani žádné ucho neslyšelo, co člověka ani ve snu nenapadlo – to nabízí Bůh těm, kdo ho milují.“ **10** Nám to Bůh odhalil prostřednictvím svého Ducha, kterému nic není skryto. **11** Jako nitro člověka je přístupné jen vlastnímu vědomí každého jedince, tak i Boží myšlení je známé jen Božímu Duchu, takže jenom s jeho pomocí můžeme poznat, co všechno nám Bůh daroval. **13** Když o těchto věcech mluvíme, nejdé nám o to, aby to vypadalo „rozumně“, ale nasloucháme prostě tomu, co nám „napovídá“ Boží Duch, a jeho myšlenky tlumočíme slovy, která nám dává. **14** Člověku vyzbrojenému jen vrozenými schopnostmi jsou ovšem pravdy Božího Ducha proti myslí. Zdají se mu hloupé a nepochopitelné, protože pochopit se dají jen s pomocí Ducha. **15** Kdo je Boží Duchem, dovede ke všemu zaujmout jasný postoj a nemusí se ohlížet, co tomu řeknou lidé; **16** vždyť nikdo z nich nestojí ve svém

poznání nad Bohem. Naše myšlenky pak vycházejí ze stejného zdroje jako myšlenky Kristovy.

3 Bratři, jestli jsem k vám mluvil jako k malým dětem, mělo to svůj důvod. Nemohl jsem přece od vás v duchovních záležitostech očekávat chápavost vyspělých křestanů, když vaše víra byla teprve v plenkách. **3** Mám dokonce dojem, že z nich dosud nevyrostla a že stále ještě u vás převládají tělesné sklonky. Řekněte sami – nejsou vaše spory a žárlivost až příliš lidské? **4** Když někdo tolík zdůrazňuje „já jsem s Pavlem“ a jiný zase „já s Apolem“, nelpíte příliš na osobě? **5** Vždyť kdo je Apollo? A kdo je Pavel? Pouze služebníci, kteří vám pomohli dospat k víře – každý zase jen tou měrou, jak mu uložil Bůh. **6** Já jsem zasadil, Apollo zaléval, ale vzrůst dal Bůh. **7** To on dává vznik životu, a ne ten, kdo sází nebo zalévá. On své pomocníky odmínil podle jejich práce, ale jinak jsou si všichni rovni v tom, že jsou jen pouhými pomocníky na Božím díle. **10** Z Božího pověření jsem jako zkušený v tomto směru mohl položit základy, na kterých dál staví už jiný. Dávejte však pozor, jak staví! **11** Základem je Ježíš Kristus, jiný základ už položit nelze. Ale i potom je možno na ten základ stavět bud' solidní budovu, jež přetrvá věky, nebo slepit chatrč, kterou roz hází první nápor větru. **13** Kvalita stavby se musí osvědčit ve zkouškách – teprve ty ukáží, co kdo vlastně postavil. **14** Když dílo vydrží, dostane stavitel odměnu. **15** Komu se jeho dílo sesype, ten se sice sám zachrání, ale nic po něm nezůstane. **16** Nezapomeňte, že ve vás působí Boží Duch, že jste Božím příbytkem. **17** Kdo by ničil Boží chrám, který je nedotknutelný, toho zničí Bůh. **18** Nežijte v sebeklamu. Kdo si o sobě myslí, že všechno umí vysvětlit rozumem, jak se to dnes požaduje, ten má nejvíce zapotřebí stát se pro svět „pošetilcem“. Jen to je cesta k opravdové moudrosti. (aiōn g165) **19** Všechno vědění, jímž se svět pyšní, je v Božích očích směšné. Stojí přece v Písmu: „On chytá rozumáře do léčky, kterou si sami nastraží“, **20** anebo „Pán dobré zná výpočty moudrých: nejsou k ničemu“. **21** At'si tedy nikdo nezakládá na lidech. **22** Pavel nebo Petr nebo Apollo – všichni jsou „vaši“ stejným dílem. Vám patří i svět, život i smrt, všechno v přítomnosti a všechno v budoucnosti. Všechno je vaše, **23** vy Kristovi a Kristus Boží.

4 Nedívejte se na nás tedy jinak než jako na Kristovy služebníky a správce Božích tajemství. **2** Od služebníka se očekává, že bude vykonávat příkazy svého pána. Dá se to říci o mně? **3** Co o tom soudíte vy, není pro mne nejdůležitější. A nemůže to posoudit

ani nikdo jiný, dokonce ani můj vlastní úsudek není rozhodující, **4** i když mé svědomí je klidné. Jen sám Pán o tom může rozhodnout s konečnou platností. **5** Nedělejte proto o nikom předčasné závěry, dokud se nevrátí Kristus. Však on už vynese na světlo to, co bylo zrakům skryto, a odhalí i ty nejtajnejší pohnutky. Pak teprve dostane každý od Boha takové uznání, jaké mu náleží. **6** Bratři, jistě rozumíte, že nemluvím jen o sobě a Apollovi, když vám tohle všechno říkám. Chtěl jsem jen na tom příkladu zdůraznit, že nemáte prosazovat své oblíbené kazatele proti jiným. **7** Nikdo přece nejsme ničím víc než ostatní. Všichni máme jen to, co jsme dostali, a nemáme se tedy před druhými čím chlubit. **8** Vy jste přesvědčeni, že už jste duchovně dost vysoko a že víc nepotřebujete. Pyšníte se, že jste příslušníky Božího království. Kéž byste jimi skutečně byli! Necítili byste se pak tolík nad nás povzneseni. **9** Tak se mi zdá, že nám apoštolum vykázal Bůh to nejposlednější místo, jako odsouzencům na smrt. Stali jsme se podívanou pro svět, anděly i lidi. **10** Prý nám náboženství popletlo hlavu, zato vy jste docela rozumní a vážení křestané! Námi kdekdo pohrdá, vás každý uznává, my jsme slabí, vy siláci! **11** Trpíme hladem a žízní, zimou a nemocemi, jsme štváni z místa na místo **12** a na svůj chléb musíme tvrdě vydělávat. Žehnáme těm, kdo nás proklínají, když nás šikanují, trpělivě to snášíme, **13** pomlouvají-li nás, modlíme se za ně. Nikde nemáme zastání, jsme stále jen vydědenci. **14** Ale to nepíšu proto, že bych vám chtěl něco vycítat. Vždyť vás mám rád jako vlastní děti. **15** Kazatelů a vychovatelů můžete mít celou řadu, ale vaším duchovním otcem jsem já, protože prvně jste evangelium slyšeli ode mne. **16** Proto vás nabádám, abyste žili podle mého příkladu. **17** Z téhož důvodu k vám posílám svého milovaného a věrného spolupracovníka Timotea. Víte, že ho mám rád jako svého vlastního syna. Ten vám připomene mé křestanské způsoby, jak jim taky v každé církevní obci vyučují. **18** Někteří se začali povyšovat, jako bych už neměl do Korintu přijít. Velice se mýlí! **19** Přijdu co nejdříve, jak mi jen Pán dovolí, a pak uvidíme, zda je v jejich řeči Boží síla, nebo jen prázdné holedbání. **20** Boží království přece nestojí na řečnickém umění, ale na síle Božího Ducha. **21** Co mám tedy přibalit na cestu: hůl – nebo lásku a přívětivost?

5 Slyšel jsem, že se dokonce u vás vyskytla nemravnost, jakou by člověk i mezi pohané těžko hledal: že si totiž jeden z vás udělal milenku z nevlastní matky. **2** A to se ještě nestydíte zdvihat nos

až k nebi, místo abyste se zhrzili a vyloučili takového člověka ze svého společenství! **3** Ačkoliv nejsem mezi mnoha jsem o tom přemýšlel a jako služebník Krista, vzkříší také nás. **14** Naše těla jsou vlastně Ježíše Krista jsem už rozhodl, co je třeba udělat. buňkami těla Kristova. **16** Jak bychom mohli něco Svoje shromáždění všech věřících, moc Pána takového spojovat s prodejnou ženou? Mojžíš říká, Ježíše bude s vámi – a já v jeho Duchu také – **5** a že „dva se stanou jedním tělem“. Je myslitelné a lze ten člověk at' je vyloučen ze společenství křesťanů a si vůbec představit jedno tělo ze dvou tak rozdílných at' je ponechán moci zla. Vždyť může být zachráněn, „materiálů“? **17** My přece máme usilovat o jinou až Ježíš Kristus přijde soudit svět. **6** Nechápu, jak se jednotu – o jednotu s Kristem! **18** Proto se varujte můžete chlubit svou dokonalostí a přitom mezi sebou trpět takovou špinu. Cožpak nechápete, že nákaza, když se jí neučiní přítrž, může brzy zachvátit i ostatní? **7** Ložisko rozkladu musíte odstranit, chcete-li sami zůstat čistí. Kristus byl zabit za nás! Nechme už tedy toho starého, hříchem prolezlého života a oslavujeme Krista v čistotě, upřímnosti a pravdivosti. **9** Napsal jsem, že od špatných lidí se máte držet co nejdál. **10** Nemyslel jsem to ovšem tak, že se máte vyhýbat všem nepočitvým, chamtivým, opilzým a bezbožným lidem. To byste se museli vystěhovat na pustý ostrov. **11** Jestliže se však někdo vydává za křesťana, ale je nepočitvý a chamtivý, holduje kariére a majetku, alkoholu, pohlavní nevázlosti nebo jiným neřestem, pak s ním ani nesedejte k jednomu stolu. **12** Soudit nekřesťany – na to právo nemáte, ty at' soudí Bůh. Ale z našich řad musí být takový člověk vyloučen!

6 Smutné je i to, že mezi sebou vedete spory před

světskými soudy. Není vám hanba? **2** Cožpak křesťané, kterým jednou bude svěřen soud nad celým světem, nejsou schopni dohodnout se sami mezi sebou? **3** Nevíte, že jednou máte soudit i anděly? **4** Co jsou proti tomu nějaké obchodní záležitosti? Stydte se, že vám tohle musím vytýkat. **5** To se mezi vámi nenajde ani jeden, kdo by vás rozsoudil? Není v takovém případě lepší nést křídu než žalovat ožení, či vydání. Je lepší se vdát a oženit, než se na svého bratra u nekřesťanů? Určitě tím uděláte trápit neukojenou touhou. **6** Pro manželeské však platí svému Pánu větší čest. **9** Myslíte, že do Božího jednoznačně – a to není příkaz můj, nýbrž Kristův: království se dostane někdo hříšný? Neklamte sami žena at' od svého muže neodchází; **11** pokud už odešla sebe. Žádný chamtivec a požitkář, ani cizoložník nebo homosexuál, **10** ani zloděj, opilec a hrubíán do Božího království nevkročí! **11** I vy jste takoví bývali ale byli pro Boha prostřednictvím jeho Ducha, a to zásluhou jediného z manželů, ale ten druhý s ním chce žít dál, at' Ježíše Krista. **12** Křesťanství – to není žádný seznam se nerozcházejí. Nemusíte mít strach, že by vaše „smíš – nesmíš“. Nic nám není zakázáno, ne všechno děti byly nečisté. **14** Víra i jen jednoho z manželů nám však prospívá. Ke všemu smíme přistupovat má v tomto případě očistný účinek i na druhého svobodně – ale ne tak, aby nás to nakonec ovládlo. nevěřícího. **15** Ale chce-li nevěřící z manželů odejít, **13** Bůh nám dal chuť k jídlu a žaludek pro přijímání nechte ho odejít. Nejste přece povinni držet se ho potravy; ovšem ani jedno ani druhé tu nebude věčné. za každou cenu, jako byste byli jeho otrokem. Nebo Smilstvo je však problém daleko vážnější. Tělo nám máte nějakou záruku, že ho zachráníte, když rozchod

7 Ted' ještě k dalším otázkám vašeho dopisu.

Dokáže-li si muž odeprít ženu, prospěje mu to. **2** Než však své síly přecenit a podlehnut pak pokušení s cizí ženou, je lépe, aby muž měl svou manželku a ženu svého manžela. Pohlavní touha je přirozená a její naplnění by si manželé neměli vzájemně odepírat. **4** V manželství nemá ani muž ani žena právo nakládat se svým tělem bez ohledu na toho druhého. **5** Proto se jeden druhému neodpřeje, leda po vzájemné dohodě a jen na čas, kvůli modlitbám; pak se zase jeden druhému odevzdaje, jinak byste se vystavovali nebezpečným pokušením. **6** Tím samozřejmě manželství nikomu nenařizují, jenom k němu vyslovují souhlas. **7** Pochopitelně bych byl rád, kdyby měl každý takovou svobodu zříci se ho, jako mám já. Ale Bůh nedává všem stejný dar: jednomu dá to, jinému ono. **8** Osamělým a zejména vdovám jestliže jim však zdrženlivost dělá potíže, at' se raději Není v takovém případě lepší nést křídu než žalovat ožení, či vydání. Je lepší se vdát a oženit, než se na svého bratra u nekřesťanů? Určitě tím uděláte trápit neukojenou touhou. **10** Pro manželeské však platí svému Pánu větší čest. **9** Myslíte, že do Božího jednoznačně – a to není příkaz můj, nýbrž Kristův: království se dostane někdo hříšný? Neklamte sami žena at' od svého muže neodchází; **11** pokud už odešla sebe. Žádný chamtivec a požitkář, ani cizoložník nebo homosexuál, **10** ani zloděj, opilec a hrubíán do Božího království nevkročí! **11** I vy jste takoví bývali ale byli pro Boha prostřednictvím jeho Ducha, a to zásluhou jediného z manželů, ale ten druhý s ním chce žít dál, at' Ježíše Krista. **12** Křesťanství – to není žádný seznam se nerozcházejí. Nemusíte mít strach, že by vaše „smíš – nesmíš“. Nic nám není zakázáno, ne všechno děti byly nečisté. **14** Víra i jen jednoho z manželů nám však prospívá. Ke všemu smíme přistupovat má v tomto případě očistný účinek i na druhého svobodně – ale ne tak, aby nás to nakonec ovládlo. nevěřícího. **15** Ale chce-li nevěřící z manželů odejít, **13** Bůh nám dal chuť k jídlu a žaludek pro přijímání nechte ho odejít. Nejste přece povinni držet se ho potravy; ovšem ani jedno ani druhé tu nebude věčné. za každou cenu, jako byste byli jeho otrokem. Nebo Smilstvo je však problém daleko vážnější. Tělo nám máte nějakou záruku, že ho zachráníte, když rozchod

odmítnete? 17 Každý by měl zůstat v tom postavení, učinil moudré rozhodnutí. Zkrátka a dobře; obojí je v jakém ho zastihlo Boží povolání. Tak to vykládám správné, ale to druhé je lepší. 18 Žena je vázána ve všech křest'anských obcích. 19 Kdo se například nechal po židovském způsobu obřezat, nemusí si z toho dělat těžkou hlavu, když se stal křestanem. A kdo nebyl obřezán, nemusí ten obřad podstupovat ani nyní. 20 Pro křestana není důležité, zda podstoupil obřad obřízky či nikoliv. Důležitě je, aby vyplnil Boží příkazy.

21 Zastihl tě v otroctví? Nic si z toho nedělej; otroctví hřichu je daleko strašnější – a z toho jsi přece vysvobozen. Občanskými svobodami ovšem nepohrdej, když jich můžeš využít. 22 A naopak, jestliže jsi svobodný občan, pamatuj, že Kristus tě povolal, aby ses stal jeho otrokem. 23 On tě koupil a draze zaplatil. Jak by tě mohlo zotročit ještě něco jiného? 24 Nehledej tedy únik z postavení, ve kterém jsi se nacházel, když tě Kristus povolal. On je tam přece s tebou. 25 O neprovdaných dívkách mi Kristus žádne zvláštní pokyny nedal. Když mi však Bůh dal vaši důvěru, řeknu vám své osobní míření. 26 Myslím, že vzhledem k soužením, která jsou před námi, je moudřejší se nevdávat. 27 Vdané a ženatí at' se kvůli tomu ovšem nerozcházejí, ale svobodní at' do manželství nespéchají. 28 Kdo se přes všechna nebezpečí rozhodne do manželství vstoupit, ten samozřejmě nehřeší; musí však počítat s tím, že mu z toho rozhodnutí vzejdu nemařné problémy, kterých bych vás rád právě nyní ušetřil. 29 Hlavě nesmíme zapomínat, že před sebou nemáme už mnoho času. At' tedy manželku máš nebo nemáš, 30 at' jsi smutný nebo se raduješ, nedej se tím zdržovat od Božího díla. 31 Užívej s radostí všeho dobrého, co svět nabízí, ale myslí na to, že nic z toho nepotrva věčně, a nezabydluj se ve světě, který dnes je a zítra být nemusí. 32 Byl bych rád, abyste si sami nepřidávali starosti. Svobodný může věnovat svůj čas Božímu dílu, 33 kdežto ženatý se musí starat o ženu a rodinu, a tak dělit své myšlenky mezi Boha a pozemské věci. 34 Stejně problémy má vdaná žena: starost o svůj zevnějšek, o domácnost, jak vyhovět mužovým zálibám a vrtochům. Naproti tomu svobodná dívka a neprovdaná žena má spíš možnost pečovat o krásu ducha, která se líbí Bohu. 35 To všechno vám říkám, abych vám pomohl, ne abych vás odradil od sňatků. Chci vám ukázat, jak sloužit Pánu co nejlépe a co všechno by vás od toho mohlo odvádět. 37 Kdo si nedovede představit život bez manželství, at' do něj vstoupí, není na tom nic špatného. Kdo však má sám sebe tak dalece v moci, že dokáže svou touhu udržet na uzdě, a rozhodne se zůstat svobodný,

40 To je moje rada a domnívám se, že i já se smím odvolávat na vedení Božím Duchem.

8 Tázali jste se také, zda křestan smí jíst maso ze zvířat obětovaných při pohanských obřadech.

Jsme zajedno v tom, že každý z nás má o Bohu a jeho vůli nějaké poznání. Pouhé vědomosti a vytříbený úsudek však často vedou jen k domýšlivosti. Kdo nehledá nic jiného než vědění a poznatky, jedná v podstatě sobecky. Láska však směřuje k druhému člověku, buduje vzájemné vztahy. 4 Pokud jde o maso obětované z pohanských obětí, víme, že Bůh je jenom jeden, a modly tudíž naprosto nic neznamenají.

5 Jestli se jim také říká „bůh“ – a takových „bůžků“ je celá řada, to na věci nic nemění. 6 My známe jednoho Boha, našeho Otce, od něhož všechno pochází a jemuž patříme i my. A máme jen jediného Pána, Ježíše Krista, který dal život všemu – a také nám. 7 Ne všichni však dospěli k tomuto poznání. Někteří nedávno sami uctívali modly, a proto v tomto mase dosud cítí příchuť modloslužby. Svědomí ovlivňované ještě pohanskou minulostí, jim to pak ovšem vyčítá.

8 Je pravda, že jídlo nám u Boha ceny nedodá ani neubere, nic jím nezískáme ani neztratíme. 9 Ale musíte být opatrni, aby se vás svobodný postoj nestal příčinou poklesu jiných, slabších. 10 Když tě totiž někdo vidí dělat něco, co sám pokládá za nesprávné, může být tvým příkladem sveden dělat totéž – proti hlasu svého vlastního svědomí! 11 A tak se tvé poznání může stát neštěstím pro tvého slabšího bratra, za kterého Kristus zemřel. 12 Připravovat takto bratrovo svědomí o klid a vyvolávat v něm konflikt je proto nejen nelaskavé vůči bratrovi, ale urážlivé i vůči Kristu. 13 Jestliže by tedy moje jídla mělo být příčinou bratrova pádu, raději se toho jídla zřeknu, než bych bratrovi ublížil. (aiōn g165)

9 Zamyslete se nad tím, jak já nakládám se svou svobodou. Což nejsem zplnomocněnec Ježíše Krista? Což se mi osobně neukázal u Damašku?

2 Jestli mi někteří tuto autoritu upírají, vy sami jste živým důkazem, že opravdu mám jeho pověření. Jinak byste přece byli až dosud pohany. 3 Svým kritikům odpovídám: 4 Nemám snad i já právo na hmotné zaopatření 5 a na manželku jako ostatní sám sebe tak dalece v moci, že dokáže svou touhu apoštolové a Ježíšovi bratři nebo i jako sám Petr? 6 Proč právě já a Barnabáš bychom měli být odkázáni

na to, co si vyděláme prací? 7 Už jste snad viděli vojáka, který by sloužil v armádě na vlastní náklady? Nebo hospodáře, který by nesklízel plody z toho, co zasadil? Nebo pastevce, který pase krávy a nepije jejich mléko? 8 Nemyslete si, že jsou to jen moje ziskuchitivé nápady. 9 I v Mojžíšově zákoně najdete: „Zvířeti, které používáš při sklizni, nedáš náhubek.“ Má-li na svůj podíl nárok i ta němá tvář, nemá ho mít tím spíš člověk? 10 Když my mezi vámi rozséváme věčné hodnoty, proč by nám nemohlo být dopřáno podílet se na vašich hmotných statcích, tak jako se na nich podílejí ijiní? Přesto však jsme se toho práva nijak nedovolávali a raději budeme snášet i bídu, aby někomu závist nebránila slyšet radostné poselství o Kristu. 13 Ano, vzdal jsem se práva na zaopatření, ačkoliv víte, že kdo je zaměstnán v chrámových službách, toho platí chrámová pokladna, a kdo slouží u oltáře, dostává z oběti svůj díl. 14 Tak i Kristus ustanovil, že jeho poslové mají žít z toho, co dostanou od posluchačů. 15 Přesto jsem se nikdy ničeho nedožadoval a ani ted' to nepříš proto, že bych snad něco takového očekával. Raději bych zemřel, než bych zahodil to, nač jsem až dosud mohl být hrdý. 17 Abyste mi dobře rozuměli: to, že hlásám Kristovo poselství, nepokládám si za zásluhu, za níž bych měl nárok na odměnu. Je to prostě moje povinnost, úkol, který musím splnit – jinak se mnou bude zle. Jsem však hrdý na to, že sloužím Kristu jako jeho vyslanec a vůbec nic za to nechci, že se vzdávám i toho, co mi právem náleží. 19 Na nikom tedy nejsem závislý, a přesto jsem se dobrovolně dal do služby všem, abych získal víc lidí pro Krista. 20 Abych získal židy, vystupoval jsem mezi nimi jako žid. Mezi lidmi podřízenými Mojžíšovým zákonům jsem se i já podřízoval, i když už jimi vázán nejem. 21 A mezi lidmi, kteří je neznají, jsem na nich ani já nikterak nelpěl. (To ovšem neznamená, že Boží zákony neuznávám; váže mě přece zákon Kristův.) 22 Mojí snahou bylo přiblížit se ke všem na jejich vlastní úrovni, abych alespoň některé zachránil. A mou odměnu za to všechno je, že smím mít podíl na užitku, který jim mé poselství přináší. 24 A ted' se podívejte na sportovce: v závodě může zvítězit jen jeden, i když o to samozřejmě usilují všichni. Snažte se tedy, abyste to byli vy, kdo zvítězí! 25 To ovšem vyžaduje – jako od každého špičkového sportovce – tvrdý trénink a odříkání! Ale jsou-li toho schopni sportovci, kterým jde jen o pozemské vavřiny, musíme to brát tím vážněji my, když v našem případě jde o věčnost. 26 I vás a můj život je závod a zápas, a to nikoliv pro pouhou zábavu. 27 Proto držím své tělo pěkně zkrátka a trénuji ho v ukázněnosti, aby se snad nestalo, že bych kázel druhým a sám v boji podlehl.

10 Jenom si, bratři, připomeňme židovské dějiny! Boží oblak se rozprostíral nad všemi našimi předky, když odcházel z Egypta, a všichni společně s Mojžíšem prošli mořem, v němž pohrbili svoji otrockou minulost. 3 Všem bylo duchovní potravou stejné slovo od Boha 4 a sílu čerpali všichni z téhož duchovního pramene, který je stále doprovázel – a to byl Kristus. 5 A přesto se většina z nich svým jednáním Bohu zneškodila a našla svůj hrob na poušti. 6 Necht' se nám stanou výstražným příkladem. 7 Opusťte své modly, pohlavní nepřístojnosti a jiné neřády, abyste nedopadli jako oni: za jediný den jich pomřelo třiadvacet tisíc. 9 Nesvádějte lidské špatnosti na Boha, 10 neprovokujte ho, jako to dělali někteří z nich; a přivolali na sebe jedovaté hady a smrt. 11 Vezměme si z toho ponaučení, mnoho času nám už nezbývá. (aiōn g165) 12 Mějte se na pozoru – nejbližše pádu je ten, kdo si je sám sebou příliš jist. 13 Až dosud vás nepotkalo nic, co by člověk nedokázal unést. Bůh vaši víru nezklame ani v dalších zkouškách: pokud je dopustí, dá vám i sílu vydržet a překonat je. 14 Proto, moji draží, co nejdál od modloslužby! Mluvím s vámi jako s rozumnými lidmi. Řekněte sami: neznamená snad kalich, který si vzájemně podáváme, že nás spojuje Kristova krev? A co jiného vyznáváme při lámání chleba než to, že jsme součástí Kristovou? 17 Jako všechny ty kousky pocházejí z jednoho chleba, tak i my – at' je nás sebevíc – jsme tím jedním chlebem navzájem spojeni. 18 Podívejte se na rodilé židy: tím, že jedí maso obětované na oltáři, hlásí se i oni k Bohu, kterému ten oltář patří. A stejný význam má pro pohany zase jejich pohanský oltář. 19 Tím ovšem nerěkám, že modla je snad bohem a že maso obětované modle je něco víc než obyčejné maso; samy o sobě ty věci neznamenají nic. 20 Ale tím obřadem vzývají pohané démony místo Boha, a proto nechci, abyste se něčeho takového zúčastňovali. 21 Nemůžete se přece současně hlásit k Bohu i ke zlému mocnosteni. 22 Nebo jsme snad tak silní, že si nemusíme nic dělat z Božího hněvu? 23 Ano, křesťanu je všechno dovoleno, ale ne všechno je prospěšné. Vše je mi dovoleno, ale ne vše slouží k dobru také ostatním. 24 Nesmíme si hledět jen svého vlastního zájmu, nýbrž především musíme dbát toho, co je dobré pro druhé. 25 Tedy: co se prodává v obchodech, to jezte klidně a nelamte si hlavu původem jídla. 26 Země i se vším, co je na ní, patří přece Bohu. 27 Také na návštěvách jezte s

klidným svědomím všechno, co vám hostitel předloží. **26** Jedením toho chleba a společným pitím z kalicha tedy hlásáte Kristovu smrt až do jeho příchodu. **27** To leželo předtím na pohanském oltáři, nejetez to, abyste ovšem znamená, že kdo bere ten chléb nebo to víno se nešetrně nedotkli jeho svědomí. Jakže – moje na lehkou váhu, znevažuje tím Kristovu smrt. **28** At' svoboda má být omezována cizím svědomím? **30** Což tedy každý nejdřív sám sebe zkoumá, než sáhne po mě může někdo odsuzovat za to, co vděčně přijímám chlébu a kalicha. Jinak na sebe přivolává odsouzení, z Boží ruky? **31** Milí bratři! Všechno, co děláme – at' protože pohrdá Kristovou obětí. **30** Proto je vás tolik už jde o jídlo nebo o pití či cokoliv jiného, všechno nemocných, slabých a umírajících. **31** Nemuselo by to má sloužit k Boží oslavě. **32** Nebudte tedy kamenem být, kdybychom byli sami na sebe přísnější. **32** Tako úrazu ani židům, ani nevěrcům, ani křestanům. **33** I já nás však musí trestat Pán, aby nás pak nemusel se vždycky snažím vyjít každému vstřícně a neohlížím odsoudit s ostatním světem. **33** Proto vás prosím, se na sebe, nýbrž na dobro těch druhých, aby jich bratří, abyste při takových setkáních čekali, až se bylo zachráněno co nejvíce. Tak mě tomu učí Kristus, sejdete všichni. **34** Kdo by nemohl vydržet hladem, at' se nají doma a nepřivolává Boží trest. Ostatní zařídím, až přídu.

11 Jinak vás musím pochválit, že na mne nezapomínáte a držíte se toho, co jsem vás naučil. **2** Nelibí se mi však móda, jakou u vás některé ženy začínají pěstovat: **3** když ve veřejných shromážděních vzývají Boha nebo o něm hovoří, nezahalují si hlavu. **4** Vždyť je to stejný projev neúcty, **5** jako když muž si nechá ve společnosti na hlavě pokrývku. **6** Platí-li v důstojnosti pořadí Bůh – Kristus – muž – žena, **7** pak si má žena hlavu zahalovat, **8** jako si ji zahalují andělé před Bohem. **9** Muž to nedělá proto, že má nezakrytě zrcadlit Boží slávu, **10** a žena to má dělat proto, **11** že tím uznává výšší autoritu muže. **12** Takový je aspoň všeobecný zvyk. **13** Jinak jsou si ovšem obě pohlaví rovna v tom, **14** že jako žena pochází z muže, **15** tak se muž zase rodí z ženy; **16** oba stejně vděčí za svůj život Bohu. **17** Když už jsem v tom napomínání, ještě jedna věc mě rmoutí. **18** Vidím, že vaše shromáždění začínají být spíš ke škodě než k užitku. **19** Slyšel jsem – a něco pravdy na tom zřejmě je, že do vašich shromáždění pronikají různice. **20** Na tom je dobré snad jedině to, že se aspoň jasné odliší zdravé od nezdravého mezi vám. **21** Výsledkem však je, že se ani nedá společně zasednout ke stolu Páně, protože každý honem spěchá snít to, co si přinesl, a pak už často nemůže pozřít sousto s těmi, kdo přišli hladoví. **22** Copak se nemůžete najít už doma? Nebo se snad chcete vychloubat svou kuchyní před méně zámožnými bratry a zlehčovat tak Boží církev? Za to tedy ode mne pochvalu nečekejte. **23** Učil jsem vás přece, co mi Kristus svěřil: v tu noc, kdy byl zrazen, **24** vzal chléb, poděkoval za něj Bohu, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás obětuje. Čiňte to na mou památku.“ **25** Po večeři pak pozvedl kalich se slovy: „Hle, nová smlouva, kterou zpečetím svou krví. Ten kalich vám ji připomene, kdykoliv z něho budete pít.“

12 Co se týká projevů Božího Ducha, rád bych, abyste v té věci měli jasno. **2** Sami víte, že modly, které jste nevšedními dary uctíváli, byly mrtvé a němé. **3** Ted' se však setkáváte s lidmi, kteří o sobě prohlašují, že jejich ústy mluví Bůh. Jak si to můžete ověřit? Spolehlivým vodítkem je vždy toto: kdo pohrdá Kristem, nejedná z pověření Božího Ducha. A naopak: za Pána prohlašuje Krista jeden, koho k tomu vede Boží Duch. **4** Je mnoho rozmanitých obdarování, ale Duch je jenom jeden. **5** Způsoby služby se mohou velice různit, Pán je však stále tentýž. **6** Duch se projevuje rozmanitě případ od případu, ale vždycky v každém z nás jde o dílo téhož Boha. **7** Jím obdarovaní jednotlivci mají každý svým způsobem sloužit celé církvi: **8** jednomu Boží Duch dává schopnost moudře mluvit, jinému skvěle formulovat nejhlubší myšlenky. **9** Jednomu dává tentýž Duch víru, která působí zázraky, jinému schopnost uzdravovat **10** a jinému zase schopnost velkých činů. Někdo jeho prostřednictvím dovede tlumočit Boží poselství, jiný rozlišovat, z jakého ducha co pochází. A další je obdařen schopností mluvit jinými jazyky a další zase schopností takovou neznámou řeč vyložit srozumitelně. **11** To vše je dílo jednoho a téhož Ducha, který každému jednotlivci přiděluje takové obdarování, jaké uzná za dobré. **12** Křesťanské společenství se dá přirovnat k lidskému tělu, kde je také mnoho údů a orgánů, které tvoří jediný celek. **13** Tak i každý z nás, at' žid nebo pohan, otrok nebo svobodný občan, byl při křtu začleněn do jednoho společného těla. Způsobil to jeden a týž Duch, kterého nyní společně sdílíme. **14** Tělo – to přece není jediný orgán, nýbrž mnoho orgánů. **15** Dejme tomu, že by noha řekla: „Já k tělu nepatřím, protože nejsem ruka.“ Proto však ještě nepřestává

patřit k tělu. **16** Nebo kdyby řeklo ucho: „Já k tělu omezené bude překonáno. **11** Dokud jsem byl dítě, nepatřím, když nejsem oko.“ přestává snad proto být byl dětský můj rozhled i způsob myšlení. Z dětských částí těla? **17** Kdyby celé tělo bylo okem, jak by mohlo bot jsem však vyrostl a spolu s nimi jsem odložil i slyšet? A kdyby bylo celé uchem, kde by byl čich? dětské představy. **12** V tomto životě můžeme vidět **18** Bůh však určil každému orgánu zvláštní úlohu v jenom cosi jako zamžený obraz v zrcadle, ale pak těle, jak sám chtěl. **19** Kdyby totiž celek byl jediným staneme Bohu tváří v tvář. Zatím ho známe jen z orgánem, nebylo by tu žádné tělo. **20** Takto máme nepatrné části; pak ho budeme znát tak úplně, jak on mnoho různých orgánů, ale všechny dohromady už nyní zná nás. **13** Tři věci jsou silnější než smrt: tvoří jediný organismus. **21** Oko nemůže říci ruce: víra, naděje a láska. A největší z nich je láска.

„Nepořebeji tě,“ ani hlava noze: „Obejdou se bez tebe.“

22 Spiš naopak: právě ty zdánlivě podřadné orgány jsou nepostradatelné **23** a zrovna těm orgánům, za které se stydíme, věnujeme při oblékání zvláštní péči. Bůh zařídil naše tělo tak, aby se „důstojné“ údy staraly o „nedůstojné“, aby za ně nesly odpovědnost a aby tělo jako celek bylo jednotné. **26** Když trpí jeden orgán, cítí to i všechny ostatní. Když je jeden z nich obdivován, radují se všechny. **27** Vy jste nyní Kristovo tělo a každý z vás je údem či orgánem toho těla. **28** V našem společenství ustanovil Bůh jedny jako své vyslance, druhé jako proroky, třetí jako učitele, dalším dal moc k podivuhodným činům, některým schopnost uzdravovat, jiným sílu sloužit potřebným nebo spravovat církev či mluvit jazyky. **29** Jsme snad všichni apoštoly? Jsou všichni proroky, všichni učiteli? Mají všichni moc činit divy, **30** uzdravovat, mluvit jazyky a vykládat je? On dává organizační schopnosti k vedení církve, ale umění sloužit v malíčkostech je také jeho dar. **31** Usilujte o ty dary, které jsou jiným nejprospěšnější.

13 Kdybych ovládal všechny řeči světa a uměl mluvit vznešeně jako sám anděl, ale neměl v sobě lásku, jsou má slova jen prázdnými zvuky jako dunění zvonu nebo řinčení plechu. **2** A kdybych se mohl honosit, že mými ústy mluví Bůh a že znám veškerá tajemství, a kdybych měl tak velikou víru, že bych dokázal přenášet hory – jestliže nemám lásku, nejsem nic. **3** A kdybych rozdal všechn svůj majetek a nechal se třeba i upálit, a přitom bych to dělal bez lásky, není to k ničemu. **4** Láska je shovívavá, laskavá, nezná závist. Není chlubivá a domýšlivá, **5** nejdána nečestně, nehledá svůj prospěch, nerozčiluje se pro nepochopení ani nevpomíná na křivdy, **6** není škodolibá, ale má zálibu v pravdě. Se vším se dokáže vyrovnat; **7** její víra, naděje a vtrvalost jsou nevycípatelné. **8** Láska vědění se rozplyne; **9** vždyť všechna naše poznání je kusé a všechna vnuknutí omezená; **10** až jejich místo zaujmou úplnost a dokonalost, všechna kusá a

14 At' je tedy u vás láska na prvním místě. O duchovní dary také usilujte, ale především o schopnost tlumočit Boží slovo. **2** Když někdo mluví neznámým jazykem, mluví sice k Bohu, ale lidé z toho nic nemají, protože mu nerozumí. **3** Jestliže však někdo promluví prorocky, posluchači to pochopí a taková slova jim pomáhají, povzbuzují je a podnecují. **4** Neznámý jazyk má význam jen pro toho, kdo jím mluví, kdežto srozumitelné poselství buduje křesťanské společenství. **5** Ne že bych vám nepřál, abyste třeba všichni mluvili cizími jazyky, ale přednost dávám tomu, abyste Boží slovo přinášeli srozumitelně. Vždyť církev má užitek jenom z toho, čemu může každý rozumět. **6** Řekněte sami: k čemu by vám bylo, kdybych mluvil jazyky pro vás nerozumitelnými a nevyložil současně, v čem je poučení, co má smysl vzdělávací a co prorocký? **7** Podívejte se na hudební nástroj – třeba harfu nebo varhany. Kdyby se rozezvučely všemi tóny najednou, kdo by v tom poznal nějakou melodii? **8** Anebo polnice: když zatroubí nezřetelně, kdo rozezná signál k boji? **9** Stejně tak vaše řeč: nemí-li srozumitelná, nikomu nic nedá. Mluvíte do větru. **10** Na světě se mluví stovkami různých jazyků a kdo je zná, krásně se jimi dorozumí. **11** Když ale na mne mluví někdo slovy, jejichž význam neznám, zůstaneme si navzájem cizinci. **12** Vím, že usilujete o duchovní obdarování. Snažte se tedy vyniknout hlavně v tom, co pomáhá budovat církev. **13** Proto radím tomu, kdo mluví neznámým jazykem: modli se, abys uměl vyložit, co říkáš. **14** Když totiž někdo hovoří takovým jazykem, modlí se sice jeho duch, ale bez účasti rozmumu. **15** Co s tím? I já se chci modlit vroucně, ale tak, abych se zároveň modlil rozumem. A když zpívám k Boží oslavě, chci ho chválit i svým rozumem. **16** Jak by mohl obyčejný posluchač připojit svůj souhlas k modlitbě, kdyby nerozuměl jejím slovům? I kdyby byla sebeupřímnější, nic z ní nemá. **18** Jsem vďčný Bohu, že mne tímto darem obdaroval víc, než kohokoliv z vás. **19** Přesto ve shromáždění povím raději pět srozumitelných vět než tisíce slov

nesrozumitelných. 20 Bratři, nebudte dětinští. Zlo at' je vám cizí jako nemluvnatům, ale jinak myslete 15 Rád bych vám, bratři, připomněl, že i dnes
jako dospělí lidé. 21 Ve starozákonním proroctví říká jak jste je i vy přijali a na něm založili svou víru. 2 V
Bůh: „Pošlu k nim cizince, aby k nim promluvili cizím něm je vaše záchrana, pokud se ho pevně držíte v té
jazykem, ale ani těm nebudou naslouchat.“ 22 Ten podobě, jak jsem vám je předal. Stojí-li vaše víra na
nesrozumitelný jazyk tedy sotva někoho přivede k něčemu jinému, není víc než pouhou iluzí. 3 Učil jsem
víře; a kdo již křestanem je, potřebuje taky slyšet spíš vás tomu, k čemu jsem byl sám přiveden: že Kristus
jasné Boží pravdy. 23 Představte si, že se sejdete, zemřel za naše viny, 4 byl pohřben, ale třetí den vstal
každý z vás bude mluvit jiným jazykem a teď mezi vás z mrtvých, jak to vše Bůh už dávno předtím nechal
přijde nezasvěcený nebo nevěřící člověk. Neřekne zapsat do starých Písem. 5 Pak se ukázal Petrovi,
si, že vám nejspíš přeskočilo? 24 Když ale všichni potom všem zbyvajícím dvanácti. 6 Později ho vidělo
budete tlumočit Boží pravdu jasnou řečí, pak to, přes pět set svědků společně; někteří z nich už nežijí,
co nahodilý host uslyší, zasáhne jeho svědomí. 25 ale většina dosud ano. 7 Pak ho uviděl Jakub a
Bude usvědčován a jeho nejtajnější myšlenky budou ostatní apoštolové 8 a docela nakonec se ukázal i
odkryvány, takže padne na kolena a vyzná: Mezi mně, ač jsem toho nejméně hoden. 9 Vždyť mezi
vámi je určitě Bůh! 26 Jaký závěr z toho udělat? Když všemi apoštoły jsem já ten poslední, a to je pro mne
se sejdete, jeden poslouží zpěvem, jiný poučením, ještě přílišná čest po tom, jak jsem pronásledoval
další poselstvím od Boha a další zase jeho výkladem. 27 Pokud jde o církve. 10 Bůh se však nade mnou slitoval a jen z
Pro všechny tu platí jediné pravidlo: aby to, co dělájí, jeho milosti jsem to, co jsem. A nebylo to nadarmo:
bylo k prospěchu celé obci věřících. 28 Pokud jde o vykonal jsem mnohem víc práce než všichni ostatní.
mluvení cizím jazykem, at' tedy mluví nejvýše dva Ale co to říkám – ne já, nýbrž Bůh, jehož jsem byl
nebo tři, ale pěkně jeden po druhém a zároveň at' to nástrojem. 29 Ostatně at' už jsem to já nebo někdo
někdo překládá. 30 Když se nenajde nikdo, kdo by jiný, všichni hlásáme totéž poselství, které jste již
byl schopen to učinit, at' toho mluvící raději nechá přijali i vy. 11 Jestliže však věříte, že Kristus vstal
nebo mluví s Bohem potichu, sám pro sebe. 29 Také z mrtvých, jak potom mohou někteří z vás tvrdit,
ti, kterým se dostálo zvláštního Božího poselství, at' že mrtví už nikdy neožijí? 13 Kdyby měli pravdu,
hovoří jen dva nebo tři, ostatní at' o něm uvažují. 14 A pak by i Kristus musel dosud ležet v hrobě.
30 Jestliže Bůh odhalí něco dalšímu z přítomných, jestli Kristus zůstal v hrobě, všechno naše mluvení o
zatímco předchozí ještě mluví, má mu být postoupeno něm a veškerá vaše důvěra v Boha jsou naprostě
slovo. Tak se dostane na všechny, kdo mají co říci zbytečné, bezvýznamné a nesmyslné 15 a všichni
pro pomoc a povzbuzení ostatním. 32 Pamatuje, že my, apoštolové, jsme lháři a podvodníci, když o Kristu
kdo mluví z Božího pověření, umí se také odmlčet a prohlašujeme, že vstal z mrtvých. 16 Nevěříte-li v
čekat, až na něj zase přijde řada. 33 Bůh si nelibuje možnost vzkříšení, popíráte i zmrtvýchvstání Kristovo.
ve zmatku a hluku, ale v rádu a pokoji. 34 Zatím 17 A jestliže Kristus nevstal z mrtvých, jakou máte
jsem se nikde nesetkal s tím, aby ženy zasahovaly nadějí? Vaše viny zůstaly neodčímeny, stejně jako
do průběhu křesťanských shromáždění. At' to tedy viny těch, kteří zemřeli před vámi. 19 Jestliže jsme
nedělají ani u vás. 35 Pro ně je vhodnější přijímat na Krista vsadili jen pro časný život, neužijeme ani
usnesení mužů než z nimi diskutovat; konečně jím to tolik co ateisté. A pak jsme tedy nejubožejší ze všech
ukládá i zákon. 36 Jestli se jím něco nezdá, at' si to lidí! 20 Skutečnost je však taková, že Kristus opravdu
nechají doma vyložit od manžela a nedohadují se vstal, a to je nám zárukou, že ještě další budou po
na veřejnosti. Někomu se to jistě nebude líbit, ale něm následovat. 21 Na počátku dějin člověk svou
nemyslete si, že právě vy v Korintu rozumíte všemu neposlušností způsobil, že se lidstvo dostalo pod
nejlíp. Nejste první ani jediní, kdo přijali Krista za vládu smrti. Kristus, prototyp nového člověka, tuto
svého pána. 37 A jestli někdo tam u vás tvrdí, že má vládu smrti zase zlomil. My jsme od svých předků
zvláštní nadání slyšet Boží hlas a jiné schopnosti zdědili smrt jako nevyhnutelný úděl; kdo však přijme
z Božího Ducha, měl by tím spíš pochopit, že to, za svůj Kristův život, bude sdílet jeho úděl i ve
co vám říkám, pochází od Boha. 38 Kdo to odmítá vzkříšení z mrtvých. 23 Všechno má svůj pořádek:
uznat, ten sám nemá nárok na uznání. 39 Tak tedy, nejdříve vstal Kristus, při jeho druhém příchodu pak
milí bratři, proste Boha o to, abyste mohli hlásat jeho příjdu na rádu ti, kteří k němu patří. 24 Kristův boj
pravdy. Nebráňte mluvit cizími jazyky, 40 ale všechno o vítězství nad silami zla a smrti zatím stále ještě
at' má svůj pořádek a kázeň.

zničena. Až Kristus zlomí moc všech svých nepřátel a své království odevzdá Bohu Otci, dějiny se uzavřou. 27 Bůh totiž svěřil Kristu veškerou moc nad celým vesmírem – samozřejmě s výjimkou sebe sama. 28 Až tedy Kristus zvítězí nad posledním odpůrcem, která převyšuje vše hmotné. Pozemský člověk je tehdy přijde ke svému Otci a složí mu všechnu svou moc k nohám, takže nakonec bude svrchnovaný lidské, živočišné tělo, teprve později nám Bůh dá nové, „duchovní“ tělo. 29 Adam byl stvořen pouze vzhledem – samozřejmě s výjimkou sebe sama. 30 A proč my stále riskujeme svůj život a denně se díváme smrti Jak zdůvodníte, že některé z vás v Korintu podstupují zkoušky a utrpení pro svoji víru? Jaký to má smysl, jestliže nebude vzkříšení z mrtvých? 31 Ale ještě zpět ke vzkříšení: naše pozemské tělo z masa a kostí není způsobilé pro Boží říši, protože naše kvality nejsou ani zdaleka znázorněny. 32 Kdyby po smrti nebylo už s čím počítat, mohl ještě naživu, všichni najednou dostaneme zrovna takové tělo, skvělé a nezničitelné. 33 Stane skutečností dánvé prorokova vidění: Vítězství naše tělo promění. 34 Uvažujte tedy podél, ó smrti, a kam zmizel tvůj náhončí? (Hadēs g86) 35 Náhončím smrti je míněn hřích – a ten má svou sílu ze zákona. 36 Dělajte tedy naše, bratři, zůstaňte pevní a nenechte se zviklat v Odpověď roste na tvé vlastní zahrádce. Když semeno usilovně spoluprací na Božím díle. Můžete si být jisti, že nic z toho, co jste vykonali pro Pána, se vaší smrtí neztratí.

Vyklíčí, ani zdaleka se mu nepodobá: zasel jsi suché zrnko pšenice nebo něčeho jiného, 38 ale životu skrytému v tom semeně dás Bůh novou, nádhernou podobu, nový tvar, jaký sám určil. Z jednoho semene vyroste to, z jiného ono. 39 A zrovna tak, jako jsou různé druhy semen a rostlin, liší se navzájem těla živočichů: člověk, zvíře, ryba, pták – co druh, to jiné tělo. 40 A od pozemských bytostí a tvarů liší se zase nebeská tělesa na obloze krásou docela jiného druhu – a dokonce i mezi nimi vidíme rozmanitost: 41 jinak svítí slunce, jinak měsíc a jinak zase hvězdy, a z nich každá má svůj osobitý třpyt. 42 Tak nějak si můžeme představovat i vzkříšení z mrtvých. Tělo, které obdržíme při vzkříšení, bude jiné než to naše dosavadní; toto zemře, tamto bude žít věčně. 43 To, které se pohřbívá, podléhá rozkladu a budí odpor. To, které vstane, bude se skvít nadzemskou slávou. 44 To nynější je slabé, to budoucí bude plné sil. Z umírajícího těla odchází život biologický, přirodní, vzkříšené tělo bude oživeno Duchem Božím. Jako biologický život musí mít svou hmotnou schránku, tak i život duchovní obdrží své tělesné sídlo. 45 Mojžíš nás učí, že Adam, první člověk, se stal živou bytostí; Kristus je však víc

16 Nejdříve máme tedy těhož druhu, jako byl Adam, vzkříšený bude bytostí podobnou Kristovi. 47 Adam byl stvořen pouze vzhledem – samozřejmě s výjimkou sebe sama. 48 A proč my vám jedno nádherné tajemství: zemřeme jen někteří, ale všichni obdržíme nové tělo. 49 Až z nebe zazní tvář? 50 Zdúrazňuji vám, milí bratři: naše pozemské tělo z masa a kostí není způsobilé pro Boží říši, protože naše kvality nejsou ani zdaleka znázorněny. 51 Prozradím ještě několik slov ke sbírce pro jeruzalémské křesťany. Doporučili vám stejný postup, jaký jsem zavedl v Galaci. 2 Vždycky v neděli si doma dejte stranou ze svého týdenního příjmu tolik, kolik můžete postrádat. Nečekejte s tím až na můj příchod, po částkách se šetří lépe než najednou. 3 Až pak přijdu, napišu k vašemu daru průvodní dopis a spolehliví poslové, které sami určíte, vezmou peníze s listem do Jeruzaléma. 4 Bude-li třeba, připojmí se k nim i já. 5 Mám v úmyslu cestovat k vám přes Makedonii, kde bych se krátce zastavil v některých křesťanských obcích. 6 U vás bych se rád zdržel trochu déle, možná přes celou zimu, než se zase vypravím dál. 7 Korintem jen tak projít a s vámi se jen tak letmo uvidět, zdálo se mi příliš málo, a tak doufám, že mi Pán dovolí trochu déle mezi vámi pobyt. 8 Tady v Efezu zůstanu pravděpodobně až do Letnic, 9 otevírají se zde slibné možnosti dalšího působení – i když o nepřátele taky ovšem není nouze. 10 Až k vám přijde Timoteus, at' se u vás cití jako mezi svými, vždyť pracuje pro Pána stejně jako já. 11 Je sice ještě mladý, to je pravda, ale proto si

nezaslouží nějaké přezírání. Přijměte ho dobré a pomozte mu s přípravou na zpáteční cestu, budu ho čekat a těšit se i na všechny, kteří přijdou s ním. **12** Apolla jsem dlouho přemlouval a prosil, aby se k vám vydal spolu s ostatními, ale tentokrát cítil svou povinnost jinde. Vydá se k vám hned, jakmile bude zase volný. **13** Budte připraveni na všechno, stůjte věrně při svém Pánu, jednejte jako muži, budte silní. **14** Z každého vašeho činu ať vyzařuje láska! **15** Mám k vám jednu prosbu. Pamatujete se jistě, že Štefan a jeho rodina byli první v Řecku, kdo se stali křest'any a svůj život zasvětili spolubratřím. **16** Mějte tedy pro ně uznání stejně jako pro všechny, kdo svůj čas a síly věnovali naší společné práci. **17** Jsem velmi rád, že Štefan, Fortunát a Achaikos přišli, aby mi svou přítomností vynahradili naše odloučení. **18** Moc mě tím povzbudili, jako jistě i vás. Takových lidí je třeba si vážit. **19** Asijské křesťanské obce vás všechny srdečně pozdravují. Pozdrav vám vzkazují také Akvila s Priscilou a všichni, kdo se u nich scházívají. **20** Od všech zde mám vyřídit upřímné pozdravy. Obejměte se navzájem v křesťanské lásce. **21** Na konec připojuji vlastnoručně i svůj pozdrav. **22** Náš Pán se vrátí brzy! Kdo jím pohrdá, toho stihne trest. **23** Modlím se, aby vás i nadále provázela milost Ježíše Krista. V jeho lásce, která nás spojuje. Váš Pavel

2 Korintským

1 Drazí bratři, tento dopis vám píši jako Bohem zmocněný posel Ježíše Krista, společně s Timotejem. Adresovaný je sice k vám do Korintu, ale je určen všem křesťanům v celém Řecku: **2** kež vás náš Otec Bůh i Ježíš Kristus bohatě obdaruj svou milostí a pokojem. **3** Jak nevýslově dobrý je náš Bůh. V něm, Otci našeho Pána Ježíše Krista, máme nevyčerpateľný zdroj útěchy a posily pro naše zkoušky a utrpení, takže i jiné pak můžeme těšit a posilovat, když je to zapotřebí. **5** Stejnou pomoc, jakou jsme obdrželi od Boha, rozdáváme všude kolem sebe.

6 Můžete se spolehnout, že čím víc utrpení podstoupíme pro Krista, tím hojněji nás zahrne svou útěchou a povzbuzením. Kristovo utrpení je mým denním chlebem, ale to je můj příspěvek k vaší záchráně. **7** On mi však denně dává též novou sílu a klid – a to má být zase posilou vám ve vašich zkouškách. Pokud s námi sdílíte naše bolesti, nemám o vás obavy: zdroj naší útěchy je otevřen i pro vás.

8 Nebudu vám, drazí, tajit, že tady v Malé Asii jsme prožili snad nejhorší chvíle svého života. Vypadalo to už, že je s námi konec, připravovali jsme se na smrt. Cítím, že to muselo dojít tak daleko proto, abychom nespolehlali již na nic jiného než na Boha, který má moc vzkřístit i mrtvé.

10 Skutečně nás vyrval přímo z drápů smrti a věřím, že ne naposledy. **11** Přesto prosím, abyste na nás stále mysleli ve svých modlitbách – tím větší budou pak vaše chvály a směřec jednal vždy jen a jen upřímně, jak mě Bůh vedl, a na to jsem hrdý. Ne lidská vypočítavost, ale Boží milost je mi vůdčí silou.

To platilo vždy i ve však odpustíte vy, tomu odpouštím i já. Osobně tu věc vztahu k vám. **13** Všechno, co čtete v mých listech, je mírně naprosto upřímně. Doufám, že to tak přijmete, i když se dosud mnoho neznáme, a že při Kristově návratu se za sebe navzájem nebudeme muset stydět, ale naopak budeme mít důvod k hrosti.

15 V této důvěře jsem vás chtěl navštívit už na cestě do Makedonie a pak se vrátit do Judska zase přes Korint. **16** Proč jsem svůj plán později změnil? Nebylo to z vrtkavosti ani z lehkomyslnosti. Když jednou něco řeknu, pak to tak myslím; nikdy neříkám „ano“, když myslím „ne“, a naopak.

Boží Syn Ježíš Kristus, jak jsme vám ho přiblížili se Silvánem a Timotejem, také nebyl muž dvojí tváře. Jeho osoba je hmatatelným ANO všem slibům, které Bůh kdy dal člověku. Proto taky, když k modlitbě připojíme Amen

(tj. „ano“), připomínáme si vlastně, že v Kristu na ně Bůh už odpověděl, a oslavujeme ho za to. **21** Že jste v Kristu obdrželi tentýž nový život jako my, že v něm dosud pevně stojíme – to je jen Boží dílo. **22** To on nás učinil svým vlastnictvím, pověřil svým poselstvím a vložil nám svou vlastnickou pečet’ – svatého Ducha – jako záruku na vše ostatní, co má ještě pro nás přichystáno. **23** Pán Bůh ví, že to nebylo jinak, než vám tady píšu: Korint jsem nakonec rozhodl vynechat jen proto, abych vás ušetřil setkání, které by pro vás mohlo být velice trapné. **24** Ne že bych vám chtěl vytýkat nedostatky ve vaší víře – v té si stojíte docela dobře.

2 Přál jsem si však, aby vám můj příjezd přinesl jen radost a ne rozpaky jako posledně. **2** Kdyby vás měla moje návštěva opět zamotit, nemohl bych z našeho setkání mít ani já žádnou radost. **3** V tomto smyslu jsem vám také posledně psal, abyste dali všechno do pořádku dřív, než zase přijedu, aby naše shledání nebylo už ničím kaleno. Pevně věřím, že

mne nezklamete – vždyť vím, že ani vás by netěšilo, kdybych k vám měl přijet sklíčen a nerad. **4** Vězte mi, že ani mně nepůsobilo žádné potěšení psát vám takový dopis. Dělal jsem to s velmi težkým srdcem

– a proč to nepřiznat, dokonce jsem přitom plakal. Nechtěl jsem vás ranit, právě naopak, chtěl jsem vám ukázat, jak vroucně vás mám rád a jak mi na vás

přímo z drápů smrti a věřím, že ne naposledy. **11** záleží. **5** Jestliže mi dal někdo příčinu k zámutku, neublížil ani tolik mně samotnému, jako v jistém smyslu všem vám. **6** Myslím, že už je potrestán víc

než dost; **7** teď mu zase ukážte ochotu odpustit a povzbuďte ho, aby nezahořkl a nepropadl beznaději.

8 Přijměte ho zase s láskou mezi sebe. Můj dopis měl, abych tak řekl, vyzkoušet, jakou mám autoritu. Komu

co mu jde. **12** Když jsem dorazil do Troad, našel jsem tam pro své poselství o Kristu velice dychtivé posluchače. **13** Znepokojilo mne však, že jsem se

nespolkli satanovo vnadiště – však víme dobře, o tam nesetkal s Titem, svým milým spolupracovníkem.

Neměl jsem stání, musel jsem se s Troadskými rozloučit a pokračovat dál do Makedonie, abych zjistil, co s ním je. **14** Nemohu si pomoci, znova musím děkovat Bohu, že se na nás prokazuje jeho vítězná moc a že poznání Boha můžeme šířit okolo sebe jako vzácnou vůni. **15** My jsme – obrazně řečeno kadidlem, které Kristus zapaluje Bohu a jehož

vůně se rozlévá mezi všechny lidí, ať patří do tábora Božího, nebo do tábora Bohu nepřátelského. **16** S ní tváří se odráží Boží sláva jako v zrcadle; sami se tak postupně stáváme jeho obrazem čím dál věrnějším a krásnějším, jak nás jeho Duch mění a přetváří.

způsobilý? **17** My nejsme jako kramáři, kteří si z církevní funkce udělali výnosné řemeslo. Naší cíti je vyřizovat nezíštně to, co nám bylo Bohem uloženo jako Kristovým služebníkům, s vědomím, že on nás stále vidí.

3 Že se zase stále oháníme svou důvěryhodností?

Máme snad zapotřebí o vaši důvěru se teprve ucházet, či si na ni od vás objednávat vysvědčení? **2** Naším nejlepším vysvědčením jste přece vy sami! Inkoust a papír mohou lhát, ale jak změnil Kristus vaše životy, to může každý vidět na vlastní oči. Vy jste Kristův dopis, který jsem psal ne perem, ale Božím Duchem; ne na papír, ale na živá lidská srdce. **4** Neužíval bych sám o sobě tak velkých slov, kdybych si nebyl jist, že to všechno působí sám Bůh prostřednictvím Ježíše Krista. **5** Ponecháni jen svým vlastním schopnostem nedokázali bychom vůbec nic. Má-li naše práce přece nějaké výsledky, je to působením Boží moci. **6** Bůh nás učinil hlasateli nové smlouvy, kterou s člověkem uzavírá pro jeho záchrannu. Tato smlouva není založena na litere, ale na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život. **7** Když Mojžíš předával izraelskému národu Boží zákony vytěsané do kamenných desek, zářil odlesk Boží slávy na jeho tvář tak silně, že oči všech přítomných byly oslněny; a to šlo o zákony, které za neposlušnost příslušovaly smrt. **8** Oč slavnější je smlouva, v níž Bůh nyní daruje člověku nový život prostřednictvím svého Ducha. **9** Jestliže vyhlášení zákonů, které odsuzovaly, bylo provázeno takovým leskem, kolik slávy teprve musí být spojeno s tímto darem života?

10 Proti tomu ani Mojžíšova svatozář není vůbec nic! **11** Když už to, co bylo jen pomíjející, tak oslňovalo, oč velkolepjší bude teprve to trvalé. **12** Protože víme, že tato Boží sláva nepodléhá zhubu času, můžeme vystupovat s jistotou a otevřeností. **13** Mojžíš si před lidmi zahaloval obličej, aby si nevšimli, jak jeho záře postupně vybledává; toho se my bát nemusíme. Mojžíšův národ byl však postižen ještě jinou slepotou: **14** dodnes, kdykoliv se v synagogách čte Starý zákon, zůstává mu jeho pravý smysl zahalen. Lidé nepochopí pravý smysl Starého zákona, dokud jim ho neodhalí Kristus. **15** A tak jsou dosud přesvědčeni, že jen podle Mojžíšova návodu získají věčný život. **16** Kdo se však ze své duchovní býdy obrátí k Pánu, tomu se otevřou oči. **17** Pán je Duch, a kde je Duch Páně, tam člověk již není otrokem zákona. **18** V naší nezakryté

4 Sám Bůh mi z milosti svěřil úkol, proto neklesám na myslí. **2** Své posluchače nezískáváme pro křesťanství nějakými lacinými triky ani překrucováním Božího slova. Mluvíme čistou pravdu, a proto nás rád přijme každý, kdo zptyjuje své svědomí před Bohem.

3 Zůstává-li naše poselství někomu nesrozumitelné, pak jen těm, kdo směřují k záhubě. **4** Zlo, které je ovládá, je natolik zaslepiло, že světlo Božího slova k nim nepronikne a oni nejsou schopni pochopit kázání o slávě Ježíše Krista, v němž se Bůh viditelně ztělesnil. (aiōn g165) **5** Účelem našich kázání není přitahovat pozornost k našim osobám, ale ke Ježíši Kristu jako Pánu. My jsme jen služebníci, kteří vám slouží na jeho příkaz. **6** Vždyť tentýž Bůh, který řekl: „Budiž světlo uprostřed tmy“, rozzářil své světlo i v nás, aby lidé viděli božskou krásu vyzařující z Ježíše Krista. **7** My jsme jen křehké nádoby, do nichž Bůh nádherný poklad vložil. Každý hned musí poznat, že ta zvláštní moc nepochází z člověka, nýbrž z Boha. **8** Ačkoliv se na nás útočí ze všech stran, přece nepodléháme. Někdy jsme bezradní a nevíme jak dál, ale nevzdáváme se. **9** Býváme štváni jako divoká zvěř, ale cítíme, že Bůh je při nás. Sráženi k zemi, přece znova vstaváme a jdeme dál. **10** Utrpení a smrt se nám nevyhýbají, jako se nevyhnuly Kristovi. **11** Dnes a denně nám hrozí mučednická smrt kvůli Ježíšovu jménu, ale právě v takové situaci se na nás nejzřetelněji projevuje Ježíšův život. **12** Naším údělem je umírat, abyste vy žili. **13** Pisatel jednoho ze žalmů říká: „Mluvím, protože důvěruji Boží moci.“ Totéž mohu říci o sobě i já. Protože jsem poznal Boží moc, nedám se ničím odradit od hlásání Božího poselství. **14** Bůh vzkřísil z mrtvých Ježíše a já nepochybuj, že vzkříší i mne a že se s vámi u něho shledám. **15** Vždyť to všechno konám jen kvůli vám. Čím více vás bude získáno pro Krista; tím více hlasů bude pak Boha oslavovat. **16** Proto není důvod k malomyšlosti. Náš přirozený život směruje ke konci, ale život, který nám dává Bůh, se každým dnem obnovuje. **17** Co musíme dnes podstupovat, to je konec konců stále ještě snesitelné a brzy to přejde. Zato radost, která nás očekává, překonává všechnu lidskou představivost a navíc je věčná, je bez konce. (aiōnios g166) **18** Naše budoucnost nestojí na tom, co lze vidět a hmatat, protože všechno hmotné je pomíjivé. My stavíme na základech neviditelných, neboť jen ty jsou trvalé. (aiōnios g166)

5 Víme přece, že až zemřeme, ožijeme znovu v modlitbu, v den záchrany jsem ti pomohl.“ Ten čas je tu lepší a konečné podobě. (aiōnios g166) **2** Toužíme právě teď – nezmeškejte ho! Den záchrany je dnes – po tom a zároveň kolísáme, **3** protože bychom se rádi vyhnuli umírání a vstoupili přímo do nesmrtelného života. **4** k němuž nás Bůh už nyní připravuje: **5** jako záruku nám dal svého Ducha. **6** Proto se můžeme každý poznat, že stojím ve službách Božích. Proto důvěřivě těšit na nás nebeský domov; ve svých tělech si nestěžuj na starosti, nouzi nebo potíže, bezesné tu vlastně žijeme v cizině, daleko od své vlasti, kde noci, dřinu a hlad, útoky nepřátel, bití a vězení. Jako nás očekává Kristus. **7** Nevidíme ho, ale jsme s Boží spolupracovník to všechno snáším bez reptání. ním spojeni vírou. **8** Proto s plnou důvěrou a rád **6** Mou legitimací je bezúhonny život, trpělivost a opustím třeba hned toto tělo, abych získal domov u svého Pána. **9** V každém případě však chci dělat všechny tyto schopnosti mi dává Duch Boží, k tomu to, co se líbí jemu, at' už to znamená setrvat zde v upřímnou lásku a Boží sílu k hlásání pravdy. **7** Mou cizině, nebo se vydat do své vlasti. Na ničem jiném zbraní pro útok i pro obranu je mi dobré svědomí totiž nezáleží. **10** Tak jako tak se nakonec všichni před Bohem i před lidmi. **8** Stojím při Bohu věrně, musíme postavit před Kristův soud, kde bude každý at' mě za to oslavují nebo mi nadávají, at' mi věří náš čin, dobrý i zlý, spravedlivě ohodnocen. **11** Je nebo mě prohlašují za podvodníka. **9** Pro jedny mé to právě tahle bázeň před Bohem, která mě nutí jméno nic neznamená, jiní nahlédli až na dno mého vést lidi k věře. Bůh moje pohnutky zná a věřím, že srdce. Denně se nade mnou vznáší smrt, ale nikdy ani vy mne nepodezíráte z něčeho postranního. **12** jsem nežil plněji. Bili mě, div jsem ducha nevypustil, Ne, nechci znovu sebe vychvalovat. Chci vám jen ale přece mě nezabilii. **10** Stále mi házejí klacky pod ukázat, že se za mne nemusíte stydět, a tak můžete nohy, o radost mě tím však nepřipraví. Jsem chudý, zavřít ústa těm, kdo si zakládají na vnějším projevu a přece rozdávám poklady nesmírné ceny. Nemám místo na vnitřní hodnotě. Poslouží-li to k Boží slávě, nic – a přece mi patří celý svět! Moji draží přátelé, at' si mě lidé mají třeba za blázna. Jsem-li však při musel jsem vám to napsat tak, jak to cítím. **11** Nic dobrých smyslů, poslouží to zase vám. **14** Kristova neskrývám, ani nepřikrašluji. Nikdo vás přece nemá lásku nás zajala. Je přece zřejmé, že smrt toho, raději než já! **12** Jestli mezi námi ještě stojí nějaká kdo zemřel za všechny, se rovná tomu, jako kdyby překážka, není to nedostatek mé lásky k vám, ale zemřeli všichni, **15** takže naše životy nepatří už nám, vaše výhrady ke mně. **13** Ríkám vám to jako svým ale tomu, kdo za nás zemřel a vstal z mrtvých. **16** vlastním dětem: opětujte moji lásku stejnou měrou! Není tedy správné posuzovat někoho podle toho, **14** Nespolčujte se s nevěrcí, to pro vás není dobrá co o něm soudí svět nebo jaký se navenek jeví. společnost. Co může mít společného světlo s tmou, Taktiž chyběně jsem se kdysi i já díval na Krista a spravedlnost s bezprávím? **15** Je snad možné nějaké posuzoval jej jako každého jiného člověka. Jak jsem dorozumění mezi Kristem a dábalem? **16** Dovedete si se myšlit! **17** Kdo se stane křesťanem, stává se úplně představit pohanské bůžky v křesťanském chrámu? jiným člověkem. Už nikdy není takovým, jakým byl A co jiného jsme, ne-li chrám živého Boha? Bůh předtím. Začal docela nový život! **18** To je změna, řekl: „Budu žít uprostřed nich a mezi nimi bydlet, já kterou působí sám Bůh. Ačkoliv jsme se nacházeli v budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.“ **17** Proto nepráteleckém táboře, **19** Bůh s námi prostřednictvím také řekl: „Oddělte se a odejděte od nich, pryč od Ježíše Krista uzavřel mír a pak nás pověřil, abychom všechno nečistého. Jen tak vás příjmu za své, **18** abych jeho jménem předložili nabídku smíření všem lidem byl vaším Otcem a vy mými syny a dcerami – praví na této planetě. **20** Z Kristova pověření – jako jeho všemocný Bůh.“

6 Jakožto Boží spolupracovník vás snažně prosím: nepromarněte tu milost, které se vám od Boha dostalo! **2** Bůh říká: „V čas milosti jsem vyslyšel tvou

7 Mějme na paměti, milí přátelé, že tyto sliby platí právě nám. Zřekněme se proto všeho, co špiní tělo nebo duši. Berme vážně Boží slova a usilujeme o to, abychom se Bohu líbili. **2** Nikomu z vás jsem neukřivil, nikdo o nic nepřišel mým přičiněním. Proč by měl být na vaší straně ještě nějaké výhrady? **3** Nechápejte to, prosím vás, jako výčitku, skutečně vás mám rád a na tom se v životě ani ve smrti nic

8 Musím vám ted' povědět, jak ohromně zapůsobila Boží milost v křesťanských obcích v Makedonii. 2 Ačkoliv se tam museli potýkat s všešlikými nesnázemi a podstoupit nejednu tvrdou zkoušku, byla radost věřících tak veliká, že při vší své chudobě sebrali mezi sebou neuvěřitelnou částku. 3 Nedávali jen to, co jim přebývalo, ale daleko více. 4 Pokládali to za vyznamenání, že se mohli podílet na sbírce pro jeruzalémské křesťany. 5 Jejich obětavost předstihla všechna moje očekávání – tak úplně se dali k dispozici Bohu a v jeho jménu i nám. 6 Proto jsem požádal Tita, který u vás začal organizovat sbírku už dříve, aby se k vám znova vypravil a pomohl vám toto dílo lásky dokončit. 7 Není nic, čeho by se vám nedostávalo:

9 Myslím, že bych se o té akci na pomoc Jeruzálemským ani nemusel tolík rozepisovat.
2 Vím, že tyto věci jsou pro vás samozřejmé, a v Makedonii jsem hrdě prohlašoval, že vy jste se sbírkou začali už vloni. Právě ta vaše horlivost nakazila mnohé z nich. 3 Ted' k vám posílám tyto bratry, abych se přesvědčil, zda jsem vás nepřechválil. Jak bych potom vypadal před Makedonskými, kdyby se ukázalo, že jsem neměl pravdu? Musel bych

se propadnout hanbou a vy teprve! 5 Proto jsem pokládal za nutné poprosit tyto bratry, aby shromáždili všechny vaše příspěvky ještě před mým příjezdem, aby to pak nevypadalo, že jsem je přijel vymáhat. 6 Pamatuje však: skoupá setba – hubená sklizeň. Bohatou úrodu sklidí ten, kdo zasévá štědře. 7 měřítkem a vzorem vší dokonalosti. Jaká pošetilosť! Velikost svého příspěvku at' si určí každý sám, nikoho nenuťte dávat víc, než sám chce. Bůh nemá zájem Bůh. K nim patří i má práce v Korintu. Odpovědnost o vynucené dary: miluje toho, kdo dává rád. On si za vás si neosobují neprávem – vždyť jsem byl první, může dovolit ponechat to na vás: 8 vždyť od něho dostáváte nejen všechno, co sami potřebujete, ale až ještě tolík, abyste mohli být štědrí i k jiným. 9 Vždyť podle Písma Bůh nikdy nezavře svou ruku před štědrými. (aión g165) 10 On, který dává rolníku chléb i zrno na setí, poskytne potřebnou setbu i vám a z její sklizně budete mít stálé více pro sebe i pro druhé. K němu pak budou směřovat vždy četnější díky, které od vás odevzdáme. 11 Nejde totiž jenom o 14 Budou se za vás modlit a přilnou k vám vřelým bratrským vztahem. 15 Díky Bohu za Ježíše Krista, ten vzácný dar nad všechny dary!

10 Ještě jedně věci bych se chtěl dotknout – týká se to mé vlastní osoby a řeknu to bez všiho hořkosti a nevraživosti, v duchu Kristovy lásky. Povídá se prý o mně, že v dopisech se stavím jako kdovíjaký silák, ale když dojde k osobnímu střetnutí, jsem prý malíčký a ubohý. 2 Prosím vás, nenechte mě, abych vás přesvědčil, že mi nechybí odvaha k ráznějšímu postupu proti těm, kdo přičítají mému jednání pouze lidské pohnutky. 3 Ano, jsme jen obyčejní lidé, ale své boje nevyhráváme pouze vlastní silou. 4 Máme účinné zbraně, schopné porazit každého odpůrce. 5 Proti nim neobstojí žádná domýšlivost, ani nejchytřejší filozofie, popírající Boží pravdu. Každého myslícího člověka jednoznačně vedeme ke Kristu jako ke konečné odpovědi a svrchované pravdě. Rozhodnete-li se společně pro poslušnost, 6 jsem připraven potrestat každého, kdo nebude poslušný. 7 Nenechte se klamat vnejším zdáním. Jestliže si kdokoliv z vás může dělat nárok, že je Kristův, pak můj nárok není o nic menší – spíš naopak! Navíc bych se ještě mohl odvolávat na přímé Boží pověření. 9 Nechci ovšem vzbudit dojem, jako bych vás chtěl svými listy zastrašovat. 10 „Nevšímejte si jeho dopisů,“ říkají některí, „je to jen plané vyhrožování. Až přijde, poznáte sami, že není proč se ho bát. Slabšího kazatele jste ještě neslyšeli.“ 11 Ujišťuji vás, že tentokrát budu jednat stejně přísně, než jsem doposud psal. 12 V žádném případě se projevech vychvaluji sami sebe. Těm se samozřejmě začal někdo jiný, dalo by se o ní možná pochybovat. Ale jako vás duchovní otec bych spíš čekal, že s vaší vírou vzrostete i úcta ke mně. 16 Pak budu moci šířit Boží poselství dál i za vaše území, do krajů, kam dosud neproniklo. Písmo nás učí, že se nemáme honosit vlastními úspěchy, ale tím, co vykonal Bůh. Když někdo vykřikuje do světa, jaký je chlapík, to to, že se pomůže jeruzalémským křesťanům; neméně ještě nic neznamená. 18 Důvěru si zaslouží ten a jenom ten, komu dává své vysvědčení Bůh.

11 Doufám, že mé skromné rádky nevyčerpaly ještě všechnu vaši trpělivost. Už jenom chvíličku strpení, prosím vás. 2 Záleží mi totiž na vás, opravdu moc mi na vás záleží – ne méně než samotnému Bohu. Jako byste byli mou jedinou dcerou, kterou jsem zaslíbil jedinému muži – Kristu. Chci mu ji přivést čistou, nedotčenou. Ted' mi však svírá srdce úzkost, aby vaše věrná a čistá láska k němu nebyla zkalena a pošpiněna nebo aby docela nezanikla. 3 Víte přece, jak chytře dokázal satan ošálit Evu v ráji! 4 A vy s takovým klidem popřáváte sluchu každému, kdo vám předkládá jiného Krista než my a vnáší mezi vás cizího ducha a rozšiřuje jakési jiné poselství, než jste slyšeli od nás. 5 Mám za to, že si s těmi veleapoštoly v ničem nezadám. 6 Jestli jsem slabší řečník, tak alespoň vím, o čem mluvím. O tom jste se nechte mohli už přesvědčit, vždyť jsem to nejednou dokázal. 7 Nebo jsem snad chybíl tím, že jsem od vás za svou kazatelskou službu nepřidal žádný plat? Ze jsem sám sebe ponížoval, abych vám pomohl výš? 8 Můj pobyt u vás hradily jiné křesťanské obce – tak jsem je „vykořistoval“, jen abych vám nebyl na obtíž. 9 A když mi došly peníze a neměl jsem co do úst, zase jsem vás nežádal o pomoc, protože mi vypomohli křesťané z Makedonie. Ani korunu jsem od vás nevzal a také v budoucnu nevezmu. 10 A jako že sloužím Kristově pravdě – tak a ne jinak to budu dělat po celém Řecku. 11 Proč? Protože vás snad nemám rád? Bůh ví, že mám. 12 Chci vám i nadále sloužit bez jakékoli odměny, aby ti lidé nemohli tvrdit, že

v naší a jejich činnosti není žádný rozdíl. 13 Vždyť ³ Ale tak či onak byl jsem v ráji ⁴ a slyšel jsem jsou to podvodníci, tihle „lžiapoštolové“, kteří se za věci tak ohromující, že se to nedá vylíčit slovy, ani Kristovy vyslance pouze vydávají! 14 Není se tomu jinak vykreslit. 5 Takový zážitek, to už by byl nějaký ovšem co divit, vždyť i sám satan na sebe často bere důvod k vychloubání, ale raději o tom pomlčím a andělskou podobu. 15 Jaký tedy div, že jeho pomahači budu poukazovat spíš na svou slabost. 6 Mohl bych se maskují za služebníky Boží! Však je nakonec se chlubit ještě jinými věcmi a nebyla by to chlouba spravedlivá odplata nemine. 16 Věřte mi, že to mám neoprávněná, ale at' mě každý posuzuje jen podle v hlavě docela v pořádku. A jestli ne, jak někteří tvrdí, toho, co v mému životě vidí a v mému poselství slyší. proč bych se nemohl jednou trochu pochlubit po jejich 7 Bůh mi toho ukázal tolík, že mi musel přidat i způsobu a vyložit vám nějaké ty svoje přednosti? 17 jedno trápení, abych nezpyšněl: je to bolest, která mi Jako křesťanovi by se mi to ovšem dost příčilo, 18 jako satanův posel má stále připomínat, že jsem jen ale jako údajný blázen si to snad mohu dovolit. 19 smrtelný lidský červíček. 8 Třikrát jsem Boha prosil, Vy jste přece tak moudří, že umíte být i k bláznům aby mě toho zbavil, 9 ale on odmítl. „Jsem s tebou, shovívaví! 20 Nevadí vám, že vás tyranizují a vydírají, víc nepotřebujete,“ odpověděl. „Moje moc vynikne tím že vámi pohrdají a šlapou po vás. 21 Tedy ano, víc, čím ty sám budeš slabší.“ 10 Nesu tedy svou přiznávám, že tohle bych já nedokázal. 22 A jaké jsou nemoc rád a jsem hrdý na to, že právě na jejím jejich další přednosti? Starobylý původ? Promiňte pozadí se ve mně tak zřetelně prokazuje Kristova nerozumnému, můj není horší! Náboženské vzdělání? síla. Nevadí mi ani ta nemoc, ani příkroí, ani bída, Ani v tom nejsem pozadu. 23 Prohlašují se za Kristovy pronásledování a jiné těžkosti, protože vším sloužím služebníky? Když se již nerozumně chlubím, pak Kristově věci. A největší sílu dostávám tehdy, když i v tom se jim více než vyrovnam! Kdo vynaložil jsem s vlastními silami u konce. 11 Ted' jsem se tedy pro Krista více potu? Kdo byl vícekrát ve vězení, představil opravdu jako dokonalý blázen. Ale sami vícekrát týrán, vícekrát riskoval svou kůži? 24 Pětkrát jste mě k tomu přinutili. Vždyť to mělo být spíše vaši mi nechali židé vysázet devětadvacet ran karabáčem věci, abyste se mě zastali! I když nic neznamenám, na holá záda. 25 Třikrát mě zmlatlí klacky, jednou nejsem přece za těmi „veleapoštoly“ nijak pozadu. 12 dokonc kamenovali. Třikrát jsem zažil ztroskotání Když jsem byl mezi vámi, poskytl jsem vám dostatek lodi, z toho jednou jsem noc a den strávil ve vlnách důkazů, že mě poslal Bůh; trpělivě jsem mezi vámi moře. 26 Kolikrát jsem cestoval stovky vyčerpávajících konal to, co mi uložil, a nebyla to malichernost, nýbrž kilometrů, ohrožován rozvodněnými řekami, lupiči, divy a zázraky. 13 Jen v jedné věci jsem vás proti vlastními soukmenovci i pohany. Smrt mi hrozila v křesťanům na jiných místech „zkrátil“: nežádal jsem rozběsněných davech i liduprázdných pouštích, na vás o hmotnou podporu. Tuhle nespravedlnost mi rozbouřeném moři i mezi falešnými bratry. 27 Vím, co tedy promiňte. 14 Chystám se k vám už po třetí. Ani jsou bezesné noci a smrtelná únava, sžírávý hlad tentokrát od vás nic nežádám. Bez vašich peněz se a mučivá žízeň, co je být na kost promrzlý a nemít mohu obejít – ale vás samých se vzdát nemohu. se čím zahřát. 28 A k tomu navíc neustálé starosti, Ostatně rodiče mají žít děti a ne se od dětí nechat jak se vede mým křesťanským obcím. Odmitl jsem vydržovat – a vy jste moje děti. 15 Rád se pro vás snad někdy pomoc někomu, koho tížilo svědomí? 29 zřeknu všeho, i sám sebe, jestli vám to prospěje? Neatrápal jsem se snad, kdykoliv někdo kolísal ve vříře? ale jak se zdá, projevy mé lásky nacházejí u vás 30 Když už jsem tedy nucen nějak se chlubit, budu odezvu spíše opačnou. I toto se prý u vás dá slyšet: mluvit o věcech, které neslouží ke cti mně, 31 nýbrž „Ten Pavel se ale vyzná. Chytře to zařídí tak, aby se Bohu. On – věčná sláva jeho jménu – ví, že nelžu. zdálo, že nás jeho návštěva nic nestojí, ale můžete si (aiōn g165) 32 V Damašku dal místopříčí krále Arety hlídat městské brány, aby mě dopadl. 33 Nechal jsem být jisti, že je to jen trik a že z nás peníze dostane tak jsem z té pasti utekl. Co tomu říkáte?

12 A když jsem v tom chlubení (i když to k ničemu není), povím vám ještě o viděních a zjeveních od Pána. 2 Před čtrnácti lety jsem byl ve vytržení vzat do nebe. Zdali to bylo vidění nebo skutečnost, to se mě neptejte. Jen Bůh by na to mohl odpovědět.

Nemyslete si, že se tím snažím znova se vemlouvit do vaší přízně. Bůh je mi svědkem, že mi opravdu jde o vaše dobro, o vás duchovní růst – a ne o

získávání výhod. 20 Obávám se, až k vám zase přijdu, abych u vás nenašel věci, které nerad vidím. Vám by se pak nelíbilo, jaké důsledky bych z toho musel vyvodit. Nerad bych se shledal s hádkami a závistí, s urážlivostí a pomluvami, vzájemným osočováním, nadutostí a rozkolnictvím. 21 Nechtěj bych zažít, aby mě Bůh před vámi tak pokorił, že bych musel plakat a naříkat nad některými, kteří místo toho, aby se v pokání odvrátili od svých poklesků, hřeší klidně dál a stále se oddávají nemravnosti a nezřízeným vášním.

13 Toto bude moje třetí cesta k vám. A vy znáte zásadu, že každá výpověď musí být potvrzena dvojím nebo trojím svědectvím. 2 Já jsem už dvakrát dotyčné osoby napomínal. Teď je varuji znovu a zároveň i všem ostatním připomínám, co jsem řekl při své druhé návštěvě: až přijdu příště, nebudu už nikoho šetřit. 3 Pak dostanete důkaz, že ze mne mluví Kristus. Ten se vám nepředstaví jako slaboch, ale jako vládce. 4 Zemřel na kříži jako bezmocný člověk, ale nyní z Boží moci žije! Jsme slabí lidé, ale přesvědčíte se, že táž moc, která vrátila život Kristu, sídlí i v nás. 5 Zkoumejte své nitro: jste opravdu křest'any? Test je jednoduchý: pozorujete na sobě Kristovu přítomnost, jeho moc? Jestliže ne, pak jste neobstáli. 6 Uvidíte sami, jak doufám, že my obstojíme. 7 Modlím se však, abyste se dali správnou cestou bez ohledu na nás. Samozřejmě ne proto, abych mohl ozdobit svůj štít dalším vítězstvím; vy byste měli jednat správně, i kdybychom se my neosvědčili. 8 Vždyť nic nezmůžete proti pravdě, nýbrž jen ve jménu pravdy. At' už tedy dopadnieme jakkoli, jen když to s vámi bude v pořádku. Nic jiného si tak vroucně ne přejeme a jen za to se modlíme, abyste nalezli správnou cestu. 10 Tento dopis píší proto, abych nemusel, až k vám přijdu, tvrdě použít autoritu, kterou mi propůjčil Pán. Vždyť mi ji dal k tomu, abych církve budoval, a ne bořil. 11 Tak tedy nashledanou, moji drazí. Budte radostní, dejte všechno do pořádku a vykročte zase správným směrem, žijte v jednomyslnosti a vzájemném pokoji a Bůh, pramen lásky a pokoje, bude s vámi. 12 Obejměte se vzájemně v křesťanské lásce. 13 Celá zdejší církev vás pozdravuje. 14 Kéž vás provází milost našeho Pána Ježíše Krista. Boží láska a jeho svatý Duch at' vás naplňují. Váš Pavel

Galatským

1 Bratři, přijměte ode mne i od všech, kteří jsou zde se mnou, přání Božího pokoje a milosti. **4** Věčná chvála bud' Bohu i Kristu Ježíši, (aiōn g165) **5** který podle Boží vůle za nás obětoval svůj život a tak nás zachránil z moci zla, které ovládá tento svět. (aiōn g165) **6** Jsem překvapen, bratři, jak rychle jste se nechali svést k následování falešného evangelia. **7** Pamatujte si, že není jiná cesta k věčnému životu než ta, kterou nám otevřel Kristus. Nedejte se mylit těmi, kdo se snaží jeho učení – jak jsme vám ho kázali – všelijak překrucovat. Kdo to činí, at' je na věky zavržen. **8** Znovu opakuji: I kdyby někdo z nás – nebo dokonce anděl z nebe – hlásal něco jiného, než jsme vás učili my, at' je na věky zavržen. **10** Vidíte, že nezačinám žádnými lichotkami. Nechci se totiž za každou cenu líbit lidem. Jestliže se chci opravdu někomu líbit, pak jedině Bohu; jinak bych nebyl Kristův služebník. **11** Ujišťuji vás, bratři, že to, co jsem vám hlásal, není lidský výmysl. **12** To poselství mi nesvěřil nikdo jiný než sám Ježíš Kristus. Jsou to jeho vlastní slova a nemám je z druhé ruky. **13** Vy přece víte, čeho jsem se dopouštěl ještě jako žid – jak jsem křestány pronásledoval a snažil se je vyhubit. **14** V té době snad nebylo mezi mými vrstevníky horlivějšího a pravověrnějšího žida nade mne. Nikdo jiný nehořel pro tradice mého národa tak fanaticky jako já. **15** Ale pak to přišlo! Bůh mi odhalil pravdu o svém Synu a uložil mi šířit jeho poselství po celém světě. K této službě mne ve své dobrotě vybral již dávno před mým narozením. **17** Když se to stalo, nevyptával jsem se na Krista jiných lidí, ani jsem se nešel radit s jeruzalémskými apoštoly. Odešel jsem do Arábie, vrátil se zase do Damásku **18** a teprve po třech letech jsem se vypravil do Jeruzaléma, abych se osobně seznámil s Petrem. Pobyl jsem u něho dva týdny, **19** ale kromě Jakuba, Ježíšova bratra, jsem se s dalšími apoštoly nesetkal. **20** Tak to skutečně bylo, Bůh je mi svědek, že nelžu. **21** Pak jsem se vydal do Sýrie a Kilikie, **22** zatímco v Judsku mě křestané stále ještě neznali. **23** Věděli jen, že dřívější nepřítel hlásá nyní to, co sám předtím tak krutě potíral, **24** a chválili za to Boha.

2 Až o čtrnáct let později jsem přišel do Jeruzaléma znovu, tentokrát s Barnabášem a Titem. **2** Dostal jsem totiž od Boha pokyn, abych všechno, čemu učím v pohanských zemích, předložil ke zvážení čelným osobám v církvi. Vše jsme spolu prohovořili a nikdo neměl námitky, **3** dokonce nepožadovali ani na Titovi,

který byl Řek, aby se dal po židovsku obřezat. **4** Otázku obřízky roзвířili teprve někteří z dřívějších příslušníků farizejské strany. Ti se mezi nás vloudili, aby vyslídili, do jaké míry jsme opustili mojžíšovské obřadní předpisy. Rádi by z nás byli opět udělali otroky starých příkazů a zákazů, **5** ale tomu jsme se bránili a ubránili, abyste snad nebyli přinuceni věřit, že spása je v plnění židovských zákonů. **6** Také nikdo z představitelů církve necítil potřebu dodávat něco k tomu, co jsem vás učil. (Mimochodem, jejich postavení stejně nic neznamená, protože před Bohem je člověk jeden jako druhý.) **7** Když Petr, Jakub a Jan viděli, jak se Kristovo učení úspěšně šíří mezi pohany, rozpoznali v tom důkaz, že mě Bůh k této práci pověřil, stejně jako pověřil Petra k práci mezi židy. Tito tři nejvýznamnější apoštolové potom mně a Barnabášovi stiskli ruku na znamení dohody. „Pokračujme dál ve své práci,“ řekli, „vy mezi pohany a my mezi židy.“ **10** Jenom nám doporučili, abychom nezapomínali na chudé, což mi taky vždy leželo na srdci. **11** Když však přišel Petr do Antiochie, musel jsem ho veřejně pokárat, protože si to opravdu zasloužil. **12** Než totiž mezi nás přišli někteří jeruzalémští křestané, jimž dosud leží na srdci dodržování židovských tradic, jídával klidně s dřívějšími pohany. Potom však, ze strachu před jeruzalémskými, začal se jich stranit. **13** A po něm si takhle pokrytecky počináli i Barnabáš a ostatní. **14** Když jsem to viděl, okamžitě mi bylo jasné, že to není v souladu s evangeliem. Proto jsem Petrovi řekl přede všemi: „Ty jsi rodem žid, se židovstvím jsi již skončil, ale teď chceš najednou nutit pohany, aby dodržovali židovské zákony?“ **15** My jsme sice rodilí židé, **16** ale přece jako křestané víme, že před Bohem obstojíme pouze pro víru v Ježíše Krista. **18** Před zákonem jsme všichni propadli, a proto nás žádná zásluha nemůže zachránit. Co kdyby se však naše spolehlání na Krista ukázalo klamné a dodržování mojžíšovských zákonů nepostradatelné? Nebyl by pak Kristus příčinou našeho zavržení? Nechme toho! Sami vidíte, k jak nesmyslným závěrům bychom dospěli. **19** Já osobně jsem na zákonu a jeho předpisech ztroskotal. Ve smyslu zákona jsem byl odsouzen k smrti a popraven. Na mně si zákon už nic nevezme. Kristovo ukřižování bylo i mým ukřižováním. **20** A tak to, co zije, nejsem už já, ale žije ve mně Kristus. A tomuto pravému životu dala v mém těle vzniknout víra v Božího Syna, který mě miloval a obětoval se za mne. **21** Nepatřím tedy k těm, jimž je Kristova oběť lhostejná. Kdybychom se před Bohem mohli vykázat naplněním zákona, byl by před Bohem mohli vykázat naplněním zákona, byl by

3 Kam jste dali rozum, Galatáné! Kým jste se to od něj vzdáleni. A jen do té doby, než přijde ten dalí napálit? Vy, kteří jste měli ukřížovaného Krista ohlášený potomek, Kristus, jehož se týkal onen Boží takřka přímo před očima! **2** Jen mi řekněte: Dostali závazek. **20** (Ještě jeden rozdíl: Zákon vydal Bůh jste snad Božího Ducha odměnou za dodržování lidem Mojžíšovým prostřednictvím a tomu je poslal židovských zákonů, nebo jste ho obdrželi proto, že po anděloví; smlouvou s Abrahamem však uzavřel jste uvěřili v Ježíše Krista? **3** Tak vidíte! Copak jste osobně, bez prostředníků.) **21** Znamená to snad, že ztratili najednou soudnost? Začali jste v síle Božího Boží sliby a Boží zákony jsou navzájem v rozporu? Ducha, a ted' chcete ve vlastní síle pokračovat? **4** Bylo Ovšem že nikoliv! Kdyby byl zákon stačil zachránit snad všechno, co jste prožili, k ničemu? Ne, tomu člověka z moci zla (a podle Písma jsme všichni v jeho nevěřím! **5** Znova se vás ptám: Boží Duch a všechny područí), nenabízel by Bůh jiné východisko – víru jeho zázraky mezi vámi – lze to vše příčitat vašemu v Ježíše Krista. **24** Zákon byl naším vychovatelem. přijali ho za svého Spasitele a tak byli před Bohem Je to snad odměna za vaše skutky, nebo důsledek ospravedlnění. **25** Ale nyní, po příchodu Kristově, již vaší víry v Krista? **6** Jak to bylo s Abrahamem? nejsme svěřeni tomuto vychovateli, protože jsme se Uvěřil Božímu slibu a Bůh mezi Vzdělával nás a vedl ke Kristu, abychom v něj uvěřili, vámi prokázel svou moc a dává vám svého Ducha. **7** K Abrahamovi se tedy může rovnat jen ten, kdo svou víru v Krista, jsou s ním úzce spojeni. **28** Není je ochoten věřit Bohu stejně, jako uvěřil on. A Bůh už rozdílu mezi židem a pohanským Řekem, otrokem už tehdy vlastně Abrahamovi oznámil, co vy dnes a pámem, mužem a ženou; všichni jsme si v Kristu prožíváte: že zachrání i jiné národy, jestliže mu uvěří rovní. **29** Jsme s ním zajedno. V tomto smyslu jste tak, jako uvěřil on, Abraham. **10** Na druhé straně tedy i vy potomky Abrahamovými a všechny Boží tvrdost zákona dopadá na ty, kdo spoléhají na své záslužné činy. Vždyť zákon říká jasné: „Odsouzen je každý, kdo se proviní i jen proti jedinému z přikázání zapsaných v knize zákona.“ **11** Je tedy jasné, že žádné naše zásluhy nám nebeskou bránu neotevřou; ta se otvírá jiným klíčem – vírou. Mluví o tom i prorok Abakuk, když říká: „Jen ten, kdo Bohu důvěřuje, obстоjí před ním a bude žít.“ **12** Zákon se o víru nestará; tam stojí: „Žít bude ten, kdo bude činit to a to.“ Bez výjimky. **13** Z této kletby námi nesplněného zákona jsme však vysvobozeni Kristem. On vzal naše přestupky i jejich následky na sebe. Naše prokletí nechal dopadnout na svou hlavu, když umíral na kříži, neboť je napsáno, že „proklet je každý, kdo visí na dřevě“. **14** A díky jemu mohou všechni lidé bez rozdílu dostat stejně požehnání jako Abraham a všechni mohou natáhnout ruku víry po slíbeném Božím Duchu. **15** Bratři, vždyť sami víte, že když někdo pořídí závěť a náležitě ji potvrdí, nemůže na tom později již nikdo nic změnit. **16** Bůh se zavázal slibem Abrahamovi a jeho potomku. Není zde užito množného čísla, a proto nejde o všechny Abrahamovy potomky – celý židovský národ. Řeč je o potomku, a tím je méněn Kristus. **17** Chci tím říci toto: Bůh dal Abrahamovi závazný slib. Ten nemohl být zrušen zákonem, který přišel o čtyři sta třicet let později. **18** Kdyby nás totiž mohlo od věčné smrti zachránit přesné dodržování zákona, nemusel Bůh Abrahamovi nic slibovat. On to však udělal. **19** K čemu bylo tedy zapotřebí ještě zákonů? Jen k tomu, aby nám Bůh ukázal, jak jsme

4 I s dědictvím je to ovšem tak, že dokud dědic nedosáhne zletilosti, neliší se jeho postavení od postavení sluhy, ač mu naleží celý otcův majetek. **2** Musí poslouchat svého poručníka, dokud neuplyne zákonná doba. **3** V takovém postavení jsme se nacházeli před Kristovým příchodem. Byli jsme vázáni běžnými zákony a zvyklostmi. **4** Ale když nadešel čas určený Bohem, poslal Bůh svého Syna. Narodil se z ženy a byl podřízen zákonu. Proč? **5** Musel se postavit na místo nás, kteří jsme propadli před zákonem, aby nás, odsouzence k smrti, vrátil do svobodné Boží rodiny. **6** A protože jsme adoptováni za Boží děti, dal nám Bůh i stejně smýšlení a cítění, jaké měl Kristus, takže smíme stejně jako on nazývat Boha svým Otcem. **7** Nejsme už otroky, jsme Božími dětmi a vše, co patří Bohu, je i naše, protože tak to on sám rozhodl. **8** Dokud jste Boha neznali, sloužili jste bohům, které jste si sami vymysleli. **9** Ale ted', když jste Boha nalezli, nebo spíše když on nalezl vás, chcete se zase vracet k tomu ubohému, bezcennému náboženství záslužných skutků? **10** Váš život by se měl znova točit jen kolem seznamu zákazů a příkazů? **11** Bojím se o vás. Jako by všechno úsilí, které jsem vám věnoval, bylo nadarmo. **12** Bratři, vroucně vás prosím, vžijte se trochu do mého postavení, jako jsem se já snažil vcítit do vašeho! Kdysi jsme si přece rozuměli docela dobře. **13** Nijak vám nevadila má tělesná slabost, když jsem k vám poprvé mluvil o

Kristu. **14** Nedali jste najevo pohrdání ani nelibost nad milosti. **5** Ale my smíme v Božím Duchu spoléhat na mou ubohou tělesnou schránku; naopak, přijali jste to, že Kristova smrt smazala naše provinění a smířila mne jako skutečného posla od Boha, jako samého nás s Bohem. Obřízka a ostatní židovské obřady nám Ježíše Krista. **15** Kam se podlelo všechno vaše už nemusí dělat těžkou hlavu, protože vše záleží jen nadšení, které nás tak sbližovalo? Vždyť jste byli na výře, projevující se láskou. **7** Vedli jste si docela ochotní dát mi vlastní oči, kdyby mi to pomohlo. **16** A dobré! Kdo vás to tak zmátl, že jste upustili od cesty teď? Jen proto, že vám říkám pravdu, má mezi námi za pravdou? **8** Ten rozhodně nemá nic společného vzniknout nepřátelství? **17** Ti falešní učitelé, kteří s Bohem, který vás povolal ke svobodě. **9** Dejte si se tak horlivě ucházejí o vaši přízeň, nemyslí to s pozor, nepatrná nákaza může přerušt ve zhoubnou vámi dobře; chtěj nás rozdělit a strhnout vás na svou epidemii. **10** Pořád však doufám, že pochopíte, která stranu. **18** Horlivost je chvályhodná, ale musí usilovat cesta je správná. Ale ten, kdo vám káže takové bludy, o dobrou věc, a to nejen po tu chvíli, kdy jsem u bude se z toho zodpovídat, at' je to kdokoliv. **11** vás. **19** Moje děti, znovu pro vás trpím jako matka. Jestli si snad myslíte, že já sám jsem zastáncem při porodu. Vždyť jde o to, aby na vás bylo vidět, obřízky, tak mi řekněte, proč mě židé s takovou že se podobáte Kristu. **20** Tak bych si přál být teď' nenávistí pronásledují. Kdyby to tak bylo, měli by mezi vámi a promluvil k vám osobně. Opravdu už se mnou být docela spokojeni a Kristův kříž by je nevím, co s vámi mám dělat. **21** Poslyšte vy, kteří nemusel tolik urážet. Obřízku však nezastávám a vyžadujete poslušnost židovským předpisům: Proč si těm, kdo na ní trvají, říkám: Proč jenom obřízku, pořádně nepřečtete Bibli? **22** Dočteli byste se tam, že proč ne přímo kastraci podle pohanského vzoru? **13** Abraham měl dva syny, jednoho se svou manželkou, Bůh vás povolal ke svobodě. Nezneužívejte ji však ale jednoho ještě předtím se svou otrokyní, což tehd k prosazování vlastních zájmů. Naopak, v lásce si nebylo nic neobvyklého. **23** Ten prvný, syn otrokyně, se navzájem pomáhejte. **14** Vždyť celý zákon se dá narodil jen proto, že si to muž a žena přáli. Narození shrnout do jediné věty: Měj rád svého bližního jako druhého bylo navíc darem od Boha a naplněním sám sebe. **15** Jestliže se místo toho jen koušete a jeho slibu. Můžeme to použít jako obraz: ty dvě ženy žerete, dejte pozor, abyste se navzájem nesežrali. **16** představují dva odlišné vztahy k Bohu. **25** Otronkyně Chci tím říci: Jednejte podle rady Božího Ducha, pak Hagar odkazuje ke smlouvě uzavřené mezi Bohem a si vás nepodmaní vaše sobecké touhy. **17** Přirozená lidmi na hoře Sínaji. To odpovídá židovskému přístupu lidská vůle se vzpírá Božímu Ducha a Boží Duch se k Bohu. Tam je člověk otrokem předpisů a zákonů. nemůže shodnout s naším sobeckým chtěním. Tyto **26** Abrahamova manželka Sára je obrazem Kristovy dvě síly svádějí nepřetržitý boj o vládu nad námi a my církve, a to je naše matka. **27** O ní prorokoval Izajáš: podléháme bud' jedné, nebo druhé z nich. **18** Když „Raduj se neplodná, která nemáš děti, jásej ty, kterás se však dáte řídit Božím Duchem, je i podle Božího nepoznala, co je to být matkou! Mnoho potomků dá zákona všechno v pořádku. **19** Kdo se nechává Bůh tobě, ponížené a opovržené, víc než otrokyni, vláčet svými přirozenými sklony, to se snadno pozná: která má tvého muže.“ **28** Ti zaslíbení potomci, to najdete u něj necudnost, pohlavní nevázanol, **20** jste vy, bratři, vám platí slib, kterým Bůh požehnal modlářství, pověřivost, nenávist, bojovnost, žárlivost, Izákovi. **29** Ale už tenkrát pronásledoval syn narozený hněvost, kariérismus, škarohlídství, nadřizování, **21** z otrokyně toho druhého, který svůj život dostal od závist, neúctu k životu, opilství, hýření a podobné Boha. A tak je tomu i dnes. **30** Co však čteme v Bibli? nectnosti. Už jsem to jednou řekl a opakuj znovu: „Vyženět otrokyni i jejího syna. Syn otrokyně nebude takoví lidé do Božího království nevstoupí. **22** Kdo dědit se synem manželky.“ **31** Bratři, my nejsme syny však žije podle Božího Ducha, v jeho srdci se rodí otrokyně, my jsme svobodní. láska, radost, pokoj, trpělivost, přívětivost, laskavost, důvěra, **23** pokora a sebeovládání. Takový člověk se nemusí bát žádného zákona. **24** Vždyť ten, kdo náleží Kristu, nechal sám sebe a všechny své vášně a hříšné sklonys zemřít s ním na kříži. **25** Jestliže jste tedy vladu nad svým životem odevzdali Božímu Ducha, jednejte podle něho. **26** Se ctížadostí, nadřazeností a závistí jednou provždy skoncujte.

5 Naši svobodu nám vydobyl Kristus, nedejme si ji nikým vzít! **2** Poslyšte, co vám říkám, je to vážná věc: dáváte-li se obřezat po židovském způsobu, není vám Kristus nic platný. **3** Znovu opakuj: kdo chce dosáhnout Boží přízně tímto způsobem, je povinen dodržovat židovský zákon do posledního puntíku, jinak je ztracen. **4** Kdo se chce dovolávat svých skutků, nemůže se už dovolávat Krista ani Boží

6 Bratři, když už se někomu stane, že klopýtne a dopustí se něčeho nesprávného, snažte se vy, kteří jste duchovně na výši, podat mu pomocnou ruku bez vší povýšenosti; nezapomeňte, že zítra se vám může přihodit totéž. **2** Berte na sebe trampoty druhých, jako to za nás udělal Kristus. **3** Kdo si o sobě myslí, já jsem „pan Někdo“, klame sám sebe; takový je u Boha jen velká nula. **4** Každý se kriticky podívej sám na sebe. Objevíš-li u sebe nějaké přednosti, nech si to pro sebe a nevytahuj se nad druhé. **5** Nakonec stejně každý bude před Bohem zodpovídat za svoje činy. **6** Těm, kteří vás obdarovávají bohatstvím Božího slova, ochotně oplácejte ze všeho, co máte. **7** A nemylte se: s Bohem nejsou žerty. Co zasejete, to taky sklidíte. **8** Kdo staví na svých vlastních schopnostech, spěje do záhuby, protože myslí jenom na sebe. Kdo však jedná tak, jak chce Bůh, sklidí od něj věčný život.
(aiōnios g166) **9** Proto vytřejme v dobré setbě; jen ten, kdo vydrží, dočká se sklizně. **10** A tak dokud máme příležitost, prokazujme lásku všem lidem, především těm, s nimiž jsme spojeni vírou. **11** Závěrem vám píšu vlastní rukou; to poznáte podle mého velkého písma. **12** Těm, kteří vám vnučují obřízku, jde jenom o to, aby se vyhnuli šikanování kvůli nepopulárnímu Kristovu kříži. **13** Oni sami však, i když jsou obřezáni, zákon nedodržují. Vaše obřízka má sloužit jenom jejich vlastní reklamě: Získali jsme tolík a tolík nových členů. **14** Mně je taková reklama cizí. Nechci se dovolávat ničeho jiného než Kristova kříže. Na něm zemřel svět pro mne a já pro svět. **15** Být obřezán neznamená nic, stejně jako nebýt obřezán. To jediné, na čem záleží, je být „novým stvořením“. **16** Boží pokoj a milosrdenství at' provází všechny, kdo se tímto zlatým pravidlem řídí, a vůbec všechny, kdo Bohu naleží. **17** A at' už mi nikdo nemluví o nějakém tělesném „odznaku vyvolení“. S Kristem jsem spojen utrpením, o tom svědčí jizvy na mé těle. **18** At' milost našeho Pána, Ježíše Krista, zůstává se všemi vámi. Váš Pavel

Efezským

1 Píšu vám jako Bohem ustanovený apoštol Ježíše Krista. **2** Přeji vám Boží milost a pokoj a chválím Boha za všechno požehnání, **3** kterým nás obdařil z toho důvodu, že náležíme Kristu. **4** Už dávno před stvořením světa rozhodl se Bůh získat si nás prostřednictvím Kristovým, aby z nás učinil své děti a přiznal nám svou dokonalost. **5** Dík Bohu za jeho nekonečnou laskavost, kterou nám prokázal v osobě Ježíšové! **6** Jeho milost k nám je tak nesmírná, **7** že nám pro jeho oběť odpustil všechno zlé a zachránil nás od jisté smrti. **8** Ve své moudrosti a prozíravosti nám odhalil svůj velkorysý záměr, který po staletí zůstával lidem ukryt, **9** že totiž ve stanovenou dobu pošle svého Syna, aby nás ze všech stran, živé i mrtvé shromáždil navždy k sobě. **10** A tak nás, přesně podle svého rozhodnutí, učinil svým majetkem, abychom ho chválili a oslavovali, kdo jsme svou naději upnuli ke Kristu. **11** Vždyť Kristovou zásluhou jste do tohoto záměru byli zahrnuti i vy, **12** když jste uslyšeli jeho poselství a uvěřili. **13** Na důkaz toho vás Bůh pojmenoval svou pečeť, totiž Duchem svatým, který byl dávno zaslíben. Jeho přítomnost v nás je zárukou, že Bůh nám skutečně dá všechno, co slíbil. **14** Je to i jakási pečeť, že jsme jeho vlastnictvím a že nás vezme k sobě. Což je možné nechvlít a neoslavovat ho za to? **15** Proto také od chvíle, kdy jsem uslyšel o vaší důvěře ke Kristu a o vaší lásku ke všem jeho vyznavačům, **16** nepřestal jsem nikdy za vás Bohu děkovat ve svých modlitbách. **17** Prosím ho, aby vám dal plné a jasné pochopení Kristova významu a dosahu jeho díla pro nás. **18** Modlím se, aby ve vašem srdci zazářil odlesk slavné budoucnosti, k níž jsme pozváni, abyste si uvědomili, jak fantastického bohatství se stáváte plnoprávnými spolupodílníky. **19** Vždyť vše, co patří Bohu, je i vaše! A prosím i o to, abyste se přesvědčili, jak neuvěřitelně velká je moc, která ve vás působí. **20** Je to táz moc, která vzkřísla Krista z mrtvých a vyzdvihla ho vysoko nad všechny krále a vlády, velitele i diktátory, až na čestné místo po pravici Boží. **21** Jeho sláva nemá obdobu v minulosti ani budoucnosti. (aiōn g165) **22** Všechno je mu podřízeno. On je hlavou církve, **23** církev je jeho tělem, naplněná jím samým, původcem a dárce všeho.

2 I vy jste kdysi byli pod kletbou, navždy odděleni od Boha svými hřichy. **2** Stejně jako všichni ostatní jste podléhali moci nepřátelské Bohu, která se rozprostírá nad světem a dosud je činná v lidech,

kterí se Bohu vzpírají. (aiōn g165) **3** Právě takoví jsme bývali i my. Žili jsme si dle vlastní libosti, pro své vlastní sobecké zájmy a tak jsme propadli Božímu trestu jako všichni ostatní. **4** Ale Bůh tak nekonečně milosrdný, miloval nás do té míry, **5** že vzkřísil Krista, a tak nás, navždy ztracené pro naše hřichy, obdaroval novým životem. Jen Boží dobrote máme co děkovat za tuto záchrani! **6** Když vzkřísil Ježíše, vzkřísil s ním i nás, a když ho vyvýšil až do nebe, vyvýšil tam i nás. **7** A teď může komukoliv předložit důkaz své přebohaté dobroty, patrné v tom, co pro nás Kristovým prostřednictvím vykonal. (aiōn g165) **8** Je to skutečně milost, že jste zachráněni. Sami k tomu nemůžete přidat nic, než že s důvěrou přijmete, co Bůh pro vás učinil. **9** Na své záchráně nemáte vlastní zásluhy. Je to Boží dar. Sami nemáme nic, s čím bychom se před Bohem mohli pochlubit. **10** On sám z nás udělal to, co jsme, a schopnost k dobrým skutkům jsme rovněž dostali od něho. Proto je od nás samozřejmě právem očekává. **11** Pomylete na to, čím jste kdysi byli. Pocházíte z národů, které židé pokládali za bezbožné a nečisté. **12** S Kristem jste neměli nic společného, nevtahovala se na vás žádná zaslíbení daná vyvolenému národu, nebyla pro vás tudíž naděje. Bůh pro vás neexistoval. **13** Nyní se situace zcela změnila: co pro vás dříve bylo nedosažitelné, to vám Kristovou zásluhou patří stejně, jako byste odjakživa k vyvoleným patřili. **15** Kristus spojil to, co bylo nesmiřitelně rozděleno přehradou židovských zákonů, která dělila svět na dva tábory. Kristovou smrtí tato zed' padla a oba tábory, až dosud nepřátelské, byly spojeny v jednu Boží rodinu, v jedno tělo a tak konečně zavládl mír. **16** Ježíšův kříž obě strany smířil s Bohem, a tak zmizelo i vzájemné nepřátelství. Proto teď máme možnost všichni předstupovat před Boha Otce. **19** Nemusíte se už cítit jako vetřelci a přivandrovatci do Božího domu, jste plnoprávnými členy jeho rodiny. **20** Proroci a apoštolové jsou základem, na němž stojíte; jeho ústředním kamenem je ovšem Kristus. **21** On spojuje všechny své věrné v jeden duchovní chrám **22** a vy také spoluvtváříte tento Boží příbytek.

3 Kvůli tomu jsem se dostal do vězení. **2** Jistě jste slyšeli, že mne Bůh pověřil hlásat jeho milost pohanům, jak už jsem se zmínil. **3** On sám mi odhalil tajemství svého plánu s Kristem; **4** to jen na vysvětlenu, odkud to všechno vím. **5** Za starých časů člověk do Božích plánů vidět nemohl, ale teď je Bůh svatým Duchem odkryl svým apoštolům a prorokům. A toto tajemství zní: **6** pohané jsou součástí téhož

těla a spoludědici všech Božích zaslíbení spolu se země. 10 Ten, kdo sestoupil dolů, je tentýž, kdo žídy. 7 Mám to za slavnou výsadu, že smím tento vystoupil vzhůru, aby naplnil celý vesmír. 11 Tak jsme plán každému objasňovat. 8 Když pomyslím, jak se někteří stali apoštoly, jiní dostali dar výřečnosti; ubohý a nepatrny jsem mezi všechni křest'any – a on někdo má schopnost úspěšně získávat lidi pro Krista, mě přesto vyznamenal tou zvláštní radostí, že smím další umí pečovat o jejich potřeby, tak jako se pastýř pohanům přinášet poselství o nekonečném bohatství, stará o své ovce, a jiný zase dovede dobré vyučovat. jaké je jim v Kristově osobě darováno! 9 A právě 12 Jejich úkolem je připravovat věřící ke službě, aby já jim smím vysvětlovat, že Bůh, Stvořitel všeho, církve zdravě prospívala, 13 abychom ve své víře je i jejich zachráncem. (aiōn g165) 10 A důvod? Aby a vztahu k Božímu Synu postupně dosáhli stejně všechny vlády i nadzemské mocnosti poznaly jeho úrovně, plné lidské zralosti, dokonalého naplnění dokonalou moudrost, když jeho rodina – pohani stejně Kristem. 14 Pak už nebudeme jako malé děti podléhat jako židé – je opět sjednocena v Kristově církvi, 11 kdejakému módnímu názoru svého okolí, jeho falši a jak to bylo už dávno naplánováno. (aiōn g165) 12 Když prohnaným svodům. 15 Místo toho se budeme vždy před něj předstupujeme ve společenství s Kristem, s láskou držet pravdy, opravdově mluvit, jednat a můžeme tak činit bez zábran a strachu. 13 Nenechte žít a tak budeme stále podobnější Kristu, který je se tedy odradit tím, co mě kvůli vám potkalo – naopak, naší hlavou. 16 Z něho roste dokonale skloubené mějte to za důvod k hrdosti. 14 Když tak uvažuji o tělo a každá jeho část slouží svým způsobem všem dokonalosti jeho plánu, padám na kolena a volám k ostatním, aby tělo zdravě rostlo a žilo v lásce. 17 Otci, 15 od něhož má svůj život každá pozemská i Rád bych vám proto předložil Kristovým jménem tuto nadzemská bytost, 16 aby svou nekonečnou mocí výzvu: nežijte už jako ti, kteří neznají Boží vůli. 18 vnitřně posilnil a upevnil i vás. 17 A modlím se, aby Jejich myšlení je zavádí 19 a v jejich srdci je tma, Kristus ve vašich srdcích zdomácněl. Přijali jste ho protože o Bohu nechtějí nic vědět. Takoví nepoznali vírou, zapustě tedy kořeny hluboko do Boží lásky. 18 pravý život. Mezi zlým a dobrým nevidí rozdíl a vrhají Jen tak poznáte jako ostatní křest'any, co je Kristova se do prostopášnosti. Před ničím se nezastaví, tak je láska v plné její šíři a délce, hloubce i výšce. 19 Sami ženou vásně a chamtvost. Ale Kristus nás učí něco se přesvědčíte, jak je nezměřitelná a neobsažitelná, docela jiného! 20 Pokud jste opravdu slyšeli jeho hlas a bude necakonec prostoupeni skrz naskrz Bohem. a poznali v něm pravdu, 22 je vám jistě jasné, že 20 A tak nemohu jinak než chválit Boha a děkovat mu, že svou mocí v nás pracuje a dokáže s námi vykonat nekonečně víc, než se odvážíme prosit i jen ve snu. 21 Chvála Bohu za Ježíše! Chvála Bohu za musíte odhodit svůj dřívější způsob života – honbu za požitkem vlastního zkaženého „já“, na jejímž konci jeho církev! Chvalte ho lidé všech dob! (aiōn g165)

4 Prosím vás tedy ze svého vězení: žijte a jednejte způsobem důstojným lidí povolených k tak slavné budoucnosti. Budte pokorní a mírní, trpěliví a shovívaví k sobě navzájem. 3 Za všech okolností pozorně zkoumejte, co vám napovídá Boží Duch. Tak se vyhnete třenicím. 4 Všichni patříme k jednomu tělu a jsme vedeni týmž společným Duchem k jediné slavné budoucnosti. 5 Máme jednoho Pána, jednu víru, jeden křest; 6 máme jednoho Boha Otce nad sebou a v sobě a vše, co máme a jsme, je od něho. 7 Každému z nás dal Kristus ze své bohaté zásoby zvláštních schopností právě tolik, kolik uznal za potřebné. 8 Tak promluvil prorocky o Kristu již David: Když se po svém vzkříšení a vítězství nad satanem triumfálně vrátil do nebe, obdaroval lidi skvělymi dary. 9 Všimněte si, že je tu řec o návratu. To znamená, že musela předcházet cesta opačným směrem, z nebeských výšin do nejhlubších končin

10 Ten, kdo sestoupil dolů, je tentýž, kdo se někteří stali apoštoly, jiní dostali dar výřečnosti; ubohý a nepatrny jsem mezi všechni křest'any – a on někdo má schopnost úspěšně získávat lidi pro Krista, mě přesto vyznamenal tou zvláštní radostí, že smím další umí pečovat o jejich potřeby, tak jako se pastýř pohanům přinášet poselství o nekonečném bohatství, stará o své ovce, a jiný zase dovede dobré vyučovat. jaké je jim v Kristově osobě darováno! 9 A právě 12 Jejich úkolem je připravovat věřící ke službě, aby já jim smím vysvětlovat, že Bůh, Stvořitel všeho, církve zdravě prospívala, 13 abychom ve své víře je i jejich zachráncem. (aiōn g165) 10 A důvod? Aby a vztahu k Božímu Synu postupně dosáhli stejně všechny vlády i nadzemské mocnosti poznaly jeho úrovně, plné lidské zralosti, dokonalého naplnění dokonalou moudrost, když jeho rodina – pohani stejně Kristem. 14 Pak už nebudeme jako malé děti podléhat jako židé – je opět sjednocena v Kristově církvi, 11 kdejakému módnímu názoru svého okolí, jeho falši a jak to bylo už dávno naplánováno. (aiōn g165) 12 Když prohnaným svodům. 15 Místo toho se budeme vždy před něj předstupujeme ve společenství s Kristem, s láskou držet pravdy, opravdově mluvit, jednat a můžeme tak činit bez zábran a strachu. 13 Nenechte žít a tak budeme stále podobnější Kristu, který je se tedy odradit tím, co mě kvůli vám potkalo – naopak, naší hlavou. 16 Z něho roste dokonale skloubené mějte to za důvod k hrdosti. 14 Když tak uvažuji o tělo a každá jeho část slouží svým způsobem všem dokonalosti jeho plánu, padám na kolena a volám k ostatním, aby tělo zdravě rostlo a žilo v lásce. 17 Otci, 15 od něhož má svůj život každá pozemská i Rád bych vám proto předložil Kristovým jménem tuto nadzemská bytost, 16 aby svou nekonečnou mocí výzvu: nežijte už jako ti, kteří neznají Boží vůli. 18 vnitřně posilnil a upevnil i vás. 17 A modlím se, aby Jejich myšlení je zavádí 19 a v jejich srdci je tma, Kristus ve vašich srdcích zdomácněl. Přijali jste ho protože o Bohu nechtějí nic vědět. Takoví nepoznali vírou, zapustě tedy kořeny hluboko do Boží lásky. 18 pravý život. Mezi zlým a dobrým nevidí rozdíl a vrhají Jen tak poznáte jako ostatní křest'any, co je Kristova se do prostopášnosti. Před ničím se nezastaví, tak je láska v plné její šíři a délce, hloubce i výšce. 19 Sami ženou vásně a chamtvost. Ale Kristus nás učí něco se přesvědčíte, jak je nezměřitelná a neobsažitelná, docela jiného! 20 Pokud jste opravdu slyšeli jeho hlas a bude necakonec prostoupeni skrz naskrz Bohem. a poznali v něm pravdu, 22 je vám jistě jasné, že 20 A tak nemohu jinak než chválit Boha a děkovat mu, že svou mocí v nás pracuje a dokáže s námi vykonat nekonečně víc, než se odvážíme prosit i jen ve snu. 21 Chvála Bohu za Ježíše! Chvála Bohu za musíte odhodit svůj dřívější způsob života – honbu za požitkem vlastního zkaženého „já“, na jejímž konci jeho církev! Chvalte ho lidé všech dob! (aiōn g165)

23 Nechte tedy Ihami a říkejte si navzájem pravdu, patříte přece všichni k sobě jako údy v jednom těle. 24 Někdy je těžké ubránit se hněvu, ale nehřešte tím, že byste ho v sobě rozdmýchávali. Když vás už někdo rozlobil, nechodte s tou zlostí spát; 27 nezahrávejte si s dáblem. 28 Kdo kradl, at' toho hned nechá a přiloží ruce k pořádné práci, aby měl cím přispět potřebnějším. 29 Nevypustěte z úst žádnou jedovatost. Hledte raději, aby vaše slova byla každému v pravou chvíli pomocí a povzbuzením. 30 Nezbavujte se svým jednáním Ducha svatého, kterého vám dal Bůh. Nemáte jinou propustku pro vstup do nebeského domova. 31 Pryč s tvrdostí, náladovostí a vznětlivostí. Hádky, urážky a jízlivost at' jsou vám naprosto cizí. 32 Budte k sobě navzájem laskaví a shovívaví a odpouštějte si, jako vám odpustil Bůh kvůli Kristu.

5 Jednejte podle Božího příkladu a jako milované ženě a stanou se jednou bytostí.“ **32** Je to snad děti napodobujte svého Otce. **2** Mějte k lidem těžké k pochopení ale takovým způsobem jsme i my takovou lásku, jakou má Kristus k vám: sám sebe částmi Kristova těla. **33** Proto znovu říkám: muž obětoval Bohu za vaše hřchy. Z takové lásky se svou ženu milovat jako sebe sama a žena má svého Bůha těší. **3** Chamtvost, jakékoli výstřednosti – a manžela mít v úctě.

pohľadná zvlášť – at' vám neprijdou ani na mysl, jak se slúší na Boží děti. **4** Stejně tak opzlé vtipy, vulgární řeči a sprosté historky křesťanovi nesluší; naše ústa mají chválit Boha! **5** Pamatuje si, že do nového světa, kde vládne Bůh, nevstoupí žádný sprosták ani nemrava, ba ani lakomec, který je ve své podstatě modlák, protože věcem dává přednost před Bohem. **6** Nenechte si namluvit, že to není nic tak strašného. Boží hněv proti lidem tohoto druhu je a bude hrozný! **7** Proto se od nich držte co nejdál. **8** Kdysi byla i ve vašem srdci tma, ale ted' tam září Boží světlo **9** a vaše vystupování to musí dokazovat. To světlo vás přece vede k dobrotně, spravedlnosti a pravdě. **10** Zkoumejte, co se líbí Pánu, **11** a nepodílejte se na činech zplozených tmou, naopak – pranýřujte je. **12** Vždyť člověku je hanba o tom i mluvit, co všechno se potají páchá. **13** Ale když se na ty věci veřejně posvíti, jejich pravá podstata se ozrejmí. **14** Proto se říká: „Probud' se, ospalče, vstaň z mrtvých a zazáří ti Kristus.“ **15** Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete. Nebudte lehkomyslní, ale moudří. **16** Doba je vážná, a proto nejednejte bezmyšlenkovitě, ale ve všem se snažte rozpozнат a vyplnit Boží vůli. **18** Neholdujte alkoholu, číhá v něm mnohé nebezpečí, **19** raději se nechte naplnit Duchem Božím. Ve vzájemných rozhovorech si připomínejte slova žalmů, chvalozpěvů a duchovních písní. **20** Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a za všechno děkujte Bohu Otci, jak to činil Ježíš Kristus, nás Pán. **21** Podvolujte se jeden druhému, to dělá Kristu čest. Manželky, vy se svým mužům podřízujte stejně, jako by to byl Kristus; **22** muž totiž vede ženu, jako Kristus vede své tělo – církev, pro jejíž záchrana sám zemřel. Proto má žena svého muže poslouchat, jako církev poslouchá Krista. **25** A vy, manželé, mějte své ženy rádi tak, jako Kristus miloval svou církev, **26** když pro ni obětoval život, **27** aby ji učinil svatou a čistou Božím slovem a vodou při křtu. Tím si ji připravil slavnou, bez poskrvny a vrásky, svatou a bez kazu. **28** Tak by měl zacházet i muž se svou manželkou a milovat ji jako vlastní tělo. Protože oba jsou ted' jedním tělem, prokazuje milující manžel lásku sám sobě! **29** Nikdo přece nemá své tělo v nenávisti, ale s láskou o ně pečeje, stejně jako Kristus pečeje o tělo církve, jehož jsme údy. **31** Že muž a jeho manželka tvoří jedno tělo, říká jasné Písmo: „Proto muž, když se ožení, připojí se ke své

6 Děti, poslouchejte své rodiče. Tak to má u křesťanů být, to se líbí Bohu. **2** „Važ si svého otce a své matky.“ To je první z Desatera příkázání, které slibuje odměnu: **3** „...aby se ti dobře vedlo a abys dlouho žil na zemi.“ **4** A vy, rodiče, vedte své děti v kázni, ale nedrážďte je k zlosti a užívejte ve výchově takových prostředků, které schvaluje Pán, hlavně dobrých podnětů a rad. **5** Vy, podřízení, poslouchejte své představené uctivě a svěřené úkoly plňte s upřímným přesvědčením a ochotně, jako by vám je ukládal Kristus. **6** Ne tedy jen když jste na očích, ale i když vás nikdo nekontroluje. **8** Pamatuje: za vykonané dobro dostane od Pána každý svou odměnu, at' poslouchal nebo poroučel. **9** Tak i vy, nadřízení, zacházejte se svými podřízenými ve stejném duchu. Nestraňte je výhružkami. Mějte na paměti, že i nad vám je kdosi, kdo vás bude volat k zodpovědnosti, Petra jako Pavla. **10** A ještě toto: silní budete jen ve spojení s Kristem – pak bude jeho veliká moc i ve vás. **11** Ozbrojte se až po zuby Boží výzbrojí, abyste mohli čelit dáblovým nástrahám. **12** Vždyť boj není namířen proti lidem, nýbrž proti silám neviditelné duchovní říše, proti mocnostem zla a tmy, které ovládají vztahy mezi lidmi a národy. (atén g165) **13** At' tedy ve vaší výzbroji nechybí nic z Božího arzenálu – jen tak odoláte útoku nepřítele, až udeří. **14** Pásem, na němž visí váš meč, at' je pravda a vaším brněním bezúhonné život. **15** Zavažte si boty a budete připraveni vykročit s radostnou zprávou o Božím pokoji. **16** Vírou jako štětem odrážejte střely dáblovy. **17** Přílbou at' je vám jistota konečného vítězství. Jedinou zbraň máte k útoku, a to je meč Božího slova. **18** Ptáte se, jak to všechno získáte? Je jenom jedna cesta: Modlete se dnes a denně, Duch Boží je připraven vám pomáhat. Modlete se za křesťany všude na světě a také za mne se přimlouvajte, **19** abych vždy dostal od Boha pravé slovo a abych mohl beze strachu hlásat pravdu o Kristu, pro kterou jsem ted' právě v okovech. **20** Modlete se, abych i tady ve vězení mohl statečně splnit své poslání. **21** Bratr Tychikus vám o mně poví všechno ostatní. Je to můj milovaný a věrný pomocník v Božím díle. **22** Proto jsem poslal právě jeho, aby vám o nás podal zprávu a tak vás povzbudil. **23** Kéž vám, drazí, Bůh Otec i Ježíš Kristus, nás Pán, dá

svůj pokoj, lásku a víru, kéž dá svou milost všem, kdo
Ježíše Krista z celého srdce milují. Váš Pavel

Filipským

1 Milí křesťané ve Filipech, přijměte pozdrav ode mne i Timotea. Vám všem, vašim správcům a pomocníkům přejeme milost a pokoj od našeho nebeského Otce a od Ježíše Krista, našeho Pána. **3** Kdykoliv si na vás vzpomenu, děkuji za vás všechny Bohu, že od chvíle, kdy jste poprvé slyšeli radostné poselství o Kristu, nepřestali jste mi pomáhat v jeho šíření. Za to jsem velmi vděčen. **6** Nepochybuj, že když Bůh své dobré dílo u vás započal, doveďte je až k slavnému konci v den Kristova návratu. **7** Nemohu o vás smýšlet jinak; stali jste se mi zvláště blízkými svou vnitřní účastí na všem, co jsem prožíval, ať už to bylo ve vězení nebo na svobodě, při obhajování pravdy o Kristu. **8** Bůh ví, jak po vás všech toužím. Láska, kterou mne naplňuje Ježíš, mne táhne k vám. **9** Prosím Boha, aby vás obdaroval poznáním a moudrostí a zdokonalil vás v lásce, **10** abyste vždy správně rozlišovali dobré od zlého a neposkrvnili se ničím špatným až do příchodu Ježíšova. **11** Každý vás skutek ať svědčí o Kristově moci ve vás a oslavuje tak Boha. **12** Chci vám sdělit, bratři, že moje uvěznění se stalo vynikající reklamou pro Kristovu věc. **13** I ten poslední písář u soudu totiž ví, že mým jediným proviněním je má víra v Krista, **14** a zdá se, že ostatním bratřím to pomohlo zbavit se strachu, takže ted' o Kristu hovoří daleko otevřeněji než dříve. **15** Je sice pravda, že některí to dělají jen ze závisti a ctižadosti, aby také získali pověst neohrožených kazatelů, a myslí si, že jim tady ve vězení budu závidět jejich úspěchy. **16** Ale jiní mluví o Kristu z lásky k němu a ve mně vidí obhájce jeho učení. **17** Ať však už rozhlašují Krista z pohnutek čistých nebo s postranními úmysly, jen když je hlásána zvěst o Kristu. Z toho se mohu vždy jen radovat. **18** Vím, že soudní přelíčení tak či onak povede k dobrému. To mi zaručují vaše modlitby i Duch svatý, který stojí při mně. **19** Proto doufám a těším se na to, že budu moci mluvit stejně směle, jak jsem to dělal dosud, a že z této pře vyjde Kristus vítězně, ať už sám vyváznu se zdravou kůží či nikoliv. **21** Vždyť mým životem je Kristus, a proto i smrt mi bude ziskem. **22** Zůstanu-li ovšem na živu, mohl bych ještě být užitečný lidem. **23** Takže kdybych měl možnost volit, sám nevím, čemu bych dal přednost: zemřít a být s Kristem (to by mě přitahovalo nejvíce), **24** anebo žít dál kvůli vám, což by bylo zase potřebnější. **25** Ale nějak cítím, že mne ještě mezi vám čeká práce, a tak se kloním k přesvědčení, že tentokrát tu ještě

zůstanu, **26** abyste rostli v radostné věře a měli v mém vysvobození další důvod k oslavě Krista. **27** Bez ohledu na můj příští osud myslete však na to, abyste žili tak, jak se sluší na Kristovy vyznavače. A ať už vás budu moci navštívit nebo o vás jen uslyším, chci se dovdídat, že držíte pevně pohromadě, spojeni úsilím o šíření Kristova poselství **28** přes všechny zuřivé útoky nepřitele. Ten v tom bude vidět předzvěst své záhuby, ale pro vás je to důkaz, že Bůh je s vámi a že vám dal věčný život. **29** Vždyť vám bylo dopráno nejen v Krista uvěřit, **30** ale také pro něho trpět ve stejném boji, jaký vedu já.

2 Znamená pro vás něco napomenutí ve jménu Kristovu? Má pro vás význam, že nás Duch Boží vzájemně spojuje? **2** Záleží vám na mé upřímné lásce? Pak tedy budte svorní, mějte se rádi, usilujte o jednotu a jednomyslnost. **3** Ničím jiným mi neuděláte větší radost. Nebuděte laskaví a jednomyslní jen z vypočítavosti, nechtejte sklízet vděčnost a uznání, ale přejte je jiným. **4** Nemyslete jen na sebe a na vlastní blaho, spíš přemýšlejte, jak prospět jiným. **5** Osvojte si smýšlení Ježíše Krista: **6** Ač sám byl Bůh, nedomáhal se božských nároků, **7** odložil svou slávu a moc, stal se člověkem **8** a dokonce přijal úděl otroka. Poslušně šel cestou ponížení až k potupné smrti: popravili ho na kříži jako zločince. **9** Ale právě proto ho Bůh nade všechno povýšil a dal mu takovou slávu, **10** aby se před jeho jménem každé stvoření v úctě sklonilo a uznalo, že je Pánem všeho. **12** Moji drazí, dokud jsem byl u vás, vždycky jste dbali mých slov. Tím spíše ted', když mezi vám být nemohu, úzkostlivě se snažte, abyste získali věčný život. **13** Bůh, jenž ve vás působí, k tomu povzbudí vaši vůli a dá vám sílu proměnit ji v činy. **14** Všechno, co činíte, dělejte bez reptání a pochybností. **15** Tím dokážete čistotu svého srdce a mezi zkaženými a převrácenými se osvědčíte jako ryzí Boží děti. Budte svému okolí světlem. Až se Kristus zase objeví – jak budu šťasten, že jsem se nenamáhal zbytečně. **17** I kdybych měl své poslání zpečetit vlastní krví, **18** raduji se z toho a také vy se můžete radovat se mnou. **19** Věřím, že mi Pán brzo umožní poslat k vám Timotea, abych se potěšil zprávami o vás. **20** Jinak tu nemám nikoho, kdo by měl o vás tak upřímný zájem. **21** Všichni myslí spíš na svůj vlastní prospěch než na zájmy Kristovy. **22** Ale Timotea jste už poznali, když mi ve službě Boží věci pomáhal jako vlastní syn. **23** Jakmile bude o mně rozhodnuto, pošlu ho hned k vám. **24** Mám ale ke Kristu důvěru, že brzo příjdu i já sám. **25** Rozhodl jsem se však poslat k vám zpátky

Epfafrodita. Jeho služby byly pro mne velmi cenné. V Doufám, že všichni, kdo jste už ve víře dorostli k práci i boji mi stál po boku jako bratr. 26 Ale teď se dospělosti, díváte se na ty věci stejně jako já. Pokud mu přece jen silně zastesklo po domově, zvlášť když byste měli ještě nějaké pochybnosti, Bůh vám i v tom uslyšel, že jste se dověděli o jeho nemoci. 27 Měl už dá časem jasno. 16 Hlavně se pevně držte alespoň té opravdu namále, ale Bůh se nad ním slitoval. Také pravdy, kterou už znáte. 17 A tak, bratři, dělejte to mne tím ušetří další velké rány. 28 Vypravil jsem ho jako já a řídte se příkladem všech, kdo tak žijí. 18 Už nazpět co nejrychleji, aby vás osobně uklidnil a zbavil jsem vám přece víckrát říkal – a dnes se mi chce mne tím velké starosti. 29 Budte k němu milí jako k přímo plakat při tom pomyšlení –, kolik je mezi námi bratřovi. Takových lidí si važte. 30 Vždyť pro Kristovo lidí, kteří jsou ve skutečnosti Kristovými nepřáteli. dílo dal v sázkou vlastní život a ve snaze nahradit mi Zbožňují jen svůj vlastní žaludek, chlubí se tím, zač vás všechny by byl se málem uštvával k smrti. by se měli stydět, a myslí jen na to, jak se mít na

3 A tak at' se děje cokoliv, bratři, radujte se z toho, že patříte Bohu. Musím to opakovat znovu a znovu, protože v té radosti je vaše síla. **2** A nedejte se zmást těmi svůdci, kteří jako psi pořád štěkají, že jste povinni řídit se starými tradicemi, jako je například židovská obřízka, a tvrdí, že jen podle toho se pozná, kdo patří Bohu. **3** Poznávacím znamením Božího dítěte je sloužit Bohu a nechat se jím vést. My jsme Boží děti. Celý svůj život stavíme na Kristu a nespoleháme se na vnější znaky židovství. **4** Kdyby oni měli pravdu, pak bych největší výsady u Boha musel mít já. Vždyť jsem narozen z čistokrevných židovských rodičů, jejichž rodokmen sahá až k Benjaminovi, **5** obřezán jsem byl týden po narození. Může mít někdo židovštější původ? Navíc jsem byl jako farizej vychováván k nejpřísnějšímu dodržování zákona a tradic **6** a sotva kdo byl v pronásledování křesťanů horlivější než já. Ze strany židovského náboženství mi nikdo nemohl nic vytknout. **7** Ale to všechno, na čem jsem si kdysi zakládal, ztratilo pro mne jakoukoliv cenu, když jsem poznal Krista. **8** Ve skutečnosti to všechno pokládám za nevýhodu, srovnám-li to s tím úžasným poznáním, že Ježíš Kristus je můj Pán. Kvůli němu jsem to všechno zahodil jako odpadky, **9** jen abych získal Krista a v něm zakotvil. Už se nestarám iako dříve, dokud jsem byl židem, jak si Boha naklonit

jako dřív, dokud jsem byl zdejší, jak si Bohu náležit počí, **10** S tímto v duchu jsem mi, Bratři, věnoval zachováváním zákonů a nařízení, protože vím, že rádost a jsem za to Pánu vděčný, že jste myslíte Bůh ode mne nevyzadujete nic jiného než víru v Krista. **11** Nestěžuji si na moje potřeby. Vím, že vám na mně záleželo i Věřit ovšem znamená: **10** poznat Krista a moc jeho dřív, ale chyběla vám příležitost. **11** Nestěžuji si na zmrtvýchvstání a podílet se na jeho utrpení. A tak nedostatek, naučil jsem se být spokojen s tím, co chci i já podstoupit jeho smrt **11** a dosáhnout tím i právě mám. **12** Umím žít v odříkání i blahobytu, zmrtvýchvstání. **12** Nemyslím si, že bych toho všeho když se stůl prohýbá i když nemám co do úst. **13** už dosáhl; to jistě ne. Snažím se však ze všech sil, Ke všemu mám sílu, Kristus mi ji dává. **14** Ale od abych to získal, když mne již získal Kristus. **13** Bratři, vás je hezké, že jste mi pomohli svým darem. **15** opravdu si nenamlouvám, že bych již byl u cíle, ale o Nemusím vám jistě připomínat, že ani tenkrát, když jedno mi jde: nechávám všechno za sebou a upírám jsem se poprvé vypravoval z Makedonie hlásat Krista, se jen k tomu, co je přede mnou. **14** Mířím přímo k cíli, byli jste jediní, kdo mi přispěli na mou cestu. **16** kde mne čeká věnec vítězů – nový život, ke kterému Dokonce i do Tesaloniky jste mi dvakrát poslali, co mne Bůh prostřednictvím Ježíše Krista povolal. **15** jsem potřeboval. **17** Vašeho daru si vážím, ale ještě

světě dobré. 19 Ti svou věčnost prohráli. 20 Naše pravá vlast je tam, kde je Ježíš Kristus, a my se věříme, že se k nám odtud vrátí, 21 aby naše slabá a smrtelná těla proměnil a dal jim stejnou podstatu, takou mělo jeho tělo po vzkříšení. On je schopen to učinit, protože je Pánem vesmíru.

4 Stůjte proto pevně ve spojení s Pánem, moji drazí
bratři! Tak velmi po vás toužím, vždyť jste moje
radost a má odměna. 2 Euodie a Syntyché, moc vás
prosím, smířte se zase a nehádejte se, jste přece
křesťanký! 3 Syzygu, tebe prosím, pomez jim v tom!
Vždyť obě byly mými platnými pomocnicemi při řízení
Kristova poselství, spolu s Klementem i ostatními,
které Pán zapsal do Knihy života. 4 Radujte se a
důvěřujte Pánu, radujte se zas a znovu. 5 Ke všem
vás budete shovívaví a laskaví! Myslete na brzký Kristův
návrat! 6 Nicím se příliš netrapte, všechno svěřte v
modlitbě Bohu: své prosby i díky za jejich vyslyšení. 7
Uvidíte, že vás Bůh naplní klidem, jaký si nedovedete
ani představit. Stačí jen důvěrovat Ježíši Kristu. 8 Než
uskončím, bratři, rád bych vám položil na srdce ještě
edno: podporujte všechno, co je pravdlivé, dobré a
správné, čisté, milé a chvályhodné, co má dobrou
novost a pokládá se za ctnost. 9 Žijte tak, jak jsem
vás učil a jak jste u mne slyšeli i viděli. A Bůh, dárc
soukoje, bude s vámi. 10 Udělali jste mi, bratři, velikou
radost a jsem za to Pánu vděčný, že jste mysleli
na moje potřeby. Vím, že vám na mně záleželo i
dřív, ale chyběla vám příležitost. 11 Nestěžuji si na
nedostatek, naučil jsem se být spokojen s tím, co
právě mám. 12 Umím žít v odříkání i blahobytu,
když se stůl prohýbá i když nemám co do úst. 13
Ke všemu mám sílu, Kristus mi ji dává. 14 Ale od
vás je hezké, že jste mi pomohli svým darem. 15
Nemusím vám jistě připomínat, že ani tenkrát, když
sem se poprvé vypravoval z Makedonie hlásat Krista,
byli jste jediní, kdo mi přispěli na mou cestu. 16
Dokonce i do Tesaloniky jste mi dvakrát poslali, co
sem potřeboval. 17 Vašeho daru si vážím, ale ještě

víc mne těší vědomí, jak každou takovou obětí se zvětšuje váš vklad u Boha. **18** Všechno jsem tedy v pořádku dostał a nic mi ted' nechybí, když Epafrodus doručil vaši zásilkou. Věřte, že tato vaše oběť je Bohu stejně milá jako mně. **19** Proto dá i vám, kteří patříte Ježíši Kristu, ze svého nevyčerpatelného bohatství všechno, co potřebujete. **20** Jemu, našemu Otci, sláva na věky! (aiōn g165) **21** P. S. Pozdravujte ode mne všechny křesťany u vás. Taky od těch, kteří tu bydlí se mnou, vás mám pozdravovat. **22** I ostatní zdejší křestané, zvlášť ti, co slouží v císařském paláci, vzkazují pozdrav. **23** Přejeme vám všem milost Ježíše Krista, našeho Pána.

Koloským

1 Milí bratři, zdravím vás ve jménu Ježíše Krista, kterému z Boží vůle sloužím. Spolu s Timotejem vám, věrným křestanům v Kolosech, přejeme milost a pokoj od Boha, našeho Otce. **3** Kdykoliv na vás myslíme ve svých modlitbách, vždycky děkujeme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista. **4** Slyšeli jsme, jak žívá je vaše víra v Ježíše Krista a jak vřele milujete všechny, kteří mu patří. **5** S nadějí očekáváte, co vám Bůh připravil. Slyšeli jste o tom už na začátku, když

jste se poprvé setkali s radostnou zvěstí evangelia. **6** Ta se šíří do celého světa a všude mění životy lidí, stejně jako tomu bylo u vás, když jste se dozvěděli o Božím slitování a sami se o pravdivosti tohoto poselství přesvědčili. **7** S tím vším vás seznámil nás milý spolupracovník Epafras, který nás v této službě pro Krista věrně zastupoval. **8** Od něho také víme, jak ve vás Boží Duch probouzí pravou křesťanskou lásku.

9 Od té doby se za vás nepřestáváme modlit. Prosíme Boha, aby vám dal pochopit své záměry a vyzbrojil vás všeestrannou duchovní znalostí i moudrostí. **10** Tak bude vás život plný ušlechtilých činů, budete mu dělat radost i čest a vaše poznání Boha se bude stále prohlubovat. **11** Prosíme ho, aby vás naplnil svou mocí a silou k trpělivému překonávání všech zkoušek.

12 Můžete radostně děkovat Otci, který vám umožnil podílet se na slavném nebeském dědictví. **13** Vždyť on nás vysvobodil z moci tmy a uvedl do světla, kde vládne jeho milovaný Syn.

14 Jeho prostřednictvím jsme byli vysvobozeni a kvůli němu nám Bůh odpustil naše viny. **15** Kristus je obrazem neviditelného Boha. Existoval dříve, než bylo cokoliv stvořeno. **16** Jen díky jemu a kvůli němu bylo stvořeno vše, říše pozemská i nadzemská, svět viditelný i neviditelný s jeho bytostmi.

17 V něm má všechno svůj začátek i své trvání. **18** On je hlava těla, totiž své církve. On je počátek nového života, protože je první, kdo sám

zvítězil nad smrtí. **19** V něm je od věčnosti plnost všeho božství, **20** takže svou oběť na kříži všemu stvoření – hříchem od Boha odcizenému – otevřel cestu k dokonalému smíření. **21** I vy jste kdysi byli pro

své špatné myšlenky a činy s Bohem znepřáteleni. **22** Ale nyní Kristus obnovil mír mezi vámi a Bohem tím, že podstoupil smrt a jako své bezúhonné přátele

sice trpí ve vězení, protože jsem vám zvěstoval radostné poselství o Kristu, ale z toho se jenom

raduji, neboť se tím podílí na utrpení, které církev musí pro Krista ještě podstoupit. **25** Bůh mne povolal, abych se stal služebníkem církve a vyřídil vám jeho poselství. **26** A tak tajemství, které bylo od počátku lidem skryto, nyní odhalil těm, kteří ho milují a pro něho žijí. (aiōn g165) **27** A to tajemství zní: Kristus žije ve vás; jeho sláva bude i vaší slávou. **28** Tohoto Krista hlásáme všude a všem. Poučujeme a napomínáme, jak nejlépe umíme, aby každý ve spojení s ním dosáhl dokonalosti. **29** O to usiluj a zápasí; sílu mi dává Kristus, který ve mně přebývá.

2 Kdybyste věděli, jaké boje svádí v modlitbách za vás a za věřící v Laodiceji i za mnohé jiné, kteří mne ani osobně neznají. **2** Jak mi záleží na tom, aby byli potěšeni a vzájemně se milovali, aby plně poznali a pochopili Boží tajemství. Tímto tajemstvím je Kristus. **3** V něm je obsaženo vše, co člověk vůbec může o Bohu vědět. **4** Ríkám to proto, aby vám někdo něco nenamluvil. **5** I když jsem daleko od vás, přece jsem v duchu s vámi. Jsem rád, že vaše víra v Krista je tak pevná a spořádaná. **6** Přijali jste Krista jako svého Pána. **7** Zůstaňte s ním v živém spojení. Zapustte do něj kořeny, na něm budujte celý svůj život. Držte se pevně toho, co jste od něj přijali. A stále znova za vše děkujte Bohu. **8** Mějte se na pozoru před domnělou moudrostí, která do křesťanského hávu odívá jen lidské teorie, s živým

Kristem však nemá nic společného. Kristus je pánem i všech andělských bytostí, které některí z vás uctívají. **9** On je dokonalým ztělesněním božství **10** a jenom v něm máte plné spojení s Bohem. **11** Tak jste se i vysvobozeni a kvůli němu nám Bůh odpustil naše viny. **15** Kristus je obrazem neviditelného Boha. Existoval dříve, než bylo cokoliv stvořeno. **16** Jen díky jemu a kvůli němu bylo stvořeno vše, říše pozemská i nadzemská, svět viditelný i neviditelný s jeho bytostmi. **17** V něm má všechno svůj začátek i své trvání. **18** On je hlava těla, totiž své církve. On je počátek nového života, protože je první, kdo sám

zvítězil nad smrtí. **19** V něm je od věčnosti plnost všeho božství, **20** takže svou oběť na kříži všemu stvoření – hříchem od Boha odcizenému – otevřel cestu k dokonalému smíření. **21** I vy jste kdysi byli pro své špatné myšlenky a činy s Bohem znepřáteleni. **22** Ale nyní Kristus obnovil mír mezi vámi a Bohem tím, že podstoupil smrt a jako své bezúhonné přátele

sice trpí ve vězení, protože jsem vám zvěstoval radostné poselství o Kristu, ale z toho se jenom

raduji, neboť se tím podílí na utrpení, které církev musí pro Krista ještě podstoupit. **25** Bůh mne povolal, abych se stal služebníkem církve a vyřídil vám jeho poselství. **26** A tak tajemství, které bylo od počátku lidem skryto, nyní odhalil těm, kteří ho milují a pro něho žijí. (aiōn g165) **27** A to tajemství zní: Kristus žije ve vás; jeho sláva bude i vaší slávou. **28** Tohoto Krista hlásáme všude a všem. Poučujeme a napomínáme, jak nejlépe umíme, aby každý ve spojení s ním dosáhl dokonalosti. **29** O to usiluj a zápasí; sílu mi dává Kristus, který ve mně přebývá.

2 Kdybyste věděli, jaké boje svádí v modlitbách za vás a za věřící v Laodiceji i za mnohé jiné, kteří mne ani osobně neznají. **2** Jak mi záleží na tom, aby byli potěšeni a vzájemně se milovali, aby plně poznali a pochopili Boží tajemství. Tímto tajemstvím je Kristus. **3** V něm je obsaženo vše, co člověk vůbec může o Bohu vědět. **4** Ríkám to proto, aby vám někdo něco nenamluvil. **5** I když jsem daleko od vás, přece jsem v duchu s vámi. Jsem rád, že vaše víra v Krista je tak pevná a spořádaná. **6** Přijali jste Krista jako svého Pána. **7** Zůstaňte s ním v živém spojení. Zapustte do něj kořeny, na něm budujte celý svůj život. Držte se pevně toho, co jste od něj přijali. A stále znova za vše děkujte Bohu. **8** Mějte se na pozoru před domnělou moudrostí, která do křesťanského hávu odívá jen lidské teorie, s živým

Kristem však nemá nic společného. Kristus je pánem i všech andělských bytostí, které některí z vás uctívají. **9** On je dokonalým ztělesněním božství **10** a jenom v něm máte plné spojení s Bohem. **11** Tak jste se i vysvobozeni a kvůli němu nám Bůh odpustil naše viny. **15** Kristus je obrazem neviditelného Boha. Existoval dříve, než bylo cokoliv stvořeno. **16** Jen díky jemu a kvůli němu bylo stvořeno vše, říše pozemská i nadzemská, svět viditelný i neviditelný s jeho bytostmi. **17** V něm má všechno svůj začátek i své trvání. **18** On je hlava těla, totiž své církve. On je počátek nového života, protože je první, kdo sám

zvítězil nad smrtí. **19** V něm je od věčnosti plnost všeho božství, **20** takže svou oběť na kříži všemu stvoření – hříchem od Boha odcizenému – otevřel cestu k dokonalému smíření. **21** I vy jste kdysi byli pro své špatné myšlenky a činy s Bohem znepřáteleni. **22** Ale nyní Kristus obnovil mír mezi vámi a Bohem tím, že podstoupil smrt a jako své bezúhonné přátele

sice trpí ve vězení, protože jsem vám zvěstoval radostné poselství o Kristu, ale z toho se jenom

skutečností. 18 Nenechte si nic předepisovat od lidí, poslouchejte ve všem své rodiče, tak se to líbí Pánu. kteří uctívají anděly a odvolávají se přitom na svá 21 A vy, otcové, nebudte ke svým dětem nespravedliví, vidění. Nemají nač být domýšliví. 19 Nedrží se totiž aby se vám neodcizily. 22 Vy, podřízení, mějte v úctě Krista – hlavy, s nímž všichni tvoříme jedno tělo. V své představené. Svoje povinnosti plňte ochotně, ne něm jsme všichni navzájem spojeni a růst můžeme jenom když jste sledováni. 23 Pracujte opravdově, jen tehdy, bereme-li výživu a sílu z Boha. 20 S Kristem ne na oko pro lidi, ale jako pro Pána. 24 Vždyť také jste vstoupili do nové roviny života. Starý život vzal od něho dostenete konečnou odměnu, podíl na jeho za své a s ním i všechny obřadní předpisy, které z království. Vaším skutečným Pánem je přece Kristus. něho vzešly. Proč tedy stále ještě to staré: 21 toho se 25 A konečně – každý kdo se dopouští křivdy, dočká nedotýkaj, to nejez, to neber. Vždyť jde o věci určené se odplaty, at' je to kdo chce. U Boha nemá nikdo ke spotřebování. 22 Jsou to jen lidské předpisy a protekci.

jejich plnění nemusí být ani tolik projevem zvláštní zbožnosti, jako spíše ukájením vlastní citižadosti.

4 Na druhé straně vy, kteří máte pravomoc, budte ke svým podřízeným spravedliví a nestranní.

3 A tak všichni, kdo jste byli s Kristem probuzeni Nezapomeňte, že i vy máte Pána nad sebou. 2 k novému životu, zaměřte se cele tam, kde Kristus V modlitbách budete vytrvali a v děkování Bohu vládne se svým Otcem. 2 To at' vás zaměstrává, a neúnavní. 3 Modlete se i za nás, aby nám Bůh ne pozemské starosti. 3 Svoje já jste nechali zemřít, otevřel dveře k hlasání jeho poselství a dal nám i a to, co nyní žije, má v ruce Kristus. Jste tedy v rukou ochotné posluchače. Proste, abych mohl bez překážek Božích, i když to navenek není vidět. 4 Až Ježíš pokračoval v osvětlování Kristova poselství, jak mi příde na zem viditelně, tato skrytá skutečnost se Bůh uložil a za co jsem právě ve vězení. 5 Ve zaskví před zraky všech. 5 Odsekněte proto všechny styky s lidmi, kteří nepatří k církvi, jednejte moudře kořeny, které vás dosud spojují s hříchem. Sexuální a využívejte vhodné příležitosti, pokud je čas. 6 nevázanost, mravní zkaženosť, oplzlost a náruživost Vaše řeč at' je vždycky přívětivá a výstižná; pak v ní vyvolávají Boží hněv, stejně jako chamitost, která v každý nalezne pro sebe správnou odpověď. 7 Můj podstatě zbožňuje majetek. 7 Takový byl kdysi i váš drahý přítel Tychikus vám podrobně vylíčí, jak to se způsob života, 8 ale nyní odložte zlobu, nenávist, mnou vypadá. Věrně mi pomáhá v mé službě Pánu. urážky a pomluvy. 9 Neoklamávejte jeden druhého; Od něj budete mít nejpřesnější zprávy. 8 Proto ho lež a neupřímnost provázely váš starý život. 10 posílá, abyste nebyli zbytečně znepokojeni starostmi Zřekněte se svých dřívějších zvyků a dejte se přetvořit o můj osud. 9 Provází ho váš krajan Onezimus, se Bohem, abyste byli jemu podobní a plnili jeho vůli. kterým jsme se velmi sblížili. Ti vám všechno povídí. Na všechno se budete dívat jinak: nebude pro vás 10 Pozdravuje váš můj spoluvězeň Aristarchos a podstatně, jakého je kdo původu, národnosti, jak je Barnabášův bratranc Marek, o kterém jsem vám už bohatý, v jakých tradicích vyrostl, jaké má vzdělání, psal; pokud k vám přijde, přijměte ho srdečně. 11 postavení a nevím co ještě. Bude-li vám Kristus vším, Pozdravuje váš také Ježíš Justus. Tito tři jsou jediní zastíní všechno ostatní. 12 Bůh vás miluje a vybral si ze židů, kteří zde se mnou spolupracují na Božím vás pro sebe. Dokazujte to soucitností, přívětivostí, díle a jsou mi oporou. 12 Dále vám posílá pozdrav skromnosti. Budete pokorní, trpěliví a snášlenliví. 13 váš krajan Epafras. Je to vskutku horlivý Kristův Odpouštějte si navzájem, co máte proti sobě; vždyť i služebník a nepřetržitě se za vás modlí, abyste byli vám Bůh odpustil. 14 Především prokazujte lásku, ve víře pevní a dovedli rozeznat Boží vůli ve všem, co ona je poutem nejdokonalejším. 15 At' ve vašem srdci děláte. 13 A stejně jako vy mu leží na srdci i křestané nakonec vždy zvítězí Kristův pokoj, jak to má být u v Laodiceji a Hierapolí. 14 I náš milý lékař Lukáš vás těch, které on spojil. A nezapomeňte na vděčnost. 16 pozdravuje, a ještě Démás. 15 Pozdravujte všechny v Mějte stále na paměti Kristovo učení; jeden druhému Laodiceji, hlavně Nymfu a ostatní, kteří se scházejí v pomáhejte k jeho lepšemu pochopení a vzájemně jejim domě. 16 Až tento dopis přečtete, pošlete ho do se moudře napomínejte. Z vděčného srdce zpívejte Laodiceje, at' se s ním seznámí i tam. A vy si zase Bohu písň k jeho oslavě. 17 Všechno, co činíte vyžádejte dopis, který jsem napsal jim. 17 Archippovi a mluvíte, dělejte tak, jak by to na vašem místě vyřídte, at' svědomitě zastává službu, kterou byl dělal Kristus. 18 Ženy podřízujte se svým mužům, pověřen. 18 Nakonec připisuj pozdrav vlastní rukou. jak se na křesťanky sluší. 19 A vy, muži, své ženy Myslete na moje pouta. Bůh vám zehnej. Váš Pavel milujete a nejednejte s nimi jako se služkami. 20 Děti,

1 Tesalonickým

1 Milí bratři, vám všem v Tesalonice, kteří jste ve spojení s Ježíšem Kristem, naším Pánem, a s Bohem, jeho Otcem, posíláme spolu se Silvánem a Timotejem přání Boží milosti a pokoje. **2** V každé naší modlitbě za vás děkujeme. **3** Připomínáme si vaše láskyplné skutky, vaši pevnou víru a trpělivé očekávání Pána Ježíše Krista. **4** Víme, milovaní, že si vás Bůh vyvolil, abyste se stali jeho dětmi. Když jsme vám tlumočili radostné Boží poselství, přijali jste ho s nepředstíraným zájmem. **5** Naše kázání na vás hluboce zapůsobila, protože Boží Duch stál při nás a dával nám odvahu a našim slovům přesvědčivost. **6** Tak jste se stali našimi a Kristovými učedníky a vzdor všem nesnázím vás ted' Duch svatý naplňuje radostí, **7** takže jste vzorem i ostatním křestanům po celé Makedonii a Acháji. **8** Nejenom tam se však vaši zásluhy dostalo Kristovo poselství. Kamkoliv přijdeme, všude nám vyprávějí – dřív než se sami dostaneme ke slovu –, že jste nalezli pravého Boha. **9** Každý hovoří o tom, jak jste nás přijali, jak jste se od svých model obrátili, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému, **10** a jak očekáváte příchod jeho Syna Ježíše, kterého Bůh vzkřísil a v němž je naše jediná záchrana před blížícím se soudem.

2 Konečně, sami víte nejlíp, drazí bratři, k čemu byla dobrá návštěva u vás. **3** Víte, jak s námi předtím zacházeli ve Filipech a co jsme tam zkusili. A přece nám Bůh dal odvahu vystoupit se stejným poselstvím i u vás, ačkoliv jsme byli obklopeni nepřáteli. **3** Vidíte tedy, že za naším kázáním nebyly žádné nečestné úmysly ani snaha někoho podvést; naše řeč byla přímá a upřímná. **4** Bůh nás přece poctil úkolem hlásat jeho radostné poselství, a proto nemůžeme změnit jediné písmenko z jeho slov. Vždyť jemu ani naše nejtajnější myšlenky nejsou neznámé. **5** Nikdy jsme se nepokoušeli získat někoho lichotkami ani jsme předstíraným přátelstvím z nikoho nemámlí peníze. Bůh je naším svědkem. **6** Ani jsme pro sebe nepožadovali nějaké zvláštní pocety, **7** i když jsme jako apoštolové na vaši úctu jistě měli právo. My jsme dali přednost spíš mateřský laskavému přístupu **8** a také jsme si vás tak zamilovali, že bychom vám rádi odevzdali nejen Boží poselství, ale i vlastní život. **9** Vzpomínáte ještě, drazí, jak tvrdě jsme si u vás vydělávali svůj denní chléb? Ve dne v noci jsme dřeli, abychom při svém kázání nebyli nikomu na obtíž. **10** Sami můžete dosvědčit – a Bůh to ví také, že jsme se všemi jednali s úctou, spravedlivě a čestně. **11** Víte

přece, že jsme s každým z vás zacházeli jako otec se svými dětmi. **12** Povzbuzovali jsme vás i napomínali, abyste žili ke cti a radosti Boha, který vás povolal do svého království. **13** Když jsme vám přinesli Boží poselství, přijali jste ho ne jako lidské slovo, ale jako slovo Boží, jak bylo i na místě. Zato znova a znova Bohu děkujeme. Vždyť i vaše životy byly tím slovem proměněny, **14** ale стало se totéž, co už dříve zažili křestané v Judsku: přišlo pronásledování od vlastních krajanů. **15** Tam židé zabíjeli své vlastní proroky, zabili i Ježíše Krista a ted' zase pronásledují nás a odevšad nás vyhánějí. Přivolávají na sebe Boží hněv a jednají nepřátelsky vůči lidstvu, **16** když nám brání zvěstovat poselství, jež ho může zachránit. Tak jen dovrší míru svých hříchů a Boží neodvolatelný hněv se už nad nimi stahuje. **17** Bratři, když jsme od vás museli na nějakou dobu odejít – ale v duchu jsme s vámi pořád, přemýšleli jsme, jak se k vám zase co nejdříve vrátit. **18** Já, Pavel, jsem se o to už několikrát pokoušel, ale vždycky mi to Boží nepřítel překazil. **19** Vždyť kdo bude naši radostí, naši nadějí a vavřinem, až se jednou postavíme před Kristem v den jeho návratu? **20** Vy jste naše sláva a radost.

3 Když se mi po vás v Aténách stýskalo, rozhodl jsem se poslat Timotea, toho milého bratra a Božího spoluслužebníka. Měl vás navštívit a povzbudit vaši víru, **3** abyste v pronásledování nezakolísali. **4** Trpět patří ke křestanskému údělu; to jsme vám přece říkali už od začátku, a tak nebudete překvapeni, když k tomu opravdu dochází. **5** Proto jsem tehdy poslal Timotea k vám, abych se tu nemusel trápit úzkostí, jestli vás protivník přece jen nedostal na svou návnadu a nepřivedl všechnu naši práci vniče. **6** Ted' se však právě Timoteus vrátil s dobrými zprávami, že jste ve vříce ani v lásce nepolevili, že na nás stále myslíte a toužíte po novém setkání stejně jako my. **7** A tak nás při všech těch trampotách tady potěšily zprávy o vaší věrnosti Pánu. Vydržíme všechno, jen když víme, že s vaší vírou je vše v pořádku. **9** Jak se Bohu odvděčit za všechnu tu radost, jakou z vás máme? **10** Dnem i nocí vroucně prosíme, abychom vás mohli znova spatřit a podle potřeby upevnit vaši víru. **11** Přejeme si, aby nám Bůh, náš Otec, a Ježíš, náš Pán, připravili cestu k vám! **12** At' dá bohatě růst vaši lásce navzájem i navenek, stejně jako naší lásce k vám. **13** At' vás vnitřně posílí, abyste se mohli bezúhonné a dokonalí postavit před Bohem, našeho Otce, až se nás Pán, Ježíš Kristus, vrátí se všemi svými.

4 Nakonec vás, bratři, prosíme a připomínáme chránění pancírem víry a lásky a přílbou radostné vám Ježíšovým jménem: usilujte o to, abyste naděje záchrany. **9** Nás přece Bůh neurčil k tomu, se líbili Bohu. V tom se bez přestání cvičte a aby chom propadli jeho soudu, ale aby chom byli zdokonalujte. **3** Bůh vás chce mít bezúhonné a zachráněni zásluhou našeho Pána, Ježíše Krista: **10** čisté, neposkvrněné smilstvem; držte proto své tělo v on za nás zemřel, aby chom s ním mohli žít věčně, kázni a nepropadejte vašnivosti jako pohané, kteří at' už se jeho příchodu dožijeme či nikoliv. **11** Tak neznají Boha. **4** Respektujte manželský svazek svého se vzájemně povzbuďte a pomáhejte si, jak jste bližního; kdo by ho rozvracel, neujde trestu. To to dělali doposud. **12** Milí bratři, važte si svých opakuj znova a se vší vážností. **7** Bůh nás přece představených v církvi, kteří se pro vás namáhají nepovolal ke spinavosti, ale ke svatosti a čistotě. **8** a napomínají vás. **13** Mějte je ve zvláštní úctě a Kdo těmito hodnotami pohrdá, nepohrdá člověkem, lásce, vždyť vám slouží. A mezi sebou se nehádaje, ale samotným Bohem, dárcem svatého Ducha. **9** Co **14** Neukázněné a líné napomínejte, malomyslné se týče bratrského vztahu, jaký má být mezi věřícími povzbuďte, ujmítejte se slabých a se všemi mějte lidmi, o tom se jistě nemusíme příliš rozšiřovat. Sám trpělivost. **15** Křivdy neoplácejte, prokazujte dobro Bůh vás učí, jak se máte mít navzájem rádi, a myslím, sobě navzájem i ostatním. **16** Budte radostnými že vám v tomto směru nemám co vytknout. **10** Vždyť lidmi. **17** Neochabujte v modlitbách. **18** Za všech je to o vás známo v celé Makedonii. Přesto vás okolnosti děkujte Bohu, neboť to očekává ode všech, prosím, budte v tom ještě horlivější. **11** Pokládejte za kdo patří Ježíši Kristu. **19** Neprekážejte působení věc své cti, že budete pokojně plnit své povinnosti Božího Ducha **20** a nezlehčujte jeho poselství. **21** a živit se vlastníma rukama, jak jsme vám již dříve Bedlivě však posuzujte vše, co se za Boží slovo uložili. **12** Tak získáte úctu svého okolí a nebudeste na vydává, a přijímejte jen to, co odpovídá Písmu. Co nikoho odkázáni. **13** Ještě vám chci napsat něco o mu odporuje, není dobré a s tím nic nemějte. **23** tom, co se stane s křesťanem, když zemře, abyste Prosíme Boha, který nám dává svůj pokoj, aby vás v této věci měli jasno a nemuseli pro něho truchlit přivedl k dokonalosti a celou vaši bytost – ducha, jako ti, kdo už nemají žádnou naději. **14** Když totiž duši i tělo – zachoval bez úhony až do dne, kdy přijde věříme, že Ježíš zemřel a pak znovu ožil, můžeme Pán Ježíš Kristus. **24** Bůh, který vás přidal za své děti, počítat s tím, že až se k nám Ježíš vrátí, přivede to pro vás jistě učiní, jak sám slíbil. **25** Bratři, i vy Bůh současně k životu i všechny, kteří ve vří v se za nás modlete. **26** Obejměte za nás všechny Krista zemřeli. **15** A přímo od Pána vám mohu výřídit: spoluvěříci. **27** A všem dejte tento dopis přečíst, je to nikdo z těch, kdo zemřeli před Kristovým příchodem, mé přání a vaše povinnost před Pánem. **28** Necht' se neopozdí při setkání s ním za těmi, kteří se ho vám Ježíš Kristus všem bohatě žehná. Váš Pavel dočkají ještě zaživa. **16** Sám Pán se přiblíží z nebe, hlasem archanděla vydá mocný povел a ozve se Boží polnice. Nato vstanou všichni, kdo s vírou v Krista zemřeli, **17** a spolu s věřícími, kteří zůstali naživu, budou shromážděni k němu. Tam se setkáme všichni, aby chom s ním už zůstali na věky. **18** Touto zprávou se vzájemně povzbuďte a potěšujte.

5 Kdy se to má stát? O tom skutečně nemusím nic říkat, milí bratři, 2 vždyť sami dobře víte, že to nikdo neví. Ta chvíle přijde nečekaně jako zloděj v noci. **3** Až si lidé budou říkat „všechno je v pořádku, žádné nebezpečí nehraci“, tehdy zčista jasna dopadne na ně zkáza, jako porodní bolesti přepadají rodičku. Nikdo neunikne, nikdo se neschová. **4** Ale vy, bratři, netápejte ve tmách. Vás Kristův příchod nepřekvapí jako zloděj. **5** Vy jste děti světla a dne, ne děti noci a temnoty. **6** Budte tedy bdělí a nespěte jako ostatní, čekejte a budte strážliví. **7** Noc je čas spáčů a opilců. **8** Ale my, kdo žijeme ve světle, zůstaňme strážliví,

2 Tesalonickým

1 Drazí bratři v Tesalonice, opět se hlásíme s přáním milosti a pokoje od Boha Otce i Pána Ježíše Krista.

3 Nemůžeme jinak, než za vás Bohu stále děkovat. Je to namístě, když navzdory všemu pronásledování vaše víra i lásku dělá tak úžasné pokroky, **4** že vás můžeme v ostatních církvích dávat za příklad. **5** V tom se projevuje spravedlivý Boží soud: těm, kteří vás nyní trápí, odplati trápením, zatímco vás, kteří nyní trpíte, vysvobodí spolu s námi. To bude tehdy, až Ježíš, nás Pán, v ohnivém plameni sestoupí se svými anděly z nebe, aby potrestal ty, kdo Boha nectí a odmítají jeho poselství o Ježíši, našem Pánu. **9** Za trest budou navždy vzdáleni od Pána a jeho moci a slávy. (aiōnios g166) **10** V ten den Kristus přijde sklidit chválu a vděčnost za všechno, co pro své vyvolené učinil. I vy patříte mezi ně, protože jste uvěřili našemu svědectví. **11** Neúnavně se za vás modlíme, aby vás Bůh proměňoval a pomáhal vám dosáhnout cíl, k němuž vás povolal. Prosíme ho, aby svou mocí podepřel všechna vaše dobrá předsevzetí v životě víry. **12** Tak mu každý bude mocí vzdát čest a chválu za výsledky jeho díla ve vás; vaší slávou pak bude, že patříte jemu. To vše vám umožnila jeho milost a moc.

2 A teď k tomu očekávanému příchodu Pána Ježíše Krista. **2** Prosíme vás, nenechte si poplést hlavu pověstmi, že ten den už přichází, i kdyby to někdo tvrdil na základě nějakého prorockého vidění nebo se dokonce odvolával na nás. Nikdy jsme nic takového neřekli ani nenapsali. **3** Než ten den nastane, musí dojít k velkému odpadnutí od původního Kristova učení a vystoupí člověk ztělesňující vzpouru proti Bohu a jeho zákonu. **4** Ten se vyvýší nad všechno, co nese Boží jméno, a bude vyžadovat božské pocety sám pro sebe. Dokonce si přisvojí Boží trůn a představí se jako Bůh. **5** Nevzpomínáte si, že jsem vám to říkal už při své první návštěvě? **6** Náznaky této vzpoury proti Bohu jsou již zde a nechybí mnoho, aby propukla naplně a nepřítel člověka i Boha se projevil veřejně. **8** Pán ho však nakonec odsoudí k záhubě a zničí svým slavným příchodem. **9** Ten bezbožník přijde jako satanův nástroj a vyzbrojen satanskou mocí bude předvádět všelijaké triky a zázraky, **10** aby okouzlil ty, kteří řekli pravdě „ne“ a míří k záhubě, protože odmítli pravdu, která jediná je mohla zachránit. **11** Proto je Bůh nechá napospas té lživé moci, aby je ovládla, **12** a tak všechni, kdo si místo pravdy oblíbili lež a hřich, sklidí spravedlivé odsouzení. **13** Ovšem za vás,

Pánem milovaní bratři, musíme stále děkovat Bohu, který vás vyvolil k záchráně, očistil svým Duchem a dal vám víru a pravdu. **14** Naším prostřednictvím vám poslal slovo záchrany a povolal vás k podílu na slávě našeho Pána Ježíše Krista. **15** Nuže, stůjte tedy pevně a držte se všeho, co jsme vám odevzdali, ať osobně či v dopisech. **16** At' Ježíš Kristus, náš Pán, a Bůh, náš Otec, který si nás zamiloval a dal nám trvalou útěchu a pevnou naději, (aiōnios g166) **17** povzbudí vaše srdce a dá vám sílu ke každému dobrému činu i slovu.

3 Závěrem, bratři, prosíme o vaše přímluvné modlitby, aby se Boží poselství rychle šířilo a všude vítězilo jako u vás a abychom byli ušetřeni úkladů zvrácených a zlých lidí. Vždyť ne všichni stojí věrně na Boží straně, **3** ale Pán je věrný. On vás posilí a ochrání od zlého. **4** My patříme Pánu stejně jako vy, a proto spoléháme, že se našimi slovy řídíte a budete řídit i dál. **5** Přejeme si, aby vaše srdce bylo naplněno Boží láskou a Kristovou trpělivostí. **6** Dále přikazujeme jménem Ježíše Krista, abyste se stranili všech, kteří si neberou k srdci naše naučení a ubíjejí čas zahálkou. **7** Dali jsme vám přece sami příklad, jak máte žít; nikdy jste nás neviděli zahálet **8** a přizovat se u jiných. – Ve dne v noci jsme si tvrdou prací vydělávali na chléb, abychom nikoho nevyjídali. **9** Ne, že bychom neměli právo žádat od vás zaopatření, ale chtěli jsme vám dát příklad k napodobování. **10** Taky jsme vám vždycky zdůrazňovali: Kdo nechce pracovat, at' nej! **11** A přece teď slyšíme, že jsou mezi vám darmojeti, kterým práce nevoni. **12** Takové vyžíváme a Kristovým jménem jim nařizujeme, aby nezaháleli a na svůj chléb si řádně vydělávali. **13** Vám, však bratři, připomínáme: v konání dobra nepolevujte. **14** Kdyby se někdo zdáhal podřídit tomu, co pišeme, dejte mu pocítit, že mezi vás nepatří; snad se pak zastydí. **15** Ale nejednejte s ním jako s nepřítelem; spíš ho varujte jako bratra, na němž vám záleží. **16** At' vám Pán pokoje dá svůj pokoj vždycky a všude a zůstává s vámi. **17** Tento pozdrav připisuji ve všech dopisech vlastní rukou na důkaz, že jsou skutečně ode mne. **18** Milost našeho Pána, Ježíše Krista, at' vás provází. Váš Pavel

1 Timoteovi

1 Můj drahý synu ve víře, milý Timoteji, přeji ti milost, slitování a pokoj od Boha Otce i Ježíše Krista, našeho Pána. 3 Při svém odjezdu do Makedonie jsem tě prosil, abys zůstal v Efesu a stavěl hráze falešným naukám 4 a nekonečným diskusím o bájích a rodokmenech. Vedou spíš k jalovému mudrování, než aby objasňovaly význam víry v Božích plánech. 5 Cílem našeho snažení musí být láska, která pramení z čistého srdce, z dobrého svědomí a opravdové víry. 6 Od toho některí uhnuli a dali se na prázdné řečení. 7 Chtejí se proslavit jako učitelé Mojžíšova zákona a přitom nemají ponětí, co je jeho pravým smyslem. 8 Zákon je jistě užitečný, je-li užíván tak, jak Bůh zamýšlel. 9 Ale nesmíme zapomenout, že Bůh svými zákony nemíří proti nám, kteří jsme jeho, nýbrž proti zlým a vzpurným, kteří Boha neuznávají, trápi své rodiče, lžou, křivě přisahají, libují si v oploztech, proti homosexuálům a zvrhlíkům, smilníkům, únoscům a vrahům i všem ostatním, jejichž jednání se příčí Božím rádům, určeným k našemu blahu. 12 Jak jsem Ježíši Kristu vděčný, že si mne vybral za svého spolupracovníka. 13 Dříve jsem se jeho jménu vysmíval a jeho vyznavače hubil, ale Bůh se nade mnou smíval, protože jsem to dělal z nevědomosti, když jsem ještě Krista neznal. Ve své dobrotě mne dovedl k tomu, abych uvěřil, a naplnil mne celého svou láskou. 15 Jak je to pravdivé a jak rád bych to každému rozhlasil: Ježíš přišel na svět zachránit nás, od Boha odloučené a smrti propadlé. A jestli byl někdo od Boha daleko, byl jsem to já. 16 Ale Bůh se nade mnou smíval a Ježíš Kristus na mé příkladu ukázal, jakou trpělivost má i s tím nejbídnějším hrášníkem, aby si každý uvědomil, že věčný život je tu i pro něho. (aiōnios g166) 17 Sláva a čest Bohu za to na věky! On je věčný král, neviditelný, nesmrtelný, jediný a slavný Bůh! (aiōn g165) 18 To ti tedy, milý synu, kladu na srdeč: bojuj dobré v Božím boji, jak to o tobě i Bůh v prorocké řeči povíděl. 19 Drž se pevně své víry v Krista a udržuj si stále čisté svědomí. Některí své svědomí zničili tím, že jednali svévolně proti němu. Není divu, že pak ztratili i víru v Krista, jako například 20 Alexandr a Hymeneus. Musel jsem ty dva vyloučit z církve, aby nedělali hanbu Kristovu jménu.

2 Předně pamatuj na to, abyste v modlitbách prosili za své bližní a děkovali za vše, co Bůh pro ně učinil. 2 Myslete tak zvlášť na vládnoucí osoby a na všechny, kteří rozhodují o závažných věcech, abychom žili v míru a klidu, abychom mohli bez

překážek a důsledně vyznávat svou víru. 5 Je totiž jenom jeden Bůh pro všechny lidí a jednom jeden, který Boha a lidí navzájem spojuje, člověk Ježíš Kristus. 6 Ten dal svůj život za celé lidstvo. Tuto zprávu Bůh ve vhodný čas oznámil světu. 7 Já jsem byl vybrán, abych ji jako Boží poseł věrně a pravdivě zvěstoval jiným národům. 8 Chci tedy, aby se při bohoslužbě muži modlili k Bohu v čistotě srdce, bez hněvu a hádek. 9 Také křesťanské ženy at' se oblékají slušně a zdobí se prostě a střízlivě; pozornost at' budí svou laskavostí a ne úcesem, drahými šaty nebo šperky. 11 Poučení at' přijímají tiše a pokorně. 12 Ve shromážděních at' nemají rozhodující slovo ženy. Proč? 13 Protože Bůh stvořil nejprve Adama, pak Evu. 14 A nebyl to Adam, kdo první podlehl hříchu, ale žena, kterou je snadnější oklamat. 15 Je jí však svěřena úloha matky. Musí ovšem setrvat ve víře, lásce, svatosti a kázní.

3 Ano, je to tak: Být v církvi autoritou, to je velký úkol. 2 Takový člověk musí být bezúhonny, věrný své jediné manželce, střídmý, rozvážný, pořádný. Vyžadují se také pohostinnost, pedagogické vlohy, taktnost, smířlivost a nezíštnost. Nesmí být pijan ani vráč, rodinu musí mít spořádanou, děti vychované k poslušnosti a pociťosti. 5 Jak by mohl prospět církvi ten, kdo by vlastní rodinu dobré vést nedokázal? 6 Ve víře a v církvi nesmí být nováčkem, aby mu pýcha nestoupla do hlavy a nepřivedla ho do pádu. 7 I mimo církev musí mít dobrou pověst, aby mu pomluvy nepřekážely v práci. 8 Také správci společného majetku musí mít stejně morální kvality jako pastýři: nesmějí se přetvářovat, holdovat alkoholu ani mamonu. 9 Bohem svěřenou pravdu at' uchovávají v čistém srdci. Pro tuto službu vybírejte jen muže s bezvadnou pověstí. 11 Také ženy musí být rozvážné, diskrétní, spolehlivé a střídmé. Pro tento úřad je rovněž podmínkou manželská věrnost a spořádané rodinné poměry. 13 Všem, kteří konají dobře svou službu, bude odměnou stále rostoucí úcta ostatních i vlastní jistota ve víře v Ježíše Krista. 14 I když doufám, že se brzy uvidíme, 15 pro případ většího zdržení ti všechno příšu, abys věděl, jak vybírat pracovníky v církvi živého Boha, která je sloupelem a pevností pravdy. 16 Všichni jsou zajedno v tom, jak jedinečná je pravda, kterou nám Bůh odhalil: Kristus přišel na svět v lidském těle, veden Božím Duchem, zvítězil nad hříchem, jako vítěz představen v nebesích, zvěstován všem národům, vírou uznán ve světě, korunován věčnou slávou.

4 Duch svatý nám říká jasně, že v posledních být starší šedesáti let, jen jednou vdaná **10** a dobře dobabách se někteří v církvi odvrátí od Krista a osvědčená ve výchově dětí, pohostinnosti a v ochotné přikloní se k hlasatelům dábelšských nauk, nestydatým službě všem potřebným. **11** Mladší vdovy odmítěj. Ihlářům, kteří si už z ničeho nedělají špatné svědomí. Většinou později zatouží znovu se vdát **12** a závazek **3** Ti budou zakazovat manželství a požívání některých ke službě poruší. **13** Kromě toho si při návštěvách pokrmů, i když poučeným křesťanům **4** svěřil Bůh domů zvyknou na zahálku a naučí se klevetit a plést tyto věci k radostnému a vděčnému užívání. Vždyť se do cizích věcí. **14** Myslím, že mladá vdova udělá vše, co pochází z Boží ruky, je dobré a nic není lépe, když se znova vdá, má děti a stará se o vlastní zakázané, když za to Bohu děkujeme: **5** jeho slovo a domácnost; pak jí nikdo nemůže nic vytknout. **15** naše modlitba to očistily. **6** Budeš-li to takhle učit, Jinak se bojím, že některé již sešly z Kristovy cesty. bude z tebe dobrý služebník Ježíše Krista. Živ se **16** Ještě jednou opakuji: o vdovu se musí postarat slovy víry a správným učením, které sis osvojil. **7** především její příbuzní, a ne ji prostě nechat na Nepoprávej sluchu bohaprázným povídáčkám a starosti církvi. Jen tak bude mít církev dost prostředků, babským tlachům. Všechn čas a energii zaměř raději aby mohla dobře pečovat o vdovy, které opravdu na svůj duchovní vzestup. **8** Tělesná zdánost je nemají nikoho, kdo by se jich ujal. **17** Kdo koná sice užitečná, ale ta duchovní je nepostradatelná při svou práci v církvi svědomitě, má za ni být náležitě všem. Cvič se tedy v poslušnosti vůči Bohu, budeš odměněn. Dvojnásobně at' je oceněna služba kázání to potřebovat zde a je to dobrý vklad i pro věčnost. a vyučování. **18** I v Písmu přece čteme: „Dobytka, **9** Toto je pravda, kterou by měl každý uznat. **10** A který užíváš při sklizni, dovolíš nažrat se z tvé úrody.“ když na to vynakládáme všechny síly, je to proto, A na jiném místě zase: „Kdo pracuje, má nárok na že máme naději v živém Bohu, který je zachráncem odměnu.“ **19** Stříznosti proti starším musí být ověřeny všech, kdo v něho uvěřili. **20** Tomu uč a dbej, aby si alespoň dvěma svědky, jinak si jich nevšímej. **20** Ale to všichni dobře osvojili. **12** Nikdo at' tě nepodceňuje toho, kdo se opravdu provinil, pokárej veřejně před pro tvé mládí. Naopak: křesťanům bud' vzorem lásky, celou církví, pro výstrahu ostatním. **21** Zapříšahám víry a čistého smýšlení, v řeči i v celém chování. **13** tě jménem Boha, Ježíše Krista i všech andělů: říd' Než přídu, předčítej a vysvětluj Písmo, zvěstuj Boží se tímto pravidlem, at' se jedná o tvého přítele či slovo. **14** Nezanedbávej schopnosti, které ti daroval nepřítele. Bud' v tom naprostě nestranný. **22** Při Bůh, když na tebe podle prorockého pokynu starší spoluverčí s modlitbou vkládali ruce. **15** Snaž se je li při tom nějaký hřich, mohlo by se to chápát tak, rozvíjet v práci, aby každý viděl, že rosteš a děláš že ho schvaluješ. A hlavně se sám vyvaruj každého pokroku. **16** Své myšlení i jednání podrobuj neustále občas trochu vína místo vody. **24** Při posuzování lidí těm, kteří jsou ti svěřeni.

5 Musíš-li domluvit staršímu člověku, nenapadej ho, ale jednej s ním učitivě, jako by to byl někdo z tvých rodičů. K mladším přistupuj jako k sourozencům, k dívákám jako ke svým sestrám, bez všech postranních myšlenek. **3** Církev at' peče o vdovy, které zůstaly osamělé. **4** Vždyť vdova skutečně osamělá a nemajetná musí spoléhat jen a jen na Boha. Jestliže však má děti nebo vnuky, je na nich povinnost splatit dluh vůči rodičům. Tak to chce Bůh. To jim důrazně připomínej, at' na ně nejsou stížnosti. Kdo se nestará o své příbuzné a nechá na holičkách dokonce vlastní rodiče, manžela nebo děti, nemá právo nazývat se křesťanem. Takový člověk je dokonce horší než ten, kdo vůbec nepoznal Boha. Vdovy, které se oddávají jen hmotným starostem a požitkům, jsou „mrtvé“ už za živa. **9** Vdova, kterou sbor pověruje službou a za to ji podporuje, musí

nezapomeň, že u některých jsou zlé skutky patrné každému, u jiných je odhalí teprve den soudu. **25** Stejně tak ne všechny dobré skutky jsou vidět hned, ale jednou všechny vyjdou najevo.

6 Všichni křesťané mají respektovat své nadřízené, i když jsou nevěřící, aby si nikdo nemohl stěžovat na jejich špatnou práci. Nelze dopustit, aby pro nesvědomitost bylo zneváženo křesťanské učení nebo Boží jméno. **2** Je-li nadřízený také křesťanem, není to důvod k menší horlivosti, ale právě naopak: tím ochothnější at' mu vychází vstříc jako bratru ve víře. To nepřestávaje klást na srdce všem věřícím. **3** Některým se to možná nebude líbit, ale toto je zdravé učení Kristovo a základ zbožného života. Kdo hlásá něco jiného, **4** je jednak pyšný, jednak ničemu nerozumí; jen vyvolává zbytečné hádky a roztržky a z toho jsou pak urážky, křivá nařčení a neustálé třenice. Ti mistři rozvratu mají rozum zakalený a

neschopný poznat pravdu. Zbožnost je jim dobrá jen k rychlému a snadnému zbohatnutí. Těch se varuj. **6** Je ovšem pravda, že taková zbožnost, která se umí spokojit i s málem, je vlastně obrovským bohatstvím. **7** Konečně, nic jsme si na svět nepřinesli a nic si z něho neodneseme. **8** Mělo by nám tedy stačit, že máme co jíst a co obléknout. **9** Kdo však touží po bohatství, brzy v honbě za penězi začne užívat nepočitivých prostředků, které si ho osedlají a nakonec strhnou do zkázy. **10** Kořen všeho zla je totiž láska k penězům; mnoha lidem už zavřela cestu k Bohu a kolik trápení jim připravila! **11** Ty však, Timoteji, patříš Bohu! Vyhýbej se takovým věcem a usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost a mírnost. **12** Být křestanem znamená vést neustálý duchovní zápas. Vlož do tohoto boje celé své srdce, abys dosáhl věčného života, ke kterému tě Bůh povolal. Zavazuje tě k tomu už to slavnostní vyznání, které jsi učinil před mnoha svědky. (*aiōnios g166*) **13** Vyzývám tě před Bohem, který všemu dává život, a před Ježíšem Kristem, který své slavnostní svědeckví pronesl před Pontiem Pilátem; **14** nehled' napravo ani nalevo a plň svěřený úkol tak, abys čisté jméno křestána uchoval až do příchodu Ježíše Krista. **15** Ten, až příjde jeho čas, objeví se jako jediný a slavný Panovník, Král nad všemi králi a Pán nad všemi pány; **16** on jediný je nesmrtelný a bydlí v nepromíknutelném světle. Lidské oko ho nevidělo a vidět nemůže. Jemu patří sláva i čest a vláda na věky věků! (*aiōnios g166*) **17** Důtklivě varuj všechny majetné, aby si na nejistém majetku nezakládali a raději upírali naději k Bohu, který na všechny naše potřeby štědře pamatuje. (*aiōn g165*) **18** Ať konají dobro a s potřebnými se dělí ochotně a obětavě. **19** Tak nastádají dobrý základ pro budoucnost a získají pravý život. **20** Timoteji, dobře si hled' toho, co ti Bůh svěřil! Vyhýbej se planým řečem a falešným naukám o poznání. **21** Jejich vyznavači mají „poznání“ o všem možném, jen to nejdůležitější – totiž Boha – nezají. Boží milost s tebou. Zdraví tě Pavel

2 Timoteovi

1 Timoteji, můj drahý synu, přeji ti Boží pokoj, milost a slitování! Jsem za tebe tolik vděčný Bohu; **3** myslím na tebe každý den a nejednu noc jsem vyplnil prosbami, aby ti Bůh bohatě zehnal. **4** Když si vzpomenu, jak jsi při našem rozloučení plakal, nejradiji bych se hned rozběhl za tebou – tak rád bych tě ještě jednou uviděl. **5** Vzpomínám na tvou upřímnou víru, jakou jsem poznal už v tvé babičky a maminky. Jistě si pamatuješ, jak jsem na tebe vkládal ruce, když jsem ti svěřoval službu v církvi. **6** Bůh ti dal všechny dary a schopnosti, které potřebuješ. A tak když budeš toto božské obdarování rozvíjet a podporovat, nepřijde ti nikdy zatěžko hovořit o Kristu s lidmi, ani ti nebude trapné přiznat se k přátelství se mnou, i když jsem kvůli Kristu v okovech. Naopak – dostaneš dost odvahy a síly snášet pro něho třeba i stejně utrpení. **9** To on nás zachránil a vyvolil pro zvláštní úlohu. Nesvěřil nám ji proto, že bychom se o to sami zasloužili, ale protože se tak už dávno sám rozhodl. Již před stvořením světa nám daroval svou milost (aiōnios g166) **10** a ta se viditelně projevila, když Kristus přišel, aby zlomil moc smrti a ukázal nám, jak důvěrou v něho můžeme dospět k věčnému životu. **11** A mne si Bůh zvolil za svého vyslance, abych tyto věci hlásal a učil. **12** Kvůli tomu jsem ted' právě za mřížemi, ale nijak se za to nestydím, protože znám toho, komu jsem uvěřil. Jsem si jist, že vše, co mi svěřil, s jeho pomocí bezpečně zachovám až do jeho příchodu. **13** Drž se tedy vždycky toho, co jsi ode mne slyšel. Měj to za pravidlo a příklad, jak máš sám mluvit, a s láskou důvěřuj Kristu Ježíši. **14** S pomocí jeho Ducha, který v nás bydlí, opatruj jako oko v hlavě duchovní jméní, které ti Bůh daroval. **15** Jak už asi víš, všichni křestané, kteří sem přišli se mnou z Asie, mě ted' opustili. Odešel i Fygellos a Hermogenes. **16** Jen Oneziforus mě sem chodil často navštěvovat a mě vždycky tak povzbudilo a zahřálo u srdce, že se za mne jako vězně nestyděl. Bůh zehnej celé jeho rodině! **17** Když přišel do Říma, pátral po mně tak dlouho, až mne našel. **18** At' mu to Pán bohatě odplatí po svém příchodu. A co pro mne znamenala jeho pomoc v Efuzu, to víš nejlíp sám.

2 Tvou silou, můj synu, at' je Kristova moc. **2** Co jsi se naučil ode mne, předávej spolehlivým a schopným lidem, kteří budou šířit pravdu dál. **3** Jako řádný bojovník Ježíše Krista ochotně snášej nepohodlí a útrapy. **4** Kdo stojí v boji, nemá čas na soukromé záležitosti, nechce-li upadnout v nelibost

u velitele. **5** I sportovec musí dodržovat pravidla, nemá-li být diskvalifikován. **6** Pracuj pilně jako rolník, který sklidí úrodu jen tehdy, když ji zaléval svým potem. **7** Přemýšlej, co tím chci říci. Pán ti jistě pomůže zaujmout ke všemu správný postoj. **8** Nikdy nezapomeň, že Ježíš Kristus jako člověk pochází z královského Davidova rodu. Zároveň však svým zmrvýchvstáním dokázal, že je Bohem. **9** Jenom proto, že jsem tyto velké pravdy hlásal, jsem ted' přikován ve vězení jako nějaký zločinec. Ale Boží slovo nikdo neuváže na řetěz jako mne. **10** A tak to s radostí snáším pro ty, kterým chce Bůh dát záchrannu a věčnou slávu v Kristu Ježíši. (aiōnios g166) **11** Utěšuje mne vědomí, že trpět a zemřít pro Krista znamená taky žít s ním na věčnosti, **12** a kdo vydrží s ním všechna utrpení zde, bude s ním jednou vládnout. Kdo se ho však tady zřekne, toho se zřekne i on. **13** Ale i když my zkłameme jeho důvěru, on nám věrně stojí po boku, protože neumí být nevěrný. **14** Připomínej to vždycky znovu a v Boží autoritě umličuj hádky o slovíčka; nepřispívají k ničemu, leda ke zmatku u posluchačů. **15** Snaž se být užitečným Božím pracovníkem, Boží pravdy hlásej čistě a jasně, abys mohl své dílo odevzdat bez obav, že propadne. **16** Vyhýbej se lidem, kteří si libují v planých diskusích a tím odvádějí od Boha. **17** Jejich bludy působí zhoubně jako rakovina. Patří k nim i Hymenaios a Filétos, **18** kteří řadu křestanů pomátlí učením, že vzkříšení mrtvých už nastalo. **19** Ale Boží pravda stojí pevně jako skála, kterou nic neotřese, jako základní kámen, na němž je napsáno: „Bůh zná ty, kdo mu patří“ a „Kdo vyznává Boha, odvrat“ se od bezbožnosti“. **20** V zámožných domácnostech bývá zlaté a stříbrné nádobí pro slavnostní příležitosti; dřevěné a hliněné se užívají jen v kuchyni nebo na odpadky. **21** Když si s těmi bludaři nezadáš, zůstaneš vzácnou nádobou, kterou bude sám Kristus moci použít pro své vznesené účely. **22** Bud' na stráži před nebezpečími, která obklíčují mladého člověka. Pěstuj v sobě víru a lásku ve společenství s těmi, kdo Pána milují z čistého srdce. **23** Znovu ti připomínám, nepouštěj se do takových debat, které lidi jen rozeštívají. **24** Kristův služebník se nesmí hádat; musí být taktní a trpělivý **25** poučovat toho, kdo se mylí. Když ti někdo odporuje, zůstaň přesto vlnidný; **26** možná, že ho tím s Boží pomocí snáze přesvědčíš o jeho omylu a on unikne z dábelské léčky.

3 Počítej s tím, že před Kristovým návratem přijdou zlé doby. **2** Lidé budou soběctí a chamtiví, domýšliví a chlubiví, budou se Bohu vysmívat a

pohrdat rodiči, budou nevděční a bezbožní, bezcítí věnec vítěze. To mne Pán – ten spravedlivý Soudce – a nesmířliví. Budou si libovat ve lži a pomluvách, v zprostí všech vin a odmění věčným životem; a nejen hrubosti, krutosti a zrada jim bude vlastní. Samolibě mne, ale každého, kdo toužebně vyhlíží jeho příchod. budou zesměšňovat každého, kdo nepotáhne s nimi. 9 Prosím tě, přijď, jak jen budeš moci. 10 Démás mne Rozkoš a zábavy jim budou přednější než Bůh. 5 opustil, protože dal přednost pozemským zájmům, Některé možná budou vystupovat i docela pobožně, a odšel do Tesaloniky. Krescens odcestoval do ale tím se nedej mylit. 6 Také se vyhni lidem, kteří Galacie, Titus do Dalmácie; (aiōn g165) 11 jen Lukáš mi pod rouškou náboženských rozhovorů vyhledávají tu zůstal. Vezmi s sebou také Marka, jeho pomoc by společnost pochybných žen. 7 Předstíraný zájem o mi byla velice vítaná. 12 (Tychikus je taky pryč, poslal duchovní věci nikdy k ničemu nepovede, protože ve jsem ho do Efezu.) 13 Cestou se zastav u Karpa v skutečnosti jím jde o něco úplně jiného. 8 Když Mojžíš Troadě, zůstal tam můj plášť. Přines mi ho, prosím dokazoval egyptskému faraónovi, že ho posílá Bůh, tě, a taky knihu a hlavně pergamen. 14 O všechno podařilo se faraónovým mágům jeho divy napodobit. zlé, co mne potkalo, se největším dílem postaral S něčím takovým musíme počítat i my, a proto se kovář Alexandr. Stavěl se proti našemu poselství mějme před falešnou zbožností na pozoru. Nakonec velmi tvrdě. 15 Dej si na něho pozor. Pán mu jistě bude stejně odhalena. 10 Ty jsi však byl u toho, odplatí po zásluze. 16 Při prvním přeličení jsem se když jsem učil, víš, jak jsem žil, znal jsi mé úmysly, neměl o koho oprít, všichni mě nechali na holičkách. viděl mou víru, lásku i trpělivost. 11 Byl jsi při tom, Kéž jím Bůh odpustí! 17 Ale Pán stál při mně a dal co mne postihlo v Antiochii, v Ikoniu a Lystře. Co mi sílu vyřídit jeho poselství přede všemi cizinci a všechno jsem tam přestál, a přece mě Pán ze všeho nepřáteli. Tentokrát mne tedy nehodili lvům. 18 A já dosta! 12 A tak ani ostatní, kdo chtějí žít pro Krista, nevyhnou se pronásledování. 13 Ale se zlými lidmi a s podvodníky to půjde stále k horšimu, neboť se stanou obětí vlastního klamu. 14 Ty se pevně drž toho, čemu ses naučil a čemu jsi uvěřil. Vždyť ses přesvědčil, že můžeš důvěřovat těm, kdo tě učili. 15 Svatá písma znás už od dětství a v nich je obsažena moudrost jak dosáhnout záchrany vírou v Ježíše Krista. 16 Všechny svaté spisy byly inspirovány Bohem; poučují nás o tom, co je pravda, vedou ke zpytování a nápravě vlastního života a vychovávají nás k správnému jednání. 17 Tak je potom Boží člověk náležitě připraven ve všech směrech konat dobré Boží dílo.

4 Před Bohem a Ježíšem Kristem, který jednoho dne příje ustavit zde nové království a soudit živé i mrtvé, tě za-přisahám: 2 Hlásej neúnavně a naléhavě Boží slovo, kdykoliv se ti naskytne příležitost, at' jsou okolnosti příznivé či nepříznivé. Bude-li třeba, napomínej a kárej, povzbuzuj k dobrému a trpělivě předkládej Boží pravdy. 3 Příjde totiž doba, že lidé nebudou chtít pravdu slyšet a obkloupí se učiteli, kteří budou přitakávat jejich názorům. 4 Nebudou už naslouchat Bibli; slepě se pohnou za svými klamnými představami. 5 Ty však stůj pevně a neboj se pro Krista i trpět. Přiváděj lidí k němu a věnuj se plně své službě. 6 Pro mne již přišel čas, že budu obětován a rozloučím se s tímto životem. 7 V boji, který mám za sebou, jsem bojoval ze všech sil, závod jsem dokončil a ve víře vytrval. 8 Ted' už mne čeká jen

Titovi

1 Milý Tite, můj duchovní synu, jsem poslán hlásat víru těm, které si Bůh vyvolil, učit je poznávat Boží pravdy, které proměňují život. **2** Kdo je přijme, získá nehyboucí život, (aiōnios g166) **3** slíbený od Boha již před dávnými věky. Nyní Bůh svůj slib Kristovým prostřednictvím potvrdil a po celém světě rozhlásuje zprávu o věčném životě. Z jeho příkazu jsem i já byl pověřen účastí na tomto díle. **4** Přeji ti, můj synu, aby tě Bůh Otec i Ježíš Kristus, nás Zachránce, obdařil svým pokojem a milostí. **5** Nechal jsem tě na Krétě, abys tam uvedl do pořádku, co jsem já už nestihl, a abys podle mých pokynů ustanovil v každém městě starší. **6** Připomínám: musí to být muži bezvadné pověsti, jen jednou ženatí, též jejich děti musí být oddány Ježíši Kristu, své rodiče musí mít v úctě a nepohoršovat svou nezvedeností.

7 Církevní představený je přece Boží správce, a proto musí být mužem bezúhoným: ani domýšlivec, ani vztekoun, ani píjan, ani rváč, ani ziskuchitivý. **8** Musí být pohostinný, dobrosrdečný, rozvážný, nestranný, zbožný a zdrženlivý. **9** Jeho život musí být v dokonalém souladu s vírou, kterou hlásá, aby měl právo nabádat k zdravému učení a umlčovat odpůrce. **10** Je totiž spousta těch, kteří tvrdohlavě překrucují pravdu, hlavně mezi bývalými židy. **11** Těm je třeba zavřít ústa. Do mnoha rodin vnesli zmatek, a to jen proto, aby mohli lovit v kalných vodách. **12** Konečně sám jeden z nich, považovaný dokonce za proroka, charakterizoval své krajany takto: „Krétané jsou lháři, dobytek a břicha lenivá.“ **13** Opravdu výstižné! Bud' na ně co nejpřísnější, aby konečně dostali rozum a přišli ke správné víře. **14** Vždyť ty židovské báje a vymyšlené předpisy zatemňují pravdu. **15** Kdo má čisté srdce, tomu se všechno jeví dobré a čisté. Ale kdo je uvnitř zlý a bezbožný, nachází totéž i kolem sebe, protože se na svět dívá býlemi svého vlastního špinavého nitra. **16** Takové osoby prohlašují, že znají Boha, ale způsob jejich jednání je usvědčuje ze lži. Jsou protivní, zpupní a neschopní dobrého skutku.

2 Ved' své posluchače k tomu, co odpovídá zdravému učení: **2** starší muži at' jsou střídmí a vážní, zdraví ve vídě, lásc a trpělivosti. **3** Podobně starší ženy at' se chovají důstojně, nepomlouvají a nehodlují alkoholu. Mladší ženám mají být vychovatelkami k dobrému, **4** aby milovaly své muže a děti, **5** ovládaly své nálady, pečovaly o čistotu těla i duše, pořádně vedly domácnost, byly laskavé a povolné k manželům, aby nezavdaly příčinu ke kritice křesťanské víry.

6 Také mladé muže ved' k sebeovládání. **7** Bud' jim vzorem správného jednání po všech stránkách.

8 Všechno, čemu učíš, at' je výstižné a odpovídá pravdě, aby protivník neměl co namítnout. **9** Podřízení at' poslouchají své představené, at' jsou úslužní, neodmlouvají, **10** nepodvádějí a ve všem at' je na ně naprosté spolehnutí. Tak budou vzbuzovat zájem o víru na našeho Zachránce, Boha. **11** On ukázal, že miluje všechny lidí a chce je zachránit. **12** To nás vede k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a tělesných choutek a žili své dny moudře, spravedlivě a v úctě před Bohem. (aiōn g165) **13** Před námi přece leží věčná radost; vždyť očekáváme, že se ukáže ve své slávě nás veliký Bůh a Zachránce, Ježíš Kristus. **14** On se za nás obětoval, abychom už nepodléhali moci hříchu a stali se jeho lidem, nadšeným pro vše dobré. **15** Tak lidí uč, naléhavě přesvědčuj a napravuj, kde bude třeba. Nikdo at' tě nebene na lehkou váhu.

3 Připomínej bratřím, at' respektují své státní zřízení a at' jsou ochotni ke každé obecně prospěšné práci. **2** O nikom at' nemluví špatně, nehádají se, ale at' jsou mírní a vždycky ke všem vlivní. **3** Vždyť i my jsme byli kdysi nerozumní, vzpurní, bloudili jsme bez cíle, otročili všelijakým vášním a v našem srdeci sídlil hněv, závist a nenávist. **4** Ale Bůh ukázal svou lásku a dobrotu a zachránil nás. **5** Neučinil to kvůli našim kvdovjakým zásluhám, ale ze své laskavosti a soucitu. Očistil nás od všech hřichů a udělil svého Ducha, který v nás zrodil nový život. **6** Toho Ducha jsme dostali v hojnosti zásluhou Ježíše Krista a pouze z jeho dobroty. **7** Již nyní smíme mít podíl na věčném životě, který toužebně očekáváme. (aiōnios g166) **8** Na všechno, co ti říkám, se můžeš spolehnout. Trvej na těchto slovech, aby se všichni, kdo věří v Boha, snažili vynikat dobrým jednáním. Je to nejen správné, ale i užitečné. **9** Nenech se zatahnout do debat o neřešitelných otázkách a sporných teologických myšlenkách a nepouštěj se do hašteření o závažnost židovského zákona; není to k ničemu a nikam to nevede, jen k hádkám. **10** Toho, kdo si v tom libuje, varuj jednou, nanejvýš dvakrát. Nepomůže-li to, rozejdí se s ním; **11** takový člověk hřeší vědomě a tím sám sebe odsuzuje. **12** Chci k tobě poslat budto Artemu nebo Tychiku. Jakmile dorazí, přijd' za mnou co nejdřív do Nikopole; rozhodl jsem se, že zimu přečkám tam. **13** Právníka Zénu a Apolla vyprav na cestu pečlivě, aby jim nic nechybělo. **14** I věřící lidé se musí učit pomáhat potřebným a tak svou víru prokazovat v praxi. **15** Všichni, co jsou se mnou, tě

pozdravují. Pozdravuj také všechny naše přátele ve
víře. Tvůj Pavel

Filemonovi

1 Milý příteli, milost a pokoj at' spočinou na tobě, sestře Apfii, Archipovi a celé tvé domácnosti! Píší ti z vězení, které mne potkalo pro Kristovu věc; je u mne právě Timoteus. **4** Stále děkuji v modlitbách Bohu za tvou věrnost Ježíši Kristu a lásku ke všem bratřím. A modlím se, abys poznal, kolik dobrého v nás může vyrůst působením Ježíše Krista. **7** Tvá láska, bratře, mi způsobila velkou radost a povzbudila mne. Potěšil jsi tím srdce všech věřících. **8** Chci tě o něco poprosit. Mohl bych ti sice Kristovým jménem přikázat, co máš učinit, ale nebylo by to ode mne příliš laskavé. **9** Proto dávám přednost prosbě – jsem už starý člověk a teď ještě pro Krista v žaláři. **10** Ta prosba se týká Onezima, kterého jsem zde ve vězení přivedl k víře a mám ho rád jako vlastního syna. **11** Dosud ti způsobil více škody než užitku, ale nyní nám bude užitečný oběma. **12** Posílám ti ho nazpět a s ním ti posílám své vlastní srdce. **13** Rád bych si ho zde ponechal, aby mi ulehčil pobyt ve vězení. **14** Nechci to však učinit bez tvého souhlasu, aby ten dobrý skutek nebyl vynucen, ale vyšel od tebe. **15** Snad proto se ti musel Onezimus na krátkou dobu vzdálit, aby byl navždycky tvým – (*aiōnios g166*) **16** ne otrokem, ale milovaným bratrem. Je-li tak drahý mně, oč víc bude milý i tobě – jako člověk i jako křestan. **17** Jestli jsem skutečně tvým přítelem, přijmi ho stejně, jako bych to byl já sám. **18** Jestli tě nějak poškodil nebo něco ukradl, přípiš to na můj účet. **19** Já, Pavel, zaručují se zde vlastní rukou, že ti to zaplatím. Nechci ti připomínat, že mi dlužíš celý svůj život. **20** Bratře, myslí na Pána a prokaž mi tu laskavost. **21** Nežádal bych tě o to, kdybych si nebyl jist, že uděláš ještě víc, než oč tě prosím. **22** Zároveň mi příprav nějaké ubytování. Doufám, že díky vašim modlitbám budu se k vám moci brzo vrátit. **23** Pozdravuje Epafras, který je tady také se mnou vězněn pro víru, **24** dále moji spolupracovníci Marek, Aristarchos, Démas a Lukáš. **25** Milost Pána Ježíše Krista vám přeje Pavel

Židům

1 Bůh mluvil odedávna k otcům mnoha různými způsoby prostřednictvím proroků a odhaloval jim postupně své plány. 2 V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu. Boží Syn je podivuhodná bytost. Bůh mu vše dal a skrze něho stvořil svět a vše, co je v něm. (aiōn g165) 3 On vyzařuje Boží lásku. Každý jeho čin a každé jeho slovo dosvědčuje, že je Bůh. Rídí vesmír podmanivou silou svého rozkazu. Zemřel, aby očistil naše svědomí od všech hříchů, vstal z mrtvých a pak se posadil na čestné místo u Boha. 4 Boží Syn převyšuje i Boží posly – anděly. Jeho jméno to dokazuje. 5 Vždyť Bůh nikdy neřekl andělů: „Ty jsi můj Syn, kterého jsem dnes zplodil.“ Ani: „Budu mu otcem a on mi bude synem.“ 6 Ale když uvádí svého prvorozeného Syna na zem, říká: „At' se mu klaněj všichni Boží andělé.“ 7 Bůh mluví o svých andělích jako o vanutí větru a plamenech ohně, 8 ale o svém Synu říká: „Ty budeš, Bože, vládnout navzdory všem změnám a tvoje vláda bude spravedlivá. (aiōn g165) 9 Miluješ spravedlnost a nenávidíš svévoli. Proto ti Bůh učinil radost a vyvýšil tě nad tvé druhy.“ 10 „Ty jsi, Pane, na počátku učinil zemi a nebesa jsou dílo tvých rukou. 11 Nebesa se rozplynou, ale ty zůstaneš. 12 Obnosí se jako plášt' a jednou je odložíš a vyměníš. Ty však nezestárneš a nezahyneš.“ 13 Bůh nikdy nevyzval žádného anděla, aby se posadil na čestné místo nedaleko něho, dokud mu nepodrobí všechny nepřátele. 14 Andělé jsou jen duchovní poslové, kteří jsou vysíláni, aby pečovali o ty, kterým se má dostat spásy jako dědictví.

2 Proto se musíme pečlivě držet nebeských pravd, které jsme slyšeli. Jinak pro nás pozbudou smyslu. 2 Poselství vyřizované anděly se vždy prokázalo jako pravdivé a lidé, kteří si od nich nedali ráci, nikdy neunikli trestu. 3 Co nás proto opravňuje k tomu, abychom se domnívali, že nám beztrestně projde, když si nebudeme všímat příležitosti k záchráně, kterou nám nabízel sám Pán a nyní ještě nabízí prostřednictvím svých svědků? 4 Bůh sám potvrzoval pravdivost těchto nebeských poselství znameními, divy, různými projevy své moci a tím, že věřícím rozděloval prostřednictvím svatého Ducha v rozličné míře zvláštní schopnosti k vzájemné službě. 5 Budoucí svět, o kterém mluvíme, nebude podroben andělům, 6 ale Ježíši a lidem, kteří v něho uvěřili. V Písmu se o Ježíši říká: „Kdo je člověk, že na něho pamatuje a že se o něj tak staráš? 7 Jen na krátko jsi ho postavil niž než anděly, ale pak jsi ho obdařil slávou a ctí 8 a

všechno jsi mu podrobil. Nic nebylo vyňato z jeho pravomoci.“ Zatím ještě nevidíme, že by mu bylo všechno podrobeno. 9 Zato je zřejmé, že Ježíš, který byl na chvíli menší než andělé, Bůh opatřil slávou a ctí, protože za každého z nás vytrpěl smrt. 10 A bylo správné, že Ježíš – skrze něhož a pro něhož bylo všechno stvořeno – přivedl mnohé do slávy. Tato záchrana se uskutečnila skrze jeho utrpení. 11 Všimněte si, že ten, který vede, i ti, kteří jsou vedeni, mají stejný původ. Ježíš se nestydí nazývat je svými bratry, protože říká: 12 „Budu svým bratrům ohlašovat tvé jméno. Budu tě oslavovat spolu s jiným.“ 13 A jindy říká: „Spolehnu se na Boha.“ A dále: „Hle, já a děti, které mi dal Bůh.“ 14 Protože sourozence spojuje tělo a krev, stal se i Ježíš člověkem, aby svou smrtí zlomil moc dásbla, který ovládá smrt, a osvobodil ty, kteří procházejí životem zotročeni neustálým strachem ze smrti. 15 Je přece jasné, že pomoc, kterou Ježíš přinesl, neplatí andělům, ale Abrahamovým potomkům. 16 Proto se nám musel ve všem připodobnit, aby se stal před Bohem naším milosrdným a důvěryhodným prostředníkem a smírcem. 18 Protože podstoupil pokusení, může pomáhat těm, kteří procházejí zkouškami.

3 Proto se, bratři Bohem povolaní a Bohu oddaní, snažte poznávat Ježíše, který byl Božím vyslancem na zemi a nyní je naším zástupcem u Boha. 2 Nezpronevří se Bohu, který jej ustavil. Byl věrný jako Mojžíš, který se staral o Boží lid. 3 Ale Ježíš převyšuje Mojžíše, jako tvůrce převyšuje své dílo. Vždyť on jako Bůh stvořil vše. 5 Mojžíš byl pouze svědek toho, co pověděl Bůh. Byl věrný služebník Božího lidu. 6 Kristus však jako Boží Syn je naším Pámem a zůstane jím, jestliže si až do konce zachováme pevnou jistotu a radostnou naději. 7 Proto nás Duch svatý napomíná: „Když dnes zaslechnete jeho hlas, 8 nezatvrujte se ve vzdoru proti němu jako Izraelci při zkoušce na poušti, 9 kde si vaši otcové žádali důkazy a tak mne pokoušeli. 10 To pokolení se mi zošklivilo a řekl jsem: „Nerozumí sami sobě, ani nechápou mé cesty. 11 Proto jsem v hněvu přisahal, že nedosáhnou odpocínsku, který jsem jim připravil.“ 12 Dejte si tedy pozor, bratři, aby se ve vás neuhnázilo zlo a nevěra, které by vás odváděly od živého Boha. 13 Zkoumejte se každý den, dokud je k tomu příhodná chvíle, aby se někdo z vás nezatvrdil zaslepující a mámivou svědností hříchu. 14 Máme podíl na všem, co náleží Kristu, když setrváme do konce v počáteční důvěře. Ale vrátme se ke slovům: 15 „Když dnes zaslechnete Boží hlas, nezatvrujte se

vzpurně proti němu.“ **16** Kdo se to vlastně vzbouřil, k němu sám nepovznesl. Ustanovil ho Bůh, když když zaslechl Boží hlas? Ti, které Mojžíš vyvedl z Egypta. **17** A koho měl Bůh v ošklivosti po čtyřicet let? Ty neposlušné, kteří pak zahynuli na poušti. **18** Přísahal jim, že nedosáhnou odpočinku, který jim připravil. Nemohli ho dosáhnout pro nevěru.

4 Slib, že je možné dosáhnout u Boha odpočinku, dosud trvá. Ale je nebezpečí z prodlení. **2** Izraelcům bylo stejně jako nám zvěstováno radostné poseství, ale nebylo jim to nic platné, protože mu nevěřili. **3** Tedy jen když důvěřujeme Bohu, dosahujeme skutečného odpočinutí. Jinak i pro nás platí: „Přísahal jsem v hněvu: Nedosáhnou mého odpočinku.“ To se netýká Božího odpočinutí od stvoření. **4** O sedmém dni je přece v Písmu řečeno: „Sedmého dne Bůh odpočíval od svého díla,“ a to je hotové od založení světa. **5** Nevztahuje se to ani na Jozua a na usídlení Izraelců v zaslíbené zemi. To by Bůh v pozdější době nemluvil o jiném odpočinku. Tím, že znova řekl: „Nedosáhnou mého odpočinku,“ ukázal, že dále zůstává možnost dosažení odpočinku. Proto později skrze Davida nabízí novou příležitost: „Jestliže uslyšíte dnes jeho hlas, nezavrtujte se proti němu.“ **9** Boží lid má tedy připraven svátek odpočinutí. **10** Ten, kdo ho dosahuje, odpočine si od svého díla podobně, jako Bůh odpočíval od svého. **11** Usilujeme o to, abychom měli podíl na tomto odpočinku, aby někdo po příkladu Izraele nepropadl neposlušnosti. **12** Boží slovo je živé, průbojně a ostré jako nabroušený dvojsečný meč. Proniká naši osobnost a ducha, naše pohnutky a okolnosti, ve kterých žijeme, rozebírá naše pocity a myšlení. **13** Žádná bytost před ním není zabezpečena. Bůh, před kterým se budeme ze všeho zodpovídat, vidí vše takové, jaké to ve skutečnosti je: **14** Máme však u Boha mocného prostředníka, jeho Syna Ježíše. Pevně se ho držme. **15** Je schopen s námi spoluprožívat naše slabosti, protože prochází stejným pokusením jako my, ale nedal se jím nikdy svést k hříchu. **16** Proto směle přistupme k Bohu, který nás miluje, abychom dosáhli smilování a nalezli pomoc v čas tísň.

5 Velekněz je člověk, který jménem ostatních předstupuje před Boha a přináší mu dary a oběti s prosbou o smíření. **2** Protože i on podléhá slabostem, musí přinášet oběti nejen za lid, ale i za sebe a je schopen chápát nevědomé a pobloudilé. **4** Toto postavení si nikdo nemůže svévolně přivlastnit, ale musí k němu být Bohem povolán. **5** Ani Kristus se

mu řekl: „Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil.“ **6** A jindy prohlásil: „Jsi na věky knězem podle řádu Malkisedekova.“ (aiōn g165) **7** Když byl Kristus na zemi, přednášel hlasitě, úpěnlivě a s pláčem prosby Bohu, který ho jediný mohl zachránit před smrtí. Bůh ho v jeho úzkosti vyslyšel. **8** Ačkoliv byl Boží Syn, měl se ve škole utrpení naučit, co znamená bezvýhradná poslušnost. **9** Když v té zkoušce obstál, stal se všem, kdo se mu podrobují, zdrojem trvalé ochrany. (aiōnios g166) **10** A Bůh ho nazval veleknězem podle řádu Malkisedekova. **11** Rád bych vám o těchto věcech řekl mnohem více, bylo by to pro vás nesnadno pochopitelné, protože je vaše vnímavost otupena. **12** Už jste měli být dávno učiteli druhých, ale zůstali jste žáky. Opět potřebujete, aby vás někdo učil abecedě Boží řeči. **13** Potřebujete mléko, ne hutný pokrm. Kdo se žíví jenom mlékem Božího slova, dokazuje, že neproniká do hloubek Božího myšlení. **14** Ti, kdo na základě zkušenosti dovedou smysly rozeznat dobré od zlého, jsou dospělí a pronikají k jádru věci.

6 Přestaňme stále jenom ohledávat základy Kristova učení a usilujme postoupit dále. Nevracejme se pořád jenom k lítosti nad nesprávným jednáním, k víře v Bohu, **2** k učení o křtu, ke vkládání rukou, k učení o vzkříšení mrtvých a o věčném odsouzení. (aiōnios g166) **3** Když Bůh dovolí, postupme k dalším věcem. **4** Ten, kdo byl jednou osvícen, okusil Božího daru, získal podíl na DUCHU svatém, poznal, **5** jak vážná je Boží věc, zakusil moc přicházejícího světa, (aiōn g165) **6** a potom od Boha odpadl, nemůže se vrátit zpátky, protože veřejně potupil a znova ukřížoval Božího Syna. **7** Země, která je často skrápěna deštěm a vydává těm, kdo ji obdělávají, hojnou úrodu, přijímá od Boha požehnání. **8** Plodí-li však bodláky a trní, není vhodná k obdělávání, bude vypálena a ponechána svému osudu. **9** I když říkám takové věci, milovaní, nemyslím, že by se týkaly vás. Jsem přesvědčen, že přinášíte dobré plody a spočíváte v Boží ochraně. **10** Bůh je spravedlivý, nezapomíná na vaši práci a věrnost jeho věci, na vaši minulou i přítomnou službu, kterou prokazujete těm, kteří jsou mu cele oddáni. **11** Napomínám každého z vás k horlivosti. Nebudte leniví a zachovujte si až do konce plnou naději. **12** Nebudte tupí. Řidte se příkladem těch, kteří vírou a trpělivostí dosáhli splnění Božích slibů. **13** Bůh dal Abrahamovi slib a chtěl ho potvrdit přísahou. A protože nemohl přísahat při nikom větším, přísahal při sobě, že bude Abrahama provázet svou přízní a že rozmnoží jeho rod. **15** A Abraham svou trpělivostí

skutečně dosáhl splnění tohoto slibu. 16 Když se lidé přísahou dovolávají někoho mocnějšího, ukončují tím svůj spor. 17 Bůh dědicům zaslíbení svou přísahou nepochybňě prokázel nezměnitelnost své vůle. 18 Protože je vyloučeno, aby Bůh lhal, můžeme se tedy neochvějně opírat jak o jeho slib, tak o jeho přísahu. Když jsme se k němu uchýlili, smíme čerpat mocné potěšení z nabízené naděje, které jsme se chopili. 19 Je to bezpečná a pevná kotva celé naší bytosti, která nás spojuje s Bohem, 20 k němuž nás předešel Ježíš, který se stal navždycky knězem podle řádu Malkísedekova. Malkísedek je předobrazem Božího Syna, který je knězem navždycky. (aiōn g165)

7 Když se totiž Abraham vracel z vítězného válečného tažení, při kterém vysvobodil svého synovce Lota, vysel mu vstříc král pokoje a spravedlnosti, kněz Nejvyššího – Malkísedek ze Sálemu. 3 Neznáme jeho rodiče ani rodokmen, nevíme, kdy se narodil, ani kdy zemřel. Abraham mu odevzdal desátky z kořisti a příjal od něho požehnání jako potvrzení slibů, kterých se mu od Boha dostalo. V Abrahamovi se před Malkísedekem sklonil a desátky mu odevzdal i praotec kněžského rodu Lévi, jehož potomci později podle ustanovení zákona konali kněžskou službu a vybírali desátek. 11 Lévijská služba nebyla s to přivést Boží lid k dokonalosti. Proto bylo třeba jiné služby a jiného kněze – a to podle řádu Malkísedekova. Je zřejmé, že přenesením kněžství zaniká zákonitě oprávnění pro trvání lévijské služby. 14 Náš Pán, jak všichni víme, pochází z Judova pokolení, jehož členy Mojžíš nikdy nepověřil kněžskou službou a žádný člen jeho rodu ji také nikdy nekonal. 15 Je proto zřejmé, že v něm povstává nový kněz podle řádu Malkísedekova, 16 který svou hodnost nedědí na základě lévijského zákona, ale ujímá se jí mocí své nesmrtelnosti. 17 To dosvědčuje žalmista, když říká: „Ty jsi kněz na věky podle řádu Malkísedekova.“ (aiōn g165) 18 Předchozí zákonné ustanovení o kněžské službě bylo zrušeno, protože se ukázalo jako slabé a neužitečné. 19 Vzdyť samo o sobě nikoho nepřivedlo k dokonalosti. Vystřídala je lepší naděje, jejímž prostřednictvím se přibližujeme k Bohu. 20 Toto přenesení kněžství se nestalo bez přísahy. Kněží bývali jmenováni bez přísahy, ale Ježíš byl ustanoven s přísahou, poněvadž mu bylo řečeno: 21 „Pán přísahal a nebude toho litovat: Ty jsi kněz na věky podle řádu Malkísedekova.“ (aiōn g165) 22 Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy. 23 Kněží bylo mnoho. Protože byli smrtelní, nastupoval jeden za druhým. Žádný nemohl konat úřad do nekonečna.

24 Ježíš však nepotřebuje předávat úřad dalšímu, protože zůstává na věky. (aiōn g165) 25 Proto přináší dokonalé spasení těm, kteří jeho prostřednictvím přicházejí k Bohu. Je stále připraven zasáhnout v jejich prospěch. 26 Takového velekněze jsme potřebovali: svatého, nevinného, neposkvrněného, odděleného od hříšníků a vyššího než sama nebesa, 27 který není povinen přinášet každý den oběť napřed za své hříchy a pak za hříchy lidu. Obětoval sama sebe. 28 Zákon dosazoval za velekněze lidem podrobené slabosti, ale slovo přísahy vnesené po vydání zákona ustanovilo na věky veleknězem Syna dokonalého. (aiōn g165)

8 Náš velekněz koná svou službu v nebeském chrámu, který postavil Pán a ne člověk jako pravé místo bohoslužby. Koná ji od chvíle, kdy zaujal vysoké postavení u Boha. 3 Každý velekněz je ustanoven k tomu, aby obětoval dary a oběti. I Ježíš měl tuto povinnost. Ale nebyl z kněží, kteří přinášejí dary podle zákona a jejichž služba je jen stínem nebeské bohoslužby. Víme přece, že Mojžíš zhotovil na Boží příkaz svatyni přesně podle vzoru, který mu byl zjeven. 6 Kristus je však prostředníkem lepší smlouvy, která je založena na dalekosáhlějších zaslíbeních, protože mu byla svěřena vznešenější služba. 7 Kdyby stará smlouva neměla vady, nebyla by nahrazována novou. 8 Ale Bůh říká svému lidu: „Nastane den, kdy uzavřu s Izraelci a Judejci novou smlouvu. 9 Bude se lišit od té, kterou jsem uzavřel s jejich otcí v den, kdy jsem je vyvedl z Egypta. Nedodrželi ji a já jsem o ně přestal dbát. 10 Toto je nová smlouva, kterou uzavřu s Izraelci, praví Pán. Napišu své zákony do jejich myslí, takže budou vědět, co po nich žádám, aniž bych to musel říkat. A ty zákony budou vepsány v jejich srdci a oni budou toužit po tom, aby je plnili. A budu jejich Bůh a oni budou můj lid. 11 A nebude třeba, aby někdo říkal svému příteli, sousedovi nebo bratrovi: Poznávej Pána, poněvadž mne už všichni, velcí i malí, budou znát. 12 Odpustím jim jejich přestupky a na jejich hříchy ani nevpomenu.“ 13 Tím Bůh ohlašuje nové slyby a novou smlouvu místo staré, která je už nevhodná a pozbývá platnosti.

9 Pravá smlouva měla svatostánek a pravidla bohoslužby. 2 Svatostánek měl podobu stanu, který byl oponou rozdělen na dvě části. Přední části se říkalo svatyně. Byl tam sedmiramenný svícen a stůl, na který bylo každou sobotu kladeno dvanáct chlebů. 3 Za závěsem byla velesvatyně 4 Patřila k ní zlatá kadidelnice a zlatem kovaná truhla smlouvy, v ní byla zlatá nádoba s pokrmem, který Izraelci jedli na poušti, Áronův prut, kterým Bůh rozhodl o tom,

kdo má vykonávat službu ve svatyni, a desky se obětoval a vzal na sebe hříchy mnohých. Podruhé se zněním Desatera. 5 Přikrývalo ji zlaté víko zvané ukáže bez oběti za hříchy, aby zachránil ty, kteří ho slitovnice. Nad víkem držely stráž okřídlené bytosti nazvané cherubové. 6 Do svatyně denně vcházeli kněží pověření bohoslužbou. 7 Do velesvatyně směl vejít jenom jedenkrát za rok velekněz. Přinášel krev jako oběť za bezděčné přestupy svoje i lidu. 8 Touto bohoslužbou Duch svatý naznačoval, že ještě nebyla otevřena cesta, která by vedla přímo k Bohu. 9 Všechno, co se ve svatyni dělo, bylo předobrazem budoucnosti. Dary a oběti nestačily uklidnit svědomí těch, kteří je přinášeli. Zachovávání předpisů o pokrmech, nápojích a všeckém obmyvání zajišťovalo vnější spravedlnost do chvíle, než přišel nový velekněz Ježíš Kristus. Ten vešel do větší a dokonalejší svatyně, kterou nepostavili lidé. 12 Místo krve kozlů a býků obětoval jednou provždy svou vlastní krev. Tak nám vydobyl věčné vykoupení. (aiōnios g166) 13 Krví kozlů a býků a ve vodě rozmíchaným popelem z jalovice skrápěl poskvrněné lidí a tak posvěcoval a očišťoval jejich těla. 14 Krev bezúhonného Krista, který se obětoval Bohu, očišťuje naše svědomí od neužitečných skutků ke službě živému Bohu. (aiōnios g166) 15 Kristus zemřel a tak se stal prostředníkem nové smlouvy, která zajišťuje vykoupení ze všech přestupků spáchaných v době platnosti staré smlouvy uzavřené s Izraelem. Můžeme se tedy pevně chopit toho, co bylo slíbeno. (aiōnios g166) 16 Ano, k závěti musí přistoupit smrt odkazujícího. Teprve potom je neměnná. Nelze ji vykonat, pokud je živ. 18 Proto bylo zapotřebí krve i při uzavírání prvé smlouvy. 19 Když Mojžíš přečetl shromázděnému lidu všechna přikázání zákona, smíchal krev býků a kozlů s vodou, vzal rudou vlnu a větvíčku yzopu a pokropil tou vodou knihu i shromázdění a řekl: 20 „Toto je krev smlouvy, kterou s vámi uzavřel Bůh.“ 21 Podobně postříkal krví svatostánek a všechno bohoslužebné náčiní. 22 Podle zákona je totiž téměř všechno očištěváno krví a bez prolití krve není odpustění vin. 23 Takovým způsobem se muselo očištěvat to, co nebeskou svatyni jen připomínalo. Nebeská svatyně však vyžaduje vzácnější oběť. 24 Kristus vešel do pravé nebeské svatyně, aby nás v ní před Bohem zastupoval; nevstoupil do její pozemské napodobeniny vytvořené lidmi. 25 Nepřinášel za nás svou oběť opakován, jako to každoročně dělával velekněz, který do svatyně vstupoval s krví cizí; 26 vždyť by za ta tisíciletí musel často trpět. Ale přišel nyní, aby jednou provždy svou oběť odčinil hřich. (aiōn g165) 27 Člověk umírá jen jednou, a pak bude postaven před soud. 28 Proto se i Kristus jednou

obětoval a vzal na sebe hříchy mnohých. Podruhé se zněním Desatera. 5 Přikrývalo ji zlaté víko zvané ukáže bez oběti za hříchy, aby zachránil ty, kteří ho očekávají.

10 Zákonné ustanovení o lévijské službě je jen stínem budoucího dobra. Oběti, které se každý rok opakují, nemohou nikoho z těch, kdo se jich účastní, přivést natrvalo k dokonalosti. 2 Kdyby skutečně jednou provždy očišťovaly ty, kteří je přinášejí, přestali by je už dávno obětovat, protože by je přestalo třídit svědomí. 3 Každoroční oběti vlastně připomínají hříchy. 4 Není totiž možné, aby krev býků a kozlů odčinila hříchy. 5 Proto Kristus při vstupu na tento svět prohlásil: „Nepřál sis, Bože, oběť ani dar, ale dal jsi mi tělo.“ 7 A k tomu řekl: „Hle, jdu, abych vykonal, Bože, tvou vůli, jak je o mně psáno.“ 8 Písmo napřed říká, že Bůh si nepřál a neoblíbil oběti a dary, které byly přinášeny podle zákona, 9 a potom dodává: „Hle, jdu, abych vykonal tvou vůli.“ Ruší prvé, aby ustanovil druhé. 10 Bůh si přeje, abychom byli očištěni a jemu navrácení obětí těla Ježíše Krista, která byla přinesena jednou provždycky. 11 Kněží sloužili každodenně Bohu a přinášeli oběti, které nemohly odčinit hřich. 12 Ježíš přinesl oběť za hříchy jednou, a pak natrvalo zaujal významné postavení u Boha. 13 Od té chvíle čeká, až mu budou podrobeni nepřátelé. 14 Jedinou obětí přivedl navždycky k dokonalosti, které odděluje od hříchu. 15 I Duch svatý nám vydává svědec. 16 „Toto je smlouva, kterou uzavřu s nimi po oněch dnech: Vložím své zákony do jejich srdcí a vepíšu je do jejich myslí 17 a na jejich hřichy a přestupy nevpomenu.“ 18 Takže kde je odpuštění hřichů, tam už není třeba oběti za hříchy. 19 Krev Ježíše Krista nám, bratři, umožňuje přistupovat bezprostředně k Bohu. 20 On svou oběť otevřel novou a živou cestu. Stal se tak naším prostředníkem. 21 Přistupujeme tedy k němu obmyti, s opravdovým srdcem naplněným vírou, zbaveni špatného svědomí. 23 Držme neochvějně vyznání naděje, protože Bůh plní svoje sliby. 24 Podněcujme se navzájem k lásce a k dobrým skutkům. 25 Neopouštějte svá shromázdění – jak si někteří navykli, ale vzájemně se potěšujte – tím horlivěji, čím jasněji vidíte, že se blíží den příchodu Pána Ježíše v slávě. 26 Kdo z vás by znal pravdu, a přece by svévolně jednal proti ní, u toho pozbude oběť za hříchy platnosti 27 a zůstane mu jen bázlivé očekávání soudu a hrozného trestu, který má stihnut přestupníky. 28 Kdo překročil zákon vydaný Mojžíšem, byl bez milosrdenství popraven, jestliže jeho hřich dosvědčili dva nebo tři svědci. 29 Uvědomte si, oč horšího trestu zasluhuje ten, kdo pohrdá Božím

Synem a znevažuje jeho krev smlouvy, kterou byl z jednoho muže – a to už starce – vzešlo „množství posvěcen, a uvádí v posměch Ducha milosti. 30 lidu jako hvězd na nebi a jako nespočetný písek na Známe přece toho, který řekl: „Mně náleží pomsta, já břehu moře.“ 31 Ti všichni zemřeli ve vídě, aniž se odplatím.“ 32 Jinde Pán upozorňuje, že bude soudit dočkali splnění všech zaslíbení. Víra je posilovala, svůj lid. Je proto hrozné upadnout do rukou živého byla jim útěchou a pomáhala jim k vyznání, že jsou Boha. 33 Rozpomeňte se na dny, kdy jste uvěřili a na zemi jenom cizinci a poutrníky. 14 A kdo říká něco vzápětí museli trpělivě a vtrvale zápasit s mnohým takového, naznačuje, že hledá vlast. 15 Kdyby přítom utrpením. 33 Byli jste veřejně vystavováni urážkám a měli na mysl vlast, kterou opustili, měli ještě dost útisku, nebot' jste podepírali ty, kteří byli uráženi a času, aby se do ní vrátili. 16 Oni toužili po lepší – utiskování. 34 Trpěli jste spolu s vězni, a když jste nebeské. Proto jim Bůh připravil město a nemusí byli olupováni o majetek, snášeli jste to radostně s se stydět, že ho vzývali jako svého Boha. 17 Bůh vědomím, že máte v nebi lepší a trvalejší jméno. 35 vznesl na Abrahama neuvěřitelný požadavek: Přál si, Nezbavujte se své radostné důvěry, která přinese aby obětoval svého jednorozence syna Izáka, se velkou odměnu. 36 Vyzbrojte se trpělivostí, abyste kterým bylo spojeno zaslíbení o rozmnovení rodu. vykonali Boží vůli a dosáhli toho, co vám bylo slíbeno. Abraham se k tomu poslušně rozhodl v přesvědčení, 37 „Ještě malou chvílkou a ten, který se blíží, přijde že Bůh má moc vzkřísit i mrtvého. Proto mu Bůh a nebude otálet. 38 Můj spravedlivý bude žít z víry. Izáka vrátil jako obraz budoucího vzkříšení. 20 Ve Nemám zaslíbení v tom, kdo ode mne utíká.“ 39 Ale vídě požehnal Izák svým synům Jakobovi a Ezauovi; my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, on totiž věřil, že se uskuteční, co bylo zaslíbeno. nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života.

11 Víra je naprostá důvěra, že se stane to, v co doufáme, a ona způsobuje, že nepochybujeme o tom, co nevidíme. 2 K takové vídě předků se Bůh přiznal a podal o ní svědectví prostřednictvím proroků. 3 Vírou chápeme, že vesmír byl stvořen Božím slovem a nevznikl nějakým neznámým způsobem. (aiōn g165) 4 Ve vídě obětoval Adamův syn Ábel lepší oběť než jeho bratr Kain a pro víru byl prohlášen za bezohříšného. Kain ho po oběti zabil, ale Ábel navzdory smrti mluvil skrze svou víru dál. 5 Pro svou víru byl Henoch ušetřen smrti, protože Bůh si ho vzal k sobě. Předtím o něm bylo vydáno svědectví, že se líbil Bohu. 6 To je bez víry nemožné. Ten, kdo přistupuje k Bohu, musí věřit, že Bůh je a že odměňuje ty, kteří ho hledají. 7 Noe uvěřil Bohu, který mu předpověděl potopu, ačkoliv na ni v té době ještě nic neukazovalo. Poslušně začal stavět lod' k záchráně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a dosáhl dokonalosti, která je z víry. 8 Vírou Abraham uposlechl, když byl vyzván, aby se vypravil do země, která měla být dědičně svěřena do užívání jeho rodu. Uvěřil a uposlechl, ačkoliv nechápal, kam jde. 9 S důvěrou bydlel jako cizinec v zemi, která mu byla přislíbena. Žil se spolu dědici zaslíbení – synem Izákem a vnukem Jakobem – ve stanech jako kočovník 10 a toužil po pevně založeném městě, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh. 11 Také Abrahamova manželka Sára vírou přijala od Boha moc, aby se stala matkou, ačkoliv už překročila svůj čas. Pevně věřila tomu, kdo jí dal zaslíbení. 12 Proto

Jákov měl pak dvanáct synů, z nichž nejznámější je Josef. Bratři se ho zbabili tím, že jej bez vědomí otce prodali do Egypta. Po počátečních nesnázích se tam nakonec stal místodržícím. V této vysoké funkci se dal bratřím poznat a v době hladu pozval svého otce k sobě do Egypta. 21 Než tam pak Jákob zemřel, ve vídě požehnal dvěma Josefovým synům. 22 Když Josef umíral, ve vídě připomněl svému lidu, že Bůh po staletích vydělel izraelské syny z Egypta, a vyslovil přání, aby ti, kdo se toho dočkají, přenesli jeho ostatky do Palestiny. Ta doba nastala, když se narodil Mojžíš. Jeho rodiče tehdy prožili těžké chvíle. Egyptský král totiž nařídil, aby izraelští chlapci byli hned po narození usmrčeni. 23 Ale Mojžíšovi rodiče si svého chlapce zamilovali a ve vídě jej navzdory královskému rozkazu ukryvali; věřili, že je to Bohem vyvolené dítě. 24 Když Mojžíš dospěl, zřekl se postavení králova vnuka. 25 Rozhodl se raději trpět společně s Božím lidem, než prožívat svůj život v nevázaném veselí na královském dvoře. 26 Byl si vědom, že Bůh odměňuje své věrné, a proto si vážil potupy pro Krista více než egyptského bohatství. 27 Ve vídě opustil Egypt a nebál se faraónova hněvu, nebot' se pevně držel Toho, jenž je neviditelný, jako by ho viděl. 28 Po dlouhém pastýřském životě se na Boží rozkaz vrátil do Egypta, aby odtud vyvedl svůj lid. Nebylo to snadné. Na zápatilý Egypt dopadala za trest rána za ranou. Došlo to tak daleko, že měli zemřít prvorzení ve všech domech, jejichž veřejné nebyly potřeny krví berana na znamení, že je to příbytek člena vyvoleného národa. Tak Mojžíš ve vídě v Boží slovo ustanovil velikonoční hod s obětováním beránků, aby Zhoubc

nezahubil prvorovené Izraele. **29** Na útěku před trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme tedy být Egyptany Boží lid ve vídění překročil Rudé moře, jako mnohem více poddání tomu Otci, který dává Ducha a by šel po souši. A když se o to pokusili Egyptští, život? **10** A to nás naši tělesní otcové vychovávali utonuli. **30** Po letech putování pouští, které bylo podle svého uvážení a jen pro krátký čas, kdežto zaviněno neposlušností lidu, se Izraelci pustili pod nebeský Otec nás vychovává k vyššímu cíli, k podílu vedením Jozue do dobývání Palestiny. Výsměšně na své svatosti. **11** Přísná výchova nám nikdy nebývá před nimi stálo pevné Jericho. Ve vídění je sedm dní po chuti a vyzvolává v nás odpor. Později však přináší obcházeli a pak jeho hradby padly. **31** Z obyvatel ovoce pokoje a dokonalost těm, kdo jí prošli. **12** Jericha byla zachráněna jedině rodina prostitutky Posilněte proto své zemdlenné ruce a podlomená Rachab, která nezahynula s ostatními, protože ve vídění kolena **13** a vykročte jistým krokem, aby to, co kulhá, přijala před bojem do ochrany izraelské vyzvědače. nezchromlo docela, ale naopak se uzdravilo. **14** **32** Co k tomu mám ještě dodat? Nestací mi čas Snažte se žít se všemi v míru a zasvěcuje se Pánu – na vyprávění o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, jinak nevezměte v jeho slávu. **15** Nevymykejte se svým Jiftáchovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích, **33** otálením působení Boží milosti, aby se mezi vámi kteří ve vídění dobývali království, uskutečňovali Boží nezakořenila nějaká hořkost, která by se pro ostatní spravedlnost, dosahovali toho, co jim bylo slíbeno, stala zdrojem nákazy a nesnází. **16** At' nikdo není **34** zavírali tlamy lvů, vzdorovali žáru ohně, unikali nevěrný nebo lehkomyslný jako Ezau, který se vzdal násilné smrti, v slabosti získávali novou sílu, nabývali práv prvoroveného za trochu jídla. Pak by byl rád převahu v boji a zaháněli nepřátelské armády. **35** dosáhl zvratu, ale na věci se už ani slzami nedalo nic Někteří mrtví byli vzkříšeni a vrátili se ke svým změnit. **18** Izraelci přistoupili k hmatatelné hoře Sínaji, rodinám. Jiní byli mučeni, odmítli záchrannu a dali obklopené plameny, mračny, temnotou a vichřicí, **19** přednost něčemu lepšímu – totiž vzkříšení k věčnému kde se za zvukem polnice ozýval Boží hlas. **20** Bůh života. **36** Byli kamenováni, rozrezáváni pilou a stínání. požadoval usmrcení i každého zvířete, které by se Další se podrobili zkoušce posměchu a bičování, přiblížilo k hoře. **21** Účinek tohoto projevu byl tak dokonce i pout a žaláře. Ovčích a kozích kůžích o mocný, že sami Izraelci prosili o ukončení Boží řeči. hladu, v úzkostech a zubožení byli štváni po pustinách Dokonce Mojžíš prohlásil: „Třesu se hrůzou a děsem.“ a horách, skrývali se v jeskyních a dírách. Svět jich **22** Vy jste však přistoupili k duchovní hoře – Sijónu, nebyl hoden. **39** A ti všichni ačkoliv, osvědčili svou k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému, k víru, nedočkali se splnění všech zaslíbení. **40** Neměli nesčetným zástupům andělů, **23** k církvi těch, kteří totiž dospět k cíli bez nás, protože Bůh si přeje, jsou zapsáni v nebi, k Bohu – Soudci všech a všechno, abychom vstoupili do věčného života společně.

12 To je ten velký zástup těch, kteří osvědčili svou víru. Odložme proto všechno, co nás tříží a zdržuje, i hřich, ve kterém můžeme snadno uvíznout, a vytvareme pospíchejme k cíli. **2** Dívejme se přitom na Ježíše, který je zdrojem i obsahem naší víry, který se nebál hanby, opustil nebeskou radost, byl popraven a ujal se s Bohem vlády. **3** Uvažte, s jakým odporem ze strany hříšníků se setkal a jak trpělivě jej nesl. Neochabujte tedy a neklesejte na mysl. **4** Zatím jste v zápasu proti hříchu neprolili svou krev. **5** Což jste zapomněli na slova, jimiž vás Bůh povzbuzuje jako své syny? „Neber, můj synu, na lehkou váhu, když tě Pán kárá. Neklesej na mysl, když tě napomíná. **6** Koho Pán miluje, toho kárá. A trestá každého, koho přijímá za syna.“ **7** Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho otec nevychovával? **8** Jste-li bez takové výchovy, jaké se dostává všem synům, pak nejste synové, ale cizí děti. **9** Naši tělesní otcové nás

k zesnulým věřícím, kteří již dosáhli cíle dokonalosti, **24** k Ježíši – prostředníku nové smlouvy a k jeho krvi, která naši vinu smazává, místo aby volala o pomstu jako krev Ábelova. **25** Hledte, at' neodmítáte toho, kdo mluví. Jestliže Izraelci neunikli trestu, když vypověděli poslušnost pozemskému poslu Mojžíšovi, jakému nebezpečí bychom se vystavovali my, kdybychom se odvracejí od posla nebeského. **26** Jeho hlas kdysi otřásl zemí a nyní ohlašuje: „Ještě jednou zatřesu nejen zemí, ale i nebem.“ **27** Výrazem „ještě jednou“, dává najevo, že prověří všechno, co nemá pevné základy, takže zůstane jen to, co je neochvějně. **28** Obdrželi jsme nezničitelné království. Projevujme proto vděčnost tím, že budeme Bohu sloužit tak, jak se mu to líbí: s bázní a uaktivostí. **29** Nebot' náš Bůh je „oheň stravující“.

13 Jste bratři. Neprestávejte se mít rádi. Nezapomínejte na pohostinnost. Byli už takoví, kteří, aniž si toho byli vědomi, přijali za hosty anděly. **3** Pamatuje na vězně, jako byste byli spolu s nimi

uvěznění, a na trýznění jako ti, které to může postihnout také. **4** Manželství mějte všichni v úctě. Manželé, budte si věrni. Cizoložné a nestoudné bude soudit Bůh. **5** At' se vás nezmocní láska k penězům. Spokojte se s tím, co máte. Nebot' Bůh řekl: „Nezreknu se tě, ani tě neopustím.“ **6** Proto smíte směle prohlásit: „Pán je můj pomocník. Nebojím se ničeho, co by mi mohl udělat člověk.“ **7** Nezapomínejte na své vůdce, kteří vám vyřizovali Boží poselství. Sledujte cíl jejich života a důvěřujte Bohu jako oni. **8** Ježíš Kristus je týž včera, dnes i na věky. (aiōn g165) **9** Nenechte se proto strhávat různými cizími naukami. Svou duchovní sílu čerpáme pouze jako dar od Boha. Nezískáme ji tím, že budeme dodržovat určité předpisy o požívání potravy. Pouhým dodržováním takových předpisů nikdo nic nezíská. **10** Máme nový způsob služby Bohu, na kterém nemají podíl ti, kteří lpí na původních izraelských obřadech. Ve staré obětní praxi je však i pro nás něco poučného. **11** Těla zvířat obětovaných za hřích, jejichž krev vnášel velekněz do svatyně, byla spalována za městem. **12** To je předobraz Ježíše, který trpěl za branami Jeruzaléma. **13** Vykořeme tedy za ním, opusťme náš starý způsob života a nebojme se pro něho snášet potupu. Vezměme na sebe jeho potupu. **14** Vždyť zde na zemi přece nemáme trvalý domov, ale naším cílem je město, které jistě přijde. **15** Přinášejme tedy skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu; naše rty necht' vyznávají jeho jméno. **16** Nezapomínejme na dobročinnost a štědrost, protože takové oběti se Bohu velice líbí. **17** Důvěřujte těm, kteří vás vedou, a podřizujte se jim. Oni nad vámi bdí a budou voláni k odpovědnosti. Dbejte, ať mohou podat zprávu s radostí a ne s lítostí, aby vám to nebylo ke škodě. **18** Modlete se za nás. Jsme přesvědčeni o svém čistém svědomí, nebot' se chceme ve všem správně zachovat. **19** Snažně prosím: Modlete se, abych se zase mohl mezi vás brzy vrátit. **20** Bůh je dárce pokoj. Vzkřísil našeho Pána Ježíše z mrtvých. Učinil jej pro jeho oběť naším nejvyšším pastýřem. (aiōnios g166) **21** At' vás Bůh uschopní ke konání všeho dobrého, abyste plnili jeho vůli. Kristovou mocí at' ve vás tvoří všechno, co se mu líbí. Jemu bud' navždycky sláva. Amen. (aiōn g165) **22** Prosím vás, bratři, přijměte tato napomenutí. **23** Sděluji vám, že byl náš bratr Timoteus propuštěn z vězení. Přijde-li brzo, navštívím vás s ním. **24** Pozdravte všechny, kteří vás vedou, a všechny, kteří jsou Bohu oddáni. Pozdravují vás všichni italskí bratři. **25** Milost s vámi se všemi.

Jakubův

náboženství? Pomáhat osamělým a osířelým v jejich těžkém údělu a nezadávat si se špínou světa.

1 Milí bratři, atž žijete kdekoliv, přijměte pozdrav od **2** Bratři, jestliže věříte v Ježíše Krista, který je slavným Pánem všech, nemůžete měřit lidi podle Jakuba, služebníka Boha a Pána Ježíše Krista. **2** Bratři, jestliže věříte v Ježíše Krista, který je slavným Pánem všech, nemůžete měřit lidi podle Vím, že máte mnoho nesnází a pokušení. Radujte se kabátu. **2** Představte si, že do vašeho shromáždění z toho, protože čím obtížnější bude cesta vaší víry, tím přijde bohatě oblečený host se zlatým prstenem na více poroste vaše vytrvalost. Když ve všem obstojíte, ruce a hned za ním obyčejný člověk v obnošených stanete se skutečně zralými křešťany. **5** Nevítě-li, jak šatech. **3** K prvnímu budete samá pozornost a si počínat, žádejte Boha o moudrost a on vám ji dá uvedete ho na pěkné místo, zatímco druhého si ani štědře a rád. **6** Proste o ní s důvěrou a bez pochyby. nevšimnete a necháte ho někde stát. **4** Čeho jste se Ten, kdo pochybuje, podobá se mořské vlně hnané dopustili? Udělali jste rozdíl mezi lidmi, a navíc podle a zmítané větrem. **7** Takový člověk je rozpolcený a zvrácených měřítek. **5** Nezapomeňte, že Bůh si často jeho rozhodnutí jsou nestálá. Kdo neprosí s vírou, z bezvýznamných lidí vírou dělá osobnosti a otevírá nemůže očekávat od Pána odpověď. **9** Křestan, který dveře do svého království těm, kdo ho milují, ne těm, nemá významné postavení v tomto světě, atž si je kdo na to mají. **6** A vy byste s takovým člověkem vědom bezvýznamnosti svého bohatství, **11** nebot' pohrdli! Copak vás právě lvní lidé nepronásledují pro Pána je pomíjivé právě tak jako květina, která v a nevláčejí po soudech? **7** Vždyť právě oni se tak prudkém letním žáru uvadne a ztratí květy. Vždyť i často posmívají jménu toho, který je pro vás vším! **8** nejvýznamnější člověk se vším, co vykonal, jednou Korunou Božích přikázání je láска. Jednáte správně, vezme za své. **12** Dobře bude tomu, kdo obstojí ve posloucháte-li příkaz Písma: „Miluj svého bližního zkouškách. Jako odměnu obdrží život, který Pán slíbil právě tak, jako miluje sebe!“ **9** Nadřízovat jednomu a těm, kdo ho milují. **13** Uvědomte si, že žádné pokušení přehlížet druhého je podle tohoto zákona hřich. **10** ke zlému nepřichází od Boha. Bohu je totiž každé Člověk, který chce přísně dodržovat Boží zákon, ale zlo odporné a nikoho ke zlu nenavádí. **14** Pokušení v jedné věci se od něho odchyluje, je vinou právě tak pochází z našich vlastních myšlenek a zlých tužeb. jako ten, kdo poruší celý zákon. **11** Bůh, který řekl **15** Zlé myšlenky jsou zárodkem hříchu a hřich vede k „Nezabiješ!“ řekl také „Nezczilozš!“. A tak i když jsi rozkladu a smrti. **16** Nedejte se oklamat, milí bratři! nikoho nezabil, ale porušil jsi nevěro manželství, **17** Všechno, co je dobré a dokonalé, pochází od stejně jsi porušil zákon. **12** Každý z vás bude souzen Boha. On sice stvořil střídání světla a tmy, ale u něho podle toho, zda se ve svém životě řídil či neřídil samého není kolísání mezi dobrem a zlem. **18** Ze své Božím zákonem lásky. Proto dávejte pozor na to, co dobré vůle otevří v Ježíši Kristu dveře do života a vy říkáte a jak jednáte. **13** Kdo jedná nemilosrdně, hrozí jste první, kdo jimi vešli. **19** Drazí, nezapomeňte, že mu přísný soud. Milosrdenství však soud převažuje. člověk má vždy s ochotou naslouchat, s rozvahou **14** Co by vám byla platná víra, bratři, kdybyste podle mluvit a nemá se dát vyprovokovat k hněvu. **20** Když ní nežili? Myslíte, že vás taková víra spasí? **15** se totiž člověk rozlobí, nejedná tak, jak si Bůh přeje. Řekněme, že někdo z vašich přátele bude hladovět a **21** Odstraňte ze svého života všechnu špinavost a nebude mít co na sebe. **16** Řeknete-li mu: „Tak se zpupnost a vpusťte do něho Boží slovo, které má moc měj dobře, atž nenachladneš a nemáš hlad!“ a sami od základu vás proměnit. **22** Ale pozor: Tomuto slovu mu nedáte ani jídlo ani oblečení, jakou to má cenu? musíte nejen naslouchat, ale také podle něho jednat. **17** Víra, která se neprojevuje činy, je sama o sobě **23** Jestliže někdo Božímu slovu pouze naslouchá a mrvá a bezcenná. **18** Máte-li jen takovou víru, pak nepřizpůsobí svůj život tomu, co slyší, podobá se vám může někdo namítnout: „Ty mluvíš o své víře. člověku, který se na sebe podívá do zrcadla, ale pak Dokaž ji svými činy. A o mně říkáš, že víru nemám. se otočí a zapomene na své nedostatky. **25** Kdo se O mé víře svědčí činy.“ **19** Věříš, že je Bůh. To je však pozorně zahledí do Božího zákona a pochopí, že dobré. Ale nezapomeň, že v Bohu věří i dábel, ale ho jím Bůh nechce svázt, nýbrž osvobodit, nezůstane nic mu to nepomůže. Chvějte se před Božím soudem. jen zapomnětlivým posluchačem, ale vede ho to k **20** Vy bláhoví, ještě chcete, abych vás přesvědčoval o činům, které mu přinesou radost a štěstí. **26** Kdo se bezcennosti víry, která není dokázána skutky? **21** Čím považuje za křesťana a přitom nedovede ovládnout projevil Abraham svou víru? Tím, že byl ochoten i k svůj ostrý jazyk, klame sám sebe a jeho zbožnost je takovému činu, jako obětovat Bohu svého syna Izáka. bezcenná. **27** Víte, co Bůh považuje za právě a ryží **22** U něho šla víra ruku v ruce s činem a dozrála

poslušností. 23 O takovou víru jde v Písmu, když kým, odcizujete se nutně Bohu? Znovu vám říkám, čtěme: „Abraham uvěřil Bohu, Bůh se k němu přiznal že nemůžete být lidmi blízkými Bohu, pokud toužíte a nazval ho svým přítelem.“ 24 Vidíte, že Bůh může po přízni tohoto světa. 5 Myslite si snad, že Bůh, přijmout člověka jen tehdy, když svou víru dokazuje který si nás stvořil pro sebe, může souhlasit s tím, skutky. 25 Poslušný čin víry zachránil i prostitutku že koketujeme s jeho nepřítelem? 6 Boží láska je Rachab, když ukryla izraelské zvědy a umožnila jim útek. 26 Víra bez činů je jako tělo bez duše.

3 Bratři, nevytíkejte tak horlivě chyby druhým, vždyť chybujeme všichni. Jestliže budeme jednat špatně jakožto učitelé, náš trest bude o to přísnější. Kdo umí zkrotit svůj jazyk, dokazuje, že je zralý člověk a umí ovládat sám sebe. 3 I velkého koně donutíte k poslušnosti, jestliže mu do huby vložíte nepatrné udičko. 4 Nebo taková lodě: i když je velká a žene ji silný vítr, kormidelník ji ovládá malým kormidlem. 5 Jazyk je také nepatrný, a přesto může způsobit velké věci. Od malého plaménku může shořet celý les. 6 A jazyk je takový plamének. Zapálen hříchem může způsobit v duši člověka i v jeho okolí mnoho zla. (Geenna g1067) 7 Člověk umí zkrotit různé druhy zvířat, ptáků, plazů i mořských živočichů, 8 ale svůj vlastní jazyk zkrotit nedovede. Co jednou vysloví zlého, vymkne se jeho vůli a šíří se to jako smrtelný jed. 9 Bratři, jedním a týmž jazykem nelze chválit nebeského Otce a zároveň nenávistně útočit na lidi, jeho děti. 11 Tak jako z jednoho pramene nevyvěrá zároveň sladká a hořká voda, tak nemůže ani z jedných úst vycházet chvála a osočování. 12 Cožpak si můžete natrhat olivy z fíkovníku a fíky z vinné révy? 13 Pokládá se někdo za moudrého a zkušeného? At' tedy prokáže svou moudrost jemným a krásným jednáním. 14 Máte-li však v srdci plno hořkosti, závisti a sobectví, nechlubte se moudrostí, protože to se nesrovnává. 15 Vaše myšlení neovládá Bůh, nýbrž vaše pudy a dábel. 16 Vždyť tam, kde se objeví závist a sobecké zájmy, objeví se též nesvář a jiné зло. 17 Moudrost pocházející od Boha je především čistá, mírumilovná, laskavá a ústupná. Je vždy milosrdná a vede k dobrým skutkům. Je upřímná a bez jakéhokoliv pokrytectví. 18 Bohu se líbí ti, kdo šíří pokoj.

4 Co působí vzájemné hádky a boje mezi vámi? Není to snad ctižadost, která vás ovládá? Po mnohém toužíte, a přece nic nemáte. 2 Chcete mít totéž co druzí – i za cenu, že je ničíte, ale nemůžete toho dosáhnout. Bojujete a pletečkaříte, zatímco byste se měli modlit. 3 A pokud se modlíte, nic nedostáváte, protože prosíte ze špatných pohnutek, abyste uspokojili sami sebe. 4 Podobáte se nevěrné ženě, která koketuje s nepřítelem svého muže. Cožpak nechápete, že když chcete být zadobře kde s

kým, odcizujete se nutně Bohu? Znovu vám říkám, že nemůžete být lidmi blízkými Bohu, pokud toužíte a nazval ho svým přítelem.“ 24 Vidíte, že Bůh může po přízni tohoto světa. 5 Myslite si snad, že Bůh, který si nás stvořil pro sebe, může souhlasit s tím, že koketujeme s jeho nepřítelem? 6 Boží láska je však prece větší než naše zpronevěra. Vždyť Bible praví: „Bůh se staví proti pyšným, ale nad pokornými se smilovává.“ 7 Proto se před Bohem v pokoře skloňte. Postavte se na odpor dáblu a on od vás uteče. Přiblížte se k Bohu a Bůh se přiblíží k vám. 8 Očistěte si ruce, hříšníci, a dejte svá srdce cele Bohu, nerozhodní. 9 Uvědomte si svou ubohost, zarmutte se a plačte nad sebou. Při tomto poznání není čas na smíchy a radost, ale na pokání. 10 Ponížte-li se takto před Bohem, on vás pozvedne. 11 Bratři, nesnižujte se a nesudte jeden druhého. Kdo to dělá, staví se nad zákon. Místo aby ho plnil, hraje si na soudce. 12 Je jen jeden zákonodárc a soudce – Bůh. Jenom on může udělit milost, nebo odsoudit. Na jaké místo se to stavíš, když soudíš bližního? 13 Slyším, že někteří říkáte: „Co nejdřív se přesuneme do toho či onoho města, budeme tam asi rok pracovat a vyděláme si spoustu peněz.“ 14 Jak můžete vědět, co se stane zítra? Vždyť náš život se podobá ranní mlze, která se objeví a za chvíli zase zmizí. 15 Měli byste spíše říkat: „Jestli si to bude Pán přát a zachová-li nás při životě, uděláme to či ono.“ 16 Ale vy mluvíte jen o vlastních plánech a chváštáte se jimi. 17 Takové sebejisté řeči jsou hřích. O tom všem, co jsem vám dosud napsal, platí: Kdo ví, co má činit, a neřídí se podle toho, má hřích.

5 Vy, boháči, už ted' pláchte a naříkejte nad tím, co vás čeká. 2 Nahromadili jste tolik potravin, že vám hnijí, vaše šatstvo žerou moli a vaše peníze ztrácejí na ceně. Chtěli jste si nashromáždit poklady, a zatím jste si navršili hranici, která při posledním soudu shoří i s vámi. 4 Mzda, o kterou jste ošidili dělníky najaté ke sklizni vašich polí, svědčí proti vám a nářek ženců dolehl k Božímu sluchu. 5 Váš život strávený v radovánkách a hýření se podobá vykrmování zvířat na porážku. 6 Odsoudili jste a zabili nevinného, který se nebránil. 7 Bratři, čekajte trpělivě až příjde Pán. Vezměte si příklad z rolníka, který vytvrale čeká na vytouženou sklizeň, až uzraje po podzimních a jarních deštích. 8 Nedejte se zviklat a mějte jistotu v srdci, vždyť příchod Páně se blíží. 9 Bratři, nestěžujte si jeden na druhého, vždyť sami nejste lepší než ti, které odsuzujete. Nezapomeňte, že velký Soudce je již přede dveřmi a bude soudit i vás. 10 Za příklad trpělivosti si vezměte proroky,

kteří trpěli proto, že vyřizovali Boží poselství. 11 Vážíme si těch, kteří vydrželi. Slyšeli jste o Jobově trpělivosti a vzpomeňte si, jak Bůh nakonec jeho utrpení obrátil k dobrému. Vidíte, jak je Pán plný soucitu a slitování. 12 Nehřešte tím, že si berete Boha za svědka svých řečí. Budte tak pravdomluvní, aby každý mohl věřit vašemu prostému ano nebo ne. 13 Prožívá někdo z vás těžkostí? At' se modlí! Daří se někomu z vás dobře? At' zpěvem chválí Boha! 14 Sužuje-li někoho nemoc, at' pozve starší sboru, aby se za něho modlili a potírali ho olejem ve jménu Páně. 15 Modlitba spojená s opravdovou vírou uzdraví nemocného, Pán ho povzbudí, a tiží-li ho svědomí, odpustí mu hříchy. 16 Vyznávejte si vzájemně své hříchy a modlete se jedni za druhé, abyste mohli být uzdraveni. Opravdová modlitba upřímně věřícího má velkou moc. 17 Vzpomínáte si na Elijáše? Byl to člověk stejně křehký jako my, ale když se opravdově modlil, aby nepršelo, jeho modlitba byla vyslyšena – nesprchlo tři a půl roku. 18 Potom se modlil znova a tentokrát prosil za déšť. Také tato modlitba byla vyslyšena a země se po dešti opět zazelenala a dala úrodu. 19 Moji bratři, jestliže někdo zabloudí od pravdy a druhý ho přivede zpět, 20 zachrání jeho duši před zahynutím a pomůže mu získat plné odpuštění.

1 Petrův

1 Apoštol Petr příše přistěhovalcům roztroušeným v Pontu, Galacii, Kappadokii, Asii a Bitynii. **2** Drazí přátelé! Bůh vás již dávno znal a vyvolil vás, abyste se stali jeho dětmi. Duch svatý působil ve vašich srdcích, očistil vás krví Ježíše Krista, abyste žili životem jemu podobným. At' vám Bůh bohatě žehná a vysvobojuje vás od všech úzkostí a strachů! **3** Díky a čest vzdejme Bohu, Otci našeho Pána Ježíše Krista, že pro jeho milosrdenství jsme mohli začít zcela nový život plný naděje, protože Ježíš vstal z mrtvých. **4** Ted patříte do jeho rodiny, čeká vás tedy skvělé dědictví, které nepodléhá žádným změnám ani nemůže být zkaženo. Je pro vás připraveno v nebi. **5** Protože věříte, Boží moc vás chrání, abyste došli až k tomu konečnému cíli – ke spásce, která se v plnosti ukáže v blížícím se posledním dni. **6** To je důvod k velké radosti, i když vím, že jste nyní asi v úzkostech pro různá pokušení a zkoušky, kterými procházíte. **7** Zkoušky přicházejí proto, aby se ukázalo, zda vaše víra je pevná a čistá. Vždyť i zlato se čistí v ohni a vaše víra má v Božích očích nesrovnatelně vyšší hodnotu než pouhé zlato. Zvítězí-li vaše víra v těchto zkouškách, Ježíš vás radostně přijme, až přijde v ten poslední den. **8** I když jste ho nikdy neviděli, přece ho milujete, a ačkoliv ho ještě nevidíte, přece v něho věříte. A prožíváte nezměrnou radost z toho, že dosahujete cíle své víry – spasení, **10** které se snažili odhalit a poznat již proroci. **11** Předpovídali a pátrali po tom, na který čas a na jaké okolnosti poukazoval Duch svatý, který v nich působil a který prorokoval o Kristově utrpení a slávě. **12** Bylo jim však zjeveno, že k témtu událostem nedojde za jejich života, ale o mnoho let později – za vašeho života. Jsou to pravdy, které vám byly zvěstovány, rozhlašovali je lidé zmocnění týmž z nebe seslaným Duchem svatým. Jsou to tak zvláštní a úžasné věci, že i andělé v nebi touží do nich důkladněji nahlédnout. **13** Vaše mysl at' je připravena, budte střízliví a ostražití. Celou svou naději upřete k daru Boží milosti, který vám bude dán při návratu Ježíše Krista. **14** Žijte před Bohem jako jeho poslušné děti. Nedopustte, aby váš charakter byl formován myšlením vašeho dřívějšího života bez Boha. **15** Naopak, budte svatí – to je čistí – ve všem podobně jako ten, který vás pozval, abyste se stali Božími dětmi. **16** Vždyť v Písmu je psáno: „Budte svatí, neboť já jsem svatý.“ **17** Pamatujte, že u vašeho nebeského Otce, ke kterému se modlíte, neexistuje při soudu žádná protekce. Bude vás soudit

naprosto spravedlivě podle vašeho jednání; a tak pokud jste zde na zemi, jednejte vždy s uctivým zřetellem k němu. **18** Víte přece, čím bylo zaplaceno to, že nemusíte žít životem bez smyslu a cíle, jak jste jej přejali od svých předků. Nebylo to zlatem a stříbrem, které ztrácejí svou hodnotu, **19** ale drahou krví Kristovou. On byl k tomu jako beránek bez vady a bez posvátny předem vyhlédnut před stvořením světa, ale objevil se kvůli vám až teď v poslední době. **21** Když znáte Krista, věříte i v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a dal mu velkou slávu. A tak vaše víra a naděje může být cele zakotvena v Bohu. **22** Nyní můžete opravdově milovat každého, protože jste byli očištěni od sobectví a nenávisti tím, že jste přijali Krista. Mějte se proto upřímně a vřele rádi. **23** Vždyť vám byl dán nový život – ne ten, který jste obdrželi od svých rodičů jako pomíjející dar, ale ten, který jste přijali skrze stále živé Boží slovo a který potvrá věčně. (aión g165) **24** Je totiž pravda, že každý člověk je jako tráva, která zezloutne a uschne, a všechna jeho velikost je jako květ, který opadá. **25** Ale Boží slovo zůstane věčně – je to slovo radostné zvěsti, které vám bylo kázáno. (aión g165)

2 A tak se zavajíte všech špatných vlastností, návyků a pocitů. Mezi ně patří necestnost, závist, pomluvy a přetvářka. **2** Jste jako nemluvnátká nově narozená pro Boží rodinu. Jako se nemluvně dožaduje mléka, tak i vy byste se měli žít Božím slovem – čist je a přemýšlet o něm, abyste rostli ve víře a k spásě. **3** Vždyť jste už na sobě poznali Boží dobrotnost. **4** Přicházejte ke Kristu, kamenni živému, který byl lidmi zavržen, ale před Bohem je vyvolený a vzácný. **5** I vy budete živými kameny, z nichž se staví duchovní dům. Nadto vám Kristus vydobyl právo, abyste mohli jako kněží bezprostředně přistupovat k Bohu. Přinášejte mu tedy duchovní oběti vašeho čistého života, které rád přijme pro zásluhy Ježíše Krista. **6** Písmo o tom hovoří takto: „Posílám Krista jako pečlivě vybraný, vzácný základní kámen mé církve a nikdy nezklamu ty, kdo v něho věří.“ **7** Ano, vám, kteří věříte, je velmi drahý, ale nevěřícím jsou určena tato slova Písma: „Stavitelé zavrhlí kámen, který se stal základním kamenem. Pro ně je kamenem, o něž klopýtnou, a skálou, která způsobí jejich pád.“ **8** Svým vzdorem vůči Božímu slovu na sebe přivolávají to, co Bůh předem řekl, svůj úplný pád. **9** Ale vy jste vyvoleni samým Bohem jako kněží Krále, jste svatí a čistí, jste jeho vlastní lid. To vše pro to, abyste svědčili druhým o tom, který vás povolal ze tmy do svého úžasného světla. **10** Dříve jste nebyli ničím, nyní

jste Božím lidem. Dříve jste nevěděli o Boží dobrotně, jako vy, dědičkami věčného života. Nejednáte-li tak, a nyní proměnila vaše životy. 11 Prosím vás, moji nemůžete čekat, že vaše modlitby budou vyslyšeny. 8 milí, žijte na tomto světě jako hosté. Váš skutečný Na závěr se obracím k vám všem; budte jednomyslní, domov je nyní v nebi, proto se zrekněte zlých přání, mějte porozumění jeden pro druhého a milujte se která ohrožují vaš život s Kristem. 12 Mezi nevěřícími jako Boží rodina. Mějte citlivá srdce a pokornou mysl. se chovejte vždy správně. I když o vás mluví jako 9 Zlo neoplácejte zlem, urážky urážkami, ale naopak o nejhorších lidech, nakonec, uvidí-li vaše dobré prokazujte dobro. Vždyť' jedině tak vám Bůh může jednání, mohou být při druhém příchodu Ježíše požehnat. 10 Máte za úkol dokázat, že si vážíte Krista mezi zachráněnými. 13 Jako věřící respektujte života, a přejete-li si žít dobře a šťastně, dávejte představitele své země. Mají povinnost stíhat všechny, pozor na svůj jazyk, aby z vašich úst nevyšlo nic kdo činí зло, a odměňovat ty, kteří jednají dobře. špatného a lstimového. 11 Obratěte se zády k zlému 15 Bůh si přeje, abyste svým příkladným životem a činěte dobro. Šířte kolem sebe pokoj, i když to umlčeli kritiku těch, kteří odsuzují Boží zvěst, třebaže není snadné. 12 Vždyť' Pán se dívá s láskou na nevědí, co jím přináší, a aniž zakusili její moc. 16 Jste své poslušné děti a vyhovuje jejich prosbám. Na ty svobodní lidé, neznamená to však, že máte svobodu pak, kteří činí зло, hledí s přísnou tváří. 13 Kdo by k činění zla. Pro vás je vždy směrodatná Boží vůle. 17 měl rájem vám ublížit, když budete činit dobře? 14 S každým jedněte s úctou, mějte rádi své spoluvervici, Stane-li se však, že budete trpět pro dobrou věc, žijte v uctivé poslušnosti před Bohem a vládu mějte Bůh vás odmění. Nenechte se zastrašit a nebudte ve várnosti. 18 Respektujte své nadřízené, nejen malomyslní; 15 usilujte o to, aby vaše srdce patřila když jsou k vám mírní a laskaví, ale i když jsou přísní cele Kristu. Využijte každé příležitosti ke svědectví a tvrdí. 19 Je to přednost, když někdo pro věrnost o vaší věře, hovořte však skromně a s úctou. 16 Bohu snáší utrpení neprávem. 20 Vždyť' co je na tom Jednejte správně, aby ti, kteří o vás mluví jako o záslužného, snášíte-li trest, který je vám spravedlivě nejhorších lidech a nadávají vám, se zastyděli, že vyměřen? Ale když jednáte správně, a přece za to hanobí vaše křesťanské chování. 17 Pamatuju, že trpíte, Bůh to ocení. 21 Taková utrpení jsou jen částí dopustí-li Bůh, abyste trpěli, pak je lepší trpět pro toho, co zakusil pro nás Kristus, který se v tom stal dobro než pro зло! 18 Vždyť' Kristus také trpěl. Sám našim příkladem. Proto ho následujte! 22 On nikdy bez viny – zemřel za naše hřichy, aby nás přivedl nezhřešili, nikdy nevyslovil lež; 23 snášel urážky, ale k Bohu. Jeho tělo bylo vydáno na smrt, ale Boží sám neurážel; když trpěl, nehrizošil, ale ponechával Duch jej vzkřísil. 19 A týž Duch svatý zmocnil Noeho, vše Bohu, který soudí spravedlivě. 24 On sám nesl když nesl Kristovo poselství záchrany těm, kteří před naše hřichy na sobě, když zemřel na kříži, aby nám potopou byli pro svou nevěru v zajetí smrti. Bůh na dal sílu skoncovat s hřichem a žít novým životem. 25 Byli jste jako když nesl Kristovo poselství záchrany těm, kteří před ne trpěliv čekal, zatímco Noe stavěl koráb. Přesto Jeno obmytí tělesné špínou. Vyjadřuje skutečnost, že se obracíme k Bohu s prosbou, aby očistil naše svědomí od hřichu. 22 Nyní je onen Kristus v nebi po Boží pravici a andělé i všechny nebeské síly se před ním sklánějí a poslouchají ho.

3 Rovněž i vy, ženy, podřizujte se svým mužům, a když se některí z nich vzpírají Božímu slovu, můžete je beze slov získat svým čistým a bohabojným životem. 3 Nenakloníte si je vnějšími ozdobami – šperky, okázalými účesy a nákladnými oděvy, které nejsou pro vás vhodné, ale nepomíjejíci krásou křesťanské osobnosti. Vaši ozdobou necht' je jemnost a mírnost, které se líbí Bohu. 5 Taková vnitřní krása zdobila zbožné ženy dávných dob, které se podřizovaly svým mužům. 6 Vzpomeňte na Sáru, která poslouchala svého manžela Abrahama a nazývala ho svým pánum. Jdete její cestou, jedná-te-li správně a nepodléháte nervozité a strachu. 7 Tak i vy, muži, snažte se rozumět svým manželkám, nebot' jsou slabší. Ctěte je, protože jsou z Boží milosti, stejně že už s nimi nedržíte, budou se vám posmívat a

4 Utrpení přistupujte jako Kristus, který zakusil mnoho bolesti. Kdo takto trpěl, rozhodl se skoncovat s hřichem. 2 A tak pokud jste ještě zde na zemi, nepoddávejte se hříšným touhám, ale řidte se Boží vůlí. 3 Stačí, že jako nevěřící jste v minulosti žili nevázaným životem, ve vášních, v opilství, v obžerství, v pitkách a v hanebném modlářství. 4 Samozřejmě, vaši dřívější přátelé budou překvapeni,

pohrdat vámi. 5 Ale z toho si nic nedělejte; vždyť pokorné má Bůh zvláštní požehnání, ale obrací se oni se budou za svůj život zodpovídat Soudci všech proti pyšným. 6 A tak se skloňte pod silnou Boží živých i mrtvých. 7 Proto bylo evangelium zvěstováno ruku a Bůh vás pozvedne, až přijde k tomu čas. 8 i tém zemřelým, kteří za svého života byli lidmi Všechny své obavy a starosti přenechte jemu, vždyť povrchním hodnocením odsuzování, které však Bůh, jste středem jeho zájmu. 9 Mějte se na pozoru před Jenž soudí podle ducha, odmění věčným životem. 10 útoky vašeho nepřitele dábla; obchází jako hladový Rychle se blíží konec všeho, 11 proto žijte ukázněně řvoucí lev a hledá, koho by roztrhal. 12 Vzepřete se a horlivě se modlete. Především at' vaše vzájemné mu zakotveni ve víře. Pamatuje, že křestané na vztahy jsou plné opravdové lásky – vždyť láskou celém světě procházejí stejnými zkouškami jako vy. můžete přikrýt mnoho provinění. 13 Ochotně otevřete svůj domov všem, kteří to potřebují. 14 Každý z vás je Bohem obdarován nějakými schopnostmi. 15 Užívajte jich moudře k vzájemné službě a k dalšímu rozvoji. 16 Jsi povolán kázat Boží pravdy? Potom at' tvá řeč je poselstvím od Boha. Jsi povolán, aby pomáhal druhým? Dělej to tedy s veškerou energií, kterou ti Bůh dává, aby on byl osloven v Ježíši Kristu. 17 Jemu patří všechna sláva a moc navždy. Amen. (aiōn g165) 18 Moji milí přátelé, nenechte se zmást různými těžkými zkouškami, které prověřují vaši víru není, to nic neobvyklého. 19 Přijímejte takové zkoušky rádi, vždyť tím trpíte jako Kristus a o to více se budete v den jeho příchodu radovat. 20 Urázejí-li vás lidé proto, že jste křestaný, považujte to za výsadu. Můžete si být jisti, že Boží Duch, Duch slávy, bude při vás. 21 Nerad bych slyšel, že někdo z vás trpí pro vraždu, krádež, nějaký zločin nebo zasahování do záležitostí druhých lidí. 22 Jestliže však trpíte jako křestané, pak to není žádná hanba. Chvalte Boha za výsadu, že patříte do Boží rodiny a že smíte nést Kristovo jméno – křestané. 23 Vždyť je určena doba, kdy má začít soud od těch, kteří patří Bohu. A jestliže máme být nejprve souzeni my křestané, jaký hrozný osud čeká ty, kteří Boží poselství odmítají? 24 Když se stěží zachrání věřící člověk, co teprve čeká hříšné a bezbožné? 25 A tak trpíte-li podle Boží vůle, pokračujte v činění dobra a svěřte se cele svému Stvořiteli, jenž vás nikdy nezklame.

5 A nyní několik slov starším sboru. I já jsem takovým duchovním představitelem. Mluvím jako očítý svědek Kristových utrpení a jako ten, kdo spolu s vámi bude účastníkem Kristovy slávy při jeho příchodu. 2 Žádám vás naléhavě, abyste se jako pastýři starali o stádo, které vám Bůh svěřil. Tuto službu konejte rádi a ne s nechutí, ne pro zisk, ale z touhy sloužit Pánu. 3 Neporoučejte, ale vedte svěřené stádo svým dobrým příkladem. 4 Až potom přijde nejvyšší Pastýř, odmění vás účastí na věčné slávě. 5 Vy mladí, podříďte se starším. Všichni mějte k sobě navzájem citlivý přístup a buděte pokorní, protože pro

2 Petrův

1 Apoštol a služebník Ježíše Krista – Šimon Petr – posílá tento dopis všem, kterým Bůh a nás zachránce Ježíš Kristus dal tutéž vzácnou víru jako nám. Přeji vám, abyste prožívali Boží dobrivotost a pokoj. **2** Toho dosáhnete hlubším poznáváním Boha a Ježíše, našeho Pána. **3** Bůh nám dal ve své moci vše, co je potřebné k opravdovému životu ve věře; poznali jsme toho, který nás pozval k sobě, a dokonce nám dává účast na slávě a ctnostech. **4** Dal nám ty největší a nejdražší sliby, a to proto, abychom unikli všem špatnostem, které nás ve světě obkloupí, a získali Boží charakter. **5** Učiřte vše pro to, aby vás víra vedla ke správnému životu, ke stále hlubšímu poznávání Boha, **6** k sebekázni, trpělivosti, naprosté oddanosti Bohu, **7** k bratrské náklonnosti a křesťanské lásce. **8** Půjdete-li usilovně touto cestou, duchovně porostete, vás život přinese ovoce a budete užiteční pro našeho Pána, Ježíše Krista. **9** Ten, kdo nemá tyto povahové rysy, je krátkozraký, dokonce slepý a zapomíná, že Bůh ho zbabil starého hříšného života. **10** Moji milí bratři, usilujte tedy o to, abyste svým křesťanským životem prokazovali, že vás Bůh zavolal a vyvolil. **11** Pak nikdy nesejdete z cesty víry a Bůh vám široce otevře věčné království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. (alioňos g166) **12** Chci vám stále připomínat tyto věci, i když je už dávno znáte a podle nich také žijete. **13** Náš Pán Ježíš Kristus mi zjevil, že můj život zde na zemi se chýlí ke konci, že brzo zemřu. **14** Ale dokud jsem zde, pokládám za svou povinnost povzbuzovat vaši víru. **15** Chci k tomu využít každou příležitost, a proto vám příši, abyste se mohli k mému radám vracet i po mé smrti. **16** Když jsme vás seznamovali s Kristovou mocí a jeho příchodem, nebyly to žádné smyšlenky. Vždyť jsme viděli jeho božský majestát na vlastní oči! **17** Byl jsem s ním na jedné galilejské hoře, když se nám ještě jako člověk představil ve své božské vznešenosti. **18** Slyšel jsem ten slavný mocný hlas volající z nebe: „To je můj milovaný Syn, moje radost.“ **19** A tak jsme byli svědky toho, jak se do důsledku naplnila proroctví. Proto jim věnujte tu největší pozornost, vždyť svítí jako světlo uprostřed noční tmy, dokud se nerozbreskne den a jitřenka vám nevezedej v srdci. **20** Budete si však především vědomi toho, že žádné proroctví Písma nezáleží na osobním výkladu; **21** Vždyť proroctví nikdy nevzešlo z lidské vůle, ale Duch svatý svěřil prorokům, těmto Božím lidem, pravdivé poselství.

2 V Božím lidu se vyskytli i lživí proroci, jako se objeví i mezi vámi lživí učitelé. Vymyslí různé bludné nauky o Bohu. Dokonce budou zapírat Pána, který je vykoupil, ale tím na sebe přivedí rychlý a hrozný pád. **3** Z mnoha lidí se dá strhnout jejich zhoubným učením a tím zhanobí cestu pravdy. **4** Ve své hrabivosti vám budou namlouvat různé výmysly, aby z vás tězili. Ale soud je jim v patách a jejich zkáza je blízká. **5** Vždyť Bůh neušetřil ani anděly, kteří proti němu zhřešili, ale uvrhl je do temného vězení, kde očekávají den soudu. (Tartaroō g5020) **6** Neušetřil ani svět před potopou; zachránil jenom kazatele spravedlnosti Noeha a sedm jiných. **7** Také města Sodomu a Gomoru obrátil v popel a odsoudil k zániku jako výstražný příklad do budoucnosti pro bezbožné. **8** Zachránil však zbožného Lota, muže, který se trápal nad nemravným životem svých současníků. **9** Pán totiž dovede ochránit zbožné lidé, kteří se octí v pokusu, ale hříšné potrestá v den soudu – zvláště pak ty, kteří propadají svým hříšným vášním a pohrdají každou autoritou. Takoví lživí učitelé jsou pyšní, samolibí, opovážliví a nebojí se ani nadzemských bytostí. **10** Přesto andělé, nesrovnatelně mocnější a silnější, je nekritizují a nehaní před Pánem. **11** Tito falešní učitelé jednají podle svých tělesných popudů. Stejně jako nerozumná zvířata, přírodou určená k polapení a záhubě, čeká i tyto falešné učitele stejný konec. Vysmívají se tomu, čemu nerozumí; **12** jejich hříšnost je přivede do záhuby a za svou špatnost budou pykat. Tito lidé uspokojují den za dnem jen svoji pudovost, jsou samá skvrna a hanba, když se s nimi sejdete u stolu, jsou nevázaně poživační. **13** Jejich pohled na ženu je vždy plný smyslosti a jejich touha po hříchu je nenasycná. Svádějí slabé lidi a propadají hrabivosti. Jsou to zplozenci prokletí. **14** Opustili správnou cestu a zbloudili jako Bileámovi, syn Beórův, kterého ovládla představa, že by mohl získat peníze vykonáním nešlechetného činu. **15** Byl však usvědčen z chystané špatnosti: němá oslice promluvila lidským hlasem a zabránila mu v nemoudrém jednání. **16** Tito lživí učitelé jsou neužiteční jako studně bez jediné kapky vody, nestálí jako mraky po vichřici; jsou určeni ke zkáze ve věčné temnotě. (questioned) **17** Mluví nadutě o nesmyslných věcech a svou nemravností a nízkými vásněmi svádějí zpět do hříchu ty, kteří se rozodli s hříchem skoncovat. **18** Slibují jim svobodu, ale sami jsou otrocky oddáni svým zvrácenostem. Vždyť člověk je otrockem toho, čemu podléhá. **19** Jestliže tedy ti, kdo poznání Pána a Spasitele Ježíše Krista unikli svodům světa, znova se do nich zapletou a podlehnu jim, dočkají se toho, že jejich

konce budou horší než začátky. **21** Pro takové by bylo lepší, kdyby tu pravou cestu vůbec nepoznali, a hlubší poznání Pána Ježíše Krista. Jemu patří než když se po jejím poznání od Božího poselství všechna sláva již nyní i na věčnosti! Petr (aiōn g165) odvrátili. **22** Na ně se hodí staré přísloví: „Pes se vrací k tomu, co vyzvracl“ a „Umyté prase se znovu vádí v blátě.“

3 Píši vám už druhý dopis, moji milí přátelé. V obou jsem se snažil ve vás probouzet čisté smýšlení a připomínat vám skutečnosti, které jsou vám známy z poselství Božích proroků a vašich apoštolů, kteří vám přinesli slovo našeho Pána a Zachránce. **3** Především vám chci připomenout, že v posledních dnech tohoto světa se objeví posměvači, kteří si budou žít po svém **4** a budou se vysmívat: „Ježíš přece slíbil, že znova přijde. Kde tedy je? Naši otcové již zemřeli a od stvoření světa se nic nezměnilo.“ **5** Úmyslně přehlížejí skutečnost, že nebe i zemi stvořil Bůh svým slovem. Přikázal a země vystoupila z vody. **6** Opět poručil a voda celou zemi při potopě zachvátila. **7** A nyní totéž Boží slovo uchovává náš svět až do dne, kdy bezbožní budou odsouzeni a zničeni ohněm. **8** Ale nezapomínejme, moji draží přátelé, že pojem času u Pána je jiný než u nás. Pro něho může být jeden den jako tisíc let a tisíc let jako pouhý den. **9** Není to tak, jak si někteří myslí, že by se s naplněním svých slibů opozdil. Spiše má s námi velkou trpělivost. Nechce, aby byl někdo zničen, ale aby všichni zanechali své bezbožnosti a obrátili se k němu. **10** Den soudu přijde tak náhle a nečekaně jako zloděj v noci. V ten den zmizí nebesa s děsivým rachotem, hmota se bude žárem rozkládat a země se vsíím, co je na ní, bude spálena. **11** Když všechno má takto podlehnut zkáze, jak se na ten den připravíte? Nechte se vést Božím slovem a poddejte se Bohu. **12** Dokazujte, že na ten den čekáte a upřímně po něm toužíte. Je pravda, že v ten den nebesa shori a hmota se rozplyne strašlivým žárem, **13** ale naše naděje se upíná k novému nebi a nové zemi, které nám Bůh přislíbil. Tam bude jen dobro. **14** Moji draží, očekáváte-li tyto věci, usilujte o čistý život, protože jedině tak můžete jít vstříc Božímu soudu beze strachu. **15** Uvědomte si, že ve své trpělivosti vám Pán poskytuje čas ke spáse. O tom vám už psal náš drahý bratr Pavel s moudrostí, která mu byla dána Bohem. **16** Mluví tak o tom ve všech svých dopisech. Je pravda, že jsou tam některé věci nesnadněji pochopitelné a těch se chytají nerozumní a nevyrovnaní lidé, kteří jeho dopisy překrucují. **17** Ale oni to činí i s ostatními částmi Písma, čímž půjčovlávají na sebe zkázu. Moji milovaní, varoval jsem vás, a tak si dejte pozor, aby ani vás tito bludaři nestrhlí z

1 Janův

1 Přinášíme a dosvědčujeme vám zvěst o tom, co bylo od počátku: o Ježíši, který je živé slovo – **2** viditelný projev Otcova věčného života. Slyšeli jsme ho, viděli jsme ho, sledovali jsme ho, dotýkali jsme se ho. (aiōnios g166) **3** Podáváme vám o něm zprávu, abyste se s námi sjednotili, jako jsme my zajedno s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem, **4** aby se tím naše radost vzájemně znásobila. **5** Předáváme vám poselství, které jsme přijali od Krista: Bůh je světlo a není v něm žádná tma. **6** Tvrdíme-li, že máme k Bohu dobrý vztah, a přesto setrváváme ve tmě, lžeme a náš život je nepravdivý. **7** Žijeme-li však stále ve světle Boží přítomnosti, krev Ježíše Krista, jeho Syna, nás očištěuje od každého hříchu a nic neruší naš vzájemný vztah. **8** Tvrdíme-li, že nehřešíme, pak klameme sami sebe a nechceme si připustit pravdu.

9 Jestliže však své hříchy vyznáváme, smíme se spolehnout na Boží sliby, že nás očištěuje od každé špinavosti a promíjí nám každé selhání. **10** Ríkáme-li, že nic špatného neděláme, obviňujeme Boha ze lži a vůbec ho nechápeme.

2 Přátelé, chci vám zdůraznit, abyste nezůstávali v hříchu. Jestliže však někdo zhřeší, má u Boha Obhájce – Ježíše Krista. **2** On, jediný bez hříchu, byl potrestán na našem místě, a proto viny naše i celého světa mohou být odpuštěny. **3** Jestliže dbáme na to, co nám ukládá, můžeme si být jisti, že ho známe. **4** Neprávem se k němu hlásí, kdo se mu nepodřizuje. **5** V tom, kdo se řídí jeho slovem, se uskutečňuje Boží záměr. Poslušnost je dokladem naší sounáležitosti s ním. **6** Každý, kdo se k Ježíši přiznává, má žít jako on. **7** Milí, nepíšu vám nic nového. Již ve Starém zákoně je nám uloženo, abychom milovali. **8** Nové je to, že se tato láска uskutečnila v Kristu. On je to pravé světlo, které rozptýluje temnotu. To se má projevit i na nás: **9** Kdo nenávidí bližního, tápe ve tmě a neví, kam jede. Kdo miluje bližního, setrvává ve světle a nepřekáží nikomu v cestě. **12** Děti, poznaly jste Otce a jsou vám pro Ježíše odpuštěny hříchy. **13** Otcové, poznali jste toho, který byl od počátku. Mladenci, jste silní, působí ve vás Boží slovo, zvítězili jste nad zlým. **15** Nemilujte svět a to, co jím hýbe. Láska k Bohu a láska ke světu se vylučují. Lidé se nechávají vést svými touhami, chtějí mít, co vidí, a zakládají si na tom, čím jsou a co mají. **17** To všechno jednou vezme za své. Ale to, co děláme podle Boží vůle, obstojí věčně. (aiōn g165) **18** Přátelé, poslední hodina je tu. To znamená, že přijde antikrist. Však už se objevuje

jeho předvoj – mnozí odpadlíci od Krista. **19** Vyšli z našeho středu, ale svým odchodem dokázali, že k nám vlastně nikdy nepatřili. Jinak by zůstali. **20** Vás však Duch svatý vede spolehlivě. Znáte pravdu a rozpoznáte ji ode lži. Kdo tedy překrukuje pravdu? **23** Kdo popírá, že Ježíš Kristus je Boží Syn, Spasitel, se Synem zavrhuje i Otce. Kdo se přiznává k Synu, přiznává se i k Otcu. **24** Držte se toho, co jste slychali od počátku. Setrváte-li v tom, setrváte i v Synu a Otcu. **25** A to je to, co nám slíbil – věčný život. (aiōnios g166) **26** Nyní však dost o těch, kteří vás matou. Není třeba, abych vám to zvlášť zdůvodňoval. **27** Duch Kristův, kterého jste přijali, vás učí rozlišovat mezi pravdou a lží. A v tom se nedejte zvinklat. **28** Ano, přátelé, zůstávejte v Kristově Duchu a nemusíte se bát, že budete zahanbeni, až Kristus znovu přijde na tento svět. **29** Víme, že Bůh je spravedlivý a jenom ten, kdo jedná v jeho Duchu, k němu patří.

3 Jak nás Otec miluje! Přijal nás za syny a dcery.

Lidé nás často nechápou, protože Boha neznají. **2** Už teď jsme jeho děti, ale neumíme si představit, jak nás Bůh ještě přetvoří. To však víme, že až Kristus přijde a my ho uvidíme v celém jeho majestátu, bude v nás dokončena proměna do jeho podoby. **3** Každý, kdo v něj složil tuto naději, vyhýbá se všemu zlu, protože v Kristu je bez poskvyny. **4** Kdo hřeší, staví se proti Bohu, protože hřich je porušení Božího zákona. **5** Víte, že Boží Syn přišel, aby nás hřichů zbavil. U něho nemá žádný hřich místo. **6** Kdo se Krista drží, ten se hříchu vyhýbá; kdo si s hříchem zahrává, Krista nezná a nerozumí mu. **7** Děti, nedejte se nikým oklamat. Podle činů se pozná, zda se podobáme Kristu, který žil v souladu s Boží vůlí. **8** Komu se hřich neošklíví, podobá se dáblu, který se odjakživa staví proti Bohu. Boží Syn přišel proto, aby zrušil dáblovo dílo. **9** Kdo se stal Božím dítětem, vyhýbá se hříchu, protože v něm působí Bůh. Nemůže setrvávat v hříchu, neboť Bůh a hřich se navzájem vylučují. **10** Podle toho se pozná, ke komu kdo patří: kdo se dopouští bezpráví a nemiluje bratra, nepatří Bohu. **11** Když jste poprvé slyšeli o Kristu, slyšeli jste také: milujte se navzájem. **12** Podívejte se na Kaina. Přiklonil se k dáblu a skončilo to bratrovraždou. Proč zabil svého bratra? Protože Ábelův příkladný život ho usvědčoval z hříchu. **13** A tak se nedivte, když vás mnozí nenávidí. **14** Víme, že už nepodléháme vládě smrti, ale vládě života, protože se navzájem milujeme. **15** Kdo nemiluje, zůstává v zajetí smrti. Kdo nenávidí, rozsévá smrt a ztrácí podíl na věčném životě. (aiōnios g166) **16** Pravou

láska nám ukázal Kristus tím, že za nás obětoval život. To nás zavazuje, abychom byli ochotni nasadit za bratra i život. 17 Kdo má dostaček a nedbá, že jeho bratr je v nouzi, marně tvrdí, že miluje Boha. 18 Nemilujme jenom slovy, ale opravdovými činy. 19 Taková láska nám dá vnitřní jistotu a uspokojí naše svědomí. 20 Ale i při nejlepší snaze jsme odkázáni na Boží pochopení a odpuštění. 21 Moji drázi, když zachováváme jeho přikázání a děláme, co se mu líbí, svědomí nás neobviňuje 22 a smíme Bohu s důvěrou předkládat své prosby a očekávat, že je splně. 23 A co nám tedy Bůh přikazuje? Abychom věřili, že Ježíš Kristus je Boží Syn, a milovali se navzájem. 24 Kdo se podle toho řídí, je s Bohem zajedno. O této jednotě s Bohem nás ujistí Duch svatý.

4 Milovaní, nepřijímejte lehkověrně všechno, co zní zbožně, ale napřed si ověřte, zda to pochází od Boha; vždyť kolem nás je mnoho falešných učitelů. 2 Zkušebním kamenem at' vám je, zda vyznávají, že se v Ježíši Kristu Bůh stal člověkem. 3 Kdo tu skutečnost odmítá, nemluví v Božím jméně. Je na straně Kristova nepřítele, který už ve světě působí. 4 Děti, vás život pramení z Boha, a proto odoláváte vlivu falešných učitelů. Vás zdroj je mocnější než jejich. 5 Oni jsou pravými dětmi své doby, proto říkají, co lidem vyhovuje a co lidé rádi slyší. 6 My jsme však děti Boží, a kdo to myslí s Bohem vážně, naslouchá nám. Naše svědecství vám pomůže spolehlivě odlišit pravdu od lži. 7 Přátelé, milujeme se navzájem, protože láska pochází z Boha. Kdo rozdává lásku, dokazuje, že Boha zná a je jeho dítětem. 8 Kdo nemiluje, neví o Bohu nic, protože Bůh je láska. 9 Jak velice nás miluje, prokázal Bůh tím, že poslal na zem svého jediného Syna, aby se nám stal zdrojem života. 10 Na počátku tedy stojí Boží láska a oběť, tam se rodí naše láska k Bohu. 11 Jestliže nás Bůh tak miluje, zavazuje to i nás ke vzájemné lásce. 12 Boha sice nevidíme, ale když se navzájem milujeme, působí mezi námi a jeho láska v nás nabývá přesvědčivosti. 13 Jenom Duch svatý nás může ujistit, že máme k Bohu pravý vztah. 14 Viděli jsme a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby zachránil svět. 15 Kdo vyznává, že Ježíš je Boží Syn, otevřel se Božímu působení a je s ním zajedno. 16 Zháme Boží lásku a spoleháme na ni. Bůh je láska a ten, kdo miluje, zůstává s Bohem v živém spojení. 17 Boží láska nám dává jistotu, že se nemusíme bát jeho soudu, protože se snažíme uvádět do života jeho lásku. 18 Kde je láska, mizí strach; naše jednání je teprve tehdy ryzí, když nevyplývá ze strachu před trestem, ale z lásky.

19 Naše láska pramení z Boží lásky. 20 Kdo staví na odiv svou lásku k Bohu a nenávidí bratra, klame druhé i sebe. Když nemiluje bratra, kterého má před očima, jak může milovat Boha, kterého nevidí? 21 Kristus nám řekl jednoznačně: Miluješ-li Boha, miluj bratra.

5 Kdo věří, že Ježíš je Spasitel, patří do Boží rodiny, a kdo miluje Otce, miluje i jeho děti. 2 Naše vzájemná láska prozrazuje, jak milujeme a posloucháme Boha. 3 Jeho přikázání nejsou těžká, plníme-li je z lásky. 4 Když posloucháme Boha jako děti, nepodléháme zlu. Vítězství v tomto zápase nám přináší víra v Ježíše Krista jako Božího Syna. Bez ní nemáme naději. 5 K víře, že jsme zachráněni, nás opravňují tři skutečnosti: 6 to, že se dal Ježíš pokřtít, jako by byl hříšník; to, že místo nás zemřel na kříži jako zločinec; a to, že jsme obdrželi Ducha svatého, který nám to potvrzuje. 7 Máme tedy tři svědky: 8 Ducha svatého, vodu a krev, a ti tři svědčí shodně. 9 Přijímáme-li svědecství lidí, proč nevěřit tomu, co o svém Synu říká Bůh? 10 Kdo tedy věří v Ježíše jako v Božího Syna, dává Bohu za pravdu. Kdo Bohu nevěří, dělá z něho lháře, protože odmítá svědecství Otce o Synu. 11 Kdo přijímá toto svědecství, stojí na prahu věčného života. (aiōnios g166) 12 Dveře nám otevřel Boží Syn. Bez něho se dovnitř nedostaneme. 13 To je smysl mého dopisu, abyste měli jistotu, že věříte-li v Božího Syna, máte věčný život. (aiōnios g166) 14 Můžeme si však být jisti i tím, že už dnes nás slyší, když o něco prosíme v souladu s jeho vůlí. 15 A nejen slyší, ale dává nám to, oč ho prosíme. 16 Vidíte-li, že bratr hřeší, proste za něj, aby neztratil život. Ale nemyslete si, že modlitbami zachráníte člověka, který se zatvrdil a odmítá činit pokání. 17 Každá neposlušnost je hřích, ale hřích bez pokání vede k smrti. 18 Víme, že kdo je skutečně Boží dítě, nehřeší, protože ho Boží Syn chrání a ten zlý na něho nemá právo. 19 Jenom pod Boží mocí jsme v bezpečí, všude jinde jsme vydáni zlému napospas. 20 Boží Syn, Ježíš Kristus, přišel, abychom v něm poznali zachránce a přimkli se k němu. On je pravý Bůh a dárce věčného života. (aiōnios g166) 21 A proto si ho nedejte nikým a ničím zastínit.

2 Janův

1 Jan Boží církvi u vás a všem jejím členům. Miluji vás spolu se všemi, kdo poznali pravdu, z která žije v našich srdcích a zůstane tu věčně. (aiōn g165) **3**
A nejen pravda, ale i láska, slitování a pokoj od Boha Otce i od Ježíše, jeho Syna. **4** Mám radost, že někteří z vás žijí opravdu podle Božích přikázání. **5** Nebude to nic nového, ale připomenu jen to, co víte už dávno:
6 Milujme jedni druhé, jak nás tomu učil Ježíš Kristus. **7** Láska a poslušnost jsou naše jediná ochrana před svůdcí, kterých je dnes všude plno. Kdo popírá, že Ježíš Kristus je Boží Syn, který se stal člověkem, vás zavádí a je Kristův nepřítel. **8** Mějte se na pozoru, aby nepřiskořesit, co jsme společně vybojovali, a abyste nakonec o všechno nepřišli. **9** Kdo nemá dost na Kristově učení a pouští se do spekulací, vzdaluje se od Boha. Kdo se Kristova učení drží, má blízko k Bohu Otci i Synu. **10** Přijde-li někdo s jiným učením, zavřete před ním dveře a nedávejte mu příležitost. **11** Kdo mu ji dává, stává se spoluviníkem. **12** Mám ještě mnohé na srdci, ale nechci to svěřit papíru. Doufám, že se k vám dostanu a osobně si pohovoríme a potěšíme se navzájem. **13** Všichni zdejší křest'áné vás pozdravují.

3 Janův

1 Jan drahému Gájovi. Milovaný příteli, ujišťuji tě o své lásce a modlím se za tebe, aby ses měl tak dobře na těle, jako se máš na duchu. **3** Měl jsem velikou radost z vyprávění některých bratří, kteří se u mne zastavili a pověděli mi, že svým životem věrně následuješ pravdu. **4** Nic mne nepotěší jako zpráva, že mé děti se drží Kristovy pravdy. **5** Milovaný příteli, konáš opravdu záslužnou a dobrou práci, že se staráš o kazatele, kteří navštěvují váš sbor. **6** Všude o tvé lásce vyprávěj. Dobře děláš, že jim umožňuješ další práci, jak si Bůh přeje. **7** Pracují přece pro Krista, a proto nepřijímají podporu od nevěřících. **8** Pro takové lidí máme mít otevřené dveře a tak napomáhat šíření pravdy. **9** Napsal jsem vašemu sboru dopis, ale Diotrefés, který chce mít mezi vámi vždycky první i poslední slovo, neuznává naši autoritu. **10** Až k vám přijdu, povolám ho k odpovědnosti za to, že nás ošklivě pomlouvá, nepřijímá naše posly a dokonce brání těm, kdo se jich ujímají, a vylučuje je ze sboru. **11** Drahý příteli, drž se ne zlého, ale dobrého příkladu. Kdo jedná podle Boží vůle, je jeho dítě. Kdo jedná svévolně, Boha nezná. **12** Demetria si váží a staví se za něj sám Bůh. I my za něho ručíme a vy víte, že naše svědectví je spolehlivé. **13** Rád bych napsal ještě více, ale je to zbytečné, **14** protože doufám, že se brzo uvidíme a důkladně si o všem pohovoříme. Měj se dobrě. Pozdravují tě přátelé a také ty pozdravuj každého z bratří.

Judův

1 Juda, služebník Ježíše Krista, bratr Jakubův, píše těm, které Bůh povolal, miluje a pro Ježíše Krista chrání. **2** Přeji vám, abyste zakoušeli stále více milosti, pokoje a lásky! **3** Moji drazí, tolik jsem si přál napsat vám o našem společném spasení, ale cítím, že je potřebnější, abych vás povzbudil v zápase o víru, která byla jednou provždy darována Božímu lidu. **4** Mezi vás se totiž vloudili lidé, kteří nemají žádnou útu před Bohem a jeho milost využívají jako příležitost k nevázanému životu. O takových lidech bylo už dávno psáno, že jsou odsouzeni, protože se obrátili proti našemu jedinému Vládci a Pánu – Ježíši Kristu. **5** Připomínám vám to, co už znáte: ačkoliv Bůh zachránil Izraelce vyvedením z Egypta, přece potom zahubil ty z nich, kteří mu nedůvěrovali a neposlouchali ho. **6** Také anděly, kteří zklamali ve svém vysokém postavení, Bůh navždy vyhostil ze své blízkosti a střeží je pro den soudu. (aīdios g126) **7** Podobně obyvatelé Sodomy a Gomory i okolních měst, kteří šli cestou nemravnosti a sexuální zvrácenosti, jsou stále výstražným příkladem hrozného konce ve věčném ohni. (aīonios g166) **8** Přesto se tito falešní křesťané chovají podobně. Zapadli hluboko do hřichu, zneužívají svá těla, pohrdají jakoukoliv autoritou a rounají se nadzemským mocnostem. **9** A přece ani sám archanděl Michael se neodvážil odsoudit satana. Když se s ním přel o Mojžíšovo tělo, řekl pouze: „Pán tě potrestej!“ **10** Tito zbloudilci si však klidně tropí žerty z toho, co nechápou. Co svými pudy jako nerozumná zvířata znají, tomu propadají, a to je vede ke zkáze. **11** Běda jim! Dali se cestou Kainovou, který nedbal na Boží příkazy a stal se nakonec vrahem svého bratra. Stejně jako Bileám jsou schopni zradit Boží pravdu pro peníze. Odsoudili se k záhubě vzpourou proti Bohu, podobně jako Kórach, který toužil dosáhnout vysokého postavení. **12** Při vašem bratrském stolování se tito lidé beze studu přecpávají, protože myslí jen na sebe, a tak se stávají poskvrnou vašeho společenství. Jsou jako mraky bez deště hnané větrem sem a tam, jako neplodné stromy na podzim, mrtvé a vykořeněné. **13** Jsou jako divoké mořské vlny vyplavující vlastní špínu, jako zbloudilé hvězdy, které se ztratily v temnotě vesmíru. (aīon g165) **14** O takových lidech prorokoval Henoch, příslušník šesté generace od Adama: „Pán přijde s mnoha tisíci anděly, **15** aby všechny soudil a bezbožné hříšníky trestal za jejich nevěru, špatné jednání a tvrdá slova proti Bohu.“

Těmto lidem není nic vhod a dělají všechno zlé, co se jim zachce. **16** Mluví nadutě a lichotí lidem, přináší-li jim to prospěch. **17** Ale vy, moji milovaní, pamatujte na slova Ježíšových apoštolů, **18** kteří nám předpověděli, že se v posledním čase objeví lidé zlehčující Boží pravdu. Jejich jediným cílem je „užívat života“, jak se dá. **19** Působí roztržky. Jsou to lidé ovládaní svými pudy, a ne Božím Duchem. **20** Ale vy, moji přátelé, budujte dále na základech dokonalé víry, modlete se v DUCHU svatém a zůstávejte v Boží lásce. **21** Trpělivě čekejte na věčný život daný z milosti našeho Pána Ježíše Krista. (aīonios g166) **22** Soucitně pomáhejte těm, kteří kolísají ve víře. **23** Zachráníte je tak od záhuby. Mějte slitování i nad těmi, kteří hrubě zhřešili. Přistupujte k nim však s velkou opatrností, abyste sami zůstali čistí. **24** Bůh má moc uchránit vás před pádem a přivést vás čisté a dokonalé do slávy ve věčně trvající radosti. **25** Pouze jemu jedinému, který nás v Kristu zachránil, patří všechna sláva, velebnost, vláda a moc nyní a zůstane navěky! (aīon g165)

Zjevení Janovo

ti, kteří za ně přede mnou nesou odpovědnost a jsou pod mou ochranou.“

1 V této knize je zapsáno, co Bůh svěřil Ježíši Kristu o budoucích událostech a co Ježíš odhalil svému služebníku Janovi prostřednictvím anděla. **2** Představiteli efezského sboru napiš: Hovoří k vám ten, který je ve vašich sborech neustále činně půtomen a na němž jsou jejich představitelé plně Jan dosvědčuje, že to všechno viděl a zachytíl jako závislí. **3** Vím o tom, co jste už vykonali a také o vaši Boží slovo sdělené Ježíšem Kristem. **4** A tak, jestliže usilovně práci. Jste vytrvalí, stateční a trpěliví, snášíte čteš nebo posloucháš toto proroctví, uděláš dobře, pro mne mnoho a neochabujete. Cením si toho, že jste když se podle něho zařídíš; začne se totiž plnit už se nenechali svést falešními apoštoly, ale vyzkoušeli brzo. **5** Já, Jan, chci nejprve pozdravit adresáty, jste je a odhalili jejich lži. Dobře děláte, že jste ostře sedm křesťanských sborů v Malé Asii: Přeji vám vystoupili proti zastáncům nevázaného života, který potěšení a pokoj od Boha, který je, který byl a já také odsuzuji. **6** Musím vám však vytknout, že jste který přijde; od Ducha svatého, který zastupuje před polevili v lásku; není už tak vřelá jako na pocátku. **7** Božím trůnem každý váš sbor; **8** od Ježíše Krista, Vzpomeňte si, jak to s vámi bylo, jděte do sebe a který za vsemi následujícími slovy věrně stojí. Ten, navratte se k činorodé lásce. Nebudete-li cítit pokání, který jako první vstal z mrtvých a je vládcem všech hrozí vašemu sboru zánik. **9** Slyšte, co vám říká pozemských panovníků, ten nás miluje a prolil svou Bůh: Kdo zvítězí, okusí ovoce stromu věčného života, krev, aby odčinil naše provinění. **10** Tak nás povýšil který je v Božím ráji. **11** Představiteli smyrenského na spoluvládce svého království a kněze Boha Otce; sboru napiš: Hovoří k vám První a Poslední, ten, který jemu patří veškerá sláva a moc až na věky. Amen. zemřel a ožil. **12** Znám vaše činy, těžkosti a chudobu – (*aiōn g165*) **13** On přijde a ujmě se vlády nad celou zemí, takže ho všichni uvidí a zděsí se, dokonce i ti, kteří se pyšní svou pravověrností, ale pracují vlastně kteří ho zabilí. **14** Tento Pán říká: „Já jsem začátek pro satana. **15** Nebojte se utrpení, které ještě přijde. i konec – žiji, žil jsem od prvopočátku a bude mi ďábel dostane některé z vás i do vězení a bude patřit i závěr dějin, protože mám všechnu moc.“ **16** zkoušet vaši věrnost po deset dnů. Budte věrní až Já, váš bratr Jan, spolu s vámi pronásledovaný a s do smrti a dám vám věčný život – cenu vítězů. **17** Vím, na přenesen do událostí posledního dění. Zezadu na jak nebezpečném místě působíte. Hlásíte se k mému mne volal hlas, zvučný jako polnice: **18** „Co uvidíš jménu přímo v satanově sídelním městě, ve stínu a uslyšíš, zapiš do knihy a pošli to sedmi sborům jeho trůnu. Nezapřeli jste víru ve mne ani tehdy, když v Malé Asii – do Efezu, Smyrny, Pergama, Tyatiry, byl umučen můj věrný svědek Antipas. **19** Jedn věc Sard, Filadelfie a Laodiceje.“ **20** Otočil jsem se za tím vám však přece musím vytknout: klidně ponecháváte hlasem a uviděl jsem sedm zlatých svícnů. **21** Mezi mezi sebou ty, kteří se pod rouškou křesťanské nimi stála postava podobná Ježíši Kristu, oblečená do svobody účastní nestydatých orgií, a to já nenávidím. dlouhého pláště, sepnutého přes prsa zlatou šerpou. **22** Dajte tu záležitost rychle do pořádku, nebo přijdu a **23** Jeho obličej svítí jako polední slunce a vlasy jako vynesu nad nimi spravedlivý rozsudek. **24** Slyšte, co sněhobílá vlna. Oči mu zářily jako oheň **25** a také vám říká Bůh: Toho, kdo zvítězí, dokonale nasýtím. jeho nohy žhnuly jako rozpálená mosaz. Jeho hlas Vtisknu mu nový charakter a poctím ho svým osobním hřměl jako mořský příboj. **26** V pravé ruce držel sedm přátelstvím. **27** Představiteli tyatirského sboru napiš: hvězd a v ústech měl ostře nabroušený meč. **28** Když Hovoří k vám Boží Syn, jehož oči září jako oheň a jsem ho uviděl, ulekl jsem se a padl před ním na zem. nohy žhnou jako rozpálená mosaz. **29** Znám vaše Ale on na mne položil ruku a řekl mi: „Neboj se! To činy lásky, víry, trpělivé naděje a vím, že v tom všem jsem já, První i Poslední. **30** Jsem živ; i když jsem rostete. **31** Avšak to vám musím vytknout, že mezi zemřel, ted' žiji na věčné věky. Mám klíče od smrti i sebou trpíte tu ženu, která se vydává za prorokyni, hrobu. (*aiōn g165, Hadēs g86*) **32** Zapiš všechno, co vidíš ale svádí moje věrné k sexuálním zvrácenostem a a co ti ještě ukáži. **33** Abys dobrě rozuměl tomu, co modlárským hostinám. **34** Dal jsem jí lhůtu k nápravě, vidíš: Sedm svícnů je sedm sborů; sedm hvězd jsou ale ona provádí své nečisté rejdy dál. **35** Dopustím těžkou nemoc na ni i na ty, které svedla, pokud

nebudou činit pokání z toho, co páchali; nezůstane vlažní, a tak vás vyplivnu z úst. **17** Ríkáte: „Jsme po ní ani památka. Tak bude jasné všem sborům, že bohatí, přičinili jsme se a nikoho nepotrebujeme.“ A každému vidím do svědomí a každého budu soudit nevítě, že ve skutečnosti jste ubozí, politováníhodní podle jeho činů. **24** Vám, kteří odmítáte její učení chudáci a nazí slepci. **18** Jenom u mne můžete a nejste zvědaví na to, čemu pyšně říká „satanova získat ryzí zlato víry, které vás skutečně obohatí, a nejhluší tajemství“, vám, věrní Tyatirští, slibuj: víc bílé roucho bezúhonnosti, které je s to zakrýt hanbu už na vás nenaložím. **25** Musíte se však pevně držet vašeho hříchu. Nabízím vám také Ducha svatého – toho, čemu jste uvěřili, dokud nepřijdu. **26** Tomu, léčivou mast na oči, abyste prohlédli. **19** Ty, které kdo zvítězí a splní mou vůli, dám mocné poslání ke miluji, napomínám a trestám. Pohněte se konečně a všem lidem. **27** Bude mít mezi nimi takovou autoritu, čiřte pokání! **20** Stojí u dveří a klepu. Kdo uslyší jakou dal Otec mně, a to, na čem si zakládají, rozbije můj hlas a otevře, k tomu vejdu a budu s ním večeřet jako hliněné hrnce. **28** Vítězům vydu vstřík jako jitřík jako s přítelem. **21** Já jsem Vítěz a sedím na trůnu hvězda, která ohlašuje den. **29** Slyšte, to vám říká po boku svého Otce. Toho, kdo zvítězí, učiním svým Bůh.

3 Představiteli sardského sboru napiš: Hovoří k vám **4** Potom jsem uviděl otevřené nebe a uslyšel jsem ten, kdo dává plnost Ducha Božího a kdo opatruje ty hlas jako prve, zvučný jako polnice. Přikázal mi: ty hvězdy sedmi sborů. Znám vaše činy: vypadáte „Vstup sem, dám ti nahlédnout do budoucnosti!“ **2** A jako živá církev, ale jste už téměř mrtví. **2** Probudte se tu jsem v duchu viděl trůn. Z toho, který na něm seděl, a vstaňte vy, ve kterých zbylo trochu života! **3** Mnohý vycházela bílá a rudá záře jako z démantů a rubínů vás skutek před Bohem neobstojí. Vratíte se ke svým a trůn byl obklopen smaragdově zelenou duhou počátkům, kdy jste všechno brali opravdově. Vezměte smíření. **4** Okolo Božího trůnu stálo čtyřadvacet mne vážně, čiřte pokání! Jestliže se neprobudíte, stolců. Na nich sedělo čtyřadvacet bíle oděných překvapím vás jako zloděj spáče. **4** Někteří z vás starců se zlatými korunami na hlavách. **5** Od trůnu přece zůstali ryzí. Ti si zaslouží, aby mne provázeli v šlehaly blesky a duněly hromy. Před trůnem hořelo bílém oděvu, **5** protože vítězům obléknou běloskoucou sedm světel, obraz plnosti Božího Ducha. **6** Bylo tam šat své bezúhonnosti. Jejich jména nevyškrtnu z také jezero, průzračné jako křišťál. Kolem trůnu stály Knihy života, ale přiznám se k nim před svým Otcem čtyři bytosti, které měly oči vpředu i vzadu; upínaly a před jeho anděly. **6** Slyšte, to vám říká Bůh. **7** zrak k Bohu, a zároveň sledovaly všechno ostatní. **7** Představiteli filadelfského sboru napiš: Hovoří k vám První se podobala vznesenému lvu, druhá silnému Svatý a Pravdivý, který má klíč od Božího království. býku, třetí moudrému člověku a čtvrtá rychlému orlu. Komu on je otevře, tomu nikdo nezabrání vejít. **8** Znám vaše činy. **8** Každá měla tři páry křídel. Bez ustání, ve dne i v před kým on zavře, ten nevejde. **8** Znám vaše činy. **8** Každá měla tři páry křídel. Bez ustání, ve dne i v Otevřel jsem před vámi dveře, které nikdo nemůže zavřít. Není vás mnoho, ale zachováváte mé slovo a nezapíráte mé jméno. **9** Některé z té satanovy bandy, která se neprávem prohlašuje za dědice Božích zaslíbení, přivedu k tomu, aby pokorně přijali vaši zvěst. Poznají totiž, že vás miluji. **10** Protože jste zachovali mé slovo a vytrvali, zachovám vás i já v hodině zkoušky, která přijde na celý svět a prověří obyvatele země. **11** Přídu brzo. Držte pevně, čemu jste uvěřili, aby vás nikdo nepřipravil o věnec vítězů. **12** Toho, kdo zvítězí, postavím jako nepohnutelný sloup do Božího chrámu. Ponese jméno Boha, Krista a nového města – nebeského Jeruzaléma. **13** Slyšte, to vám říká Bůh. **14** Představiteli laodicejského sboru napiš: Hovoří k vám ten, který má jméno Amen – pravý a věrný svědek, původce a vládce všeho. **15** Znám vaše činy a to, že nejste ani studení ani vřelí. Kéž byste byli to nebo ono, **16** ale vy jste odporné noci, **9** vzdávaly slávu, čest a díky tomu, který seděl na trůnu, živému od věků na věky: (aiōn g165) **10** Tu také těch čtyřadvacet starců pokleko před tím, který seděl na trůnu, klaněli se mu a kladli mu k nohám své koruny se slovy: (aiōn g165) **11**, „Tobě patří, Pane, všechna sláva, čest a moc. Ty jsi stvořil všechno, z tvé vůle to vzniklo i trvá.“

5 Tu jsem uviděl, že onen sedící na trůnu má v pravé ruce svitek popsaný z obou stran, zapečetěný sedmi pečetěmi. **2** Jeden mocný anděl zvolal silným hlasem: „Kdo může rozlomit tyto pečetě a rozvinout ten svitek?“ **3** Nikde se však nikdo nenašel, kdo by to mohl učinit a přečíst. To mě zarmoutilo, že jsem až plakal. **5** Ale jeden z těch starců mě potěšil: „Neplač! Ježíš, Lev z Judova kmene, Davidův potomek zvítězil! On proto může rozlomit ty pečetě a svitek rozvinout.“ **6** Setřel jsem slzy a vidím, že v kruhu starců, mezi čtyřmi bytostmi u trůnu, stojí Beránek, s jizvami po smrtelných ranách. Na hlavě má znamení plnosti

síly a vševedoucnosti Božího Ducha. 7 Beránek šestou pečet' Nastalo velké zemětřesení, slunce se přistoupil až k sedicímu na trůnu a z jeho pravice zatmělo jako smuteční flór, měsíc zrudl jako krev. 13 přijal ten svitek. 8 Jakmile se to stalo, ty čtyři bytosti a Hvězdy padaly z nebe jako zralé plody ze stromu, do dvacet čtyř starci se mu hluboce uklonili. Každý z kterého se opře silný vítr. 14 Obloha zmizela, jako nich měl harfu a zlatou nádobu z níž jako vonný dým když se svine plachta. Každá hora a každý ostrov vystupovaly modlitby věřících. 9 Začali zpívat novou se pohnul ze svého místa. 15 Vládci země, úředníci, píšeň: „Ty jediný jsi hoden vzít tento zápis a rozlomit vojevůdci, boháči a mocipáni, otroci jako svobodní, pečeť! Vždyť jsi položil svůj život a z otroctví hřichu všichni se schovávali do jeskyní a skalních rozsedlin. jsi Bohu vykoupil svou krví lidi všech kmenů, jazyků, 16 Volali: „Hory a skály, sesuňte se na nás a ukryjte tří i národnů. 10 Udělal jsi je Božími králi a knězi nás před pohledem toho, který sedí na trůnu, a před na zemi.“ 11 Tu se k nim připojil obrovský zástup Beránkovým hněvem! 17 Den jeho soudu přichází, andělů, kteří obklopovali Boží trůn. Byly jich statisíce. kdo z nás může obstát?“

12 Volali: „Obětovanému Beránkovi patří všechna moc, bohatství, moudrost i síla, čest, sláva i dík.“ 13 A všechno tvorstvo v nebi, na zemi, v hlubinách, v mořích – prostě celý vesmír se rozezvučel: „Bohu na trůnu a Beránkovi díky, čest, sláva a moc na věky věků!“ (aión g165) 14 Čtyři bytosti kolem trůnu uzavřely chvalozpěvy společným „Amen!“ A čtyřiadvacet starců se hluboce poklonilo.

6 Viděl jsem, jak Beránek rozlomil první z těch sedmi pečetí, a slyšel jsem, že jedna ze čtyř bytostí zvolala hromovým hlasem: „Pojd!“ 2 Tu se ukázal bílý kůň. Jezdec na tom koni – mající v ruce luk a na hlavě věnec vítězů – vyjel, aby dobýval jedno vítězství za druhým. 3 Když Beránek rozlomil druhou pečeť, druhá z bytostí před trůnem zvolala: „Pojd!“ 4 Tentokrát vyběhl ohnivě rudý kůň s jezdcem ozbrojeným velikým mečem. Ten měl moc rozrušit mír na zemi, takže se lidé začali vzájemně pobíjet. 5 Pak Beránek rozlomil třetí pečeť a třetí bytost zavolala: „Pojd!“ Ukázal se černý kůň, jehož jezdec nesl váhy na znamení nedostatku. 6 Ze středu těch čtyř bytostí zaznělo: „Celý den bude člověk pracovat za kilo pšenice nebo za tři kila ječmene. Ponech jim však dostatek oleje a vína!“ 7 Když Beránek odstranil čtvrtou pečeť, slyšel jsem čtvrtou bytost, jak volá: „Pojd!“ 8 Vyrazil kůň mrtvolně bledé barvy a jela na něm sama Smrt a za ní zůstávali mrtví. Čtvrtina země jí padla za oběť: rozsevala války, hlad, epidemie a přirodní pohromy. (Hadés g86) 9 Tu Beránek rozlomil pátou pečeť svitku a já jsem uviděl oltář a kolem něho ty, kteří podstoupili mučednickou smrt pro věrnost Bohu a pro hlásání Boží zvěsti. 10 Společně volali: „Svatý Pane, ty plníš své sliby. Kdy vykonáš spravedlivý soud a potrestáš ty, kdo prolili naši krev?“ 11 Potom každý z nich obdržel bílý šat na znamení vítězství. Bylo jim však řečeno, aby ještě čekali, protože se k nim mají připojit další mučedníci pro Krista, jejichž spolupracovníci a bratři. 12 Pak jsem viděl, že Beránek rozlomil

7 Potom jsem viděl, jak se čtyři andělé postavili do čtyř světových stran a bránili všem zhoubným vichrům, aby nezurily na zemi, na moři ani v lesích. 2 Tu se na východě objevil ještě jiný anděl a v ruce držel Boží pečeťtidlo. Volal na ty čtyři anděly, kteří mohli zadržet nebo rozpoutat všeobecnou zkázu: 3 „Neškodte zemi, moři ani lesům, dokud neozačíme na čelech všechny, kdo slouží Bohu!“ 4 A byl označen počet těch označených: sto čtyřicet čtyři tisíce z všech kmenů Izraele, to je po dvanácti tisících z každého z dvanácti kmenů: 5 Juda, Rúben, Gád, Ašer, Neftálí, Manases, Simeón, Lévi, Isachar, Zabulón, Josef a Benjamín. 9 Pak jsem spatřil nesčíslné zástupy lidí všech národů, ras, kmenů i jazyků. Stáli před Božím trůnem a před Beránkem oblečeni do bílých oděvů, s palmovými listy v rukou 10 a hlasitě volali: „Sláva našemu zachránci, Bohu Králi a Beránkovi!“ 11 Také všichni andělé byli shromážděni kolem trůnu, kolem starců a čtyř bytostí. Pokleklí a slavili Boha: 12 „Ano. Chvála, sláva a čest našemu Bohu! Dík jemu, moudrému, silnému a mocnému na věky. Amen!“ (aión g165) 13 Jeden z těch čtyřiadvacetí starců se mne zeptal: „Víš, kdo jsou ti lidé v bílých oděvech a odkud přicházejí?“ 14 Odpověděl jsem: „Nevím, pane, pověz mi to.“ Řekl: „To jsou ti, kteří prošli velikým utrpením pro víru. Očistili se od každé poskrvny hřichu Kristovou krví. 15 Ted' stojí před Božím trůnem a slouží Bohu bez překážek dnem i nocí. On je bude chránit, 16 nebudou trpět hladem ani žízní, slunce ani jiný žár jim už neublíží. 17 Beránek je povede, nasytí a napojí z pramenů životodárné vody a Bůh sám jim setře každou slzu z očí.“

8 Když Beránek rozlomil sedmou pečeť svitku, ztichlo celé nebe a to mlčení trvalo asi půl hodiny. 2 Potom jsem uviděl sedm andělů stát před Bohem a každý z nich dostal polnici. 3 Další anděl přistoupil k oltáři se zlatou nádobou v ruce. Smíšil množství vonných pryskyřic s modlitbami věřících lidí a zapálil

to vše na zlatém oltáři před Božím trůnem. 4 Dým z a sírově žluté pancíře. Hlavy jejich koní byly jako této oběti stoupal z oltáře až k Boží tváři. 5 Pak anděl hlavy lvů a z tlam jím šlehal oheň, vycházel kouř a nabral žhavé oharky z oltáře do nádobky a vysypal čpěla síra. Právě tím – ohněm, kouřem a sírou – je na zem. Tu se strhla bouře, blýskalo se, burácel zabíjeli. 19 Vražedná moc těch koní nevycházela hrom a nastalo zemětřesení. 6 Těch sedm andělů jenom z jejich tlam, ale i z ocasů; měli totiž místo s polnicemi se připravilo, aby troubili. 7 Zatroubil nich jedovaté hady a ti lidí kousali. 20 Avšak lidé, první: Nastalo krupobití a na zem spadl krvavý oheň kterí přežili tyto katastrofy, se přesto nezměnili a a sežehl třetinu všech lesů a každé stéblo trávy. 8 nečinili pokání. Boha nechtily, ale dál uctíváli svoje Pak zatroubil druhý anděl a do moře se zřítilo jakési zlaté, stříbrné, měděné, kamenné nebo dokonce jen obrovské ohnivé těleso. Třetina mořské vody se dřevěné modly, slepé, hluché a bezmocné. 21 Ne, lidé zbarvila do krvava, 9 třetina živočichů v moři uhynula se vůbec nezměnili, nepřestali se vraždit neustoupili a potopila se třetina všech lodí. 10 Když zazněla od svých pověr, cizoložství a krádeží.

třetí polnice, spadla z nebe veliká hvězda sršící jako vržená pochodeň. Padla na třetinu řek a pramenů a zamořila třetinu vod svou jedovatou hořkostí; mnoho lidí v důsledku toho zemřelo. Ta hvězda byla nazvana Pelyněk. 12 Potom zatroubil čtvrtý anděl. Slunce i měsíc ztratily třetinu svého jasu a pohasla třetina hvězd. Den i noc potemnely. 13 Pak jsem spatřil orla, který se vznášel vysoko na obloze a hlasitě křičel: „Běda, běda, běda, hrůza obyvatelům země, až zatroubí poslední tři andělští trubači!“

9 Tu se ozvala polnice pátého anděla. Z nebe spadla na zem jiná hvězda. Dostala klíč od propasti, (Abyssos g12) 2 otevřela její jácén a z propasti se vyvalil dým jako z velké pece, zakryl slunce a za-moril vzduch. (Abyssos g12) 3 Z dýmu se pak vyrojila mračna hmyzu s jedovatými žihadly. Byly to kobylinky, jež však nenapadaly rostliny, ale lidi, kteří neměli Boží znamení na cele. 5 Nesměly je usmrcovat, ale mohly je pět měsíců trápit. Bodání toho hmyzu bude tak bolestivé, že mnozí se budou chtít sami zabít, avšak nepodaří se jim to, budou toužit po smrti, ale marně. 7 Zblízka ty kobylinky vypadaly jako koně vystrojení do boje. Jejich hlavy ozdobené zlatými korunami měly lidské tváře, 8 hřívý vlající jako rozpuštěné ženské vlasy, zuby jako lev. 9 Hrud' měly jako okovanou pancířem a zvuk jejich křídel připomínal rachot útočící vozby. 10 Ocasy měly jako štíři a v nich žihadla, která po pět měsíců trápila lidi. 11 Vedl je král propasti zvaný hebrejsky Abaddon, řecky Apollyon, to znamená Zhoubce. (Abyssos g12) 12 Zdálo se, že první hrůza končí, ale už se valí další. 13 Zatroubil šestý anděl a od čtyř rohů Božího oltáře se ozval hlas. 14 Poručil šestému trubači: „Rozvaž pouta čtyř démonů od velké řeky Eufratu!“ 15 Tak byli osvobozeni čtyři spoutaní démoni, kteří čekali na svou hodinu, aby vyhladili třetinu lidstva. 16 Vyrazili s jízdou v počtu dvě stě milionů jezdců (to číslo mi bylo přesně sděleno): 17 Jezdci měli na sobě ohnivě rudé, hyacintově modré

10 Pak jsem spatřil jiného mocného anděla, jak sestupuje z nebe zahalen oblakem. Nad hlavou se mu klenula duha, tvář mu zářila jako slunce a jeho nohy se podobaly ohnivým sloupům. 2 V ruce držel právě otevřenou knihu. Pravou nohou se postavil na moře, levou na pevninu. 3 Zařval a odpovědělo mu sedminásobné hřmění hromů. 4 Rozuměl jsem tomu a chtěl jsem to zaznamenat, ale hlas z nebe mi to zakázal: „Co jsi ted' slyšel, nezapisuj, nech si to zatím pro sebe!“ 5 Pak ten anděl stojící na moři i na zemi pozdvihl pravici k nebi 6 a přísahal při tom, který žije věčně a stvořil nebe i zemi se vším, co je na ní, i moře a všechny jeho obyvatele. Přísahal: „Čas je dovršen. Bůh už nebude odkládat svůj konečný soud; (aiōn g165) 7 až zatroubí sedmý anděl, cele se naplní Boží tajemný plán, který však už dávno vyhlašoval Bůh ústy svých proroků.“ 8 Hlas, který už před tím ke mně mluvil z nebe, se ozval znovu: „Jdi a vezmi tu otevřenou knihu z ruky anděla stojícího na moři i na zemi!“ 9 Šel jsem tedy k tomu andělovi a požádal jsem ho, aby mi tu knihu dal. „Vezmi si ji,“ řekl anděl, „a sněž ji. V ústech bude sladká jako med, v žaludku ti však zhořkne.“ 10 Vzal jsem tedy tu knihu a poslušně jsem ji snědl; skutečně chutnala sladce, ale když jsem ji spolkl, byla opravdu hořká. 11 Pak mi bylo řečeno: „Pokračuj ve svém těžkém úkolu a prorokuj proti mnoha národům, kmenům, jazykům a vládcům.“

11 Dostal jsem měrnou tyč se slovy: „Běž a změř Boží chrám i s oltářem. Spočítej ty, kdo se v něm modlí. 2 Chrámové nádvorí vynech, neměř je, protože je vydáno pohanům. A ti budou ničit svaté město čtyřicet dva měsíce. 3 Ještě však pošlu dva svědky; oblečeni ve smuteční šaty budou po dvanáct set šedesát dní připomínat, že je nejvyšší čas chinit pokání.“ 4 To jsou ty dvě olivy dosvědčující, že Bůh nabízí lidem smír – dva svícný, které osvětlují cestu k Pánu země. 5 Ti, kdo je chtěli předčasně

umíčet a odstranit, budou sežehnuti ohněm soudu šedesát dní. 7 V nebi se strhla bitva: Michael se z jejich úst. 6 Po dobu svého poslání mají moc svými anděly bojoval proti draku a jeho andělům. 8 zadržovat děšť, znehodnocovat vodu a přivádět na zem různé pohromy, kdykoliv budou chtít. 7 Jakmile však tito dva svědkové skončí určený úkol, vystoupí z propasti šelma, svede s nimi boj, premůže je a usmrtí. (Abysos g12) 8 Jejich těla budou pohozena na náměstí velkého města, kde byl ukřižován jejich Pán. To město bude pro své zvrácenosti, zotročování a bezbožnost nazýváno Sodoma a Egypt. 9 Lidé z celého světa se po tři a půl dne pohnou ze všech národů, ras a kmenů, aby si prohlédli ty dva mrtvé, a proto je ani nedovolí pohřbit. 10 Budou se z jejich smrti radovat, pořádat oslavy a vzájemně si blahopřát: Ti dva už nás nebudou obtěžovat. 11 Po třech a půl dnech však Bůh ty dva svědky oživil a oni vstali. Kdo to viděl, strašně se lekl. 12 K těm dvěma zazněl hlas z nebe: „Pojďte sem!“ A oni vystoupili v oblaku do nebe před očima zděšených nepřátel. 13 V tu chvíli se strhlo velké zemětřesení. Desetina města byla v troskách a sedm tisíc lidí v nich zahynulo. Ti, kdo přežili, dostali strach a pokorili se před Bohem. 14 Druhá hrůza také pominula, ale již je tu třetí. 15 Zatroubil sedmý anděl a celým nebem zazněly mocné hlasy: „Bůh a jeho Vyvolený – Kristus – se ujmá vlády nad celým světem a bude vládnout na věky!“ (aiōn g165) 16 Těch čtyřadvacet starců, kteří sedí před Bohem na svých trůnech, padlo na kolena, klaněli se Bohu 17 a volali: „Díky tobě, všemohoucí Bože, ty živý a věčný, že jsi konečně použil své moci a uchopil ses vlády! 18 Národy se rozběsnily a doba uzrála pro tvůj hněv. Nyní nastává soud nad mrtvými: tvoji služebníci, proroci a všichni, kdo tě ctí, velcí i malí, budou odměněni a ti, kdo hubili zemi, zahubeni.“ 19 Boží chrám v nebi se otevřel a zrakům všech se ukázala truhla, v níž je uložena Boží smlouva s lidmi. Tu se rozpoutala bouře s blesky a hromy, opět následovalo zemětřesení a hrozné krupobití.

12 Na nebi se objevil nápadný úkaz: Žena oděná sluncem, s měsícem pod nohami a korunou z dvanácti hvězd na hlavě. 2 Byla těhotná a sténala, protože přicházely její porodní bolesti. 3 Vzápětí další úkaz na obloze: Veliký ohnivě zbarvený drak se sedmi hlavami a deseti rohy, na každé hlavě korunu. 4 Ocasem smetl třetinu hvězd z nebe na zem. Postavil se před ženu a číhal, aby sežral její dítě, jakmile se narodí. 5 Porodila chlapce, který má vládnout všem národům železnou rukou. Bůh však vzal to dítě a přenesl je ke svému trůnu. 6 Žena utekla na poušť, kde ji Bůh ukrýval a pečoval o ni dvanáct set

šedesát dní. 7 V nebi se strhla bitva: Michael se nebe a svržen na zem. To je ten dávný had z ráje, nepřítel, pomlouvač a svůdce všech lidí. 10 Nebem zazněl mohutný hlas: „Nyní se dovršilo dílo záchrany. Bůh dokázal svoji plnou moc, nastolil svoje království a Kristus se ujal vlády. Je svržen žalobce, který dnem i nocí osočoval naše bratry před Bohem. 11 Zvítězili nad ním krví Krista, Beránka obětovaného za ně, a svým svědectvím o něm. Nemilovali svůj život natolik, aby se zalekli smrti. 12 Jásejte nebesa! Jásejte, vy na nebi! Ale běda zemi a moři. Vrhl se na vás dábel a zuří – ví, jak málo času mu zbývá.“ 13 Když se drak octl na zemi, začal pronásledovat tu ženu, která porodila toho chlapce. 14 Ona však dostala orlí křídla, aby mohla uletět do pustin, kde se před tím hadem ukryvala po tři a půl roku. 15 Had vychrlil z tlamy mohutný proud vody, aby ženu smetl. 16 Země jí však přišla na pomoc: otevřela své útroby a proud pohltila. 17 Rozlícený drak se chtěl ženě pomstít, a tak rozpoutal boj proti jejím ostatním dětem, které zachovávají Boží přikázání a je jim svěřeno Ježíšovo poselství.

13 Já jsem stál na břehu moře. Viděl jsem, že se z moře vynořila šelma a měla také sedm hlav a deset rohů jako drak. Královskou korunu však měla na každém svém rohu a na každé hlavě božský titul urážející pravého Boha. 2 Vypadala jako levhart, nohy měla jako medvěd a tlamu jako lev. Drak jí propůjčil svou sílu, trůn a velikou moc. 3 Jedna z jejích hlav se zdála smrtelně zraněna, ale vyhojila se. Celý svět se té bestii obdivoval a poslušně ji násleoval. 4 Chválili draka, že jí dal takovou moc, uctívali šelmu a říkali: „Kdo se vyrovná takovému dravci, kdo se s ním může měřit?“ 5 Selma se holedbala a rouhala Bohu a vládla světu dvaatřicet měsíců. 6 Po celou tu dobu se snažila zneuctit Boha, jeho jméno a svatyně a všechny, kteří mají svůj domov v nebi. 7 Bylo jí povolené, aby válčila proti věřícím a vítězila nad nimi. Nakonec ovládala každý kmen, národ i rasu. 8 Uctívat ji budou všakjen ti obyvatelé země, jejichž jména nejsou zapsána do Knihy věčného života, knihy obětovaného Beránka. 9 Slyšte! 10 Komu je určeno vězení, půjde do vězení, kdo má jít na smrt, bude popraven. Ano, takové zkoušky musejí přijít na Boží lidi, aby osvědčili svou vytrvalost a víru. 11 Pak jsem spatřil jinou šelmu, jak vystupuje ze země. Měla jen dva malé rohy jako beránek, ale mluvila jako drak. 12 Ta se ted' stává vykonavatelem moci té první šelmy.

Nutí obyvatele země, aby uctívali onu první šelmu, vidím sněhobílý oblak a na něm muže – ano, je to která se vyléčila ze smrtelné rány. **13** I ta druhá šelma sám Kristus! Na hlavě má zlatou korunu a v ruce koná neuvěřitelné divy, předvede dokonce, že před ostrý srp. **15** Z chrámu vyšel anděl a volá na něj očima lidí sestoupí oheň z nebe. **14** Přikáže jim, aby hlasitě: „Začni svou žěň, chvíle pro ni nastala, úroda postavili sochu té smrtelně zraněné a zase uzdravené země už dozrála!“ **16** Pán z oblaku mávl srpem po bestii. **15** Druhá šelma dokáže i tu sochu oživit, socha zemí a země byla rázem požnuta. **17** Z chrámu vyšel promluví a rozkáže pobít všechny, kdo se jí neklanějí. Jiný anděl s ostrým vinařským nožem v ruce. **18** **16** Nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, otroky i Od oltáře vyšel další anděl, ten který měl moc nad svobodné, aby si na pravé ruce nebo na čele dali ohněm. Hlasitě zavolal na anděla se srpem a vybídl udělat její znak, **17** takže nikdo nedostane povolení ho: „Sklízej hrozny, vinice země dozrály k soudu!“ **19** k nákupu a prodeji zboží, kdo nemá znak té šelmy Anděl odrezával hrozny pozemské révy a házel je do nebo číslo, které ukazuje na její jméno. **18** Zamyslete obrovského lisu Božího hněvu za hradbami města. **20** se nad tím a sečtěte číslice té šelmy. Je to číslo šest Tam byly hrozny tlačeny, až víno rudé jako krev se set šedesát šest a značí člověka bez Boha. **19** rozlévalo do nedohledna.

14 A tu jsem spatřil Beránka, jak stojí na hoře

Sijónu, a kolem něho sto čtyřicet čtyři tisíce

těch, jejichž čela jsou označena jménem Beránka a jeho Otce. **2** Z nebe se ke mně donesl zvuk hromu, potom jako hra na mnohé harfy. **3** Těch sto a nedali se označit jejím číslem. **3** Nyní dostali od čtyři čtyřicet tisíc začalo zpívat před Božím trůnem, Boha harfy, aby hráli a zpívali píseň vysvoboditele

před čtyřmi bytostmi a čtyřadvaceti starci docela novou píseň. Nikdo jiný se k ní nemohl připojit, uměli ji modloslužbou a následují Beránka všude. Byli jako první skleře vykoupeni pro Boha a pro Beránka. **5** Jsou čistí a mají čistá ústa – nepropůjčili je nikdy lži. **6** Pak jsem viděl anděla, jak letěl vysoko nad nebeskou klenbou. Nesl radostnou zprávu o vykoupení, zprávu, která nikdy neztratí svou platnost. Ohlašoval ji všem obyvatelům země, lidem všech ras, kmenů, jazyků i národností. (aiōnos g166)

7 Volal silným hlasem: „Bojte se Boha, vzdejte mu čest! Chvíle jeho konečného soudu nastává. Poklekněte před Stvořitelem nebe i země, moře i pramenů vod!“ **8** Následoval ho druhý anděl a ten volal: „Padl, padl mocný Babylón, který opájel národy, aby zrazovaly Boha. Jeho číše se teď změnila v pohár Božího hněvu.“ **9** Za nimi letěl třetí anděl s důležitou zprávou: „Kdo uctívá šelmu a její sochu, kdo nese na čele nebo na ruce její znak, **10** ten okusí víno Božího rozhořčení; už se nalévá nezředěné do poháru Božího hněvu. Ctitelé šelmy, její sochy a nositelé jejího znaku propadnou před svatými anděly a před Beránkem soudu. **11** V jejich utrpení nebude pro ně úleva ve dne ani v noci. (aiōn g165)

12 Vyplatí se vytrvalost těch, kdo zachovali Boží přikázání a věrnost Kristu!“ **13** K tomu se připojil hlas z nebe: „Piš! Ti, kdo umírají s Kristem a zůstávají mu věrní, mohou se od této chvíle radovat. Boží Duch jim dává odpočinek i zadostiučinění.“ **14** Tu

15 Ještě jiné mocné a podivuhodné úkazy jsem

uviděl na nebi. Přede mnou se rozprostíralo

křišťálové průzračné jezero, jiskřící jako oheň. U něho se shromáždili všichni ti, kdo zůstali věrní Bohu a nejprve jako mohutného vodopádu nebo burácení zvítězili nad dábelskou šelmou, neuctívali její sochu hromu, potom jako hra na mnohé harfy. **3** Těch sto a nedali se označit jejím číslem. **3** Nyní dostali od

čtyři čtyřicet tisíc začalo zpívat před Božím trůnem, Boha harfy, aby hráli a zpívali píseň vysvoboditele před čtyřmi bytostmi a čtyřadvaceti starci docela Božího lidu a píseň Spasitele světa Ježíše: „Velké a novou píseň. Nikdo jiný se k ní nemohl připojit, uměli ji podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí. Jen tito vykoupení. **4** To jsou ti, kteří nejsou poskvrněni Tvoje cesty jsou spravedlivé a přímé, Králi všech modloslužbou a následují Beránka všude. Byli jako první skleře vykoupeni pro Boha a pro Beránka. **5** Neuctíval tvoje jméno? Vždyť ty jediný jsi Svatý. Jsou čistí a mají čistá ústa – nepropůjčili je nikdy lži. **6** Pak jsem viděl anděla, jak letěl vysoko nad nebeskou klenbou. Nesl radostnou zprávu o vykoupení, zprávu, která nikdy neztratí svou platnost. Ohlašoval ji všem obyvatelům země, lidem všech ras, kmenů, jazyků i národností. (aiōnos g166)

7 Volal silným hlasem: „Bojte se Boha, vzdejte mu čest! Chvíle jeho konečného soudu nastává. Poklekněte před Stvořitelem nebe i země, moře i pramenů vod!“ **8** Následoval ho druhý anděl a ten volal: „Padl, padl mocný Babylón, který opájel národy, aby zrazovaly Boha. Jeho číše se teď změnila v pohár Božího hněvu.“ **9** Za nimi letěl třetí anděl s důležitou zprávou: „Kdo uctívá šelmu a její sochu, kdo nese na čele nebo na ruce její znak, **10** ten okusí víno Božího rozhořčení; už se nalévá nezředěné do poháru Božího hněvu. Ctitelé šelmy, její sochy a nositelé jejího znaku propadnou před svatými anděly a před Beránkem soudu. **11** V jejich utrpení nebude pro ně úleva ve dne ani v noci. (aiōn g165)

16 Chrám se naplnil dýmem Boží velebnosti a

moci. Nikdo teď nemohl vstoupit dovnitř, dokud andělé nevykonají soud na zemi. Ze svatyně jím

přikázal hlas: „Jděte a vylijte těch sedm číši Božího hněvu na zemi!“ **2** První z andělů šel a vylil na zem svou číši. Tu se na lidech, kteří nesli znak šelmy a klaněli se její soše, objevily zhoubné vředy. **3** Druhý anděl vylil obsah své číše do moře. Všechno živé v moři uhynulo, takže se naplnilo hnilobou a rozkladem.

4 Třetí anděl vylil svou číši nad řekami a prameny vod. Vody byly zkaženy. **5** Slyšel jsem toho anděla, který měl moc nad vodami, jak říká: „Jsi spravedlivý, svatý a věčný Bože, a je to zasloužený rozsudek. **6** Opíjeli se kraví nevinných a proroků, a proto teď

umírají žízní.“ 7 A mučedníci od oltáře se připojili: „Ano, všemohoucí Pane, soudiš spravedlivě a podle pravdy.“ 8 Čtvrtý anděl vylil obsah své číše na slunce. (Abysos g12) 9 Moudrý, snaž se pochopit: Sedm Páilo tak, že lidé padali těžkým úzehem. Místo aby činili pokání a aspoň ted' vzdali Bohu čest, proklínali ho za tu pohromu. 10 Pátý anděl vylil číši na trůn šelmy a v jejím království se setmělo. Lidé, trýzněni již vředy, se bolestí až kousali do rtů. 11 A přece ještě zlořečili Bohu, místo aby se jejich ústa otevřela k pokání. 12 Šestý anděl vylil obsah své číše do veliké řeky Eufratu. Její vody vyschlly, a tak se otevřela cesta pro vladače z východu. 13 Tu jsem viděl, jak z tlamy draka, z huby šelmy a z úst lživého proroka vylezli tři nečistí duchové jako odporné ropuchy. Snažili se lidem imponovat různými divy. Obcházeli vládce světa, aby je získali za spojence k rozhodující bitvě do ovzduší a z chrámu zazněl mohutný hlas: „Je nazvané Harmagedon. Doba je vážná. Pán připomíná: „Přijdu nečekaně jako zloděj v noci. Dobře tomu, kdo bdí a je připraven.“ 17 Sedmý anděl vylil svou číši do nezvídavou do boje proti Beránkovi. Beránek však nad povolení, vyvolení a věrní jsou mu po boku.“ 15 Dále se lidem imponoval různými divy. Obcházeli vládce světa, aby je získali za spojence k rozhodující bitvě do ovzduší a z chrámu zazněl mohutný hlas: „Je nazvané Harmagedon. Doba je vážná. Pán připomíná: „Přijdu nečekaně jako zloděj v noci. Dobře tomu, kdo bdí a je připraven.“ 17 Sedmý anděl vylil svou číši do nezvídavou do boje proti Beránkovi. Beránek však nad povolení, vyvolení a věrní jsou mu po boku.“ 15 Dále

18 Jeden ze sedmi andělů, který vylili sedm číši hněvu, vyzval: „Pojď, ukáži ti soud nad tou nevěstkou, která vládne nad mnohými vodami, 2 se kterou se spouštěli vládcové země a obyvatelé se opijeli víinem její nemravnosti.“ 3 Anděl mě přenesl v duchu na poušť a tam jsem uviděl tu ženu. 4 Seděla na šarlatové zbarvené šelmě se sedmi hlavami, desíti rohy a mající mnoho jmen, jimiž se rouhala proti Bohu. Žena sama byla oděna jako královna do purpuru a šarlatu, nazdobena šperky ze zlata, drahokamů a perel. Pozvedala bujně zlatou číši plnou neřesti. 5 Na čele měla napsáno jinotajné jméno „velké město babylón – matka modloslužebnic a všech ohavností země“. 6 S úžasem a hrůzou jsem poznal, že je opilá krví věřících a mučedníků pro Ježíše. 7 Anděl mi řekl: „Proč se hroziš? Odhalím ti tajemství té ženy i toho zvířete, sedmihlavého a desetirohého, které ji nese.“ 8 Ta šelma už rádila, byla přemožena, ale ještě jednou smí vyjít ven z propasti, aby ukázala svou sílu, dříve než zahyne navždy. Obyvatelé země, jejichž

jména nejsou zapsána v Knize života, užasnou, až uvidí tu šelmu, která byla, není a zase nakrátko bude. 9 Moudrý, snaž se pochopit: Sedm Páilo tak, že lidé padlo, Znamenají však také sedm králů. Pět z nich již padlo, jeho vláda potrvá jen krátce. 11 Šelma sama je osmý panovník, který již vládl a jde s jistotou do záhuby. 12 Deset rohů je deset králů, kteří se ještě neujali vlády. Ti převezmou moc na krátký čas spolu se šelmosti. 13 Vytvoří navzájem i s ní mocné spojenectví 14 a vytáhnou do boje proti Beránkovi. Beránek však nad nimi zvítězí, protože on je Pán pánu a Král králů. Jeho těch deset králů se však nakonec obrátí i proti samé nevěstce. Strhají s ní šaty, budou jistí její maso a spálí ji. Stanou se tak nástrojem Božího hněvu. 17 To jim Bůh vnukl, aby se spřáhli a s nevěstkou spojili, dokud se neuskuteční Boží záměry. 18 A ta žena, to je velkoměsto, v němž se soustředuje světovláda.“

19 Bůh nezapomněl na hřichy velikého bezbožného města, zvaného Babylón. Dal mu pít z poháru svého trestajícího hněvu. Roztrhl se na tři kusy a i ostatní města se zhroutila. 20 Všechny ostrovy zmizely a po horách nezůstalo ani památky. 21 Lidi postihla nepředstavitelná zkáza – kropobít. A oni za tu strašnou pohromu proklínali Boha.

18 Potom jsem spatřil jiného anděla sestupovat s nebe. Byla mu dána velká moc a jeho sláva ozářila celou zemi. 2 Zvolal silným hlasem: „Padl, padl velký Babylón a jeho rozvaliny budou obydleny všelijakými démony a odpornými ptáky. 3 Jeho nízké vásně posedly všechny národy a jejich vládce, takže se nezastavili před ničím. Obchodníci bohatli z jeho rozmařilého života.“ 4 Pak jsem slyšel z nebe jiný hlas: „Utečte z toho města, moji věrní, neúčastněte se jeho hřichů, abyste s ním nepropadli trestu. 5 Jeho hřichy se nakupily až k nebi a Bůh se chystá soudit jeho zločiny. 6 Odplatěte mu po zásluze za jeho ohavné činy! Do číše, ve které míchal svoje dábelské nápoje, mu nalejte dvakrát tolik. 7 Slávu a hýření ted' zaplatí trýzní a žalem. Namlouval si: Mám královskou moc a houf nápadníků, nikdy nebudu nosit smutek jako opuštěná vdova. 8 Proto se ted' na něj v jediném dni nahrne pohroma za pohromou, smrt, pláč, hlad a oheň. Tak rozhodl mocný Pán Bůh.“ 9 Mocípaní, kteří s ním smilili a hýřili, nad ním budou plakat a naříkat, až uvidí dým hořícího města. 10 Plni hrůzy se mu neovdávají jít na pomoc a budou jen z povzdálí skuet: „Škoda, škoda tě, veliký a mocný Babylón! Co se to s tebou najednou stalo?“ 11 I bohatí obchodníci budou toho města velice želet, protože přijde nazmar jejich zboží, sklady zlata a stříbra, drahých kamenů a perel, nejjemnějšího plátna, purpuru, hedvábí a šarlatu, vonných dřev a uměleckých předmětů ze

slonoviny, vzácných dřev, mědi, oceli a mramoru. **13** ze svatého života vykoupených.“ **9** Anděl mi dal Komu teď nabídnou skořici a jiná koření, voňavky, pokyn: „Piš! Dobře bude těm, kdo jsou pozváni na masti, kadidlo, víno a olej, mouku aobilý, dobytek Beránkovu svatbu. To jsou slova samotného Boha.“ a koně, vozy, ano i těla a duše lidí? **14** Všechno **10** Přemohla mne vděčnost, padl jsem před andělem bohatství, které to město tak dychtivě shromažďovalo, na kolena, ale on mne zvedl a řekl mi: „To nesmíš! přišlo vniveč, po všem jeho lesku a nádhře není už Jsem přece pouhý služebník jako ty a tvoji bratři, památky. **15** Ti, kteří s ním obchodovali a bohatli z kterým je svěřeno Ježíšovo poselství. Jenom Bohu se něho, tu stojí opodál, děsí se té zkázy **16** a bědují: klaněj!“ **11** Pak jsem uviděl otevřené nebe a hle, bílý „Škoda tě, velké město, škoda tě milovníku jemných kůř; a jezdec, který na něm seděl, se jmenoval Vérný látek, purpura a šarlatu, zlata, drahokamů a perel. V a Pravý. To je ten, který vynáší spravedlivé rozsudky jedné hodině vzalo za své takové bohatství!“ **17** Ani a vede spravedlivý boj. **12** Jeho oči jsou jako naskrz lodáři, kapitáni lodí, námořníci a kdokoliv se zabývá propalující plamen, jeho hlavu zdobí mnohonásobná mořeplavbou se neodváží přispět tomu městu na královská koruna. Na čele má napsané jméno, které pomoc. **18** Budou jen lamentovat a truchlit: „Tobě už nikdo nezná než on sám. Je ztělesněné Boží Slovo. **13** se žádné město nikdy nevyrovnané! Škoda tě, škoda, Oděv má zbrocený krví. Následuje ho družina jezdců jak jen z tvého blahobytu těžila námořní doprava. A v na bílých koních, v pláštích z bělostného plátna. **15** Z jedné hodině je všechno v trosekách!“ **20** Avšak raduj jeho úst vychází ostrý meč, kterým přemáhá národy, se, nebe, i ty, věrná církvi, protože se vás Bůh zastal. Nastolí novou vládu své spravedlnosti a jako vinař Dal tomu městu zakusit tvrdost soudů, které ono tlačí hrozny v lisu, tak ve spravedlivém hněvu vykoná vynášelo nad vámi. **21** Jeden silný anděl pak zdvihl soud nad bezbožnými. **16** Na boku svého pláště má obrovský kámen a vhodil ho do moře se slovy: „Velké město Babylon zmizí navždy jako kámen v hlubinách. **22** Nikdy už v něm nezazní hudba ani zpěv. Nikdy se už v něm neusadí žádný řemeslník, nikdy už v něm nezazní lomození strojů. **23** Ztemní a žádné okno už se v něm nerozsvítí. Nikdy se už v něm neozve svatební veselí. Jeho obchodníci ovládali celý svět a jeho opojné nápoje mámily celé národy. **24** Jeho ulice jsou skropeny krví proroků a mučedníků pro víru a všech ostatních obětí.“

19 Potom jsem slyšel jednolhlásý sbor mohutného zástupu v nebi: „Haleluja, chvalte Boha! Jeho vítězství, sláva i moc, a jeho soudy jsou jedině správné a spravedlivé. On vykonal rozsudek nad tou nevěstkou, která vnitř svých neřestí přivedla do záhuby celou zemi, on pomstil své služebníky, jejich krev ulpěla na jejich rukou.“ **3** A pak ještě: „Haleluja chvalte Boha. To město chtělo vládnout na věky a věčně ho bude připomínat jenom oblak dýmu.“ (*aion g165*) **4** Čtyřiadvacet starců a ty čtyři bytosti padli na kolena, hluboce se klaněli Bohu sedícímu na trůnu a volali: „Je to tak, chvála Bohu!“ **5** Od trůnu zazněl hlas: „Chvalte Boha všichni, kteří mu sloužíte a ctíte ho, malí i velcí!“ **6** Pak se ozvalo mocné volání připomínající hukot vodopádu nebo hřmění bouře: „Haleluja, chvalme Boha. Nás všemocný Bůh a Pán se ujal své vlády. **7** Radujme se, jásejme, vzdejme mu čest! Nadešel den Beránkovy svatby. Jeho nevěsta církve je už připravena. **8** Dostala běloskvoucí svatební šaty z nejjemnější látky, utkané

Beránkovu svatbu. To jsou slova samotného Boha.“ a koně, vozy, ano i těla a duše lidí? **14** Všechno **10** Přemohla mne vděčnost, padl jsem před andělem bohatství, které to město tak dychtivě shromažďovalo, na kolena, ale on mne zvedl a řekl mi: „To nesmíš! přišlo vniveč, po všem jeho lesku a nádhře není už Jsem přece pouhý služebník jako ty a tvoji bratři, památky. **15** Ti, kteří s ním obchodovali a bohatli z kterým je svěřeno Ježíšovo poselství. Jenom Bohu se něho, tu stojí opodál, děsí se té zkázy **16** a bědují: klaněj!“ **11** Pak jsem uviděl otevřené nebe a hle, bílý „Škoda tě, velké město, škoda tě milovníku jemných kůř; a jezdec, který na něm seděl, se jmenoval Vérný látek, purpura a šarlatu, zlata, drahokamů a perel. V a Pravý. To je ten, který vynáší spravedlivé rozsudky jedné hodině vzalo za své takové bohatství!“ **17** Ani a vede spravedlivý boj. **12** Jeho oči jsou jako naskrz lodáři, kapitáni lodí, námořníci a kdokoliv se zabývá propalující plamen, jeho hlavu zdobí mnohonásobná mořeplavbou se neodváží přispět tomu městu na královská koruna. Na čele má napsané jméno, které pomoc. **18** Budou jen lamentovat a truchlit: „Tobě už nikdo nezná než on sám. Je ztělesněné Boží Slovo. **13** se žádné město nikdy nevyrovnané! Škoda tě, škoda, Oděv má zbrocený krví. Následuje ho družina jezdců jak jen z tvého blahobytu těžila námořní doprava. A v na bílých koních, v pláštích z bělostného plátna. **15** Z jedné hodině je všechno v trosekách!“ **20** Avšak raduj jeho úst vychází ostrý meč, kterým přemáhá národy, se, nebe, i ty, věrná církvi, protože se vás Bůh zastal. Nastolí novou vládu své spravedlnosti a jako vinař Dal tomu městu zakusit tvrdost soudů, které ono tlačí hrozny v lisu, tak ve spravedlivém hněvu vykoná vynášelo nad vámi. **21** Jeden silný anděl pak zdvihl soud nad bezbožnými. **16** Na boku svého pláště má obrovský kámen a vhodil ho do moře se slovy: „Velké město Babylon zmizí navždy jako kámen v hlubinách. **22** Nikdy už v něm nezazní hudba ani zpěv. Nikdy se už v něm neusadí žádný řemeslník, nikdy už v něm nezazní lomození strojů. **23** Ztemní a žádné okno už se v něm nerozsvítí. Nikdy se už v něm neozve svatební veselí. Jeho obchodníci ovládali celý svět a jeho opojné nápoje mámily celé národy. **24** Jeho ulice jsou skropeny krví proroků a mučedníků pro víru a všech ostatních obětí.“

20 Z nebe sestoupil anděl s klíčem od propasti a se silným řetězem. (*Abyssos g12*) **2** Popadl draka, toho starého hada, toho d'ábla a satana a spoutal ho na tisíc let. **3** Hodil ho do propasti, přikryl ji a zapečetil, aby nemohl svádět národy, dokud se nedovrší těch tisíc let. Pak musí být ještě na krátký čas propuštěn. (*Abyssos g12*) **4** Na soudní stolici potom usedli soudci, lidé popravení pro věrnost Ježíšovi a Božímu slovu, kteří se neklaněli šelmě ani její soše a nepřijali znak šelmy na čelo ani na ruku. Ti nyní ožili a vládli s Kristem tisíc let. To je první vzkříšení. **5** Ostatní mrtví musejí počkat, dokud se nedovrší tisíciletí. **6** Šťastní jsou ti věrní, kteří mají účast na prvním vzkříšení. Na ty už druhá smrt nemá nárok, jsou to Boží kněží a Kristovi spoluvládci v tisíciletém království. **7** Až skončí těch tisíc let, bude satan ještě nakrátko propuštěn. **8** Vydejte z propasti a zmobilizujte

všechn svůj lid, početný jako mořský písek. 9 Viděl na dvanácti kvádrech, které nesly jména dvanácti jsem, že se dali na pochod a obklíčili ležení věřících i Kristových apoštolů. 15 Anděl, který se mnou mluvil, město, které Bůh miluje. Tu však s nebe spadl oheň měl zlatou tyč a měřil město, jeho hradby i brány v a sezehl je. 10 Jejich vojevůdce satan byl vhozen obvyklých lidských mírách. 16 Půdorys toho města do ohnivého moře, kam již padla dravá šelma a její tvořil čtverec o straně dvanáct tisíc měr, a tak bylo lžiprorok. Tam budou trýzněni ohněm dnem i nocí město i vysoké. 17 Rozměr zdi byl sto čtyřicet čtyři na věky věků. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 lokty. 18 Hradba byla z jaspisu a samo město z ryzího Spatřil jsem bílý trůn a na něm Panovníka. Před jeho pohledem se rozplynulo nebe i země a nezůstalo po nich ani památky. 12 A viděl jsem vzkříšené mrtvé, malé i velké, stát před tím trůnem. Byly otevřeny Knihy skutků a Knihu života a byly souzeni podle svých činů. 13 Moře, smrt i její říše vydaly své mrtvé. (Hadēs g86) 14 Smrt a její pomocníci skončili v moři plamenů. Toto ohnivé moře je druhá, věčná smrt. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Tam skončí každý, jehož jméno není zapsáno v Knize života. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Pak jsem uviděl nové nebe a novou zemi.

Staré nebe a stará země zmizely. Moře už na nové zemi nebylo. 2 A viděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, sestupovat od Boha z nebe, jako když ozdobená nevěsta jde vstříc svému ženichovi. 3 S trůnu se ozval mohutný hlas: „To je Boží domov s lidmi, Bůh tam bude bydlet s nimi a oni s ním. Už nikdy je neopustí 4 a setře jím každou slzu s očí. Tam už nebude smrt ani nářek ani bolest, protože starý svět zmizel v nenávratnu.“ 5 Sedící na trůnu řekl: „Pohled, všechno tvořím nové.“ Vybíd mne: „Zapiš to, protože tato slova jsou pravdivá a je možno se na ně plně spolehnout.“ 6 A dodal: „Vlastně se již vyplnila. Já jsem začátek i konec všeho. Tomu, kdo žízní, dám zdarma napít z pramene vody života. 7 Kdo zvítězí, získá všechno. Já budu jeho Bohem a on bude mým synem. 8 Ale zbabělci, nevěrci, nemravní, cizoložníci, vrazi, šarlatáni, pověřciví a lháři všeho druhu budou neodvolatelně odsouzeni k sázavé beznaději a palčivému utrpení. To bude jejich zánik.“ (Limnē Pyr g3041 g4442)

9 Pak ke mně přistoupil jeden z těch sedmi andělů, kteří vylévali posledních sedm pohrom z číši a vyzval mě: „Pojď, ukáž ti Beránkovu nevěstu, jako nastávající chot.“ 10 Přenesl mne v duchu na vysokou, rozložitou horu a ukázal mi svaté město Jeruzalém, které tam sestoupilo od Boha. 11 nevěstu, jako nejdražší drahokam, jako jiskřivý křišťál. 12 Bylo obehnáno vysokou a silnou

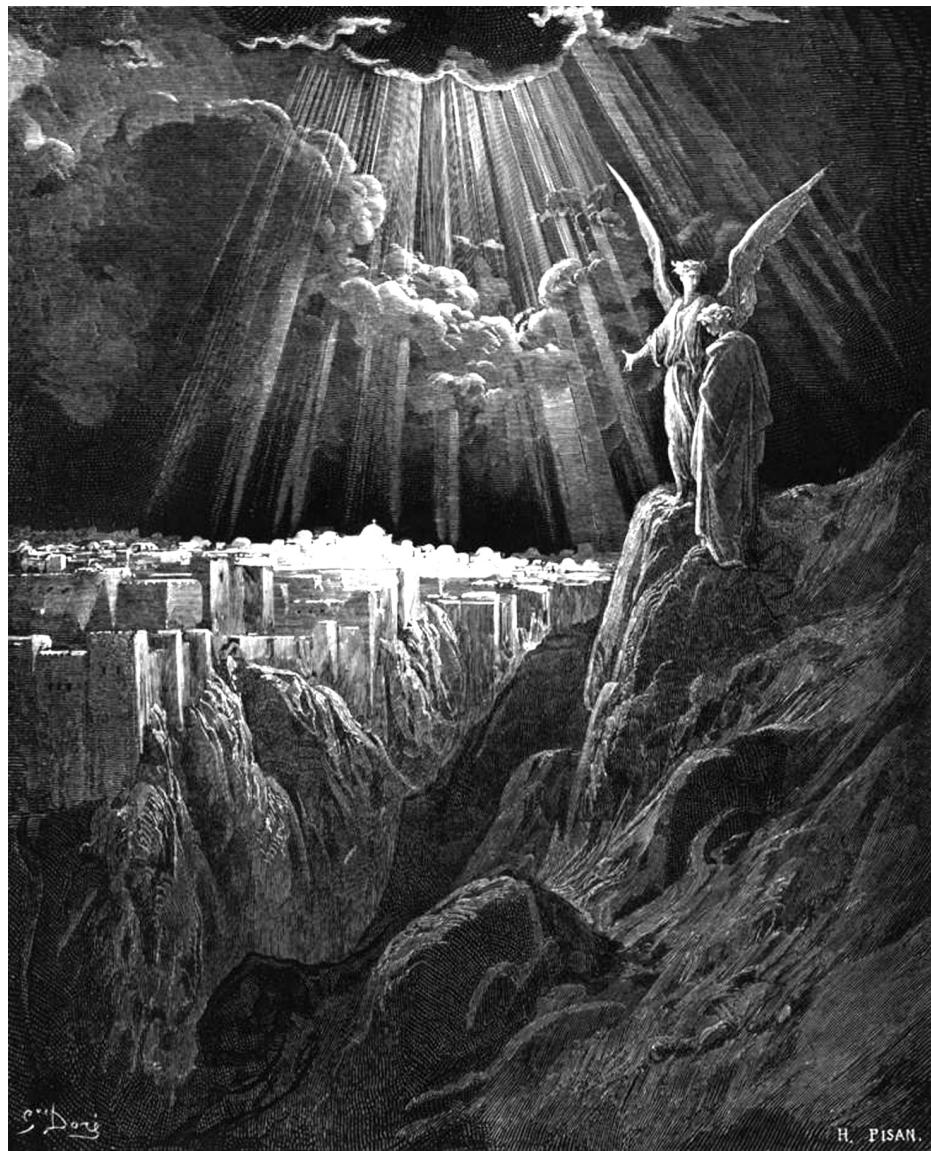
na dvanácti kvádrech, které nesly jména dvanácti měl zlatou tyč a měřil město, jeho hradby i brány v obvyklých lidských mírách. 16 Půdorys toho města do ohnivého moře, kam již padla dravá šelma a její tvořil čtverec o straně dvanáct tisíc měr, a tak bylo lžiprorok. Tam budou trýzněni ohněm dnem i nocí město i vysoké. 17 Rozměr zdi byl sto čtyřicet čtyři na věky věků. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 lokty. 18 Hradba byla z jaspisu a samo město z ryzího zlata, ale průhledného jako křišťálové sklo. 19 Základy hradeb byly samý drahokam. 21 Dvanáct bran bylo z nich ani památky. 12 A viděl jsem vzkříšené mrtvé, malé i velké, stát před tím trůnem. Byly otevřeny Knihy skutků a Knihu života a byly souzeni podle svých činů. 13 Moře, smrt i její říše vydaly své mrtvé. (Hadēs g86) 14 Smrt a její pomocníci skončili v moři plamenů. Toto ohnivé moře je druhá, věčná smrt. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Tam skončí každý, jehož jméno není zapsáno v Knize života. (Limnē Pyr g3041 g4442)

22 Ještě mi ukázal řeku života, čistou jako křišťál.

Vyvěrala z trůnu Boha a Beránka a protékala na náměstí toho města. 2 Po obou jejích březích rostl strom života nesoucí dvanáct druhů ovoce, na každý měsíc jeden. A listy toho stromu sloužily všem ke zdraví. 3 Tam nebude vůbec nic škodlivého. Vládě Boha a Beránka se všichni ochotně podřídí. 4 Budou ho vidět tváří v tvář a na čele ponesou jeho jméno. 5 Už se tam nikdy nesetmí, takže nebudou rozsvěcen lampy ani čekat na východ slunce. Bůh bude jejich stálé světlo a s ním budou kralovat na věky věků. (aiōn g165) 6 Anděl mi řekl: „Tato slova jsou spolehlivá a pravdivá. Pán Bůh, který dával svého Duchu prorokům, mě poslal, abych oznamil jeho služebníkům, co se zanedlouho stane. 7 Vzkazuje vám: Pozor, přídu náhle! Dobře dělá, kdo bere vážně prorocví této knihy.“ 8 Když jsem to všechno já, Jan, slyšel a viděl, padl jsem před svým průvodcem na kolena. 9 On mi však řekl: „Nech toho, vždyť jsem jen spolužebník tvůj i tvých bratří, proroků a těch, kdo budou dbát slov této knihy. Před Bohem klekej!“ 10 Pak dodal: „Nic z toho nezatajuj, ale zveřejni to. Doba těch událostí se nezadržitelně blíží. 11 Kdo činíš město Jeruzalém, které tam sestoupilo od Boha. 11 bezpráví, pokračuj, kdo máš rád špínu, válej se v ní. Boží sláva z něho zářila jak nejdražší drahokam, jako Kdo jsi však přijal Kristovu bezúhonnénost, jednej podle jiskřivý křišťál. 12 Bylo obehnáno vysokou a silnou toho, kdo zápasíš o čistý život, nepolevuj! 12 Čekejte, zdí, ve které bylo dvanáct bran střežených dvanácti anděly, označenými jmény dvanácti kmenů Izraele. 13 Tři brány směřovaly na východ, tři na sever, tři kdo má očištěné srdce: před ním se otevírá věčný na jih a tři na západ. 14 Městská zed' byla založena život a brány nebeského města, 15 venku zůstanou

pohlavně nevázaní, zvrhlíci, šarlatáni, vrazi a všichni, kdo dávají čemukoliv přednost před Bohem a libují si v podvodech. **16** Já, Ježíš, jsem pověřil svého posla, aby tuto zvěst vyřídil církvi. Já, potomek velkého krále Davida, Jitřenka nového svítání.“ **17** Duch i církev volají: „Přijdi!“ A všichni, kdo je slyší, at' se připojí svým: „Přijd!“ Kdo žízníš, pojď sem a čerpej zdarma vodu života. **18** Upozorňuji každého čtenáře této knihy; kdo k ní něco přidá, dostane přidáno Božích ran tady popsaných. **19** Kdo z ní něco ubere, tomu Bůh odepře přístup ke stromu života i do svatého města, o kterých jste tu četli. **20** Ten, kdo stojí za slovy této knihy, praví: „Jistě, přijdu brzy.“ Ano, přijd! Pane Ježíši! **21** Vám všem, milí čtenáři, platí dosud nabídka Kristovy milosti!

A viděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, sestupovat od Boha z nebe, jako když ozdobená nevěsta jde vstříc svému ženichovi. S trůnu se ozval mohutný hlas: „To je Boží domov s lidmi,

Bůh tam bude bydlet s nimi a oni s ním. Už nikdy je neopustí

Zjevení Janovo 21:2-3

Průvodce Čtenáři

Čeština at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glosář

Čeština at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosář +

AionianBible.org/Bibles/Czech---Living-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lukáš 8:31
Římanům 10:7
Zjevení Janovo 9:1
Zjevení Janovo 9:2
Zjevení Janovo 9:11
Zjevení Janovo 11:7
Zjevení Janovo 17:8
Zjevení Janovo 20:1
Zjevení Janovo 20:3

Skutky Apoštola 3:21
Skutky Apoštola 15:18
Římanům 1:25
Římanům 9:5
Římanům 11:36
Římanům 12:2
Římanům 16:27
1 Korintským 1:20
1 Korintským 2:6
1 Korintským 2:7
1 Korintským 2:8
1 Korintským 3:18
1 Korintským 8:13
1 Korintským 10:11
2 Korintským 4:4
2 Korintským 9:9
2 Korintským 11:31
Galatským 1:4
Galatským 1:5
Efezským 1:21
Efezským 2:2
Efezským 2:7
Efezským 3:9
Efezským 3:11
Efezským 3:21
Efezským 6:12
Filipským 4:20
Koloským 1:26
1 Timoteovi 1:17
1 Timoteovi 6:17
2 Timoteovi 4:10
2 Timoteovi 4:18
Titovi 2:12
Židům 1:2
Židům 1:8
Židům 5:6
Židům 6:5
Židům 6:20
Židům 7:17
Židům 7:21
Židům 7:24
Židům 7:28
Židům 9:26
Židům 11:3
Židům 13:8
Židům 13:21
1 Petrův 1:23

1 Petrův 1:25
1 Petrův 4:11
1 Petrův 5:11
2 Petrův 3:18
1 Janův 2:17
2 Janův 1:2
Judův 1:13
Judův 1:25
Zjevení Janovo 1:6
Zjevení Janovo 1:18
Zjevení Janovo 4:9
Zjevení Janovo 4:10
Zjevení Janovo 5:13
Zjevení Janovo 7:12
Zjevení Janovo 10:6
Zjevení Janovo 11:15
Zjevení Janovo 14:11
Zjevení Janovo 15:7
Zjevení Janovo 19:3
Zjevení Janovo 20:10
Zjevení Janovo 22:5

aïdios

Římanům 1:20
Judův 1:6

1 Korintským 3:18
1 Korintským 8:13
1 Korintským 10:11
2 Korintským 4:4
2 Korintským 9:9
2 Korintským 11:31
Galatským 1:4
Galatským 1:5
Efezským 1:21
Efezským 2:2
Efezským 2:7
Efezským 3:9
Efezským 3:11
Efezským 3:21
Efezským 6:12
Filipským 4:20
Koloským 1:26
1 Timoteovi 1:17
1 Timoteovi 6:17
2 Timoteovi 4:10
2 Timoteovi 4:18
Titovi 2:12
Židům 1:2
Židům 1:8
Židům 5:6
Židům 6:5
Židům 6:20
Židům 7:17
Židům 7:21
Židům 7:24
Židům 7:28
Židům 9:26
Židům 11:3
Židům 13:8
Židům 13:21
1 Petrův 1:23

aiōnios

Matouš 12:32
Matouš 13:22
Matouš 13:39
Matouš 13:40
Matouš 13:49
Matouš 21:19
Matouš 24:3
Matouš 28:20
Marek 3:29
Marek 4:19
Marek 10:30
Marek 11:14
Lukáš 1:33
Lukáš 1:55
Lukáš 1:70
Lukáš 16:8
Lukáš 18:30
Lukáš 20:34
Lukáš 20:35
Jan 4:14
Jan 6:51
Jan 6:58
Jan 8:35
Jan 8:51
Jan 8:52
Jan 9:32
Jan 10:28
Jan 11:26
Jan 12:34
Jan 13:8
Jan 14:16

Matouš 18:8
Matouš 19:16
Matouš 19:29
Matouš 25:41
Matouš 25:46
Marek 3:29
Marek 10:17
Marek 10:30
Lukáš 10:25
Lukáš 16:9
Lukáš 18:18
Lukáš 18:30
Jan 3:15
Jan 3:16
Jan 3:36
Jan 4:14
Jan 4:36
Jan 5:24
Jan 5:39
Jan 6:27
Jan 6:40
Jan 6:47
Jan 6:54
Jan 6:68

Jan 10:28
Jan 12:25
Jan 12:50
Jan 17:2
Jan 17:3
Skutky Apoštola 13:46
Skutky Apoštola 13:48
Římanům 2:7
Římanům 5:21
Římanům 6:22
Římanům 6:23
Římanům 16:25
Římanům 16:26
2 Korintským 4:17
2 Korintským 4:18
2 Korintským 5:1
Galatským 6:8
2 Tesalonickým 1:9
2 Tesalonickým 2:16
1 Timoteovi 1:16
1 Timoteovi 6:12
1 Timoteovi 6:16
2 Timoteovi 1:9
2 Timoteovi 2:10
Titovi 1:2
Titovi 3:7
Filemonovi 1:15
Židům 5:9
Židům 6:2
Židům 9:12
Židům 9:14
Židům 9:15
Židům 13:20
1 Petruv 5:10
2 Petruv 1:11
1 Janův 1:2
1 Janův 2:25
1 Janův 3:15
1 Janův 5:11
1 Janův 5:13
1 Janův 5:20
Judeův 1:7
Judeův 1:21
Zjevení Janovo 14:6

eleēsē

Římanům 11:32

Geenna

Matouš 5:22
Matouš 5:29
Matouš 5:30
Matouš 10:28
Matouš 18:9
Matouš 23:15
Matouš 23:33
Marek 9:43

Marek 9:45
Marek 9:47
Lukáš 12:5
Jakubův 3:6
Hadēs
Matouš 11:23
Matouš 16:18
Lukáš 10:15
Lukáš 16:23
Skutky Apoštola 2:27
Skutky Apoštola 2:31
1 Korintským 15:55
Zjevení Janovo 1:18
Zjevení Janovo 6:8
Zjevení Janovo 20:13
Zjevení Janovo 20:14

Limnē Pyr
Zjevení Janovo 19:20
Zjevení Janovo 20:10
Zjevení Janovo 20:14
Zjevení Janovo 20:15
Zjevení Janovo 21:8

Sheol
1 Mojžíšova 37:35
1 Mojžíšova 42:38
1 Mojžíšova 44:29
1 Mojžíšova 44:31
4 Mojžíšova 16:30
4 Mojžíšova 16:33
5 Mojžíšova 32:22
1 Samuelova 2:6
2 Samuelova 22:6
1 Královská 2:6
1 Královská 2:9
Jób 7:9
Jób 11:8
Jób 14:13
Jób 17:13
Jób 17:16
Jób 21:13
Jób 24:19
Jób 26:6

Žalmy 6:5
Žalmy 9:17
Žalmy 16:10
Žalmy 18:5
Žalmy 30:3
Žalmy 31:17
Žalmy 49:14
Žalmy 49:15
Žalmy 55:15
Žalmy 86:13
Žalmy 88:3
Žalmy 89:48

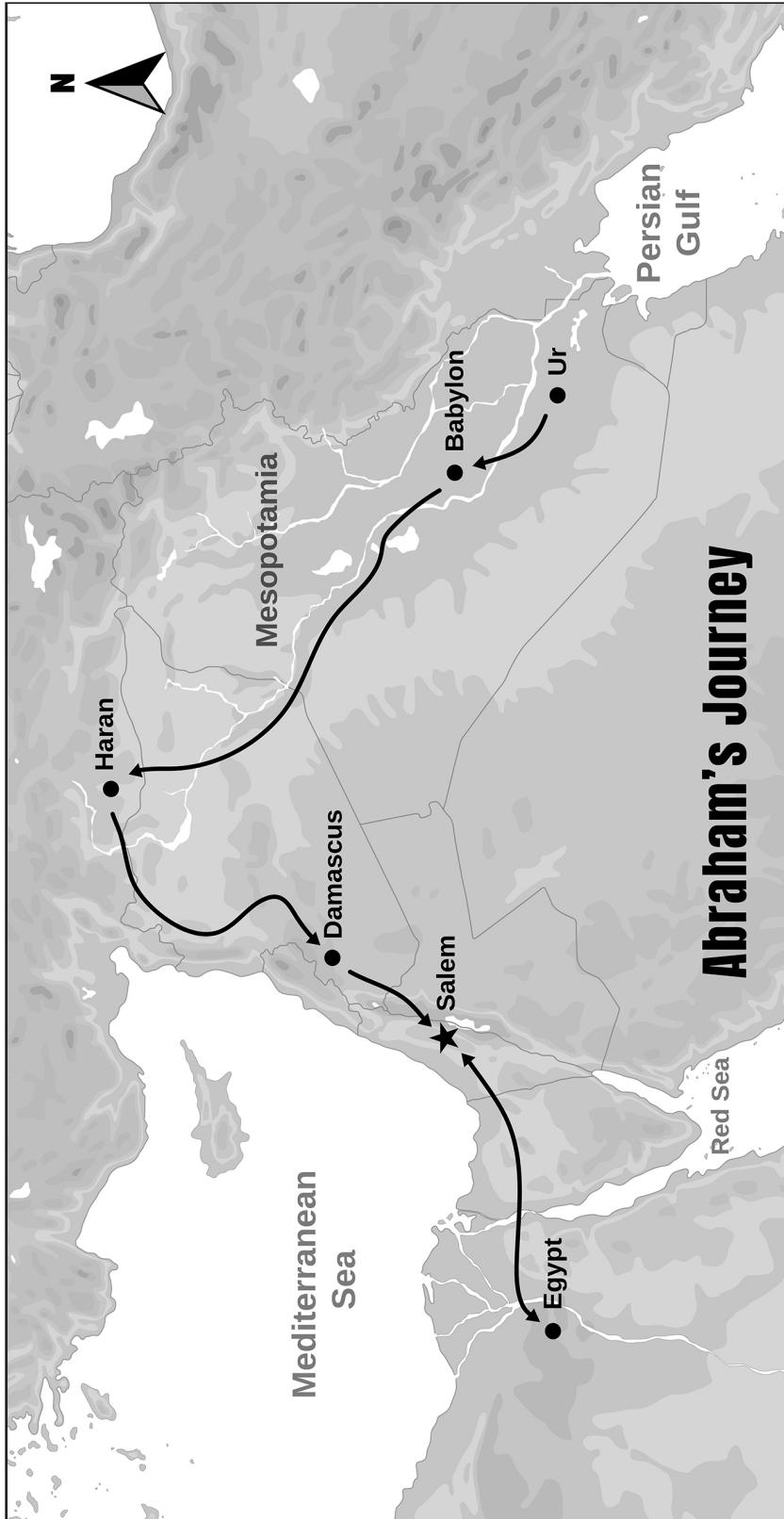
Žalmy 116:3
Žalmy 139:8
Žalmy 141:7
Příslovia 1:12
Příslovia 5:5
Příslovia 7:27
Příslovia 9:18
Příslovia 15:11
Příslovia 15:24
Příslovia 23:14
Příslovia 27:20
Příslovia 30:16
Kazatel 9:10
Piešed 8:6
Izaiáš 5:14
Izaiáš 7:11
Izaiáš 14:9
Izaiáš 14:11
Izaiáš 14:15
Izaiáš 28:15
Izaiáš 28:18
Izaiáš 38:10
Izaiáš 38:18
Izaiáš 57:9
Ezechiel 31:15
Ezechiel 31:16
Ezechiel 31:17
Ezechiel 32:21
Ezechiel 32:27
Hozeáš 13:14
Ámos 9:2
Jonáš 2:2
Habakuk 2:5

Tartaroō

2 Petruv 2:4

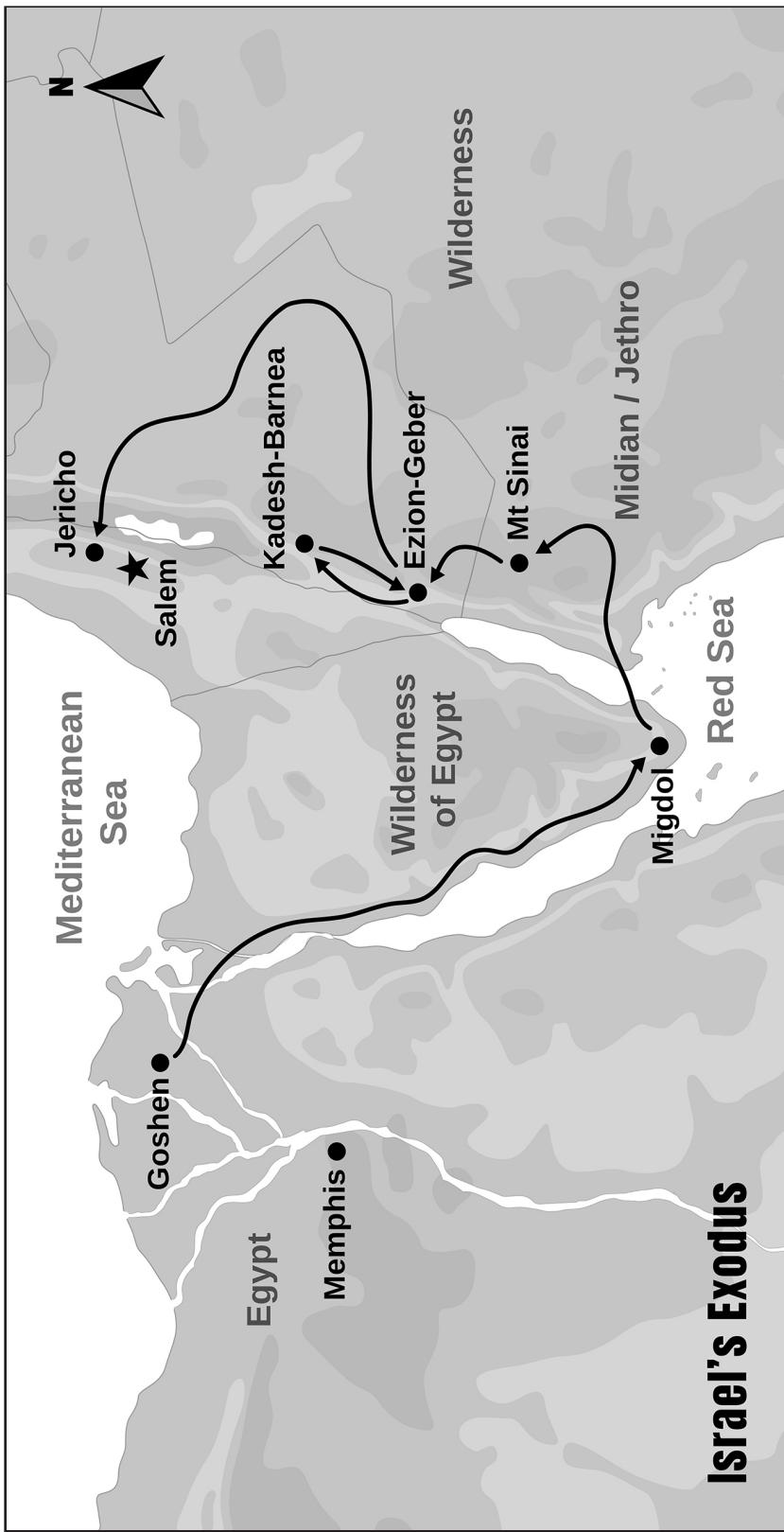
Questioned

2 Petruv 2:17

Abraham's Journey

Vírou Abraham uposlech, když byl vyzván, aby se vypravil do země, která měla být dědičně svěřena do užívání jeho rodu.
Uvěřil a uposlechl, ačkoliv nechápal, kam jde. - Židlem 11:8

Stalo se pak, když pustil Farao lid, že neverl jich Bůh cestou země Filistinské, ačkoliv blížeš byla; nebo řekl Bůh:
Abyste nepykali lid, když by uzel, an válka nastává, a nevrátli se do Egypta. - 2 Mojžíšova 13:17

Mediterranean
Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-
Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★

Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

Decapolis

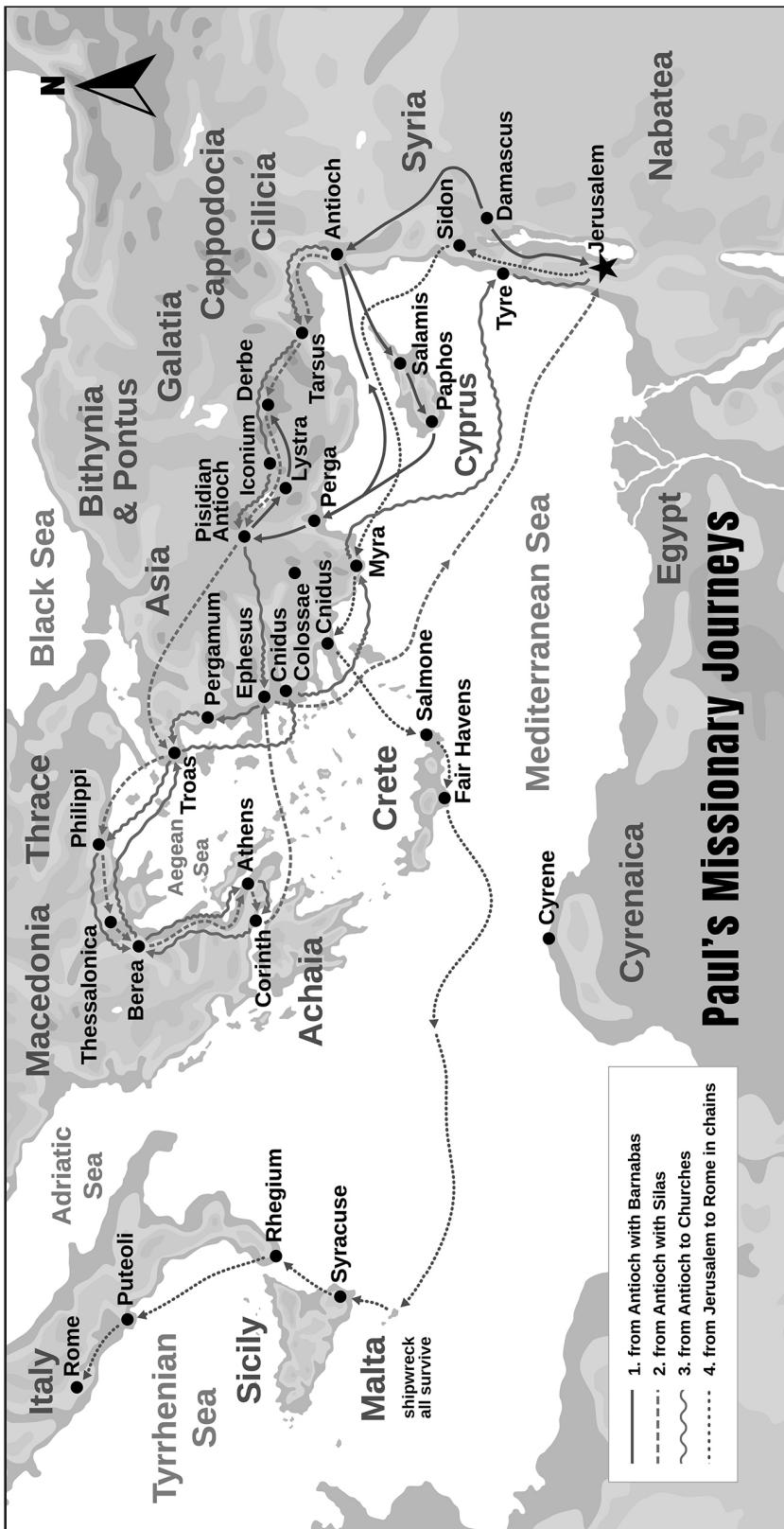
Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Vždyť já – Syn člověka – jsem nepříšel na svět proto, aby mi ostatní sloužili, ale abych já sloužil jím a abych polozil život pro záchranu mnoha lidí. - Marek 10:45

Paul's Missionary Journeys

Milí přátelé, jáko Kristův služebník posílám všem křesťanům v Římě srdečný pozdrav a přeji vám Boží milost a pokoj.
Jak víte, byl jsem pověřen šířením radostné zprávy o Božím Synu Ježíši Kristu. - Římanům 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Revelation 20:13 Thalaasa		
		Revelation 19:20 Lake of Fire		
		Revelation 20:2 Abyss		

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Osud

Čeština at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Proto jděte a získávejte mi následovníky ve všech národech, křtěje ve jménu Otce, Syna i Ducha svatého. - Matouš 28:19

